

CANWYLLY CYMRU

SEF, ILL. N.

G. WAITE

Mr. Rees Prichard
Ryd Ffice

Printed and Published by J. W. Jones, at the Press of the
Rev. J. W. Jones, at the Press of the

The Divine POEMS

OF

Mr. Rees Prichard,

Sometimes Vicar of Llandudno, in Carnarvonshire

Church of St. Asaph, and of the Rectory of St. Asaph

and of the Rectory of St. Asaph, and of the Rectory of St. Asaph

and of the Rectory of St. Asaph, and of the Rectory of St. Asaph

and of the Rectory of St. Asaph, and of the Rectory of St. Asaph

n md

Thomas John.

his Book

AD. 1736.

The
Drama

T Rhag-Tmadrodd.

Anwyl Gyd wladwyr,

Y Ngymalnt a bod Mysfyrdod a Thuedddad a rhan fada
ar cyffredinol gymru anghyfyddig yn rhedeg ar ym wag
vinyman ac oser benbillion diffynib; a rhan fydd sefol ag
anfaddiol iddynt en bunain au gwrandawr. ac i Dduw neb-
ed yn dda ei ddirfawr drugaredd fadditbia gualib y Parche-
dig Andur Afr. Rys Prichard, Tr bwn a ddysparibau dda
dair o welibian n eich myse. ac befyd oedd yn awr wedi mynd
y bu bringed nad oedd br added un o bonyt in gael ar wrech
trwy holl gymru. A bod yn gyngladig yn y Llyfr bwn holl
fwm a hlywedd y Grefydd Gristnogol, Tachyd ac Annghyffwrdd
ddirifol i amryw Ddylidfyddau buchedd Sanctaidd; a hwn
ydy'r Llyfr bwn yn un ar achlysur mayaf (addigedig y
Bibl Sanctaidd) i ddwynllawer in lann ffydd, ac i madel
my camweddau un pechodau; Tr bwn ydy'r Andurion i
noddol ydy'r welib in ail Angarbu y Bwngydd mab bwn
tan oerobio y bydd iddo'r tra bwn gael ei gylawn gressu
fel y byddes arferedig a cbael Fag-Hymn 2. Cam a d allu
i lai na dwyn ar ddenall i chaf; mar dymma'r i dymma'r i
casodd ef i ofod allan gan nyr a grefydd Eryng; Eryng bad
ei Andur Parchedig ef yn wir. Ar (addo'r un bwn; Erio fu
ryfygodd rha oi Ofodwyr allan; chwanogwalleu mewn amryw
gwr dalennau bech ou Fardoes en bunain neu or fan lletaf
y bwn oedd wrthbwynebol i Andurion y Llyfr Andurion
gan bynny na ddifgwilled neb mled au Gwrthodwyr yn y
Argrebbiad bwn. ond gualib perffwrthol ei Andurion
lletyl mi dnynglais amryw sefan a chwan foddadun trwy
gorph y Llyfr bwn, ac mae'n ddwy pwn gwan foddadun trwy
fodd arnaf illwng beibla gymmalnt a dyliau llyfralligred-
ig, a Saeftuarg candryll; Tr bwn a dyliau llyfralligred

aml wrthyni; Eibr bydded gyda byddus i chwli na chwli
 bynny mor bod hont byc fod cymmais o'r Cymru (yn enw
 wedig an Naheubarth) wedi dysgu rhan sawr o bonau a
 en T fod llosgdd, a phan ddawmwlino i'r rhain daro wrt
 Eirion wedi i newid en tacluse an perffectio: Esio mai
 rhyblydus y bydde lldynsarnu'n ebrwydd, i mi anffur
 fio ac anrheithio'r cyfan, ac na chaf ef boerun; Ac an
 bynny mor o'r athalch i'r esenfeduch si am y cyfryw felae
 ac beid am ddyn arall ac y llybrodd o'm hanfodd yr dy
 yu llyng ddymuned.

Eich tra usudd a c

Goffyngedl

Wafnarthu

Thomas Dafydd

An Account of the Reverend
Mr. Rees Prichard Vicar
of Landoverly in Carmar-
thenshire, taken out of the
Athæne Oxonienses Prin-
ted at Oxon in the Year
1691 in the 2d. volume of
which Book, Page the 29
are these following words

R E E S P R I C H A R D was born (as it seems)
 at Llanymdyfri in Carmarthenshire, and being
 Educated

Educated in those parts, he was sent to Jesus Col-
ledge in Oxon Anno Dom: 1597. Aged 18 or there-
abouts was Ordain'd Priest at *Wittham or Wytham*,
in *Essex*. by *John Suffragan Bishop of Colchester* on
Munday the 25. of April. in 1602 Took the degree
of Bachelor of Arts in *June* following, and on the
6th. of *August* the same Year had the Vicarage of
Llanymysfri before mention'd commonly called
Landover, Collated on him by *Anthony Lord*
Bishop of S. Davids. On the 19. of *November*
Anno 1613 he was instituted Rector of *Llanymysfri*
in the Diocess of *S. Davids* (presented there unto
by King *James the first*) which he held with the
other living by Dispensation from the Arch Bishop.
The 28. of *October* 1613. Confirmed by the great
Seal on the 29. of the same month, and qualified
by being Chaplain to *Robert Earl of Essex*. In
1614 *May* the 17. he was made Prebendary of
the Collegiate Church of *Brecknock* by the afore-
said *Anthony Bishop of S. Davids*; And by the title
of Master of Arts, (which degree he was perwaded
to take by Doctor *Laud* his Diocesan) he was
made Chancellor of *S. Davids*, (to which the Dio-
ces of *Lloughbaden* is annext) on the 14. day of
September Anno 1626, upon the Resignation of
Richard Baylie Bachelor of Divinity of *S. John's*
College. In *Wales* is a book of his Composition
that is Common among the people there and bears
this title.

Gwaith Mr. *Rees Prichard* gynt Ficer *Elan* &c.
The work of Mr. *Rees Prichard* sometimes Vicar
of *Landover* in *Carmarthenshire* Printed in the

in three Books but now Printed together in one Book &c. With an addition in many things out of manuscripts not seen before by the publisher besides a fifth part now the first time imprint *Llan-
don Anno Dom 1672* in a thick octavo. It contains five parts, and the whole Consists of several Poems and Pious Carols in Welsh, which some of the Authors countrymen commit to memory, and are wont to sing. He also translated divers Books into welsh, and wrote something upon the 39 Articles. Which whether printed i know not some of it i have seen in manuscripts. He died at *Llanymyfri* about the month of November in 1644 and was (as I presume) buried in the Church there. In his Life time he gave Lands worth 20l. per Annum, for the settling a free School at *Llanymyfri* together with an house to keep it in. Afterwards the house was posses'd by four School-masters successively, and the money paid to them. At length *Thomas Manwaring* son of *Roger* sometime Bishop of *S. David's* who married *Elizabeth* the only daughter of *Samuel* son of the said *Rees Pryddar*, did retain (as i have been inform'd by Letters thence) and seil'd upon the said Lands under the pretence of paying the School-master in money, which accordingly was done an year or two, but not long after (as my informer tells me) the River *Towy* breaking into the house, carried it away. And the Lands belonging therunto are occupied at this time, being 1682. By *Roger manwaring* son and heir of *Thomas* before mentioned, so that the School is in a manner quite forgotten.

Llyth

Llythyr yr Awdwr at ryw
Arglwydd, i'r hwn yr
oedd yn ei fryd ef gyff-
egru ei Lyfr.

A Rglwydd grassol naryfedda,
Wedd Eglwysar tlawd i'ch goffa,
Ac yn * mentro Urddas Cymru, * *Meiddla*
Ar fathlyfran dy * anhegu. * *Bresen.*

Dy xreal at Eglwys Chrïst ai * hurddas * *Anrhydd*
Dy wasnaeth da i'ch Brins a'ch Deyinas,
Dy serch ath * garc am genel Cymru, * *Gofel*
Y baw i bawb dy anrhyddedu,

Ym mhilith miloedd a'ch anrhegant,
A thalentau mawr ei moliant,
Arglwydd da cennada finne,
Dy gydnabod a'm demmeie.

Cymrodd Arglwydd yr Arglwyddi,
Rodd y weddw dlawd heb siommi,
Er na thalei rhodd ond Dymme,
Am roi'r cwbul ag a fedde.

Cymmer dithe Arglwydd Serchog,
Rodd o'r fath gan wr dyledog,
Dy'n willysgar i'ch anhegu,
A rodd well pe bac'n ei fedde.

Handdaist well, Diddanweh Cymru,
Cawst well, pe balle gennu
Pwyll'r rhodd yn ol yr wily,
Hi gyd-bwysa roddion priol.

Llythyr arall at y Darllen- ydd fel y mae'n dybygol.

** dellyfiad* G Ogoniant Duw, a lles Britanïaidd,
* Canlyniaeth Ffyns a gwaedd y gw-
Y wnaeth prydlo hyn o lyfran, [Caniad,
A'i roi rhwngoch Gymru mwyn ian

Abergoſ pob bregethiad,
Dyfal goſo oſer Ganiad,
A wnaeth im droi hyn o werſeu.
I chwê Cymru yn ganiadeu.

** y psalm* Am weld * Dwsu waith enwog *Salib.*
Gymru Gan y diddysc heb ei hofſi: [* y
psalm Cymrais ſellur byrr cyn blaened,
Mr. Salisbury Hawdd iw ddyscu, hawdd iw * Styrned.

** diddysc* Gelwais hyn yn Cawſyll Cymro,
Am im chwennyſc * brudd oleuo,
Pawb 'or Cymru diddysc, deillion,
I waſanaethu Duw yn union.

Er mwyn helpu'r annyscedig,
Sydd heb ddeall ond ychydig,
Y cynnhullais hin mor gyſlon;
Mae gan eraill well Athrawon.

Duw oleuo pawb o'r Cymru;
I wir nabod a'i waſanaethu;
Duw a wnel i hyn o Ganſyll,
Roi ir dall oleuni diddysc.

Cyngor i wrando ac i ddarllen Cais Ddu.

O Cais gwr, na gwraig, na bachgen
Ddyfod i'r ffordd i'r nefoedd llym *Psalm 119.*
Ceisiodd ai Duw i'w gyfrwyddo *119.*

Ond e, se aiff ar ddidro

Mae'r nef yn mbell, mae'r ffordd yn dda *Mat. 7.*

Tramwys n'fach, mae'r awyrgoedd yn dda *119, 101.*

Mae'r porrh yn gul i fyned i'r nefoedd;

Heb oleu'r gair nid aer byth i'w

Mae'r nef uwchlaw yr haul a'r lleuad,

Mae'r ffordd yn ddienith i'w darlunad,

Rhaid Christ yn ysgol cyn dringnaded,

Ai air yn garwyll cyn canfydded,

Mae llawer craig o rwystr eiddo *Mat. 18. 7.*

Mae llawer mor o drallod bydol,

Cyn mynd i'r nef, rhaid myned droffwr *Psalm 119. 7.*

Heb oleu'r gair nid aer byth i'w

Mae llawer mil o lwybrau Ceisiodd,

O ddryswch blin, o ffosydd dyfmod;

Cyn mynd i'r nef, rwi'n dywedyd writhod

Heb oleu'r gair nielli ei gweglyd.

Dielli fynd i uffern danllyd,

Lwyr dy ben heb un cyfrwyddyd;

Nid aiff neb i'r nef gwmed allo,

Heb y fengyl i'w gyfrwyddo.

Nid goleu'r haul; nid goleu'r lleuad,

Nid goleu'r dydd, na'r ser sy'n gwynad,

Ond goleu'r gair a'r fengyl byrdd,

Alli dy oleuo i dir y bywyd.

Cymmer lantwr Duw th oleuo

A'r fengyl ithi gyfrwyddo;

Tuedd i'r llwybyr cwl orchymod

Di a'n union i Baradwys.

Y gair yw'r ganwyll ath oleu
 Y gair yw'r gennad ath gyfrwydd;
 Y gair ath arwain i beradwys,
 Y gair ath ddwg i'r nef yn gymmwys.

Dilyn dithe oleu'r gair,
 Gwna beth archodd un mab Mair,
 Gwachel wreuthur a wrasynwys,
 Di o'n union i baradwys.

Seren wen sy'n arwain dyn,
 O fan i fan at Grist ei hun,
 Yw'r Efenygl i gyfrwyddo,
 Pawb i'r nefodd ai dilyn.

Bwyd i'r enaid, bara'r bywyd,
 Gra i'r corph, a maeth i'r yspyd,
 Lamp i'r troed a ffrwyn i'r genau.

Yw gair Duw a'r holl serythyrau,
 Llaeth i fagu'r gwan ysprydol,
 Gwin i lonnir trist cystuddiol,
 Manna i borthi'r gwael newynllyd,
 Ydyw'r gair, a'r, fengyl hyfryd.

Eli gwyb rhag pob rhyw bechod,
 Oyl i ddoth gwun cydwybod,
 Triag gwerthfawr rhag pob gwenwyn,
 Ydyw'r gair, a balsam addfwyn,

Mwrthwl dur i bario'n cnappe,
 Bwyall lem i dorri'n ceingcie,
 Rheol gymmwys i'n * trwsliadau

Ydyw'r gair, ac athro i'n dyscu.
 Udcorn pier i'n * gwllo i'r frawdle;
 Cloch i'n gwawdd i wella'n heie,
 Herawld yn proclama'n heddwch.

Y gair yw'r deych sy'n gwir ddimoethi,
 Ein holl frychau a'n holl frynelli,
 A'n yn erchi i olon gwella
 I'r dydd ar gwlau'n para,

Ygair

Y gair yw'r hâd sy'n adgenhddu, 1, p. 1. 22.

Yn blant i Dduw, yn frodyr Jesu,

Yn deulu'r nef, yn deile m yspyd,

Yn wir drigolion tir y bywyd.

Heb y gair nid wi'n dychymmig,

B' wedd y bydd dyn yu gadwedig,

Lle mae'r gair yn Benna o'r moddion

Ordeiniodd Christ i gadw Chrifion.

Heb y gair ni ellir nabod

Duw, na'i natur na'i lan hanfod,

Na'i fab Christ, na'r sanctaidd yspyd,

Na rhinweddau'r Drindod ystyrd.

Heb y gair ni ddichon un dyn,

Nabod 'wyllys Duw na'i gartyn,

Na gwyr ddyfe'r ffordd i addoli,

Nes i'r gair roi iddo oleuni,

Heb y sctrythyr ni ddealla,

Un dyn beth ei gwmp yu Adda,

Na'i drueni, na'i ymward,

Trwy fab Duw o'r fath gaethiwed,

Heb y gair ni all neb gredu.

Yn Ghrifst Jesu fu'n ei brynu;

Cans o wrando'r gair 'yn brydd,

Y mae i Griston gyrraedd ffydd,

Heb y gair nid yw Duw'n arfer,

Troi un enaid oi ddisfeithder,

Ond trwy'r gair mae'n arferedig,

Droi'r Eneidau fo cadwedig.

Ar gair y trodd yr Apostolion;

Y Cenhedloedd yn Gristnogion;

Heb y gair peth diert h yw,

Droi pechadur byth at Dduw.

A phregethiad yr Efyngyl.

Y trodd Pedr gwedi tair mil,

O Iddewon i wir gredu,

Ar ol iddynt ladd yr Iesu.

Er wrth ole

ani natur a

gwahby O

adigant y

Pabyddr

Dau mewn

rhon; am i

habyddiaid

ni nobydd

neb ef heb y

gair Rhu) 1,

16.

Rhu) 10. 14

17

O. 14

O. 14

O. 14

O. 14

O. 14

O. 14

O. 14

O. 14

O. 14

O. 14

O. 14

O. 14

O. 14

O. 14

54, 1, 18, 1 Trwy had y gair yr adgenhedla;
Yspryd Duw'r pechadur mwy,
Ac al gwa yn orcu ei ryw,
Yn frawd i Crist, yn fab i Dduw;
Y gair sy'n cyonwys ynddo'n helath;
Faint sydd raid at Jechydwrïaeth.

Iaen, 5, 39, Chwilia hwn a chais e'n astyd;
Ynddo mae'r tragwyddol fywyd.

Iac, 1, 19. Crist sy'n erchi't iafurio
Am y gair ath draed ath ddwylo,
Iac, 6, 27 Mwy nag am y bwyd y dderfydd;
O chwennychu fyw'n dragwydd.

Fel y llef dyn bach am fronne,
Fel y ca's tir cras gawade,

Fel y bresa'r hydd am ffynnon,
Llef am eiriau'r fengyl dirrion,

Gwerth dy dir a gwerth dy ddodren
Gwerth dy grys oddi am dy gefen,
Gwerth y cwawl oll sydd genyd.
Cyn bech byw heb air y bywyd.

Gwell it fod heb swyd heb ddiod,
Heb dy, heb dân heb wely, heb wascod.
Heb oleu'r dydd a'r haul garuaidd,
Na bôd heb y fengyl sanctaidd,

Tôst yw aros mewn Cornelyn,
Lle na oleu'r haul trwy'r flwyddyn:
Tostach trigo yn y chwarter,
Lle na oleu'r gair un amser.

Nathrig mewn gwlad heb law ar brydie
Mewn glyn heb haul, mewn ty heb ole,
Mewn tre heb ddwr, mewn llong heb gw-
Mewn plwyf heb rym brogethau addas [mpas,

* Gado'r wlad ar plwyf, a'r pentre,
Gado'r dad, a'r fam, ath drasse,
Gado'r tai a'r tir yn ebrwydd,
Lle na bytho gair yr Arglwydd.

Gwell

Gwell it drigo mewn gogofe,
 A chael gwrando'r fengyl weithie
 Nag it drigo mewn gwlad ffrwythlon;
 Lle na bytho'r fengyl dirion.

Toſt yw trigo mewn tywyllwch;
 Lle na chaff'r dim diddanwch;
 Tristach trigo yn rhy hair,
 Lle na chaffer gwrando'r gair.

Nid gwaith trigo 'myſc y Twrcood,
 Sydd heb ofni Duw nai nabod,
 Nag it drigo'n doſt dy dreigyl,
 Lle na chlywer Chriftnai fengyl.

Tynn i Loeger, tynn i Lundain,
 Tynn dros fôr tu hwnt i Rufain,
 Tynn i eitha byd ar dreigyl,
 Nes y caſſech gwidd a'r fengyl.

Blin it weld yr haul a'r glaw.
 Mewn plwyſe ddeuty yma a thraw,
 A'th plwyſ dithe (peth yſcymmyſ)
 Heb na haul na glaw trwy'r ſwyyddyn.

Oni bydd un bregeth * ddurſing,
 Yn y plwyſ lle bech yn taring,
 Dos * i maes i'r plwyſ lle'i bytho;
 Nad un ſabbath heb ei gwrando.

Pan ſo eifiau a'r dy ſola,
 Di âc i'r gell i geisio bara;
 Pan bo newyn ar dy enaid,
 Nid ai i un lle, i geisio ei gyfraid.

Beth y dâl i borthi'r corphyn,
 O bydd d' enaid mawr o newyn,
 All dy gorph di gael diſyrwch;
 Pan ſo d' enaid mawr o drifwch?

Drwg it ladd y corph a newyn,
 Eifio bara tra ſo'r ſwyyddyn;
 Gwaeth o lawer lladd yr yſpryd;
 Eifio ei borthi a bara'r bywyd.

* *Londan.*

Jac. 1. 19.

* *allan*

Mat. 16. 26.

Llef gan hynny ar y ffeiriad,
Mat. 2, 7, Am roi bwyd i poethu d' enaid;
 Rwyf ti'n rhoi dy ddegwm iddyn,
 Par i nhwyntau dorri'ch newyn.

Luc. 10, 16. Gwrando'r gair o enaer ffeiriad,
 Fel o enau Christ dy geidwad;
 Christ a rodd awdurdod iddo,
 Ith gyngchori a'th rybuddlo,
 O per Christ i ffeiriad noethlyd,
 Dy rybuddio wella'th fywyd;

2. pet. 2, 16. Rwytti'n rhwym i wneuthur archo
 Pe doe aflen i'th rubyddio.

Pe doe *Suddas* i bregethu,
 Fenyf Grist ti ddylid ei dyscu?
 F' all y fenyf gadw d' enaid,
 Er ith athro doft gamsymaid.

mat. 23, 23 Os dy fugail fydd anweddaidd,
 Ai athrawiaeth yn Gristnogaid;
 Dysc y weis, na ddyfc ei arfer;
 Gwachel feieu *Paul* a *Pheder*,

Na wna bris oi wedd nai wisgad,
 P'un ai gwych ai gwael fo'i ddillad.
 Nid llai grym y fenyf gyngan,
 O'r ficedd ffrls nair gassog lidan.

Cymmer berl o enau llyffran,
 Cymmer aur o ddwylo aflan,
 Cymmer win o bottel fydur,
 Cymmer ddyfc o ben pechadur.

Gwrando fenyf, Christ yw Hawdwr,
 Pa fath bynpa fo'r pregethwr.

Priffia'r gair na phriffia'r gennad;
 * *Danfonodd* Crist ei hun ai * helodd attad.

Cadw'r geiriau yn dy galon,
 Nid ai ddyf gan gigrain duon;
Luc. 8, 512 Nad ym'r gair i'th adgenhedlu,
 O'r galon y derbynu,

Dysal

Dyfal chwilia di'r Scrythyrau,
 Darllen ar Duw nos a borau:
 Dilyn arch y gair yn ddeddfol,
 Hynnyth wna di'n ddoeth anianol.

Jo. 5. 39.

Cadw'r gair bob pryd ith galon;
 Ac byspuffa hwn ith feibion:
 Sonna am dano nos a bore.

dent, 6. 6. 7.

Y mewn, y maes wrth sodio ac eiste.

Dod e'n gadwyn am dy * swiwig, * Gwddf.

Dod e'n rhactal o flaen dy olwg.

Dod e'n * signet at dy fyssedd.

* fedrwy.

Na ddos hebdo led y droedfedd.

Pf, 119. 98

Gwna'r gair beunydd yngydymmaith,

Gwna'n gywely it bob nolwaith,

Gwna e'n gyfaill wrth siwrneia,

Gwna'r peth ascho wrth chwedlenn.

Gwna se'n ben Cynghorwr itti,

Pf, 119. 24

Gwna se'n athro ith reoli:

Pe ry'r gair it gan well gyngor,

Nag a rodde un rhyw Ddector.

Nad e i drigo yn yr Eglwys,

Gyda'r ffeiriaid rhwn ai traethwys,

Dwg ef adref yn dy galon

Gen, 18. 19.

Ai fynega rhwng dy ddynion.

Gwna di'r gair yn ddysglaid benna,

Ar dy ford tra fech yn bwytta

Jer 19. 16.

Gwedi bwytta cyn cyfodi,

Pf, 119. 130

Bid y gair yn * juncats itti

* jelsafyd

Rho i'th enaid nos a boreu

Frefcfa't fechan o'r scriythureu

Rho iddo ginio brudd a swpper

Cyn yr elych ith esmwythder.

Fel y porthi'r corph a bara

Portha d' enaid bach a'r manna;

Nad ith enaid hir newynu

Mwy na'r corph sy'n cael ei fagu.

Mae'r bibl bich yn awr yn gysse
Yn iaith dy fant i'w gael er coron
Gwerth dy grys cyn bod heb hwnn
psal. 119. 72 Mae'n well na thref dy dad i'w gadw

Gwell nag awr, a gwell nag arian
Gwell na'r badell sawr na'r crochan
chus, 15. 4. Gwell dodre yn yn dy leth, chus 15

Yn bibl bac na dim a feddu, chus 15

Fe ry' goinffordd fe ry' gyngor,

Fe ry' addysc gwell na Doctor,

Fe ry' lwyddiant a diddanwch

Fel ry' lawer o ddedwyddwch,

Fe ry' fara i borthi d'eraid

Fe ry' laeth i fagu'r weiniaid

Fe ry' gwin i'w lawenhau,

Fe ry' eli i'w viachau,

Pwy na phryne'r bibl sanctaidd

Sydd mor wetchfawr ac mor guraidd?

Pwy na werthei dy ai dyddyn,

I bwrcassu'r fath ddodrefnyn?

Dymma'r perl y fyn yr Jesu

I bob Cristion doeth i brynu

Fel y * Marfiant call a wertie

I gras y so i brynn * hwn faint oll y fedde.

Gan i Dduw roi inni'r Gwir

Ei air sanctaidd i'n gwyr ddyscu

Moefwch i ni sawr a bychain,

Gwypmo i ddyscu hwn ai ddarlain

Moefwch i ni wyr a gwragedd

Gyda i gilydd heb * ymhowedd,

Brynu bob un iddo lyfyr,

I gael darllain geiriau'r scrythyr

Moefwch i ni bawb rhag gwradwydd

Ddyscu darllain gar yr Arglwydd

Gan i Dduw ei ddanfoni adre,

Amg hawb yn iaith ein mamme

Nadwn

Nadwn fynd y gwaith yn ofer;
Y fu goſtfawr i wyr Lloeger,
Rhag na fetrom wneuthur cyfri,
Dydd y faro a gyfryw wrthuni.

Gwyr a gwragedd, Merched, Meibion,
Cymrwn ddyſc oddiwrth y Saeson,
Rhai a fedrant bob un ddarllain,
Llyfr Dduw 'o ei iaith ei hunain.

Gwradwydd blin i ninnau'r Cymru,
Oni cheifiwn weithian ddyſcu,
Darllain gair Duw a'r ſcrythurau,
Dan eu printio 'o iaith ein mamau.

Ni chyft bibl inni weithian,
Ddim tu hwnt i goron arian;
Gwerth hên ddafad y fo marw,
Yn y clawdd ar nolwaith arw.

O meder un o'r tylwyth ddarllain,
Llyfr Duw yn ddigon * cywrain:
Fe all hwnnw 'n ddigon eſmwyth,
Ddyſcu'r cwbul o'r holl dylwyth.

Ni bydd Cymro 'n dyſcu darllain,
Pob Cymraeg yn ddigon Cywrain;
Ond un miſgwaith, beth yw hynny?
O's bydd 'wyllys gantho i ddyſcy.

Mae 'n gwilyddus i bob Chriſtion,
Na chlyw arno ſtoſio coron,
Ac un miſgwaith oi holl fywyd,
Ynghylch dyſcu'r ſengyl hyfryd.

Mae'r Cobleriaid ai morwyaion,
Ar rhai gwaetha, myſc y Saeson,
* Bob yr un a'r bibl ganthynt,
Ddydd y nôs yn darllain ynddynt.

Mae'r pennaethiaid gyda ninnau,
A'i tableri ar ei * bordau,
* Heb un bibl, nac un plygain,
Yn eu tai, na neb iw darllain,

Peth cwilyddys gweld cobleriaid,
Yn rhagori ar Bennaeithiaid,
Am gadwriaeth eu heneidiau,
Ar peth rheitia mewn neuaddau
Y cobleriaid hyn y gyfyd,
Dydd farn yn anian aethlyd,
I gondemnio'r fath bennaeithiaid,
Sydd mor ddibris am yr enaid,

* *Eurych*

Pob merch * tincer gyda'r Season
Feidir ddarllain llyfrau Mawrion:
Ni wyr merched llawer Scwier,
Gyda ninne ddarllain pader.

Gwradwydd toft sydd i'r Brittannia
Fod mewn crefydd mor ddieithria
Ac na wyr y canfed ddarllain
Llyfr *Dau'n* ei iaith ei hunain.

Bellach moeswch i'n rhag cwilyd
Bob rhai ddyscu pwyntiau crefydd,

Yn 17, 3,

Ac ymroi i ddyscu darllain,
Llyfr *Dau* a'n iaith ein hunain.

Felly gallu ddyscwn nabod,
Y gwir *Ddau* ai ofni'n wastod,
Ac oi nabod ai wir ofni,

di ddiwedd

Fe ry'r * di drangc fywyd inni.

Dau ro grâs a grym i *Gymru*
Nabod *Dau* ai wir wasanaethu.
Christ a nertho pob rhai ddarllain;
Llyfr *Dau'n* ei hiaith eu hunain.

Hil Brutus.

HIL Brutus fab *Sylas*, Britaniaid brwd hoenus,
Catedig, galladus, cyd redwch i'm bron,
Ganddu a llyfrgar a chalon ufuddgar,
A llyfrgar a llyfrgar a llyfrgar.

Mae rhôd y ffurfafen yn dirwyn y bellen
 On heinioes, nes gorphen, heb orphwys nos na dydd
 A ninne heb feddwl, nes dirwyn y cwbl,
 Yn chwympo'r trwbwl tragywydd
 Fel llong dan ei hwyle, yn credde ei siwrne
 Tro'r morwyr yn chware, neu'n chwre ar y mwrne
 Mae'n heinioes yn passio, bob amser heb statio
 Beth bynnag a wnelo ei pherchen.
 Mae'r Ange glâs ynte yn dilyn ein sodle,
 Ai * ddart ac ai faethe, fel lleidir difôn, * *Flodd*
 Yn barod i'n corddi, ynghanol ein gwegi
 Pan bom ni heb ofni ddyrnodion.
 An bywyd fel bwmbwl, ar llynwyn go drwydd
 Syn diffodd cyn meddwl ei fod ef yn mydd
 A ninne cyn ddyled; nad ym yn ei weled,
 Nes darllo iddo fyned i helynd,
 Mae'r byd ynte'r cleirchyn, ynglaf ar ei deffyn,
 Bob ennyd yn rofyn, rhwyso tu ai fedd
 Ai ben wedi dottio, ai galon yn ffeintio,
 Ai fwystil yn wastio yn rhyfedd,
 Rym ninnau blant dynion, heb arswyd nac ofn
 Yn trysto gormoddion i'r gwr marwadd ben
 Fel morwyr methedig, y drystent mewn perfform
 I'r llongau sigedig nes sodden,
 O nedwch i'n drysto, i'r byd sy'n ein twyllu
 Fel iâ pan y torro, grio dan ein trôd,
 An gollwng heb wybod, i'r farn yn amharod,
 Cyn i'n gydnabod ei furiad.
 Ond moeswch yn garcus, i'n bawb fad yll dan
 I'fyned yn weddus, ni wyddom pa dda
 O flaen y Messias, yng wisc y brlodas
 A thwlliad cyfaddas i'r neithiawr
 A nedwch ein dala, pan delo'r awr
 Mewn medd-dod, puteindra, rhag rhwyddia
 Heb oyl yn ein llestri heb gownt
 At cwbl on cyfri yn berllach

Mae'r fwyall ar wreidde y cringoed e'rs dyddie,
 Mae'r wyntill yn dechreu dychryn yr ŵs,
 Mae'r Angel ar Cryman, yn bwgwth y graban,
 Iw bwrw i'r boban embeidus,
 Mae'r farn uwch ein penne, mae'r dydd wrth y drys,
 Mae'r udcorn bob bore, yn barod rhoi bloedd,
 Mae'r môr ar monwentydd ac uffern yn ufydd,
 Roi'r meirw i fynydd a llyngodd.
 Ar Barnwr sydd barod, ar saint Iy'n ei warchod,
 Ar dydd sydd ar ddyfod, i ddifa hyn o fyd,
 An galw i'r holl ddynion, o flaen y Duw cyfion,
 I gyfrif am y gawson oi olud,
 Rym ninnau'n ymbesci, ar bechod a brynti;
 Heb feddwl am gyfri, na gorfod ei roi,
 Yn wastio ein talente, borthi'n trachwante,
 Doed barn a diale, pan deloi.
 Fel *Comel* cyn diluw, fel *Sodom* cyn distryw,
 Fel *Pharo* ar cyfryw, (eu cyfri nid gwaeth)
 Yr ydyn ni'n pechu, a'n grym ac a'u gallu,
 Heb fedru difaru ysfowaeth.
 Ymbescu ar bechod fel môch ar y Callod,
 Ymlenwi ar ddiod, fel ychen ar ddwr,
 Ymroi mewn putteindra fel perchill mewn llace,
 Yw'n crafydd, heb goffa cyfyngdwr.
 Tynw'r rhegu, a rhwygo cig Jesu,
 Ac ymladd am zwnnu y gawnen i gyd.
 Cyfreitha'n rhy ddiaid, nes mynd yn fegeriaid,
 A gadel y gweiniaid mewn gofid.
 Ymse'rbaul, ac mae'r lleuad yn gweld ein 'mddygiad,
 Mae'r ddaiar yn beichiad, ein buchedd mor ddwr,
 Mae'r drachodd Angylion yn athrist eu calon,
 O'r ddaid cristnogion yn gynddrwg.
 Mae'r ddaid, mae'r ffermwr mae'r rhwلمان a'r cref,
 Mae'r Bayli ar Batnwr, ar bonedd oi bron (tw)
 Mae'r ddaid y synta, yn digio'r gorucha,
 Mae'r ddaid pun waetha eu harsenion.

Mae'r ffeiriad yn loettran, mae'r Barnwyr yn bribian
 Mae'r Bonedd yn tiplan o dafarn i Dwlc;
 Mae'r Hwsmon oedd echdo heb fedrn Cwmbnio,
 Yn yfed Tobacco yn ddiidwlc,
 Putteindra'r Sodomiaid, meddwdod y Parthiaid,
 Lledrad y Cretiaid, (or credwch y gwir)
 Ffalstedd gwlad Grzcia, gwangred Samaria.

Sy'n awr yn llettea ymhob rhandir,
 Mae'n anfoes i'm draethu, ein campau ni'r Cymru.
 Rhag cwilydd mynegu'n ymddygiad i'r byd
 Etto rhaid meddwl, y traetha Duw'r cwblwl,
 Pan delo'r dydd trwbwl i trefnyd.

Gwell i ni'r awran, gael clywed eu datcan,
 Er peri i ni'n fuan difaru tra fom :

Na gweled ein taffu, i'r tywyll garchanly,
 O eisie difaru tra fyddom,

Gan hynny misfynwn, gael gennych pe gallwn,
 Ymbilio am bardwn yr ennyd y bochr
 A gwella'n willyscar, cyn eloi'n ddiweddar,
 Rhag bod yn edifar pan ddeloch.

Mae'n ofer difaru, a chrio a chrynu,

Pan ddeli'r i'n barnu, bawb ar y batr:
 Ni cheir ond cyfiawnder, er cymmaint a grier.

Pan eloi yn amser diweddar.

Meddyliwn gan hynny, cyn delo *Christ* Jezu,

Or nesoedd i'n barnu, bob un wrth ei beru:

Am fod vn edifar, a deisyf ei ffafar,

Cyn taffu ni ir carchar aniben,

F E ddaw yn dra digllon, a llu o Angylion

I ddial ar ddynion a dirmyg mor ddigon

Yn daran echrydus i'r Bobl anrassus:

Su'rwan mor frowus yn pechu.

Yno o waith cymmaint, y fydd y digllon

Ei welfion ai geraint y rare mor

Ai sanctaidd Angylion, y grynant yn

Pan ddelo mor ddigllon a farnu.

Yr haul a dywylla, y Lleuad a wridia.
 Y nefoedd y gryna, bob modfedd yn grychi;
 Ar stowta o blant dynion, rhag echryd ac ofon,
 A gria'n hiraethlon with edrych.
 De dawdd y ffurfafen, fe syrthia pob seren,
 Fe losgar holl ddairén oddiarni'n boeth;
 Ar tyrau ar Cestill, a gwymnant yn gandryll.
 A phob rhyw bebyll a'n bilboeth.
 Y creigydd y holltant, y glennydd y doddant,
 Y morcedd ysfychant, ar syrthiad y Sêr:
 A phob rhyw Fwythfilod, ymlusciaid a physcod,
 Y drengant ar waelod y dyfnder,
 Pa wafsa pa wewyr, pa gynffwrdd pa gysur,
 Y fydd gan bechadur na chodo ei big?
 Pan welo'r fath drallod, ar bob peth yn dyfod
 O herwydd ei bechod yn unig.
 Brenhiniaid cadarnblaid cowri capteiniaid, *Date 6*
 Bellichion a gwlliaid gwcha'r awr hon: *16*
 A griant ar greigydd, am bwnian eumhennydd,
 Au caddio rhag cerydd Duw cyfion,
 Yn hy'n o lwyr drasel, fe gan yr Archangel,
 E Udcorn mor uchel ond awchus y cri,
 Nid elywo rhai meirw, (yn grai ac yn groyw)
 Y llaf yn eu galw i gyfri.
 A meirw a godant, ar drawiad yr amrant,
 O llwch lle gorweddant pan glywant y cri:
 Ar byw a newidir, a phawb a gyrlaaddir,
 I'r Wybren lle herni'r eu brynti.
 Y Barowr mawr ynte, yn gyflym ai Gledde,
 Ar dafal ai bwyse y bwyfa ddrwg a da;
 Gau rannu'r Eneidie, with gywir fefure,
 Y cyfion oi gore a'r gwaetha.
 Nid edrych a'n llygad, yr Empriwr nar Abad,
 Ni phurisa fe drwsiad, na galwad un gwr:
 Ood rhannu cyfiawnder i'r Brenin a'i beger,
 Nid ofni displeffer na chryfder,

Fe egrir y Llyfre, fe rwyga eu Calonne; *Date 20*
 Fe ddengys eu bie yn amlwg i'r Byd; 12
 Fe deifil anwiredd pawb yn eu danedd,
 Fe ddial ar gamwedd y gwynfyd,
 Ni ddiangc gair ofer, na'r fflrting y dreulier, *Mat.*
 Na'r funud y waster heb ystyr a phwys; 12. 36,
 Na gwagedd na gwegi, na bie na brynti, *Proq. 12 14*
 Nas gorfydd eu cyfiri yn gyfrwys
 Puteindra'r gwyr mawrion ar gwagedd bonddigion
 Sy'n harfer y gweision heb wybod i'r gwyr;
 Ar mawrddrwg ar mwrddriad a'r flalstedd a'r lladrad
 A wneir i bob llygad yn eglur,
 Pa wnech iradus, pa galon echrydus
 Pa gynffwrdd gofidus? gwae a feddo i fath;
 A fydd y pryd hynny, gan bobl fydd heddu,
 Mor ffyrnig yn pechu y fywaeth.
 Ni ddiangc na llymaid, na thippyn na thamaid, *Mat.*
 A roddir i'r gweiniaid er mwyn Jesu gwyn. 10 42.
 Heb ymdâl am dano, a chyfiri a chosio,
 Y briwsion y ballo'r cerlyn.
 Yno y detholir, y Defaid ar Geifr.
 Ac yno y bernir pawb wrth y pol;
 Y Defaid i'r deyrnas mewn harddwch ac uddar,
 Ar Geifr i'r ffyrnais Uffernol.
 Yno yr a'r cyfion yn llawen ei calon,
 Mewn gynau tra gwynion yn union i'r nef. *Date*
 I dderbyn gorescyn or deyrnas ddiderfyn,
 A roddodd Duw iddyn yn gartref.
 A geisir damnedig, a bobl ffeinig.
 Sy'rywan yn dirnyg y Barnwr ar dydd,
 A deilir yn glymme, mewn cadarn gadwyn,
 I uffern i'r poene tragwydd.
 Yn uffern y llefan, gan flined eu llofelfan,
 Yn ebrwydd ar *Abram*, am ddatan o ddwr
 Ond llefent hyd * ddiffin, ni chant lwy yn droppyn
 Na thamaid na thippyn o fwecht.

Cans yno'n dragywydd, mewn carchar a chyfludd,
 Heb obaith y derfydd ei dirfawr gŵr;
 Tr erus anwiredd yn rhingcian eu Dannedd,
 Heb derfyn na diwedd oi dolur,
 Ac yno'r awn ninne, i estyn ein gwefle,
 Am dreulio'n dyddie mewn pechod mor dal,
 O ddiffyg i'n wilio, a dyfal weddio,
 A gwellhau cyn delo dydd dial.
 Meddylwng gan hynny, tro'r amser yn gadu,
 Am brudd edifaru, nid yw foru i neb; mar 13, 33.
 A'madel a'n brynti, a'n gwagedd a'n gweg,
 Cyn delom i gyfri ac ateb,
 Duw Iesu dewisol y brynaist dy bobol.
 Or fwrnais uffernol, oedd ffyrnig ei phwys;
 Cadw'neneidie, pah delont i'r frawdle,
 A dwg hwy i gadeiric Paradys.
 Os golyn Debenbarth, na Gwynedd o un-parth,
 Pwy ganodd y dosparth i'ch dispwyll rhag ing.
 Eglwyswr sy'n hoffi, eich dadwraidd och didri.
 Ach cofio am eich cyfri cyfing.

Truenus gyflwr Dyn trwy naturiaeth.

Adda werthodd bawb o'r Byd,
 I'r hen sarph am -afal dryd,
 Cadaw un o grampe Satan,
 Nes del Christ i dynnu allan.
 Y mae Satan ynte'n cadw,
 Pob pechadur gwrryw a benyw,
 Yn ei garchar tonnog tywyll,
 Nes del Crist iw dorri e'n gandryll.
 Mae'r carchar cyn dywyllled,
 Ac nad ym yn abal weled.
 Ontost gyflwr a'n gofidi.
 Nes del Christ a golgu i ni.

Esa. 42. 7.

Joan, 8, 12.

Rym ni'n aros heddyw heno
Mewn tywyllwch dan ein dwylo
Ac heb weled ein trueni
Nes del Christ i ddangos i ni

Act. 26, 18,

Rym ni'n farw yn ein pechod
Rym ni heb weld mo'n cas naig anafod,
Rym ni' ngorwedd mewn tywyllwch,
Ac heb geisio gwell diddanwch.

Eph. 2. 1.

Rwy ti'n ymladd ymhlaid Satan,
Rwy ti'n elyn it dy hunan :

Rwy ti'n myned byth ar ddiro:
Nes del Christ ith drof a'th rwyfiro.

Mai. 18, 11

12.

Rwy ti eisus gwedi'th golli,
Ath gondemnio † cyn dy eni,
Oni cheisi Ghrift ith helpu,
Yn golledig i'r arhosi.

** Sef yn Iag-
nan Bidda,*

Mae'r farch ai cholun wedi'th frathu
Mae dy enaid bach or brath yn gryddfu
Cais Ghrift yn feddyg i'th Jachau,
Onis ceisi † marw y wnai.

** Sef dany-
dig 1944*

Mae d' enaid gwedi'r diawl i speilio.

O'r holl ddonieu y roes Duw iddo,
Cais gan Ghrift ei ail ddilladu,
Onis ceisi yn siwr di sythu

dur. 3, 18

Mae'r fallt a'r follt o bechod tanllyd
Gwedi'th glwyfon wenwynllyd ;
Cais gan Ghrift Jachau dy glwyf,
Onis ceisi'r fall ath bie.

Mae d' enaid fach fel Dafad wirion,
Rhyng palfau'r llew ar Bleiddiaid digllon
Cais Ghrift mewn pryd i'th ddwyn oi
Onis ceisi'r blaidd ath bie.

[grampe

Mae'r diawl fel ffowler gwedi dala,
D' enaid bach a rhwyd or gryfa,
Di ddoi byth o rwydan Satan,
Nes del Christ i'th dynnu allan.

Rwyf

Io. 8, 34.

Rwyt ti'n ufudd wâs i bechod,
 Rwyt ti'n pechu bob diwrnod,
 Cais gan Ghrift roi grâs a chryfde
 It i wasanaethu mewn cyfiawnder.

Eph. 2, 3:

Rwyt ti'n blentyn i'r digofaint,
 Wrth naturiaeth fel dy geraldnt,
 Cais gan Ghrift dy adgenhedlu,
 Rhag dros fyth it aros felly,
 Rwyt ti'n slaf i'r Cythraul aflan,
 Rwyt ti'n byw dan feddiant Satan
 Cais'mhryd gan Ghrift dy dynnu,
 O law'r fall i aros felly.

Lac. 11, 21.
22

Mae'r gwr cadarn yn heddychlon,
 Yn cadw ei gastell yn dy galon,
 Nes cael Christ i ddwyn ei Arfau,
 Nid cadarn byth oth asgrau.

Esa. 5, 4:

Rwyt ti yn gangen wyllt anffrwythlon
 Heb ddwyn ffrwyth ond grawnwin furion
 Oni wellha Christ dy natur,
 I dan uffern boeth i'th deilir,

Col. 1, 21.

Fe wnaeth y diawl di'n elyn Duw
 O blentyn grafol gore ei ryw;
 * Heddychu, Cais gan Ghrift dy * reconcilio.
 Rhag aros byth yn elyn iddo.

Mat. 23, 37

Rwyt ti'n un or cywion bychain,
 Y sydd yn pori rhyng y cigfrain,
 Os Christ Jesu ni'th adaina,
 Cigfrain uffern a'th sclyfaetha.

Rwyt ti'n gorwedd mewn tywyllwch
 Heb wyr nabod llwybrau heddwch,
 Oni oleua Christ ein llwybrau,
 Awn i uffern ar ein pennau.

* Jes yn adda

Rwyt ti'n haeddu pob caledi,
 Gwadi'th ddamnio * cynd' eni:
 Oni chei gan Ghrift ith helpu,
 Yn ddamnedig ei yt arhosi,

Rwyt

Rwyt ti'n elyn i'r gorucha;
 Rwyt ti'n *flaf* i'r Cwthraul penna;
 Rwyt ti'n crewyn Uffern ifod:
 Nes del Christ i olchi'th bechod.

Rwyt ti'n euog o bob tramgwydd; *Deut. 28.*
 O bob nyhdod, o bob aflwydd, *15. 16. 17.*
 O bob gosid, o bob trallod,
 Nes cael *Christ* i olchi'th bechod.

Dwg tu fewn a drwg * tu fas, ** tu allan*
 Llawn o bechod tlawd o rās, *Rbaf 3. 10;*
 Aflan. ofid, dwl, di wybod. *byd 19.*

Nes cael *Christ* i olchi'th bechod,
 Dyma gyflwr, pob rhyw *Gbristion*,
 Medd y Scrythur yn blaen ddigon,
 Hyd nes delo *Christ* ein Prynwr.
 I'n hail eni, I wellhau'n cyflwr,

Oni chawn ni *Gbrist* i'n helpu, *rbaf. 5, 6 2*
 A'n hail weithio, a'n gwaredu, *Cor. 3. 5.*
 Ni all dyn o'i rym ei hunan,
 Wellhau ei gyflwr mwy na Satan,
 Ni all *Peder* ni all *Pawl*.

Ni all Angel, ni all Diawl,
 Ni all neb ond *Christ* yn unig,
 Gadw enaid dŷn colledig.

Chwilia'r nêf: ar ddaiar, a'r Awyr,
 Chwilia'r mor, a phob creadur;
 Di gei weled na all un,
 Ond *Christ* gadw enaid Dyn.

Oni cheisi *Gbrist* ein prynwr,
 Gan ei dad i wellhau'th gyflwr.
 I bwl uffern i'r ai i drigo.
 Eisio ceisio cymmorth gantho.

Ni bydd un Dyn yn gadwedig,
 O'r holl fyd er maint eu rhyb,
 Ond y dyn y gaffo ei gadw.
 Er mwyn *Christ* ein ceidwad croyw.

Ac ni cheidw *Chriſt* un *Chriſtlan*;
Mat 7. 21, O'r holl fydd er maint a grion.
 Ond y dyn a gretto yn brudd.
 Yn *Chriſt* trwy wir a bywiol ffydd,
 Y neb a gretto yn *Chriſt* yn gywir
 Fe gaiff hwnnw ei gadw yn sicir,
Jo 3. 36. Y neb ni chredo ynddo'n fyth,
 Ni chaiff hwnnw ei gadw byth.

Bywyd a Marwolaeth Chriſt.

POB rhyw *Ghrifftion* ac sy'n caru,
 Nabod *Chriſt* a fu'n ein prynu,
 Clywch fi'n adrodd genedigaeth.
 Prynw'r Crêd a'i brudd *Farwolaeth*,
Jo 1. 12, 3. Y Gair mab Duw oedd or dechreuad
Dihar 8. 22 Cyn bod nef na daiar na 'deilad,
 1 *Jo* 5. 7 Yn ail Berson or glan Drindod.
 Rhwng y wnaeth y Byd mor barod.
 I'r oedd e'n *Arglwydd* cuwch a'i Dâd.
 Yn y nefoedd yn llawn o rad,
 Yn rheol i'r holl *Angylion*,
 Cynei ddywad at blant *Dynion*.
Roedd 9. 5, *Roedd* e'n *Dduw* galluog grymmus
Roedd e'n *Arglwydd* anrhydeddus,
Roedd e'n *Frenin* mawr ei rad.
Roedd e'n hob pwynt cuwch ai Dâd,
Phil. 2, 67 Pan ddaeth or nef i brynu dyn,
 Fe gymmerth orno'n lliw a'n llŷn,
Jo 3, 13 A'n gwirguawd o Fair ei Fam,
 Rhon oedd *Wysf* hŷr ddinam.
 Hi *Feichiogodd* arno'n rhyfedd,
 O rad yr yspryd glan ai rinwedd.
 Heb fod iddi wneud na nabod,
 Gwrtrioced, er bod yn *Briod*,

Ac felly'r aeth mab Duw yn ddyn;

Job, i 14,

O naturiaeth mair ei hun,

(Heb ei halogi a dim pechod,)

Yn y groth trwy rad y *Drindod*.

Rhuf. 1 3 4,

Dwy naturiaeth amlwg yn.

Sydd i'n prynwr Duw a dyn;

Un o'i *Dad*, a'r llall o'i *fam*,

Dwy wahanol, dwy ddinam;

Mab i Dduw, a mab i ddyn;

Heb un person iddo ond * un;

Mab i ddyn, o fam heb dâd,

Mab Duw mawr heb fam y câd.

* *I mae'n*
dwedod yn
dri person
ond yr all

O ran ei ddyndod mae'n y mryd,

I ddangos iwch ar hyn o bryd,

Y Dull, a'r modd, y ganed *Jesu*,

Pan y daeth o'r nef i'n prynu.

person a gy-
mmetodd at-
to natur dyn-
ac a'i hawdd

Pan daeth mair i Fethlem hygar,

I dalu treth i'r Emprwr Cesar,

yn y fath fodd
a'r dwedod

Daeth ei amser hi *Escori*.

ac nad yn'r
ddyw natur
ond un person

Fel y traetha'r fengyl i ni.

Ond waith cymmaint oedd y cwmgni

Oedd yn gorwedd ym-mhob *Ostry*,

F' orfu ar Fair yn sawr ei gosal,

Fynd i *escori* hwnt i'r stabal.

Gwch

Yno ymhlith y mûdnifeilod,

Heb ddim * stade, Duw'n i wybod,

Fe *escorodd* mair wen ddiddig,

Ar ein prynwr ddydd *Nadolig*.

Gwedi geni'n prynwr hyfryd,

Heb fod arni boen na gofyd:

Yn dra llawen hi a rwyme,

Brenin *refodd* mewn cadache,

Gwedi rwymo, hi rhoi i orwedd,

Yn y presyb yn ddirysedd,

Ac y fydde bodlon ddigon,

I bob peth oedd Duw'n i ddanfod.

Yno cyn i'r wawr gael torri,
 Fe ddanfone Dduw gwmpeini,
 O fugeiliaid, mewh gwiriondeb;
 I addoli e yn y presb?

Rhai ddanfonwyd gan Angelion,
 Yn dra llawen iawn eu calon,

Tr enciniog I dre Feiblem o wir bwrpas,

**Gyboedd* I gael gweled y Messias; *

Ac i *faneg i bawb hefyd,
 Fel y dwetse'r Angel hyfryd,
 Mac fe oedd *Christ* y gwir geidwad
 Rhwn addawsid o'r dechreuad:

Ac y byddei sawr lawenydd,
Tr holl fyd o'r chwedel newydd;
 O ran geni'r boreu hwnnw,
Y Iachawdr y ddoi'n cadw.

Yno y dawelw o Angylion,
 Ac y ganen hymnau mwynion,
Tr Tâd nefol o'r uchelder,
 Am roi i ddynion y fâth fwynder

A'r hyn se'm ddangosfe Seren,
 Rymmus, rasol, yn yr wybren;
 Rhon y ddywede â'i goleuni
 Fôd y prynwr gwedi eni.

Yno y dawelw'n wyr doethion
 O'r Dwyrain dir yn dra union
I Judea with y seren

I ymosyn *Christ* yn llawen;

Rhai y geisient gael copinod:
 Gan y Brenin creulon *Herod*
 Ble gennasid *Christ* y cyfion,
 Brenin grassol yr iddewon.

Yno y dywede'r feiriaid mwya
 Mac ym *metblem* trêf o *Juda*
 Y suwr ennid y Messias
 Meddai'r Prophwyd hên *mischaï*.

Pan y clowe'r doethion hyn,
Daethont yn faith ac yn dynn
I dre Fetblem with y Seren.

Dan ymotyn *Christ* yn llawen.

Ond pan daethont hwy yn agos,
I r ty, lle roedd Christ yn aros
Fe ddisgynne'r Seren dlws;
Ac arhosse uwch ben y drws.

Yno yr aent i mew'n yn llawen,
Lle roedd *Mair a Christ* yn fachgen,
Ac y gwypent ar eu daulin
I addoli'r grasol frenin.

Rhoddent hefyd * rial roddion
Y berthynne i Crist yn * gyfflon,
Aur, a ffancwmsens o'r gore,
A Myrh gwerthfawr, teg'rogle.

* *Rhagorl,*
* *Gynan*

Herod ynte pan y clywais,
Eni *Christ* y gwir *Feffias,*
Efe fynnei ladd e'n blentyn
Bach yn sugno yn ei rwymyn,
Os fe helodd lu o fwytsfyr,
Gwaedlyd, creulon, dig difesur,
I ladd yr holl blant bach o ddeutu,
Cyn y metho ladd y *Jesu.*

Hwynte laddfon yr holl fechgyn
Oedd ym methlem etto'n egin
Fach a mawr dan ddwy flwydd oedran
A mab Herod gâs ei hunan.

Yno y gorfu ar fait fyned
Ganol nos i ddechre cerdded
Tua'r aipht a'i phlentyn ganthi
Lle archasse'r *Angel* iddi.

Yno y bu *Christ* yn aros,
Gyda'r Sibsiwns lawer wythnos
Nes cael clywed marw *Herod*
Oedd yn ceisio'i ladd heb wybod

Yn ol marw Herod greulon;
 Fe ddoe Christ i wlad Iddewon;
 Luc 2 51 46 Ac y fyddai oftyngedig,

I Fair ac i Josepb ddiddig

Pan yr oedd e'n ddeuddeg oed,

Peth rhyfedda a fu erioed,

Efe ymbyngie â Doctoriaid,

Nes bac'r doethion arno'n syniaid,

Yno yn ddeg ar hugein oedran,

Pan fedyddiwyd ef gan Joan,

Fe ddeseynei arno yr Yspryd,

Ar lun clommen hygar hyfryd,

Ac fe lefe Dduw ei hunan,

Frŷ or nef lle clywe'r cwppan.

Hwn yw f'unig fab aberthwyd.

Ynddo ef ŷm llwyr fodlonwyd,

Gwedi'r yspryd ddeseyn arno,

Fe ddoe'r Cythraul ynte i dempio,

Ond er maint oedd cyrch y Cythraul,

Rhodd Christ iddo * ffwyl ddiogel,

|| Cwymp

Yn ol hyn fe ae i bregethu,

Yr efengyl wen oi ddautu,

Ac i ddechreu gwneuthur gwrthie.

Ymbob tir y ffordd y cerdde,

Fe drodd y dwr yn gynta'n Wlad,

Fe lwyr Jachaodd pob clefyd blin,

Ac fe wnaeth i'r deillion weled,

Ac i'r byddar clust drwm glywed,

Fe wnaeth i'r criplaid yn ddiffrat,

Luc 13, 13. Neidio a thrippio yma a thraw.

Ac fe wnaeth i'r gwrelgyngrwcca,

Godi chefn or unjawna.

Tate rodiodd ar y môr,

Gan oftegu i rwyf ai rôr:

Ac fe wnaeth i'r Storom wynt,

Beidio a chwythu yn ei hynt,

I ddangos inni ei fod e'n Dduw;
 Fe gododd tri o farw i fyw,
 Merch i *Isurus* mab i'r Weddw,
 L^azar gwedi drewi a marw.

Porthodd pim mil a phum torth
 Mawr oi bwer, da oi borth:

Luc. 7. 8.

Llanwodd ddwy Long o'r pysc mwya,
 Pan y metho ar bawb eu dala;

Jo. 11.

Bwriodd lawer cythrael allan,
 Or rhai cleifion, Lloerig egwan,
 A chlust *malchus* gwedi dorri,
 A Jachaodd ef * toc heb Eli.

Luc. 5,

Luc. 22.

† yn ebrwydd

Llawer gwrthie gyda hyn,
 Y wnaeth ein prynwr Jesu gwyn,
 Cyn i *Suddas* frwnt ei werthu,
 I'r Iddewon ai freychu.

Ni chaed twyll erioed oi ene,
 Nid oedd un dyn a'i hargyoedde,
 Roedd e'n ddlddrwg fel yr oen,

1 pet. 2. 22.

Yn fachei barch yn fawr ei boen

Jo. 8. 26.

Pan ddaeth yr awr 'roedd Duw yn
 Iaberthu e dros ein pechod, (ei ofod,
 Fe ddoe *Suddas* ac a'i gwerthe,
 I'r Iddewon ain Geinioge.

Ni chadd ddim ond hanner Coron,

Am ei roi e'n llaw'r Iddewon,

mat. 19. 15.

lynd ac ef yn rhwym at *Galaphas*,

Gwedi holi yn doft gan *Annas*,

Yn y man y daeth at *Galaphas*

Fe ddoe tustion ffals oi gwmpas,

Ac y fynent brwfo arno.

Llawer peth nas gwydde oddiwrtho,

Calaphas ynte ai h'herame,

¶ *File*

En galed jawn amfi o betho,

Ac ai tynge trwy'r Duw byw,

mat. 26. 63.

Yfaddde ai ef oedd fab i'r Dduw.

Ac am i'r Jesu adde'n glir,
Mae'r fe oedd Christ, mab Duw yn
Braidd na synne pawb ei lethu,
A'i labyddio cyn ei farnu

Yno y poerwyd yn ei wyneb
Mar. 14. 56. Bwbach ddaliwyd mewn ffolineb
Ffystwyd ei ben a gwielyr,
A chernodiwyd e'n yffcymmyr.

Ar y bore yr Jddewon,
A'r offeiriad, a'r gwyr mawrion,
Y ddoent a Christ gwedi glwmm
At *Bilatus* iddi i farou.

Pilas gwedi holi e'n galed,
Heb gael ynddo fai na niwed,
Dan lanbau a golchi i ddwylo
Y rodd barn marwolaeth arno.

Cyrta peth y farne *Pilas*,
Oedd ei chwippio heb ei ddillad
Yn ol hynny i groes hoelio,
Ar y crog pren nes * departo.

Felly chwippiwyd Christ yn dda
O hewl i hewl, o bost i bost :

Ac ni adewid modfedd arno
* *Evangellu* Oi-ben iw draed heb ei * scwrgio,
Gwedyn dewi filwyr *Pilas*

* *Disfcent.* Ac hwy * *stripent* Christ o'i ddillad
Ac a'i gwiscent e'n cyn frased
Mewn hên fantell goch i scarled

Yn ol hyn fe blethe rhain,
Anfad goron fawr o ddrain,
Ac a'i gwiscent ar arleisie
Christ, nes rhed ei waed yn bibe

Rhoddent hefyd yn ei law
Gorsen dan ymerymmu draw,
A'i wngwau a geiriau mwynion,
Dydwch breinin yr iddewon

Gwedi diosc Chrif drachefen,
hoefont y groes ar ei gefen,
Ido i llusco ir Benglogfa,

Is. 19. 17

le croeshoeliwyd ar ei bucha.
Pan yr aethont iw groeshoelio,
yllwyd ei draed a'i ddwy ddwylo :

Ac hwy hoeliwyd yn filcinig,
thair hoel o haiarn ffyrnig,
Er maint oedd ei boen a'i loese,

etto er hyn ni gose o'i ene;
Ac ni yngane wrth y poenwyr
dwy na'r ddafad dan law'r cneifwyr.

Ae 8. 31

Ond fe offrwimme at y groes
Pan oedd chwerwa a blina'r loes,
Ei enaid gwynn; a'i waed i gyd
yn aberth dros bechodau'r byd;

Lac. 23

Ac orchmyne ei enaid gwirion,
In llaw ei dad y Barnwr cyfion
Dan ymhwedd arno am fadde
r iddewon a'i croeshoelie,

34. 46.

Felly y bu farw'r Jesu,
Ar y pren croes wrth ein prynu;
Ac y rhodd ef waed ei galon,
Dros eneidiau'r gwir grifnogion.

* 44th

Felly y rhodd Duw ei anwyl
groeshoelio trwy sawr benyd,
Er mwyn prynu ein eneidie,
A' gwaredu o'u holl boene.

* Fe mawr
y fawr a gwa
tto ac edifi
bas.

Rhodown ninne foliant iddo.
Ddydd a nos heb ddim diffygio,
Am ei gariad ai drugaredd

Yn prynu enaid dyn mor rhyfedd
Diolch mawr a moliant hyfryd
fo i'r Tad a'r Mab a'r Yspryd

Am brynu enaid dyn mor beiried
I ddwyn i'r nef o doff gaethiweid

Adroddiad o gariad Christ at y Byd

CLywch adrodd mawr gariad mab Duw ar
 Pandraeth ef or Nefoedd i'n prynu mor
 Er peri i chwi gofio, am gariad mab Duw,
 Ai feli'n wastadol, tra fyddoch chwi byw.

Pan dwyllodd y Gythrael ar afal y wraig
 I dorri'r Gorchynmyn, trwy demptiad y d
 Fe'n gwerthwyd am afal i'r diawl cymain u
 Heb neb alle'n prynu, ond mab Duw ei hun.

Mab Duw pan y gwelodd ein cyflwr mor
 Fe ddaeth yn ei un swydd, or nefoedd yn
 O blith yr Angelion, i grôth y wen Fair,
 I gyvrud ein natur, i'n gwared ni or pair.

Mor a feichiogodd, ar unig fab Duw,
 O rad y glân Ysryd, (ond tra rhyfedd yw
 Pan oedd hi'n lŷr forwyd, tra ieuangc mewn
 Heb fod iddi hanfod, ac un gwr erioed.

Pan ddaeth amser escor, fe aned mab Ma
 Mewn Stabal y *Meiblen*, ar bottel o wair,
 Lle i trowd ef mewn cadach, ai ofod i law
 I wedd mewn prsef; ond happus or awr.

Pan aned ein prynwr danfonwyd or nêf,
 Angelion rhialwych tra llawen eu llêf,
 I saeg dan ganu yr amser ar pryd,
 I raped Christ Jelu, Jachawdwr y byd.

Ar Doethion or Dwyrain pan godfen ei p
 A zweled ei Seren, mor wych ac mor wen,
 Hwyl ddaethant or dwyrain i Fethlem yn b
 I ddoli'r dyn bychan, mewn llawer o goft.

Herod pan glywedd ef eni mab Duw,
 Fe helodd ei swytlwyr, iw swrddio se'n fy
 Ac rhag iddo ddange, fe laddodd bob un,
 O fechgîn bath *Bethlem*, ai Blentyn ei hun.

Malc lŷthe gododd ar hyd nos heb ddim trŷf,
 aeth ar y Sibŷwns ai phlentyn ar frŷf,
 e bu hŷn hir aros ni wn i pa hŷd,
 e darlod am *Herod* ai fwytsŷwyr i gyd,
 Pan ddarfu am *Herod* daeth *Christ* yn i ŷl,
 i *Alph* i *Judea*, at genedl ry flŷl,
 e bu e'n pregethu'r Eŷngyl yn hir.
 Bobl ben galed na chreden mor gwir.
 Gwrthie tra gwerthfawr y wnaeth ef lawer pryd,
 ddangos mac'r *Jesu* oedd ceidwad y Bŷd;
 chrede'r Iddewon nai wrthie nai wir.
 d ceisio i fradychu ar Fŷr ac ar Dir.
Suddas fradychus a chusan tra chŷs,
 i gwerthod e'n nwylo'r Iddewon di rŷs,
 achwant ar *Arian* ai gyrodd e'n bŷf,
 ymgrogi mewn cebyŷt: i flortun oedd dŷf,
 Y nŷs y bradychwyd fe chwyŷfodd y gwŷd,
 n daran doŷturus oi ben hyd i draed, *Luc* 22. 44.
 lŷth feddwl cyn chwerwed a blined o'r loes,
 fŷdde arno oddef am bechod pob oes.
 Dalie'r Iddewon e a flaglau ac a flŷyn,
 n oedd e'n gweddio yn ol Swpper yŷ Syn.
 wy rhwymant a chordau hwy lluscent trwy flŷn,
 i *Annas* a *Chaiphas* iw holl dan law.
Pilas yn fŷnych ai holodd e'n flŷwai, flŷ flŷn
 eb allel cael ynddo na phechod na flŷn,
 nd dan olchi ei ddwylo fe wnaeth ac ef flŷn,
 i barnodd i farw heb wybod pa flŷn.
 Fe farnodd ei chwippio oi ben hyd i draed,
 es boi ei Gorph purwyn yn lliwio gan flŷn,
 chwedyn i hoelio ar grogpren trwy flŷn,
 wy ei ddwyllaw ai ddeu droed a flŷn,
 Goronwyd *Christ* heŷd a chorŷn,
 wŷfwyd mewn mantell o Scales,
 addolwyd mewn gwatwar dan flŷn,
 gurwyd a chorŷn dan flŷn.

Fe rowd ar ei ysgwydd y groes i'w dwyn
Nes mynd i'r benglogfa heb nemawr o gwyn
Ar honno'n fileinig fe hoeliwyd yn fyw,
Ac felly ar grogpren se grogwyd mab Duw.

Er maint oedd ei gyltuddai gamwedd a'gh
Pan hoeliwyd ef felly, a'r hoelion o ddŵr;
Ni' gorodd oi enau ni ofynodd pa ham
Mwy na'r oen dan law'r cneifwr er maint oedd i
Ond llefain yn|| irad or groes ar ei Dâd,
Am fadde i'r Jldewon a sugnent ei waed:
O achos na wyddent ar hynny o bryd.

Eu bod hwy'n croeshoelio Jachawdwr y Bŷd
Ac felly bu farw mab Duw ar y groes
Wrthddwyn ynddo ei hunan y blinder ar loes
A'r poenau a'r pennyd ar dial i gyd,
Oedd Duw yn ei ofyn am bechod y Bŷd,

Trwy ange tra phoenfawr a phridwerth ei w
Fe wnaeth heddwch hyfryd rhyng Dynion ai D
F'n dygodd ni eilwaith mewn ffafar a Duw,
Mollanwn ni yr Jesu tra byddom ni byw

Fe ddygodd ar grogpren ein pechod bob
F'n golchodd o'n beie trwy wir waed ei h
F'n wnaeth ni'n *Frenbinoedd* a *Offeiriold* i D
Mollanwn ni yr Jesu tra fyddom ni byw.

Gyfarrodd y gyfraith bodloneidd ei Dâd,
Fe brydodd ein pardwn se'i feliodd a'i waed
Fe brydodd o'r carchar fe rwygydd ein sach,
Mollanwn ni'r Jesu yn fawr ac yn fach.

At angeu fel *Sampson* fe droedlodd i lawr
Gyltuddwr ein Brodur y wiber gôch fawr.
Fe rwygodd ei deyrnas, fe sigodd ei siol, *Dat*
Mollanwn ni'r Jesu a ynnillodd y gol, 9,

Fe ddofodd llinawgrwydd a diŵer ei Dâd
Fe'n wnaeth yn blant iddo trwy fabwys a
Fe'n ddi i ni gyfran o deyrnas ein Duw, i
Mollanwn ni'r Jesu tra fyddom ni byw.

Coronau goreuraid ar bennau pob un, 2 Tim. 4. 8
 A gynau gwŷch gwynion tra lluniedd eullun
 A Brynodd ef i ni, a Theyrnas gwlad nef,
 Molianwn ni'r Jesu yn llawen ein llef,
 Gogoniant a gallu, a diolch bob pryd,
 A fythio'r glan Drindod am ein prynu morda dryd;
 A mawr glod a moliant i'n prynwra'n pen,
 A dyweded pob Christion yn wastad *Amen.*

Ann i Feiblem.

AWN i *Feiblem* bawb gan danu,
 Neidio, dawnfio a difyrro,
 I gael gweld ein Prynwr credig
 Aaned heddyw ddydd nadolig.

Mae e' *Meiblem* wedi eni
 Yn ystabal tu hwnt i'r * oftri,
 Ann bob Christion i * gyflwyno
 Ac i rododi golwg arno.

Dymma'r *Ceidwad* a ddanfonwys,
 Tâd tofuri o Beradwys.

I'n gwaredu rhag * marwolaeth,
 Ac i weithio'n lechydwr iaeth,

Ann i Feiblem bawb i weled,
 Y dŵll ar modd ar man i ganed
 Fel y gallom ei addoli,
 A'i gydnabod gwedi eni

Ni gawn *Seren* i'n goleuo
 Ac yn serchog i'n cyfarwyddo,
 Nes y dycco hon ni'n gymwys,
 Er lle sanctaidd lle mae'n gorphwys

Mae'r *Bugeillaid* gwedi blaenu,
 Tua *Beiblem* dan lonychau
 I gael gweld y grafol *Ffensi*
 Ceisiwn minne bawb ei ddilyr,

Y mae'r plentyn yn y *Stabal*
Gwedi drin gau *Fair* yn rhial
A'i roi orwedd yn y preseb
Rhyng yr ych a'i Dadmaeth *Yoseb*.

F aeth y *Doethion* igyflwyno,
Ac i roi * anrhegion iddo.

Aur a thŷ a myrh or gore
A'i * bresentio ar eu glinie;

Rhedwn ninne iw gorddiwes,
I gael clywed rhan oi gyffes,
Dysgwn ganthyn i gyflwyno,
A rhoi clod a moliant iddo.

Yn lle aur rhown lwyr gred yoddo
Yn lle Thŷ rhown foliant iddo,
Yn lle Myrh rhown wir ddifeirwch,
Ac fel cymmer trwy hyfrydwch.

Mae'r Angellon yn llawenu;
Mae'r *ffurfi* yn tywynu,
Mae'r *Nef* yn canu hymne;
Cwmwl union ryw beth hwynte,

Awn i *Poetlem* i gael gweled,
Y rhyfeddod mwya wnaethped.
Gwneuthur Duw yn Ddŷn naturiol,
I gael gŵarw dros ei bobol,

Awn i weld yr hen * *ddibennog*, * *Er ei fod yn*
A wnaeth y nef y mor ar mynydd. *ben enno mawr*
* *Alphabed* Tad goleuni, *yn hardd, be*
Yn ddŷn bychan newydd eni. *i dorri gau*

Awn i weled Duw y gair,
Ben nef ar arphed *Mair*,
Gwedi cymryd Cnawd Dyn arno,
Yn rai bach yn dechreu sugno.

Awn i weled y mab rhad,
Hŷn * *na'i Fam* cyfoed ai Dad,
Mab a *Thad* y *Fam* ai ferch,
Yn lleia ei fôn yn fwya ei ferch,

* *fel yr eidd*
* *es yn Ddŷn*

Awn

Awn i Fetblem i gael gweled,
 Mair a mab Duw ar ei harffedd,
 Mair yn dala rhyng ei Dwylo, *Heb. 1. 3.*
 'R Mab sy'n cadw'r Byd rhag cwympo,

Awn i weld Congwerwr Ange,
 Gwedi rwympo mewn Cadache.

A'r mab a rwyga Deyrnas, Satan
 Yn y craits heb allu crippian,

Awn i weled y *Messias*,
 Prynwr Crêd ein hêdd a'n hurddas,
 Unig Geidwad ein eneidie,

Ar fraich Mair yn sugno bronne,

Awn i weled hâd y wrâig,
 Y bwyntiodd Duw i bwnio'r Ddraig :
 Ac i sigo ei siol wenwynig.

Am beri bwytta'r ffrwyth gwarddedig.

Awn i weled y mab y gâd,
 Y rhyfedd iawn o'i fam heb Dâd,
 A'i fam yn *Wyrŷ* jeuangc oed.
 Mam heb nabod gwr erioed.

Awn i weld y ferch yn * fam, * *I Grif fel*
 Ar fam y terch ddinwyt ddinam *yr oedd e'n*
 Y ferch yn magu Thâd oi rwympyn, *Idyn * 1*

A'r Tad yn sugno bronne'r plentynt, *Grif fel e'n*

Awn i weld y pen saergore, *oedd e'n*
 Y wnaeth yr haul ar holl Blaenede. *Dad.*

Y nefoedl fawr a'i Rôwm mor rhiâl,

Yma'n gorwedd yn y Stabal.

Awn i weld duw'r Gogoniant
 'Rhwn sy'n mesur nef a'i * rychwant, * *Isa*
 Yn y preseb heb un gader.

Yr Oen mwyn yn salw ei biner!

Awn i weld yr oen Bendigaidd,

Ni bu fath o rien Bugeiliaid :

Oen i Dduw y ddaeth mewn pryd,

Dynu ffwrdd bechode'r Byd.

Awn

Awn i weld ein Prynwr boſw,
 Sydd i farnu byw a meirw,
 Rhwn a'n dŵg i'r nefoedd dirion,
 Ar adenydd yr Angylion,

Dymma gwelwch e'n ddistwr,
 Y gore i gyd yn wanna gwr;
 Duw yn ddyn a dyn yn Dduw,
 Y gwelo'n llun tra dedwydd yw.

Christ sydd yn oll yn oll.

CHrist ei un sydd ôll yn ôll,
 Yn cadw dyn rhag mynd ar goll
 Nid neb nid dim, ond Christ ei hun
 Y ddichyn cadw enaid dyn.

Y Saph a'r afal gynt a'n twyllodd
 Y Saph a phechod a'n gwenwynodd
 Y Saph a'n tynnodd o beradwya.

*I Rad o go-
 medigaeth.*

Y Saph i || Uffern boeth angyrrwys
 Mae mor siwr i bob dyn llyned

I bwell uffern i gaethiwed,
 A phyt faem ni eisioes ynddo,
 Oni cheidw Christ ni rhagddo.

Christ y ddaeth o'r nef i'n prynu
 Christ o'n cadwodd gwedi'n damnu,
 Christ o'n cystudd a'n gwaredodd
 Christ a'n dwg i deyrnas nefoedd

O gramp y llew o ene'r wiber,
 O rwyd y fall o balfe'r Teiger,
 O'r pwll a'r pair o'r deyrnas aflan
 Y tynnodd christ ei ddefaid allan

Ni all Satan ladd a mw'rddro,
 Fwy nag all mab Duw ddadfyw
 Y laddo'r ddraig ar cholun gau
 Gwaed yz oen oll ei jachau.

Jesu Ghrif yw had y wraig

Gen. 3. 15

Y bwyntiodd Duw i droedio'r ddraig,

I ligo ei siôl i rwygo ei theyrnas,

I dynnu dyn o'i chrampe adcas,

Ni orchfyga neb o'r ddraig,

Ond trwy gymmorth had y wraig;

Niddaw dyn o'i theyrnas aflan,

Nesy tynno Christ ef allan.

Christ yn unig yw'r Had dinam

Y bromeisiodd Duw i Abram,

Gen. 12. 13.

I'n rhyddhau oddiwrth y felldith,

A rhoi i ni'r nefol fendith,

Christ yn unig ydym'r Silo

Y ddanfonodd Duw i'n ceisio.

O gaethiwed pob rhyw bechod

I wasaraethu'r sanctaidd Drindod.

Gen. 4. 13.

Christ ei hun yw pren y bywyd,

Syn rhoi maeth i bawb o'r holl fyd,

Ni bydd marw yn dragywyddol.

Neb y swytto'r ffrwyth Sancteiddiol.

Christ yw'r arch a'r achles esmwyth

Cadwodd Noab rhag boddi a'i dylwyth

Christ yw'r arch sy'n cadw ninne,

Rhag pob dilyw a diale.

Gen. 28. 12

Christ ei hun yw ysgol Jago,

Oedd o'r nef i'r ddaiar yn pheico

Aryr hwn y mae i'n ddringad,

Os i'r nef i mynwn ddwad.

Christ yw'r Prophwyd mawr y helodd

Duw o'i synwes fry o'r nesoedd,

I fynegi 'wyllys hyfryd,

Gwrandawn arno dan boen bywyd.

Christ yw'r Saphir a' cydd presllyd

Syn Jacobau brath neidir danllyd

Awn bob rhai a dolur atto,

Fe'n Jacha ond edrych arno.

Christ

Christ yw'r ffeiriad mawr offrymiwyd
Heb. 9, 1 12 Waed ei galon dros ei Eglwys,

Ar y groes i Dad sancteiddiol,
 Dros y byd i gadw ei bobol,

Psal. 2, 6

* rheoli,

Christ yw'n Brenin grymmus grasol
 Sydd trwyrâs yn * llywio ei Bobol
 Ac yn goftwng ei gelynion,
 Fel y gallant gael y goron.

Jo. 10, 11
 28,

Christ yw'r bugail sy'n bugeilia,
 Enaid Christion rhag ei ddifa,
 Ni chaiff Llew na blaidd na Llwynog
 Ddwyn oi braidd nac oen na mammog

Esa. 9, 6,

Cal. 1, 20

Christ yw Prins ein gwir dangnesedd,
 Y ddiffoddodd bob digllonedd ;
 A gwaed i groes yn Dduw yn ddyn
 Y gwnaeth e'r ddwyblaid ddig yn un

Gen. 2, 1:

Christ yw'r Rhoslyn coch o Saron
 Sydd ai liw yn confforddi'r galon,
 Ac ai arogle yn rhoi bywyd,
 I'r trwm feddwl ar gwan ysfryd,

Jer. 8 22.

* anobeisbiol

Christ ei hun yw'r Balm o Gilead,
 Sy'n iachau pob archoll * ddesprad
 A rodd Satan a dart pechod,
 I'n eneidiau a'n cydwŷbod

Jo. 8. 33-35

Christ yw'r Mainna ddaeth o'r nesoedd
 Duw ei hun oi ras ai rhoddodd ;
 Y neb yn ffyddlon ai bwyttatho,
 Ni ddaw byth ddim newyn arno,

Ex. 30,

Christ yw oen y pasc aberthwyd
 Dros ein pechod pan groeshoeliwyd
 Rhwn sy ai waed yn cadw'r enaid,
 Rhag ir Angel drwg ei scliffiad,

Christ yw'n Hallor aroglarthu,
 Ar yr hon y mae aberthu,
 Hêr Arogle mawr a gweddi,
 Fore a hwyr i Dad golenni.

Christ

Christ yw Meddyg y cristnogion.

Rhwn a gwerthfawr waed ei galon,

Sy'n Jachau archollien peched

Pan na'll dim amgenach gydfod

Christ yn unig yw'n cyfryngwr

Sy'n cymmodi a'n creawdwr ;

Nid oes neb ond *Christ* ei hun;

All cymmodi Duw a dyn.

1 Tim 2, 5

Christ yw'r Twrne sydd yn dadle.

O flaen Duw am fadde'n beie

1 Joan 2, 1

Pan bo Satan yn cyhuddo,

Ac yn canlyn * grawnt i'n plago,

* Cennad

Christ yw'n Brenin, Christ yw'n fleiriad

Christ yw'n Prophwyd, Christ yw'n celd

Christ yw'n bugail, *Christ* yw'n barnwr (wad;

Christ yw'n Pen, a *Christ* yw'n Prynnwr

Christ cyn cynfyd ydyw'r Alpha,

Christ heb derfyn yw'r Omega

Date, 1, 11

Dechre, diwedd Jechydwriaeth.

Meibion dynion ai derchafiaeth

Christ yw dewr Gwngcwerwr angau

Christ a'i speiliodd o'i holl arfau,

Christ a lyngcodd anghau melyn,

2 Tim 1 10

Christ y dyunodd ffwrdd ei golyn

Christ sy'n cadw'r holl * Allwedde, * Agoriada

Sydd ar uffern ac ar Ange;

date 1, 18

Ni faidd Diawl nac Angau * dwytsio, * cyffwrdd

Neb nes cael gan Grist ei * Iwo

* rhol cennad

Christ yw'r Pelican cariadus

Sydd a gwaed ei galon glwŷfus

Yn Jachau ei adar bychain,

Gwedi'r tarph eu lladd yn gelain

Christ yw'r Pelican trugarog

Sydd a gwaed ei galon serchog

Yn Jachau ei frodur priod.

Gwedi'r diawl eu lladd a phechod

Nid

Nid oes eli ac y wnaethpwyd,
Nac un † fetswn a dychmygwyd
All Jachau un archoll pechod

† Feddy
inlan

Ond gwaed Christ, gwir eli'r Drindod,
Christ yw'r Perl y dd'lem 'mosyn,
Nid tlawd perchen cyfryw berlyn;

Mat. 1
45. 4

Dos dros fôr a thir yw geisio,
Gwerth sydd genit cyn bod hebddo,
Christ sydd bob dim sydd angenrhaid,

Col.

O flaen Duw i gadw'r enaid,
Ni fyn Duw ond Christ ei hun,
Yn iawn dal am enaid dyn.

2 Jo. 1

Christ yn unig Christ ei hunan
Christ heb neb, mewn rhan, na chyfran
Christ heb ddim ond Christ ei hun
Yw unig-geidwad enaid Dyn.

Christ yw'n * rhanswm Christ yw'n haberth,
Christ yw'n hoffrwm, Christ yw'n cyfnerth * pri
Christ yw'n tryflor. Christ yw'n golyd, *wer*
Christ yw'n gwir Jachawdwr hefyd, 1 Tim 2,

Christ sydd gyflawn o bob doniau, Heb. 9. 1

Angenrheidiol i'n heneidiau :

Mae pob peth yn Ghrist ei hun,
Ac sydd raid i gadw dyn,

Christ ei hunan yw'n cyfiawnder
A'n Sancteiddrwydd, a'n gwir Ddoethder, 1 Cor
A'n ymwared a'n holl bryniad,

Christ yw'n comffwrdd Christ yw'n ceidwad.

Christ heb ddim ond christ ei hunan
Sy'n dad-ddigio Duw yn fuan;

Christ heb ddim, ond Christ yn unig
Sy'n cyfiawnu dyn colledig

Rhus. 5
2 Cor

Christ heb help na Sant na Santes,
Christ heb gymmorth dyn na dynes,
Christ heb neb ond Christ ei hun,
Yw unig-geidwad enaid dyn.

Christ

Christ yn unig 'ymdrabaeddodd;
Yn y wyn-wryt pan ein Prynodd:

Ni bu neb o blant yr holl fydd

Esa. 53, 2, 5

Yn ei helpu i gadw ein bywyd,

Ni wnaeth Peder ond ei wadu

Na'r Postolion ond difannu;

Ni wnaeth mair ond wylo'n irad

Tra fu Christ yn chwarae'r ceidwad,

Ni ddôg neb ond Christ ei hunan

Esa, 53, 6.

Bwys, a bajeich ein pechod allan.

Ni chwyflodd neb o'r gwaed yn ddagratu

Ond mab Duw, dan bwys ein beiatu

Ni chroeshoeliwyd ond Christ Jesu,

Am ein pechod wrth ein prynu:

Ni bu neb, ond Christ ei hun,

Yn hoddhau Duw yn jaehau dyn;

Ni bu neb, ond Christ ei hunan

Yn ein dwyn o feddiant Satan:

Heb. 2, 14

Ni bu neb yn lladd, yn llyngcu

15,

Angau didrange, ond Christ Jesu,

Christ ei hun y llyngcodd Angau

Col. 2, 14

Christ y Spalliodd awdurdodau.

15.

Christ y gwnnodd ein * Bligaflwrn

* *Rhyngodd*

Christ y dalodd gwerth ein pardwr gath.

Christ ei hun y wnaeth ein heddwch.

Christ y Prynodd ein dedwyddwch

Col. 1, 20

Christ a'n gwnaeth yn feibion Duw;

Gal, 4, 5

Christ a'n cadwodd † oll yn fyw

* *Sef y fodd*

Christ ei hun y wnaeth y cwawl; loniaid,

Y dynnodd enaid dyn o'i drwbwl:

Nid neb, nid dim, ond Christ ei hun,

Dan Dduw y gadwodd enaid dyn.

Ni bu Angel, ni bu Brophwyd

Ni bu Sant, na dyn a fagwyd,

Ni bu neb ond Christ ei hun

Yn gweithio iechydwrriaeth dyn.

Ni fyn Duw na chymmorth Angel
Cyfrwng sant, na'i draul, na'i drasel,
1 Tim, 2. 5. Gwaed Merthyri, na gwaith dynion
Heb, 7. 21. Ond Gwaith Christ i gadw Christion

Christ yw'r iawn sydd am bob pechadur
Jawn amgenach ni all gydfod;

Ni fyn Duw am bechod drewilyd
Jawn sydd lai na gwaed ei Anwyl

Na ddôdd waed na gweithred un dyn
Gyda gwaed dy brynwr purwyn:

Ni chyttuna trech di byw,
Waed pechadur a gwaed Duw

Gwaed yr Jesu, gwaed y cymmorth
Ydyw'r gwaed sy'n golchi pechod,

Tystion Christ Ni aill gwaed yr holl Ferthyri *
a ddoddeffa- Olchi ffwrdd y lleia o'th frynti,

sant er mwyn Nid gwaith faint, nid gwaith angel
3 gwirionedd, Ydyw cadw enaid Christion:

Gwaith ein prynwr Christ yn unig
Sydd yn cadw dyn colledig.

Gwaith dwy natur mewn un person
Sydd yn cadw enaid Christion:

Rhaid i'n prynwr Duw a Dyn,
Wenhio'r gwaith cyn cadwer un

Nid gwaith Duw na dyn neilltuol
Ond gwaith Duw a dyn cyffylltiol,

O ddwy natur mewn un person,
Sydd yn cadw enaid Christion

Rhaid i'th Brynwr fod yn Dduw,
Esa. 9, 6, Ac yn ddyn, (er dolwg clyw)

Cyn y galler cadw d' enaid.
Nai rhyddhau o boen afrifaid.

Rhaid ei fod e'n Dduw galluog
I ddad ddigio d' Arglwydd llidiog,

Col, 1. 20. Atb ryddhau o feddiant Satan.
Atb elynion fawr a bychan

Rhaid ei fod e'n ddyn di-frychan, *Heb. 7. 26.*
 I gael marw dros dy feiau,
 A'i farwolaeth yn cystadlyd,
 A marwolaeth pawb o'r holl-fyd.
 Nid oes yn y nef na'r ddaiar,
 O'r fath brynowr perffaith hygar,
 Ond y gair y wnaed yn gnawd
 Jesu Grist ein Duw a'n brawd.
 Nid oes neb gan hyany ddichon
 Gadw enaid un rhyw gristlon,
 Ond y prynwr mawr *Christ Jesu*,
 Duw a dyn, a fu'n ein prynu.
 Nid oes jechydwriaeth ddiwall,
 I ni gaffel mewn neb arall,
 Ond y gaffom yn Ghrift Jesu,
 Rhwn ordeiniodd *Dau* i'n prynu;
 Nid oes enw dan y nefoedd
 Gwedi roddi i ni'r bobloedd,
 All ein gwneuthur yn gadwedig
 Ond Enw'r Jesu'n unig.
 Ni syn *Dau* ond Christ ei hunan,
 Ni syn *Dau* un * partner arian, * *Cysall*
 gydweithio gidai anwylyd, *i Tim. 2. 8.*
 Yn y gwaith sy'n cadw'r holl-fyd.
 Ni syn Mâb *Dau* neb yn Bartner, *Isa. 63. 3.*
 gydweithio gwaith dau hanner
 Yn y gwaith o'n jechydwriaeth:
 Nid neb teilwng, o'i gwmpnaeth
 Fe syn naill ai bod yn hollol,
 Yn Jachawdwr idd ei-bobol,
 Neu na fwrw byth ynghyd.
 A chreadur sy'n y byd,
 Ni syn Christ roi i fant nac *Angel, Esa. 48. 16.*
 Yn na delw o un settel,
 Art na pharsel, rhan na chyfran
 Yr gogoniant sy'ddo ei hunan,
 D

Os bydd un rhyw ddyn mor angall,
 Ac ymosyn ceidwad arall,
 Cymred hwnnw yn Achubydd,
 A gadawed Ghrift yn llonydd,
 Ceisied eraill Saint a delwe,
 A'i gwaith gwael i gadw eu 'neidie ;
 Ni chais f' naid archolledig,
 Geidwad byth ond Christ yn unig
 Duw rho imi dy anwylyd,
 Christ yn arch wi'n geisio genyd ;
 Rho i mi fynech gyda hyuny,
 Rhoist im ddigon o rhoir Jesu,
 Duw rho i mi Grist yn geidwad
 Christ yn Frenin, Christ yn fleiriad,
 Christ yn Brophwyd, Christ yn Brynwr,
 Christ yn help ym hob cysyngdwr.
 Os cai ddim ond Christ ei hunan,
 Gan fy nefol Dd d im cyfran,
 Mi gaf ddigon yn fy 'nghrist,
 Er na chaffwyf ddim ond Christ,
 Os caf i Grist, fe dry fy rhyw,
 O fab i'r fall yn blentyn Duw,
 O ddyn ar goll, o Slaf i Satan,
 Yn wir aelod iddo ei hunan,
 Er cael Aur, ac er cael arian,
 Er cael Tai a thiroedd llydan ;
 Beth wyf nes er cael pob cyfraid,
 Nes cael Christ i gadw f' enaid :
 Tynu fy llygaid, tynn fy nghalon,
 Tynn fy ngolud am cyfeillion,
 Tynn y cwbl oll sydd gennif,
 Eyn y tynnech Grist oddiwrthys.
 Sonied Milwyr am ryfela,
 Sonied Morwyr am dda'r India,
 Sonied Earl am lanw ei Gist,
 Sonied Christion byth am Grist!

Hil Adda.

H I L *Adda* gamweddus blant Efa' drasaelus,
 A deiliaid gofydus * *Gehenna*, * *Uffern*
 Dihunwch, dihunwch, o'ch trymder a'ch trusrwch
 Daeth i chwi ddiddanwch o'r mwya.

Cans heddyw medd Gabrieli geirwir ei chweddi,
 Negeffwr o * gwnfel Jehosa, * *O gngar Dau*,
 Y ganed ein prynwr, Christ Jesu'n Jachawdwr,
 Mab Duw, ein *Achubar* m'n benna,

Gan hyunny crechwennwch a gwir orfoleddwch,
 A chennwch, a feiniwch * *hosanna*, * *achub ni*
 I Dduw yn'r uchelder, i'r ddaiar esmwythder, *ddeliffon*
 I ddynion y mwynder o'r mwya.

Cans hwn ydyw'r hedyn, a'r helpwr, a'r himpyn
 Addewyd o'r gwreigin i Adda,
 I sigo tiol Satan (y Saph) dan ei wadan
 Pan helwyd o'r berllan * *araula*, * *Hysgodd*

A dymma'r Hâd dinam, addewis Duw i *Abram*,
 Yn fendith o'n hên fam *Sara*.

A heppil, lin olin, hyd *Ddaffydd* y Brenin
 O *Fesse* y gwreiddin * *rhiala*, * *Banbuddia*

A thymma i chwi'r Silo, oedd *Jacob* yn seimio,
 Y ddawe i'n bendithio *Juda*,
 Pan ddygid y goron, oddiar yr iddewon.

A'i rhoddi i † estron Duw mea, * *St. Flood*

A thymma'r Prins addfwyn, *Emmanuel* i'w syn,
 Mab grassol y forwyn *Eria*,

Addewid i *Achas*, prwyf prophwyd *Esaia*
 I'n harwain i'r doyrnas bradwysa

A dymma'r *Messias*, addawodd *Michea*,
 O *Fetblem* dinas *Ephrata*,

Y gennid i'r bobol, yn Frenin tragwyddol,
 I'w harwain i'r nefol orphwysfa,

A thymma i chwi'r Prophwyd, ar Brenin addawyd,
 A'r feiriad y bwyntiwyd yn benna,
 I offrwam ei hunan, yn aberth bereiddlan,
 I ddattod gwaith Satan fileina,
 Chwi glywsoch i Satan gynt dwyllo'n berllan,
 A'i bocced y wreigan hên Efa,
 I swytta yn rhy flyflig, yr afal gwarddedig,
 A chwedyn rhoi ychydig i *Adda*.
 Pan demptiodd y gelyn ar afal y ddeu-ddŷn,
 I dorri gorchymmy'n Jehofa,
 F'aeth *Adda* a ninné, yn euog o Ange,
 I * Uffern a'i phoene diffeithia. * *I gyf*
 O Uffern ac, Ange, nid oedd neb a alle, *gollu*
 Yn prynu trwy boene pa bynna
 Ond unig mab grasslon, yr Uffus tra chyfion,
 Y ddygson mor greulon o'r gynta:
 A'r mab hwnnw ynte oedd raid iddo ddiodde,
 Ar grogpreu yr ange diffeithia:
 Can wir gynryd arno gnawd dyn i'w groeshod
 A throsom ddad ddigio Jehofa:
 Ac os Duw ni fynne roi un mab i ddiodde,
 Er cadw ein eneidie shag poensa,
 Mewn carchar Uffernol, a phoene tragwyddol
 Y bysse'r holl bobol pwy bynna
 Pan welodd Duw grassol, ein stad mor doftus
 O'i gariad rhagorol yn benna,
 F'addawodd ein helpu, trwy ddanfon i'n pryn
 I un mab Christ Jesu an wyla,
 Ac felly pan welas Duw yr amser cyfaddas,
 Fe'n gyrrodd o'i deyrnas bradwysa,
 I'r ddairén anhyfryd, ei unig anwilyd,
 Ein cnawd i gymmeryd yn gynta,
 A chnawd dyn y gymmerth, ein prynwr yn brydfe
 O Fais yr eneth anwyla;
 An daran rhyfeddol, trwy'r yspryd sancteiddio
 Heb weithred dyn cnawdol nai goffa,

Ond rhyfedd, rhyfeddod! fe aned heb bechod
 O forwyn yn gwrthod a gwra,
 Na berffaith ddyn cnawdol, heb weithred gorphorol;
 Trwy'r yspryd sancteiddiol gorucha.
 Os merch wrth feichiogi, a merch wrth escori
 A merch wedi geni'r mab cynta;
 Oedd mair pan ei magodd, a merch pan briododd
 A merch pan * ddepartiodd oddiyma * *Twad-*
 O waith iddo gymryd, ein poene a'n penyd, *awodd*
 Fe aned ir trist fydd yn llymma.
 Mewn Stabal anghymmen, ym mhresyb yr ychen,
 Lle trowd ef mewn gwlanen o'r tlotta
 Ac etto er peri i'r Byd ei addoli,
 Er maint oedd ei dlodi ai lymdra,
 Fe wnaeth Duw ei Seren, mor ddisglair ar heufwen;
 I'w * waitio yn yr wybren isela. * *disglair*
 Daeth hefyd wyr doethion, Astronomers mawrion,
 Brenhinoedd o galon *Caldea*
 Pob un ar ei ddeu-lin, i addoli'n ei rwymyn
 Eu Duw a'i Brenin arbena.
 Fair anrheg rhagorol, yn gweddu'n berthnasol
 I swyddu neillduol *Messia*;
 Offrymaent hwy hefyd, i'r Brenin bach byfryd,
Aur. Thus, per arogl yd a Myrra.
 Daeth hefyd Angelion, i fanneg i ddynion
 Mae ef oedd yr union Fessia.
 A'r ceidwad a'r Prynwr, a'r unig *Jachanan*,
 Addawse'n Creawdwr o'r cynta.
 A'r nefoedd agorodd a'r ddairn oleuodd
 A'r Angel a ksoedd yn lewa,
 * *Gloria in excelsis Pax & in Terris* * *Gogmagog*
 Pan aned Prins happus * *Europa*. *yn y goruchaf*
 Y gollfom yn wallus trwy Efa drachwantus, *Ar y dda*
 Yn ddigon anhappus o'r cynta. *lan anghyffwrdd*
 Ni gowfom drachefen, ond swych oedd y ffont
 Pan Anwyd y Bachgen *Messia*.

I ddattod gwaith Satan, i groesi ffin amcan
 A'n cynnull o'i gorlan dywylla,
 Y daeth *Christ* ein Harglwydd, or nef yn ei unswydd
 I'n cadw rhag allwydd a phoenfa.
 Gan gymmaint oedd cariad, y grffol ucheldad,
 Tu ag attom blant anllad t'en *Efa*,
 Fe rodde ei 'nwylyd, iw grogi'n anhyfryd,
 I brynu ein bywyd o boenfa,
 A chymmaint oedd cariad *Christ* attom yn walfard
 Eu frodur tra irad eu poenfa;
 Ac y rhoi ynte'n danbaid, ei fywyd a'i Enaid,
 I farw dros ddefaid ei borfa.
 Yr Ange a haeddafom se'i talodd ef drosom,
 A'r dyled adawfom heb gwpla,
 Ein scrifen fe dorriodd, a'r fforstet fe dalodd,
 A'n pardwn fe prynodd o'r pritta,
 Gward gwerthfawr ei galon, ai fywyd gwyn gwir
 Offrymmodd ef drosom yn swyna,
 Yn aberth ir drindod, trwy gywilydd a damm
 Yn † ranswm dros bechod pwy bynna,
 Duw dad a ddad-ddigwyd, a'n ranswm y dalwyd
 A'n pardwn y feliwyd yn siwra, * *Pridwr*
Christ ai pwrcafodd, a'i fywyd se'i prynodd
 A'r * byd a waredodd oi boenfa, * *Jes pebo*
 Dros bechod yr holl fydd, offrymmodd ei fywyd, [d
 I'n prynu o'i penyd a'i poenfa: *ediseiriol a*
 Os ynddo y credwn, mae'n siwr i ni bardwn
 Heb * ddanfiet o ddwnsiwn Gehenna. * *beb bo*
 Cans Satan orchfygwyd, ac angeu gongcwerwyd,
 Ac uffern yspeiliwyd yn † spwylfa: *garchar off*
 Eneidie plant dynion o grampe'r gwyr duon †
 Y gariodd y gwirion *Pessia*.
 Adda a'n talfwys, i uffern heb orphwys
 O berllan betadwys cismwvtha;
Christ yrte a'n cododd, o uffern i'r nefoedd
 I orphwys yn Llysoedd *Febosa*

Cans dymma'r oen tirion a ladde'r Iddemon;
 Etifedd gwyn gwirion *Jehosa*,
 Dymuniad tra hyfryd cenhedloedd yr holl fyd,
 Eu comffordd a'u hiechyd gorucha
 A thymma'r Maen siccir, wrthode'r Adeilwyr,
 Maen tramgwydd, craig rhwystur : Judea.
 Ein perl a'n Prins ninne yr holl genhedlaethe
 Christnogion * sy'n adde'r Messia, * *Oni addefun*
 Er bod ein*pechode, heb fefur na fwyse. *ni Ghriff*
 A'n brynti fel Pentre *Gomerrab*, yn ein hyfryd
 Etto os credwn, a gwellhau tra gallwn, *yn gystal ac*
 Fe bair i ni bardwn y bara : *yn ein geirieu*
 Un droppyn sancteiddlon, o wir waed ei galon, *di*
 All olchi ein holl sfinionddiffeithdra. *thal ein*
 Pe baent hwy cyn goched ar Pwripwl neu Scarled, *hai*
 A'u gwneuthur cyn wyned ar Eira. *adefiad ddilun*
 Weithian os credu a wnawn nine i'r Jesu, *Tit. 1. 10*
 A chwympo iw wasanaethu'n ufudda
 Fe ddug yn eneidie i'r nef lle mae ynte,
 I ganu holl hymne *Jehosa*
 Lle mae mwy hyfrydwch, a nefol * rhialtwch * *geniant*
 Llawenydd a heddwch o'r mwya,
 Nag allo clûst glywed, na Llygad i weled,
 Na chalon ystyried pwy bynnia
 Moliannwn gan hynny, ac eitha o'n gallu
 Ein prynwr Christ Jesu anwyla.
 Am brynu'n eneidie, drwy chwerw loes ange,
 O *Uffern* a'i phoen diffithia,
 O molwn ni'n wastod, pob person o'r drinded
 Mewn undod mor barod er *Adda*,
 I'n tynnu mor rasol, o'r carchar *affernol*.
 I fyw yn y nefol orphwysa.

Cyngr i Bechadur i ddyfod at Fesu Ghrif.

Mat. 11. 28.
29.

Dere hên Bechadur truan;
Dere at Grifft trwy ffydd dan rudd-
Mae mab Duw yn d' alw atto, (fan,
Od yw pechod yn dy flino.

ys. 43. 37,
Addysgo

Grifft ei hun sy'n galw² arnad,
Grifft sy'n erchi i ti ddwad :
Grifft sy'n cynnig dy * reffrefio
Os trwy ffydd i doi di atto

Dere at Grifft er maint yw'th drosedd
Dere at Gwddrwyg oedd dy fuchedd
Dere at Gwddrwyg cans gymmorth gantho
F all dy geidw yr awr y myno

Ac dy wili yn * gwitt yn Adda,
Ac dy cythrel cas dy ddala,
Ac dy ddigw Duw mor danllyd,
Cred yng Hrist fe geidw'th fywyd.

Ac dy amill mewn anwiredd
Ac dy mewn allan fuchedd
Dere at Grifft cans gymmod gantho,
F all dy olchi a'th ail greo

Zech. 12. 1

Er dy fod ti'n clyn Duw;
Wth naturieth a'th ddrwg ryw ;

Abel, 5. 10

Cred yng Hrist, fe'th wna yn clyn-
I'th nefol dad yn anwyl blentyn
Er dy fod ti'n flaf ei Satan.

Ac yu w caeth yn ei gorlan;

Eph. 2. 8

Cred yng Hrist fe'th dyn oi grampe

Lae, 1. 79.

Fe'th ddwg o'i dywyll gell i'r golen;

Er dy fod ti'n haeddu'th ddamnio.

Abel, 5. 18

A'th droi i uffern i'th boenyddio,

Jaan, 6. 47

Cred yn Ghrifft fe'th ddwg i'r nefoedd

I glodfa'r hwn a'th greuodd.

Er

Er dy fod ti megis *Rebel,
Gwedi'th droi o Sant yn Gythrel;
Cred yng-Hrist, bydd un o'i blant,
Feth dry o Gythrel etto yn Sant.

*gwirhryfelar;

2 Cor. 6. 11.

Er dy fod ti'n ddyn damnedig;
Yn hen Adda ein tād gwenwynig;
Cred yn Ghrift fe'th geidw etto,
Ffi Adda hen dy ddamnio.

Rom. 5. 12. 19.

Er i Satan entio i'th lettu,
A'oreisgyn heb ei nadu;
Cred yn Ghrift, se ddwg ei' arfau;
Fedry Satan dros y trothau,

Luc. 10. 30.

Er i'r lladron speilio d' enaid,
A'th archolli yn dra t embaid;
Cred yn Ghrift, y gwir Samariaid;
Fe jacha d' archollion *despiad.

† Peryglus.

Er i'r danllyd farph dy frathu,
A'th wenwyno nes dy nasu,
Cred ynghrist, se ddofa'r poen:
Fe jacha'r clwyf a gwaed yr oen.

*Anghyfeirddig;

Er it fynych gyfeiliorni,
Megis dafad gwedi cholli;
Cred yn Ghrift, se ddaw yn fuan,
O'r nef i'th droi o'r gors i'r gorlan.

Er it bechu fil o weithie,
Er it haeddu cant diale;
Cred yn Ghrift ti'gei faddeuant.
Am dy bechod oll a'th drachwant;

Eph. 1. 7.

Er bod lliw dy fai cyn goched,
Ac yw'r pwrpl cōch ne'r Scarled.
Cred yn Ghrift, trwy waed se'th olcha,
Nes bech di mor wyn ar eira.

Esa. 1. 18.

Er bod dy feie mewn rhifedi,
Yn swy na gwallt dy ben o gyfil;
Cred i'th Brynwr, Duw a Dyn,
Ffi maddeu i ti bob yr un.

Mat. 10. 43.

Cymmer gyflur cwyp dy galon,
Cred yn Ghrif dy brynwr tirion;
Edifata am dy frynti,
Christ a fydd yn Geidwad i ti.

Mae Christ i'th wawdd, mae Christ i'th alw,
Mae Christ i'th gymmell atto'n groyw:
Pam y byddi marw yn irad,
Eisie-dwad at dy Geidwad.

Ezek. 33. 11

Christ y ddaeth o'r nefoedd aurald,
Ir byd i gadw pechaduriaid;
Ei fwydd, ai gressit ai waith yn unig,
Yw cadw eneidiau rhai colledig.

Luc. 19. 10

Dyn colledig ydwyt tithe,
Fel y mae pawb o honom ninne,
Pam na ddoj tra fytho 'n galw,
'At dy Geidwad Christ i'th gadw?

Rbas. 3. 23

Nid yw'th bechod ddrwg ddyn angall,
Fwy na phechod Saul neu arall:
Fe gadd Saul faddeuant gantho:
Dithieu oei os credu ynddo.

Nid yw'th bechod fwy nag allo,
Christ eu maddeu ai *deleuo,
Na'th holl seie nath holl frynti,
Fwy nag allo Christ eu golchi.

*Tynnu ymmah

Ni all Satan byth dy lygru,
Fel na allo Christ dy helpu,
Na'th ddifwyno gwnaed ei waetha,
Fel na allo Christ dy wella.

Christ all wneuthur heb sawr drafel,
Oen o flaid, a Sant o Gythrel,
Hen ddyn allan, yn fuw,
A dyn i'r fall, yn ddyn i Dduw.

2A. 9. 13

14. 15.

Ni wnaeth Christ ond ar Zache,
Ai droi'n Sant ar hynny o eirie;
Beth dry dithen 'n oen os myn,
O lloer du yn llwdwn gwynn.

Dy

Duw galluog ydyw Christ.

Yn maddau beiau'r truan trist,

Yn newid naws, yn gwella natur, 1 Jo. 3. 8.

Yn dattod gwaith y diawl heb rwythur,

Holl alluog yw dy Brynwr,

Yn all *reparo gwaith y temptiwr, *adnewyddu,

Yn all ei dafu beunydd allan,

Yn galonau'r bobol aflan.

Pe bae saith rhyw gythrel ynod,

Pe bae Leng tu fewn ith gaudod, Mar. 4. 8. 9.

Pe try Christ hwy oll fel cylion,

Pe gair cynta 'maes o'th galon, Jer. 23. 13.

Nid oes grym gan un creadur,

Hindro * gwaith dy Brynwr prysur, Mar. 16. 9.

Ni all dyn na diawl ei rwystro,

Roi i ti rās os credu ynddo, Jer. 32. 17.

Nid oes dyn yng-hrist yn credu,

Na bo'n cael grās i dīaru,

Ac i wellan ei fuchedd beunydd, Abd. 15. 9.

Nes yr elo'n ddyn o newydd,

Ni ddaeth dyn i geisio gras, 2 Cor. 5. 17.

At fab Duw erioed nas cas,

Nac i fegian cymmorth gantho, Eja. 45. 12.

Nas rhodd Christ e'n ebrwydd iddo,

Dere dithe cais ras gantho,

Nad ith bechod brwnt dy rwystro:

Ni ddaeth Christ i gadw enaid, Mar. 2. 17.

Ond eneidiau pechaduriaid.

Ni ddaeth Christ i gadwo ddisri,

Ond y rhai oedd Gwedi colli:

Swydd a chreffit mab Duw yn unig.

Ydyw cadw rhai colledig

Dere dithe'n fuan atto,

Mae'n dy gathrain mae'n dy gyffro:

Dere atto cred yn unig,

Fe wna Christ di'n ddyn cadwedig.

Duw

Ddw rô grâs i tithe ddwad,
Yn ddi-aros at dy Geidwad,
Trwy fydd fywiol a difeirwch
Y gael gan Grift räs a heddwch;

Cyngor i Bechodwr i ddysod at Grift.

Dewch bawb fydd drwm lwythog dan bechoda
Dewch at eich Jachawdwr fydd gwawdd chwi bob rha
I lacu'ch trwm lwythe a'ch blinder a'ch cryd;
Mae'n addo'ch reffresio, dowch atto mewn pryd
Dewch bawb at eich Ceidwad a'ch Prynwr arb pen
A'ch Brenin a'ch Prophwyd a'ch ffeiriad a'ch Llen;
A'ch meddyg, a'ch bugail a'ch Castell a'ch Craig
A'ch unig Jachawdwr, Concwerwr y ddraig.
Dewch bawb at Grift Jesu sy'n gwawdd pawb mor
ddwad hyd atto i wreuthur eich cwyn; (swyn)
Ond dangos eichi dolur, bid ef fawr, bid ef fach,
A deisyf ei gymmorth fe'ch hola'n holl jach
Fe'ch dad ddrys och dryftwch fe'ch gwna'n wir rhydd
Fe dal eich holl ddyled fe'ch cymmorth yn brydd
Fe lasfach trwm lwythe a'ch dagray fei sych,
Fe gweiria'ch archollion fe'ch gwna chwei'n holl sych
Fe wna heddwch rhyngoch ar barnwr ei Dd
Fe syn i chwi bardwn trwy bridwerth ei waed
Fe'ch dug chwi drachefen mewn ffafar a Duw
Fe'ch cadw mewn cariad tra fyddoch chwi byw
Fe'ch gylch och pechodau a'i waed bob yr un
Fe ellid byth ynoch ei yspryd ei hun;
Fe'ch gwna chwi yn feibion yn ferched iw Dd
A chyd otifeddion oi Deyrnas yn rhad,
Fe droedia'ch gelynnion fei teifil ir llawr,
Fe ddug ei holl arfau fei dylid fel Cawr
Fe dyn i holl gryfder, fe ddadwraidd ei nych
Fe'ch gwna y gongwerwyr ar Satan dros syth,

Fegwypech blant dynion, mor dost ydywch chi
 ach cyfiwr colledig heb nerth Daw a'i ras
 Ni chyscech. ni swyttech nes dyfod at Christ,
 I wella'ch tost gyfiwr a chalon drom drist.
 Beth 'ym ni rhai goreu, with natur a rhyw,
 Ood plant i'r digofaint, heb gyfoerth mab Daw,
 A gweision i bechod, a slafiaid i'r fall,
 A rhanwyd i uffern, plant Angen di-ball?
 Mae pawb gwedi nyrdogan bechod, och! och!
 Cyn ddued a'r Moyrya, cyn frysted a'r moch,
 Rhaid ddyfod at Jesu i newid ein grân,
 A golchi'n afeiddid, cyn gwneuler ni'n lân,
 Fe wnaeth yr hen Adda ni'n elynion i Daw,
 I blant i'r digofaint, heb ddim modd i fyw,
 Rhaid dyfod at Jesu i'n cymmorth a'i Dad,
 Cyn gwneuler ni'n feibion, trwy fabwys a shad,
 Fe dynnodd y gelyn bob dyn yn ei rwyd,
 A'i fale gwarddedig, trwy wall kfa lwyd,
 Ni thorri o'r groglath, ni'n tynni ni mas,
 Nes tynnor hael Jesu a'i Rym ac a'i ras,
 Mae'n henaid fel dafad yn Satan y blaidd,
 Ynghrafangc y gelyn, a diangc eis baidd,
 Rhaid cymmorth y bogail, Christ Jesu a'i ras,
 Cyn tynnet un enaid o'i grafangc i mas,
 Mae'r Angel dinistriol goruwch ein tai,
 Yn ceisio'n destrywio, waith cymmaint yw'n hoi,
 Rhaid iro'n * cynnorau, a gwaed un mab Daw,
 Cyn pasto'r fall heibio, na'n gadel yn syon,
 Mae holl blant dynion dan feddiant y fall,
 Mewn dwngwn ddu, tywyll : yn gorwedd, yn ddaill
 With gadwyn o bechod, nes delo mab Daw,
 Is tynny o'r dwngwn a'i ras ac a'i Air,
 Ni thynnes dyn allan o deyrnas y fall,
 A'i pechod lle herys, gwnaed pawb o'r ac all,
 Nes rhwymio Christ Satan, trwy gryder a llon,
 A thynnu dyn allan, fel niel o'r gorn.

Mae pawb mewn tywyllwch, wrth nattur yn byn
Dan gylcod yr angen heb nabod o Dduw ;

Mae'n rhaid i Ghrist Jesu'n goleuo a'i ras
A'n tynnu o'r tywyllwch, cyn deler i maes

Mae pechod mor frailllyd, mor ddrewllyd, mor gra
Yn myddo, yn nasu, yn flecto pob rhai,

Ni olchir, ni thynnir ni flottir i maes,
Nes golebo gwaed Jesu ; mae frynti mor gas

Mae pechod fel mynydd o blwm ar ein gwan,
Mae'n gwaflu cyn drwmed nes plygo pob gari :

Fe'n hela trwy'r ddaiar i ufferu yn grwn,
Oni ddawn at Ghrist Jesu i llesu'r fath bwn

Mae'r fall fel gwr cadarn, yn arfog heb grun,
Yn cadw gorefcyn o galon pob dyn,

Ni ddichon yr holl-fyd ei dafu o'i B'as
Nes delo Christ attom i dwmblan ei maes

Mae'r fall gwedi'n clwyfo an brathu bob rhai
Mae'n harcholl yn rhedeg bob amser heb drai :

Ni ddichon un meddyg dan Haul ein Jachau
Nes delo Christ attom ai waed i'n glanhau

Fe ddygodd y Gelyn ein trwffiad a'n gras
Fe'n gadodd yn groen llwn, yn noeth ac yn gas

Dewn at ein brawd hyn. Christ Jesu bob un
Fe guddia'n holl noethder a'i ddillad ei hun

Mae pawb gwedi marw mewn pechod bob pryd
Heb bwer i wneuthur daioni'n y byd,

Nes delu'r Bywiawdwr Christ Jesu i'n bywhau
A'n codi o bechod, ac felly'n cryfhau

Dewch at y sarph clydd dangosfych eich clwyf
Lle brathodd y neidir chwi'n synych trwy nwyf ;

Edrychwch yn graffys at Grist ar y groes
Fe sed yr holl wenwyn se ddofa'r holl loes

Dangosfych eich dolu'r i'ch prynwr heb aeth
Ni bo dan y nesoedd un Meddyg o'i fath ;

Pob archoll, pob delur, pob pechod, pob crach
A phor waed ei galon fel gyrr yn holl Jach,

Nid ddechon nac eli, na metfwm, na maeth,
 Na physic, na phlastr, na llyfie, na llath
 Na dim ag a enwer, ond Gwaed Iesu Christ,
 Ichan archoll pechod, mae'r archoll mor drist,
 Mae llawer all hela cornwydion yn Iach
 Ar frech sawr, ar cryge, ar claf gwan, a'r crach;
 Nidychon meddygon y byd cymmaint un,
 Ichan archoll pechod, ond mab Duw, ei hun
 Nid ddechon Angelion et amled o'u rhif
 Er cymmaint o'u cryfder erystal o'u brif, * An²
 Gadw un enaid, rhag myned ar goll * hydall
 Nes cadwo Christ Iesu, ein helpwr ni oll,
 Ar Saint ar Santeflau, pyt taent oll ynghyd
 Er amser hen Adda, hyd ddiwedd y byd;
 Ni allent lwy gadw un enaid traent byw
 Rhag myned i uffern heb gymnorth mab Duw
 Pa rhoddir ti'n offrw mifeiliaid y byd
 Afonydd o olew, a'th olud i gyd
 A'th gyntaf anedig, a'th fywyd, a'th waed
 Ni chedwir ti d' enaid heb help y mab rhad
 Pachwilit ti'r nefoedd, a'r ddaiar yng-hyd,
 A'r awyr, a'r moroedd hyd ddiwedd y byd;
 Miellit ti ganfod, tra fyddit ti byw
 Yn geidwad ith enaid ond unig mab Duw,
 Nac ymgais ain Geidwad heb law Christ ei hun
 Mae'n geidwad galluog, yn Dduw ac yn ddyn
 Nid oes Iechydwr iaeth (nac enw dan nrf)
 I gael mewu neb arall ond fydd ynddo ef
 Ni chedwir un enaid or oeshon y fydd
 Na'r oesoedd y bassodd, na'r oesoedd y fydd,
 Ond unig eneidie y gatwo Mab Duw,
 Y rheft eisie credu y gollir bob rhyw
 Ymafel yn dy Brynwr, yn Ffelf 2. llaw dy fydd
 O mynni gael dy gadw, dal d' asel ynthon bydd;
 Na choll oth asael arno nes caffech rym a gras
 Oddiwrtho i gadw d' enaid, a byth bod i'w gwisg

Na' maddirid lib welibrededd nath ddyf nath dda nath rhy
 Ni all dim gadw d' enaid, ond fydd yn un mab Daw
 O rhoi d'ymddiried yntho ni cholli d' enaid byth
 Heb Grift os ceisi ei gadw di ai cholli ef tros byth

Mae pawb o feibion dynion er Adda byd ddimedd byd
 Gan bechod gwedi llygru a'u damnio bawb ynghyd
 Ni chedwir un o honynt rhag ange ac Uffern drif
 Gwnaed pawb i gore ac allant nes cadwer *bwy gan ghrif*
Dewch bawb gan hynny'n gyfran at geidwad'r holl
 Y gadw eich triff eheidie y gollwyd oll ynghyd, [fyd]
 Yr un a ddelo atto fei dŷg i'r nefoedd wen,
 Yr un a beidio dŵad f' a'i Uffern ar ei ben

Na fydded neb mor angall mor ddwl mor ddall mor
 A throï oddiwrth y ceidwad sy'n galw'n eich hol [ffol]
 Niddiangc neb rhag Angeu ni ddringad un i'r nef

Ni bydd un dyn cadwedig nes casso ei gymmorth ef
 Ni chedwid *Nor na Daniel nac Abram Job na Phaul*

Na Maïr nac Ann na Martha na neb o rwydau Dlaw
 Na'r plentyn newydd eni, nac un o heppil dyn,

Trwy nerth au galu hunain ond trwy nerth *Cristi hon*

Ni chedwir neb tro gantho o hyn i ddiweddd byd

Ond y strai gadwo'r *Jesu* mae pryniad dyn mor ddryd

Ni fyn y batowr cyfion surhad am bechod dyn,

Lai nag ange gwerthfawr, a gwaed mab *Daw ei bun*

Gan hynny ofer ceisio help Angel Sant na dyn,

Nagardwn Pab, na Fferen i gadw enaid un :

Ni dimag aller enwl beth bynnag sytho i ryw.

All cadw enaid Chrifion, ond Angeu un mab *Daw*

Nichymmer *Daw'r* dialau *jawn* lai am bechod dyn

Nag angeu holl blant dynion neu angeu'r cyfryw un

Y fac eu Angeu cyfial ac Angeu pawb o'r byd

Nid oes un Angeu felly, ond Angeu'r prynwr dryd

Ni ddichon neb fodfoni cyfiawnder *Daw* wrth hyn

Heb angeu ac usydd dod ein prynwr *Jesu* gwyn,

Y neb ni cheisio ei gymmorth er cymmaint a fo'i sef

Ni bydd e'n wbl ateb, i *Daw* am un o fil

292

Mae rhai'n credu gallant trwy gwaith a'i gwedd i hun
 i hympryd ai cardodau wir haeddu cymumain un,
 Gwddiannu poentu Uffern a dringo chwip i'r nef,
 Mae help y gwir Jachawdwr Ffei ffei beth wnant ac ef
 Ond pan for rhain yn tybied y dringant uwch y Ser,
 Uffern boeth y cwmpant lle sythiodd *Lucifer*:
 i uffern y cant weled heb Grist oi ddichon dyn,
 Ond byth i deyrnas nefoedd trwy rym ai allu i hun:
 Ni ddichon un dyn heuddu trugaredd ar law Duw
 Os bu'rioed arno ddyled ni bydd byth tra fo byw
 Mae pawb yn rhwym ei ddoli ai foli ac uchel lëf,
 Heb ddled aruo er hynny pawb yn ei ddyled ef
 Ni ddichon gweddi un dyn nai cardod o un rhyw
 i hympryd nai difeirwch, fodloni'r cyfiaw'n Dduw
 Os darfo i Grist yn gynta, Gymmodi'r dyn ai Dad,
 i folchi a sancteiddio y weithred dda ai waed.
 Mae'n rhaid i Grist ail greu pechadur ar ei lôn,
 Ai droi'n greadur newydd, a'r ddelw Duw ei hun
 i newid ei feddyliau ai raen ai rym ai ryw,
 Cyn gallo dyn feddiannu na gweled Teyrnas Dduw
 Mae'n rhaid i Grist heddychu rhyng dyn a Duw ei dad
 i folchi oi bechodau trwy rym ei werthfawr waed
 i wisco ai Sancteid rwydd ai holl rinwedde ei hun,
 i dodi yspryd ynddo, cyn galler cadw'r dyn.
 Mae'n rhaid i Grist eingwared, o law a gallu'r fall
 i'n cadw mewn caethiwed mewn carchar tywyll dall
 i'n rhwym ein traed a'n dwylo mewn cadwyn pechod
 i'n aglyn a chyscod anghu cyn delom fyth i maes
 Mae'n rhaid i Grist ddi-arfu y fall sy'n cadw Llys,
 i'n ghalon pob pechadur, ai rwy'mo'n ffafst ai frys,
 i dafu oi neuadd allan, a chadw'r llys ei hun
 Cyn elo'r fall o'i gastell na'r ddraig o galon dyn
 Mae'n rhaid i Grist eingwneuthur yn blant i Ddani dad
 i'n hadgenhedlu'n feibion trwy fabwys prudd a sbad,
 i'n gwneuthur yn etifeddion i'r holl alluog Dduw
 i'n galloni gael Peradwys er cystlad y foim byw.

Mae'n rhaid i Grist eingwneuthur yn blant i Ddani dad
 i'n hadgenhedlu'n feibion trwy fabwys prudd a sbad,
 i'n gwneuthur yn etifeddion i'r holl alluog Dduw
 i'n galloni gael Peradwys er cystlad y foim byw.

Mae'n rhaid i Ghrifft ein tynnu, o bob trueni
 O rwydau'r fall uffernol, a gweſſeu'r anghuſt
 A'n gwneuthur yn gyfrannog, o Ffafari Duw
 Cyn gallo neb feddiannu, o'r deyrnas lle mae Duw
 Ambosſibl yw gan hynny, i un rhyw fath o ddyn
 Feddiannu Teyrnas neſoedd, trwy rym ai allu ei hun
 Na diange o law Satan, gweſſau'r anghuſt
 Na dial Duw ai ſelldith, heb gymmorth *Chriſt* ai

O bwedd i diange un dyn, rhag dial Duw ai
 Rhag melldith drom y gyfraith rhag carchar pechod
 Rhag gallu Prins tywyllwch rhag dannedd anghuſt
 Trwy nerth a'i rym ei hunan, heb gymmorth *Jeſu* C

Mae'n rhaid i minne'r dynion repente a chalon briadu
A chredu'n Ghrifft ein ceidwad trwy wir a bywiol ffydd
A pheunydd wella ei'n buchedd, trwy nerth ei yſpryd
A bdd yn bobl newydd cyn dycca Chriſt ni fr nef
Deun barh gan hynny'n gyſan, at Griſt ein ceidwad
 Trwy alar a diſciwch, a gwir a bywiol ffydd
 Yr un a ddelo atto, ſei dda'r ir neſoedd wen,
 Ar dyn a beidi'o dwad, ſa i uffern ar ei ben,

Cynhyrſiad i ſoli'r Arglwydd Jeſu.

CYffredin a bonedd, trowch heibio bob mas
 A moelwch or diwedd gyttuno,
 Ar ſoli'n garedig y bore Ddy'n dolig,
 Ein Prynwr arbennig a'i goſio.
 Pan wnaeth Duw mor gymen y ddau ddyn or ddol
 Fe rhodd hwy'n y berllenn i dario;
 I gymryd i pleſſer, mewn heddwch a ſmwythd
 O'r prenê melus-per oedd yno;
 Pan gwelodd ein gelyn 'ni gyflwr y ddau ddyn
 Ai bod hwy mor gyttun yn rhodio,
 Ar ddauar mor ſmwythlon, yn rhoi ddynt ddigon
 Heb drafel ar ddynion lafurio,

ac yno daeth Satan, mewn meddwl ac amcan
 gaffel ymddiddan a hudo,
 yn union at Efa fel llester o'r gwanna,
 A gadel hen Adda fynd heibio,
 bwyttach ti dammed, o'r Afal goreired
 ydych yn beidded i * dwtshio; * *Cyffwrdd*
 Ech llygaid agore; chwi fydddech fel duwie;
 fel dymma'r rhinwedde sydd arno
 afal ir gymrodd, a'r tammaid hi bwyttodd
 adda ni pheiddiodd a'i * dasto, * *brofi*
 a cappel ansmwythder (ond ydyw'n beth secler)
 Yn dal am y plesser aeth heibio.
 wy aethant eill dauwedd, oblegid eu balchedd
 euog o'r diwedd boenydio;
 nione lin olin, sy'n dyfod o'r gwreiddin
 Heb allelond i dilyn nhwy yno
 gwelodd Duw cyfion y poene mor greulon
 nione mor weinion yn * singeo * *Soddi*
 odd i ni gyfryngwr, wrth weled ein cyflwr, *Abus.*
 Christ Jesu'n Jachawdwr i'n swcero, 56.
 aned yn unig y bore ddy'n dolig;
 (Hwn ydyw'r gwir Feddyg iw gosio.)
 awn presseb anghymen; ond gwyh oedd ein florten
 an cawsom fath Gaptan i'n * Ledio, * *Armaid*
 y natur oeu rinwedd [heb gymmysc ei fflwr]
 ydd ynddo [heb ddiwedd iw cofio]
 Duwdod, y Dyndod, ynghyd iw cyfnewid
 felly mae'n gorfod confesso.
 ae Dduwdod cyn uchled a'i Dād y gogoned
 Pob amser i'w weled yn * rhaino * *Teyrnassa*
 ddyndod heb allelcyrhaeddyd mor uchel
 ei dwn ni * chwedel ein Credo, * *Geiriau*
 mawr oedd y cariad, pan rhodde'r ucheldad,
 Ofsenyw'r fath Geidwad i'n swcero,
 berffaith ddyn cnawdol fel pob un o'i bobol
 pechod yu hollol * excepter * *Wedi neillidol*

Pan oeddem yn barod, oblegid ein pechod;

I fynd i'r pwll ifod i drigo

Mewn ffwrnes uffernol, a chystudd anfeidrol

Heb obaith * ymwrthol oddiyno; * *Dychwelyd*

Fe redodd yn fetschie, fe fellodd ein bande, * Heb. 7, 22

Fe'n unig a fedrei ddad ddigio;

Fe'n dygodd ni o'r gofyd; fe roddodd i'n rydd dyd.

Fe barodd i'n iechyd y baro.

Nid aur o'r melyn, nid cyfoeth o'r India.

Aflasse bwrcassa pardwnio:

Ond bywyd y plentyn, y gwir Dduw a'r gwyr ddyn

Da lawr ydym mofyn am dano

Trwy bwn y bedlonwyd; trwy bwn y dad ddigioyd

Ac heb bwn ni allwyd ei blafio:

Er mlyn bwn yn union, mewn pob rhyw angenion,

Fgwrendy pob Chrifion a geisio.

F'offrymwyd ei hunan, yn Aberth bereiddlan,

Rhag ofan i Satan gongwerio;

Fe sigodd e o'i fowdwl, fe wnaeth wrth fy meddwl

Fe gadwodd y cubwl a gretto.

Er bod ein gweithred yn amal i'w gweled *Isay, 64.*

Mewn moddion afried i'w cownio;

O ddiffyg ffydd bynod, bob amser yn barod,

Nid ydynt ond pechod i'w * sumno. * *Mewn*

Trwy ffydd i'n diddennir, trwy ffydd i'n perffect

Trwy ffydd i'n ennillir, ni'n gyfrdo;

O ras trwy ffydd fywiol, medd Paul yr Apol

Mae Christ yn ein dethol ni atto. *Eph. 2*

Ni cheisiodd un briddwerth, gan undyn un aberth

(Er cymmalne y cymmerth e i blago)

Ond yffryd drylliedig, a chalon buredig:

O ddech yn garedig i wrando. *Psa. 51.*

Trwy ffydd a derbynniwn pob peth ag ofynn

Nid oes dim ag allwn ddymuno, *Mar. 11.*

Nu cessir ond credu, yn hael gan yr *Jesu*

Cadw fe fydd ar gallu lle mynno

Trwy fydd 'ngwaed gwirion ein *Prynwr* gwyn grasson
 Fe olchir ein beion pan orffo,
 Rhai cownt am ein gweithred, o flaen y gogoned,
 Ond iddo gael gweled *repento*.
 O! byddwch yn addas, trwy fynych gymdeitha
 A gwisg y briodas yn gryno;
 I fynd i'r llawenydd, ymhell or aflonydd,
 Yn barod pan orfydd apirio.
 A byddwch fal Seintie, ag oel i'ch lanterne,
 Bob nos a phob bore ich goleuo;
 Rhag dyfod y *Priod*, heb rybudd na gorfod,
 Mewn amser heb wybod i gnoccio.
 A gnewch eich gwasanaeth, i'r Drindod yn hêlaeth,
 Tra'r dydd Jechydwriaeth heb basio;
 Rhag dyfod tywyllwch, rhesymmol y gwelwch,
 Pryd hwnnw ni ellwch mor Gweithio
 Gwaddiwch yn dduwiol, ar eich cadw'n ddiangol,
 A bôd yn wastadol yn effro;
 Cans agos yw'r amser, medd *Matthew* dafod ber,
 Fe orfydd ar fyrder ymado.
 O byddwch gariadus, with fodd Duw a'i wllys,
 Chwi gewch fod yn ddilys yn * rhainio, * *Teyrnasa*
 Mewn smwythdes, dedwyddwch, llawenydd llonydd-
 A phethau na fedrwch ystyrio. *(ych)*
 Nid oes yno glefyd, na thristwch nac adfyd,
 Na gosal na gosid i'w gosio; *Date 7. 16. 17.*
 Ond * miwsic pereiddlon, gan sanctaidd Angelion,
 Na ddichon un galon, fyfyrion. * *Cordell*
 Gan hynny blwyfolion, chwigwypwch yn fyddlon
 O ddyfnder eich calon weddio,
 At Dduw o'i wir sawredd a'i aml drugaredd,
 Yno'n dwyn ar ein diwedd i drigo.

Gwaboddedigaeth arall i folj Christ Jesu

Dewch bawb yn garedig, yn ffres ac yn ffro
 Yn awr yn nadolig i foli mab Duw,
 A Psalms ac a Hymne, yn hwyr ac yn fore
 Am gadw'n eneidie rhag distryw,
 Dewch cennwch yn llafar, nes dadfalu y ddalar
 A dringad eich trydar i'r trydydd nes;
 I gyffro'r Angylion, i gyd ganu a dynion,
 I Dduw am ei dirion dangneddes.
 Pan na'lle na dynion, na Saint nac Angelion
 Na dim daiarolion. mewn daiar na dwr,
 Ein Cymmorth na'n helpu, fe helodd Duw ei'n pry
 Ei uirg fawr Jesu'n Jachawdwr.
 Fe Ddâ a' i'r cerchen, deg plentyn ar buglen?
 I'r cerchen a' i'r cerchen y gwaetha i'r ladd,
 I'r cerchen echryslon, i gadw ei elynion
 Ai gwyb i'r cerchen i'r cerchen?
 Duw ni'r arbedodd, roi'r un mab a feddodd,
 Ar ni'wya a gatodd o'r byd i gyd.
 I farw dros ddynion, ar grogpren echryslon
 Pan oeddem elynion gwenwynllyd.
 Gan hynny'n enwedig, trwy wylie'r nadolig.
 Rhown ddiolch caredig ein cariadus Dâd,
 Am roddi mor rasol, ei etifedd naturiol
 I fod i ni'n nerthol Geidwad.
 A molwn yn nesa, a mofiant or mwya,
 Fab Duw gorucha gwir Jechyd y byd;
 Am ddywad o'i fawredd oi nefol anrhydedd
 I'n tynny mor rhyfedd o'n gofyd,
 O'r nefoedd orucha, o fynwes Jehofa,
 Daeth mab Duw anwyla olud i ni;
 I gymryd ei ddyndawd, o Fair at ei Dduwdawd
 Ai wneuthur yn gyd frawd i ni;

I'r Stabal anghymen, o'r nefoedd ddisglairwen
 I bresyb yr ychen, o'i oruchaf Lys;
 O blith yr Angelion, i gadw plant dynion
 Y daeth yr oen tirion cariadus.
 Mab Duw gorucha Duw'r gair mi ai henwa
 Etifedd *Febosa*, Duw mab y Duw mawr;
 Y wnaed yn ddyn enawdol, o Fair yu rhyfeddol,
 I achub ei bobol drallod fawr,
 Y Duw'r hwn a greodd, nêf, daiar a dyfroedd
 Y Duw'r rhwny luniodd yr Haul yn y nef,
 Y wnaethpwyd yn blentyn, yn fachgen yu fwydyn
 A milwyr cyffredin ai lladdef,
 Dewn bob rhai gan hynny, clodforwn yr Jesu
 Ymrown bawb i ganu, gogoniant a mawl
 Ar Dafod a thanne, yn hwyr ac yn fore
 I'n Prynwr mewn hymne nefawl,
 A galwn y nefoedd, y ddaear ar moroedd
 A phawb o'r lluoedd sydd ynddynt yn llonn,
 I gyd ganu moliant, a chlod a gogoniant
 I Awdwr ein fflyntiant yn fflyddlon,
 Fel *Sadreb* or *Syrnes* fel *Zachri* oi gylfes,
 Fel *Miriam* a *Moses* ar lann y mor,
 Clodforwn yr Jesu, y ddaeth i'n gwaredu
 O'r *ffurn* a'r carchardŷ * catcor * *gwangelus*
 A threuliwn ei wylie, er cof am ei ddonie
 Y modd ac y gwedde i wyl Jesu gwyn
 Mewn nesol hyfrydwch, a duwiol ddifyrwch,
 A phrudd ddiolchgarwch gennyn.
 Mae'r Arglwydd yn eichi, i'n bawb fod yn firi,
 A llawen a llonni, mewn Llan ac mewn Llys
 Yn awr ein heddwch, a Thad ein diddanwch
 Trwy fod ein difyrwch yu weddus
 Gan hynny'n enwedig, yn awr y nadolig
 Ar galon yn ffrolig a'r wyneb yn ffrolig
 Gwir orfoleddwch yn Awdwr eich heddwch
 Rhwngch ymaith bob tristwch anghynes

Trwsiwch

Trwsfchwch eich Teie, hwyfchwch eich byrdde,
 A phob fir or gore o gariad ar Ghriff;
 Gwahoddwch i gilydd, i gynal llywenydd,
 Na chedwch ei wyl ddydd yn athrist,

Cwnnwch eich calon, cymmerwch eich, diged,
 Gochelwch ormoddion mae meddwi yn gas:
 Na cheisfchwch lawenydd, mewn diod na bwydydd
 Ond yn eich Achubudd addas.

A chenwch drwy'r Gwylie, dduwiol ganiade,
 Na soniwch am sennu ar wylie'n gwir Sant,
 Ond siriwch eich hunain ar Fab Duw, sy'n darllan
 Fod ganddo iw'ch gywrain faddeuant,

Nac ewch i'r Tafarne, ar aflan Stiwdie,
 Florian y gwylie mae'n gwilydd y gwaith;
 Amherchi Duw'n prynwr, bodloni'n gwrthnebw,
 Mae'r cyfryw au dwndwr dffraith,

Ymmaith ar Cardie, ar dwndrian a'r disie,
 A'r gloddest a'r gwledde bair Chrifftion yn glaf,
 A'r meddwdod a'r tyngu, sy'n nyrdod anafu,
 Nadolig Duw Jezu anwylaf.

Cymrwch y *Pfalman*, ar Fenzyl wen olaf,
 Yn lle'r par Cardiau, os gwyr da i'ch heb ddlg,
 Ffittiach i Grifftion na'r par cardiau brithion,
 Xw'r Efenzyl wen dirion Nadolig.

Gan hyuny ymfiriwch, a gwir orfoleddwch,
 A neidiwch a molwch eich prynwr mawr,
 Cenwch glod iddo, a churwch eich dwylo,
 Hyfrydwch ynddo yn ddifawr,

Rhowch foliant rhagorol, i'r yspryd Sancteiddid,
 Sy'n dangos i'r bobol o'r *Bibl* yn rhadid,
 Fod pardwn ac Jechyd, a hed'wch a gwyd,
 Iw gael yn ein hyfryd Geidwad

I'r Tad rhwm a'n creodd, i'r mao rhwm an pryd,
 I'r yspryd a'n gloywodd a'r gair a'r dwr glaf,
 Y bytho beb enyd, ogoniant tra hyfryd,
 Ym mhob mann o'r holl fyd yn gyngan.

Annwyl

*Angau i Ddiolchgarwch am ein Prynedigau
trwy Grist.*

CUrwech bawb eich dwylo ynghyd, *Pfal. 47.*

Bendithiwch Dduw o bryd i bryd

Am roi unig fab i'n prynu,

Am yr oeddem gwedi'n * damnu,

* Coli

Cwmpwch bawb ar ben eich glinie,

Am roi unig fab i'n prynu.

Am roi unig fab i'n prynu.

Pys ystyriem faint yw'r dyled,

I sydd arnom iddo o'r parthed.

Ni wnaen iwydd a nos a bore,

Ood ei foli ar ein glinie.

Pan yr oeddem gwedi myned,

Din law Satan i gaethwed.

Fe rodd Duw ei fab i'n prynu,

Pan na alle neb ein helpu.

Carcharorion dan law Satan,

Yn y * *dwynfan* mawr yn cwynfan,

Byth yn byslein bawb yn gryddu,

Oni bysse'r Jesu ein prynu,

Ni oedd lôn i || *reconsilo*,

Duw cyfiawnder gwedi digio,

Oni bysse ei un mab Jesu,

Farw drosom er ein prynu.

Nid oedd lôn gwaredu Enaid,

Un pechadur o'r pŵll tanbaid

Oni bysse i'r Jesu gyfion,

Dalu drosto waed ei galon,

Christ y rodd ei werth fawr waed,

Yn Bridwerth drosom ni iw Dad,

Ac a'n tynnodd trwy fawr gryddu,

O law Satan oedd y Sieler.

Act. 26. 18.

1 Jo. 3. 8.

Eph. 2. 2.

Lut. 4. 18.

* *Carchar*

|| *Heddych*

Col. 1. 20.

Act. 2. 14.

- Adar oeddem gwedi'n dala;
Pfal 124 7 Yn rhwyd Satan iddi difa,
 Christ y dorrodd y rhwyd drosom;
 * *ses y ffladd* Ninn'e'r * Adar a ddranghafom
loniald Dafad oeddem aethe ar ddidro
 I blith bleiddiaid i gyrwydro
 O'r wir gorlan ym mharadwys,
 Ar ol Satan pan i'n temptiwys
 Christ yw'r Bugail y ddoe i'mofyn
 * *Anisellaid* Hon i blith * Bwythfilod yscymmyn,
gwylltion Ac y ddyge'r Ddafad aeth,
 O eneu'r Diawl ar ei 'scwydde.
 Ni yw'r gwir y gas eu speilio
 A'n harcholli wrth dramwyo
 I *Jericho* o *Jerusalem*
Luc. 10 33 Heb neb an cwnne o'r clawdd lle 'roedden
 34 35 Christ yw'r mwyn *Samaritan*
 Y rwyme'n harcholl yn y man;
 Ac a'n dyge hyd yr oftri.
 Yno i'n swccro a'n *cynfforddi*,
 Y Sarph a'n brathodd ym mharadwys
 A chol pechod pan i'n twyllwys:
 Christ eliodd ein archollion,
 Yn swyn Jaw'n a gwaed ei galon
 Nid oedd dim a alle helpu,
 Israel gwedi'r Seirph eu brathu
 Ond golwg hyl ar Sarph o bres
 Dim amgenach ni wnae lês.
 Nid oedd dim a'n helpet ninnau;
Jo. 3. 14 15 Gwedi'n brathu a chol pechodau
 Ond Christ Jesu gwedi hoelio
 * *Arnddodocan* Oedd y Sarph yn * represento.
 Tebyg oedd ein cyfiwr egwan
 I adar bach y *Pelican*
 Y fae'r neider wedi nasu
 Nes cae'nt waed eu mam i'w helpu

Pan y gwelodd Christ ein cyflwr,

Megis Pelican twym ei natur,

He rodd i ni waed ei galon

I dlio ein archollion.

O considrwn ninne'n * cās

A'r daioni mawr a'r grās

I ddaeth i ni'r Byd colledig

Drwy ddioddefaint Crist yn unig

Slafiaid Satan, Gweision pechod.

Plant digofaint bwyd Bwystfilod

Deddem bawb oni bae'r Jesu

Ddaeth o'r nef i'r groes i'n prynu

Beth yw dyn heb gyfnerth Christ,

Ond gwas a hâf i'r cythrel trist.

Gwedi Dduw ei farnu eiswys

Fynd i uffern o beradwys,

Nid oes dyn a ddichon gadw

Ei enaid bach rhag iddo farw,

Nes y caffo gyfnerth Jesu

A'i waed gwerthfawr iddi olchi

Nid oes dyn a ddichon wneuthur *Jo. 3 18*

Iawn i Dduw am bechod budur

Nes y caffo waed yr Oen

I dalu'r pris i ddofi'r poen

Christ yw'r Oen di fryche i gyd,

Syn tynnu ffwrdd bechode'r Byd

Ac yn dofi llid ei Dâd,

A'i fywyd gwyn, a'i werthfawr waed

Christ yw'r ffeiriad sy'n y nef

Yn gwneuthur trosom weddi gref

Gwedi offrwrm gwaed ei galon

Ar y groes yn bridwerth drosom

Christ yw gwir oleuni'r Byd

Christ yw'n Bywyd oll i gyd

Christ yw'n cynffordd Christ yw'n oed

Christ yw'n Helpwr o'r dechreuad *Heb*

Heb. 9 14

** cyfwr*

Jo. 3 18

Heb. 4 14

Heb. 8 34

Heb

Heb Grist aif ym ond colledig,
 Trwy Grist yr ym ni'n gadwedig;
 Heb Grist ni chawn weled Duw;
 Trwy Grist ni gawn ynddo fyw:

Jo. 3. 36.

Date. 21. 27.

Pob dyn aiff i uffern drifft,
 Ond y gretto yn Jesu Grist:
 Ac heb Grist ni ddichon un dyn,
 Fynd i'r nef er maint o'i rofyn,
 Dysgwn bawb gan hynny gredw,
 Yn ein Prynwr mawr Christ Jesu;
 A meddylw'n wrando arno

Act. 3. 93.

Oa'n y nef y mynawn dario,
 Prynodd Christ a Gwaed ei galon;
 Yr holl fyd o'i poenau trymion;
 Llauer mil o'r byd er hynny,
 Ant i uffern eifieu credw.

Joan. 3. 36.

Er croes hoelio'r Jesu drosom,
 A rhoi taliad llawn am danom,
 Etto ni bydd neb cadwedig,
 Ond y gretto ynddo'n unig.

Mat. 7. 21.

Oredwn yn Grist ac fe'n cedwir,
 Oni chredwn yna i'n collir;
 I'r un y gretto gaiff ei gadw,
 Rhw'n na chretto collir hwnnw,
 Nid aiff un na mawr na bach.

Byth i Uffern i roi gwâch,
 Ond y dyn y beidio a chredw;
 Yn y prynwr mawr Christ Jesu,
 Parth y nef sydd lled agored,
 Ddydd a nos heb arno gaued,
 I bob gradd o gywir griffion,
 Ac y gretto ynddo'n ffyddlon;

Ni bydd son byth am ein beie,
 Na'n drwg natur. na'n pechode;
 Hwy faddetwyd, ac hwy * flouir;
 A gwaed Christ i'maen o'r Llyfur,

* dynir a

Christ a'n golchodd o'n pechodau
 Christ a brynodd ein encidiau
 Christ a'n * dwg i deyrnas nefoedd
 Nyni biau'r maint y brynodd
 O molianwn minne'r yr Iesu
 Dydd a nos am iddo ein prynu
 Ac ni anghosiwn tra chwyth ynom
 Faint o bethau wnaeth ef erddom,
 Glôd a gallu mawl a moliant
 Gwir anghydedd a gogoniant,
 I fo i'n prynwr mawr a'n Pen,
 A ddwedod nêf a daiar, Amen

* Sef ar y ffordd
 bann iddo

Heb, 5. 9.

Cngborion i'r Saml a ddymunai gael ffafwr Duw a
 maddauant Pechodau.

P W Y byna geisio madde,
 Ei bechod a'i drosedde.
 A chael pardwn gan Dduw gwyn
 Rhad dilyn hyn o werse,
 Yn gynta adde'th bechod
 Yn * brudd o flaen y Drindod
 Na chais gelu dim rhag Duw,
 Does dim nad yw'n ei wybod
 Gwedyn prawf ddeallu
 Pa ddial wyt ti'n haeddu,
 A pha angeu * didrange maith
 Am dan dy waith yn pechu.
 A deall tod dy seic,
 Yn haeddu uffern boene;
 Gwedyn cais a chalon drifft
 Gan Dduw er Crist ei madde;
 A dyse yn brudd gydnabod,
 Nad oes o flaen y Drindod,
 Dim am bechod ond gwaed Christ
 A angeu trist a'i uffddi dod

Dia. 28. 15.

* Oddi yfyll

Arb. 6. 23

* Trwydd

ddod

Job, 2. 13

- 1 **Ps** 118 A chred i'ch Brynwr Jesu
 19. Yn gwbl gyflawn dalu,
Matt 20 28 Ar y groes yn ddigon drôd
 Am feiau'r byd sy'n credu :
Matt 3 17 A gwybydd fod Duw'n fodlon
 Yr iawn y wnaeth Christ drofon
 Ac er ei fwyn yn barod iawn,
 Roi pardwn llawn i'r fyddlon
 A chred y madde i tithe
Ps 3 16 Dy bechod ath drosfedde,
Heb 8 12 Ond it geisio er mwyn Christ,
Ps 14 14 A chalon drift eu madde.
 Na chytcam geisio celu
 Mor Pechod wyt ti'n garu;
 Adde'r cwbl gerbron Duw,
 Peth ofer yw ei wadu.
 1 **Cor** 11 13 A barn dy hun yn euog,
 O flaen yr Holl-alluog.
 * **Barn** Fel na'th farner ar ddydd * brawd
 Ar goedd trwy wawd digaffog
Ec 4 9 10 Alara am dy bechod,
 Yn ol ei weld a'i nabod;
 * **Ddysfful** Ac ymosidia nos a dydd,
 Nes i ti'n * brudd ei wrthod
 Gwna'r galon brudd ochneidio
 A'r llygaid ddyfal wylo:
 A gwna i'r yspryd brudd drifhau
 Edifarhau a * mwrno
 * **Calon** A chais gan Dâd goleuni
Ec 36 26 Roi calon dyner i ti;
 Ac ymosidia ymbell awr,
 Am dan dy lawr ddrygioni
 Na orphwys byth yn ceisio
 Nes cael gan Dduw dy wrando
 A rhoi calon it drifhau,
 Edifarhau ac wylo,

al i' fwrn' ennyd,
 Am dan dy bechod ofyd,
 O fel tra fech byn
 Ar brwmwals Duw al 'ddewid
 He Duw'n ei air yn addo,
 Diddanau rhai fo'n * mwino
 rhai hefyd bardwn clir
 I lawb y wir * i'pento,
 I'penta'ib ffynyd anllid
 A chred yn Gbrist dy goldwad;
 O dy fela'n tra bynod chwyth
 Ni cholli'r byth o banad
 He Duw yn addo helpwr
 A cheidwad a diddanwr
 I bob dyn difeiriol triff
 I'f Jcsu Grift dy brynwr
 He Duw yn addo madda,
 Dy bechod aib drossedde
 Oib olchi'n lân oib i'gnti i'gnd
 Ond gado ym mbryd dy fela
 O byddi di difeiriol,
 Mae'n addo bod yn rassol
 Oddig, tirion, mwyn, a * ffrî
 A byth a thi'n heddychol
 Mae'n addo dy llyr olchi
 Oddi wrth dy fela aib i'gnti
 I'gward ei fab [o cofia kyn]
 Aib droi mor wynn ar Lili,
 O felafel siwr fel Chrifftion
 Ar hyn o addewidion
 I'f a daer ant heibio [clyw]
 Cyn torro Duw bromeifion
 I'f a dy bechod ofyd,
 Fel weldir gas wennynllyd
 O ceisio'ib ladd o gysgod llwyn
 Dan gél, a dym dy ffynyd

Psal 119

114

Mat. 5 4

* galarn

* edifarban

Luc. 13 5

Jo. 3 16

Esa 55 7

Esa. 35 4

Esa 1 16 17
18

Jer 3 12

* Hael

Rom 5 1

Mat. 24 35

Rom 12 9

- Na ddere ir man lle gallo
 Dy bechod tair dy hudo:
Dibar. 4. Passio heibo, neu dro'n d' ôl,
 14. 15. 16. Na ddos fel fôl ith demptio;
 Os doi a draws y neidr,
Dibar. 6. A cholya honi feth frathir;
 27. 28. O doi'n rhy agos at y tân,
 Medd Scrythur lân ferh loscir,
 Gan hynny ymgadw arnad.
 Rhag tramwy lle bo'r temptiad;
 2 pri. 2. Gwell it droi na mynd ir man;
 20. 21. 22. Nid wyt ond gwaun ac anllad,
 Na thro at bechod eilwaith
 Fel ci neu fôchyn difaith
 Y rêd ir dom yn frwnt ei fri.
 Yn ôl ymolehi unwaith
Dib. 24. 1. Na ddilyn ddrwg gyfeillach.
 * *Yrrd* 32. Ath * helo'n ffolach ffolach
 Ni thâl ceisio trol at Dduw:
 Nes gado'r cyfryw ffrythnach.
 A glyn wrth bobl dduwiol
 * *Cassa* 13. A * Marca eu ymddygiad grassol,
 14. 15. 16. 63 Da a difyr yw'r fath wyr,
 17. 18. 19. Ith ddwyn ir llwybyr nefol
 20. 21. 22. A chais gan Dduw trwy weddi
 Dy droi oddiwrth ddrygioni
 Ath gyfrwyddo tra fech byw,
 I garu Duw a'i ofni,
 A nâd ir fall dy ddallu,
 Ath annog mwy i bechu;
 † *Sabra.* † *Damssing* Satan dan dy draed
 16. 20. Trwy rinwedd gwaed yr Iesu
 Na ddere at y meddwon,
 Rhag newid dy arferion,
 Fel y newid y môr gâs
 A heli ôl yr afon.

Y mîd i phob cyfeillach!

Ath helo'n annuwiolach;

Tynn oddiwrthynt, casa tu ffyrdd;

Sef *pitch y byrdd dy gadach.

*Fy.

*Cyngor i gredu yn Ghrîst, a danghossiad o'r newyddol
rhyfeddol fydd yn y Dyn a gretto.*

CRêd yn Ghrîst, llef im dy geidwad.

Mae Duw 'n cynnis Ghrîst i fagad;

Derbyn Ghrîst pan y cynico,

O'i gwnei ti fyddi hebdo.

Y dyn a gretto yn Ghrîst yn *brudd, *addu.

Trwy galon rwydd a bywiol fydd,

Mae Christ yn rhoi i hwnnw rîs,

I fyw fel Sant o hynny mae,

Mae Christ yn rhoi ei yspryd iddo, *Jo. 7. 39.*

I ail eni, a'i ail lunlo,

Gal. 3. 22.

Al lwyf droi yn ddyn o newydd,

O rebel fel yn blentyn ufydd,

Mae'n rhoi ei air i wir oleuo,

Mae'n rhoi ei rîs i gynnorthwyo,

Mae'n rhoi ei yspryd i reoli;

Mae'n rhoi ei hun yn bob peth i ni.

Nid oes lôn i ddyn wrth hyn,

Y gretto yn gryf yn Iesu gwyn,

Nachaf rîs a grym oddiwrtho,

I fyw fel sant os cred ef ynddo,

Jo. 15. 4.

Mae cred yn tynnu grîs a gallu,

Oddiwrth Ghrîst i dyn ddifaru,

Act. 15. 9.

Am bob bai o'i fuchedd allan,

A fyw fel sant o hynny allan,

1 Jo. 3. 4.

A bydd dy ffaith yn tynnu

Ghrîst i'w adnewyddu,

Yn fydd ffaith ni thâl hi ddim,

Yn fydd hi rîs i wellhau ni fath.

* *Allan* Mae bywiol *fridd* yn tynnu gras,
2 Cor. 5, 17. A grym O Ghrifft, O hynny * mae

I roi haibio bob hên grefydd,
Ac i wneuthur ôll o newydd.

Er creuloned a fo'th natur,
Er bychaned a fo'th synwyr;

Cred yn Ghrifft a galw arno, .

F' all dy wella'r awr y mynno;

Er creuloned oedd y jailer;

Er bod Saul yn filain sceler,

A manafles gwaeth nag hwynte,

Fe gwnaeth Christ hwy'n saint or gon

Festh wna dithe o bechadur,

Obyd, aflan, drwg dy natur,

Yn wir sant; os credu ynddo,

Lecy 39.50 A thynny gras a grym oddiwrthol

Fe wnaeth Christ, o hên erlidwr,

Saul yn ebrwydd yn bregethwr;

Ac or wreigyn ddrwg dros ben,

Y gigfran ddu, yn glommen wenn.

Cred yn Ghrifft a chalon gywir,

Fe wella Christ dy nawws ath natur

O fab ir fall festh wna di'n griffon

O elyn Duw yn blentyn grasslon.

Na thyb dy fod yn credn'n gywir,

Oni newid Christ dy natur:

T dyn a gretto yn Ghrifft yn ffyddlon,

Fe newid Christ ei ddarg arferion.

Cenfydd Saul, a chenfydd Zache,

Cenfydd Mari Magd'len blibe;

Di gei weled Christ yn * altro,

Buchedd pob dyn pan y cretto.

Er bod Saul fel Bladd y bore,

Cyn credu yn Ghrifft yn difa' alle

Fe wnaeth Christ cyn canol dydd

Y Bladd yn oen, pan drowd irfydd.

Cyn i Zache fyn'd yn griffion;
 Roedd e'n pilio pawb o'r tlodion;
 Gwedi credu fe rodd Zache,
 Ran i'r tlawd o'r maint y fedde.
 Er i Fagllen fyw'n rhyfygus,
 Cyn credu yn Ghrïst a phechu'n rhwyfys;
 Fe fu Fagllen ar ol credu;
 Fy fel Santes nes ei chladdu.

Felly dithe a newidli
 Dy arserion ond it gredtu:
 Nu newidteb dy arserion
 Nid yw'th ffydd ond * phan'si ffialon.
 Fydd heb weithred dda'n ei dilyn;
 Fydd ffydd farw; ydd heb eulyn,
 Fydd heb ddallu. Fydd heb dryllia,
 Fydd fydd barod heb gondeimio.
 Ni bydd tân heb wres llo byrbo;
 Ni bydd dŵr heb wlybrydd gndd;
 Ni bydd 'falleu dda heb fole;
 Na bywiol ffydd heb ddurwiole ffrwyd.
 Os dwai'th un ei fod e'n credu,
 Ac heb wella ei seic er hynny,
 Nid oes dim ffydd gan hwn, ond ffroft;
 Yn tywylllo i hun yn darap dôft;
 Ni all dyn h'n credu'n ffyddlon,
 Lai na gwella ei ddryg arserion,
 Walib bôd Chrtst yn rhoi tân ffrwyd,
 I'r pechadur 'wella ei ffrwyd.

Nad dy dwyllo ddryg ddyn arian,
 Lle bo ffydd mae buchedd burian;
 Os yw dy ffydd yn talu ei gwelod,
 Moes ei dangos wrth dy weithred.
 Onid yw dy ffydd yn fywiol,
 Iu dŵyn gair a gweithred rasol.
 Nid yn hon ond ffydd mewn ean,
 Fydd na ddicbon byb dy gadu,

 * Tys cas,

 Gal. 5. 6.
 1 Jo. 3. 6.
 Hyd. 11,
 Jo. 7. 39.
 Gal. 5. 22.
 Jac. 2. 14.
 Jac. 2. 17.
 1 Jo. 3. 18.
 1 Jo. 3. 19.

Cyngor i achelyd gwmpniol drwg

- Y** Neb a fynno fyw yn ddeddfol,
 Yn ôl gwallys ei Dad nefol,
Dibar. 1. 10. Cynta peth fydd raid i wneuthur,
 15. Tynnu o blith y drwg weithredwyr.
Psal. 26. 4. 5 A rhoi i fynu ddrwg gwmpniaeth.
 Yn dragwydd heb ddim hiraeth.
 Megis troesen gwmpni'r *Alphalaidd*,
Heb. 11. 27. Los ac *Abram* y *Caldeaid*.
Gen. 12. 1, 4 Fel y tîg y gwyg y Gwenith;
 Fel y iura fineg lefrith,
 Fel y nyrrda pŷg dy gadach;
Dibar. 22. Felly 'th nafa ddrwg gyfeillach.
 24, 25. Gochel neidir rhag dy frathu.
 Gwachel blâg rhag dy ddifethu,
 Ac o ceri Jechydwrïaeth.
 Gochel ddilyn drwg gwmpniaeth.
 Tynn o *Sodom* tyred allan,
 Rhed o blith y bobol aflan,
 Gad oferwyr cadw d' enaid,
 Tynn o blith yr anffyddloniaid.
 Tra fu Foelen gyda'r *Alphalaidd*,
 Tra fu *Abram* gyda'r *Syrlaidd*,
 Ni'mddangosei'r Arglwydd iddyn.
 Nes eu tynnu ymhell oddiwrthyt.
 Rho gwmpniaeth plant y fall,
 Heibio'n ebrwydd o dwyt gall;
 Ni bydd cydfod rhyng Duw'r heddwch.
 A chyfeillion plant tywyllwch.
 Gwedyn dilyn brudd gyfeillach,
 Pobol ddrwïol ddoeth a ddianïach,
 Rhai i ddyfcaut i'ti adnabod.
Dibar 13. 22 Y gwir Dduw a'i oſm'n wastod,

Tu fu *Saul* yng hwmhni *Samuel*, *1 Sam. 19.*

Fe aeth *Saul* yn sant o gythrel: *24.*

Tu fu'n dilyn pobol ddiifaith,

F aeth y sant yn gythrael cilwaith.

Dilyn Brophwyd, fe'ch oleua;

Dilyn athro, fe'ch gyfrwydda;

Dilyn sant fe'ch wna di'n sanctaidd;

Dilyn ffôl ti ddoi'n ffadl.

Gwedy'n canlyn ar dy liniau,

A Dduw ddangos i ti lwybrau,

Ath lwyr droi yn dra awyddus, *Psal. 25 4.*

O bob llwybyr traws twyllodrus. *Psal. 119.*

Nes goleuo Duw dy lygaid. *176.*

Nes dadfywio Christ dy enaid,

Ni chanfyddi ffordd y bywyd, *Eph. 3. 8.*

Mwy na'r dall yr haul wen hyfryd,

Cymmer lantern Duw'n dy law,

Ith oleuo ymma a thraw;

Nid aiff neb i'dir y bywyd,

Heb oleuni'r Scrythyr hyfryd,

Gwana'r peth archo'r fengyl itti, *Jas. 1. 22.*

Raid a phob peth na boi'n erebi,

Hith gyfrwydda fyn'd o'r diwedd,

I gael bywyd a thrugaredd.

Gwedyn gwachel yn ystyriol,

Rhag bwy'n ôl dy 'wyllys cawdol, *Rom. 8. 13.*

Nac wrth fodd dy galon gynnwl,

Ond yn ôl goleuni'r fengyl,

Ac or ceisi gael derchafiaeth, *Psal. 123. 2.*

Os a dawn, a iechedwriaeth!

Dewis dilyn cerdd heb golli,

Y ffordd a dysco'r Arglwydd itti,

Hi fydd cyfyng ar y dechre,

A gwrthnebus ith drachwante: *Mat. 7. 11.*

A y diwedd hi fydd cfmwyth,

A ddwyn at Grift yn ddifymwyth, *Mat. 7. 12.*

- Pfordd i ddeffryw fydd yn wastad,
 Ac yn esmwyth ei dechreuad.
Dibw 14. Ond yn niwedd ffordd annuwiol,
 Y mae'r pwll a'r ffôs uffernol.
Dall. 2. 13. Gwedi dechreu'r ffordd trwyrlinwedd
Dent. 5. 32. Praw ei dilyn hyd y diwedd;
 Ac na chytgam droi oddiarni,
 Nes dy ddwyn i wlad goleuni.
Dalb. Nid wyt nêr er derchu i'r ffrwyne,
 A throï gwedyn at dy feir;
 Nid des Beomais gael y goron,
 Heb barhau, hyd Angeu'n ffyddlon.
 Fe ddechreuodd *Saul* a *Sudder*,
1. 10. 38. Fynd tu ar nêr ar drot fel *Demas*,
 Waith deffrygio cyn diweddu,
2. 11. 19. F'ath y tri ir poeth garchar dy
 Dilyn Grist ar air a gweithred,
 Troedia'r ffordd y tu c'n gerdded;
 Gwna'r peth archodd yn y scrythur,
 Ni throï droedfedd drws y llwybyr.

Galarnad Bechadur.

- O** Arglwydd Tad diddanwch,
 Clyw gwynfan a difeirwch,
Byfar. Hên Bechadur gwael ei * gae,
 Sy'n deisyf gras a heddwch.
 Mi'n ddigais di mor greuloo,
 Fy nhad a'm Hasglwydd tirion,
 Fel na fidd fy nghalon drom.
18. Droï amad o'm golygon.
 Gae hybwr am pen ir delatar,
 Fel *Publican* eiddar.
 Yn yll dyn annuwiol was,
 To oio mi i'n a *Safar*,

A'th ffafar wi'n ei ofyn,
 Er mwyn fy mhrynwr purwyn,
 Yn drofwi ar y groes,
 Yn godde loes elcymryn,
 Ac omi chafi Bardwn,
 Er mwyn ei loes ai * Bassiwn, *ddioddesafna*
 Y orfydd arnai synd yn bost,
 I uffern dōst ai Dwngiwn.
 A Arglwydd er yn blentyn,
 T'wi'n pechu'n dōst i'ch erbyn,
 I'ch wneuthur pris oth Gyfrith gaeff,
 Ond byw yn waeth nag un dyn,
 Dy Enw mawr y geblais,
 Dy Scrythur a ddirmygaiss;
 A'th Esengyl gywir iach,
 Fel chwedel gwrach y briffais;
 Y gwerthfawr waed y golhiff.
 Oth galon pan i'm prynaff,
 Wyn eidyogu ddydd a nōs
 Heb brifio'r loes a gefaiff.
 Dy Sabboth a'th ddydd Sanctaidd,
 Y dreuliais innau'n ffaidd,
 Mewn cyfeddach, meddwedod bwnt.
 A maiwedd tu hwnt i weddaidd,
 Pan fo pawb ar eu gliniau,
 I'ch soli nōs a borau,
 Mewn rhyw dwll yn chwarcu'r Chaf,
 O'ch ! och ! y byddaf innau
 Er bōd dy Air mor sefn,
 Ar mēl ir emaid iachn,
 Chwerwach oedd gen i'ne a'th ffrwy,
 Na'r wermod eis gwrthnebu
 Bodnōb a Phutteindra,
 Faf i'n o blant Gomorra,
 A i yn eu ddilyn cyd
 I'ch mynd or byd gan na'i

I Hyfed ai charawfio,
 A sugno tirth Tobacco,
 Fu fy swydd dros ennyd sawr,
 Gwae finneu nawr ei gofio!
 Fy leungellid mewn oferedd,
 Rbngj, rbyfyg, ciccran, coegedd,
 T lwyd drcullais gyda mam,
 Heb feddwl am ff niwedd.
 Yr y wân ar fy niwedd,
 Ni welai'n well fy muchedd,
 Na'r pryd gwaetha rïoed or blaen,
 Os dwedai'r plaen wirionedd.
 Gan bynnu rwi'n rbyfedda,
 Pa fodd yr wyf i'n gallu,
 Godde cyd fy mbechod iacr,
 Heb berj'r ddaer fy llyngcu,
 Os nid oes mawr o feic,
 O frynti a chamwedde,
 Nad wyf ynthynt lawer pryd,
 (Gwae finne) hyd y clustie,
 Ont bai fod dy natur,
 Yn rasol tu bunt ei fesar,
 Yn asfern goeg, cyn byn yn rboff,
 T byssei'n doff fy nghysur.
 Os Argiwydd rwi'n cyfadde,
 Fm haeddu er ys dyddie,
 Fyn horri'n gwitt o blith y byw,
 Waith cymmaint yw fy meic,
 Ont bai fod dy sawredd,
 Yn rasol tu bunt, i ryfedd,
 Gwann obrisio'n gwittu mawn,
 Fel Cain na chawn drugaredd,
 Ond dymma fym comfiorddi,
 Pan byddwi ym-mron ymd,
 Fod Trugaredd Duw a'i Râ,
 Yn fwy na'm cŵs ddrygioni.

y melaidd fidd cym amled,
 A Swnd y môr er mîned,
 Dad dy ras fidd gan mîl mry;
 Nâr môr sy'n bryn amgyffred.
 Gan hynny rwin * gobeithio,
 Lle cafas pechod rainio,
 Y caiff dy rwydd ath nefol rân,
 Ar bechod câs gongcwero.
 Di fuost Dduw trugarog,
 I bechaduriaid enwog,
 Na fidd maeth i mlynne am rân,
 Bechadar câs anffodiog.
 Pan drodd y Nintfeald,
 Oddiwrth eu beie atrifaid;
 Ei cymimaint oedd eu pechod câs,
 Hwyl gawslant iâs eu llonaid,
 Er cynddrwg oedd Manasses,
 Y gwaitha' rîoed y glywes;
 Ei gas gennyf bardwn mwyn,
 Tn ol ei gwyn a'i gyffes.
 A Dafydd Brophwyd ynte,
 Er amled oedd ei feie;
 Pan y llefodd am dy ras,
 Yn rhwydd fe gas eu madde,
 Fe gafodd Mary Magdelen,
 Tn ol hir chwarcu'r luttan,
 Wrth wyllo'n halle y degu'r lorr,
 Dy ras a'ch ffafur lann.
 Pan trodd y mab-afall,
 Tnag attad yn ei un cwm,
 Ei gadd gwedi chwarcu'r luttan,
 Dy ras yn ol ei gwlly,
 I mlynne sy'n gobeithio,
 Er dwn'n dast dy dast,
 Ei er mwyn sy'n brynnu'r gwlly,
 Dy ras a'ch ffafur lann.

gretto no a
 ddychwelo
 oddiwrth lei
 ddryglon a
 ddiehon o
 beithio am
 drugaredd,
 Esay 55. 7.
 Ond barn
 sy'n perhyn
 i'r fawl sy'n
 mynd ym mîl
 aen yn eu
 camwedde
 Psal. 68. 21

Psal 33. 5.
 Luc 7. 37.
 Tr oedd ym mîl
 fidd a mîl
 ydd-deb bue
 eidd gyda gwlly
 lann am beithio

A'th ffafar win segian;
Yn daer, yn dōst, yn druan,
Er mwyn Iesu nōs a dydd,
Difera Ar dagre o'm gradd yn * dropian,
O! cofia Arglwydd cyfion,
I Ghrifft fy Mhrynwr tirlon,
Iawn Offrwn drosfi yn * fyr-had,
Ar grog-pren, waed ei galon.
A chofia iddo dalu.

Dros ffordd i'r pryd hynny,
Y côr, a'r poen, a'r angen, a'r bŵl,
Ag oeddwn i yn haeddu.

O moes gan hynny bardwn,
Er mwyn ei loes ai * bessiwn;
Ac er ei gŵr ai waedlyd chwy,
Na chais ail * Satisfactiwn.

Ond madden'n rasol i'rmi,
Fy meiau ôll a'm brynti;
A golch yn llwyr fy mhen a'm tra
Yn gweillion. Yngwerthfawr waed ei * weli.

Ery. 1, 18. Er bod fy mai cyn goched,
 Ar pwrpl coch neu'r scarled,
 Dafn. * Droppyn bach o'i waed er hyn,
 Gwŷc pen A'm gwna mor wyn ar * toled,
 Gwŷc. Gan hynny mae fy hyder,
 Ar Grist, ei waed, a'i fwynder,
 Y caf gadael i'w ddi-nag.

Drugaredd y gwyrddwrdd,
A dawns at Gwyl y Gymniwr.
Fy mudiad ymddiriedolaeth,
I gael ymddiriedolaeth dy Saint,
O'r holl ymddiriedolaeth y bryowyn.
A holl ymddiriedolaeth ymddiriedolaeth,
A holl ymddiriedolaeth ymddiriedolaeth,
A holl ymddiriedolaeth ymddiriedolaeth,
A holl ymddiriedolaeth ymddiriedolaeth.

Cyngborlon David

F Anwyl blentyn * dere'n nes, T * Tyrol.

Gwrande gyngor er dy lêa,

Prawf i ddilyn tra fech byw,

O' ceili fynd i Deyrnas Dduw.

Ofna Dduw tra bywyd ynodd;

Parcha ei Enw mawr yn wastod,

Galw anno a'th holl galon.

Gwrande ei Air, a chadw ei orchmynion.

Cymmair Air Duw yn wastadol,

Yn Gynghorwr ac yn rheol;

I reoli dy holl fywyd,

Ym mhob gorchwyl a fo gennyd.

Dynaf Lantern a'th oleua;

Dynaf Athro a'th gyfrwydda,

I wachelud pob drygioni;

Ac i'th ddwyn at Dad goleuni.

Gwachel wneuthur mawr na bychan,

Yn ôl d'willys ffol dy hunan;

Y mae pechod gwedi * llygu,

Nes cael grâs i adnewyddu.

Praw gan hynny firwyno t phant;

Ffudd gantho bob daioni,

Mei del gair Duw i'th gyfrwydda,

Pob peth drwg sydd felus gantho.

Gwachel bechod er bychaped,

Colyn Saph sydd dan ei siaced;

Pleier byrr a bair hix t aeth,

Cyflwg pechod yw marwolaeth.

Q'add Adda gymmairt ddin,

Am iwytta tammaid bach o afal,

Yn y saint y fydd diawl,

Yn y'n byw ar gyfryw fflam.

* *Digwydd- add.* O * Ihu Siawns id bechu unwaith,
Gwachel byth rhag pechu'r eilwaith;
Nid oes iawn am bechod bychan,
Ond gwaed calon Christ ei hunan.
Tro ddwrth bechod na ddymchwela
Cis yw'r ei a fwytto ei hwdfa;
Ail yw hwn ir mochyn diffaith,
'El or dwr ir dommen eilwaith.

Deut. 1. 37. O debrwyd Mosen fays lan,
Am an pechod fynd i Ganaan;
Bwedd na rhystrir pobol ddiffaith?
Fynd ir nef am bechu gannwath
Casa falchder megis Neidir;

Dihar 16 18 Ymdderchafso, se offyngir:
Yn ol balchder y daw codwm;
Balch ei droed a drip ir candrwm;

1 Tim. 3. 6. Os taffodd Duw ar Angel penm,
Am ei falchder ir ywll iffa;
I ble taffir llwch a lludw,
Y falchio'n waeth na hwnnw?
'Byth na chweniych wely arall,
Rhwn ai gwnel nid yw ond angall.

Dihar. 6 28 Y neb y fango ar y poeth dan
Nid oes lan na losco ei wadan.
'Os cas Pharab blag môr greulon,

Gen. 12. 17 Am chweniych Sara yn ei galon;
Pa fath blag a dial caled,
Gaiff y sawl y wnelo'r weithred?

Mat. 5. 37. Gwachel dyngu dim ond te,
Or diawl y ddech yr ofer lide;

Zeab. 5. 3, 4. Mollidh Duw fel mwy y leim,
Y sy lle cablir Duw a'i enn.

* Y digred, Os lladdwyd Senacherib y * Page
El. 37 38 Am gablu Duw o led ei lalan,
Bwedd y diangc y Christnoglon,
Y gablo Christ y gwael ei galon?

Er dy fywyd parcha'r Sâl,
Dere ir, Eglwys gwrando, gwyl,
Galw ar Dduw, a gado'r pottian,
Na wna'r Sâl yn wyl i Satan.

Os pwyodd Duw a'r fath * ddihenydd * *Laddfa*
Y dyn ddydd Sâl am gasglu briwydd,
Bridd y pŵys bedwar ascwrn.

Y drefnlio'r Sâl yn waeth na'r Sadwrn; 36.

Ma cham attal ddim o'th ddegwm,
Na ddarnguddia ddim o'th offwrn;
Rwytti'n Speilio Duw'r diale,
With ddarnguddio dy ddegymme.

Melldigedig ym-mhob rhyw,
Ydyw'r dyn a Speilio Dduw :
† Stoppi'r nef, ar ddaer, ar llafyr,
Y mae pawb or cam ddegmwy'r.

Gasa feddwdod yn dy fywyd,
Nid a ir nef un meddw chwdlyd :
Uffern goeg sy'n lledy safan,
Am gael llyngcu'r meddw aflan.

Os daeth Eſau mor ddannodus,
Am werthu fraint am † fes o bottus :
Pa ddannodlaeth ddaw i'r meddw,
Wertho'r nef am bot o gwrn ?

Na fydd gybydd, na syn occor,
Cistiu ir hael yw'r cybydd * angor :
Y gascto'r Tad trwy gybydd-dra,
Mab asradys a'u gwastraffa.

Hau i gammel fynd yn fuan,
Ymun a iſtan trwy'r nodwydd sechan,
Nag ir gybydd anrugarog,
Hyd i mewn tr nef oreuog.

Gwachel dreisio neb or tlodion,
Chrifi ei hun yw'r Ustys cyfion,
Y dreisio'r tlawd fe big llygad,
Chrifi ei hun y cadarn Gledwad.

Exod. 21. 14

Num. 15 35

Mal. 3. 8, 9,

10. 11, 12.

† Canad,

1 Cor. 6. 10

Ef. 5. 11. 12.

Gen. 25. 34

** Phiolat*

Gawl.

Dent. 23. 19

** Brunt.*

Dih. 28. 86

Luc. 18. 25

Dih. 28. 86

1 Bren. 21. *Abab* frenin am ddwyn gwinll
Nabab ei gymydog truan,

2 Bren. 10. A gadd golli ei frenhiniaeth,
7. 11. Lladd ei blant a'i holl genhedlaeth.

Os daeth *Difes* dan law Satan,
Am ballu i'r tlawd ei dda ei hun
I. ba law ddiawl yr a'r Gwyr mawr
Sy'n dwyn y maint sy'n helw'r tlodion
Gwachel ledrad, gwachel dwylla,

Zech. 5. 2. Ni ddaw ennill byth oddiwrtho;
3. 4. Lle bo lledrad y bydd affwydd,
Dial Duw, a dyfal dramgwydd.

Os fladdodd Duw holl dylwyth *Asa*
Jof. 7. 24. Am gach guddio lledrad bychan,
25. Oni ddial Duw ar ladron,
Sy'n Dwyn maint sy'n helw'r tlodion
Gwachel gadw cam fessurau,

Atieba. 6. Yn dy dŷ nac amryw bwysau;
10. 11. Ffaidd cas yw'r dafal anwir,
Ger bron Duw, a'r pwys anghywir
Maint ennillo Dyn trwy falstod
Ar y dafal o anwiredd,

Bob ychydig mae e'n gollod,
Yn y cwd a'r pwys heb waelod.
Byth na chytcam dderbyn * gwab
Hanno lwnge sy'th helw o heinar
Ni fd gwabar Ben na chynffon,
Byth yn helw'r plant ar wyron,

Bee. 5. 27. Y claf gwan y gas *Gebezi*,
Gydâ gwabar mewn * bwdgedi;
Am y wabar y mae'n shigyl,
Y * handveyr hi'r plant ar Eppi,
Gwachel gelwydd trech ar dŷ,

Er dy, fywyd dywed wlr,
Y cythrel brwnit ar wiber lla,
Io. 8. 44. Yn tŷ a mam y celwydd cas.

Os bu farw *Anania*,
 Toc am ddywedyd celwydd atcas,
 A'i wraig hedyd wrth farw Duw,
 Cafwn gelwydd tra fom byw.
 Na lyfenwa neb er nam
 Y dwl, na'r dâl, nar cloff nar cam;
 Duw wnaeth dyn, a'i lun, a'i liw,
 Y gablo ddyn fe gabla Dduw
 Os barna Christ ir ffwrnais danllyd
 Y neb y alwo ei frawd yn ynyd; *Mat. 5. 25*
 I ble barna'r neb sy'n galw
 E dâd a'i fam, ar gant llyfenw;
 Na thâl ddrwg dros ddrwg i un dyn, *1 Theſſ 5. 15*
 Os mynni fôd i Dduw yn blentyn. *Rbas, 12. 20*
 Helpa, fwccra dy elynion,
 Na wna gam ag un rhyw griffion,
 Pa ragoriaeth sydd rhwng Christion, *Mat. 5. 46*
 Ar un gwaetha o'r Iddewon,
 Os dai dalu drwg dros ddrwg,
 Dant am ddant a gwg am wg.
 Gwachel wneuthur drwg ar hyder,
 Cael trugaredd pan ith farner:
 Felly cei di farn anffafrol,
 Fynd dros fyth ir tân tragwyddol' *Deut. 20. 18*
 Os gorsydd ateb pan ein barnier *19. 20*
 Ger bron Duw am bôb gair ofer:
 E wedd atebwn, gwae fynghalon!
 Am ein drwg an cäs fargenion? *Mat. 12. 36*
 Na cham arfer un or donie,
 Roes dy nefawl Dâd i tithe,
 Fe ddaw dydd y gorsydd rhoddi,
 An' bôb Talent gowant a chyfri. *Mat. 25. 19*
 Os taffodd Christ twllwch i'r aitha, *30*
 Y dyn ai dalent eisie ei helwa;
 I ble taffir * drimbwl, drimbwl,
 Y gwas y dreulio'r floc a'r cwrwl? *Barbra*
Mat. 25. 12
bydd

OL 2 2 PA

*** Yn drws.** Bydd di barod hedddyw heno
Ag oel ith Lamp, a' th wisc yn * Ogyf
adus. Fynd o flaen dy farnwr prydd,
Y foru o bosibl ydyw'r dydd

'Os caeodd Christ y porb mor abry
I'r saul * ymron oedd mewn perodry
Buedd y cant hwy borib agored,
Seb ym gweirio er pan ganed?

*** Myned.** Bwrw heibio pob pibyddiaeth,
Meddwl am dy Jechydwrriaeth:
F' orfydd * paccio pawb oddi ym
Naill ai'r nef, ai'r twllwch eitha.

Onid aer ii nêf heb ymwthio,
Ac ymdrechu a thraed a dwylo:
B' wedd y Spyda'r nêb sy'n ciedu,
'Rant it nêf with chwaga a chyfcu?

1 Cor. 9. 14. Cyn cael cynglwyst rhaid ymdrech

Mat. 7. 21. Cyn cael cyflog rhaid gwafanaethu.

Cyn cael nesoedd mae'n rhaid byn

Ymma yn gynta wrth 'wilya Duw,

Dan. 2. 10. Ni ry Christ i nêb moi goron,

3. 12. Ond ymladdo a'i elynion:

Ni ry i neb or geiniog fechan,

Mat. 20. 8. Ond y weithio dro'n y winllan,

Ni thâl duedyd Arglwydd. Arglwydd

Ni cheir nêf am elrian masnwydd;

Yn Grifnogaidd f' orfydd byn

Cyn 'tisfodder Teyrnas Dduw,

O herwydd hyn 'rwi'n cyngbon

Pawb a garo'r nêf o ddifri.

Fyw'n grifnogaidd ac yn buwr,

Felly cant hwy'r nêf yn * suwr.

Or daw gofyn pwy a'u cant,

Bugail † chwerw mawr ei ch

Rwyfstro'r defaid ym mob twll,

Ar eu pennau synd it pwll,

*** Skerr:**

† Trif:

1171

Cyngor i wr ieuango.

F Anwyl Blentyn cês dy lythyr,
 Serchog, Sanctaidd llawn o Synwyr,
 Yn dymuno cyngor fyddlon,
 I'n gyfrwyddoi fyw fel Cristion.
 Argoel Grâs yw'th weld cyn Janged.
 Mor fawr dy chwant, mor*brudd dy fyched * *Ddisrifol.*
 I Nabod Duw i ddyscu'r Scrythur,
 I ddof'r Coawd a *nwyfiant Nattur. * *Dring*
 I gyflawnu dy ddymuniad, *chwant.*
 Ddbyn hyn o gyngor difrad,
 I gyfrwyddo dy holl fuchedd,
 O'n fabolaeth hyd dy ddiwedd,
 Yn dy ieuengêid F' enaid cofia,
 Wir wasanaethu Duw gorucha, *Preg. 12. '1.*
 Ac addoli dy Greawdwr,
 Cyn i wendid waethu 'th gyflwr,
 Dechre ddyscu trech yn blentyn, *Dibar 22. 6.*
 Nabod Duw a'th Brynwr pur-wyn,
 Hoffi Air a chadw ei gyfraith:
 Hynny 'th wna yn hen-wr perffaith,
 Tempa 'th lester tra so'n newydd,
 At gwin gwyn o dduwiol grefydd;
 Fe aroglu hyd dy ddiwedd,
 A gwynt peraidd dy lân fuchedd.
 Planna'n gynar yn dy galon,
 Hid pob grâs a'th wnel yn Cristion;
 Rhag i'r gelyn blannu'r efrau,
 Effe i hau a had Rhinweddau.
 Cais fodeuo yn dra chynnar,
 Yda'r Spring fel Almond hygar;
 Y pren na ddycco blodau'r gwanwyn,
 Ywyr cyphaias fe fydd difwyn.

Exod. 22. 29. Mae Duw'n gofyn gan ei dylwyth
 O flaen pob peth gael y blaen-firwyth
 Ac ni fyn y Duw goruchaf,
 Gan ei blant na'r Ail na'r olaf,
 Rho gan hynny flaen dy gryfder
 I wasanaethu dy Greawdwr;
 Ac na ddryro trech yn plentyn,
 Flaen firwyth d'oes i wasanaethu'r gelyd
 Drwg it roddi'r gwin i Satan,
 A rhoi i Grist y gwaddod aflan;
 Rhoi dy nerth i † bleffio'r dryg
 A rhoi'th wendld i'th Greawdwr.

† *Iryngu*
bodd.

Melldigedig yw'r dyn ynfyd,
 A ro i'r gelyn rym ei fywyd;
 Ac ffa rotho i'w Brynwr diddig,
 Ond yr henaint gwann methedig,
 Gwachel arfer ddrwg yn blentyn
 Arfer ddrwg a'th nyrdde'n Scynnydd
 Ac a dry yn ail naturiaeth,
 Nes yr elech beunydd waeth wad.

Jer. 13. 23. Os Arferu bechu yn blentyn,
 A dibrifio Duw yn llengcyn
 Yn hên nid haws it wella hyn,
Dynlon duon. Nag i'r † Moŷrys fynd yn wyn,

Rho gan hynny gorph ac yspwr
 Yn dy ieuengctid yn dra hyfryd,
 I wasanaethu dy Greawdwr,
 Ac i ymladd a'th withnebwr.

Dan. 1.

Megis *Daniel* trech yn llengcyn,
 Gwithod win a chwrw melyn,
 Ac na ro dy fryd ar foethe,
 Ond ar nabod Duw a'i ddeddfa.

1 Sam. 3.

Dysc fel *Samuel* trech yn fachgen
 Sefyll o flaen Duw yn llawen,
 Ac ymwrando o *Air* y bywyd,
 Beth y ddywetto'r *Arglwydd* wrth

Fel *Jofias* yn llange bychan 2 Br. 22, 1, 2

Rhodia 'n union o wyth allan;

A rho 'th fryd ar gadw 'r gyfraith,

Oftni Duw, a byw yn berffaith,

Dysc y Scrythur lân o'th sebyd,

Megis *Timoth* yn dra pharffid;

Honno 'th wna di'n ddoeth annianol. 2 Tim. 3 15

Yn grifnogaid ac yn dduwiol,

Dôs fel Christ bob Sul i'r Eglwys,

Oed 'th Dâd Fam a'th Fagwys;

Luc. 4. 16.

Ac o ddeuddeg oedran F' enaid,

Luc. 2.

Dechre ymddiddan a'r Doctoriaid.

Gwranddo 'r fengyl, Gwranddo 'r gyfraith

Dysc bôb un o'r ddau yn berffaith,

A chais fyw yn gynnwl gynnwl,

Yn ol cyfraith Dduw a'i fengyl.

Mewn tywyllwch 'rwyti'n rhodio,

Cymmer Lantern Duw 'th oleuo;

Heb oleuni'r Scrythur hyfryd,

Nid aer byth i dir y bywyd.

Er bôd Duw yn y nefoedd uchaf,

Mae yn ei Air a thi 'n chwedleua,

Ac yn dangos ei holl 'wlls,

Yn y Scrythur itti yn hyfys.

Edrych dithe yn y Scrythur,

Beth a fyn dy Dduw it wneuthur;

Gwna beth bynnag fo'n orchymyn,

Ac na * fedla fo e'n wrafyn.

* *Na wrafyn.*

Gwachel dorri 'r Pwngcie lleiaf,

O holl gyfraith Dduw goruchaf,

Y mae lleia 'n haeddu Angeu.

Melldith Dduw a didrango bo eneu. Rhus. 6. 23.

Fy syn Duw y branwr cysion

Am bob pechod y wnel dynion,

Will ai * angeu 'r dyn a becho.

Yn angeu Christ yn daliad drosto

Deut. 18. 15.

Ezek. 18. 4.

Damnediga-

etb.

* *diolddedgar*

- Ac lle pechaisſt fil o weithie
Mat. 3. 19. Yn erbyn Duw nes haeddu ange
 Edifara am bob pechod
Dibar 28 13 A chais bardwn gan y Drindod
 Adde'th bechod ger bron Duw,
 Fawr a bychan o bob rhyw ;
 Ac 'mofydia am dy wegi,
 Nes maddeuo'r Arglwydd ittl.
 Edifara am dy wendid
 * *Drwg*
chwantau A'th holl * nwyfiant yn dy ieuengſid
Luc. 13. 3 Oni wylir'dwr yn heli,
 Duw a'th farna am y rheini :
Jer. 31. 19. Ni chadd *Ephraim* nes cwilyddio
 20. Ni chadd *Dafydd* nes ochneidlo
Pfal, 32, 5. Fadde nwyfiant ieuengſid iddyn ;
 Nis cei dithe nes eu canlyn
 Gwachel oedi hyd y foru
 Rhag it farw heno with gyscu
 Ac i'r Angeu glâs dy lysco
 I'r farn yn llangc, cyn ymgweirio
 Mae yn uffern fil o filiodd
 O wyr lfaingc y bwrpasslodd
 Yn eu henaint brudd ddifaru,
 Heb gael harfod wneuthur felly
 Edifari 'nawr gan hynny,
 Ni wyddys pwy a fydd y foru
 Cymmer Barchell tra cynniger
 Rhag nas caſſech pan y ceisier
 Ac lle'rwy't ti'n pechu beunydd,
 Edifara bob ddiwedydd ;
 Rhag i'r dwr sy'n ſio'n ſcler,
 * *ddiſpyddu.* Eifſie ei * blwmpo fodd i'r lleſter,
 Gwedi gwir ddifaru unwaith ;
 Gwachel nyrdo'th drad yr eil-waith ;
 Na thro'r gyda'r hwch'r dommen
 A'r ci i fwytta'th hwd drachefen,

Ond cais ddilyn buchedd newydd
Trwy Sancteiddrwydd a gwir grefydd
A chall dreulio'th einioes fechan,
Mewn duwiolder prudd ac ofan

Eph. 4. 22.

23. 24.

1 Pet. 1. 14.

15. 17.

Dod dasg arnad nos a bore,
Joli Duw ar ben dy linie :
Nad i ddiwrnod fyned drosod
Heb addoli'r sanctaidd Drindod :

Psal. 55. 17

Ac i'th helpu fynd yn dduwiol,

I orchfygu nwyfiant cnawdol

Psal 19 7, 8

Cymmer gyfraith Dduw i'th ddysgu

Rhuf. 8. 13

Hi lán yspyd i'th gyfnerthu.

14.

Cyfraith Dduw fydd daran rymmus

I droi'r Enaid cyfeiliornus

Psal 119 91

Ac i rododi dysg a deall

99.

I'r rhai Jeuaingc annoeth angall

Gwna beth archo'r gyfraith iti,

Gwranddo'r cyngor-mae'n i rododi :

O'i dilyn i'r gyfraith gyfion,

Hi'th wna'n ddoethach na'th Athrawon ;

Cadw afael siccir ynddi,

Plig dy war ymostwng iddi,

Hi rydd räs a pharch a phower

O'i chadw hi mae gwobor lawer

Psal 19. 11

Os arferu fyw yn berffaith

Naw yn llange yn ol y gyfraith,

Fe fydd hawdd trwy sawr lawenydd,

I'th wna'n sanctaidd yn dragywydd.

1 Sam 2 30.

Anrhydedda Dduw dy Dade.

Duw a'th anrhydedda dithe :

O'i drimygu di i wasanaethu

Fe ddirmyga dy ddiwallu.

O'i gwasanaethu Dduw yn blentyn,

Duw'th wasanaetha dithe'n hen ddyn ;

Ac a bair i'r brain dy borthi,

1 Bren 17. 6

Cyn bo arnad sawr galedi

- Niith ddanfônwyd i'r byd ymmyr,
 I wafanaethu'r byd na'r bola;
 Eſay. 43. 7. Ond i wafanaethu Duw yn weddaidd,
 Fel y gwna'r Angelion Sanctaidd,
 Pl. 139. 18. Pan y codech gynta o'th wely,
 Cofia Dduw a chwymp i wafanaethu,
 Ac na ddôb o'th ſtafell allan,
 Nes i addoli â pharch ac ofan,
 Er Maint a fo dy ſufneſſion,
 * Gdofilan. A'th * glamwri a'th orchwylion:
 Na ddod law ar un o'r rheitia,
 Nes addoli Duw yn gynta.
 Ni bydd llwyddiant, ni bydd llonydd,
 Jer. 10. 25. Ni bydd comfford, na llawenydd,
 Lle bo traſſerth o bôb rhyw,
 Heb ddim pris am foli Duw.
 Dan. 6. 10. Er bod busnes fawr gan Ddaniel,
 Yn y cyrt dan Frenin Babel,
 Tair gwaith beunydd y gweddïe,
 Yn ei ſtafell ei ei linie.
 Pan yr elech q'r drws allan,
 At un gorchwyl fawr na bychan,
 * Oddisrif. Cais gan Dduw dy * brudd fendithio,
 A rhoi rhâd ar waith dy ddwylo.
 Fel y llwyddodd Duw orchwylion,
 Gen. 39. 3. Joſeph gynt a Daniel dirion;
 Gen. 6. 3. Felly llwydda d'orchwyl ditie,
 Os gweddïi arno'n ddie.
 Ple bynna bech, beth bynna wneleth,
 Ai da drwg y mann y mynneth,
 Duw 'mhôb man ſy'n diſgwyl arnad,
 Pl. 139. 7. Gwachel bechu yng-wydd ei lygad,
 Gwna i eraill bôb daioni,
 Mat. 7. 12. Y ddymynyd wneuthur itti,
 Na ro i arall waeth ſefure,
 Nag a fynit roi i tithe.

Na wna weithred er dy gyffro,
 Na bo Duw yn warant iddo,
 Ac na allech yn ddiwawd.
 Gyfri am dano ar ddydd * brawd.
 Gwna'r Duw byw yn wir Dduw
 Ac yn * garcus cais i addoli; (itti, *Psal.* 34. 10.
 Galw arno, a molianna,
 Felly yn wastad fe'th ddiwalla;
 Gwachel gymryd ar un amser.
 Enw'r Arglwydd mawr yn ofer,
 Cans nid gwirion gantho hwnnw,
 Gam arferu ei sanctaidd enw.
 Treulia'r Sabboth ôll yn llwyr,
 Mewn sanctiddrwydd fore a hwyr,
 Ac na ddyro ran na chyfran,
 Oddydd Duw i † bleffio Satan.
 Anhydedda dy Rieni,
 Parcha * llonna swcra rheini;
 Felly hestyn Duw dy ddyddie,
 Ac y parcha d'eppil dithe.
 Gachel gyteam ddigalonni,
 Na zhoi ammarch i'th Rieni:
 Odi gweled diwedd dedwydd,
 I Feith falch neu fâb anusydd.
 Gwachel rhag godineb fflaidd,
 Cadw'th gorph yn lester sanctaidd;
 Ac na wna er golud Rhufain.
 Aelod Christ yn Aelod puttain.
 Gorwedd gyda'th wraig dy hun,
 Na chais arall wrth dy * wŷn,
 Ac na chyteam wneuthur Temel,
 Yspryd Duw, yn wâl i'r cythrel.
 Er mwyn Jesu gwachel feddwdod,
 Gwaeth yw hwn nag un rhyw bechod,
 Mae'n troi dyn i gyflwr cythrel,
 Ugain gwaith nag un anifel.

* Barn;

* Osalus

† Ryngubodd

* llawenba;

Dib. 16. 18.*Dib.* 30. 17.1 *Thess* 4. 3. 4.1 *Cor.* 6. 15.

* Chwant.

1 *Cor.* 6. 19.*Esa* 28

1. 7. 8.

Dib 23.

29 &c.

Matt 22 39. Câr a'th galon bob rhyw Ddŷn

Fel y carech di dy hun;

Ac na wna i un dŷn niwed,

Ar air meddwl nac ar weithred

Gal 6 10

Gwna i bob dyn ore ac allech

Gwna yn ffyddlon yr hyn y wnelech

Ond na chytgam er mwyn un dyn

Tngnabardd Wneuthur dim a fo Duw'n * gorafyn

Gad i gyfraith Dduw'th reoli

Deut, 5, 32

Ym-mhob gorchwyl y fo i ti:

Nid oes un rhyw orchwyl perffaith,

Ond yr un sy'n ol y gyfraith,

Cofia f'enaid nad oes genyd

* *Sleetr*

Ddydd * siertennol ar dy fywyd

Treulia bob dydd mor ddigamwedd

A pha bac ef ddydd dy ddiwedd

Cyngor i wasanaethu Duw

Y Sawl y fynno gael esmwythder
Llwyddiant, heddwch, cyfoeth,

Llwyddiant

Parch a ffynniant tra fo'n byw,

dalarol a

Cwmpent i wasanaethu Duw.

rhagdd had

Y neb a fynno ddiainge hefyd,

rhag aflagdd

Rhag trallodion tost ac adfyd.

bydol y gaff

Nychdol, niwed anhap, aſwydd,

y durtol, cyn

Cwmpent i wasanaethu's Arglwydd

bellod ac y bo

Dyled pob dyu tra fo byw,

hynny er da

Ydyw prudd wasanaethu Duw,

loni fildyns.

Trwy lwyr gadw ei orchymynion,

Ar bob pryd o wyllys calon.

psal 34. 10

Rhacia gorchwyl, penna gweithred

1 Tim. 4. 8,

Mwya ei ennill gore ei * waigred

** Gweddill*

Siwra ei wahar tro dyn byw,

** Oddiwrif*

Ydyw * prudd wasanaethu Duw.

Dyna'r unig waith a bwyntiwyd
lawb wneuthur pan ein creuwyd;
Dyna'r gwaith y gorfydd cyfri
Dyna am dano ddydd ein * didri,
Gwando'r gair a chadw'r Gyfraith,
Cada'r fengyl yn ddiragraith
Yn yn ol ei gwir oleuni
Yn gwafanaethu Duw o ddisri

* *Cyfyngdar**Beib yn**Gwasanaethu**Duw*

Gwneuthur y fo Duw'n orchymyn;
Gwechlyd rhy'n a fo e'n wrafyn
Dyna ei Air tra fom byw,
Yn gwir wasanaethu Duw,
Dau ryw o wasanaeth ffyddlon
Yn Duw ar law pob Christion
Ua trwy fydd a chrefydd dduwiol,
Ua trwy foes a buchedd rassol.

Yn grefyddawl rhaid ei winaethu;
Trwy wir grefydd ai foliannu
Yn gyhoeddus, ac yn ddirgel
Yn y ty, ac yn y Demel;

Yn yr Eglwys yn gyhoeddus
Ar bôb Sabboth yn dra pharchus
Gydâ'r dyrfa ar ein glinie
Ag on galon, ac un gene

*Lev. 23 3**Luc 4, 16**Mat 20, 7*

Ar ddydd gwaith mewn stafell ddirgel

Mat 6. 6

Gydâ'n tylwyth fel mewn Temel

Mat, 10 30

Yn a hwyr trwy alw arno,

Deut, 6. 7

Gwando ei Air, a'i wir fendithio;

Ps 24 15

Rhaid gwafanaethu Duw yn foefawl,

Ser, 10 21

Trwy lán fuchedd tra chrifnogawl;

Yn mhôb mann, ac ar bôb achos,

Hyd yr awr ddiwaetha o'n heinioes

Rhaid yw byw yn ddi-esculus

Yn ol cyfraith Duw ai 'wllys

Rid yn ol ein * ffafli'n hunain

Gwasanaethu Duw yn gywain

Rhaid

- Rhaid yw dilyn buchedd deddfol,
Yn ol wilys ein Tad nefol,
Luc. 1. 74. A rhyngu fôdd, tro fom ni byw,
75. O'r ceisiwn wir wasanaethu Duw.
Y neb na wisnaetho Dduw yn brôl
Yn ol ei Air trwy fywiol ffydd,
Rom. 14. 23. Ni all hwnnw gwnaed ei ore,
Byth foddloni Duw â'i Foefe.
Duw y fyni bôb rhyw Gristion,
Mat. 22. 37. Ei wasanaethu â'i holl Galon,
Â'i holl Enaid, â'i holl feddwl,
Â'i Aelodau ôll a chwblwl.
Rho dy Gorph yn Aberth bywiol,
I wasanaethu dy Dad nefol:
A rho d'anwyl Enaid hefyd,
I Addoli ef yn hyfryd.
1 Cor. 6. 20. Christ a Brynodd Gorph ac Enaid
Ar y groes â'i waed bendigaidd;
Mae e'n disgwyl cael ei Addoli,
Genym â phôb un o'r rheini.
Ni fyn Duw ein Tad galluog,
Un gwasanaeth dau hannerog:
Ond fe fyn ei Addoli'n hyfryd,
Gan bôb Gwâs a'r Corph a'r yspryd.
Yspryd ydyw Tad trugaredd;
Ysan. 4. 24. Ac mewn yspryd a gwirionedd,
Dib. 23. 26. Y mae yn gofyn ei addoli,
O'r tu mewn a chalon wisci,
Ofer rhedeg droa badere,
Allan O'r tu *faes a geiric'r Gene,
Oni bydd y Galon hefyd,
Yn gweddio yn yr yspryd,
Nid oes mann ar Gorph un Christion
Tu fewn, tu faes, yn oed y Galon,
Na fyn Duw ei lwyr Gyffegru,
Oll a chwblwl iw wasanaethu,

Er bob Satan weithie'n fodlon,
Gyaryd genym ran o'r Galon
Ny fyn Christ na phen na fowdwl, Mat 22 37
Ond chaiff ef ôll a chwbl.

Rho dy Enaid iw fenditho,
Ac i orfoleddu ynddo :

Rho dy yspryd i gydnabod,
Faint o bethau wnaeth ef erddod.

Pfal 10 3 12

Rho dy fryd ar bethau nefol,
Ac na iercha ddim daiarol :

Col 3 2.

Maddwl am y wlad y gorfydd,
Arno ynddi yn dragywydd.

Rho dy gorph a'th holl Aelodau,
Fwr a bychan yn eu graddau.

Bob yr un mewngweddaidd gyfiwr, Rhuf. 12. 1.
I wasanaethu dy Greawdwr.

Rho dy Galon iw bur garu,
Yn ddiragrith, a'i wasanaethu;
Ac i lynu'n ddyfal wrtho.

Gan roi llwyr ymddiried ynddo,

Rho dy Dafod iw Glodfori,
Ddydd a nôs ar eitha o'th allu;

Pfal, 51. 15.

Ac i ddatcan ei Ddaioni,
Yn-tnhob tyrfa delech iddi,

* 1 ddaioni

Rho dy lygaid i * atendio.

Ac i ddyfal ddisgwyl arno,

Pl. 121 1. 2

Un eu drycha tu ar mynydd,

O'r lle daw dy holl llawenydd.

Jac 1, 19

Rho dy Glust i wrando'n barchus,

Ar ei Air, a'i Arch, a'i wlllys,

Ac i dderbyn yn ddisigil,

Y ddewydion yr Efengyl.

Rho dy Ddwyllo yn awyddus

Deut, 11, 11

bob Gweithred sydd ddaionus;

Chyfranna ei fendithion,

Eph, 4, 28

Yn eu rhaid i'th frodyr tlodion.

Rho

Pfal. 95. 6. Rho dy Liniau iw addoli;
Ac i'm ostwng iddo o ddifri;
Gan roi parch ac ofan iddo,
Pa le bynna galwech arno.

Rho dy draed i droedio ei lwybrau;
Ac i rodio'm ffordd ei ddeddfau;
Ac i dramwy yn Grifnogaid, Iw
Lys ai Demel burchus sanctaidd,

Jos. 22. 5. Rho dy enaid Rho dy yspryd,
Rho dy gorph a'th galon hefyd,
A phob peth ag y fydd ynod,
Ddydd a nôs i soli'r drindod.

* o achos bod Parch * Anrhydedd, union olud,
y ddiol yma Gwir dderchafiad, Hir oes iechyd,
mewn llawer o Heddwch, ffyniant o bôb rhyw,
bribynllibr; Y geir o wir wasnaethu Duw.
ac o achos bod Dôs lle mynnach, doed y ddde,
Dun yn profi Gwnaed pob gelyn waetha ag allo,
en fydd, a'u Yn ddigonol di gei fyw,
bwmynedd Os ti a wir wasnaethu Dduw.
bwynt y maent Yn y dref ac yn y wlad,
bwy fel eraill, Ar bôb gorchwyl di gei rad,
yn fynych, heb A gwlr lwyddiant ar y feddu,
anrhydedd, Os yr Arglwydd a wasnaithu?
tebyd, a golud Bydd dy Faesydd, bydd dy Wini
bydol; a wegl Bydd dy Letty, bydd dy gorlan,
Yn dra ffrwythlaw, heb dim aflwydd.
Os ti wir wasanaethu'r Arglwydd.

Job mewn adfyd; Ac o achos bod Duw trwy ei ddde
yn ceisio arwainrhai i edifeirwch, y mae'r drwg weith
Difm yn y byd hwn yn anrhyddedus ac yn gysioetb
ma ddicbon dyn gasglu, oddiwrth ei lwyddiant
aflwyddiant bydol, pan ai da, ai drwg gadyw se.

1, Duw a'th wnaeth yn ddyn deall
Ar ei lôn ei hun yn weddus;
Abegman, Rwyti'n ihwym i wasnaethu 'n ffydd
Am dy wneuthur felly'n Grifftion,

3. Christ a'th Brynodd o law Satan;
 A! wir waed, ac nid ag Arian;
 Am i Grist mor brid dy Brynu,
 Rwyd ti'n rhwym ei brudd wasnaethu;
 3. Duw a'th borthodd yn ddigonol,
 O'r Groth hyd yr awr bresennol,
 Am dy Borthiant, os ystyri,
 Rwyd ti'n gaeth i wir Addoli,
4. Di Addewiaist yn dy Fedydd,
 Wir wasnaethu Christ yn ufydd:
 Oni wasnaethu Dduw fel Christion,
 Rwyd gwedi tyngu'n udon.
5. Duw a wnaeth i bob Creadur,
 Dan y nef d' wasnaethu'n bryflur:
 Rwyd ti'n gaeth ar ben dy linie,
 Am y rhain i wasnaethu ynte,
6. Duw a wnaeth i'r Byd gweledig,
 Brudd wasnaethu Dyn yn * ystig, * *Dinod*
 Fel y gallei'r dyn a'i ryw,
 Ynte'n * brudd wasnaethu Duw. * *Oddi yst*
7. Y dyn a anghosio wasnaethu Duw,
 Yn ei radd, tra fyddo byw,
 Mae'n anghosio'r gweithred mwya,
 Rwyntiodd Duw i wneuthur ymma,
8. Nefoedd, daear dwg, angelion,
 Adar, Pysgod, Bwyfihl gwylltion,
 Ac ymlysciaid o bob rhyw,
 Yn ei gradd yn moli Duw,
 Nid oes un o'r holl creaduriaid,
 Gwyllt na dŏf, na dwl na diriaid,
 Heb wasnaethu Duw trwy fawl,
 Ond yn unig dyn a diawl:
 Cywilydd, Gwradwydd maes o fessur
 Dyw gweled pob creadur,
 Gwasnaethu Duw yn ffyddlon,
 I ddibristio gan blant dynion,

B'wedd y cyfyd dyn ei ben,
Pan ddwetto Christ o'i Orsedd wen,
Nad oes neb yn ei wasnaethu,
Waeth na'r dyn y fu e'n brynu.

Mae mwy Dyled ar bob christian
Lwyr wasnaethu Duw yn ffyddlon
Nag y sydd ar un Creadur,

Ac y wnaeth Duw dan yr awyr,
Nid â i Uffern un Creadur,
Gyda'r Diawl i'r poen difessur,
Onid Dynion gwaetha eu rhyw,
Eisie gwir wasanaethu Duw.

* Llofel

Rhag i tithe fynd i * frwyliar,
I dan Uffern gyda Satan,
Nag anghofia tra fech byw,
Ym mhob man wasanaethu Duw.

* Er nad oes Enoch am wasanaethu Duw.
nebyddedd-Y gadd fynd i'r nef yn fyw
a trugaredd a Yn ei gnawd a'i wir gorpholaeth
byddu trag- Cyn cael gweled dim maswolaeth
waddol am eu Noab am wir wasanaethu'r Arglwydd
gwasanaeth; Gadd ei gadw yn ddi dramgwydd,
am fod ein Yn yr arch, a'i Dylwyth hefyd,
gweibredodd Pan y foddodd Duw yr holl fyd
goren yn am- Abram y gadd barch a golud,
berffailh, etto Ffafar Duw, ac Isaac hefyd,
ymas gwasn-Holl wlad Canaan; au Thai mawrion
am Duw Am wasanaethu Duw yn ffyddlon
i gael hynny Isaac yntef am fendithio,
oll, am fod Duw'n y maesydd with fyfyrion,
Duw ei gari-Y gadd lasur ar ei ganfed,
ad ei ras, er Gan yr Arglwydd am ei weithred,
mawr Cristwe Joseph ddiwair am wasnaethu,
diad hynny Duw a pheidio godinebu,
Mawr. Eph. Gaa ei dynnu maes o'r dwngiwn,
a. 7. 1. 9. A'i roi'n ben ar wlad y Sibiwr

Josua

Josuah rymmus ynte am lynu;
 Wrth yr Arglwydd a'i wasnaethu,
 Y gadd ennill Brenhiniaethe,
 A phob Tir a Gwlad a gerddde.
 Hên Elias y gadd ei borthi,
 Gan y Cigstrain yn ei dlodi,
 Ai ddwyn i'r nef mewn * Coks danllyd, * Cerbyd,
 Am wasnaethu Duw yn ei fywyd

Shadrach, Mesach, Abednego,
 Am wasnaethu Duw ai gofio,
 A waredwyd yn dra hyfryd,
 O'r tan poeth a'r ffyrnes danllyd.
 Daniel am wasnaethu yn ufydd,
 Dow'n ei Stafell dair gwaith beunydd
 Y gadd ddiaingc rhag y Llewod,
 A'i waredu * maes o drallod,

* Allam,

Pwy erioed a wnaeth wasanaeth,
 I'r gwir Dduw heb wabar helaeth?
 Pwy a danodd ei ogoniant,
 Na chadd gantho barch o ffyniant?

Ni agorodd un dyn etto,
 Ddrws ei Demel heb ei wabro,
 Ac ni nynnodd un offeiriad,
 Dan yr Allor heb lawn daliad.

Dut, 28,

Ni ry un dyn byth gwppanaid,
 Er ei fwyn o ddwr i'r Gweinaiad,
 Ac ni chaiff ei wabar gantho,
 Ar ei ganfed medd Sant Matthe.

Mal. 1. 30

Gore Meistr iw wasnaethu,
 Mwy ei barch yw'r Arglwydd Jesu,
 Goreu'n talu taliad ffyddlon,
 Am wasanaeth i'w holl weision,

Meistr grasol meistr grymmus,
 Meistr * rhal gogoneddus,

* Rbagymus

Meistr y wna ei holl weision,
 Na Offeiriad a Thwysogion.

Dut. 1. 2

Meistr

Meistr a wna iddynt eiste;
Yn y nefoedd mewn cadeiric,
Mewn csmwythder a dedwyddwch,
Mawr ogoniant a Rhialtwch,

Cor. 2, 9.

Meistr y rydd i'w holl weision
Deyrnas hardd ac auraidd goron;
A'r fath bethau mawr arbennig,
Na all calon dyn ddychymyg.

Pwy gan hynny na wafnaetho,
Griff yn ddyfal ar ei linie?

Rhwn sy'n gwabru ei gywir weision
A'r fath deyrnas, a'r fath goron,

Dallmygel.

Pwy na * scorniei'r Byd ar Cwm
A'r cythrael cäs, a'i saig ai Sawd,
Ac ystyrie faint yw cyflog:

Holl wafnaethwyr Duw galluog?

Er nad oes un gwas yn haeddu
Cael un wabar am wafnaethu;

Luc. 17, 10.

Etto o'i ras mae Duw yn addo
Teyrnas nêf i'r rhai gwafanaetho,

Gwas i Bechod, gwas i gythrel,

Gwas i Angeu trist trwy drasfel,

Yw pob gwas sydd yn gwafnaethu,

Na bo gwas i'r Arglwydd Jesu,

Pan y delo'r Angeu digillon

** O flaen ger.*

Fynd i'r * barr a phob rhyw weision

Jeddfalng

O! pun oreu'r amser hynny,

Christ.

Was i'r Cnawd a gwas i'r Jesu?

a Pa. 3, 7.

Pan y llofco'r Byd yn chywli bon

A'i holl olud, a'i holl gyfoeth;

O! pun oreu'r amser trist,

Was i'r Byd, a gwas i Ghriff?

Pan dderchafer Plant y drindod,

A throi i uffern weision pechod:

Hi sydd chwerv'r amser hynny,

Ador Arglwydd heb wafnaethu.

Mwy o ennill sydd o awr;
 Iu gwasnaethu'r Arglwydd mawr;
 Nag a gaffom o'n holl fywyd,
 Iu gwasnaethu'r Byd anhyfryd
 Am wasnaethu'r byd yn gyfan;
 Ni cheir ond y poen a'r * ffrwdan, * *Trafferib;*
 A'r twyll tŷt wrth fynd o hono.
 Yn noeth fel y daethpwyd iddo.

Am wasnaethu'r Cnawd trwy Bleffer *Gal. 6. 8;*
 A'i fodloni ag esmwythder,
 Ni cheir cyflog gantho 'sywaeth,
 Ond oes ffer a * llygredigaeth. * *darnedig;*

Am wasnaethu un rhyw Bechod, *esh;*
 A'i gwasnaethem hwn yn wastod,
 Ni cheir gwedi'r hir wasanaeth,
 Gantho ond gwradwydd a Marwolaeth;
 Am wasanaethu Tâd y celwydd,
 Er ei fôd yn cynnig gwledydd,
 Nad oes troedfedd dir gan Satan,
 Ond pwll uffern iddo i hunan.

Am wasnaethu'r Arglwyd Jesu;
 Y gae Teyrnas iw meddiannu,
 A Gogoniant a dedwyddwch,
 A gwir fywyd mewn rhialtwch;
 Ymrown ninne tra fom byw,
 Bawb * i. brudd wasnaethu Duw: * *Oddisrff.*
 Dyna'r Meistr gore i wasnaethu,
 Dyna'r gorchwyl rheitia i bennu.

A meddyliwn bawb am ymladd,
 A phob gelyn sydd yn ein gwrthladd.
 Yn ein duor, yn ein * stoppi * *rhwystr;*
 Weithio'r gwaith sydd reita i ni.
 Ac fel gwaithwyr cywir ffyddlon,
 All cofiadur, || carccys, cyhon. * *gofriadur.*

Gwynpwn bawb i wir wasnaethu
 Iu tro amser gras yn gadu, *Eph. 5. 6.*

Oni wafnaethwn Dduw tro'n ymma,
A thro amser grŷs yn para,
Ni gawn fynd i'r pwll yn gyngan,
Ar ein pen i wafnaethu Satan.

Yn y Pwll hi fydd edifar,
Trwy ddifeirwch rhy ddiweddar,
Mor ddi-bris ddirmygu'r Drindod,
Ac mor rhwydd wafnaethu pechod,

Yno hwyllir heilltrion ddagrau,
Luc. 13, 28 Yno bloeddir gan y poenau:
Ond pe hwylydd perfedd allan
Ni ddoir byth o grampau Satan.

Cwmpwn bawb yn brifdd gan hynt
I wafnaethu Duw tra i'n heddy:
A rhown ffarwel bawb i bechod,
Trwy lwyr droi i wafnaethu'r Drindod.

Felly cawn ni pan fo rheitia
Gwedi byrr wafanaeth ymma
Byth wafnaethu'r Arglwydd tirion,
Yn y nef ym-mhlith Angelion.

I'r hon nefoedd o'n Creawdwr,
Er mwyn *Jesu Grist* ein prynwr,
Dwg ni oll i'th wir wafnaethu
Gyda'th Sainc a'th nefol Deulu.

Am weddi ai pherthynasau.

TYnn d' Esgidie cyn gweddiech)
Rhwym dy aflyn cyn aberthau
Golch dy draed cyn mynd i'r Cymun
Ystyria geisiec cyn ei ofyn;

Cyn gweddio edifara;
Wrth weddlo dyfal weithia,
Ps. 118, 21. Yn ôl gweddi bydd ddiolchgar,
Felly caiff dy weddi ffafar.

Y diawl a gais bob dydd dy demptio;
Y Cnawd bob awr a fyn dy dwyllo;
Y byd a'i bethau gais d' orchfygu;
Ffrwy trwy weddi eu gwrthnebu.

Da yw gweddi ymhob lleoedd *1 Tim 2, 8*

Da yw gweddi bob amferoedd;

Da yw gweddi dros bob dynion *1 Tim. 2, 1*

Mae'n dda gweddi m-mhob achosion

Aberth hyfryd i'r gorucha; *Psal. 141 2*

* Whip yn * Swergio'r Diawl a'i dyrfa; ** gwialen*

Neth i'r gwan ym-mhob gosidi ** ffangella*

Gwedd rhag bob drwg ydyw gweddi.

* Allwedd aur i ddatcloi'r bore, ** Agorrlad*

Hollt y nos i gau dy ddryfe.

Twr i'th gadw rhag drygioni

Ddydd a nos yw deddfol Weddi

Gweddi brudd fydd drech na dynion, *Exod. 17 12*

Gweddi daer a drodd Angylion *Gen. 19. 3*

Gweddi a fwriodd Ddiawlaid allan, *Mat. 17. 21*

Gweddi orchfygodd Duw ei hunan, *Ex. 32. 14*

Na ddibrisia ddim o'th weddi,

Mae'n y nef fel thus yn llosgi,

Mae ar ddaer yn clwyfo Satan

Mae'n ennill fawr it dy hunan.

Mewn ffydd a pharcha llwyr fryd calon

Mewn Zêl, ac awch a meddwl union

Mewn deall * drud a dyfal geisio ** Cryf*

Mewn hyder prudd y mae gweddio

Cwyd d' olygon plŷg dy liniau

Tan dy ddwylo agor d' enau;

Deffro dy yspryd cur dy ddwyffron;

Llwyr weddia a'th holl galon.

Nid a'r Bial na'r Llo na'r ddelw,

Sant na Santes y mae galw:

Ond ar Dduw trwy Grist yn unig, *John 6 23*

Am bob peth fydd arnat ddiffyg

Ni wyr neb ond *Dau* o'n cyflwr
 Ni all neb ond *Dau* roi swccwr,
 Ni chlyw neb ond *Dau* ein gweddi
 Ar *Dduw*'s unig y mae gweiddi

Psal. 50. 15. *Dau* sy'n erchi galw arno
Dau sy'n addo rhoi ond ceisio,
Dau sy'n gwrandu pob prudd weddi;
Dau all tynnu pawb o'i tlodi.

E/4 63. 16. Ni wyr *Abram*, ni wyr *Jaco*:
 Ym-mha gyflwr yr 'ym ynddo;
 Ni wyr neb ond *Dau* ei hunan,
 Beth yw'n cais, a maint yw'n cwynfan,

Psal. 65. 2. Peth perthnaffol i *Dduw*'r lluoedd,
 Ydyw gwrandu gweddi miloedd,
 A fo'n ceisio mil o bethe,

Ar un pryd mewn amryw *Jeithe*

Ni wyr mair i'm tyb ddim *Saefan*

Ni wyr *Martha* ddim gwyddeleg

Ni wyr *Clement* Saint ddeallu,

Beth y ddywaid un os Cymru.

Ni wyr *Abram* ddim o'n cyflwr,

Ni all *Clement* roi i ni Swccwr,

Ni chlyw peder ddim o'n gweddi

Ar *Dduw*'n unig y mae gweiddi.

Mat. 4. 10. *Parcha*'r saint yn fawr yn fychan,
 Ond addola *Dduw* ei hunan:

Rho anrhydedd gweddu iddynt,

Etto na weddia arnynt.

* *Ucheldad* Ni bu * *Batiarch*, ni bu *Brophwyd*
 Ni bu *Bostol* ag y glyw-wyd,
 Wneuthur gweddi (a'r ddarlennes)
 Etto 'rioed at Sant na Santes.

* *Addewid.* Nid oes * *Brommats* yn y fengyl,
Joan. 16, 23 I ni gael dim trwy fawr ymbyl;
 Ond y gaffon trwy ymbilian,
 Er mwyn *Jesu* *Grist* ei hunan.

Chris

Christ yn unig yw'n cyfryngwr 1 Tim. 2, 5
 Christ yw'n twrneu a'n dadleuwr
 Mid oes arall all gyfryngu;
 Rhwng Duw a dyp ond Christ Jesu,
 Er mwyn Jesu y mac ceisio,
 Faint y geisïom wrth weddio,
 Arddeheulaw'r Tad mac'n eiste: Rbas. 8 34
 Er mwyn derbyn ein gweddïe
 Cymred eraill hên saint Catha
 Dewi Clement, Martha, Martin
 Byth ni cheisïaf i gyfryngwr,
 Rhwngwi a Duw ond Christ fymthynwr
 Cais yn eiriol wrth weddio
 Nerth yr yspryd ith gyfrwyddo
 Moll neb weddio'n hyfryd, Rbas. 8. 28,
 Heb gyfrwydd-deb y glan yspryd
 Heb yr yspryd f' allir sonio
 Am Dduw mawr ac am weddio
 Ond ni ddichon un dyn ddywedyd
 Wrth Dduw mawr heb nerth yr yspryd
 Duw ni phrifia weddi'r Tasod
 Heb y galon a'r gydwybod. Mat. 13. 8,
 Gweddi'r enaid prudd a'r yspryd
 O flaen Duw sydd aberth hyfryd
 Cais a'r genau cais a'r galon
 Un or ddau sydd lai na digon
 Cydia'r genau gyda'r yspryd,
 Hynny balr cynghanedd hyfryd,
 Gwell yw'r galon heb y gene
 I weddio ambell weithie.
 Ngy yw'r genau heb y galon
 Gweddi o'r fath sydd weddi ffinion
 Gwell oedd gweddi Moesën hyfryd Ex. 14. 15
 Wrth siwrneia heb ynganyd,
 Na gwaith gwefus yr Jddewon
 Yn gweddïo heb y galon

- Cais a geisfech trwy wir fydd,
** Oddiysrif* Na chymmer ball ond begia'n * bridd
 Nac amme dderbyn 'rhyn a geisfech
 O ceisi'n daer di gei ofynnech,
 Ni chau'r Adar bach o'u safne
 Nes y llanwo ei mam eu bolie
 Ac ni ddyle ddynion dewi,
 Nes cyflawno-Duw ei gweddi.
 Rhyfedd yw mor daer y begian,
 Llauer dŷn am swyd ac Arian,
 Ac mor llwfr y gweddiant,
 Am drugaredd a gogoniant,
 Hael yw Duw i'r sawl a'i ceisiant,
 Rhwydd yn rhoi i'r rhai ofynnant
Ac. I. 51 Rhoi yn brudd heb ddim danod
 Rhoi ei rhaid i bawb yn helaeth,
 Felly gwrendu mam ar blentyn,
Pf. 103. 13 Y fo'n llefain yn ei rwymyn
 Felly gwrendy Duw ein gweddi,
 Pan y llefon mewn gofidi.
 B' wedd na wrendu Duw dy well
Rof. 8. 26 Lle ma'r yspryd glân yn gweiddi
17. 34 A Christ Jesu'n ymbil-drosod,
 Ar ddeheu-law'r Tâd yn wastod;
 Os yn enw Christ y ceisi,
Joan. 16. 23 Os yn eiriol y gofynni;
14. Di gei naill ai'r hyn ofynaist,
 Neu beth gwell na'r hyn y geisfaist
** Ondi.* Os bydd d' Arglwydd yn * de
 Rhoi ofynnech wrth weddio:
 Mae e'n d'annog geisio'n daerach,
 Nes ddymuno rhyw beth rheittiach,
 Cais ogoniant Duw yn gynta
 Cais nefolion bethan nefla:
Mat. 5. 33 Cais ei deyrnas a'i gyflawnder
 Di gei cwbl heb ddim pringder

Gwachel geisio tra fech byw,
 Ddim yn erbyn cwylllys Duw,
 Digio Duw y mae dy weddi,
 O'r ceisi'r pethna synno'i rod-di
 Ffol yw ceisio bydol bethau,
 Pan aller cael nefolion dlysau;
 Serchu'n fawr mewn daiar domlud;
 Heb wneuthur pris o'r nefoedd hyfryd

1 Jo 5. 14

Natur Mochyn brwart anhygar
 Yw rhoi fryd ar drwyno'r ddaiar,
 Nid naturjaeth un or bobloedd,
 Sydd a'i Tâd yn nheyrnas nefoedd,
 Cais y peth y mae Duw'n addo;
 Yn ei Alr ac yn ei * lwo.

Col. 3. 1. 2

Cais y rhain er hyn yn weddus
 O'r cenhada ei sanctaidd 'wllys.

* Yn Cenhada
i ti ofyn

Gwna dy weddi byth yn ddiwall,
 Yn yr Jaith a fech yn ddeall
 Gwell yw pum gair ac ystyriech,
 Nag yw deng mil nas deallech.

Matt. 26. 39

Gwatwor Duw a'i dwyllo ei hun,
 Wrth weddio y mae dyn,
 Pan y ceisio wrth * friwgawthan,
 Gan Dduw'r peth nas gwyr ei hunan

1 Cor. 14. 19

* dywedyd
llawer.

Nad i'r min raglaenu'r meddwl
 Pâr i'r galon bwyso'r cwbbwl,
 Ni all Duw un amser odde,
 Heb y galon weddi'r gene.

Matt. 13. 7
8.

Jer. 17. 10

Jo. 4. 24

Duw yw chwiliwr y calonau,
 Duw ei hun yw Tâd y golau,
 Duw syn gweddi brudd o'r galon
 Duw ni phrisia tiriau gweigion.

Tro bob meddwl affan heibio
 Pan y byddech yn gweddio,
 A rhwym gartre dy fydolrwydd
 Trech yn * parlo ti a'th Arglwydd

yweddi

- Ni chae allyn *Abram* fangu,
 Lle bae *Abram* yn aberthu,
Gen. 22. 5. Nad i'th fyddol feddwl dithe,
 Dramwy lle bo dy weddie
 Megis *Abram* rhaid it darfu.
 Pob rhyw rwystrau wrth aberthu,
Gen. 15. 11 A rhyfela ar busneslon,
 Ath ddehoro i adail *Sion*,
 Pa ddyfala ceisio *Satan*,
 Pan weddiech droi d' amean
 Rheittia gyd y ddylit weddio;
Isa. 4. 7 A'i wrthnebu nes y cilio,
 Fel y cilia'r Llew crafangog
 Pan y clywo-ganiad ceiliog;
 Felly cilia *Satan* greulon,
 O'r lle clywo weddi fyddlon;
Teb gwyllt Ni all * Bual drigo'n heppell,
 Lle bo gwichiad cyw neu barchell
 Ni all *Satan* yntef drigo,
 Lle bo dynion yn gweddio,
 Ond bae fod *Satan* ddyrnas
 Yn gweld gwddi'n rhwygo ei deym
 Ac yn awchlym yn ei glwyfo,
 Byth ni rwyftr i neb weddio
 Ond os ceri Jechyd enaid,
 Na gogoniant Duw, nath gyfraid,
 Nad i *Satan* byth dy rwyfiro,
 Wrando'r gair, nac i weddio
 Wrth weddio llef heb orphwys
 Dros bob gŵild fydd yn yr Eglwys;
** dyn digred* Ac nac arfer megis * Pagan,
 Weddio'n unig it dy hunan.
 Nid gwir Blant yr Eglwys Sanctaidd
 Ond Bastardlad anghristnogaid,
 Yw pawb na weddio'n fyddlon,
 Dros yr Eglwys, Sanctaidd *Sion*

O gweddiodd *Abram* fwyna,
 Dros dre *Sodom* a *Gomorra*,
 Wedd na ddylem ni Chriftnogion,
 Os ar Dduw dros dylwyth *Sion*
 Chrif sy'n erchi i bawb weddio:
 Bob amser heb ddeffygio,
 Saint *Paul* sy'n chwenrych i ni,
 Bobob man ymarfer gweddi,
 Sael rasol a weddie,
 Ar gwaith beunydd ar ei linie:
 Ei Benhinol Brophwyd Dafydd,
 Weddie faith waith beunydd,
 Chrif ein prynwr ynt ynglos
 Weddie tra fae'r nos;
 Y deulic'r dydd tro canth
 Yn wegethu neu'n gweddio,
 Yn bobob man ac ar bob amser
 Mae gweddi o fawr bwer;
 Yn y galon a fydd parod,
 Yn bollyan ar hael Drindod,
 Ar y moroedd ar y mynydd,
 Ta ein Teie, ar ein mae fydd
 Yn cerpere i'n weddio,
 Yn mha fan y bom ni ynddo,
 Gyda Pheder yncin llethu,
 Gyda Dafydd yn y gwelu,
 Gyda Daniel rhyng y Llewod
 Ym mae'n rhaid gweddio'n wastod,
 Ni ddifodde ar un tymmor,
 O Tán sanctaidd ar yr allor;
 Yn syngi byth na ddyle,
 Difododd * zél dy weddi dithu,
 Dyn fydd deniel i'r gorucha
 Yn mae'n yw'r Allor benna.
 Yn mae'n hwy'r y mae *Dau's* ceffo,
 Oth galon aborth iddo

Psal, 51, 18;

Exo, 18, 1
1, Thm 2, 8,
Dan, 6, 10

Psal, 119 164

Luc, 6, 12

Job, 5, 16

* *Mae'n ddydd*
ledus

Ps, 139
Psal 63, 6

* *Gwara*,
Lev, 6 13

Num, 18, 3
Dib, 23, 20

Nad dy demel er dy fywyd,
 Fore a hwyr heb aberth hyfryd;
 Ac nad galon dydd i bassio,
 Heb roi cled a moliant iddo;
 Felly byddi di * ffamiliari,
 A'th Greawdwr ac mewn ffafur,
 Felly cei di gan y Drindod,
 Dy rwyddhau a'th helpu'n wastod.
 Nid oes dim a * ddirper rwyf i
 Dyn gwilysgar i weddio:
 Ac i weithio ei orchwyl hefyd,
 Pa ryw bynna fo'i gelfyddyd,
 Fall dŷn weithio ei gelfyddyd,
 A gweddio'n ddyfal hefyd:
 Ni chais gweddi'r galon rwyf i,
 Hynt y traed na gwaith y dwylo.
 Ex. 14. 15. Falle Eoefen wrth siwrneta,
 Jos. 10. 12. Falle Josuab wrth ryfela,
 Mar. 1. 35. Christ wrth ymdaith, Paul wrth
 14. 27. Deddio eu busnes a gweddio,
 Er bod esgus yn lwfedig,
 Lawer pryd mewn pwyntiau pwylo.
 Nid oes esgus ellir enwi,
 All d' escuse am dy weddi,
 Gelli beidio mynd i'r Eglwys
 Pan sech glaf o'r haint ath rwyf i
 Ond er elafed flin a fyddoch
 Rhald gweddio nes * departech;
 Gelli beidio rhoi elusen,
 Pan na byddo'i yn dy berchen
 Ond er cymmaint a fo'th dlodi
 Nid oes peidio byth a gweddi.
 Ym-mhob cyflwr ar bob amse,
 Y mae gweddi yn ei themper,
 Nad gan hynny ddim dy rwyf i
 Ym-mhob cyflwr brodd weddio

Tmawlad

Yn ein trallod, yn eingwynfyd,
 Na ein nychdod, yn ein icchyd
 Yn mha gyflwr y bôrn ynddo
 Yn all Chrïstion brudd weddio.

Nid yw carchar, nid yw cloion,
 Nid yw rhwystrau holl blant dynion
 Er byd oll yn rhwystro gweddi
 Fynd bob awr at Ddêd golcuni.

Tyn di dafod dyn o'r gwreiddie;
 Ior ei draed, a rho fe'n gwarche;
 Yn all gweddi'r galon faethu,

Trwy bob clo at Dduw er hynny
 Ac wyl a gwaith, ar nôs a dydd,
 Ar foren a hwyr caiff gweddi brudd
 Fynd at Dduw, y pryd y mynno;
 Doed pan ddi, hi gaiff ei chroeso.

Er na chae'r frenhines *Hefher*
 Fynd at Frenin ond rhyw amser
 Fe gaiff gweddi heb ei rhwystro
 Fynd at Duw yr awr ei mynno.

Cwyn fel *Daniel* ar y wawr-ddydd, *Psal.* 119.
 Cwyn di ganol nôs fel *Dafydd*: 62.

Mae Duw'n barod gwrandio geisïech
 Galw arno'r awr y mynnech.

Er na chaffo dyn ei hunan,
 Fynd i'r nefat Chrïst i ymddiddan;
 Fe gaiff gweddi Pôb rhyw grïstion,
 Fynd atto'r awr y mynnon, [a'r tonne

* Trwy'r gwynt, a'r glaw, trwy'r Aer
 Trwy'r Sphêra i gyd a'r holl Blanedr, * *Ang.*
 Yr aiff gweddi fel * llycheden, * *Mella.*

O flaen Duw uwch law'r ffurfafen

Ni all nef, na Daer na dynion,
 Awdurdodau nac angelion,
 Rhwystro gweddi gael ymddiddan.

Bôb awr a Chrïst ei hunan.

* *lyf.** *ddadla**Rhes, 8 26**Esey. 45 19.** *ddlfrisol** *Sam 17. 45** *12. 5.** *5. 17** *Bras 17 22*

Nid rhaid iddi ofyn cennad,
 Peder gwynn i gael agoriad,
 Hi gaiff mynd trwy'r holl Angelion
 O flaen gorfedd Christ yn * con
 Hi gaiff gan Dduw wrando ei dda
 Hi gaiff gan Ghrift * bledio ei dda
 Hi gaiff gan yr yspryd ruddfan,
 Ac oehneidlo drosti'n gyngan,
 Ni thry rhoddwr pob daioni
 Adre'n waglaw mo'th brudd wr
 Ond fe leinw Christ ei bynwr
 Ac ai mertha i gael ei neges.
 Onl chaiff hi'r hyn a geisio
 Hi gaiff well na bynny gantho
 Os ni edy Christ un amfer,
 Weddi fyddlon fynd yn ofer
 O! pa ddyled i' arnom roddi
 I'r gwir Dduw am oddeu'n gwel
 Fynd oi flaen yr awr y mynnom
 A chael ganthor hyn geisiom.
 Braich yw gweddi sy'n cyrhaedd
 O'r byd hwn i'r nefoedd hyfryd
 Ac yn cymryd o dryffordd,
 Duw beth bynna i' arni eifio,
 * Gweddi * brudd fydd gennad hi
 A red dros ddyn i'r nefoedd fy
 Ac y gaiff bob awr ymddiddan
 Yn ddi stop a Duw ei hunan,
 Gweddi laddodd gawr tra chad
 Gweddi agorodd byrth o haidn,
 Gweddi gauodd iafne llewodi
 Gweddi dynn ddyn o bob trallod
 Gweddi glodd y nef yn hir
 Gweddi droes y môr yn dir
 Gweddi wnaeth i'r meirw godi
 Nid oes dim mor gryf a gweddi

Ol ba ddiolch f' arnon roddi ?
 gwir Dduw am adel gweddi
 attor awr y mynnon,
 ddel gantho'r pethau geisiom
 a gallu, Diolch, Moliant,
 Angrhydedd a Gogoniant,
 a roddwr pob Daioni,

mor swyn yn gwrando'n gweddi
 yr clech i weddio,
 allara am aeth heibio;
 byr ymolch oth holl frynti.
 gwynu wrando'th weddi.

Joan. 9. 38

ni wrendy bechaduriaid,
 byw mewn pechod diriaid
 sydd madel a drygionï,
 gwrandawo Duw dy weddi.

mewn malis, rhyfyg, mwrddro,
 a thrais, y doi weddio,
 dy Dduw ar ben dy linie
 a'ch wrthyd a'ch weddie

Esaj. 1. 15

Melldith Moab sydd yn cwympto;
 ni anwir wrth weddio,
 mo maent heb gael eu * Canlyn,

* *Deffysiad*

fod dwylo, rhain yn scymmyn
 Y neb a alwo ar yr Arglwydd
 madawed a'i halogrwydd,

1 Tim. 2. 8

ymolched ei ddwy ddwylo
 diwrth waed o cais ei wrando
 Tirion yw Duw a thofturiol
 thai a fydd edifeiriol:

Joel 2. 12 13

allara am dy frynti,

fe wrendy Duw dy weddi
 Os difaru am y cwdbwl

Esaj. 1. 26

a'ch fai mor gôch a'r parpwl
 a'ch olch mor wyn a'r lili,
 a wrendy'n rhwydd dy weddi

Pan

- Pan y delech i weddio!
- Jerl 4. 14** Tro bob meddwl ofer heibio;
 A rhwym gartre dy fodolrwydd
 * *Yn llefarn* Trech yn * parlo ti a'th Arglwydd
 Brwnt yw gweled pacc a thanel
 Ar dy gefn yn y demel:
 Bryntach yw gweld dy fydolrwydd
 Pan gweddiech ar yr Arglwydd
 Pan gweddiech galw'n gynnwys,
 Ar Dduw dros bob stad o'r eglwys
 Ac nac arfer megis *Pagan*,
 Weddi'n unig i't dy hunan.
- 1 Tim. 2,**
1. 2. Galw'n gynta dros frenhiniaid,
 Am gael grâs i drin eu pobloedd
 Mewn gwir grefydd a llonyddwch
 Hedd, uniondeb, a dedwyddwch
- Eph. 6. 19.** Gwedyn galw dros Eglwyswyr,
 Am gael grâs i draethu'n eglur,
 Holl ddirgelwch yr Efengyl,
 A phregethu'r gwir yn rhigyl,
 A gweddia dros fwyddogion.
 Ar i Dduw roi grym a chalon,
 Iddynt gospi pob rhyw droffedd
 A * maintainio ffydd a rhinwedd.
- * *Cynnal*
 Cais gan Dduw fendithio hefyd
 Pob scolheigion o gelfyddyd;
 Fel y gallont lenwi'r gwledydd
 A goleuni moes, a chrefydd
 Nac anghofia o'r cyffredyn,
 Ond gweddia hefyd droftyn;
 Fel y gallont fyw'n ei galwad,
 Mewn ufydd dod, hedd, a chariad
 A gweddia dros druenniaid,
 Sydd mewn trallod, custudd embell
 Ar i Dduw doffurio wrthynt
 A rhoi help a chymffordd iddynnt

dydd i Ddgn feddwl am Ddau y bore, ac
reddi diolch iddo am ei gadw'r nŷ rhag
stwed.

Y Bore pan ddihunech gynta
Cod d' olygon at * Jehofa;
Meddwl am ei foli'n ddiwall;
Yn meddyllech am ddim arall;
Gofnmai Duw oedd y Ceidwad,
Iu neithiwr yn dy wllad,

* Ddau

heb roi amrant iddo i gyfscu

rhag i'r llew dy ladd a'th lyngcu

Oni bae Dduw a'i Angelion,

yn castellu bobtu ei weision,

yn ni bydde heb ei lyngcu

am y gelyu tra fae'n cyfscu

Mwy yw perigl dyn i'n cyfscu

yn ei wely heb nawdd Jesu,

Nag oedd perigl Ddanlel hynod,

Gynt wrth gyfscu rhwng y llewod.

Y mae'r icrythur yn mynegi

Pod y diawl yn troi o bob tu

Dydd a nŷ yn ceisio llarpio

Megis llew pwy bynnag allo,

Pwy sy'n rhwyffro'r llew i'n llyngcu;

Ond ein ceidwad mawr Christ Jesu?

Rhen sydd nos a dydd heb heppian

yn cadw ei braidd rhag rhuthre Satan;

Meddwl dithe faint yw'r dyled

sydd arnad i'r gogoned;

am dy gadw mor ddihangol,

rhag y gelyu yn wastadol.

Megis y mae'r dyled arnad

ho sawr foliant iddo'n wastad;

ac abertha ar dy linie,

diolch iddo nos a bore;

Psal. 34. 7

1 Pet 5. 8

Pm, 121. 2

Meddwl fel y gallse Satan,
Yn dy gwsc dy ladd heb yngan
A'th ddwyn i'r fatn yn amharod
Oni bafse Grist dy warchod.

Meddwl fal y gallse'r gelyn,
Oni bafse i Grist d' amddiffyn,
Ladd dy Blant, a dwyn dy gyfoeth
Llosgi'th dy, a'th. flino boenoeth

Cofia fal y gallse'th daro,
Ag ynfydrwydd nes gwall-bwylllo
Fal na allafyd ddim o'r cyscu
Oni bafse i Grist ei nadu,

Bydd gan hynny dra diolchgar
Ith wir geidwad am ei ffafar
Yn dy gadw mewn esmwythder
Rhag y gelyn yn ddibryder.

Pa bae iddew yn dy warchod
Tra 'itti'n cyscu rhwng bwyfffilod
Di roit ddiolch fil o weithie
Am dy gadw o'u crafange

Er bod Christ ei hun i'th warchod
Trech yn cyscu rhwng y llewod
Sydd bob awr yn ceisio'th lyngu,
Ni roi ddiolch iddo er hynny

Agor d' olwg, gwel ei ffafar,
Cymmer rybydd, bydd ddiolchgar
A rho ddiolch ar dy ddau-lin,
I Grist Jesu am d'amddiffyn.

Felly ceidw Christ di'n wastod
Ac y tann ei adain drosod ;
Aci'th geidw mewn esmwythder,
Rhag bob perigl yn ddibryder.

Gwachel seddwl dim a'th galan
Gwachel edrych a'th olygon :
Gwachel ddwedyd dim a'th ene,
Nes mollann Duw y tore,

Rho iddo flaen ffirwyth dy wir galon Exod. 34 26
 aen ffirwyth d' eirle a'th feddylion :

Duw a fyn y ffirwythau cyntaf

Di fyn Duw na'r ail na'r olaf,

Cynta peth a wna'r uchedydd

Moli Duw pan torro'r wawr-ddydd :

Cynta peth a ddyle ddynion

Foli Duw o ddyfnder calon

* Rhobin bach cyn gwlycho'i ene, * T Ffon rh-

A gan ir Arglwydd psalm y bore,

ddyn

Am ei chadw'r nôs rhag niwed

Er bod gwely hon yn galed,

Llawer dyn yn waith na'r deyn,

Gwyn o'i wely megis mochyn

Heb gydnabod Christ ei geidwad,

Narhoi diolch am ei warchad,

Pub cwilyddys i blant dynion

Fod yn waeth na'r Adar gwylltion;

Syn clodforu nos a boreu.

Dduw, mor ddyfal am ei ddonieu

Dialch Ffôn pan ddibuner cynta

DUW fy'ngheidwad, Duw fy'nghryf-

Duw fy'ngfastell rhag y drygwr [dwr

Debyu foliant ar fy nwylo,

Am fy'nghadwr nôs aeth heibio

Rhwit ti'n gwiliad daetu'ng wely,

Dydd a nos tra fyddwi'n cyfscu;

Ac yn tannu d' adain drofod;

Pa gollwngwi'r Byd yn angof.

Rwyti'n rhoddi i'm esmwythder

Ynnyddwch mawr bob amser

Am * reffresio beunydd felly,

egwan gorph a melus gyfscu,

* Gogylga.

Ni winc, ni chwfc, ni huri, ni hepp
 Fy nhad grasol tra fwy'n * flwmbra
 Ond se'm ceidw yn ei gessel
 Tra fwi'n cyfscu y ddiogel:
 Pa fath ffafar yw hon ymma?
 Dy fod ti y Brenin mwya,
 Yn ymestwng i ddiwallu
 Lluch a lludw tra fo'n cyfscu
 Byth ni byddai'n abal rhoddi
 Y degfed ran o ddiolch itti;
 Ag sydd arnaf (Dad caredig)
 Am y ffafar hon yn unig
 Clod a gallu, diolch, moliant,
 Swir anhydedd, a gogoniant,
 Y fo nbs a dydd i'r Drindod,
 Sydd mor ddislin yn fy ngwarchod

*Diolch i Grifff am arddiffyniad a
 esmwythder.*

O Fyng Heidwad, o fy Mugel
 Rhwn am cedwaiſt yn dy gell
 Neithiwr rhag i'r blaidd fy llyngell
 Rwi o'm calon i'th glodfori
 Dan dy adain Christ di'm cedwaiſt
 Yn dy freiche di'm coffeidiaiſt;
 Rhoddaiſt i mi brudd esmwythder
 Rwi'n ddiolchgar am dy fwynder
 Nedaist Satan im difethu;
 Nedaist ddynion im gorthrymmu
 Nedaist dân a gwynt fy speilio
 Nac anhunedd im dihuono.
 Bendigedig a fo d' enw.
 Christ fyng Heidwad am fy ngh
 A gogoniant itti rodder
 Am roi i mi'r fath esmwythder

Hydd i ddyn wrth ddilladu y corph i we
ddlo, am ddillad ac arfan i'r enaid.

Pan y bech yn gwisgo'th ddillad
Cais arfogaeth Duw am danad;
Fy y gallech ymladd ynddyn,
Megis Cristion a phob gelyn.

Nid wyt nes er dillad twymglŷd
I guddio'r cnawd, i * ddyor anwyd
Oni bae it gael pilynod,
I ddyor bai, i guddio pechod.

* *Angstro.*

Cais gan hynny holl arfogaeth
Duw i'th gadw rhag gelyniaeth
Ac rhag pechod, ac i'rhag trafel
Twyll y byd, a'r cnawd, a'r cythrel
Heb y rhain nid ym ond noethion
I ryfela a'n gelynion,
Ac nid possibl i neb hebddyn
Gael y trecha ar un gelyn

Eph. 5. 11.

Gwiddi wrth wisgo am danad yn caisfo Arfog
am Duw i'th cadw rhag gelyniaeth pechod.

GWisc dy * Arnwyr oll am danaf,
O fyng Heidwad galluocaf;
Rel y gallwyf megis Cristion.
Ymladd ynddynt a'm gelynion

* *Arfan.*

Nad o'm coryn hyd fyng wadne
Un rhyw aelod heb ei arse;
Rhag fy nghlwyfo gan y Temptiwr,
Lle bo eisie un rhyw arnwyr,
Nad i'r byd a'i ofer bethe,
Nad i'r cnawd a'i nwyfys chwante.
Nad i'r Diawl a'i ruthreu Scymryn
Immi bechu'n d' erbyn,

Ond rhoi immi rym a chryfduw,
I orchfygu pob gwrthnebw,
Ac i ymladd dan dy faner,
Nes ym dygech i'th esmwythder

CHrist fy nghraig am Iechydwr!
Gwisc am danaf dy Arfogaeth
Nad un aelod heb ei wisco.

Arall:

1 Thess 5 8

† Dwyfroneg

Eph. 6 14

1617.

† Traian

Rhag ir gelyn fy anrheithio.

Gwisc y pen â Helm y gobaith
Brest ar * gorllet gyflawn berffaith

Lwyne a gwregis gwir ddifeirwch

Traed â taidie efengyl heddwch

Rho dy Air yn gleddyf immi,

Ffydd yn * twccler i ddiffoddi,

Holl bicccllau tanllyd Satan,

A phridd weddi i sefyll allan;

A rho rym fel milwr fyddlon;

Im ryfela a'm gelynion,

Rhythreu Satan chwantau cnawdol,

Twyll y byd, a phechod marwol

A rho gymmorth i gorchfygu

A'u darostwng a'u gwrthnebu;

Pel y gallwi byth d' addoli,

Megis plentyn ir goleuni

Felly beunydd yn ddibryder;

Mi ryfelaf dan dy faner,

Ac y roddaf itti foliant,

O fy Nuw tra ynwi chwythiant,

Rhybydd wrth ymolchi,

PAn yr elech i ymolchi,

Cas yn daer gan Dduw trwy

Oichi d' enaid oddiwth bechod

A'i lantau a gwaed y cymmod

Nid wyt nes er dwr yr Afon,
 I olchi'r cnawd oddiwrth amrhyddion;
 Nes y golchech dy gydwybod
 A gwaed Chrïst, oddiwrth dy bechod,
 Nid wyt nes er wyneb glân,
 A chalon front, heb räs heb ran;
 Ni fodlonir Duw yn bŵr,
 Ag wyneb glân, heb galon * glŵr † L2a,

Gweddî ferra wrth ymolchi

Golch ô Grïst a'th waed fy mhethod
 Golch fy enaid a'm cydwybod
 Golch fy meddwl oddiwrth wegi;
 Golch fi'n llwyr oddiwrth fy mrynti
 Golch fy mhen, am traed, a'm calon. *Jo, 13 5*
 Fel y golchais d' Apostolion,
 Sych ar tywel maln fy mrynti
 A rho d' yspryd sanctaidd immi.
 Golch fi'n segru gwir ddiseitwch
 Golch fi'n ffynnon gräs a heddwch: *Zech 13. 1*
 Golch fi a'th waed mor wynn ar lili, *Dan 1, 5*
 Fel y gallwi'n bŵr d' addoli,

Gweddî forenol; tw barfarn (o ran ei matter)
yn y man ar ol codi ac ymolchi

DUW trugarog tād telturi,
 Er mwyn Chrïst rho bardwn immi
 Am fy metau oll a'm pechod
 Sydd mewn rhif yn fwy na's tywod, *Psal 40 12*
 Nid oes pwynt o'th boll gyfreithie,
 Na trofleda'n llwyr, gwae finne;
 Na un dawn a roddais immi
 Na arferais a ddrygioni.

Drwg fy nhab, a gwaith fy ngwlad
 Brunt fy nhasod, maith fy bocced,
 Potib fy natur oer fy ngweddi;
 Arglwydd madden'r cwbwl immi.

Madden'r maint a wnaethoi'n d' ohy

Psal. 25. 7. O bechodau er yn blentyn:

Ac na thywallt ar fy lletty;

O'r dialau maent yn haeddu;

Ond rho ras a chymmorth immi,

Byth o hyn allan dy addoli.

Ath wasnaethu mewn sancteiddrwydd

Pur uniondeb ac oneffrwydd

Tynn bob rhwyfyr fydd i'm bathal

Ith wasnaethu di mor ddyfal;

A rho * bwer yn ol hynny,

Immi'n ddisfyn dy wasnaethu

Llwy'r ddiwreiddia o'm calon oer

Yr holl frynti sum i'n arfer;

Au gwir blanna yn eu cyfle,

Ras a dawn tra chwyth i'm gene

Dysc fi gadw dy orchmyulon

Au gwir garu a'm boll galon;

Au cymmeryd yn lle rheol,

I fyw withynt yn wastadol.

A chyfrwydda a'th lan yspryd,

Ei 'reoli fy holl fywyd,

A'm holl eiriau a'm amcanion,

Yn oll d'willys a'th orchmynion.

Arglwydd, ffirwyna fi rhag pecca

Byth yn derbyn mwy ond hynny

A rho bwer immi'n wastod,

Gael y trecha'n erbyn pechod

Helpa fi ryfela yn erbyn.

Y Byd, a'r cnawd, a'r cytbrel scym

Faly gallwyf gael y goron,

A gorchfygu fy ngelymion

Y Gallu

psal. 17. 8.

Tanna drosfi d' adain rasol,
 Odd fi dani yn wastadol;
 Nad un gelyn wneuthur niwaid,
 Mewn un modd i'm corph na'm henaidd
 Cadw fi thag cwrp a thramcwydd
 Cwilydd, Colled, anap, afiwydd
 Nychdod, niwed a'r fath hynny.

Os bydd d' wyllys yn cenhadu
 Nertha fi a'th yspryd sanctaidd,
 Ddeulio'r dydd hwn yn gristnogaid, 11.

1 Theff. 4.

Trwy gymmeryd poen i'm galwad
 I'w wafnaethu'o brudd yn wastad

Par i'm ddeulio'r dydd presennol

Mor ddeallus ac mor ddeddfol

A pha gyswnt ar y * fura

Mai'r dydd hwn yw'r dydd diwaetha

Nad fi oed i gwella'muchedd

Oddydd i ddydd hyd fy niwed ;

Ond tra beddym bys yn para,

Par yn ddyfal i'mmi wella

* Siccra

Heb 3, 7, 8

Nad i'r cnawd rhyfygus embaid

Beri i'mmi ddamnio'r enaid

A'i rof boeni yn dragwyddol.

Am dippyn bach o bleffer cnawdol

Nad i wagedd y byd ymma

preg. 1. 2.

Khwn fel llwyd-rew a ddiflana

Beri im golli gwir lawenydd.

A mawr fraint y byd na dderfydd

Tra fo'r dydd a'r goleu'n para,

Plu im weithio ar yr eitha,

Y peth a berthyn at fy * Jechyd,

Rhag i'r nôs syng orddiweddyd,

Par im fod bob awr yn barod

Ag oyl im lamp, a'm goleu'n gwarchod

Dwad Christ im gwawdd i'r neithior

Tra fo'r nef a'r porth yn agor,

Jo 12. 35

* Jechyd

racib.

Pan bwi fiera yn y carn;
 Par im feddwl am dy farn
 A'r dydd du y gorfydd ateb;
 * o flaen yr Ar y * bar am bob ffolineb,
 orfedd fainge Gwna im feddwl am y cyfri,
 Orfydd arnom bawb i roddi,
 Am y pechod lleia wneler,
 Hyd yn oed ein geiriau ofer.
 Croesa 'nawr y maes o'th lyfyr,
 Yr holl frynti fûm i'n wneuthur
 Ac na thaffia yn fy niannedd,
 Ddydd y farn o'm câs anwiredd.
 Maddeu'n awr yr holl dalente;
 S' arna i o ddyled yn dy lyfre;
 A llawr & flottia a gwaed Jesu.
 'Rhatling eitha f'arna i dalu,
 Gwedi maddeu'r cwbul ymma
 Nertha fi ddîweddu'n gyrfa;
 Fel y gallo f'ennaid orphwys,
 Gyda Christ yng lân Baradwys;
 Lle câf gyda'r holl Angelion,
 A llû'r nêf heb f'ddowt nac ofon
 Dy foliannu trwy lawenydd.

† Goffod
 allan.

Ammen, Mewndedwyddwch yndragywydd Am

Rhybydd i ymgadw tra fo'r dydd, rhag
 ibreu'r Byd, ycnawd. a'r cybraet. on i w
 ac arferu Arfogath Daw yn eu bary

YN y mann yn ol it godi,
 Cofia fod tri gelyn itti,
 Rhai amcanant dy * andwyo,
 Oni ymgedwi rhag dy dwyllo,
 A'r un gwanna o'n gelynion,
 Sydd gan cryfach nag un Christion,
 Oni clawn ni gan Grist Jesu,
 Nerth ac arfau i'w gorchfygu,

Llef gan hŷnny ar dy Brynwr;
 fwrneisio megis Milwr,
 arfogaeth ac a chalon,
 orchfygu dy elynion.

Gwisc dy ben a helm Griffoogaeth
 * Gobaith cryf am Iechydwriaeth * *Ond bydd*
 iad ir sarnh na'r Diawl dy glwyfo, *ed gennit*
 ar dy ben trwy Anobeithio *fail am dy o;*
 Gwisc gyfiawnder am dy ddwyfion *baith*
 iall Diawl a * dwbwl canon, ** Dryll;*
 Wreuthur byth na drwg na niwed, *mawr.*

Rhwym dy ganol a gwirionedd *Eph 6. 14*
 Na ragnithia yn dy fuchedd;

Hudd, a chryf, a chryno odiaith
 Ydyw gwregis gwir, di-ragreith
 Gwisc dy draed a scidiau'r fengyl,
 Bydd ddioddefgar ym mhob treigyl;
 Cas trwy oddef llawer trallod.

I mas mynd i llys y Drindod.

Act. 14. 22

** Tarian*

Cymmer fywiol ffydd yn * fwecler,
 Derbyn frâth a saethu'r wiber:
 Bywiol ffydd yn Ghrifft a all,
 Ddi-fodd tanllyd saethu'r fall

Cymmer awchlym gledde'r Yspryd;
 Grymmus air y Scrythur hyfryd;
 Dyna'r cleddyf llymm ei lasan,
 yn rhoi ffwyl a chlwyf i Satan.

Cadw arfetu Duw yn wastad,
 Cymain un bôb awr am danad;
 Satun pryd dy ddala hebddyn;
 Ilaag dy glwyfo gan y gelyn;
 A gweddia ar y Drindod,
 am gael grŷm a gras i orfod
 tri gelyn hyn yn wastad
 wafnaethu Duw ynd' alwad

O: cwrdd *Satan* a ni'n noethion
 Heb Arfogaeth Duw am danon:
 Mae e'n chwareu 'n dôst â hwnnw,
 Sydd heb Armwr gantho yw gadw

** Dwyfrow.* Os bydd pen heb Helmet ddilys,
 *Brest heb bais, na lwyn heb wreg,
 Troed heb esgyd, llaw heb gledde,
 Sargh a'n elwyfa, gwnawo ein gon.
 Bydd gan hynny megis milwr,
 Yy dy gylch bôb awr a'th Armwr,
 Ym-mhob mann yn dyfal wilio.
 Rhag i'r gelyn dy anrheithio.

Pan yr elech gynta allan.
 Gwachel ddirgel rwydeu *Satan*
 Rhwn sy'n ceisio dy fachellu,
 Ar bob cam a'th hela i bechu.

Mae e'n fawr ei lld a'i hoeced,
 Mwy ei dwyll na'i rym, er cryfel
 Mae fel llew yn troi o bobtu,
 Ddydd a nôs yn ceisio 'n llyngau.

** Diebell.* *Hoeced Sargh, lliadawgrwydd Gwibwr,
 Cryfder Llew, ffyrnigrwydd Teigr,
 Awydd Blaidd, Bradwriaeth Cadwr,
 Sydd gan *Satan* lle tramwyo,

Nid yw'n cyscu, nid yw'n gorphwys,
 Nôs na dydd er pan ei cwymprwyd,
 Ond amcanu lladd a mwrddro,
 Am ei chwyth pwy bynnag alfo.

** Willadwri.* Bydd gan hynny ar dy *wache,
 Ym-mhob mann rhag rhwyd y cythel:
 Cais gan Ghrift bôb awr dy helpu,
 Christ a'th nertha ei orchfygu.

Gwedd yn erbyn templed a rhustro Satan.

POrtho'r mawr y pwll di waelod;
Ceidwad drwffeu uffern iflod,
Rhwymwr Satan, llyngcwr ange.
Clyw fy ngwaedd o'th nefol gartre:
Y mae Satan rhwn orchfygaist,
A'r Draeg waedlyd rhon a rwymaist,
Yn amcanu fy * andwyo.

* *Anafu.*

Oni chaf dy help ei ffrwyno,
Mae ef nos a dydd heb Gyscu;
Megin llew yn ceisio 'm llyngcu.
Ac yn barod i'm * defowrio;
Oni chedwi di fi rhagddo.

I Pet. 5. 8.

* *Difa*

Mae e'n tannu ei groglathe;
Ddydd a nos ar draws fy llwybre:
Nid oes llun na syrthiwyf yuddynt,
Oni chedwi di fi rhagddynt

Nid oes afal tég gwarddedig,
Na bo beunydd yn ei gynnaig;
Nac un pechod na bo e'n ceisio,
Gennai wneuthur ith lwyr ddigio!

Nid oes twrn da fwi'n amcanu,
Na bo'r ddraig yn ceisio ei nadu,
Ac yn * dyor yn rhy fynych.

* *Rhustro.*

Y gwaith goreu fwi'n ei chwennych.

Ni chai fwytta pryd o fara,
Ni cha'i gyscu mewn esmwythdra;
Ni cha'i yfed draucht o ddiod,
Na bo e yn ceisio ei droi'n bechod!

Ni chai ddwedyd gair o'm gene,
Na gweddio ar fynglinie,
Na bo Satan yn amcanu,
Wrth weddio beri im bechu!

Parh

Pan bo mwya chwant fy nghalon
 Ith wasnaethu [*Christ*] yn ffyddlon
 Dyna'r pryd y cais fy rhwyfiro
 A'r holl * gwning a fo gantho.

Dicbell.

A phyt fact ti'n gadel iddo,
 Redeg arnai heb ei ffrwyno
 Gwn na byddei well fy nrheigil,
 Nag oedd dien *Jeb* a'i eppil.

Llelba,

Arghwydd, gwel ei waedlyd fwriad

Attal

* Tola ei falchder, torr ei ruad;
 Rhwym ei ffer, byrhâ ei gadwyn
 Siga ei siol, a * stoppa ei wenwyn,

Luc. 11 32

Tydi *Grist* sy'n rhwymo'r wiber,
 Ti sy a'r gadwyn am ei ddwyfwr;
 Tydi speiliodd o'i holl arfe;
 Tydi gadwodd ein eneidie.

Arfogath

Gwisc dy * armwr oll am ddaen
 Ddod dy rymmus yspryd ynnom,
 Dyse ein dwylaw i ryfela;
 Nad ith weision gael y gwaetha:

Nad o *Ghris*t ir sarph ein twyllu
 Nid ir wyber ein handwyo;
 Nad ir llaw ein lladd na'n llyngw
 Nad ir gelys ein gorchfygu.

Gwantu ym ni, a chryf yw ynte;
 Can-mil cryfach *Christ* wyt tithe
 Nertha'n gwendid trwy dy gryfder,
 I orchfygu ein gwrthnebwyr.

Call yw'r sarph, a dwl ym ninne
 Doeth yw'r ddraig, a llawn bachellu
 Oni helpu di ni'n prynwr
 Aiff dy bridwerth gan y Bradwr.

Gwna ni'n ddoeth i weld ei twyllu

Call

* Pfel i wechlyd i groglathe;

Wrthwyne

Cryf i * wrthladd ei ddicbellion;

Call i wrthod ei gynnigion.

Arghwydd

Arglwydd edrych ar dy weision
 Ierthaith frodyr gael y Goron;
 Ielpa bawb fydd dan dy faner
 I'wryn eu croes a throedio'r wiber

Angborlon yn erbyn profedlgaethen Satan

O' promisefa *Satan* itti,
 Dai a thiroedd am ei addoli
 Dywaid nad oes troedfedd fechan,
 Ood pwll uffern gantho ei hunan
 Os bydd *Satan* yn dy annog,
 I lalugi gwraig cymmydog;
 Dywaid fod dralau'n barod,
 A barn Duw am gyfryw bechod
 Os cais *Satan* genyd feddwi
 A charowsio gwin yn wisci;
 Dywaid yr a'r holl rai meddwon,
 Ddydd y farn ir tŷn a'r brimston
 Os cais *Satan* genyd dyngu
 O'r gwaed yr Arglwydd Iesu;
 Dywaid nad oes tin rhyw bechod
 Wieth na chablu gwaed y cymmod
 Os cais *Satan* genyd dreisio
 Y rhai tlodion a'u handwyo;
 Dywaid nad gwaeth pigô llygaid
 Crist ei hun, na threisio ymddisaid
 Os cais genyd wneuthur ffalffedd,
 Ac uddoeth ac anwiredd;
 Dywaid fod Duw'r Barnwr cyfion
 Yn ei prentio ar dy galon
 Os cais genyd mewn dirgeluch
 Ffwrdd gorchudd y synlluch;
 Dywaid fod Duw a ffaith llygad,
 Yn ei mlyn mewn yn edrych arnad

Heb. 13 4

† *Job*

1 Cor. 6 9

10,

Zeph 3 2

3. 4

Heb 10, 27

Exod. 22

22. 23. 24

Dihau 22

22. 15

Mal. 3 5

Jer. 17 1

Job. 36 1

22

- Os cais Satan gennyd gablu;
 Dy gyd-griffon gwedi nasu;
 Dib 17, 5. Mae e'n ceisio megis bradwr,
 Gennyd gablu dy Grawdwr.
 Os cais gennyd ddwedyd celwydd,
 Mae'n ameanu yn ddigwilydd,
 Dato. 21, 8, Ladd a dwyn dy enaid gwirioni.
 Ir pwll poeth ar tân ar Brimffon.
 Os cais gennyd wan obeitho,
 * Edifaru Am drugaredd, er * repento;
 Mae'n ei fryd dy ddwyn ir deyrnas
 Ir aeth Cain, a Saul, a Suddar.
 Os cais Satan gŵs dy rwyfiro,
 I dy Dduw, y mae'n dymuno;
 Dy droi maes or nef yn ddigfel,
 Eifio addoli Duw'n ei Demel.
 Os cais gennyd droi dy wegi,
 Rhuf, 10, 17 Pan pregethus yr efengyl;
 * Angybro Mae e'n ceisio dy * ddechoryd,
 Rhag cael profi pren y bywyd,
 Os cais Satan gennyd gysgu,
 Yn yr Eglwys wrth wasnaethu;
 Mae e'n ceisio genyd * foccian
 Duw'n ei lys ai dy ei hunan
 * Gwathro Gwachel gysgu wrth weddio.
 Gwaeth na'r diawl yw'r dyn y foccio
 Duw'o ei Demel, ar awr weddi,
 Ar ei lin yn rhith addoli.
 Os cais gennyd synych arfer,
 Oedi bwyttar sanctaidd swpper;
 Wrth dy ddyor ir Comuniwn,
 Mae'n dwyn ymaith † Sêl dy bardwn
 * Mae'n fâl Os rala gennyd lwyr anghosio
 * R fengyl sanctaidd gwedi gwarand
 * Mae e'n ceisio dwyn o'th galon
 * Hâd y gair â'th wnele'n griffon

Oa caiff gennyd fod yn fodlon;
Ddwyn heb sulw enw crifon,
Fe wnae felly yn ddiogel,
Was i Ghrifft, yn was i gythrel

Oa cais genyd ti broffessio *Sac, 2, 14*
Ffydd heb weithred yn eydweithio; *17.*
Mac'n dy dwyllo trwy ffydd farw,
Dryfo'r ffydd ni all dy gadw

Oa cais gennyd ti ddihirio,
Edifeirwch nes * departo; ** Ant*
Mac'n dy rwyfiro geisio ffafar *ANGEL*
Dow, nes cloi'n rhy ddiweddar. *Pieç 9, 10,*

Ni ad Satan un rhyw bechod
Nad amcana gael dy orfod;
Ni ad garreg heb ei threiglo,
Nes y paro it dramewyddo. *2 Cor 2, 11;*

Bydd bob amser ar dy wachel;
Nos a dydd y rhodia'r Cythrel.
Nid oes mann nad yw e'n taento,
Ei groglatheu i'n bachellu

Yn yr Eglwys, yn y berllan,
Yn y lloep ac oddiallan;
Ar y ford, ac yn y gwely,
A cais Satan dy fachellu,

Bydd gan hynny naegis milwa;
Yn dy gylch bob awr a'th * armwr, ** Arf*
Ym mhob man yn dyfal willo,
Rhag i Satan dy andwyo

GWae'r dyn a fo gwyllt yn blentyo,
G Glwth yn llange a charl yn gleischyn
Hwnnw dreuliodd ei holl oedran,
Ym mhob oes wrth 'wllys Satan.

Gwachel i' enaid rwyde Satan
Ih fachellu ym mhob oedran;
Ar bob llwybyr fe amcana,
A rhyw groglaeth gael dy ddala;

* Ddissudd

Yn dy ieuengſid fo gais genyd
Dreulio d' amfer yn * ddi-broffid
Mewn pibyddiaeth ac of redd,
Heb na dyſc, na dawn, na rhiriwedd
Yn d' wroldeb, ſe braw'th dynnu.

* Yfed

I * garowsio a gordderchu,
Ac i nyrddo dy lân leſter
A thrythyllwch a diffelthder,
Yn dy henaint, ſe braw'th rwyſtro.

* Edifarn

Droi at Dduw trwy wir * repentio;
Ac y dry dy fryd yn benna,
At fydolrwydd a chybydd-dra

Praw gan hynny ym-mibob oedra
Lwyr ymgadw rhag twyll *Satan*,
Rhwn y gais dy gyfyrgolli,
Trwy'r peth mwya ſech yn hofli.

*Cynghor y ddyfal weddio ar bôb achos, ar y
mbôb gorchmgl.*

* 55 17.

ER fy mendith nac anghofia
Dair gwaith beunydd ar y llid
Brûdd weddio ar dy ddaulin.
O ſtaen Duw dy dâd a'th Frenin,
Cyn mynd allan y boreu-ddydd
Cyn ciniawa y canol-ddydd,
Cyn ſwpperu : o gweddia
R tri phryd hyn, yn ddiſceulusdra
Côd dy ddwylo i weddio
Cyn goſtwngech law i weithio
Cais gan Dduw ſendithio d' orchwyl
Cyn y delych yn ei gyfyl.

* Tref. 5.

* Tref. 5.

Ac wrth wneuthur dy orchwylion
Arfer brûdd weddie byrrion :
A bydd * eiriol yn dy weddi,
Ar i Dduw roi cymmorth itti.

Os bydd trym, waith a ffrwst arnad,
Os bydd trafferth ar ddydd marchnad
Gwybydd (f' enaid) a gwna gweddi
Fey o lles na rhwystr i ti,

Er bod Dafydd yn rhyfelwr,
Ac mewn trafferth mwy nag un gwr, *Psal. 119.*
Etto er hynny faith waith beunydd, 194.

Y gweddi e'r Bieinin Dafydd,
Ffawr rymus y weddi,
Yn y ffrwydyr ac ymladd
R' bedd e ai galon yn gweddi,

Ac yn ymladd a'i ddwy-ddwylo, *|| Yr ymladd;
fr.*
Nid oedd gweddi rhain yn rhwystr, *Jos. 10. 12;
13. 14.*

Ar un gorchwyl fient yn wneuthur,
Ond rhyddhan a llwyr fendithio,
Pob rhyw waith y wnel eu dwylo.
Affer diche weddi hyfryd,

Ym mhob gorchwyl y so genyd,
Di geir weld y gwna gweddi, *Psal. 34: 10.*
Rwydddeb mawr a chynffwrdd i ti.

F all yr hufmon, f all y geilwad,
Alw ar Dduw a dalu'r Arad.
Fel y gallont ddwedyd ffregod,
Wth yr Ychen a'r nefeilod

F all Trafaeliwr ganu Pŷalmne,
A gweddi ar ei siwrne
Fel y gallont ganu maswedd,
A chwedleua am oferedd.

F all y Cryddion f all y Taelwr
Feli Duw a chwareu'r crestitwyr;
Gan roi eu breichie i ddyfal weithio,
Au calonau i weddi.

F all y gwagedd hên wrth nyddu,
F all y merched wrth sidanu,
F all pawb ddilyn eu celfyddyd,
Gweddi'n ddyfal belyd,

Gen 4. 63

Gyda Moesjen ar y mynydd.
 Gydag Isaac ar y maebydd,
 Gydag Isan yn yr Eglwys,
 Y mae gweddi yn dra chymrwys
 Cyn yr elech ir drws allan.

At un gorehwyl mawr na bychan,
 Cais gan Dduw dy * brudd fendith

Oddisrff

A rhoi rhad ar waith, dy ddwylo
 Duw sy'n rhoddi rhad a llwyddia

Duw sy'n danfon ffawd a ffyniant
 Lle'i cyfarcher fe ry fendith,

Lle'i anghofir fe ddaw melldith,
 Cais ei yspryd ith gyfarwyddo,

Cais ei ras ith gynnorthwyo,
 Cais ei fendith ar bob gweithred,

Felly daw it rad o'i bartbed.
 Dechre'r gwaith yn enw'r Iesu,

Cais ei gyfnerth i ddibennu;
 Yn ei ddiwedd cais ei ogoniant,

Felly cei o'rh weithred ffyniant
 Fel y llwyddodd Duw orchwyl

Joseph gynt a Daniel ffyddlon,
 Felly llwydda d' orchwyl dithe

Os gweddi i arno'n ddie
 Oni wnei dy weddi'n addas,

Dug ei adail Bwth fel Jonas,
 A Physcotta megis Peder,

Ac heb ddala dim un amser,
 Di gei dwttan a thrafaelu

Ac ymrwyfan a thrafferthu,
 Ddydd a nos a phoeni'n ofer,

Heb fod dim yn well un amser,
 Ofer codi ar y wawr-ddydd;

Ofer bwytta bara cystudd;
 Ofer gwiliad hir pŵs gais,

O's yr Arglwydd ni'n bendithia

Samuel Joseph's Book 1774

Ofer adail teie newydd;
 Ofer cadw caere trefydd,
 Ofer poeni trwy rymustra,
 Os yr Arglwydd ni chyd-weithia.
 Rhag i'rh lasur fynd yn ofer,
 O gweddia'n brudd bôb amser,
 Ar yr Arglwydd dy fendithio;
 Felly fyna gwaith dy ddwylo

CYn rhoi llaw ar gorn yr Arad,
 Cod dy ddwylo ti ath cilwad
 A Dduw mawr am dy fendithio
 A rhoi rhâd ar waith dy ddwylo

*Cyngor yr
 Llafurwr*

Ofer hau a rhedig llawer;
 Ofer llyfnu'r maint a hauer;
 Oni ddyru Duw ei fendith,
 Dim y gwys y pydra'r gwenith
 Dyn sy'n hau a Duw sy'n hadu
 Duw sy'n peri'r llafur dyfu,
 A dwyn ffrwythau ar ei ganfed
 A fawl f' ynddo yn ymddiried

R un a geisio ffrwyth o'r ddaiar *Psal. 104 14*
 Rhâd a llwyddiant ar ei heiniar
 Rhâd weddied ar yr Arglwydd
 Fe gaiff lwyddiant heb ddim aflwydd

Gwell yw gweddi gydag oged
 I gael * llafur ar ei ganfed

** 78*

Na chwech arad ac ogedi;
 Lle na byddo sôn am weddi
 Fe gal Isaac wrth fisyried
 Lafur gan Dduw ar ei ganfed
 Pan bae eraill heb weddio

Gen 24 65

* Pring yn cael y chweched ganfddo
 O gweddia dithe'r Hwsimon
 Ar dy Dduw o ddyfnder calon
 Am roi rhâd ar waith dy ddwylo
 Felly o'i di ddigon gantho

Gen 28 13

** Bradd*

Gwedd yr Hafman.

L Luniwr Daiar, helpwr dynion
 Awdwr hadau'r ddaiar ffrwythlon
 Rhoddwr gwlaw, Cynnyddwr * llafur
 Gwrandd weddi Hwsmen prysur,
 Rwy fi'n mynd i drin y ddaiar
 Ac i hau yn hon y heiniar,
 Heb gael gweled mwy mo hono
 Oni roi dy fendith arno.

Arglwydd ofer ydyw plannu,
 Hau yn gyngan a gorllyfnu,
 Oni pheri di iddo egino,
 A rhoi rhâd a chynnydd arno.

Ni ddaw hedyn byth trwy'r ddaiar
 O'r rhaint oll sydd genni o heiniar,
 Oni pheri di iddo darddu,
 Tysulallan a chynnyddu,

Rwy gan hynny'n begio'n brysur,
 Duw dy fendith ar fy llafur,
 Fel y gallwi gael oddiwrtho,
 Fôdd fel Chrifftion im * maintunio

Agor i'm ffenestri'r nefoedd
 Gwlawia fendith ar fy nhiroedd;
 Portha fia brasder daiar,
 A rhoi lwyddiant ar fy heiniar.

Nâd ir nefoedd, fynd yn brês
 Na'r ddaer yn barn rhag gofmod gwêd
 Nâd ir meusydd mawrion sethu
 Am ein llesgedd yn dy wasnaethu,

Rhoi wrth fessur y gwlaw cynnar,
 Yo ei bryd. a'r gwlaw diweddar
 Hion dempraidd gwrês * cymmatal
 Rhôd a llwyddiant ar dy Bobol

Gwêd

(141)

Gwardd y * Locwst, gwardd y lindis, * *prysed*
Gwardd y gwllith sy'n brychu'r barfis * *Amos 4 9*
Gwardd y gwres a'r gwynt * a'r lluched * *Mells*
Sydd yn peri'r llafur niwed.

Corona fwyddyn a dafoni,
Tywlls frafder dy rad arni
Gwisc y dolydd ôll a defaid,
A'n mynyddoedd a nifeiliaid.

Dyrol ymborth i blant dynion
Dyrol wellt i'r Scribllaid mudion
Dyrol win ac olew'n helaeth,
I ddwallu d' etifeddiaeth.

Dyrol i'n gynhaiaf ffrwythlawn,
Hid o'r maesydd ac o'r ffigawn
Hid o'r Ardd, a ffrwyth o'r Berllan
Hid o'r graig a llaeth o'r gorlan

A bendithia waith eln dwylo
Arlwydd grassol byth tra chantho
Felly i'w fendithiwn dithe
Ar ein dau, lin nôs a bore.

Cyngor i'r Trafaellwr

CYa y ddech droed mewn gwarthol
Cynd i siwrnai angenrheidiol * *daith*
Os gan Dduw fendithio'r siwrne
Ath ddwyn eilchwaith yn jach adref;
Cais ei Angel i'w gyfarwyddo,
Os ei adain i'w * brotecto * *Amddiffyn*
Os ei fendith ar dy siwrneu
A rwyddha dy holl negefen.
Dd y helodd Duw ei Angel,
Os y Thobi ar ei drafel.
Dy hel ef heddyw heno,
Os a bawb a alwant arno.

* Ucheldad

Gen, 24. 12

* llwyddiant

Dysc gan wis y * Patriarch
Alw ar Dduw wrth fynd i' th siwrne
Am fendithio dy amcanion;
Di gei * ffawd wrth fodd dy galon.
Oni cheisi ar dy linie,
Gan fab Duw ryddhau dy siwrne
Cei drafaelu ar yr ormes,
A dwad adre heb dy neges.

* Mells

* yndelibia

Gwell yw gweddi i Drafaeliwr
Nag yw'r gwin yn amser sychdwr:
Gwell na chafell rhag y lluched,
Gwell na dim rhag pob drwg dyn.
Gwell yw gweddi ith amddiffyn
Wrth siwrneia rhag y gelyn,
Nag un cleddyf dur na Phistol
Carneu meirch na mil o bobol
O gweddia' dithe'n wastod,
Wrth siwrneia, ar y Drindod,
Ac fe ddyry ei Angelion,
Ith rwyddhau wrth fodd dy galon

Gweddi Trafaeliwr

* chad

rha 11 36

HElpwr pob trafaeliwr ofnus
Ceidwad cryf pob gwan gofidus
Gwrando'n rasol o' th orfeddfa
Waedd trafaeliwr wrth siwrneia
Arglwydd mae'n rhaid i'm drafael
I wlad bell nad w'n i medru
Ac ni wn a ddo i mwy adre
Oni lwyddi di fy siwrne.
Tydi Arglwydd sydd yn * llyw
Y byd hwn a'r maint sydd ynddo
Fel na ddigwydd ond y fynnech
I rhai anwyl ac a garech

Rwi gan hynny'n deisyf arnad
 O'th drugaredd ac o'th gariad
 Rai im rwydd-deb yn fy siwrne
 Am dwyn yn holl iach lawen adre
 Danfon d' Angel im cyfrwyddo
 Ie cymfforddi am * protectio,
 Ie rhwyddhau yn fy negeffe,
 Am dwyn eilchwaith yn iach adre

* *Awdliff*

3n.

Tanna droffiwi d' adain rasol
 Codd fi deni yn wastadol,
 Nid ungelyn wneuthur niwaid
 Ar y ffordd im corph na'm heraid

Danfon *Raphael* dy anwyl was
 Ie rhwyddhau am dwyn o gwmpas
 Fel y rhelaiſt gyda *Thobi*
 I rwyddhau o bôb * clamwri.

* *Gofyll*

Bydd o'm blaen fel mwl y boreu,
 Bydd y nês fel tanllwyth oleu,
 Im cyfrwyddo, Christ dy hunan
 Megis Israel tua Chanaan

Exod. 13

21, 22,

Di gyfrwyddaiſt y gwir doethion,
 Gynt a'r seren ir ffordd union
 O'r cyfrwyddda felly finne,
 Nes fy nwyn i ben fy siwrne :

Fel y cedwaiſt *Dabi* ianga,
 Rhag y pylc a fynnei ddifa,
 Felly cadw finne'n rasol,
 Rhag pob perigl yn ddihangol

Cadw fi rhag rhwyde *Satan*.

Al selode, pobol aflan ;

A nâd iddynt wneuthur niwed

Im na chwilydd, * ſtop, na cholled,

* *Rhwng*

Nâd y * Dwrw, nâd y * llyched,

* *T...*

Nâd y ſtorom wneuthur niwed

* *N...*

Nâd ir fall na'r ddraig fy ſrygu

Nac un gormail fy ogorthrymma

Cadw fi rhag bradeu lladron
 Perigl dyfroedd a drwg ddynion
 Llettu anwir, bwydydd afrach,
 Rbwysfyr ffordd, a drwg gyfeillach
 Cwyn fy nghalon, nertha f' ystydd
 Rbwysfyr ffordd a'ch gymorth hyt
 Helpa'ngheffyl a'm cyfeillion;
 Dwg ni dre wrth fodd ein calon
 Rho di rwydd-deb yn ein busnes
 Helpa bawb i gael ei neges,
 Ag sy a meddwl onest gantho,
 Fel y gallon dy fendithio.
 Arglwydd cadw ni rhag tramcwydd
 Cwilydd, colled, anap, a'flwydd
 Nychdod, niwed, croes a dolur
 Colli'r ffordd a'r cyfryw rwyfwr
 Arglwydd dwg ni yn iach lawer
 At ein fryns i dre drachefen;
 Fel y gallom dy glodfori,
 Ddydd a nos am it ein helpu.

Cynghor i'r Milwr

CYn yr electh i ryfela,
 Dros y goron, oh! gweddla,
 Ar Dduw'r lluoedd am roi calon,
 Cyfrywdd. † Scil a grym i'r milwr fyddlon
 Duw sy'n rhoddi grym a chryfder
 144. 1. A chyfrywdd-deb i bbb milwr,
 Scil i'r byffedd i ryfela.
 * Toffo'r Peic a thynnu'r bwa.
 Duw y lluoedd fydd ryfelwr.
 Ac yn noddfa mewn cyfyngdwr
 Duw sy'n rhoddi'r suddingollaeth;
 15. 3. Cais i' help, fe 'rhy yn belatib

Gwell yw gweddi mewn cyfyngdwr
 Wrth ryfela i bob fawdlwr,
 Nag un * hartais i'w ymddiffyn;
 Gwell na glaf i glwylo'r gelyn
 Mwy y laddodd dwylo *Adesfen*
 Wrth eu deroha tua'r wybran,
 Nag y laddodd cledde *Jesuah*,
 A holl *Israel* wrth ryfela,
Jesuah a'i weddi laddodd,
 O'r Phillistiaid fwy o filoedd,
 Nag y laddodd *Saul* a'r cledde,
 A'i Ryfelwyr oll a'u haife.
 Chwymach ydoedd gweddi *Dafydd*,
 I droi i'r cawr a'i dorr i synydd,
 Na'r holl gerrig aeth o'i goden,
 Eren glynn yn ei dalcen.
 Hên *Elia* heb-ddim arfe,
 Ond i'w weddi y ddifethe
 Dau ben capten a'u cwmpeini;
 Beth sydd gryfach nag yw gweddi? 2 *Bren* 1
 Gryfach ydoedd gweddi *Judith*
 Na'r holl welydd eedyfn aryth,
 I ymddiffyn tre *Bethulia*,
 Rhag *Holpernas* ldd ei difa,
 Arfer dithe brudd weddio,
 Wrth ryfela a'th ddwy ddwylo;
 Ffi arferodd dewr wych *Jesuah*;
 Di gei lwyddiant wrth ryfela.
 Ddod dy ddwylaw i filwrio
 Ddod dy galon i weddio;
 Di gei weled y gwna gweddi,
 Fy na ddwylaw a * wrhyddi
 A glwydd grymus, Llywydd lloedd
 A'u rheolwr pob rhyfeloedd
 Onig roddwr buddugoliaeth,
 Gwando ngweddi o'm miliwrineth

* *Arfogantb*
 * *Pladar*

Exod 7. 11

I Sam 14,

I Sam 17

2 *Bren* 1

* *Gwedd*

Gwedd

miliwr

Ry

Rym ni ymma ym-mhlaen y goron,
A'n Prins, a'n gwlad, a'n da, a'n dynion
Yn rhyfela a gwir diras,

Sy'n amcanu treisio'r Deyrnas

Duw gwradwydda eu lamcanion,
A'u bwriadu a'u dichellion;

Tola eu balchder, torr eu cryfder,
Dofa eu hawch, gostega eu cynnwyr

Neitha minne dy wael weithon
Chware'r gwir ym-mhlaid y Goron;
A rho inni rym a gallu,
Ee concwerio a'u gorchfygu.

Arglwydd graffol cwyn ein calon
Ymladd droffion a'n gelysion
Hel dy fraw ath ofon arnynt

* Cwymp

Dyro * fiwyl a gwradwydd iddynt

Er nad ydym yma ond groyu

Ir fath nifer fydd i'n herbyn

Etto rym yn ddigon grymmys

Os tydi a fydd o'n hyfelys

Arglwydd gwynd, nid llai dybwys

r Sam 14

6 Mewn ychydig nag mewn llawer,

Os mewn gwendid rwyf fynycha

Yn mynegi d' allu mwya

Barn 7.

Peraif gynt i Gedeon ddifa,

Ef a thryehant o'r gwyr-gwanra

Lâ ancirif o'r Midianiaid

Oedd cyn amled a'r locustiaid,

Jonathan ai * gladydd arse,

* Yr bun.

Helodd miloedd i droi cesne

addysgwyn

Pan y belais ofon arnynt.

at yrru.

Pwy a seiddie droi yn d' erbyn?

Rhoddaif rym i Samgar fractu,

Barn 3. 1.

Chwechant gwr, a'u lladd a'r * lenti

* lenti

Ac i Sampson ladd heb orphen

Barn 13

Fel p. wŷr a gen yr asen,

13

Di ddifethaist trwy law gwreigim

ben tywysog Brenin Fabin;

Ac a wnaethost i'r planede

Ymladd droffot yn eu gradde

Gelli Arglwydd mawr os mynny;

Roi l ninnu rym a galla,

l orchfygu ein gelynion

Er nad ym ond milwyr gweinion

O'i tydi a fydd o'n hoher,

Nef a dalar, dwr a chefnor

Haul a Lloer, a gwynt ystormys

A ryfelant ar ein hyfllys.

Arglwydd mawr os byddi o'n hyfllys

Iu fac'r Ture, a'r Pâb a'r Spanis

A boll uffern yn ein herbyn

Ni roem ddim o'r garrai er-ddyn

Tydi'n unig fydd ryfelwr

Gennit ti mae * seil a chryfdwr

Ti fydd roddwr buddigoliaeth,

Ti sy'n achub rhag marwolaeth

Ti sy'n peri'r rhyfel beidio:

Ti sy'n torri * spêr yn * yfflo:

Ti sy'n rhoddi'r march i gyscu

Ti yn unig sy'n gorchfygu

Doro gomffordd f'n calonn;

Doro gryfder yn ein breichie;

Doro seil f'n bawb ryfela,

Megis milwyr i'r gorucha.

Gwna'r capteniaid megis Fosna

Ymwroli i ryfela;

A bydd gyda rhain dy hunan,

I gyfrwyddo ei * plot a'i hamcan;

Doro galon ym-mhob milwr

Deall Dewrder. seil, a chryfder,

Gallu gullu byder con,

I† gonfonia ein gelynion

Barn 4 21

Pen. 5 20

† Meder

† Gwaryffen

* I'n ddarn
au.

* Bwrla

† Gwrib

neba.

Dod d' Angelion i'n castell,
Rhag pob gelyn tra m'n cyfeli,
A dod iu o'fifi filiwr peona,
I'n cyfneithu wrth rhyfel.

* Rhall

Bydd dy hun yn disgwyl arnon.
Ac yn * llywio'r hyn a wnefom
Nad i'n wneuthur yn wrthnebur
Ddim yn erbyn dy lán 'wilya.

Is. 3. 14.

Gwna ni'n gywir bawb i'n Breich
Gwna ni'n fryddlon i'r cyffredin
Gwna ni'n ufydd i'n rheolwyr,
Ac heddychlon a'n lletteuwyr.

* Gorthrym-
ma.

Gwna ni'n fodlon bawb i'n cyffwrdd
Nad i'n speilio un cymrwedog

Na * gormeilio mawr na bychau;
Ond byw'n weddus yn dy ofan

Nad i'n ddilyn afreolaeth,
Na chynhennu mewn cwmprniath
Nac ymdynnu a'n Capteni.

Na byw'n asan mewn drygionl
Nad i'n dreisio guraig na morwr.

Nac anrheithio un dyn addfwyn;

Rhag i'th lid gyfodi'n herbryn,

A'n troi bawb tan d'wyllo'r gelyn

Gwna ni bawb yng hanol rhyfel,

Fyw fel pobol yn dy demel;

Y fac bob yn awr yn galw.

Am dy gymmorthidd ei cadw

Lle'r ym betunydd ym mhyrth am.

Ar flaen peics a geneur gynbe;

* Par i'n fyw bôb awr yn d' ofan,

A throi heibio'n buchedd asan.

Ni wyl un pa awr, pa ennyd

Y rhy gyfrif am ei fywyd,

Gar dy from o Farwyt cyhon;

Par i'n fyw gan hynny'n union

Gwm

Gwna ni'n barod ddiwad attad;
 Rhwyw awr. O anwy! Goidwad;
 Ed in fyw un awr mewn pechod;
 Ein cythardd yn amharod,
 Nag i'n wreththur dim drygioni
 acun: * here na allom roddi
 Gownt ni blegid heb gwylyddio;
 dydd y farn pan doir i * ympirio.
 Arglwydd achub ni dy weision,
 A gwradwydda ein gelynlon;
 Cadw ein Brenin a'i frenhiniaeth;
 Arho iddo'r fuddugoliaeth.

* *Cyrtlibed** *Cyfrif** *Tuddang*

Cynger to Portboman.

O dwyd *Portboman* dela'n onait,
 Tal yn gywir am y gefaist;
 Cadw d' air, na thorr addewid;
 Gwell nag Aur mewn cod yw credid;
 Na chais ddala'r tlawd wrth angen;
 Na thrachwanta ormod fargen;
 Na fargenna a charn lladron;
 Ni ddaw rhad o ddim y feddon;
 Gwachel brynu mawr yn echwyn;
 Pw b ar air y werth yn scymmyrn;
 Pw'n echwyn y wna i *Portboman*
 Ado'r wlad a mynd i'r Werddon;
 Gwachel dwyllo dy fargenwyr;
 Daw fydd Farnwr ar y twyllwyr;
 A dihangit tu hwnt i'r Werddon
 Daw fyn ddial twyll y *Portboman*
 Byth ni boffia un o'r twyllwyr;
 A y bellant modd y Scrythyr;
 A ddaw twyll i neb yn ennill;
 A sed ymmaith fel trwy'r rhidill

1 *Reff.* 4. 61 *Reff.* 12. 9

Gw

Gwaelhel feddwi wrth *Perthman*
 Gwin hel *Perthman* i *gardd*
 Os y *Perthman* y fydd meddwi
 Fa'r bell stoc i brynu'r Cwrw,
 Dela'n union, * cara d' enaid
 Na ddifanna a da gwirioniaid
 Pa difannyd ir * Low Cwntres,
 Dial Duw y fyn d' orddiwea,

† Bydd oſa
 ‡ am
 § Gwledydd
 †† affel

Cyngor cyn mynd i gara

Gen 24 7

PAn yr elech gynta i garu
 Galw ar Dduw os myn di flynnu
 Cais ei yspyd i'th gyfrwyddo
 Hebddo nid oes lûn it lwyddo

24. 19

Rhodd arbennig oddiwrth Dduw,
 Yw gwraig rasol weddaidd * wiwi
 Rhodd na chaiff pob rhai o honi
 Ond y fawl y fo'n ei ofni

24.

† Allar

24. 7 26

24. 10

24.

24. 11

Cais gan d' Arglwydd hyn o mudi
 Di gei † falfsio wrth dy fodd
 Cais ai nerth ai help a'i gyngor
 Di gei bob rhai ar dy ochor

24. 11

Ymddarostwng i'th Rieni,
 Cyn y ceisfech briod itti;
 Cais eu hwyllys mewn môdd addas
 Felly flynna dy briodas.

24. 12

24. 13

24. 14

24. 15

24. 16

24. 17

24. 18

24. 19

24. 20

24. 21

24. 22

24. 23

24. 24

24. 25

24. 26

24. 27

24. 28

24. 29

24. 30

Fe fyn Duw it ymgynghori
 A'th Dad, a'th fam, cyn priodi;
 Ac ymfaisio'n ol eu hwyllys;
 Tro na cheisfont fairs anweddy
 Ni fyn Dyw i'th dad dy fam
 E na byddo Duw'n dy alw,
 E na allo'r Galon hofsi,
 E na ho cyfaddas itti.

O'r llawen o rŷs, os glan o fyw
 pŵr o gorph, a medd i fyw
 niwyn, os doeth, os da yw'r ffordd;
 galwedd Duw di rho dy ferdh
 Mae'r Tŷd a'r fam, yw'r bywm iŷb || ffordd o'r Gynwedd
 Mae'n erbyn Duw, i'r rhain dy rwyfiro; yw
 Cyfno'r yspryd a wna hyuny Bar 14, 4
 A themptio'r cnewd i odinebu Col 3 21
 Na ddigia'th dŷd o bydd lle i beidio 1 Cor. 7 9
 Ym-mhob peth gweddus goftwng iddo;
 Cais ei gyfnerth yn barehedig;
 Cais yn lwyn, fe ddyru'n ddiddig
 Cais wraig dduwiol o'r iawn ffydd,
 Orefydd Chrifft, heb nag, heb || nydd; † gwydd
 Mewn un gwely byth ni chytffydd, yd
 Oer a gwraig o amryw grefydd 2 Cor 6 14
 Cais wraig || ddiwair o rieni; 6 Onel
 Rhyw a ym lŷfc i ddrygioni; Erek 16 44
 Oer cheidw Duw rhag Nam,
 Fe drippia'r ferdh lle trippio'r fam;
 Cais wraig hygar, gwyno, gruaidd;
 Na phanfia forwyn ffaidd;
 Tŷd ac oer, a dŷd, a diflas,
 Y fydd cariad at uni atcas
 Cais wraig ddiflaw, dda ei nwyll
 Dŷd ei natur, bŷch ei chwedle
 Gwaeth na defoi, gwaeth nag Arthes,
 Gwaeth na gwiber yw Scoldies
 Cais wraig fedrus, ddoeth rinweddol; Dŷd 27 14
 Lluno'th gwyd yn Beir i'th bobol; Dŷd 17 14
 Lluno leinw dy gornele,
 Lluno bal'th galon chwara,
 Cais wraig hygar, a gwraig fedrus
 Lluno rasol a chyflurus;
 Yw'r ford, ac oer yw'r gwely
 Mae'r wraig lieb chesru'r lletty

Cais wraig weddus ar ei gwrn
 Nid rhy ieuange, nid rhy hân;
 Dd. 17 22. R hân rhy oer a'th ladd a'r phaf
 A'r llall a bair i'r allanwyddwch.

Cais un usydd megis Sarah;

Cais un ddisfym fel Rebecca;

Cais un serchog megis Rachel;

Cais un fedrus fel mam Lemuel.

Cais un rasol, bygar, hyfryd

Syber, Sanctaidd, lôn ei bywyd;

Araf, weddus, dda ei hymddysiad,

Hi dâl mwy na chyfoeth ta'r ym

Dd. 11 16 Gwachel goegen falch ddisfeden:

Gwachel * Soga fur, anfyber;

Gwachel un oludog sirom ffol;

Dd. 21 19 Honno'th flina di a'th bobol,

Gwachel wraig rhy wen, rhy gwyn

Hi fydd neidir yn dy fynwes;

Odid gweled medd y fran,

Wraig rhy wen a chalon lân.

Na chais wraig a * gwaddol hân

Ac heb fedru trin ei phwer;

Mwg a niwl, a llif yn treio,

Yw gwaddol mawr heb fedru drio

Os bydd ond dwy it gael dy drio

Un yn frâs, a'r llall yr fedrus;

Gâd i fynd y frâs ddisfeder;

Cais y fedrus a'ib hall bwer.

Y ddoeth a'r dda, a ddaw i dda

O ddydd i ddydd hi wella ei dda

Ni chwsc hi'r nôs, ni phaid ei bys

Nes cael cyfoeth ac Anrhydedd.

Y ddol a fwrw ei Thy i lawr

A'r ddoeth a adail Drefydd mawr

Y ddol a bair i'w gwr ochrall

A'r ddoeth a ddwg anrhydedd all

Rhybydd a chynger i'r Godinebwyr

GWrando'r Godinebwyr arian,
 Ait o gyngos genni'n gyngan;
 Cyn yr elech di mor ddiriad,
 Yn dy * wyn i ddamnio d' enaid.
 Gwel dy fargain front anhywaith
 Cyn y bwriech dy hun ymamaith
 * Marca d' ennill, bwrw'th golled
 Ystyr ble'rwyd ti yn myned
 Rwyd ti'n mynd i dy putteinid
 I * blesio'r corph, i ladd yr enaid
 I ddiglo Duw, i nyddo ei Demel
 I 'mado a Christ, i'm llyau a chydol
 Rwyd ti'n mynd fel dŵl i wera
 D' enaid anwyl, Fridwerth Jesu
 Ffatar Duw, a'i deyrnas lawen
 Am gael gorwedd gyda phutten
 O! na wna mor dŵst a'th enaid,
 Al roi rwygo rhwng cythraulaid,
 Y nŵn uffern am gael grosgu
 O * drythyllwch i'r cnawd melyn
 O' na werth y nŵn gyfoethog
 Ffatar Duw a'th brynwr serchog
 Gwir Angelion, gwlad goleuni
 Am gael plesier mewn drygion,
 Pwyllo, Aros, nad dy dwylllo
 Margam hallt yw'r fargain honno
 Am gael tippyn o drythyllwch,
 Na werth nef, a'i holl ddedwyddion
 * Cno dy dafod, pig dy lygad
 Tro dy negl, na fydd anllad;
 † Tmfwyn rhag i'r fall d' orchfygu
 Ac na chyicam ôdineba

* *Chwant** *Rhyria;** *Rhyngu*
*lodd**Dih. 7 27** *Plesier** *Chwant*

Cenfydd Satan sy'n dy arwain;

Wrth edefyn i dy'r buttain,

(Megis arwain ych i'r lladdfa)

I ladd d' enaid trwy butteindra

Chw'r postolion ar Prophwydi

A'r holl Scrythur i'rh gyngchori

Wechlyd rhag y cyfryw bechod

Rhag dy daslu i uffern isod.

Al di uffern i'rh * dormentio;

Al di'r Bwmstan poeth ith † frwylio?

Am gael gorwedd megis filain,

Ambell pryd ym maglau puttain

Al di orwedd i'r sywllwch?

Al di'r carchar di-ddiddanwch?

Al di drigo at blant Satan?

Am gofeidlo menyw arian

A droi di ffafar Christ oddiwrthyd;

Al Angelion bygar, hyfryd?

Heb gael dim oddiwrth y fargain

God cusanu gwŷlle Puttain

Ffei rhag cwilydd, tro yn d'wrthol;

A dos adref yn ddifeiriol;

Na werth nef am gariad puttain;

Ni wnaï Efan o'r fath fargain.

Cymmer gyngor, ofna Dduw

Carca d' enaid tra sech byw;

Gwachel wneuthur ti a'rh * Rhain;

Aelod Christ yn aelod puttain,

Cadw'r gorph yn lester Sanctaidd;

Temel-Dluw yw corph caruaid,

Aelod Christ, preswylfa'r Drinded;

Gwachel nyddo hwn a phechod

Gwybydd nad oes pechod gollod

Na golwch brwst a llofdech,

I wneuthur ddifa da a dynion

I'r ddr dluw, i'rh a bwmstan

Dihar 7 12

23.

1 Cor 6 18

Eph 5 5 6

† Boen

|| Bobl

Dar. 21 8

|| Llang

1 ebb 9 31

4

1 Cor 6 18

19

* boddhan

Difio Duw, a * phleffio'r cyfnewid

Gryddfu'r yspryd, nyddo ei Demel,

Croeshoelio Christ, halogi serod,

1 Cor. 6 9

Y mae'r rhyfys brwnt yn wastad

10

Pydr'u'r corph, a damnu'r enaid

Dibar. 5. 8.

Llygru'r enw, nyddo'r ddwy-blaidd

9. 10 11

Difa'r cyfoeth, * flanio'r eppil,

* Diswyno

Mae'r godineb brwnt yn rhigil,

Llanw'r deyrnas o fastardiaid,

Llanw'r Eglwys o Butteiniad

Llanw's Tai o gam tifeiddion,

Mae godineb medd y doethlon,

Dib 6. 26

Hela dynion i gardotta

Wna godineb * phutteindra ;

* Fflam

Ac fel * gwaddath o dan prysur,

Difa cyfoeth godinebwyr

Pan bo pob rhyw bechod diffaid,

Heb ladd un ond un ar un waith,

Mae godineb brwnt mor iceler

Yn lladd dau bob gwaith y gwadl

Er nad oes un pechod atcas,

Ag all torri rhwym priodas;

Mre godineb cas yn torri

R holl briodaseu mae'n halogi

Gwaeth na lleidir gwaith na mawr

Gwaeth na neb yw'r godinebwr

Sy'n lladd enaid dau ar un-waith

Dibar 6.

Pan bo'r lleill yn lladd cydymmalth

80. 31, 32

Nid yw'r lleidir, wrth i ofyd

Ond lleidratta i gadw ei fywyd

* Fflam

Mae'r putteiniwr yn ei afrad

* Fflam

Wrth butteindra'n * lladd ei enaid

Er na fynnei'r Phariseid

Ladd y sawl ambarchei tiemafaid;

Etto mynnent ladd er hynny

R wraig y fyddai'n godinebu,

Cyfnewid

Cyfraith Dduw sy'n gaeth yn erchi.

Yn ddi safar ladd a meini;

Y gwr a'r wraig a odinebo;

Mae'r godineb yn gas gantho.

Mae'r godineb brwnt mor * ffinion

O flaen Duw a'i holl Angelion;

Ac na fyn i neb o'r brodyr,

Fwyta nghyd a'r godinebwyr,

Mae mor ffinion mae mor ffaidd;

Ac na fyn y Scrythur Sanctaidd,

Un waith enwi peth mor fudur.

Chwaethach arfer i ni iw wneuthur,

Christ sy'n erchi cadw'r llygad,

Rhag y cyfryw bechod anllad:

Mynych trwy'r ffenestri'r llygaid

Y mae hwn yn lladd yr Enaid

Cyn trachwantech un wraig wenn,

Tyn dy lygad fwrdd o'th ben;

Rhwn na frwyna lygad * wantan

Yn Nhan uffern y caiff * frwylian

Y mae'r pechod hwn mewn calon

O flaen Duw yn bechod creulon;

Er na ddelo byth mewn gweithred,

Mae a'i chwant yn lladd yr enaid

Lev 20 10

* Diffais

1 Cor. 5 11

Eph. 5 3

Mat. 5 28

Job 31 1

* godineb

* Llofa

Cyngor i'r Meddwyn

O S meddwyn wyt yn arfer chwiffio,

Gwin, a Chwrtw, a Thobacco

Llef am ras ar Dduw yn fuan

I gychfygu meddwod aflan.

O cwmpaist yn y wins o feddwod

Llef am gymmorth oddi uchod;

All dyn na diawl nae Angel

Yn o'r wins o'r cyfryw aflan

Nid a'r cythrel meddw o'th goryn
Mwy na'r cythrel mūd o'r plentyn,
Nes dēl Chrifft a'i nefol yspryd,
I droi 'maes trwy weddi ac ymryd,
O gweddia dithe'n wastod;

Am gael nerth yn erbyn meddwod,
Ac ymrydia rhag gormoddion
Ac rhac tramwy lle bo'r meddwon

Nid gwell meddwyn er gweddio
Heb wachelud ac ymrydio.

Gweddia ac ymryd fydd yn grofw
Yn gorchfygu'r cythrael meddw

Os gweddi i'n erbyn meddwod
Ac heb ochelud teie'r ddiod;

Ni thāl gweddi i ti ddime,
Eisieu gwaglut y Tafari.

Dannedd Llew yw dannedd meddwod
Ni chyll ei ddant o'i graff o honod,

Nes dēl Chrifft y Llew diosan
I sigo ei siol a'th dynnu o'i safan

Ni ddaw march or fîs lle foddio
Nes del chwech neu saith iw lusco

Ni ddaw dyn o'i feddwod affan,
Nes del Chrifft iw lusco allan

Na chymmell neb i yfed gormod,
Y fed pawb ei rhaid or ddiod

Os myn un feddwi megia ei,
Meddwed e na feddwa di.

Rho barch i'th well o doi iw pluch
Trwy berchu'r bol heb yfed rhith:

Os perchi'r gwr trwy chwastio'r cwrdd
Wrth berchu'r strind d' amharchu'th

Jechyd trist, ac Jechyd afiach
Yn yfed Jechyd a'th wna'n glafach

Byth ni pharcha Jechyd up,
A pharcho'm Jechyd i fy hun.

5 sbess, 5.

22.

Rhai fy'n chwerrthin am fy mben;
 Am fod yn sobr heb sawr wen
 Mawr'u'n wyllo'r deigreu heilleion *Psal. 119;*
 Weid pob rhai o'r rhain yn feddwon, 136.

Y meddw chwartdodd am fy môd,
 Yn cadw'ngheinlog yn fy nghôd
 Y nawr fy'n wyllo'r dawl yn ffrwd
 Wrth feggian ceiniog tŷch o'm cwd,

Er mwyn Jesu gwachel feddwod
 Gwaeth yw hwn nag un rhyw bechod;
 Mh'en troi dyn arlŷn y cythrel
 Ugin gwaeth nag un Anifel,

Tynn o'r Dafarn gochel feddwod,
 Na chais fynd yn drech na'r ddiod,
 Ni chadd un mor trecha arni
 Ood y gilien ebrwydd rhagddi.

Alexander y † gongwernodd;
 Yr holl fyd y flodd y cerddodd
 Ood y ddiod yn dra secler,
 A gwngwernodd *Alexander*.

Gwell yw diange nag ymdrech
 Gwell yw cilio nag ymdynnu,
 Gwell rhoi'r gore i'r hwrsw'n Cwrw:
 Nag ymostwng iddo'n feddw.

† Treiaist feddwyn dy rym ddengwaith † *Prosaist*
 Cwypaist dan y ddiod ganwaith,
 Oni chymru'r traed oddiwrthi,
 Hi rudd etto godwn itti.

Rhai a fyn maslud cwyp ar Cwrw,
 A mynd yn drech na'r ddiod loyw,
 Ni bu'rioed y gadd y trecha,
 Ood y gilien oddiwrthi'n gynta,

O do'at dan se lusc dy grimpe
 O do'at Sarp hi frash dy fedle;
 O do'at Bŷg ond cwrdd se th nyrdde;
 O do'at ddiod gres hi th feddwa

Cil rhag Saph rhag iddo'th frathin,
 Cil rhag plâg rhag iddo'th safu
 Cil rhag tân rhag iddo'th losci
 Cil rhag gwin rhag iddo'th feldwi,
 O holl flafaid y byd ymma,
 Caetha flaf yw'r flaf i folâ;
 Ni chala hwn tra bywyd gantho;
 Ond ei folâ'n feistir iddo.

* Tafariady
 * Fel dyn
 rhesimol

Diber 23.
 20 21.

* ar bob fen-
 yn ofer

F'ar meddw i'r * Ion yn gall yn gwmpsi
 Fe ddaw maes heb gôf heb gyfri
 F' â mewn fel dyn f' â maes fel nîf,
 Fe chwd fel ci, fe rôch fel cythrel
 E' ollwng meddwyn Duw ai ddoe,
 Tai a thir i fynd i chwarae,
 Fei geidw ei afel ar bob * Sini
 Fe gyll ei hun, a'i gôf, a'i gyfri
 Gynt ni feldwe ond bedlemmîad,
 A'r rhai gwaetha o'r begeriad,
 'Nnawr ni chaff bedlemmîad tloedion,
 Le i feldwi gan foddigion.

* Caeibmar

* Gollgwyf
 Drefnu
 * perpas

* I arwein

Brwnt gweld Barnwr mewn anhemper
 Neu Bendeig draw yn y gwter
 Brwnt gweld cawr yn * flaf i'r cwaw
 Brynta gyd gweld fleiriad meddw
 Cyfraith dda oedd dodi meddwon,
 Fel plant bychain dan * drycholion,
 Os ni fedraot fwy na bechgin
 * Ordre ei hun ac ordre ei lifing
 Nid oes reswm na naturiaeth
 Gan y meddw drin ei arfaeth,
 Efiu un o'r rhain i * arail,
 Gwaeth yw'r meddw na'r anifail
 Blin na fedre un dyn meddw,
 Nai reoli hun yn hoyw;
 Oeth na gael i reb arall
 Lwyd reoli meddwyn angall

Gwn

Swae medd Duw y dyn y gollio;
 borthu glia ddydd i gwynnau. *Eccl. 3. 14*
 arholo gyda'r ddiod; *Eccl. 3. 15*
 y pynir & gan feddwod *Eccl. 3. 16*
 i mac luffern borth a Satan *Eccl. 3. 17*
 lledanau ar hedd eu safan *Eccl. 3. 18*
 yn chawenych llyngau'r meddw;
 ei feddwod cyn bo marw *Eccl. 3. 19*
 Gwas fo cryf i chwastio cwrw; *Eccl. 3. 20*
 i gymmysc diod loyw;
 i Duw na gwraidd na hmpia
 ei ddaif i fath feddwyn.
 Gwas o ddiod gref i feddw
 i gymmysc i ddinoethi;
 i Duw'n digio wrtho'n lldiog
 i ladd enaid ei gymmyscog;
 i Duw'n fryf o'r gors o feddwod
 i dy llyngau yn ampharod;
 i Duw'n draeth llyngau;
 i Duw'n llyngau tra fech yn rofyn
 i Duw'n pechadur a gais guddio
 i Duw'n seic'r fo arno
 i Duw'n meddw i ddinoethi;
 i Duw'n datcuddio ei holl fryoti
 i Duw'n adda geisiodd guddio'n garsu
 i Duw'n droseddau a dail ffygys;
 i Duw'n y fyonc llyngau ddatcuddio;
 i Duw'n ei feddwod faint oedd ganho;
 i Duw'n Christ i'n gwardd i gristion fwytta, *Gen. 9. 21*
 i Duw'n meddw glwth ei sola;
 i Duw'n ymgadw shag dwad atto;
 i Duw'n shag dyn a'r sowyn arno, *Cor. 5. 11*
 i Duw'n y gyrr y mwg o'r llester; *2 Thes. 3. 6*
 i Duw'n holl weyn o'i rsmwynder
 i Duw'n gyrr y meddwod afa
 i Duw'n afa o'r galon allan;

Dibor, 23.

29. 30.

Ni bu meddant frenin Babel.

Ond saith mlynedd ar lôn nifel,

Y mac'r meddw ar lôn mochyn,

Hwy na hwnnw lawer bliwyddyn,

Einioes ferr a chylla afrach.

Lletty llwm a drwg gyfeillach,

Coppa twnn a siacced strattog,

Y gaisf meddwyn yn lle cyflog.

Fe werth y meddwyn dref ei Dad.

A'r maint y fedd o straint yn rhad,

A phob nifel sy'n ei helw,

Gwerth ei grya i bryou'r cwrw.

Fe medu'r meddw a'i holl beth.

Ai aur. ei arian a'i holl dryfore

Ei Dai, ei dir, ei blant, ei bried

Oni ni medu byth a'i feddwod.

Gwis Dduw'r meddw ydyw * *Luc** *Barbus*

bedd yr ben Tafarn hwdlyd yw ei Eglwys,

telyn addol Gwraig y Dafarn yw ei ffeiriad;

wyr yn ei gy-Y pot ar bib yw ei * gyfneffad,

frel yn Ddau Bydd di sobr trech di'n fachgen

yr gwir. Nad ir bol a speilio'r cefen;

* *T rha* Nad ir afrad ieuangctid hala,

mewn Cym-Bol mewn benaint i gardotta,

muded ac ef. Cyfraith Dduw a syn laboddia,

Deut 21. 18 Pob oferddyn ac a feddwo?

19. 20. 21. I ddiwreiddio'r cyfryw frynti,

Luc 21. 34 Ac i rwyfiro eraill feddwi,

35. 36. Fe ddaw Crist yn chwynn heb wy

Ar ddyn meddw i ddial meddw

Fe gwaham fe'i rhy orwedd,

Mewn tân poeth i ringcian dannedd

Duw ro grâs i bob rhyw Grifon

1 Cor 6. 9. Yfed deigryn lai na digon,

10. Cyn yr yfo fwy na'i gyfraid.

I ladd ei gorph, i ddamnio ei Enid

Can iugylech y Dïawl a'r Meddwn.

Cybrant twyllodrys fybenwydd heb orphngl

Ond ceisio'n ofalus ein twylllo

1 Pet. 6. 2.

wneuthur pechode, pob amryw o feic;

Daw gatwo'n heneidiemi rhagddo

y bydd cysgod ar ddisclair ddiwrnod

fyn dilyn yn wastod wrth rodio,

illy mae ynte yn canlyn ein sodle;

Yn gosod ei fagle i'n cwmpo [yffion

Daw gatwo pob Chrifftion rhag Satan angh-

O'wllys synghalon rwi'n ceisio,

Fel dym e'n eneidie'ddwrth bob rhyw ofele

O' uffern a'i phoene, a'r rwyfstro

Meddwdod yw'r gore a'r penna o'r heintie

O hmo mae'r beic yn himplo;

Tymu, putteindra, glothineb, lladratta,

Ac ymladd yw'r mwya sydd yddo

Lle llyr mwya gynlleidsa se gân * y dancara, * Gân y

Gyseillion dewch yma i gwmpio, trumpet

hula hi'n fuan trwy'r ffenest ac allan,

Ni fydda fy hunan yn campio

Acyno hwy ddawan, fel Sawdwyr yn fuan

I'r man lle bo Satan yn ceisio.

Ymyrd eu bafraid heb * garcco am gr enaid * Gofalo

A llawer o'r gweiniaid sydd hebddo

frenan yn llonydd, fel baul wen forenddydd

Nes cwnnu tês splennydd a thwymo

ddaurydd y gocha, y tafod y ffoelga

Y ddeu droed y ffaela a rhodio

Welldarffo iddyn yfed, yn barod i fyped

fym Hoffer am hened moes etto;

Daw di'r pottie, yn llawn o'r un gore,

Daw i ddechre * carowlio

Daw i ddechre * carowlio

- Bellach moes ymma ddalen o'r Iall
 A'i henw hi'n bechna Tybatre;
 Pibell a thwyn, neu ganwyll i nywys
 Nid orfod i eu cofyn tiwy lletro;
 Yscadw mor bellach, neu gig y ja balle
 * **Cydfed** Spawlyn * cyfoddach y dero
 Yf hofyd yn hoyw, nes bo rhai yn fedy
 A dardod y cwrw a'i fpendio
 Yno bydd dwdwr a briwogwr llw
 Oni bydde e gwmpniwr i growlio
 * **Arbedneb** Galsch yn galed, na * spwrwch ag yfod
 Na chwrrw na chlarw lle bytho
 Rhai fydd yn i fwrw rhai fydd yn i
 * **Bysed** A rhai fydd yn arw yn i * spwrw
 Rhai yn eu saefoeg, yn ei strango
 * **Tudallu** A rhai yng wyddeleg yn * pibell
 Rhai fydd yn tyngu rhai fydd yn gawlio
 * **Gyrcha** A'r cythrael yn gweni'n eu * hawlio
 anyn,
 Atto F. eneidie, ceisiwch eich lart
 Nid rhaid i chwi odde ddim gantio
 Yoo bydd cleisie, ond odid glawlio
 Anhiappus yw'r chwarae lle bytho
 Y cythrael cenfigennus y bradwr, *
 * **Tyrellodrus** Anghenfil anghenrus lle delo;
 Nid oes neb beb ei feie, yn llawn a lachio
 * **Dinige** Nid ydy rhai gore * yn i capio;
 Na bon hwy'n rhy udd yn rhy'n feie
 * **Diafol** Yn dilyn llyferydd y * Cadw
 O Arglwydd gorucha, rho ras i ni
 A chadw blant Adda rhag lithro
 Maddeu'n pechode, a dwgero henedio
 I'r man lle bych dithe'n gorphwyllo
 Ollwyr * alydd * alydd

Yngadur rhag lletena meddwl
gallon, ac i'rol bwynt i'fyrto ar ddaed

He holl feddwl dyn yflywaeth,
Owedd lygru wrth statoriaeth
syfyrta ond drygioni
y daflo ei all eni,
Nid oes dyn ag all myfyrto;
Meddwl da gwnaed goren ag allo
i'ael gallu Daw a'i radam,
yflwyddo ei feddyliau,
Ogweddia'n daer gall hynny
A'gwydd adnewyddu,
feddyliau a'rh amcangion,
i'fyrto yr yd union,
felly denfyn Daw ei yfryd
dwy dy feddylfryd,
i newyd dy feddyliau
fwrada'r hyn fydd orau
Meddwl feddwl drwg lletena;
He dy gallon rhag dy ddifa,
y'n yd i'fyrto Hecy i' Sacer
y'n yd yw'r meddwl a'rh
Ded dy feddwl a'rh fyfyrdd
y pethau fydd oddi uchod
i' mae Christ dy bryntwr hygar
at bethau f'at y ddair
He dy fyd yr bethau nesol,
na fereba ddim dalatol
Meddwl am y mla'd y gorffydd,
y'n yddi yn draggydd
Meddwl am y pethau brynodd
ai waed it yn y nefodd
dwyech Daw a choron hyfryd
hadd, a * didrange fywyd.

Ge 6 5

2 Cor 3 5

1 17

2 17

Jer 4 14

Col 3 12

1 17

He

Psal 139

Meddwl dy fod tra fech byw,
Bob rhyw ddydd yngolwg Duw:
A bod Duw yn gweld d' ymddy
Ym-mhob mann a chil ei lygad.

1 Sa 5, 8

Meddwl fod y gelyn gwaedlyd,
Ddydd a nos fel llew newyddlyd,
Yn trol daetu ith orweddfa,
Bob yn awr yn ceisio'th ddifa.

Meddwl am reoli d' eiriau,
A'th weithredoedd, a'th feddylliau,
Wrth fodd Duw, rhag iddyna ben
Gwasdfa ith enaid ddydd dy gyfr.

Dau 1 7

Mat 25 10

Meddwl fal y daw dy Brynau,
Yn y cymmylau i chwaraeu'r Barau,
Ac ymgweiria iw gyfarfod,
Fel priod-ferch gwidd a'i phriod.

Rhu 14 12

Eze 12 14

Eze 4 5

Meddwl fal y gorfydd rhoddi,
Ddydd y farn mor fanol gyfri,
Am y meddwl drwg a'r bwrdd,
Ag y roir am weithred anllad.

Meddwl fal yr awn oddi ym
Ir ty priddlyd am y cynta,
Mewn Cwd canfas heb un || Ben,
Pa bac inni rent Arglwyddi.

Gehlog.

Dau 6 8

Meddwl fod yr anghuethlyd,
Ar farch glâs yn gyrru'n ysfyd,
Fel na ddichon llen nac ifanac,
Rhag ei faeth a'i ddyrnod ddang.

Eze 9 12

Meddwl befyd y daw Ange,
Megis fleidir am ein penne,
Heb un udcorn i'n rhybyddio,
Yn ddi-ymgais i'n anrheithio.

Jer. 4 14

Clach

as ddydd

Meddwl nad yw bywyd un dy
Ond fel || Bwmbwl ar y llyn-wy
Neu fel Padell bridd neu wydau
Rhwn yn hawdd y dyrr yn glau.

Meddwl fal y rhêd ein heinioes
 egis llong dan hwyl heb aros
 y dderfydd am ein hamfer,
 yn l'n dybied dreulio ei hanner
 Meddwl fod y byd yn gado
 hwb yn llwmi i fynd o hono
 e fel ia yn torri danynt,
 an bo rheitia ei gymmorth iddynt,
 Meddwl na ddaw aur nac arian,
 ai na thir or dweodfedd fychan
 byda neb i fynd i frawdle.
 roi cyfrif am eu beic,
 Meddwl pan yndelo ange,
 gorfydd gado'r byd a'i bethe
 a myd o flaen Christ yn wisci, *Heb 9 27*
 Am y Cwblwl i roi cyfri
 Meddwl fal y bydd dy dlyffen,
 A'th holl olud, a'th holl swyddau
 yn ymosyn dewydd feistri.
 Cyn y cafech gwblwl oeri
 Meddwl dofted y fydd pechod
 yn doluo dy gydwybod,
 Am y tasler yn dy ddannedd,
 Dydd y farn dy holl anwiredd *Date 20 12*
 Meddwl fal y gorfydd rhoddl
 Dydd y farn i'r Arglwydd gyfri
 Am bob gweithred ddrwg y wnelom, *preg 12 14*
 A'r gair ofer ag y ddwetom *Mat 12 36*
 Meddwl fal y bydd gwyr gwychion, *Date 6 15*
 ydd heb ofni Duw na dynion, *16,*
 ydd y farn yn crio'n (cymmyrn,
 i'r Creigydd gwympo arnyn. *Date 7 16*
 Meddwl fal y bydd y duwiol,
 y nef mewn braint rhagorol,
 clodfori Duw gorucha.
 bo enill yn || Gehenna, *Ufen*
 Me

Dan 2: 8 Meddwl fal y mac'r anduwiol

Marc 9: 44 Yn ymdroi mewn tân uffernol

1 John 2: 15 Ar pryd didrango ym ei bwyth

Bob ym awr heb gael ei wala

Meddwl am hyn, a dibrifia

Y byd hwn a'i wagedd mwy

A myfyria trwy wir grefydd

Ar yr Duw a'r byd na dderfydd

Meddwl dyn a red heb orphwys

Ar y drwg neu'r ddyrhaeddwy

Oni chaf beth da i fyfyrion

Ar y drwg fe red am gantho

Meddwl dyn fel maen y felio

Y dreulia ei hun nes mynd ybige

Oni rhyw rhyw rinwedd dano

Idd i ffalu a'i fyfyrion

Meddwl welio'r gwastb i bwythol

Dy grawdw'r pan ith greuodd

A'i wafnaethu a'th holl bŵer

Nerth

Gal 8: 10

Yn dy alwad tra cec amies

Meddwl nise gwell un diwrnod

Yn gwasnaethu'r sanctaidd Drindod

Nach holl ddyddiau a'th holl oed

Yn gwasnaethu diu amgenach

1 Thess 5: 3

Meddwl cyn y gwnelech bechos

B'nedd i ateb ddydd dy drallod

A phe fodd y gallu ddianze

Dydd y farn rŵag angen didrango

Dod dy feddwl at ddaloni

Nad at wagedd iddo ymborthi

Hawdd y gallu ei gyfrwyddo

Os mewn pryd y crisi ffwrwyo

Hawdd yw diffodd y wreiddiau

Cyn y masloi yn y nendren

Hawdd yw newid meddwl a'fio

Os gwrthnebyr hwn yn fuan

Tro gan hynny'n ebrwydd heibio;
 Llo b drwg feddwl pan ddechreuo;
 Rhag i'r gelyn mawr ei * hoccoed, * Dicbell
 Dro'r feddwl i'r ddrwg weithred,
 Lladd blant Babel tra font fechgîn,
 Sng a'r sarph tra foi'n y plisgîn,
 Iynn y * gangren cyn ei gwreiddio, * Cancar
 I'r ddrwg feddwl cyn cynnyddo
 Gâd wreicbionen iach i gynnu,
 Td dy do, bi llyg dy leisu :
 Gâd i feddwl drwg letteua
 Td dy galon se'ch anrbelchia;
 Na letteua feddwl arian,
 Yn dy galon mwy na Satan;
 Os letteui rwyd ti'n derbyn,
 Yr Harbengir o flaen y gelyn;
 Rho dy fryd ar gadw'r gyfraith
 A byw wrthi, yn ddiragraith;
 Ac na ollwog Dduw o'th feddwl,
 Ond bendithia am y cwbul,
 Na fwriada ddrwg o'th galon,
 I antheithio dy gyd gristion;
 * Moridur yn'r iach feddwl gwaeltyd,
 Gwachel rhagddo er dy fywyd,
 Na thrachwanta wraig cymmydog
 Ac na hossa ei llygaid serchog,
 Nad i'th feddwl redeg arni,
 Cans godineb yw ei hossa
 Gwachel roi dy fryd na'th fwriad
 I antheithio un ymddifad
 Trais a blin orthrymder yw
 Y cyfryw fwriad o flaen Duw;
 Gwachel chwennych Aur nac arian,
 Tai na thir, trwy dwyll a chogian
 Mid yw'r cyfryw chwant a bwriad,
 Ger bron Duw ddim llai na llednâd
 M
 Rhwyd

Paratowr lle

1 Thess 5 18.

Lev. 19 7

1 Jo. 3 15

* Lladdfa

Mat. 5 28.

Zech. 7 10.

Dibar 23

10 11.

1 Tim 6 10

Rhwym dy feddwl, nâd e'i wibian;
 Ar oferedd mawr na bychan,
 Nac ar ddim na ellech roddi,
 * Cownt am dano ddydd dy ddiari.
 Cadw'th galon rhag drwg fwriad
 Fel y cedw'th law rhag lledrad;
 Mae'n rhaid ateb yn cyn gaethed,
 Am ddrwg fwriad. a'r ddrwg weithred

* Gysf

Marc. 7

21.

Zach 8, 17

Cyngor i lywodraethu'n gelrian wrth fodd Duw

Bld dy eiriau yn wastadol,
 Yn grifnogaid ac yn rassol
 Yn rhoi grâs i'r holl wrandawyr,
 Ac adeiliad tra chymmessur:

Eph 4 29. Y mae bywyd, y mae Angau;
 Yn y tafod, yn y genau:

Dib 13 3. Gochel ddywedyd geiriau diriaid
 Cadw d' enau, cedwi d' enaid,

Dilyn d' Arglwydd yn dy eirie,
 Dywaid fel y dywede ynte;

Ni ddaeth twyll na gair anweddaidd,
 Erioed y maes o'i enau sanctaidd.

1 Pet. 2, 22

Traetha'n bwyllog, gwrandu'n efus

23.

Mae daugluff, un tafod gennyd;

Gal. 1 19.

Aml eiriau bair cyfeiliorni;

Dib 10 19

Ni ddaeth drwg i neb o ddrwg

Cyn y dywedych, meddwl cennyd,

E' wedd y myn mab Duw id ddywedyd

Yno dywaid'r hyn sydd rassol.

Mat 5 37

A da i adail rhai an-neddfol:

Naddoed ymadrodd brwnt o'th enau

Eph. 4 4.

Na gair ffol, na choeg ddigrife.

* Gysf

Senn, na ffrost, na * *chwrmp, na chelw*

Oni bid rassol dy lyferydd.

Cath

Cadw d' ene rhag gair diriaid;

Pelly gelli gadw d' enaid;

Oni hirwyni dafod anwir,

Yn ol d' eiriau ithi gondeinnir.

* Psal. 39: 1.

Mat. 12: 37.

* Llese. 344

Arfer iwith ac * Aeg gwlad canaan,

Bid am Dduw a'i air d' ymddiddan;

Psal. 145: 1

Withdy eiriau y cafr gwybod,

Col 3: 16.

O bwy wlad yr wyt yn hanffod,

Jas 1, 26

Nad ith dafod arfer tyngu,

Jas. 5, 12

Cig a gwaed yr Arglwydd Jezu:

Heb 10: 29.

Rwyf ti'n * damling gwaed y cymmmod

* Sathra

Pan arferech gyfryw bechod.

Am air Duw nid oes id yngan

Ith anthydedd, parch, ac ofan;

Ac os cymru ei gnw'n ofer,

Di ei'n euog pan ith farner,

Dywald beunydd leia' ag allech;

Dywed yn rassol pan y dwedech;

Oni ddwedi eiriau hyfryd,

Gwell it dwei a sôn na dwedyd,

Gwachel sod yn ddau dafodiog:

Dibar 6.

Cis gan Dduw bob dyn celwyddog;

16: 17.

Tid y celwydd ydyw'r Cythrel,

Jean 8: 44

Gwys ir Diawl yw'r ffalt ei chwedel.

Zeeb 8: 16

Arfer draethu'r gwir o'th galon,

Psal 101: 2

Hoff yw'r gwir gan Dduw a dynion;

Ni chaiff dyn celwyddog gredu

Gair o'i wir pan bo'n ei dyngu

Na chao un dyn * llwyr ei gefen,

* Or na

Ac nac arfer gair * drwg absen;

cefn

Gwath na chleddde llym dau finio,

* Janath

Ydyw enllib dyn celwyddog.

Psal 64: 1

Na ddwg dafod drwg anghoff,

Dib

Gwath yw hwn na gwenwyn llyd,

Psal 140: 3

Gwath na marwor poeth yn llyd,

Psal 140: 3

Gwath na fachte uner Cwm,

A

1 Pet 2. 1. Er fy mendith na lyflenwa
 Mat 5 22. Neb yn rhwyl, neu'n ffol, neu'n * rhad,
 * dyn Rhw'n a alwo ei frawd yn fletfol
 gwag Mae e'n haeddu tân uffernol.

Gwachel adrodd faint y glywech,
 Gwachel ddwedyd faint y wpech
 Dywaid wir pan orffo ei draethu;
 Nes bo rhaid, gwell weithie ei gelu;

1 Pet 3 8. Bydd ddeallgar pangamolech
 Lev 19 17. Bydd * gwrteifiol pan cyfarehech;
 * Mynaldd. Bydd gariadus wrth geryddu;
 Bydd drugarog wrth gyffannu.

Gweddî am lywodraethu'r geirle, a'r geirle
 wrth fodd Daw;

Pfal 51 15 **A** Rglwydd agor syng wesufoedd
 I foliannu'th Dduwiol fawredd,
 A chyfrwyddda di fy nhasod
 I ddatcanu maes dy fawr-glod,
 Llanw ngenau o'th wir foliant;
 Ith fendithio am fy llwyddiant,
 Ath glodfori, Dad trugarog

Pl 40 10. Yn y dyrfa fawr luosog,
 * Llywodra. Llanw ngeiriau * llywia'o hafod;

A chyfrwyddda fy myfyrdod:
 Pfal 141 3; Clo a datelo fy nwy wsfys;
 Nad fi draethu ond dy wyllys
 Arglwydd cadw ddrws fy ngenau
 Nad fi draethu ffaidd eiriau;

* Gwaid * Ffrwmp, na ffröst, na fenn, na chabell
 Geiriau ffol, na dim anwiredd
 Bid fy myfyrdod fy holl galon,
 Pfal 10 14. Bid fy ngweithred a'm amcanion;
 Bid fy ngeiriau oll yn ddiddrwg,
 A chymeradwy yn dy olwg,

Cyngorl-ddyn fod bob amser al ymddygiad
yn Cristnogaid.

Bld d' ymddygiad yn grifnogaid. * *fwjnaid*
Yn * 'n gwrteifiol ac yn gruaidd,
Yn mhob tyrfa 'delych iddi,
Mae plantyn i'r goleuni.

Bydd fel feren yn disgleirio;
Bydd fel canwyll yn goleuo;
Bydd fel patrwn o grifnogaeth;
Y rhai ddelo i'th gwmpniaeth;
Bydd dra Sanctaidd i'r galluog;
Bydd yn union i'th gymmydog;
Bydd yn sobr it dy hunan;
Dyma'r tri phwynt rheitia allan,

1 Pet. 1. 15
Tit. 2. 12.

Bydd mor ddiddrwg ac yw'r Glomen
Bydd mor gall ar Saph drachefen,
Bydd ddioddefgar fal y ddafad;
Noff gan Ghrif y fath ymddygiad;

Bydd yn dempraidd megis Daniel;
Cadw'r cnawd mewn diet isel,
Swachel Win a bwyd rhy foethus
Rhag dy fynd yn afreolus,

Eph. 5. 18.

Bydd yn * ddiwair, nid yn anllad;
Bydd fel Ioseph ynd' ymddygiad
Rwyd ti yngolwg Duw bob amser,
Bydd gan hynny lân a syber.

Dela'n union wrth fargenna;
Na thwyll un dyn wrth farchnatta;
Duw ei hun sydd union farnwr,
Rhyng y gwirion plaen ar twyllwr,

1 Thes. 4. 6
Tit. 2. 2

Bydd o ffydd a chrefydd union;
Ofta Dduw o ddyfnder calon;
Na wna ddrwg o flaen ei lygad;
Yn mhob mann mae'n disgwyl atiad.

Deut. 6. 15

- Heb 13, 7** Dilyn gyngor doeth bregethwyr
1 pet 2 17 Ymddarostwng ith Reolwyr:
Rbf. 12 18 Bydd gariadus a'th gymdogion,
 Ac beddychol â phob Christion;
 Bydd drâ grasol yn d'airiau,
Psal. 15 4. Bydd yn sedrus yn dy chwedlaid;
Mat. 5, 48, Bydd yn gywir yn dy bromais;
Rbf. 16. 16 Bydd ym-mhob peth lan a * Mednais
 * **grasfodd** Bydd di berffaith ymhôb tyfa;
 Bydd fel Sant ym-mhlith y gwaith;
 Er diffeithed y fo'r cwmplu,
 Bydd fel Noah ym-mysc y cowri.
 Cyfarch bob dyn yn dra friol;
Rbf. 13. 1. Gostwng i'th well yn gwrteisiol;
 7. Parcha'r henaint a'r Awdurdod,
Leu. 19, 32. A rhor blaen i'th well yn wastod.
 Bydd ddioddefgar a chymmaesur;
Cor. 3 8. Na fydd boeth na thwym dy natu;
Diba 16. 32 Godde gamwedd cyn cynhennu,
 Y ddioddefodd hwnnw orfu.
 † **Wribwng.** Ymddarostwng i'th oreuon;
 Duw ei hun a * wrthladd beilchlon;
 † **ddiuid** Ac fe ddyru räs yn * ystig,
Dihar. 16 5. I'r rhai ufudd gostyngedig.
 Na falchia am un rhinwedd,
 Nac am gyfoeth ac anrhydedd
 Ond rho ddiolch prudd am danynt,
 Rhag i Dduw dy adel hebddynt.
Tim. 2 9. Bydd di gryo yn dy ddillad
 Dos yn lan yn ol dy alwad,
 Torr dy bais yn ol dy bwer,
 Na fydd goeg na brwnt un amser;
 Gwachel bechu i'r cwmplniaeth
 Cyslog pechod yw marwolacth;
 Cydifer gwaith y bych yn bechu,
 Cydifer Angu wyt yn haeddo,

Mae cyfathrach er y dechre;
Rhwyg pob pechod brwst ac Ange;

Fal na ddichon un dyn bechu

Na bo Angeu yn ei lyngcu

Na fydd anllad yn dy chwedle;

Na fydd aflan mewn cornele;

Ym-mhob cornel bid d' ymddygiad,

Fel pyt, faed wrth groes y farchnad, *Eph. 5. 11.*

Os cais dyn, na Diawl nac Angel.

Gonyd bechu yn y dirgel,

Cofia fod Duw afaith lygad,

Ym-mhob man yn disgwyl arnad,

Er nad ydyw dyn yn gweled,

Yn y dirgel lawer gweithred;

Y mae Duw yn gweld y cwblwl,

Fan na byddo dyn yn meddwl,

Os trofeddu yn y dirgel,

Duw ddatcuddia dy holl \ddagger gwnfel

Ac y * faneg dy ymddygiad,

It byd yngwydd haul a Lleuad:

Gochel ddilyn drwg gwmpnieth,

Pobol anwir ddigrifnogaeth:

Os fe nyrdde rhain d' ymddygiad,

Fel y nyrdde'r pitch dy ddillad,

Fal y hallta'r mor y * granffo,

O'i Dwr croyw ddelo atto:

Felly nyrdde pobol scymmun;

Foelan'r goreu ddelo attyn

Gochel neidir rhag dy frathu;

Gwachel bla rhag dy ddisethu;

Ac o ceri Jechydwrfaeth,

Gochel ddilyn drwg gwmpnieth.

Câr a'th galon bob dyn duwiol,

Bydd gyfeillgar ar rhinweddol

Dilyn arfer y rhai doethion,

A fficiddia'r annuwion.

Eph. 5. 11.

12.

Esay. 29. 15.

Zech. 4. 10.

Jer. 16. 17.

1 Cor. 4. 5.

* Gynghor

* Ddatcuddia

1a.

2 Thes. 2. 8.

* 29. barddys

Psal. 26. 4.

5

Psal. 119.

30.

Cyngor yngbyleb Bwyta ac Yfed

GOchel eiste i lawr i fwyta,
 Nes bendithio'r bwyd yn gynta;
 Gochel godi pan eisteddech,
 Nes rhoi diolch am y fwyttech;
 Christ ni fwyttei fara barlia,
 Chwaethach bwyd oedd well i' reia;
 Nes yn gynta ei fendithio,
 A rhoi mawl i'w Dad am dano;
 Pam y cytcam un dyn fwyta,
 Bwyd fy ar sellidith er cwymp *Adia*;
 Nes yn gyntaf i fendigo,
 A Gair Duw a gweddi droffo;
 Tost yw gweled mor nifeiliaidd,
 Mor anneddfol, mor anweddaidd,
 Y rhed llawer dyn i fwyta,
 Bwyd fel burwch a red i' borfa;
 Tost yw eu gweld yn cwonu,
 Oddiar ford i fynd i gyscu,
 Fel y moch or crwcca i' dommen,
 Heb roi diolch mwy na'r Assen,
 Nid oes Sôn am ras cyn bwyta,
 Nac ym fendith Duw gorucha,
 Nac am ddiolch gwedi porthi,
 Mwy na'r môch y fae'n eu pelci;
 Er bod Duw yn rhoi gyrchymmya,
 I bawb yn ôl torri newyn;
 Roddi moliant at yr eitha;
 I'r Duw mawr am lanw eu bola;
 Gochel fwyta ond dy ddigon,
 Na fydd chwannog i ddanteithion,
 Mwy na rhaid ô' ffâr lysieuelyd,
 Bair i' cawd orchfygu'r yspryd.

Os rhoi i'r cnauld fwy na'i gŷfraid,
 yst tŷn porthi gelyu diriaid,
 Os rhoi iddo lai na digon,
 yst tŷn lladd cydymmaith fyddlon;
 Ac yf ddiod tu hwnt ei fefur,
 yst bach a wŷneth natur,
 Os gadarn fydd yn peri,
 yst nerthol gwympo deni.

Gwin a wnaeth i *Noah* ymnoethi,
 Gwin a yrrodd *Lot* i ynalofci.

Gwin a dderodd gwddwg llawer,
 Gwin o'rchfygodd *Alexander*.

Heb dy ford yn sagal it ti,
 fwy lothineb cŷs a syrthni.

Os ir gelyu du dy hela,
 Os Duw yn llawn dy sola;

Os dan lygad yr ychedydd,
 Os gwaith wrth fwytta ei fwydydd;

Os yn gweld ei ymborth byfryd,
 Os yn gwarchad rhag y barcyd.

Os dy lygaid ditheu'n waetian,
 Os dydd a nŷs rhag rhwydeu Satan;

Os y gais a'th fwyd dy faglu,
 Os giniawia a swpperu.

Os fo'r ceiliog cŷch yn bwytta;
 Os ei lygaid hwnt ac yma,

Os ir barcyd llwyd ei fcliffaid;
 Os fo e'n bwytta heb feddyliaid,

Os bydded dy ddau lygad
 Os uwch dy fwyd yn gwiliad,

Os yn canfod dy Greawdwr,
 Os yn gwarchod rhag y Tempŷwr.

Os fwytta di'n a baro,
 Os griffon gwan dramgwyddo,

Os Serythur lân yn gwiliad,
 Os fwyd dramgwyddo no-dyn.

Gen. 9, 21,
or 19, 33.

Psal. 6, 9.
22,

Hof. 13, 6.

† *Disgyl.*

Nes chi'r fwyta bwyd dy hunan
 Dyro rann i'r clawd a'r truan
 Galw'r gwann i brofi' th girdo
 Rhan a'r hwn i' eb damaid girdo
 Ni chiniawc hên Ddolia

Nes cae'r gweinid bach o'r gwann
 * *Archwae* Ac ni * choeste ddin danteithion
 Nes rhoi rhan i'r bobol dionion
 Fel ni fwyttai fwyd yn felus

Job, 31 17. Nes bac ymddisfaidd wrth ei ystun
 Ac ni bydde iach ei galon,
 Nes rhoi cyfran i'r rhai dionion
 Galw dithe'r gweinid dionion

Luc, 14, 13. Felly gelwir dithe ar fyrder,
 14. I gael rhan o'r nefol swpper.

Gwael rhwngach ond bydd fodd
 I beth bynnag fo Duw'n ddanfod
 Bara Duw oedd ffrid ddigonol,
 * *Ucheldad* Gynt i'r * Patriarchiaid duwiol,
 22. Daniel bach a fydd foddion

Dan. 1, 12. Fwyttai ffrid a ffachys duon;
 2 *Bren. 4.* A holl felbion y Prophwydi.
 42. 44. Cymrent fara Hadd yw porthi,
 2 *Tim. 6* 8 Pam na byddwn ninne foddion,
Gen 18. 8 I beth bynnag fo Duw'n ddanfod

* *Crist yn* Bid ef lawer bid ef robyn,
rbith Angel Trwy gael modd i dorri newyn
 oedd un o'r * Fe fu'r *Drindod Sanctaidd* foddion

tri a fwyttai Wleda gydag Abram fyddion,
 gydag Abram Ar gig Llo a llaeth a menyng
 canys fel gel-Bara twym heb fwy o'm heuthyn
 wir ef yn far-Nawr nid oes gan bob ofer-ddyn
 2 *Yd. 3* Er cael bwyd i dorri newyn,
 Oed bar cael chwech o feigie,
 Gwin a chian i borthi chwante

Haid, cael sawa, a rhaid cael siac;
 Cael capera, Sarnier galleg,
 Y gallo llawer fwytta,
 O fwyd gan salot oi t traha,
 Mae'r sawa yn awr yu costi,
 Mes hon mewn gwres a gwagi,
 Nag oedd y breision seigie,
 Yn costi i'r hân Daidie,
 Gyt ni cheisio *Alexander*,
 Un amser gyda'r swpper,
 Y sawa oedd yu ei gylla,
 Ouanis bwyd yn ol rhyfela,
 Grai ynte syddai fodlon,
 Swpperau ar lann afon,
 Cael ddwr i dorri syched,
 A Filwyr yn eu llundred.
 Rhaid yu awr i bobol ofer,
 Cael gwin ar ginio a Supper;
 Cael cael peint neu ddau o glared,
 Yn ei tannaid bwyd i wared
 Duw ro fara i'r bobol dlodion
 Awa'n gwneio ninna'n fodlon,
 Duw faddueo'n traha i ni;
 Duw fendithier am ein porthi.

Grai cyn bwyd.

Orthwr mawr y pum mill gwerin
 A'r paw torth haid a'r ddan byscodyn
 Awa'n ninne dy wael weision,
 A hyn ymborth wyt yu ddanfôn
 A fendithia'r bwyd a'r adiod,
 Awa'n roddaiſt yma i'n gwaredhod
 A y gwir fendithiaist cyn hyn,
 A y Pafc, a'r ddau byscodyn.

A rho iddynt rym i'n porthi,
 I'th wasanaethu a'th addoli,
1 Bren, 19. Fel y rhoddaist rym o'th wiwras,
1. 10. Gynt ar deisen ben *Ellai,*
 A phâr iddynt i'n cymafforddi
 A'n crythan a'n gwir ddigoni,
Dan. 1. Fel y pearsist i' || *Mar Issel,*
|| Bayd, Ar y flacpus borthi *Daniel*
 A nad i ni o'th ddanteithion
 Gymryd grosyn mwy na digon,
 Ond y maint y fo'n i'n helpu.
 Yn ein galwad i'th wasanaethu,
 Eithr pâr i'n roddi moliant,
** Hollalluog* It bôb amser am ein porthiant,
 A chydabod mae Duw * *Celi,*
 Giniô a swpper sy'n ein porthi.

Grâs yn ôl Bayd,

POrthwr grassol pôb creadur,
 Gwyllt a dôf yn ôl ei natur,
Psal. 145, Derbyn foliant am ein porthi,
25. 16. Mor ddigonol a'th ddaioni.
 Er pan ddaethom o'r groth allan,
 Tydi'n porthaist fawr a bychan,
 Am dy fwynder yn ein porthi,
 Rym ni bawb yn diolch i ti.
 Nid oes gennym ddwr i yfed,
 Bara i fwytta grym i gerdded,
 Goleu i gaufed nerth i godi,
1 Chron. 29. Ond y roddech Arglwydd i ni.
11. 12. It ti Arglwydd am ein porthiant,
Mat. 6. 11. Am ein iechyd am ein llwyddiant,
 Am ein heddwch a'n llawenydd
 Y bo moliant yn dragywydd.

Grai yn bryd.

Lygaid pob creadur bywiol,
 dydd yn edrych Arglwydd grassol;
 yn tristio cael eu porthi,
 dydd Rhoddwr pob daioni;
 fwyti'n agor dy law rasol,
 yn porthi pob peth bywiol;
 roi ymborth wrth ei natur,
 a'i bryd i bob Creadur,
 O bendithia ni dy weision,
 holl fwydydd a'r dainteithion,
 hartoallt ar ein meder,
 digoni ginio a supper,
 a rho inni räs i fedru,
 heb yn ddyfal i'th glodforu,
 a dy * gars, a'th rodd, a'th fwynder,
 ein porthi ginio a supper.
 Duw dad fendith ar ein hymborth;
 Duw rho iddynt rym a chymorth,
 a'goni a gwir grydwr,
 a masanaethu di'n Creawdwr,
 a' bod llawer bwyd yn * ddaiati; * *Gofel*
 oes ynddynt rym i'n porthi,
 a'i dorri dim o'n newyn.
 roi dy fendith arny: O gan hynny;
 Duw bendithia; holl fwydydd a rociſt ymma;
 a' y byddo pwer ynddyn.
 athi'n cyrph a thorni'n Newyn.
 lle mae llawer sort o'fwydydd;
 a'troi'n eri yn ein colydd,
 a eu cymryd yn afradlon,
 a'u magu cäs glefydion,
 a' dy räs inni Arglwydd sanctaidd
 a' dy pob bwyd yn dymheraidd
 a' y gwneilont leſant inni.
 a' a' figont, haint na syrthai,

* Gofel

Arall rym
bwyd.

* Fofel

Rho

Rho rym yoddym i'n cyfnewid,
Yn ein galwad ith wafnacthu,
Ac i'foll d' enw'n wastad,
Er mwyn Jesu Grist ein ceidwadi.

Grat yn ol
byddi

DErbyn Arglwydd Iesu gwelodd,
Am dyffwrthid drugaredd,
Tu ein porthi mawr ddigonol,
A'r creddwriadllydd bresennol.

Derbyn Ddiolch at ein dwylo,
Am roi inni gyftal einlo,
Er nad ydym yn ei haeddu,
Mwy na'r sawl sydd yn newynu.

Rhoed pob gene ag y borthaist,
Foliant itti am y rodduist,
Ninne reddwn it' ogoniant,
Yn dragywydd am ein porthiant.

Grat cyn byddi.

DUW mawr o'r nef sanctiddin,
Ni oll a'r ymborth ymma,
Wyt ti'n roddi wrth ein rhaid,
Ith blant a'th ddefaid borfa,

A phâr i ni gydnabod,
Fod pob daioni'n dyfod,
Oddi-wrthyd [graffiol wyd]
Yn oed a bwyd a'r ddiod.

A dyfe in' bawb fofianou,
Dy enw a'th glodforn,
Am ein porthi'n well na neb,
Bôb amfer heb ei haeddu.

Ac er mwyn d' anwyl blesyn,
Yr ym ni'n daer yn a' canlyn,
Amni roddi bara a dwr
Er neb heb swccwr ganthyn.

*Ddifi

rhoddi gras i minne;
 wafanethu nâ a bore.
 ein dycew lle mae'n * blyr;
 cofol iſe a'th Gartre;
 lle mae gwyr-fwyd a diod,
 para byth heb ddarfod,
 dy blâs lle mae dy blant,
 amynt chwant na thralod.

* Chwant

Graig wedi bwyd.

Uw pam yr wyt i'n porthi;
 Mor foethus ac mor ddeintâ,
 wastadol heb ddim trai,
 adael rhai mewn tloedi?
 I ham yr wyt yn dauſon;
 dy waclaf weifion,
 nag sydd raid i ni ym-mhell;
 i'w gwell yn llymaion?
 I'm yr ym yn cyffellu,
 ydym neb yn haeddu;
 i'w mwy swccwr ar dy law;
 i'w neb sy draw'n newynu,
 Ond dy fod ti o'th fwynder;
 i'w gariad a'th drugaredd,
 i'w rhoi inni fwy ym-mhell,
 i'w fawl sydd well ei buchedd
 At hyder y rhoem minne,
 i'w ddiolch byth i tithe,
 i'w fawl sydd mor llwm ei * gar;
 i'w foli ar ei glinie.
 i'w gan hynny rhodder,
 i'w gaeu ni dôb amfer,
 i'w a moliant tra ynorn chwyth
 i'w gaeu byth a swpper.

* Tudor

Grat cyn Supper.

COdwn bawb ei pen a'n * ffrw
 At Ghrift 'rhwn yw'n * profi
 A chanlywn arno e'n daer,
 Roi fendith ar ein Supper,
 Mae e'n porthi pob peth byw,
 Et maint o'i rhyw a'i uifer,
 Ag yn rhoi i'r rhain i gyd,
 Eu bwyd mewn pryd a, themper
 Nid yw un o Adar to
 Yn dalcyn na bo i fwynder,
 Yn partoi i hwn ar * hast.
 Ei ginio, brecfast, Supper,
 Pa faint mwy y * carcra Duw,
 Am ddyn rhwn yw ei * bicta,
 A rhoi iddo i raid bob tro,
 Ond bwrw arno ei hyder?
 Mae e'n rhoddi i ddyn, yn swyd
 Y grewyd ar ei feder,
 Llystie, llafur, nifail glân,
 Pysc. adar mân heb nifer,
 Ni wnaeth Duw un gene' rioel
 Mewn tir, mewn coed, mewn dyfodol
 Nes partoi ei ymborth tyn
 I'r geneu cyn ei ganer,
 Llauer rhyw o nifail glân,
 A physcod mân ac adar,
 Y rodd Duw i borthi dyn,
 A'i lladd bob un cyn bwyttar.
 Pam nad ystyr dynion hyn?
 A rhoddi cyn y cymrer,
 Glod a moliant * prudd bob tro
 I'r Arglwydd ginio a Supper.

* Wynebpryd
 † Paraiswr
 drosom

† Ery.
 * Ofala.
 * El lan

Duw agoro'n llygaid dall;
 weld heb wall a rodder,
 a geneue ar bob cam,
 a foli am ei fwynder.

Clod a moliant bob rhyw awr;
 Arglwydd mawr y rodder;
 a ddiwallu'n cylla gwag,
 a ginio ag ar fwynder,

Dl lenwaist Chrïst ein cylla;
 Ag ymborth o'r dainteithia;
 llaw eneu pawb o'th Blant,
 a moliant am eu Bara.

*Gras yn ol
 cinio,*

In foethus iawn di'n porthaist,
 a rasol di'n diwallaist,
 ho i ni weithian ras bob cam
 a foli am y roddaist.

Oi roddaist inni'n cinio,
 a ymborth in * mainturnio;
 a ni'n rhoddi nôs a dydd,
 a blïant prydd am dano.

** cynnal*

Mae dyled arnom roddi.
 a blïant am ein porthi,
 Oh! rho galon inni a chwara,
 a ni mawr foliant itti.

Mô Bol ag wyt yn lanw;
 a ddiforent byth dy enw;
 a bendithient ar bob cam,
 dy fawredd am eu cadw,

Arall yn ol Supper,

RHown foliant prydd bob amser,
 a Arglwydd ginio a fwynder,
 a ni ymborth in mor hael,
 a ddel * ffael na phingder

** ddisgyl*

** ddisgyl*

N

Rhown

Rhown iddo ddoloch byfryd,
 'Am gael ein bryd a'n jecbyd,
 A'n llawenydd a'i fawr ras,
 In cadw † maes o offyd,
 § Allan.
 A cheiliwn gantho'n rasol,
 Er mwyn ei fab sancteiddiol
 Borthi'r enaid yn ei bryd,
 Ai air, a'i yfryd nefol,
 A thynallt ei fendithlon.
 'Ai ras yn ddfal arnon.
 Fel y gallon nos a dydd,
 I foli'n brydd o'r galon.

A R A L L

GWyr a gwagedd, gweision, plant,
 Rhown foliant am ein portol,
 I'r hael Dduw f'o bryd i bryd
 Yn rhoi maeth byfryd inni,
 Mae'n diwallu pob peth byw,
 Bôb pryd a rhyw ddaioni,
 Ac o'i law. o'i ras, a'i rôdd,
 Yn rhoddi môdd i'n peri.
 Mae'n rhoi bara inni o'r ddla,
 A gwyllt a * gwar i'n pŵl,
 Pyŵl o'r mŵl a mêl o'r gŵl,
 A llawer faig heb enwi.
 Mae e'n portbi pob rhyw gnawd
 Fel un dan sawl ei cost,
 Heb angbŵs o'r adar man,
 Na'r llew, na'r fran fy'n gweiddi,
 Pŵl 147. 9. Mae e'n porthi dyn yn rhin
 A chnau a gwin yn † ddeini,
 A brwd i rhoi o lawer rhyw,
 Heb wŵl ond Duw'n i peri.

rhown hiont foliant prydd,
 nos, bob dydd heb dŵi;
 hael Dduw am dan ei * borth * Help,
 rhoi'r fath ymborth inni.

yd am esenluffo celfio bendith ar. a rhol
 ddiolch am ymberch.

Gwilyddia hên ddyn bâr †
 Ddechreu'n henwr ddwedyd gŵs; || Brunt.

oedd i hwn gwilyddio,
 ei * cyd heb i * bracterio; † Arferid

la chwilyddied un rhyw ddyn; Mas 1536

dyn arfer Christ ei hun;

la chwilyddied pob ofer ddyn

la bwyta ei fwyd fel mochyn

la nebydd ych, fe nebydd affen,

fy yw porthwr, pwy yw perchen; Esa; i. 3;

la y roddant ddiolch iddynt,

la y meder y fo ganthynt.

la wer dyn yn waeth na nifel.

la adwaeniant Ghrifft eu Bugel,

la sy'n wastad yn eu porthi,

la trwm lwytho a daioni.

Y mae'r adar bach yn canu,

la i Dduw yn of swpperu,

la yn rhoddi moliant iddo,

la bo * Hewyrchi 'ni gwrando;

la hên hwy bob un yn ymdynnu

la y gore allo ganu;

la i'r Arglwydd nos a bore,

la rhoi bwyd i lanw eu bolie

I mae dynion hwynte'n tawi

la i'r Arglwydd, mawr eu porthi,

la roi elod na moliant iddo

la mae'r pyfe f' eb lfar gantho;

Ond ni dyle'r fath gan hyonny;
 Fod yn uffern yn newynu?
 Eilie nabod Duw'n ei cymorth,
 A rhoi diolch am eu hymborth,
 O na fydded un-rhyw Grifion,
 Yn gyffelyb i'r fath ddynion;
 * Ddi ddi- Aco byddant yn * ddigwnfel,
 llawnydd. Maent hwy'n waeth nag un anifel,
 Gwedd, **D**UW Nâd inni fwytta o'th ddor
 Fel y bwytry'r moch afale
 Heb dderchafu pen na llygad,
 I weld o ble maent yn dwad,
 Ond par innigodi'n penau
 A chydabod fod y donniau
 Oll yn dwad sydd i'n pothi,
 Oddiwrthyt Tad goleuni,
 A phar inni foli d' enw,
 Am dy fwynder yn ein llaw,
 Ath fendithio yn dragwydd,
 Am ein iechyd a'n llawenydd.

Cyngori gyfrannu a'r anghennusynol ei g

* Gaeo, **G**Wae'r goludog di dofturi,
 Dib 21, 13, * Stoppio ei glust rhag gwrando
 * Uffern Fe gaiff hwnnw ddyfal grio,
 ceraint Yn y pwll, heb neb iw wrando.
 Yn chwdu'r gwin yn hai Tafarne,
 Ynte sydd mewn carchar caled.
 Heb y dwr i dorri ei syched.
 Fae ddyweid nad oes crefydd,
 Luc. 1, 27. Na Christnogaeth yn y cybydd:
 Jac. 2, 14. Ni ddiwallu'r gwagedd gweddwen
 14, 16, 17. Yn ni hadfyd, a'r rhai clodion

fhu anwyl ynte ddwede:
 gwel carle ei frawd newn eisia:
 heb roddi dim iw † fwecrio,
 i yw cariad Duw ddim ynddo:
 Crist y ddywaid i'r a'r Camel.
 dy grai'r nodwydd yn ddi-drafel
 yr el y carl goludog,
 ed, os bydd yn anrhugarog
 Crist a'n rhoddodd yn Stiwardiaid,
 yfrannu rhwng y gweiniaid,
 i rhoddodd dan ein dwylo,
 hwnnw rhyngthynt rhag ei ddigio
 Os bydd marw un rhag newyn,
 hdd gwaed hwnnw ar ein cobyn:
 All cyfoeth mawr yr holl-fyd,
 Werthur iawn am dan eifywyd.
 Rho dy gardod yn ddi-attal,
 Os bydd llawer dyro'n amal,
 Os bydd ychydig dyro ronyn,
 al rho'n llawen heb ei wrafyn
 Dyro'n siriol dy elusen,
 gan Dduw bob rhoddwr llawen;
 Dyro'roddech yn garjadus,
 yn Crist un rhodd wrthnebus.
 Er na roech i'r tlawd ond cyfran
 mwyn Crist o'i dda ei hunan,
 e'n addo gwabar ffrwythlon,
 gyfrannu hynny i'r tlodion.
 Na ddihiria hyd y foru,
 peth allech roddi heddu:
 yn rhwydd a rho yn bawddgar,
 y fydd rhodd ddiweddar
 medd Paul tra genym bwer,
 nawn ddaioni tra chawn amfer:
 all y † Monarch mwya heddu,
 yn begian dwt y foru,

1 Jo. 3. 17

* Gnoribwyo

Mar. 10. 25

* goruchwyl:
wyr.

2 Cor. 9. 7

Luc. 14. 13

14.

Dib. 3. 27

28.

Gal. 6. 10

* Tynysog

Rodedd gan Difes wrth giniawā
 & Maribusa, Lawer saig o'r bwyd & danteithia
 Nid oedd gantho ar ei swpper,
 O'r dŵr oer mewn fflam a phoetho
 Wrth frecwastia ar ddanteithion,
 'Mchae Lŵar gantho o'r briwffio
 Wrth swpperu ni chae ynta.
 Ddafan dŵr er maint y grie,
 Fe roi'nawr y byd am lymmed,
 O ddŵr oer i dorri ei fyched,
 Pes rheo'r nef ar ddaer am droppyo
 O'r dŵr oer nis cae er † canlyn
 Nid oes gantho o'i holl olud,
 O'r dŵr oer yn uffern danllyd,
 Ni bydd gan y llawna ei Gistie
 Foru o bossib fwy nag ynta
 F' aeth mor noeth mor llwm oddi ynta
 Ac y daeth i'r byd o'r cynta
 Fe cae e'r nef am hanner floring
 Nid oes gantho iw phrynu o'r Gyring
 Heddywgall y gwyr goludog,
 Ranna llawer i'r newynog
 E' alle foru trwy ryw ddamwain
 Na bydd ganthyn ddim eu hunan
 Rhonn gan hynny tra 'peth genym
 I'r dyn tlawd i dorri newyn;
 Foru o bossib ni bydd dimne,
 I xyfrannu i'r mwya ei eisie,
 Torr dy fara i'r newyblyd
 Fe fendithia Duw dy olud:
 Ni bydd llai dy gig i'th grochon
 Er y roddech i rhai tledion,
 Ni bu'r weddw o Sarepis
 D'lotfach er y gadd Eilia,
 Ni bu llai ei boel na'i thoesyn,
 Fe rhoi teifen iddo o ronyn,

* Dafn
 || Celso

Eley. 537.
 8.

Bm. 17

Gwelais lawer o'r gwyr mawrion, Dib. 22. 16

cyrwydro am dreisio tlodion,

ni oi welais gwedi'ngeni,

ym ar feth am helpu tlodi,

doegedd, * syrthui, trawfedd, * traha, * dlogi

modd lawer i gardotta:

† gwnemhar

Oi ni yrodd roddi Cardod,

Dyn erioed i fynd ar anffod.

Gwyn ei fyd madd Brenin Dafydd,

I dyn dynno'r tlawd o'i gyftudd:

Dw ei hun mewn amser adfyd,

Psal, 41. 1

A tynn ynte maes oi ofyd.

2, 3,

Duw a'i gwared o'i drollodion,

Dw a'i ceidw rhad gelynion,

Dw ei hun a gweiria ei wely,

Dib. 19. 17

Im fo elaf heb allel cyfigu.

Rhowch ir tlawd eu rhaid yn echwyn

Chist ei hun a'n feichie troflyn

A y dal i chwi drachefen,

Nid y roddoeh wrth eich angen:

Fwy ond lldew brwnt ni * sentre?

* antaria

Ni yn echwyn ir fath feichie

Mat, 10

Dw'n sy'n talu ar ei ganfed,

29, 30

I ddyledwyr ei holl ddyled,

Rychi'n tristio gwaeth meichneon,

Namib Duw am swmpe mawrion,

Trystweh Crist am grach dipynne

Gelfio'r tlawd mae'n abal meichie,

Mae e'n-talu ar ei ganfed,

I bob Christion ei holl ddyled:

Dwl yw'r cybydd ni all hebcor,

* Ennill

Dim ir tlawd am gymmaint occor

Nid, oes occor wi'n ei nabod:

Fwy ei fael nag occor cardod;

Mae'n dwad adref ar ei chanfed;

Im fo rheittia cael ei gweld,

Nid oes drysor ar ddaiaren;
 Well na chardod ac elusen:
 * *Dyn arad* * Hi fydd gwell yn nydd dy drallo
obrua yr bai Nag aur coeth ac Arian parod
y roddant el- Fe dreulia'r Aur fe ryda'r Arian,
nsennan o Fe fwyty'r pryfed lawod a Sidan,
gerlad atto Fe lwyda'r bwyd fe sura'r ddiod,
es. Nid oes dim all gwaethu Cardod;
Mat 10. 42 Pan losco'r byd yn wenfflam ole,
Ond o ber- A'r tai a'r tir a'r holl dryflore.
wydd bod ein Fe fydd cardod uwch-law'r boban,
gwelshredo- Ym Haradwys yndy * waetian * *Adisgr*
edd goren ni Pan ddol Ange gläs i'th geisio,
yn amberff- Fynd l'r barr yn noeth i ympirio,
alib. nid yd- Goreu stor medd Christ yw cardod,
yn hwy yn Ddydd y farn o flaen y Drindod
baeddu byn- Pan bo'r tai, a'i tir, a'r traffe.
yd iragynyd- Gwedi'th ado dan law ange,
del. Fe fydd cardod yn dy ddilyn;
25. 64. 6 Nes dy ddwyn i Lys y brenin.
Luc. 17. 10. Mwy o ennill fydd yn dyfod,
Gal. 2 16 Er dyn fydd yn rhoddi cardod,
Er hynny lle Nac ir tlawd fydd yn ei dderbyn
to fydd y Mac'n e'n cael llawer am y gronyn
am gwelsh- Fe geir manna am y briwnsion
eddoedd da: *Aqua Vita* am ddwr ason.
Mat 7 17 Gwisc ddisgleirwen am hên gadach,
Mat. 2. 18 Ar law Christ a'i wir gyfeillach,
 Gwna gan hynny ffrins o'r golod
 * *dwr y by-* Ac or Mammon oll fydd gennyd,
yd. Felly ith dynner ar ddydd tywyll,
 Attynt ir dragwyddol bebyll.
Luc. 169. Storir lle bydd dy breswylfod
 Gwerth fydd gennit dyrogardod,
 Na wanfyddia fel dyn llanas,
 Werthu Tyddyn i gael Teyrnas,

Gyr o'th flaen yn nymau'r tlodion,
 llor lle na speila'r lladron,
 uch beth a rodddech iddyn,
 law Christ y cei i dderbyn
 weech i'th wraig a'th blant a'th drafe
 wraig ath blant ath flrins a'u pie:
 weech i Grift ar clawd a'r truan,
 mo'r wyt i ti dy hunan.

Iryflora oth flaen i'r nefol Bebyll;
 dalalew i'th lamp mae'r ffordd yn dywyll *Luc. 12 33*
 Gwna bwrs di-draul o'r da i dderfydd *35*.
 I Christ ei hun yn rhoi it rybudd.

huan a'mal tra' cech amser,
 rhoddo Duw it bwer! *2 Cor. 9. 6,*

ganfed di gei feddi.

d bryd, oni ddeffgi.

Ion dy fara i'r newynog,

a llada'r noeth anwydog,

grwydrad dyro letty,

ei hun sy'n erchi hynny.

Id yn llygad i'r rhai deillion

Id i'r Cloff a nerth i'r gweinion,

ysicwyr weddw car dieithriad,

am a thad i'r plant ymddifaid.

Gal. 6. 9,

Esa. 59. 7.

Job. 29. 12

13, 15, 16,

Gyngar i bob penentla i lymodraethu ei *4*
 yn ddawol

O mynni fod yn ddyn i Dduw

Yn Grifion sanctaidd tra fech byw

Gwna dy dy yn Eglwys fechan

deulu'n dylwyth Duw ei hunan.

Gwna dy dy yn Demel * gyflon,

Gwna dy dylwyth fal Angelion

ei graddde o bob galwad,

afanaethu Duw yn ddifad,

Gwna dy dy yn daniel sanctaidd,
 Taddoli Duw yn weddaidd,
 Can bob enaid a fo ynddo;
 Ffortu a hwyr yn ddi-ddeffygio,
 Dewis feini o bobl rasol.

[madda]

Gweda † sgwario i gyd wrth reol
 Yn byw yn sanctaidd ac yngymwys
 I adeile dy lán Eglwys;

Nad un maen anghymwys ynddi,

Nad un drwg ddyn ddwad iddi

Nid rhai aflan ond rhai cymmwys,

Y fyn Duw yn feini Eglwys.

Tro'r mac'n aflan oll oddi wrthyl,

Ni fyn Duw'r fath feini sarollol;

Ty i Grist, nid ty i Gythrel,

Y fydd d' Eglwys di ath Demel.

Ffittiachi ydyw pobol aflan?

Fod yn tain i gorlan Satan,

Ac yn danwydd uffern drifft,

Nad yn faio i Eglwys Grist,

Main anghymwys main afuraid,

Syn anffurho Temmel gruaidd:

Dyn aneddfol dyn ancinwyth.

A bair anglod ith holl dylwythi

Nad ddod glogfain cws anghymwys

Heb ei sewario yn dy Eglwys

Ac na dderbyn ith dy deddfol

Rai di grefydd at rai grassol.

Ni wna meini cws anghymwys

Ond diwreiddio gwelydd d' Eglwys,

Nad rhai aflan drwg di grefydd,

Ond troi'th dy ai dorr i lynydd,

* ni ddaw

Crist i gyswrs

nab ond y

Sallu

So, 12, 23

Gyr yr aflan ffwrdd oth deula.

Cyn y ceisfech Grist ith lettu:

† Nid daw Christ i lle amherffordd

Ni trofn gynta'r aflan ymmalch,

Ith m chydwydd mewn un Ddwl;
 blant Dwn a phlant y cyffwrdd;
 wy na'r gwenin bach a'r mwyr;
 yspryd glan a'r yspryd dwyr;
 Nid thrig Bwennin lle bo môch;
 twnt ei buchedd, cas ei thoch;
 thrig Christ a'i Yspryd gwiwlan;
 Is yr un tŷ ar rhai allan.
 Os bydd ith dy rai digrefydd;
 ddwlon, marilyd, ac anusydd;
 Is hwy * mawr fel Dafad Glafellyd, * allan
 Ith Clafrio'r faint sydd gennyd,
 Fel y bwriodd *Abraham* *Isaac* *Gen 21;*
 Ith o'i dŷ, am chwarent's *Rebel*,
 Ith bwrw dithe'r allan;
 Ith o fŷc dy dylwyth allan;
 Nid adawe *Dafydd* *Frenin*,
 Os annuwiol yn ei gegin;
 Nid ad dithe ddwrg weithredwr;
 Is dy dŷ nac yn dy barhwr;
 Un gwas allan a bair amair,
 I lawroedd o ral † diwair: * *Onn*
 Nid gan hynny'r allan orphwys;
 Yn dy dŷ nac yn dy Eglwys;
 Myn rai duwiol ith wasanetho;
 Os dedwyddwch a chwennychu,
 Duw fendithia waith y duwiol,
 Pan ddol afwydd ir anneddfol.
 Gwas fel *Jeseph* Duwiol geirwir,
 Y dyn bendith ar ei feistr;
 Ond y dwrg ddyn megis *Aban* *Jos. 7. 19.*
 All * andwyo'r tŷ ar Gorlan,
 Os bydd gwas crefyddol gennyd,
 Duw fendithia dy holl olud;
 Fel y gwnaeth ef er mwyn *Jes.* *Gen. 30. 10.*
 holl olud *Aban* lwyddo,

† Addfryn

Gwell gwas duwiol, * llariaidd, llaw
A dyn lwyddiant ar dy faefydd,
Na'r digrefydd gorreu gaffech,
A dyn allwydd ar y feddech.

Gwell y llwydda gorchwyl gwas
Dildrwg, llariaidd, llawn o ras,
Nag y llwydda gwaith anneddfol,
Gwas digrefydd grymms graddol,
F' all gwafanaethwr doeth crefyddol.

† Pet. 3. 1 2,

* digref,

Droi i feistr fod yn ddeddfol,
Fal y dichon gwraig y * Pagan
Droi ei gwr yn Grifion gwiwan,
Oni cheisio bobol ddeddfol,
Ith wafanaethu yn grefyddol,
Byth ni bydd dy dy yn Demel,
Ond yn wal a * glwth ir Cychel.

ll gweily.

Nid wyd nes er gweifion Cryfion,
I gyflawni dy orchwyllion :
Oni byddant hefyd (Clyw)

Grŷfi gwplan gorchwyl Duw.

Na fyn no ith dy ath drigfa,
Nes bo o deulu'r ffydd yn gynta ;
Nac no gwas tra fydddech byw
Nes bo'n gynta'n was i Dduw.

Ni fyn Eglwys Dduw it dderbyn,
Twre na Phagan itti'r Cymmun ;
Na fyn dithe yn dy Deulu,
Rai di grefydd ith wafanaethu.

Ni bydd gwas digrefydd cywir,
Nac ir Arglwydd Dduw na i feistr
Cans arferol ir fath ddryg was,
Werthu feistrir megis Suddar

Cals gan bynnu bobol sanctaidd,
Pobol ddurwlol, pobol neddaldid,
Ith wafanaethu tra sech byn,

Os gwnel dy dy yn Eglwys Dduw

Bydd

Bydd dy hunan yn oleuni,
 yn batrwn o ddaioni,
 holl bobol mewn sancteiddrwydd,
 addid buchedd, ac onestrwydd,
 A rho siampl dda i ddilyn,

Is y neuadd, yn y gegin;
 Mewn gair, gweithred, ac ymddygiad,
 I bob rhai fo'n disgwyl arnad,

Rhodia gyda Duw fel Enoc,
 Bydd bob amser yn * wagelog,

† *Cogbelgar*

Gfai fod Duw afaith llygad
 Yn mhob man yn disgwyl arnad,
 Gwachel ddwedyd dim nai wneuthur
 Oad y fytho tra chymestur;

O flaen Duw a chroes y farchnad,
 A phar gofio hyn yn wastad.

Bydd mor febr, bydd mor sanctaldd
 Bydd mor gynnig, bydd mor weddaldd
 Bydd mor ddeddfol, bydd mor gymmwys
 Is dy dŷ ac yn dy Eglwys.

Y mae dyled ar Ben-tenlu;
 Dylisgu dylwyth wir grefyddu;
 Nabod Duw a chadw ei ddeddf
 Crefu yn Ghrif a'i ddoli yn ddie

Gen. 18 19.

Fel y dysce Abram ebrwydd
 Lawb oi dŷ i ofni'r Arglwydd,
 Felly dysc dy blant ath Denlu
 I nabod Duw a'i wir wafanaethu,

Job. 17 3.

Dysc dy blant a dysc dy bobol,
 I wir nabod eu Tad nefol

A'r Jachawdwr a ddanfonwys
 Dyma'r ffordd i'r nef yn gymmwys,
 Planna gyfraith Dduw yn wastadol,
 Yng halonne pawb o'rh bobol;

Sonia am danynt hwyr a bore,
 Y mewn y maes wrth rodio ac eiste;

Duw

Deut. 6, 6.
7, 8.

Duw fy'n erchi'r Tadati ddangos
 Deddfau'r Arglwydd iw holl blant
 A rhoi'n iachie ar eu distad
 Er mwyn cofio gair Duw'n wastad
 Darllain bennod or ferythure,
 Ith holl dylwyth nos a bore;

* all adrodd

Jac. 1, 22.

Barnwr

Par i bawb * repeto allont,
 A byw'n ol y wers y ddyfcont,
 Bydd Reolwr, bydd offeiriad,
 Bydd Gynghorwr, bydd yn * Ynad
 Ar dy dy, ac ar dy bobol.
 I reoli pawb with reol.

Bydd Offeiriad iw cyfrwyddo,
 Bydd Gynghorwr iw rhybyddio
 Ac i draethu'r fengyl iddynt,
 Ac i brudd weddio drostynt.

Emmell,

Bydd reolwr i * gompelio,
 Ac i gospi'r rhai droseddo,
 Ac i beri bawb oth bobol.

* **Ag arse-**
rlon da gan-
ibynt,

Fyw'n grifnogaid ac yn * foefol.
 Bydd di Farnwr i gyfrannu,
 Union farn, rhwng pawb oth deub
 I roi tât i'r da a'r durwiol,
 A diale i'r anpeddfol,

Gwaa di gyfraith gyfiawn gymorw
 I reoli'th dy a'th Eglwys:

Par ith bobol yn ddiragraith,
 Fyw yn gymmwys with y gyfraith
 Dyfe i bawb yn gynta ei dylet;
 Dangos b'wedd y dylent fyned,
 Gwedi dyfau'r gyfraith groyw,
 Par i'r wialen beri ei chadw,

Bydd a'th law, a bydd a'th llygad
 Yn llwyr ddisgwyl ar eu ymddydd
 Nad i'neb, ar air na gweithred
 Droi ar draws heb gerydd caled

Fir i bawb o'th Dŷ ddifalcitio,
 i feren yn gofuo,
 a thoi llewyrch dyfe ac * urddas
 heb rhai fo'n trigo o gwmpas
 i'r ith dylwyth di ragori,
 i'w duwioldeb a daioni
 i'w oedd tylwyth Nae dduwiola
 i'w thagori'r holl fyd cynta.
 I'r ith wraig fod megis Seren
 i'w sanctaidd, lonydd, lawen
 i'w damp o Sancteiddrwydd,
 i'w gair, gweithred, ac onestrydd
 i'r ith holl blant fod yn foefol,
 i'w griffnogaid ac yn rasilol,
 i'w ymoftwng i'w rhieni,
 i'w plant Rechab yn y flori.
 I'r ith Dylwyth fod yn fyddlon
 i'w tylwyth i'w Philemon,
 i'w y wnaeth ei Dŷ yn Eglwys,
 i'w mor sanctaidd ei rheolwys.
 I'r ith bobol fyw mor gymmwys,
 i'w dy Dŷ ac yn dy Eglwys,
 i'w mor sanctaidd ym mhob Cornel
 i'w pla baent yngborph y Demel
 Nad hwy ddangos gwaeth cynheddfe
 Nad hwy wneuthur fryntach castle,
 i'w y tŷ nag yn yr Eglwys,
 Nad par iddynt fyw yn gymmwys
 Nad hwy dorri un gorchymyn,
 i'w rhai lleia heb ei gwralfyn,
 Nad hwy ddylun un drwg arfer,
 i'w eucyffroi wella at fyrder,
 Nad i fawr na bychan dyngu,
 i'w'r Arglwydd mawr, na i gabli
 i'w dibrisio gwaed y cymmod
 i'w roi dial am ei bechod.

|| *Anrhye*
 ead

Jer. 35: 6;

Dib. 26: 3

ar 23: 13

24.

Nad

Nad hwy drefio'r Sabbath sanctus
Mewn oferedd anghristnogaid ;
Nac mewn gloddest a phibyddiaeth,
Heb roi union gospedigaeth,

Nad un wrando'r gair yn ofer
Heb ei ddilyn gwedi clywer ;
Ai ail gnoi a fôn am dano,
A byw'n ol y wers y ddyfgo

Nad un fynd y nos i gylcu
Nes penlinio wrth ei wely ;
Ac addoli Duw yn gynta,
Cyn y rhoddo iw gorph esmwyth

Nad un fynd y nos i gylcu
At un gorchwyl mawr na bychan
Nes addoli Duw'n ei stafell.
Ar ei ddaulin heb ei gymmell.

Nad un daro ei law ar Arad,
Nac ar orchwyl o un galwad ;
Nes y Cotto'r ei law yn gynta,
Am gael Cymmorth Duw gorucha,

Nad un fyned i siwtneia,
Nac i forio, nac i fleiria,
Nes ymbilio'n daer a'r Arglwydd,
I ddwyn adre yn ddi dramcwydd.

Nad un arfer megis mochyn,
Fwytta ei fwyd a llanw i growyn
Nes bendithio'r bwyd yn gynta
A chydabod Duw gorucha,

Nad un godi megis nifel,
Gwedi llanw ei fôla a'i tottel ;
Heb roi dŵlch ll prudd a moliant,
I'r Tad nefol am ei borthiant.

Nad fod un o'rh deulu'n eise
Ar wasanaeth, na na bore ;
Wrth wasanaeth, Duw bydd
Nas gwasanaetho neb e'n 'Iselus,

* *disrifol*

* *Gofalus.*

Nad hwy arfer geirio lloerig;
 ac ymadrodd brwnt, llygredig
 na rheg, na llw, nac enllib,
 tramp, na ffrost, na dim cyffelyb
 dysc dy blant, a rhwym dy bobol
 i geru geiriau grassol.

Geiriau baro maeth a chyffur,
 ac urddas i'r gwrandawyr.

Nad hwy arfer castio bryntion
 Nad hwy watwor pobol wirion:
 Nad hwy gablu rhai anafus,
 i buchanu'r tlawd gofydus.

Nad hwy * chwiffo yn y Seler;

* Yfed

Nad hwy feddwi ar un amser;

Nad hwy || sugno mwg o'r ddalen,

† gormod

Nad yn spelio'r bol a'r cefen,

o'r Tobaccy

Nad hwy hoffi ffasiwn anllad.

Nad hwy gwallt nac ar dillad;

Nad hwy bob un fynd yn weddaidd

1 Cor. 11 14

Nad hwy yn gryno ac yn gruaidd.

Nad hwy y Sabbath nad hwy i'r pebyll

Nad hwy mae'r deillion yn ymgynnull,

Nad hwy i'r dramwy i'r tafarne,

Nad hwy mae'r Diawl yn cadw ei wylie,

Nad hwy ith ‡ Eglwys blwyf y sulie,

* gwel heib

Nad hwy holl Dylwyth with dy fodle,

a ddymedir

Nad hwy ddoli Duw'n gyhoeddus,

yn y pummed

Nad hwy dyrsa yn ddisceulus,

ddalen yng-

Nad hwy ith dylwyth drigo gatre

ylch gwrang

Nad hwy gosper ar y sulie:

do'r gair

Nad hwy loctran ar y Sabbath,

mewn plwyfe

Nad hwy y chwario chwarien draonoeth

eraill oni

Nad hwy ddod ormod waith anesmwyth bydd pregeith

Nad hwy dyddier wythnos ar dy dylwyth; yn dy blagf

Nad hwy ambell awr yn llawen, * Canlata dy banan

Nad hwy deffgiol godi gefen.

Ar y Sabboth nad hwy'n segru,
 Par i bob un chwilio'r scriythur,
 Ac i weithio gwaith Duw'n escyd,
 O flien un gwaith a fo gennyd.
 * *Tmresym* Dyfc dy dylwyth ar y Sulie,
 Bob rhyw un i ganu Pſalme,
 Ac ymbwngcio'n * llon a'i gilydd,
 Am air Duw a phyngciau crefydd,
 † *Llawen* Ar bob Cinio, ar bbb Swpper,
 Par i ryw un darllain Chapter,
 I roi ymborth i bob Enaid,
 Pan bo'r Corph yn cael ei gyfruid
 Nad dy dŷ, na hwyr na bore,
 Heb wasanaeth a gweddie;
 Gwell ith dylwyth fod heb swpper,
 Tra font byw na bod heb olper
 Nad ith Eglwys fod un amser
 Heb wasanaeth pryd a gosper,
 Nac heb aberth hwyr a bore,
 Ir Tâd nefol am ei ddonie,
 Nad un cornel a fo ynddi.
 Heb ei ysgubo o bob brynti,
 A'r yscubell o ddifeirwch,
 Nes cael ffafar Duw a'i heddwch,
 Golch i llawr a heilltion ddagran,
 * *Murlau* Trwſſia ei * gwelydd â rhinwedd
 Nâd ei hallor heb dân arni.
 Ac arogle mawl a gweddi,
 Cais dy hunan chwareu'r fleiriad,
 Galw ar Enw Duw yn wastad;
 Pâr ith bobl gydfyfyrio,
 Gyda thi trech yn gweddio,
 Bob penteulu Carceus cymmwyn,
 Ddyle fod fel gwr o'r Eglwys,
 Yn Cyngkori yn rhybyddio,
 Fawb o'i dŷ yn ore ac allo.

A'r fath drefen sy'n yr Eglwys;
 Yn rheoli pawb yn gymmwys,
 Dyble fôd yn nhy pob Christion;
 I reoli'r Ty a'r dynion

Goffod un neu ddau o'th deulu;
 Ed wardeniaid ith gyd-helpu,
 Gadw ith bobol oll wrth drefen;
 I rheoli yn dy absen.

Rhaid yw disgwyl ar arferion;
 Ac ymddygiad pawb o'th ddynion;
 Ac ar lwybre rhai sy'n pechu.
 I y gallech eu ceryddu.

Nad un drwg-ddyn heb ei gospi;
 Iu ol mesur ei ddrygionl,
 Rhag i arall bechu twy twy,
 An it flasio'r anghymradwy,
 Dyro rhydd i'r Trofledwr,
 Dar gwaith, pedair, wellhau ei gyflwr;
 On ei dastu ffwrdd o'r gorlan,
 O'i wella trô fe allan.

Os bydd meddwon na bydd sobor;
 Os bydd drel na dderbyn gyngor,
 Un digrêd na charo gresydd.
 Tro hwy mae yn ol cael rhybydd.

Os bydd morwyn yn scoldies,
 Ac heb berchi Sara ei meistres;
 Dwrw Hagar o'r drws allan,
 Gad ei feistres gael ei hamcan.

Nad ith ddynion fôd yn segur, Gen. 16.
 Nho ryw dasc i bawb iw wneuthur
 Maeth diffwythder *mammaeth guradwydd*
 In cyd-ddwyn a segurlydrwydd,

Myn weld pawb o'th blant ath deulu
 Yn mynd mewn pryd, pob nôs i gyscu Prov. 10. 18.
 Afer ddwg yw gadel gweision,
 Ynd i gyscu pan y mynnon,

Pan boi'n amser mynd i gyfscu,
 Cais gan Ghrifft fendithio 'th deulu,
 A bod arnynt oll yn geidwad,
 Gwedyn cymmer di dy gennad,
 A rho rybydd ithi holl bobol,
 Alw ar Dduw yn * ~~ad~~ ofionol,
 * *Barchedig* Fawr a bach, ar bon ~~ad~~ finic,
 Cyn yr elont iw gwelad.

Ac rha'g ofon i Dduw gyrebâ,
Rhai o'u Cwsc i fynd iw barnu,
Pâr i bob un lwy'r ymgweirio,
Fynd o flaen Dduw cyn y cyfsc

Os yn llyn y llywodraethu,
 Dy holl dylwyth ath holl lettu i
 Duw fendithia'th dŷ a'th dylwyth
 Ac a'th gwna chwi oll yn esmwyth
Jo. 14. 23, Christ a Bresswyl yn dy demel
 Christ a'th wrendy yn dy drasel.
1 Sam. 2 30 Christ a'th dderbyn o'th lân Eglwys,
 Ar dy ddiwedd i Baradwys.

Dyledsfydd plant i'n rhieni

Eph. 6. 2, 3 **O**S plentyn wyt, rho wir anghydedd
 Ith dâd, ath fam, trwy barch a mawr
 Duw sy'n erchi eu hanrhydeddu,
 Os grâs a hir oes a chwennychu.
 Gwna'r peth archo dy rieni,
 Praw ymmhob peth eu bodloni,
 Trwy na cheisfont gennyd bechu,
 Gwna bob peth y font yn fyndu.
 Derbyn gyngor. derbyn gerydd
 Derbyn gof dy dâd, yn afydd.
 Derbyn ddyfsc pan fo'n dy sfiacco,
Diffr 4. 1. Derbyn bob athrawiaeth ganibo,

Os dwl, os dall, os poeth os * lloerig * *Llenawglaf*
O, anioddefgar a dotiedig,

Y fydd dy dad, a'th fam mewn benaint
Godde ei gwendid trwy ddioddefaint

O bydd dy dād a'th fam mewn tlodi
A chenyd tithe fodd iw peri *1 Tim 5. 4.*

Maetho'n dirion y ddau henddyn
Fel y maethfont dithe'n blentyn;

Dilyn siampl y * Ciconia, ** Math 0 A.*
Yn porthi ei dād, pan fo ef gwanna, *deryn*

Yn cweirio ei nyth, yn ei adeinio
Yn hen yn wann heb allu cyffro.

Dilyn arfer y * Dolphiniaid, ** Math ar*
Yn porthi eu Tād a'u mam yn weiniaid *byfod.*

Gan ei cadw pan font gwanna
Rhag i'r pyscod mawr eu difa

Gwradwydd mawr ei feibion dynion
Fod yn waeth na'r Adar gwylltion,

Gwaeth na'r pyscod mewn caledi,
With y rhai rodd bywyd inni,

Od wyt wr mawr o alwad uchel
Ath dad yn dlawd, a'i radd yn isel

Rho bareh ith dād, er cūwch o'th alwad
Anrhydedd a'th fam yn wastad, *Gen, 45*

Er bod *Josepb* yn rheoli.
Gwlad yr Aipht, a'i dād mewn tlodi,

Fe wnae *Josepb* sawr anrhydedd,
Iw dād ei hun yn maint o'i waeledd,

Er bod *Solomon* yn frenin, *1 Bren. 2.*
Ar ei orsedd yn gyffredin,

Fe ddiseynne oddiar ei orsedd,
I berchi fam a mawr anrhydedd

Er bod *Chriſt* yn Dduw, yn ddyn
Yn uwch na neb, yn well nag un. *Luc, 2. 51.*

Fe barche, ei fam fe barche ei dadmaeth
Fe fyddde ufydd iw bathrawiaeth

Byd faet ti Duwc, mid llai dy ddyled
 I berchi'th dād a'th sam er tlotod,
 Ni ry'chelfraint rydd-did itti,
 Leusu'th ddyled i'th rieni,

Mae'th dād yn dād, pyt fae ef cobler
 'A thitheu'n fāb, pyt fae ti'Scwier,
 Tra fech di'n fāb, mae Duw'n dy rwyng
 Roi parch ith dād pwy bynna fytha.

Pan oeddyd wan heb fedru cwanu
 Heb fwyd i gnoj, heb laeth i Lyngon,
 Heb glwtt ith gylch, dy sam a'th helpodd
 Pa dal y roi ir hon ath fagodd?

Yn hlr hi'th ddygodd dan ei gwregis
 'Aigwaed hi'th borthodd yno naw m;
 Ai llaeth hi'th olchodd o'th hollfryuti;
 Pa dal pwyth y wnaid di iddi?

Yn glaf hi geisfodd dy ddiddan
 Lawer nōs, gan golli ei chyscu;
 Gan dy lwlan rhwng ei breichie,
 Pan baet ti ar dorri'n shenge.

Rho anrhydedd prudd gan hynny
 Ith rieni am dy fagu.

Nad wall arnynt hyd dy farw
 Tro gwerth ceiniog yn dy belw.

Blinderni. Y parch, a'r bri, a'r bwyd, a'r trwsia
 A roech ith dad yn hēnwr ingnad
 Y ry dy fab i titheu'n henddyn
 Wrth union farn, cyn dēl dy desyn

Y garthen rawn y fu ar wely,
 Dy dad wrth orwedd, yn y beudy,
 Y geidw'th fab i tithe orwedd,
 Ar y dafnod cyn dy ddiwedd.

Luc. 6 38. Y messur cwta'r hwn y roddech,
 A roddir itti pan heneiddiech;
 Yr wyr y ddial medd y wlad,
 I messur bach y roech ith dād,

Bydd gan hyuny hael a serchog;
 Rhwydd, a thirion, a thrugarog;
 Wrth dy dad ath fam mewn henaint;
 Fel y caffech ditheu'r cymmaint, *Gen. 26. 34.*
 Na ddos fel Esau i brlodi. 35

Heb gael cennad dy rieni;
 Oid i Dduw 'rioed fenduthio;
 I fath ôriodas wyllt, na'i llwyddo
 Os anweddus yw'th Rieni,
 Nid oes itti o'u amherchi;
 Nâ bychanu hyd eu diwedd,
 Oed gweddio am wella ei buchedd, *Gen. 9. 25.*
 Chwam am Watwar Noab ei dad,
 Dym felldithlwyd yn ei had;
 A felldith hon f'eb fyned etto;
 O grwyn y * Mwrs y ddaeth o hono. * *pobl ddau*
 Absalon dëg y fu y anusydd. *2 Sam. 18*

A thraws iw dad, hên frenin Dafydd, 9,
 Duw a'i crogodd wrth ei locfen,
 Am ei drawfedd wrth frig derwen,
 Farcha'th dad a'th fam gan hynny,
 Helpa'r ddau pan fônt yn ffaelu,
 Felly hestyn Duw dy ddyddie.
 Yn y tir lle bo dy dreigle.

Pabteu addyle ddyn ffyrlo arnynt ar y Sab:
 bosh wrth fyned ir Eglwys, a pha fodd y
 mae iddo gmdwyn ei bun yno.

CYn dy fynd ir Llann, wrth gerdded
 Meddwl, i ble rwyf ti'n myned?

O flaen pwy? ac i ba bwrpas,

A dôs gwedyn iddi'n addas,

* Rwyf ti'n mynd i Dŷ'r Gorucha;

O flaen Duw yr Emprwr mwya,

I chwedleu ar dy ddau-sin.

A'th Grawdwr ac a'th Frenin,

Rwyt ti'n mynd i lys *Febosa*
 I gael clywed Duw gorucha,
 Yn ymddiddan a thi'n hyfryd
 Dêg a thêg o air y bywyd.

Rwyt ti'n mynd yn brudd i ad
 O flaen Duw dy holl gamwedde,
 Ac i ddeisyf ei drugaredd,
 Grâs a grym i wella'th fuchedd

* *Rbyddhad* Rwyt ti'n mynd ei geisio pardwn
rhano swydd Nawdd, a grâs, ac * absolusiwn
gweinidog Gan dy Ghrift, trwy enau'r ffeiriad,
yn cyhoeddi Am dy bechod a'th gam'ddygiad
maddenant Rwyt ti'n mynd i lwyr weddio

ir credadyn Ar yr Arglwydd mawr sy'n addo,
edifeiriol ac Rhoi i ni bob peth sydd angenrhaid,
nidi neb At y corph, ac at yr enaid,
arall Rwyt ti'n myned i fendithio

Luc 24 47 Duw am bob dawn y geist gantho
 Ac i roddi ir gorucha.

Esa 55, 7 Glod a moliant gyda'r dyfys

Jo 20 23.

Rwyt ti'n mynd i wrando'n hyfryd

Esa. 57 21, Fengyl Ghrift a gair y bywyd

Gwillys Duw, a'i gyfraith sanctaidd

Num 6, 23. Ith gyfrwydda i fyw'n grifnogaid,
&c.

Rwyt ti'n mynd i geisio cyfran

O hael fendith Duw ei hunan,

Psal 100 2. Ith ryddhau y ffordd y cerdddech

Ac i lwyddo'r hyn a wnelech,

Psal 42 1 Dos gan hynny trwy lawenydd

I ddy Dduw a dirfawr awydd;

A hiraetha am fynd yno,

Fel yr Hydd am ddyfroedd *Silo*

Dôs yn llawen, dos yn siriol,

Dôs yn * con, dôs yn foefol,

Dôs yn fuan, dos yn fore,

Dôs i ddy Dduw ar dy linis.

Dis ir Eglwys gyda'r cynta;
 yno gyda'r ola:
 Na fydd yno, na fydd segyr;
 wedithia walth dy Dduw yn bryffur;
 Na fydd segyr yn nhŷ Dduw.
 wedithia ei waith yn brudd trech byw;
 ddigedig yw'r dyn gwallys,
 swel gwaith ei Dduw yn 'sceulus.
 Cwmp yn isel ar dy ddau-lin,
 yn eiriol ar dy Frenin;
 wedithia a'th holl galon
 ragrithia o dwyd Gristion.
 Swando'r gair yn dra awyddus
 hyn hwn ir galon garcus.
 Dis ir brain a'r fall i schiffed
 i ffirwytho ar ei ganfed
 Swachel edrych hwnt ac ymma;
 Swachel gyscu na chwedleua;
 Dis gwna naill ai * prudd weddio,
 Swando'r gair, a mynd oddiyno.
 Ni all Duw yr union farnwr
 Swachel edrych ar ragrithiwr,
 Dis fain cymryd arno ddoli,
 Dis heb wneuthur hyn o ddifri
 Pan weddio'r gwr eglwysig,
 Cyd weddia ag e'n * ystig;
 Dis yng air o'r ddechre ir diwedd,
 Swawn cyttundeb a chynghanedd
 Pan bregethir yr efengyl,
 Dis heb droi at hon dy wegyl:
 Dis Duw yw'r fengyl helaeth
 Dis yn gweithio'n iechydwrfaeth
 Dis Crassa'n fanol ar y ffeiriad
 Dis yn pregethu a'th ddau lygad
 Dis ei eiriau yn dy galon
 Dis chais ddilyn ei gynghorion

Prez 9 10

Jer. 48 10

Jer 29 13

Mat 15 7

8.

Dib 5. 1

Pf. 119 11

Mat 13 23.

* oddisfrif

* Sef yn dy

galon

* Yn ddysfal

rhuf 1, 16

Luc 4 20

Cymmer

Lae, 10 6

Cymmer bob gair ag y ddwetto;
 Megis cyngor i'th rybuddio;
 * *Ysai* 53. 1. O bŵr * enau Chrif ei hunan.
 yn llefaru. I fyw'n weddaidd yn ei ofan,
 trwy'r gwel. Na ddôs adre heb ystyriaeth,
 midog, pan Nes cael diwedd y gwasanaeth:
Ysai 53. 7. Ac na chytgam dan boen melltith
 llefaru peib. Fynd i maes nes cael y sendith.
Ysai 53. 8. Bydd d' ymddygiad yn yr Eglwys,
Ysai 53. 8. Yn grifnogaid ac yn gymmwys,
Ysai 53. 8. Megis yng wydd Duw xi hunan,
 Ai Angelion fawr a bychan.

Cyngor i ymbaratoi cyn dysod i addoli
 boeddus.

TYn dy 'ieidie, golch dy dillad,
 Ymsancteidia, cyn dy ddwad:
 I dy'r Arglwydd i addoli:

O flaen gorffedd Tâd goleuni,
 Cyffrô d' yspryd, cwyn dy galon
 Dring i'r mynydd uwch daerolion;
 Gwêl yr hwn sydd anweledig.
 Cyn ynganech wrtho orig.

Cyn y delech o flaen Duw
 Meddwl byth mae Brenin yw
 Ac na ddere at dy frenin.
 Nes y delech ar dy ddau lin,

Brenin nefoedd, Tâd Angelion,
 Creuwr daiar Barawr dynion;
 Duw'r diale, Tâd goleuni,
 Wyt ti ar feder i addoli

Dere'n barchus, dere'n barod,
 Dere'n brudd o flaen y drindod;
 Dere'n sanctaidd, dere'n ffyddlon,
 Di gi d' arch wrth fodd dy galon

Cdd dy olwg, tan dy ddwylo;
 Nys dy ddau lin, gostwng iddo;
 Ior dy ddwyfren, bydd edifar,
 Addenth bechod, cais ei safar
 Galw ar y Tad yn danllyd
 Ior enw'r mab, trwy nerth yr yspryd;
 Cais ei deyrnas a'i gyfiawnder,
 Da geir cwbwl yn ddi bringder.
 Cais ogoniant Duw yn benna;
 Cais nesolion bethau nesa;
 Cais ei ras yn dra awyddus;
 Cais dy raid os bydd ei 'wllys
 Cyn dy fynd i ddrws yr Eglwys
 Edrych fod dy droed yn gymmwys
 Berw heibio draws feddylie.
 A gid fydol-fwrriad-gastre,
 Abram ffyddlon cyn addole;
 Rymeu aflen yn yr Hendre;
 Felly dyle bob dyn rwympo,
 Traws feddyliau cyn gweddio;
 Moesën hyfryd cyn y dewe,
 O flaen Duw se dynnei 'scidie;
 O tynn dithe dy fydolrwydd.
 Cyn o doech o flaen dy Arglwydd
 Joseph ynte synne yngweirio
 Cyn ymddangos o flaen Pharo
 Felly yngweiria dithe'n * syw
 Cyn ymddangos o flaen Duw
 Hester dduwiol hithe ymolchwys
 Cyn mynd o flaen Abasuerus;
 Ymolch dithe o'th ddrygion.
 Cyn rhoech o flaen Duw dy weddi,
 Fan y delech i dy Dduw,
 Gwel mor hoff, mor hawddgar yw
 A phan ddelech tyrd ac amcan.
 Arawn anrhydedd, parch ac ofan.

Preg. 51.

Gen. 22, 5.

Exod. 3. 5.

Gen. 41. 14.

† Is. 1. 10.

Cwymar

Cwyp yd isel ar dy ddau lin,
 Yn ei llys o flaen dy frenin :
 Ac nac yogan ar o'th êne,
 Nes ymostwg ar dy linie,
 * Yn gorfo. Ni ry neb o'r sainc't * triumph
 ledde Yn y nêl ir Arglwydd foliant ;
 Dat 4. 19, Nes y tynnont eu Coronau,
 Ac ymostwg ar eu gliniau.

Pan y cytcam llŵch a llydy,
 Dwad o't flaen heb ymgrymmu ?
 Pan y delont i weddio,
 Mat 26 39 Ac i feggian pardwn gantho.

Christ ein Meistr i'r moethwge,
 Ar ei wyneb pan gweddio ;
 Braidd y gofwrwg rhal o'r gwelfon
 Un o'i glinie pan gweddio.

Jago swya gynt addole
 Grist mor ddyfal ar ei linie ;
 Nes caledi yn y Demel,
 Groen pob glin fel Carn y camel
 Moesën, Aaron, Josua, Samuel,
 Dafydd, Seles, Joas Daniel ;
 A'r holl Sainc't sy'n rhoi goleuni
 I ni ar llinie brudd addoli.

Gwedi cwympech ar dy ddau lin
 Mewn mawr barch o flaen dy frenin
 Ystyr beth trwy brudd fyfyrlo,
 Psal. 5. 1: Sy'n dy fryd i ddwedyd wrtho.

Daniel rassel y fyfyrlo,
 O flaen Brenin cyn llesare ;
 Disbe ddylid brudd fyfyrlo,
 O flaen Daw cyn yngan wrtho ;
 Dan 4 19 Yn ol ystyr beth a ddwedech,
 Cûs dy ddwyfron cyn gweddioech ;
 A chydnebydd d' anheilyngdod ;
 A chais bardwn am dy bechod.

Llef o'i flaen a chalon bryffur
 yw bydd raffol im bechadur;
 a anheilwng edrych arnad;
 waethbach derbyn fy nymuniad
 Hael yw Duw i'r sawl a'i ceisiant
 wydd yn rhoi i'r rhai ofynnant;
 i'r i bawb heb ddim dannodiaeth
 i'r rhwydd a'r rhaid yn daran helaeth;
 Y peth a geisfach, scais trwy ffydd
 a chymmes bawb ond beggia'n brydd;
 a amme dderbyn i hyn a geisfach;
 o' ciff'n daer di gei ofynnech
 a amme 'wllys da dy Dād.
 Ni gallu Duw, sy'n rhoi mor rhad
 Duw galluog, Tād gwyllysgar,
 a'r rhwydd yw'n Harglwydd hygar

*Endir bwn sy'd myned i addoli Duw
 gyboeddus.*

DUW trugarog, Tād goleuni
 Rhoddwr grās a phŵb daioni
 i'mwyn Christ clyw weddi * eiriol, * *Un yn ym*
 i'n o'rh blant dros bawb o'rh bobol, *pl*
 'Rym ni heddyw yn ymgynnull
 i addoli yn dy bebyll;
 i'r rho allu in a meder,
 i addoli fal y * dirper, * *Dylen*
 A bendithia di'n cyfarfod,
 a chyfrwydda ein mysfyrdod.
 i dod * awen yn ein calon, * *Awydd*
 i addoli bawb yn ffyddlon
 Gwna ni'n addas ac yn weddaidd
 i glodfori d' enw sanctaidd;
 Gwna ni'n barod, ac yn † garcus, * *Ojaluz*
 i wrando d' air yn barchus,

- Duw paratua di'n calonbati,
 Christ sancteiddia di'n meddyliu;
 Awcha'n zel, chwanega'n hawydd
 I'th addoli mewn gwir grefydd
 Cwyn y galon, destro'r yspri;
 Nyana a'th ias ein hawen oerllyd,
 * *Sefydla* * Setla'r meddwl, dysc y genau
 I'th glodfori am dy ddoniau,
 Tynn oddiwrthym draws fwriad
 Nad i'r rhain wyr etoi'n meddyliu;
 Par in 'wrandod' air yn fuddiol,
 * *Barchus* A gweddio'n * ddefosionol,
 O cyfrwydda a'th *Idn* yspri
 Ni weddio bawb yn danllyd
 Fel y cassom gennyd wrando
 A rhoi inni fom yn geisio,
 Dda dy sysedd yn ein clustie
 Par in 'wrandod' air yn ole:
 A rho feder i bob calon,
 I ddeallu hwn yn union,
 Gwedi deall hwn a'i gofio,
 * *Arferyd* Duw rho gymmorth iw * bracteifio
 Ai wir ddilyn yn awyddus,
 * *Helactb* Nes y dycco ffrwyth & toraethus:
 Duw beddithia di'n pregethwt,
 * *Thess. 3* * Rho 'ddo ddeall gras a chysfwr
 I bregethu gair y bywyd
 Inni'n bur o'th fengyl hyfryd
 Gole'i feddwl a'i fyfyrdod
 Nynn ei galon, dysc ei dafod;
 * *Rannu* Nertha i * barthu'r gair yn fedrus
 Inni bawb yn ol dy 'willys.
 Nertha e'n tynnu o'r tywyllwch
 * *Ast 26. 18.* I'r goleuni a'r diddanwch.
 O gorlannau tywyll *Satan*.
 I wir deyrnas Christ a'i gorlan;

Gwŷa ei athrawiaeth inni'n rymmun;
 wna inni ddilyn yn awyddus;
 wna inni bawb i garu ynte,
 e mac'n gwiliad ein eneidie
 Duw bendithia ef a nionne;
 Duw sancteiddia di'n calonne;
 Duw rho rag a meder inni,
 awb yn bryffur dy addoli

Bib 13 14

paratoâd i'r cymmun.

POB rhyw Ghrifftion ag y garo,
 Dyfscu'r môdd y mac yngweirio;
 Mynd yn lan i fwrdd yr Arglwydd,
 Dyfced hyn o werseu'n ebrwydd,
 Cyn yr elych * rhwp i'r cymmun,

* Yn fyrr
bwyll

Tŷr ble yr wyt ti'n rofyn;
 A pha beth yr wyt ti a'r feder
 I * sefio yn y swpper,

* Dderbyn
* pennaeib

Nid i ford rhyw, * Emprwr Ildiog,
 Ond i ford yr holl alluog,
 Wyt ti'n rofyn mynd i fwytta
 Byd sydd gan mil gwell na Manna;
 Gwell na manna os fel Chrifftion
 Y derbynni hwn yn fyddlon,
 Gwaeth na gwenwyn os trwy anras
 I derbynni hwn fel Suddas.

Jo 6 49 50
1 Cor 11 29

Meddwl ditheu am ei dderbyn
 Na grifnogaid fel y perthyn;
 Newn sancteiddrwydd, fydd, a gobaiith,
 Dandid pŵr a chariad perffaith,
 Gwachel redeg yn amharod,
 Iord Christ yn llawn o bechod
 Ag it dderbyn barnedigaeth
 A caiff eraill Jechydwrfaeth.

6 pa
Exod 12.

Cofia'u garcus, || pa sancteiddrwydd?
Pa ymgweirio, pa barodrwydd?
Gynt oslododd Duw ar dasc,
Cyn cae *Israel* fwyta'r Pasc.

Jaen 13.
4. 5.

Cofia hefyd pa ymolchi?
Pa lanhau, a pha syberwi?
Y wnaeth Christ a'i ddwylo tynner
Ar ei Saint cyn † taffio o'i swpper

§ profi

O na ddere ditheu'n farnllyd
Yn dy rwd a'th bechod drewllyd
I ford Christ heb lwyr ymolchi
O'th holl feic a'th holl frynti,

1 Cor. 5. 7

Burn lesein pob rhyw bechod
Lld cefigen. *malis*, *moddod*
xyfig, *faisfedd*, *ffurdd* oib galon
Ni tbrig Christ y man lle byddon

† Aeth i
mewn.

Jo. 13. 27

Cofia fel y † hentrodd Satan,
Gynt yn Suddas fradwr aflan;
Yn ol iddo fwyta'r tammaid;
Yn ei bechod brwnt mor embaid
Gwachel dithe rhag digwyddo
Y fath beth yr eilch waith etto;
Os ti ddol i ford yr Arglwydd
Yn d' afindid heb barodrwydd

1 Cor. II;
30.

Cofia ir Corinthiaid feirw,
A nychu'n hir, o'r gwrês a'r gwayw;
O waith mynd yn amharodol
Llwyr ei penis bwrdd sancteiddiol
Gwachel ditheu synd yn rhwyfoc
I'r ford hon heb ofan parchus,
Heb ystyried beth sydd arni.
Rhag dy farw yn dy frynti,

1 Cor. II.
28, 31.

Hola dy hun, a myn wybod
Wyt ti'n difar am dy bechod,
Ac oes kennyd flydd a gobaith
Calon ian a chariad perffaith,

Bar

Barns dy hun yn ddiweniaith;
 Fel na farno Duw di'r eilwaith?
 Ac lle gwelech ddim yn eisie,
 Can gan Ghrift ei roi oeu fadde;
 Pedwar peib fydd Angenrheidol;
 I rhai synn cymmun o'n ddeddfol;
 (1) Ffydd griffnogaldd, (2) gwir ddifetwch
 [3] Coriad perffaitb, [4] Diolchgarwch.

Nid oes llŷn bôd heb y lleia,
 O'r rhai hyn cyn mynd i fwytta;
 A'r neb el i'r swpper heb ddyn,
 Hichaiſt lês oddiwith y cymmun
 Ffydd sy gynta'n angenrheidol
 I gaelu i Ghrift roi hun yn hollol;
 A'r y groes i farw droftom,
 Am y pechod oll y wnaethom.

Ffydd sy'n cyrraedd ffrwyth y pardwn
 I bwrcastodd Christ trwy * bafsiwn; * *Ddioldd*
 Ac yn derbyn ar y swpper; *saint*

Crif el hun a'i holl gyfiawnder
 Nid yw Christ yn fwyd i'r bola;
 I gnoi a dapt ai roi i'r cylla:

Bwyd yw Christ i borthi'r enaid. *Jo. 6. 35.*

Yn ysprydol trwy ffydd dambaid.

Ni all neb fwynhau'n ysprydol *Ep. 3. 17.*

Christ a'i waed, a'i gorph faneteiddiol

Ond yn unig trwy ffydd rymmus

Dial o galon edifarua.

Ma'n Efengyl inni'n dangos *1 per. 3. 22*

Fed Christ yn y nef yn aros; *Jo. 6. 63*

Ac na ddichon un dyn cnawdol,

Fwytta Christ, ond yn ysprydol.

Ffydd gan hynny fydd angenrhaidd

Cyrraedd Christ i borthi'r enaid;

Ac i ddercha'r galon atto,

O myn Enaid borthi arno;

Bwyd ir enaid, bwyd ir galon;
 Bwyd yw Chrifft ir meddwl fyddlon;
 Bwyd i gymryd trwy fydd fywiol
 Bwyd i fwytta yn ysprydol.

Pan fo'r corph yn cymryd bara,
 Yn y Cymmun er i goffa:

Cwynn dy galon y pryd hynny,
 A thrwy fydd mwynha' Chrifft Iesu,

Nesla at fydd rhaid Edifeirwch,
 Am bob pechod trwy ddyfalwch;
 A llwyr fwriad gwella beunydd,
 Troi at Dduw mewn buchedd newydd

Edifara o ddyfnder calon,
 Am bob bai trwy dda'rau beilltion
 Ac na ddere i ford yr Arglwydd
 Nes difaru, rhag cael tramcwydd.

Golch dy faril, carth dy waddod:
 Na ddôd win mewn * Cae o bechod;
 Rhag ir gwin mewn lleffer allan,
 Dorri'r cae a rhedeg allan.

Ni chrig Duw, na'r oen, na'r Glemm,
 Lle bo pechod a chynfigen;
 Golch gan hynny'n lân dy leffer
 Os derbynni Grifft na'i supper.

Chwd dy feddwod, etadd dy fryod,
 Gâd dy faswedd brwnt a'th wegi;
 Attal nwyfiant, ffrwyna natur;
 Gwella'th fuchedd, na fydd segur.

Golch dy ddwylo mewn gwiriad;
 Golch dy feddwl mewn duioldch;
 Golch mewn cariad ben y chynffon,
 Os derbynni Chrifft ith galon.

Câr gyfiawnder, dilyn sobrwydd,
 Arfer lendid a sancteiddrwydd;
 Gwisc am danad gariad perffailth;
 Nad un bai dy nyrdde'r cilwaith.

* *Lleffer*

2 Cor. 7. 1

Sacrament

um requirit

Sacramentum

14-9

Nid oes rhai i gwn o'r peth Janffaldd Sanctaidd;
 Na'r gwrthfawr berf' a'r môth anghruiddd, Sanctaidd,
 Na'r manna gwyn mewn balog grochan. Sanctaidd.
 Na chymmun Crist mewn cylla aflan mat 7 8

Mewn pott o aur y dodir manna,
 A chelain Crist mewn crys or meina, Heb 9 4
 A'r gwin o'r * Grap mewn baril gruaidd mat. 27
 A'r cymmun hwn mewn calon Sanctaidd 59

Y trydydd peth sy'n rhaid ei geisio * Grawn
 Yw cariad perffaith cyn jeseio.
 Heb ddwyn meddwl drwg at un dyn
 Pell, nac agos. car na gelyn

Cariad ydyw'r * arma glân tirion, * Nodau
 Sydd gan Ghrift ar lifreu weision :
 Ac wrth gariad yr adwaenir
 Defaid Crist oddiwrth y geisir

Nid yw Crist yn derbyn un-dyn
 I swynhau ef yn y cymmun ;
 Ond yr hwn y fo'n ddiragraith
 A phob dyn mewn cariad perffaith Jo. 13 31

Pŷt fac gennyd fil o ddonie,
 A bod cariad itti'n eisie : I Cor. 13 1
 Nid wyf deilwng byth i ddwad, 2, 3.

I ford Crist. heb berffaith gariad
 Car gan hynny dy gymdogion, mat 5 24
 Maddeu'n rhwydd ith holl clynien 44.

Ac os givnaethost gam ag undyn,
 Cymmod cyn bwytteuch y cymmun

Gwachel ddwad yn ddigofus,
 I ford Crist mewn llied a malis
 Rhag i Satan fynd i'th gylla
 Gyda'r tammaid gwedi fwytta

Dysc di gan y neidir dorchog,
 Gwedu maes dy wenwyn lliidiog,
 Cyn dy fynd i'r ford yn llawen
 Rhag i'th falis ladd ei pherchen

Neidir fraith medd rhai a'i gwalas
 Fwrw'i gwenwyn ar y gamlas,
 Cyn y hyfoi ddwr o'r afon,
 Rhag ir gwenwyn dorri chalon,
 Bwrw ditbedy lid allan,
 A'th ddwrg feddwl, a'th draws amcan,
 A'th holl falis a'th genfigen,
 Rhag ir rhain * andwyo ei perchen,
 Or bydd gennyd y tri ymma
 [1] *Ffydd*, [2] *Diseirwch*, [3] *Chariad* codi
 Dere ir cymmun, mae i ti gresslo
 Christ ei lûn sy'n d' alwatto

Jo. 19. 34.

*Quid paras
 dentem &
 ventrem.*

*Crede &
 manducasti
 Eph 3 17
 Nolite para-
 re fauces sed-
 ere Sursum
 corda*

Pan y gwelych dorri'r bara;
 A thywalltu'r gwin ir cwppa,
 Cofia fel y torre'r wayw ffon;
 Gorph dy Grist nes gwaedu ei galon
 Pan derbynnech o lawr ffeiriad,
 Fara a gwin yn ol cyflegiad,
 Derbyn Grist trwy ffydd i'th galon;
 Portha d' Enaid arno'n ffyddlon
 Nid a dannedd y mae bwytta,
 Christ yn gnawdol a'i roi'r bola,
 Ond trwy ffydd y mae'n ysprydol,
 Fwytta Christ o'r galon fywiol
 Cod dy galon dring ir nefoedd,
 Edrych ar yr hwn a'th brynodd;
 Cofia faint y wnaedd ef erddod,
 Pan croesboelwyd am dy bechod;

Cuêd i Ghrift a'r groes a'i hoelion
 Offrwm drofflodd waed ei galon,
 A phwrcaslu bywyd itti.
 Rwyd ti'n bwytta Christ o ddisri,
 Os gofynni pa ddaioni,
 Ddytu Christ o'r swpper itti,
 Pan dderbynnych hi'n gristnogaid
 Mewn gwir ffydd a chariad perffaid

Mae'n rhoi i ti gyflawn bardwn
O'th holl bechod * absoluwsfwn,
Gwedi'r Brenin mawr ei selu,
A gwaed gwerthfawr calon Jesu.

Mat 26 28.

** Rhoddad*

Mae'n Rhoi pardwn mae'n rhoi bywyd
Mae'n rhoi cynffwrdd mae'n rhoi iechyd :

Mae'n rhoi yspryd glân a'i ddonie
Mae'n rhoi 'hun a'i holl rinwedde

Joan 6. 51.

1 Cor 10

16.

Mae'n dy wneuthur di'n gyfrannog
O'i holl ddonie mawr galluog ;

Ac mewn yspryd mae'n trigo,

Yn dy galon byth * tro ganto

** Tra jo ef*

Mae'n porthi d' Enaid egwan

A'i wir gorph a'i waed ei hunan

Joan 6. 55.

Ac yn rhoddi nefol Yspryd,

56.

Idi'n ernest o'r gwir fywyd.

Eph. 1. 13.

O ba ddyled mawr fydd arnad

14.

I fosiannu Christ yn wastad.

Am dy wneuthur yn gyfrannog

O'r fath Swpper fawr gyfoethog.

A phwy daliad sy'n dy bwr

I roi iddo am ei fwynder,

Felly'n porthi d' enaid aflan,

Ai wig waed a'i goawd ei hunan

Na fydd dithe mor mifeiliaidd,

A mynd o'r llann yn anweddaidd

Nes rhoi clod a moliant iddo,

Am yr ymborth y gëst gantho.

Christ ni fwyttei fara barlis,

Chwaethach bwyd oedd well i * rellis * *Flas*

Heb roi moliant mawr am dano

Iw Dd nefol heb anghosio.

Pwy faint mwy na ddylit tithe

Fwytta Christ y penna or seigie,

Heb roi diolch i'r Duw cyfion,

Am ei fab o ddysfoder calon,

A gwawdd nef a daer a dynion
 Seraphiniaid ac Angelion,
 I'th gyd helpu 'foll'r Arglwydd,
 Am ei gariad a'i gredigrwydd.

Gweddli cyn derbyn y cymmun

A Rglwydd grassfol rhwn y roddaist
 Jesu Grist y mwya geraist
 * *Bridwerth.* Fod yn * ranswm dros ein beiau
 Ac yn ymborth i'n eneidiau
 Dyro ras i minne'n sanctaidd
 Ymbartoi fel Christion gweddaidd
 * *Hys.* 'Dderbyn Christ trwy ffydd i'm calon
 I borthi f' enaid arno'n * con.
 Carth fy meddwl am cydwytod,
 Golch fi'n llwyr oddiwrth fy mhechod
 Gwna fi'n llestei glân i dderbyn
 Christ i'm calon yn y cymmun
 Crysha fy ffydd amtha syngobath
 Eunnyn yuwi gariad perffaith;
 Sancteiddia'r corph, cyfrwyddda'r enaid
 I dderbyn Christ y bwyd bendigaid,
 Cwyd synghalon cuwch a'r nefoedd
 Lle mae Christ yr hwn am prynodd
 Par i'm henaid borthi arno,
 A thrwy ffydd gael grym oddiwrtha
 Par im gredu fod i mi bardwn,
 Am fy mar et mwyn ei * bafsiwn
 A rhan hefyd o'i holl ddonie,
 Y bwrcastodd trwy loes ange,
 Par im gredu y daw i drigo
 Yn synghalon byth tro gantho,
 Ac na'medy sanctaidd yspryd,
 Na fy mwyn i'r nefoedd hyfryd.

Nad gan hynny i mi mynddo
 Ei Demel Sanctaidd lle mae'n trigo,
 Nac hlogi byth om llefter,
 Ond ei gadw'n lân bob amser,
 Ffr im hefyd i glodfori,
 Nos a dydd ar eitha o'm gallu
 A'i fendithio'n brudd bob amser,
 Am yr ymborth sy'n ei swpper.

1 Cor. 6. 10.

*Penillion ar gynneddau, rhai dynion a pho-
 lles ac y sonier am danynt yn 'Serysbyr' a'n
 Apocrypha*

DYsg fy mab with godw'm Adda,
 Weld mor brid yw'r pechod lleia
 Ac mor enbyd bwytta gronyn,
 O'r peth y fo Duw yn wrafyn.

Esa.

Eis hên a'i chwyp a'i hanffod,
 Sy'n rhoi itti rybudd hynod;

Na chytcamrech tra fech byw.

Wrando ar Satan o fien Duw.

As cadd Adda gymmaint dial

Am ei waith yn bwytta afal,

Ystyr faint y fydd diale,

Rhai sy'n byw a'r gyfryw fale.

Bhio yw'r Afal a wnae'r dincod

Ar bob Dant o'r byd heb wybod

Na fydd un o'r rhai ddymune,

Gael ei maeth ar gyfryw 'Fale,

Oni byslei Grift ddiiodde,

Ar bren drosom ddu loes Ange,

Ysle'r byd i gyd mewn attal

Ym mhwll uffern am un Afal,

Er maint y fo drwg y Ddraig,

Dod dy drift yn hâd y wraig,

Mac ef gwedi sigo ei siol,

Tori eichrib a thynnu chol,

Seph.

Os Brath farph a cholyn pechod
 D'enaid bach heb allu orfod:
 Nid oes dim a wnaid lês,
 Nes mynd at Grist y farph o biês
 Adda gollodd hên Baradwys

Paradwys

Am yr afal gynt y fwytwys:
 Gwachel dithe golli'r llall,
 Am fath fale os wyd gall.

Cain,

Y dyn y wnelo ddrwg fel Cain,
 Medd Duw'n amlwg ac yn blaïn
 Nid ymedy drwg a'i dŷ,
 Nes del dial oddi frŷ

Gen 9. 6

Gwachel dywallt gwaed, dyn gwirion
 Megis Cain y Mwrdawr creulon:
 Y dywallto gwaed yn sicir,
 Ei waed yntef a dywelltir

Abel

Na wna lanag yn y dirgel,
 Duw ddatguddie fwrddrad Abel,
 Yn y dirgel os gwnei fowr-ddrwg
 Duw a'i dial yn yr amlwg

*Offrym**Mal. 1, 13**14.*

Bydd fyw'n wirion megis Abel;
 Ofna Dduw, Arfer a'i Demel;
 Offrwm iddo nôs a bore
 Aberth brŷdd, ar ben dy linie.

*Enos.**Gen. 4. 26.*

Pan offrymmech ddim i Dduw,
 Offrwm iddo'r gore o'i ryw:
 Ffiadd gantho, ac nid hôff
 Y Gwan, a'r Gwael, y clas, a'r Clôff,

Os offrymmu a'th holl galon,
 Duw y dderbyn dy anrhegion:
 Oni offrymmu o'th lwyr lôdd,
 Byth ni dderbyn Duw dy rôdd.

Pan fo pawb yn mynd yn ddiog,
 I wnaethu'r Holl alluog;
 Cystro bawb o'r byd fel Enos,
 I addosi Duw heb aros.

Eis gan hawb wafnaethu Duw
led pob gwir Grifftion yw :

fod allan ei Ogoniant,

ae gantho † fawd a ffynmiant

Rhodia gyda Duw fel Enoch,

yn lwybrau'r Holl alluog,

fod Duw'n disgwyl arnad,

hob man a chil ei lygad

pa ymdal y gadd Enoch.

Winaethu'r holl alluog :

ir nef cyn gweled Ange

gan hynny nas gwnaethe.

Dysc gan Enoch dair gwers rasol,

Fod dy enaid yn anfarwol,

A bod ith Gorph Adgyfodiad ;

Ac ir Duwiol nefol daliad,

Na wna frynti yn y Cornel

Duw'n gweld pob pechod dirgel ;

Ac am hynny meddwl fyw,

Megis un syng olwg Duw.

Fyt fac itti gryfder Cawr,

Duw y fyn dy dorri fawr,

Athroi'n fwyd i borthi'r chwiled

O ymroi di ddilyn pechod

Oni alle gawr ddifannu,

Fan ddaeth Diluw dwr i farnu ;

Bwedd y dichon gwange ddihangyd?

Fan y del y diluw tanllyd.

Er cyndrwg y fo'r Byd o bobtu

Er cymmaint y fo o rai'n pechu ;

Bydd di berffaith yng wydd Duw, Noab

yn no tra fydddech dyw

Gwachel ddilyn arfer Tyrsa,

fo'n pechu am y cynta

well na hynny yw, dilyn no,

osno Dduw, y barcho ddyn

* Diddych

neb.

Enoch

Rhodia

gyda Duw

gen. 5. 24

Cawri

gen. 6

gwel

Digri**Noah,****Arch, neu
Long,****Bod,****Meddol
Noah**

Gwell mor ddrewllyd yw pottell
Gwel mor gas gan Dduw ddiſceit
Pan na wafuaethe dyfroedd Laf,
Na'r dŵr dilyn i gospi'r bai.

Os byw y wna'i di Megis No,
Yn ŵr perffiaith ar bob tro,
Byddi gyda Noah gadwedig,
Pan bo craill yn golledig.

Gwell it ddilyn Noah ei hunan,
Mewn perfffeithrwydd, fydd, ac ofan
Nag it ddilyn yr holl fydd,
Mewn drygioni, a boddi gyd,

Gwna dy long tra' i'n amser gas
Cyn y delo'r diluw câs :

Mac'n ddiweddar gwneuthur Bad,
Pan bo'r Diluw'n boddi'r wlad

Gwell o lawer, nid ychydig,
Ein bod gyda Noah gadwedig,
Yn y llong, na chyda llawer :

Yn y diluw du a'r dyfnder,

Pan y gwelech fwa'r Drindod,
Cofia farn Duw a'i gyfammod;
A bendithia ei dduwiol fawredd
Am ei fwynder a'i drugaredd,

Ystyf amryw liwiau'r Enfys,
Glâs a' cloch yw'r ddwy farn goll

Glâs oedd Dŵr y diluw cynta,
Coch yw Tad y farn ddiwaetha,

Lle mae'r bwa yn gyfredin

Ai gyn ir ddaer, heb saeth, heb llo
Y mae'n dangos mor heddychlon
Yw hi yn Grist rhwng Duw a dydd

Gwachel Satan hên a'i rwyde,
Pan y bech tra diſofal gartre :

Ef a'rh ddilyn megis No,
Nes rhoi iti fferyl ryw dro,

Oni ddichon Satawddala; wyl
 a rwyde o butteindra; brawf ddala Noe heb wybodi
 hên wr a rhiwyd a feddwod
 O'i mae drig i Gomorra.
 Mae meddwod a phutteindra
 Cadw amad megis Lot
 kig d' halogi a'r hwy a'r pot,
 O gweld di'r dre bech yn byw
 Yn pechu'n gas yn erbyn Duw
 Tyn fel Lot i maes o Sodom
 Gwisgynno arn'r storom
 Gwell bôd gyda Lot ei hunan
 Ar y mynydd dan y geulan;
 Gyda holl wyr Sodom,
 Yn y dre yn godde'r storom.
 Pwy ymgadwe yn well na Lot,
 Yng hanol Sodom rhag y pot?
 Yn yr ogof pwy y feddwe,
 Ar y gwin yn gynt nag ynte?
 Or dihangaiſt rhag putteindra
 Rhwng y * ffw, dai yn Gomorra;
 Gwachel wneuthur pechod aflan,
 Gutre ym mysc dy ffrypa dy Hunan,
 Or dihangaiſt rhag y tan,
 O ganol Sodom am fyw'n lân;
 Gwachel rhag dy losci'r eilwaith,
 Yn dy dŷ am fyw yn ddisaith,
 Os gadewaiſt Sodom un waith,
 Na ddymchwela i Sodom eilchwaith
 Browd gwraig Lot yn Bil o haleb,
 An droi hwyneb llwyr ei chesen.
 Agor d' olwg, gwel mor ffyrnig
 Mae Duw yn cospi rhyfeg
 Yn y lloſce a than a brimſton
 Yn Gomorra o'i achoson.

Lot.

Sodom

Lot.

Meddwod

Lot.

Lloſce Lot.

* Ffw, dai

Tan.

Gwraig

Lot

Gomorra

Pechod

Leif Sodom Clŷw mor curch y gweiddla pan
Ddydd a nôs yn ghlustie'r drindod,
Ac na ddichon pechod dewi,
Nes di alo Duw ei frynti,

Golad Sodom Och ! mor ddrewllyd ac mor emb
Ydyw lloscach y Sodomiaid;
Pan bo'r wlad yn drewi etto.

A'r mwg a'r tARTH lle bont yn tr
Gwachaël haeddu rhêg dy Dād;

Cam Byth nis gorfu cam na'i Hād,
Melldith noe sy'n glynu'r ffinion;
Byth yng-hrwyn y Moyrys duon,

Sem Megis Sem, trwy ddawn a rhād
Cuddia gwilydd Noe dy Dād;
A phan ddel mewn gwith o oedn
Na watwara megis Canaan.

Selweth Parcha *basheba* dy fam,
Anrhydedda hi ar bôb cam;
Rho'r llaw ddechau iddi'n ufydd;
Fel roddei Selef Ddafydd,

Abraham Cynta peth y wnel dy ddwylo;
Pa le bynna ir clech iddo,
Godi allor gydag Abram
Faddoli Duw'n ddigytcam

Bydd Abra- bam Crêd bob gair a enau Duw;
Swir, a phur a pherffaith yw;
Nes a daiar a ddiflanna,

Cyn el jot o'i Air heb gwpla
Lle harcho Duw itt' fyned, dôs

Ufydd dda Abraham Y peth orchmynno gwna yn glos;
Bydd mor ufydd ac oedd Abram
Gwna'r peth archo yn ddigytcam

Ofrwm d' Isaac os Duw arch
Ac enwaeda'r cnawd o barch,
Gado ddelwan aur dy dād,
Dôs pan harcho maes o'th wlad

Dysc gan Isaac fod yn ufydd,
 Wryn a llariaidd, dof a llonydd
 Dy byddi suwr i fyw,
 Mewn ffafar dyn, mewn ofan Duw
 Gwely'th Briod na haloga.

Isaac

Dy bydd fodlon i'th Rebecca;
 Ei y bydde Isaac sanctaidd;

Rebecca

O fien Duw mae hyn y weddaidd;

O bydd geiriau Jacob genyd,

Gwchel ddwylo Esau waedtyd;

Jacob

Cais gan Dduw a pheth digwnt

Yw'r geiriau braf ar gweithred brwnt,

Fan bwriaddech geisio gwrâig,

Bld i Jacob yn Scholhaig,

Dlyn gyngor Mam a thâd,

O mynny lwyddiant ar dy Hâd

Na fydd lwith i lanw'th sola

Isaac y cwylydd mwya,

Am rol i Jacob yn holl afel,

Dyn phiolaid o'r Gruel,

Esau

Het or afrad, flet ar meddwdod

Na werth nef am fwyd a diod;

Na gollodd Ganaan dda,

Na werthu frain't i lanw ei sola

O cais meistres yn y cornel,

Genyd orwedd gyda'i'n ddirgel

Joseph

Olla gyda Joseph allan.

Na ladd d' enaid er ei chusan.

Dos i garchar, godde gŵr,

Gorwedd mewn cadwynau dŵr,

Cyprian

Cyn y gwnelech mexis filain

Yn Christ yn aelod puttain:

Na châr buttain tra fech byw

Na haloga Demel Dda;

Na wrat Joseph beth mor ffinion;

Na fferch pydru yn y cyffion.

Mary

Putteim

Margain front fel Margain Eflaw
 Margain y bair croi ac wylaw,
 Ydyw gwerthu'r nefoedd beirfaith
 Am gyfeillach puttain noswaith
 Ioseph waith na llynne orwedd,

**Derechafald
Ioseph**

Gyda'i feistres mewu anwfredd,
 Y gas mynd yn Brins arbennig,
 Ar yr Aipht am stopio rhyfig.

Reuben

Gwél béd gyda Ioseph ddiwar
 Am bwestrwydd yn y carchar,
 Na fod gyda Herod Frenin,
 A Herodias rhwng ei ddaulin,
 Os dringhady wely'th dad,

Simeon

Gyda Reuben hyna o'r gwaed,
 Judab gaiff yr holl Difeddiaeth
 Ni chei ditheu ond yr hiraeth,
 Simeon gwachel werthu'th frawd
 Drwg y gwyddost beth yw'r frawd
 Fe fydd Ioseph gwedi werthu,
 Yn troi Simeon i'r carchardy,

Moses

Dysc gan foesen fod yn swyn
 Araf, llednais, da dy gwyn,
 Hawddgar, fyddlon, prudd, di-dwyll,
 Cefnog, diddig, da dy bwyll.

Phorao

Gwél pwy filwyr sydd gan Dduw
 Yn plygu'r Brenin crysfa'n fyw,
 Llau, a llyffaint, ceiliog rhedyn
 Yn troi Pharo'i geisio canlyn.

Canaan

Os ceisi i synd o'r Aipht i Ganam,
 Lle mae'r mêl a'r llaeth yn dropian
 Rhaid id fyned trwy'r mor coch
 Er maint ei rym, er cuwch ei roch
 Gwachel laru ar y Manna

Manna.

Clef iawn wyt oni eili fwyttar,
 Ac os ceisi Bwmps a phannas,
 O flaen Manna, mae 'ti anras.

Os gadawo Duw ddim eifio,
 Y sawl y gatwo ei ddeddfe,
 I'r nefoedd lawio Manna,
 Chwales iddynt hwy i'n fwytta
 Na wrthneba byth o'r feiriad,
 Angel Duw yw wrth ei alwad;
 Gwachel 'thag i'r ddaer dy lyngcu
 O fel *Corab* y gwrthnebu.
 Gwachel fedlo maes o'th alwad
 Behau perthyn at offeiriad;
 Ni fyn Duw ond feiriad gweddaidd, *Offeiriad*
 Dim yr Arch a'r pethau Sanctaidd
 Gwel mor gaeth y myn Duw inni,
 Gadw Sabboth heb ei halogi,
 Pan y pare i'r holl gymmanfa
 Lloddio'r dyn am Sâl friwedda
 Treulia'r Sabboth byth yn Sanctaidd
 Dder i Dornel Dduw yn weddaidd,
 Ac nac arfer trafach byw,
 Waith y cythrael ar ddydd Duw,
 Gwelwn allu Duw bob un,
 Yn stoppio'r haul wrth weddi dyn
 Ac attal hon dros ddiwrnod cyfan *Haul*
 Uweh ben ei lûheb fynd or un man;
 Os gwel bawb mae'n cwilydd yw,
 O stoppia'r Haul pan harcho Duw
 A's bod minnau crach iudreddi,
 Pan harcho Duw, heb fedru ymstoppi:
 O ceisir genyd 'ddoli delwe,
 Megis Josua ateb dithe,
 Nid addolaf tra swy byw,
 Mi am tylwyth ond fy Naw.
 Zimri, Zimri, gwêl y cledde *Zimri*
 Tŵch dy ben gan Dduw'r dialé,
 A'r fion wayw sydd gan Phines,
 A drywanu ti ath Langces.

*Sofleir**Corab**Sabbath**Haul**Josab**Ba*

Balaam

Balaam Balaam agor llygad,
Gwel yr Angel sy'n dy warchad
Tro yn d' wrthol, gwachel fribi
Gwrand'o'r affen yn d' argoeddi

Samson

Na châr buttain mwy na chythre
Na ro iddi byth o' th gwnsel:
Hi dyrr gwddwg, hi dyn galon
Gwr pyt fac mor gryf a *Samson*
Na faintumia bobol ddrwg,

Glbeab

Ond bydd arngyt byth ar d' wlg,
Glbeab loscwyd a'i holl bobol
Am ymddiffyn gwyr anneddfol

Benjamin

Benjamin erdolwg clyw,
Pam y tynny ddial *Dau*,
Ar dy dŷ a' th ben dy hunan,
Am ymddiffyn plant i Satan?

Eli

Cymmer rybydd oddiwrth *Eli*,
Dafydd blant a'u dyfal gospi
Lle na chospo'r Tâd a'r wialen,
Dau a'r cledde dyrr eu cefen.

Samuel

Dylc gan *Samuel* trech yn blentyn
Brûdd wasnaethu *Dau* ai ganlyn
Ac arferu hyd dy ddiwedd,
Fyw yn gyfiawn, yn ddigamwedd

*Joel**Samuel*

Dylc gan *Samuel* Farnwr gwych
Na chymmerech fuwch nac ych:
Ond rhoi barn ym mhob rhyw fath
I bob dyn yn ol cyfiawnder.

Arch

Beth ennillodd *Joel* a' llan
Wrth gam farnu, ac wrth fribian
Colli swydd ai etifeddiaeth,
Ennill cwilydd a dannodiaeth:

Uzzab gwachel gwrdd a'r *Ar*,
Gad ir feiriad hynny o garc
Trin dy swydd dy hun a' th alwad
Nid yw'r arch yn perthyn attad

Job,

Bydd ddioldddefgar megis Job
 Trech yn glaf, na lef ôb ôb;
 Yn dy golled gwachel gablu:
 Duw sy'n rhoi, a Duw sy'n tynnu
 Pe dyge Dduw sydd yn dy helw
 Peth drawe'n glaf, nes bae ti marw;
 Dywaid, pyt far Dduw'n fy mlingo;
 Eto mi ymddiriedaf ynddo.

Dafydd

Ganol nôs fel Brenin *Dafydd*,
 Cad i lawr, penlinia'n ufydd,
 A molianna Dduw'r pryd hynny,
 Pan bo eraill yn hwrn gyscu,
 Hôff o beth a hyfryd yw,

Ganol nôs glodfori Duw,
 A rhoi diolch, iddo'r bore,
 Am ei râs ai amal ddonie;

Bydd mor difar am dy bechod
 Ac oedd *Dafydd* Broffwyd hynod;

Ac na orphwys wylo'n irad,
 Nes cael safar Duw ai gariad,

Wyla nes bo'th wely'n foddfa

Bwyta ddeigre gyda'th fara,

Gwisc di sach, a thro mewn † llythrod * *lluch*

Nes cael pardwn am dy bechod,

Er melynied y fo'th gydyn,

Gwachel f' enaid chwareu'r coegyn; *Absalon*

Ac nae arfer locse hirion,

Rhag dy saglu fel *Absalon*

Oa aist *Dafydd* i felina,

Ganol nos at wraig *Uria*:

Re ddaw un ganol-ddydd gole,

I felina iw felin ynte:

Gwel mor fyr yw Plestier oflyd;

I wnaï *Amnon* golli fywyd;

Gwel mor cherw yn y diwedd,

Y bla's pethod ac anwired.

Amnon

Tamar.

Na ddod d' enid byth mewn peryn
 I gyflawni chwant a thyfyg;
 Fe fydd chwerw ac edifar
 Yn y diwedd dreisio *Tamar*
 Ddod dy dŷ mewn ordro addas,

Heretciab.

Fel y dode *Heretciab* :
 A bydd barod byth yngwiliad
 Ange, cyn y delo attad.

Naboth.

Gwachel chwenych gwinllan *Naboth*
 Trais y lef amddial boenoth;
 Gwinllan *Naboth* os trachwantu,
 Teyrnas *Israel* y fforsettu,
 Ahab, Ahab, dela'n union,

Ahab.

Na ddwg winllan *Naboth* wirion;
 Ac o's dygu trwy udonaeth,
 Duw ddifetha dy hiliogaeth.

Daniel.

Er maint y fo'th boen a'th drafel
 Cwmp i addoli Duw fel *Daniel*,
 Dair gwaith yn y dydd o leia,
 Dyna'r unig waith fydd reitia,

Cae'r Bafell.

Cau dy stafell'plyg dy linic,
 Còd d' olygon, agor d' ene.
 Ac addola Dduw yn brùdd,
 Felly dair gwaith ar bôb dydd.

Ffauyl lloed.

Serch dy dafu i fysc y llewod
 Na 'sceulussa 'ddoli'r Drindod;
 Y bwyfflod gwaetha eu natur
 Fedrant ffafrio gwir Addolwyr
 Nac ymgrymma byth i ddelw,

Sadrach.

O serch gorfod arnad farw,
 A mynd gyda Sadrach hyfryd,
 Ar dy ben i'r ffwrnais danllyd
 Duw yn unig fydd iw addoli
 Nid yw'r ddelw ddim ond gwregi
 Cof a cherig, Aur ac arian
Bwbach nad all helpu human.

Pan bo'r cwppan wrth dy fin;
Yn cablu Duw, yn yfed gwin
Gwael Angau dig dy daro
Fel Belfazzar wrth garowsio.

Belfazzar

Pan bech yn carowsio'n dal
Gwell y Haw sydd ar y wal,
Yo scrifennu o flaen d' wyneb,
Dy fam aethlyd a'th lothineb.

Llaw ar y
wal

Bydd drugarog fel Tobias
wrth bob tlawd y fo o'th gwmpas;
Ac na fwytta bryd yn iachus,

Tobias

Nes rhod rhan i'r tlawd anghenus
Helpa'r gwan, a chladd y marw
Swcra'r noeth, cyfrwydda'r weddw
Bydd yn rhyfswy i'r ymddifaid
Na fydd anfwyn wrth ddiethriaid.

Raphaël

Pan y bech ar feder gwreicca,
Cair gan Dduw dy helpwr hacla,
Raphael sanctaidd i'th gyfrwyddo,
Cyn ymlygrech wrth ymfatfio

Sara

Cyn gorweddech gyda Sara,
Llaw yn llaw a hi gweddia,
Ar i'r Arglwydd roi 'ti lwyddiant
Help a chymmorth, ffawd a ffyniant

Dysc gan Ddi Iffange berchi,
Dy Ddād a'th-fam a'u cymfforddi

Pan bont marw, cladd hwy'n weddaidd, *Tobi Iffange*
Hyn fydd rasol a Christnogaid.

Bydd fyw'n gyfiawn ac yn gynnyl, *Efengyl*
Fel pyt faet heb un Efengyl,

A bydd farw'n gyfal d' obaith,
A phyd faet heb weld y gyfraith,

Os gosyoni anwyl griffion,
Pwy wnaeth hyn o werseu byrrion

Gwas i Grist sy'n ceisio d'hwppo
Tua'r nef a'i draed a'i ddwylo,

*Llythyr yr Andar at rym Eglwyswr a ddeif-
ysodd arno droi ar gân Galesbism Eglwys
Loeger.*

* *Amdd-
fryd.*

DY * Zeal at Dduw a'i Eglwys,
Fy mrawd, mi wn a barwys
Ic geisio troi holl bwngciau'r fydd,
Ar gân mor brudd, mor gymmwys
2. Di weli fod yn hawsach,
Gan Gymra [heb eu hammarch]
Ddysgu caniad ofer serth.
Nac Peth fydd werthfawroccach
3. Gau hynny ceisiaist genni,
Droi'r pyngcie hyn iw canu;
Fel y gallo'n Defaid mân,
Yn rhwydd ar gân ei dyscu.
4. Wrth weld dy dduwiol fwriad,
Ni phellais o'th ddymuniad:
Ond mi droes dy byngcie'n fyrr,
Yn blaen yn Eglur ganiad.
5. Ni cheisiais ddim cywrein waith,
Ond meslur esmwyth, perffalith,
Hawdd iw ddyscu ar fyrr dro,
Gan bawb a'i clywo deir gwaith,
6. Derbyn yn gressawgar,
A geisiaist mor 'wlysgar;
Er nad ydyw'r gwaith ond gwael
Mac'n chwennych cael dy ffafar
7. O caiff ein Duw ogoniant,
Na'n defaid dippyn llelliant;
Rym ni'n dau yn cael ein gwynn
O'r gorchwyl hyn trwy lwyddiant
8. Duw roddo dy ddymuniad.
Duw fyddo ceidwad arnad;
Waith bôl fy ffwrst, a'm gwaith yn faw
Mi gynta nawr fy nghennad

C A T E C H I S M.

Holiad, **F**Y Mhlentyn hygar hoyw
Er Christ beth yw dy enw
Maneg i'm o galon brydd.

Dy grêd a'th ffydd yn groyw,
Aneb, Fy enw yw Cynedda,

Y gollwyd gynt yn Adda;
Etto * gedwyd trwy räs Duw, * O! creda-

Yn Ghrift rhwng yw'r Mëssia, *dyn edifeiriol,*
ffydd ac nid

H. Pwy roes dy enw itti,

Lle'r oeddyd gwedi'th golli, *gwelbredwr,*

Gyda'r byd trwy Adda gaeth, *annwedd dwn*

A'th droes i'r fath drueni? *ti, feth gada-*

A. Fy nhadeu a Mammeu bedydd, *wir di.*

Trwy lân ac union gresydd, *Heb. 9, 9*

Pan bedyddiwyd fi a dŵr *Mat. 7. 23.*

Wrth arch fy Mhrynwr ufydd

H. Pwy lês fy'n dwad itti,

O'th fedydd gwedi'th olchi

Yn y dŵr gan ffeiriad Duw,

Waith cymmalnt yw'th drueni

ARwi'n * Aelod pŵr im prynwr. * Nid wyt i

Rwi'n Blentyn im Creawdwr, *felly mwy na*

Rwi'n 'rifedd mawr o deyrnas nêf, *Simon Ma-*

Rwi' nghrist yn ore 'nghysfwr, *gus er dy.*

fyddlo a Dŵr onis wyt i befyd wedi'th fedyddlo a'th faw-

ffyddlo a'r Ysryd glan. Mat. 3 11. Rhut. 8 14.

H. Pa beth yw'r llw a'r Amod

Y wnaeth dy feiche droffod?

Pan dderbynai't hyn o fraint,

Ym mblith y sainc trwy gymmod

A, Addawfant dri pheth droffod,

Nas gadaf byth yn angof,

Ond mi cadwaf hwynt i gyd,

Trwy Dduw, tro bywyd yno

Hol, Beth ydyw'r tri pheth hynny
Addawfant id' gyflawni?

Pan yr oeddyt mor ddirym,
Mynega im os medru.

At 1. Yn gynta bôd im wrthod
Y Diawl, a'i dwyll, a'i gymmod,
A'r byd anwir, mawr ei wawd,
A chwanteu'r chawd a'i bechod:

2. Yn nesfa bôd im gredu.
Holl byngcie ffydd Christ Jesu
Y rhai'n y Gredo, bôb yr un,
All bôb rhyw ddyn ei dyscu

* *Gosales.*

3. Yn drydydd cadw'n * garcoys
Orchmynion Duw a'i willys,
A byw'n ei hôl yn dda fy moes
Holl ddyddiau f' oes yn weddys
H. Beth ydwy't ti yn dybied?

A'th rwymwyd di cyn gaethed;
Ac y rhaid itt' gredu hyn.

Ai cwpla'n dynn trwy weithred.
4. A. Yn wir rwi'n rhwym i gredu,
Ac hefyd i gyflawni:

Hyn i gyd, a hynny wnaſ,
Trwy nerth Duw nêf heb ffaelu

2. Ac yr wyf yn ddiolchgar,
Im Duw am gymmaint ffafar,
Am galwodd i ir cyfryw fflad,
Yn ghrift syng Heidwad hygar

3. Ac mi't olygaf arno.
Roi grâs im byth i drigo.

Yn y cyfryw fflad trwi byw:
Nes tynno Duw fi atto.

H. A Drodd immi yn bryffur
A holl fannau'th ffydd yn eglur
A mynega im ar llêd,
Beth yw dy Gred ath hydyr,

R Wi'n credu yn Nuw galluog
Tad Jesu Grist drugarog

Joan. 14. 1.

Grawdwr nêf a daer, a dwr,

A'u pen Rheolwr enwog.

Ac rwyfi'n credu hefyd,

Yn Ghrift fy Mhrynwyr hyfryd,

Y wnaed yn Ddyn o'r wryf Fair,

* 22.

Trwy rîd ei * ddiwair yspryd;

Ihwn a wir ddioddefwys

Dros ddyn Bons Pilatwys;

Ac a hoelwyd ar y groes.

Nes marw o'r loes a'i haddwys

A chweddi marw ar Groef-pren,

Fe gladdwyd yn y ddaeren;

Fe ddiſcynnodd er cin mwyn,

Ad. 2. 31

I infern dwym, aflawen

Ar trydydd dydd fe gododd,

O farw lle gorweddodd,

Gwedi Gorfod Angau glâs:

A'r Gelyn cis a'n twyllodd

A yno fe dderchafwys.

I'r drydedd nêf yn gymmwys

Lle'r eiste nawr ar law dde'r Tad,

Yn geidwad pur i'w Eglwys;

O'r Nef fe ddaw yn hoyw,

I farnu'r byw a'r meirw,

Mewn gallu a gogoniant mawr

Pan ddel yr awr i'n galw,

Rwi'n credu'n fyddlon hefyd,

I'r glân a'r Sanctaidd yspryd

Sy'n deilliaw oddiwrth y Tad a'r Mab,

2 Joan. 5. 7

Gwir roddwr rhâd a Bywyd.

Jo. 15.

Rwi'n credu yn fuwredig,

Wôd Eglwys lân gatholig,

O bob Nafiw'n, oes a thir,

Gan ghrift yn wir gadwedig.

Acti. 3. 9

* BARNWT

* Pa

1 Cor. 6

II.

Eph. 1. 4.

Rwi'n credu bod yn gyngan,
 I bawb o'r Saint eu cyfran,
 Yn Jesu Crist ein Prynw'r dda,
 A'i ddoniau 'gyd yn gyfan.
 Rwi'n credu bod maddeuant,
 I bawb a wir' ddifarant,
 Er mwyn mab Duw a dalodd iawn,
 Tra chyflawn am eu nwyfiant,
 Rwi'n credu Adgyfodiad,
 Im Cnawd pan del yr * Ynad.
 A'i udcorn mawr i'n codi o'r llywch,
 I gyfti cywch a'r lleuad.
 Ac yr wi'n credu'n hollol,
 Fod Bywyd mawr tragwyddol,
 I holl Blant, Duw a'i Saint ynghyd,
 Yn ol y Byd presennol,
 H. Pwy || bethei benna ddyscaif?
 O'th Gredo' rhon adroddais?
 Cais grynhoi yn fyrr ynghyd
 Ffrwyth hyn i gyd a draethais
 A. Rwi'n dyscu credu'n gynta
 Yn Nw'r gwir Dad gorucha,
 Rhwn a'm creawdd a'r holl Fy'd,
 Mewn dull a phryd o'r glana
 Yn ail yr wyf yn credu.
 Yn Nw'r mab f' Arglwydd Jesu
 A'm Prynnodd i a phob rhyw ddyn,
 A'i waed ei hun i'n helpu
 Yn drydydd credaf hefyd,
 I Dduw'r Sancteidd-lan Yspryd
 Am Sancteiddiodd a phob rhyw
 Etholodd Duw i fywyd.
 H. Di addewaisf trwy feichneon
 Lwyr gadw'r holl orchmynnion:
 A sawl un or rhain y fydd,
 Iw cadw'n brudd o'r galon?

Mae deg gorchymyn croŷw
 roes Duw inni cadw;
 oes torri un o'r rhain,
 meg mynd yn gelain farw
 a'r rai er Christ yw rheini?
 Moes glywed, praw eu henwi;
 a'r ffrw'n sanctaidd yn eu hol,
 a gwna hyw'n Rheol itti.
 Y rhai ar fynydd Sina,
 a draethodd Duw gorucha,
 a'u hun o'r tan a'r mwg
 Ysg olwg ei gymmanfa,
 a'r rhai trwi ddwylo Moesfen
 Y roes Duw ar ddwy † dablenn; * *Lleeb*
 Gwel printio a'i fys ei hun
 Yn hawdd i ddyn ei darllen
 rhai sydd ddigon eglur,
 Iw tynnu † maes o'r Scrythur † *Allan*
 O'r ugeinfed bennod diws,
 O Erodus gymmestur.
 Beth yw'r Gorchmyn cynta;
 A'r ail a'r llai? mynega;
 Yn eu traethu cymmain-hun,
 Yn oed yr un diwetha.
 1, **M**Yfi yr Holl alluog,
 Yw d'Arglwydd Odau trugarog
 a syn un Duw ond myfi,
 Sydd un a thri Galluog,
 Na wna un ddelw itti,
 Cersfedig, iw haddoli;
 llun dim o'r nef na'r ddaer,
 Na'r dwr na'r * Aer im * *Stom.*
 a' offwng i'r fath wagedd,
 Na ddola'r fath oferedd;
 a, a choed, a cherrig yn
 Gwaith dwylo dyn a'i fystedd

* *angr.** *Diglo*

Cm

*** Arglwydd.** Cans myfi dy Arglwydd grymmys
A'th || Jor wyl Dduw eiddig

Sy'n ymweld a phechod cant
O dadau ar blant camweddus :
Ac yn rhoi cospedigaeth.

Hyd dair oes a chenhedlaeth
O'r rhai sydd yn fy 'nghafau,
Trwy garu gau addoliaeth,
Gan ddangos trugareddau,
I'r lawl a gatwo'n neddfau,
Ac iw plant, au hŷd, au hil
Hyd fill o genhedlaethau.

3 Nac Enwa Dduw un amfer,
Heb ofon, parch, a phryder ;
Cans nid gwirion yw dy lw
O'r cymru ei caw'n ofer,
Cofia gadw yn sanctaidd

Y Sabboth wenn yn weddaidd,
A threulio'r Sul tra fech di byw
Yn addoli Duw'n gristnogaid,
Fe rodd Duw chwech diwrnod.

*** Dy bun.** Id weithio d' orchwyl * priod ;
Y feithfed dydd rhaid cwympo'n
I weithio gwaith'y Drindod.

Ar y diwrnod hwnnw :

Na wna ddim gwaith serch na
Na'th fab, na'th serch na'th was na'th
A'r dieth arch ei gadw ;

O achos mewn chwech die,
Y gwnaeth Duw'r byd ai bech
Ar nef a'r ddaer, a'i mŷr, a'u llŷ,
A'r cwblwyl sy'n ei * dible.

*** Yn y curra** A'r feithfed dydd f' orphwysodd,
elbas o bon- Gan hynny fe fendithiodd.
mi,

Yr Arglwydd Dduw y feithfed
Ac ef a'i pridd sanctaiddiodd.

The barch a gwir ufudd-dod;
 Dd a'th fam yn wastod,
 Iestynno Duw yn hir,
 Dy oes ar dir dy drallod.

Gwachel ladd un Christion;
 Na thywallt gwaed y gwision;

Na'i lles yn dda ei lais;

Duw ddial trais llofruddlon.

Na wna odineb aflan,

Gwa'n sawr oth wraig dy hunan;

Na'i ddwr o'th * winsh dy hun.

Na chwedd ag un oddiallan,

Na ledtratta * symryn,

Trech byw, o olud un dyn;

Na thwylla neb: nac arfer drais,

* Trech godde clais a newyn.

Na fydd di dyft celwyddog,

Yn erbyn dy gymmydog,

Dywaid wir am bdb rhyw ddyn:

Na sclawndra un dieuog.

Na chwenych dy Cymmydog

Na'i wraig, na'i was calonnog;

Na'i forwyn wenn, na'i farch, na'i ych:

Na dim na byth perchennog.

Arglwydd Dduw bydd dirion.

Writ bawb o'th Blant, a'th welfion?

Writ d'n calonne'n falib,

I gadwib gyfraith gyfion.

Arglwydd grafol madde,

Ein pechod a'n trofledde:

I scrifenna'r gyfraith hon,

Az leche ein calonne.

Beib wyt d'n ddysen'n benna,

O'r gyfraith bon? mynaga;

Ebo im, yn gryno yngyd.

Bi Ffrwyth i gyd yn gwa,

A Rwi'n

Gen. 4. 10.

Diab. 5. 15.

* Ffynon.

* Y groyu
llelaf.

* Er.

* Na chaw
gybudda,

Gwedd.

A. Rwi'n dyscu dau beth enwog,
 Fy dau ryw ddyled serchog.
 Un tuag at fy Arglwydd Dduw,
 Llall at pob rhyw gymmydog
 H, To gytia moes i'm glywed,
 Yn gylawn beib yn'ch ddyled
 At yr Holl-allwng Dduw,

Heb 11 6

Heb 12 28

Mat 22 37

Deut. 12 22

Psal 145 2

Sy'ch rymmo i fyw yn gyftled,
 A. Fy nyled at Dduw cyfion,
 Yw credu ynddo'n ffyddlon
 A'i ofni'n sawr trwy barch a ffydd,
 Ai garu'n brudd o'm calon;
 Yno i wir addoll.

Fel y mae air yn erchi;
 A'i fendicthio bob rhyw awr,
 Am gaelel sawr ddaloni;
 A llwyr ymddiried ynddo,
 A galw'n gywir arno,
 Perchi Air, a'i Enw'n brifdd,
 A bôd yn ufydd iddo;
 Ac felly ei anghydeddu.

Yn gywir, a'i wasnaethu
 Ddydd a nos tra yno'f chwyth;
 Ar eitha byth o'm gallu,
 H. Beib yn dy ddyled enwog
 Tuag at bob rhyw gymmydog?
 Moes i glywed i'm i'n glar,
 O galon bur yn rhywiog.

A Fy nyled at gymmydog
 Yw garu'n daran serchog,
 Fel y caraf fi fy hun;
 Pyt fac fy ngelyn llidiog;

mat 22 39

mat 5 44

mat 7 12,

A gwnentbur i bôb Christion,
 Fel y dymune 'ngbalon,
 A'dynt bwythe wnentbur i'm,
 Heb ddangos llym sefuron;

charu fy rhieni,
 Ai cymmorth hwy a'u Perchi:
 gwneuthur heb ddim nag, na sôn
 bob h peth a sôn yn erchi;
 Buddhau i'r Brenin,
 Ai swyddwyr fy'n f' amddiffin
 i mhydeddu trwy sawr barch
 A gweithio ei arch yn ddiffin;
 A gollwng i'm dyscawdwyr,
 Athrawyn a chynghorwyr,
 A cyfrwyddo immi fyw,
 Wrth 'willys Duw a'r ferythyr,
 A pherchi mawr a bychan
 O'm gwell o bob rhyw oedran,
 A ymollwngiddont hwy.
 Heb wneuthur mwy o dwrddan;
 A na wnelwyf niwed,
 I neb ar air na Gweithred,
 A dwyn câs at un rhyw ddyn;
 Na chlwyfo ün ar aned;
 A chadw 'nghorph yn dempraidd;
 Yn sobor ac yn sanctaidd,
 Rhag pob rhyfsg fel rhag plag.
 Yn * ddiwair ag yn weddaidd;
 A chadw'n nwylo'n benna,
 Rhag chwiwio a lledratta,
 A rhag gwneuthur twyll na cham
 Ond gweithio am eu bara;
 A chadw 'nhafof beunydd
 Rhag cabledd, twyll, a chelwydd
 A rhag dwedyd drwg am neb
 Fel † ethnic heb i fedydd;
 A chadw nghalon angall.
 Rhag chwennych golud arall;
 A trafaelu wrth fodd Duw,
 I geisio byw yn ddiwall,

1 Tim 3. 4.

* Sef pob

petb cyfrol

tblon

1 Pet. 3

13. 14.

act. 4. 19

1 Thess 5

12. 13.

1 Tim. 6. 1

Lev. 19. 33.

Mat. 5. 22.

Lev 19. 17.

1 Thess. 4.

3. 4 5.

Mat. 51. 28.

* Dilbalag.

Epe. 4. 28

1 Thess. 4. 6.

Epb. 4. 25.

Psa. 50. 19.

* Un heb

broffes

gristnogol

2 Thess 3

8. 10.

Gwybydd

Rhuf. 7. 18. Gwybydd hyn yn eglur,
Nad wyt ti'n abai gwnethbur,

Rhuf. 3. 12¹ Hyn i gyd o'th rym dy hun,
Lle 'rwyti'n ddyn pechadur,

Ni elli gadw'r Gyfraith,

Na rhodio ynddi'n berffaith,

So. 15. 5. Na gwasnaethu Duw'n ddifrad,

E anwyled Heb gael ei Rad ef (*f* anrhaith.)

Gan hynny rhaid id ddysgu,

Trwy weddi attolygu.

Ar Dduw mawr o hyn i mas,

Roi nefawl Ras i'th helpu,

H. Moes glywed im gan hynny,

A fedru di fynegu.

Gweddî'r Arglwydd yn ddibaid?

Ond e mae'n rhaid ei dysgu,

A **E** In Tad o'r drydedd Nefoedd,

Ein Tad trwy Grist a'n prynu,

Sancteiddier byth dy enw mawr,

Gan bawb (bôb awr) o'th lloof,

Deued dy deyrnas rasol.

In plith dy blant, dy bobol:

A rheola ni bôb pryd,

A'th Air a'th yspryd nefol.

Dy 'wllys di wnel dynion,

Ar dir ym-mysg daerolion:

* *Gorsedd* Fel yn y Nêf y gwnair heb nâg,

felangelau, Gan * Thronau ag Angelion,

andardodau, Rho heddw inni fwyta,

ses angelion Bôb rhain beunyddawl fara,

ysgarfydd o A phôb peth fydd raid ini

radd uchel, 'Th wnaethu di'r Gorucha.

A maddeu i mi'n pechode,

Fel y maddeuom minne,

Er sawl a wnaethont lawer gwa,

Fu herbyn faith droseddi,

arnau ni yn ddargel,
 brofedigaeth uchel;
 gwared ni, rhag pob drwg * ffand, * Damwain,
 Hyd a'r Chawd, a'r Cybrel,
 a tydi bie'r deyrnas,
 A'r nerth a'r gallu o gwmpas,
 a'r gogoniant ôll i gyd,
 Hyd ddiben Byd yn addas. Amen.
 Bob wyt ti yn ei geisio,
 Gw d' Arglwydd wrth weddio,
 a weddi fecban bon,
 Gw drol d' olgon atot,
 Yn gynta'r wyfin erchi,
 A f' Arglwydd, Tâd goleuni,
 Ai ni räs tra fom ar dir,
 Bob rhai iw wir addoli,
 Gw drol d' wyfin * eirlol,
 Am bob peib anghenrheidiol,
 Ai eiddie a'r cyrph yngbyd,
 Tra ni'n y byd presennol:
 A medde ein holl ddrygioni,
 Ein beiatu oll a'n gwegi,
 A thrugarhau wrth bawb ar llêd,
 A wnelont niwed inni;
 A cadw yn ddlangol,
 Rhag pob rhyw bechod * marnol,
 A phob perigl, a phob plâg,
 Capherol, ag ysfrydol,
 A hyn yr wi'n beithio.
 Y wna fy Naw heb beithio,
 A mwyn ei fab fy Mhrynwr gwyn,
 Y gaiff * fynghanlyn gantho.
 A ttebalfst byn yn gymmwnys,
 A dynege iau cyn gorphngys.
 A saul Sacrament di drist,
 Ordinolodd Christ iu Eglwys?

* Dymuno;

* Mac pob
 pechod yn
 farnol.

Rhuf. 6. 23.
 Ti eelli obeithio
 jellu or
 garffol wyt ti
 Joan 9. 31,
 * Fy arch,

A. F' ordeiniodd ddan'n ei fywyd
 Tra rheidiol at ein iechyd,
 Y cynta o'r ddau yw bedydd ffr
 Yr ail yw'r Swpper hyfryd,
 H. O dwyt ti yn deallu,
 Dymunwn it hyfpyflu,
 Beth yw Sacrament yn bŵr?
 Mynega yn glir os medru
 A, Mae'n arwydd plaen gweledig
 O ddirgel ras † arbennig,
 Trwy'r hwn y rhoddir Christ ei hun
 Ai ddonic i ddyn cadwedig
 H. Pa nifer fydd o rannau,
 Imbawb o'r Sacramentan?
 Maneg i'm ar goedd y Plwy,
 A dangos hwy yn olau,
 A. Mae dwy ran amlwg meddynt,
 Ymhob rhyw un o'honynt
 Yr arwydd amlwg or tu ffr,
 A'r dirgel ras fydd ynddynt,
 H. Beth ydyw'r nôd gweledig,
 A'r arwydd digon iebig,
 Sy'n y Bedydd or tu ffr,
 Yn fela'r grâs ar bennig?
 A. Y Dwr yn y bedyddfan,
 Lle trochir y dŷn bychan,
 Yn Enw'r Tâd a'r Mâb dri phryd
 A'r sanctaidd yspryd purlan.
 H. Beth ydyw'r grâs ysprydol
 Nas cenhys llygad enaidol
 Y mae'r Dwr yn arwyddocean,
 Sy'n golchi bychan'r bobol,
 A, Gwaed Christ mâb Duw ei hun
 Sy'n golchi'r enaid aflan,
 Oddiwrth bob rhyw bechod câs,
 Lle'r oedd e'n wâs i Satan,

† rhagorol
 1 Cor. 10

Ac hefyd yn i wneuthur;
Yn grifftion o bechadur,
Ac yn 'Blentyn Duw trwy rās,
O Elyn cās trwy natur,

H. Beth ydys yn ei geisio,
Gan rai ddel iw bedyddio;
Beth sydd raid mynega'n rhês,
I'r rhai gais llês oddiwrtho.

A, * Edifeirwch a ffydd fywiol,
Sydd ddau beth anghentheidliol,
I bob dyn a ddel yn brudd,
I geisio bedydd grafol,

Difeirwch i ymwrthod
Phob rhyw sort o bechod;
Ffydd i gredtu tra fo byw,
Addewid Duw a'i ammod,

Gward Chrifft
fyn gwnen-
sbur byn,

* Mae ffydd
ac edifeirwch
yn anghen-
rheidliol i fod
(ar y lleia
mewn proff-
es) yn y rha
y fedyddier,

mewn oedran sef y sawl na fedyddlwyd erioed o'r blaen;
Act. 2. 38. ar. 8. 36, 37.

H. Pa ham y rhwydd fedyddir,
Plant bychain pan eu genir?

Pan na allant yn ddifeth
Gyflawni'r peth a geisir!

A: Y maent hwy trwy meichnafon;
Yn cwpla eu Haddewidion,

Nu y delont hwy mewn maint
I dalu'r faint addawson,

H Mynega pam ordeiniwyd
Y Swpper pan ddechreuwyd

Pan i'r ys yn arfer hon

Trwy ddefod 'rhon ni * lyswyd. * wrthodwyd

Er mwyn tragwyddol goffa,

Am Angeu Christ a'i laddfa,

I'r holl Lefad y ddaw i ddyn

Oddiwrth ei wŷn a'i boensa.

R

H.

- H. Beth ydyw'r rhan a weler,
 Tu allan yn y Swpper,
 A'r nòd a'r arwydd or tu far
 Sy'n selu'r gràs addawer,
 A. Y Bara a'r gwin o'r Cymmun;
 Orchmynodd Christ ei dderbyn,
 I Cor. 11 24 Er cosio ei gorph a'i waed ei hun
 25. Sy'n cadw dyn rhag newyn
 * newyn Tŷ H. beth ydyw'r rhan ni welwn
 prydol A'r gràs fydd o'r Comuniwn,
 Rhwn arwyddocair with fara a gwin
 Mynega'n rhin er dolwyn.
 A. Corph Christ ai waed sancteiddiol
 Offrymmodd dros ei bobol,
 * yn eglur I brynu dyn i dalu Duw;
 26. 6. 50. A'n porthi i fyw'n dragywyddol
 H. Pa lês a gaiff Cristnogion,
 Y gymro o * wyllys calon,
 Y Sacrament sancteiddiol hyn
 O'r Swpper pyn dderbynion;
 Yn ebalon Y cael porthi eu heneidie,
 edifeiriol Ar Ghrift ei hun ai ddonie,
 fyddlon A chadarnhau eu hegwan fydd,
 sanctaidd. A madde yn brudd eu beie,
 Fel y bydd y bara ffrwythlon,
 A gwin yn porthi'r galon.
 Mat. 26. 26, 27, 28 Felly Christ ai waed with raid
 Sy'n porthi'r enaid fyddlon,
 H. Pa beth fydd rhaid o brysur
 I bob rhyw Ghrifftion wneuthur
 * Llawer, Y ddel i Swpper Christ yn * llo
 O cais yn hon gael cysfur,
 Cor. 1, 11, 28 A. Rhaid iddo holi'n fanol;
 A so ef wir ddifeiriol
 Am ei bechod o bob rhyw
 Yn erbyn Duw ai bobol,

A hol yn nesa at hynny,
 A fo e'n llwyr fwriadu;
 Gwellau ei fuchedd wrth fodd Duw
 A chweddi byw heb bechu,
 Ac hysyd mynny gwybod,
 Os gantho fydd dan ammod
 Am drugaredd Duw trwy Ghrift,
 I sadde ei athrist bechod.
 A chredu i'r Arglwydd Jezu,
 A'i werthfawr waed i, brynnu,
 Pan na alle neb ond Christ,
 Trwy angau trist ei helpu.
 Rhaid hysyd holi eilchwaith :
 A fo e mewn cariad perffaith
 A phob dyn, gan sadde'n brudd,
 I bawb bob dydd eu drygwaith

2 Cor. 13, 5

Mat. 9, 23

24

Luc. 17, 34

Poban i'r bystgried, a'i barferu, pan ddol y nôs

GWEL y mac d' oes yn darfod
 Mae'n llai beunydd o ddiwrnod,
 Rwyd ti'n nês y leni ith ddiwedd,
 O un flwyddyn nag y llynedd.
 Gochelfynd un nôs i gyfgu,
 Yn dy bechod nes difaru,
 A chymmudi a'r Duw cyfion,
 Cyn y cauech dy olygon.
 Nid un nôs i'r haul fachludo.

Eph. 4, 22

At dy lid yn ôl it ddigio :
 Gwell it gyfgu gydag Arthes,
 Nag a malais yn dy synwes.

Mwy yw perigl Dŷn sy'n cyfen,
 Yn ei wely heb sawdd Jezu,
 Nag oedd perigl Dautel hynod,
 Gynt wrth gyfgu rhyng y Llewod.

Y mae'r serythur yn mynegu,
Fod y Diawl yn troi o bobtu,
Ddydd a nôs yn ceisio Harpio
Megis Llew pwy bynnag allo.

Pwy sy'n rhwystro 'r Llew i'n llyngos,
Psal. 121. 4. Ond ein Ceidwad mawr Christ Jesu,
Rhwn sydd nôs a dydd heb heppian,
Yn cadw ei braidd rhag rhuthrau satan;

Llawer dyn sy'n mynd iw welu,
Hêb ddihuno mwy ond hynny,
Nes y galwo'r Udcorn aethlyd,

Hwynt i'r farn i ddwyn eu penyd,

Yn ol dy boen a'th waith y dydd,

Pan ddelo'r nôs ymro yn brudd,

I roi i Dduw brydnhawinol Aberth,

O galon bur a geiriau prydferth,

Diwedd a'r Dydd fel y dechreuist,

Cau dy ddrysau fel agoraist,

* *Disrifol*

Gad i Weddi * brudd bob dyddie,

Gloi bob hwyr a datgloi 'r bore.

Duw fyn offrw m bêr brydnhawinol

Num. 28. 4 Fel yr aberth bêr foreuol,

Mawl y nôs fel mawl y bore,

Gen 18. 19. Nâd un pryd dy fawl yn eisie.

Psal. 24. 15. Galw oghyd dy blant a'th bobol,

Dywaid osber yn dra deddfol;

Gwna dy dŷ yn demel fechan,

Chwareu'r feiriad doeth dŷ hunan;

Prudd weddia ar dy linie,

Dan 6. 6. Darllain bennod o'r Serythyre,

Dysc dy blant mewn pwyntiau crefydd

Luk 19. 8. Duw 'th fendithia yn dragywydd.

Psal 42. 8. Cofia'r nôs dy waith y dydd;

O gwnaethost gam, gwna iawn yn brudd

Oa digiaist Dduw, cais bardwn gant

Oa cetaist rês rho foliant iddo,

Na ddôs i gyfsgu yn dy bechod.
 Rhag mynd o'th gwsc ger bron y Drindod
 Ac na * flwmbred dy ddau amrant. * *Hanted*
 Nes ymbilio am faddeuant,

Y dyn y * fentro synd i gyfsgu, * *Felddia*
 Ya ei bechod cyn difaru,
 Mae e'n mentro mwy o lawer,
 Na phe cysge gyda gwiber,

Rhag dy fynd i'r barr i'th farnu, *Mat. 24. 44.*
 Ganol nos tra sech yn cysgu
 Gwachel synd fel dyn diwybod.
 Byth i'th wely yn amharod.

Pan edrychech ar dy wely
 Cofia'r bedd lle'r ae i'th gladdu:
 A chyn rhoi dy gorph i orwedd,
 Dyfal feddwl am dy ddiwedd *Psal. 90. 12*

Pan y tynnech dy holl ddillad,
 Ond dy gris oddi am damad.
 Cofia fel y gorsydd gado,
 Yma'r cwbl ond yr amdo, *1 Tim. 6. 7*

Pan y cano ceiliog peder, *† Amwilo*
 Ne dihrunech o'th esmwythder,
 Meddwl f' enaid fel y deffru *1 Cor. 15. 52*
 Udcorn Christ di gwedi'th gladdu *Jo 5. 28*

Byn gw chann i Ddu cyn mynd i gyfsgu

F Anwyl Dâd am carcus Geidwad, *Psal. 121. 8*

Rhwn wyt nos a dydd im gwislad,
 Bendigedig o fo d' enw,

Nos a dydd am dan fy nghadw

Di'm castellaiſt i'r dydd heddu,

I'th *Angellion* bach o'm dauu, *Psal. 121. 8*

Ar orchymynnaist iddynt * f' atter

Ang im daro'n rhoed with garreg,

*Dibau'm cedwaist yn ddihangol,
Rhag holl rwydau'r Sargh uffernol
Rhwn sydd nôs a dydd heb gysgu,
Yn ceisio nîfa a'm bachellu.*

*Porthaist sinne heddyw'n ddichwith,
A mêl o'r graig, a brasder gwenith
Ac di roddaisf i'mmi yfed
Phiol lawn i dorri'm syched.*

*Disbe am cedwaist rhag pob tramgwydd,
Cwilydd, colled, anap, afiwydd,
Nychdod, niwed; ar am bynny
Xpi o'm calon i'ib glodforn.*

Gofal

*Cymraist gymmaint; garc am danaf,
Y dydd heddyw dâd goruchaf,
A phyt fassyt heb un plentyn,
Ond myfi i garcu drostyn.*

*Bendigedig yn dragywydd,
Y fo'ngheidwad a'm derchafydd,
Rhwn sy'n carcu cymmaint droswyf
Ddydd a nôs ple bynnaf'r elwyf. Amen*

Dislech am dân a chynnesrwydd.

Paratowy

155. 15.

*P*En * profiwr pôb anghenrhaid,
Gwir ymgleddw'r corph ac enaid,
Rwi'n bendithio d' enw hyfryd,
Am roi tân i dorri f' anwyd.

*Dwr môr rassol yr ordelnïest,
Tân rhag anwyd, i' rhag temest
Bwyd rhag newyn, Dwr rhag syched
Ymgleddu dyn pengaled,*

*O'm bysle itti greu;
Tan in * Gweinif a'n cynheffu
Bwedd y gallfei ddyn ymdaro,
Heb y tân, pa bassen hebdo.*

Gwasanaet

Er bôd tân yn beth anhepcoi
 Etto 'fowaeth nid oes nemmor,
 Ym-mahlith miloedd y ront itti,
 Am ei tân o'r † godamersi.

* *Diolch*

Arglwydd agor ein golygon;
 I gydnabod maint dy roddion;
 A'n geseuau i'th glodfori
 Am ein tŷ, a'n tân, a'n gwely.
 Y mae'n gwell yn gorwedd allan
 Yn yr oerfel toft yn gruddfan
 Duw cynnhessa rhain a'th ffafar,
 A gwna ninne yn ddiolchgar.

Gweddi wrth fynd i'r gwely,

CEidwad Israel a'i achubwr,
 Castell cryf pob gwann di-swccwr
 Er mwyn d' anwyl fab Christ Jesu,
 Gwrando 'ngwaedd wrth fynd i'ngwely.

Arglwydd mawr 'r wi ar fy 'nglinie,
 Wrth fy ngwely yn cyfadde,
 Nad wyf deilwng edrych arnad
 Chwaethach dwad yn nes attad,

Etto er hyn yr wi'n hyderu,
 Y caf er mwyn dy fab Christ Jesu,
 Nid yn unig gennyd wrando.

Ond rhoi immi'r peth wi'n geisio;

A bod immi byth yn gryfdwr,
 Ac yn geidwad, ac yn Swccwr,
 Rhag pob niwed y ddigwyddo,
 Yn enwedig immi heno.

Arglwydd rwyf i'n mynd i drwedd,
 Heb wybodaeth am fy niwedd;
 Os ni wyl un dyn pan gysco
 F' un a wna ai codi ai peidio;

Achos da i ddyn gan hynny;
Cyn yr elo'r nos i gysgu,
Lwyr ymgweirio fynd at Dduw;
Rhag na chotto mwy yn fyw.

O herwydd hyn rwyf yn dwad,
'Attad ti fy Nuw am Ceidwad,
Ar fy naulin heno i' mhwedd,
Am dy gymmorth a'th drugaredd.

Bydd di gasteil, bydd di geidwad,
Bydd di graig a lloches ddisfrad,
Im castellu yn ddybryder.

Heno rhag pob anesmwythder,

Y mae'r Llew fy erioed heb gysgu,
1 Pet. 5, 8. Ddydd a nos a chwant im llyngcu;
Ac ni wela'i lun i rwyfiro.

Oni chedwi di fi rhagddo,

Derbyn fi gan hynny ith fynwes,
Dôd fi rhwng dy ddwy-fron gynpes,
Fel y gallwi'n esmwyth orwedd,

Psalm. 17. 8. Heno'm mhreichiau dy drugaredd.

Arglwydd tanna drofwi d' adain,
Cadw fi rhag bradeu'r filain;

Fel y gallwi yn ddybryder,
Gysgu deni mewn esmwythder,

Psalm. 118. Gosod * wersyll oth Angelion;

Psalm. 34. 7. Im castellu rhag pob ofon:

Par i'r rhain fy llwyr ddiwallu.

Yn dy goel tra fyddwi'n cysgu.

Psalm. 34. 15. Bydd dy hun a'th rasol lygad,
Goruwch y rhain yn fyng-wiliad,

Nad i neb rhyw ddrwg fy arysgu,
Na thramwyo lle bwi'n cysgu.

Rho lonyddwch ac esmwythder,
Immi heno a phob amser;

Rho im henaid wir ddiddanwch?

Rho im corph ei hyn a'i heddwch,

Ac rhag immi fynd im barnu;
 Ar dy fron pan fyddwi'n cysgu,
 Ad im fyned yn ddiwybod,
 Arth im gwely yn amharod.

Nad im roddi cwsc im llygaid:

Nes ymbilio a thi'n dambaid,
 Am gael pardwn am y cwbul.

Ar y wnaethum mi o'th feddwl,

Par im adde fy holl gamwedd.

A'm holl wendid a'm hanwiredd,

Fel y gallwi gwedi hadde,

Gael maddeuant gennyd tithe,

Par im wylo ac alaru.

Am fy'ogwaith mor rhwydd yn pechu.

A'mofydio'n doft gan gynddrwg

Y fu muchedd yn dy olwg

Par im fyned mor ddifeiriol

Heno im gwely ac mor ddeddfol,

A pha gwypwn na chawn noswaith,

Mwy i edifaru'r eilchwaith,

Par im grio'n daer am bardwn,

Er mwyn Christ a'i waedlyd * bassiw'n

Am y wnaethum erioed o feie,

Fel na byddo ūn heb fadde

Golchfi oddiwrth fy meiau'n llwyr-ddwys

Yng waed Christ yr oen a'm prynwys

Clodd fy mhechod yn ei * well,

Nad ef eilchwaith adgyfodi.

Nad fod un om ffaidd frynti.

Ar dy lyfyr heb ei groesi,

Rhag i hwnnw fy ngwradwyddo,

Ar dy fron pan ddelwy * ympirio,

Par im fod ar wise briodas,

Dydd a nos bob awr o'm cwmplas,

Ar olew im lamp a hwnnw'n llosgi,

Ar disgwyf Christ, im galw i ryllo

Diogela

Gyda'r addaf

pechod,

cyn cael

trugaredd

rhaid credn

yn Ghrifft ac

ymadel a

pechod

Act. 13. 38.

39.

Dib. 28. 13.

Jac. 4. 9.

☞

* Ddiodde-

saint

Psal. 51. 2.

* Archelitus

* Ympirio

Mat. 22

12. 13.

Mat. 24

Diogela 'nghalon egwan;
 Fôd yn siccr immi gyfran;
 O'r dedwyddwch y bwrcassodd,
 Christ yw trodur yn y nefoedd,
 Weishian Arglwydd mi orwedda;
 Ac mewn heddwch myfi gylgaf;
 Cana tydi o Dduw'r diddanwch
 Am cyflei mewn Siogelwch.

Myfyrdod pan ddibuner o gysgu ganol

MOr hyfryd ac mor weddus,
 Yw canu i Dduw yn rymus
 Ganol nôs pan fo pob dyn.
 Yn cyfau lôn yn felus.
Ps. 92. 1, 2 Mor dda, mor ddwys, mor dddeu,
 Yw molli ei Enw'r borsu!
 A myfyrio yn ddi-ddal,
 Am dan ei amal ddonieu;
 A deffro'r corph cyscadur,
 A chalon barod brysur,
 I glodforu enw Duw.
 Peth hyfryd yw i wneuthur;
Ps. 119. 62 A chwennu lawr o'r gwely,
 Fel Dafydd iw foliannu.
 Ar ein dau lin ganol nôs.
 Yn ddi-flin dros ein helpu;
 A chosio ei drugaredd,
 Ei gymmorth a'i ymgeledd.
 I blant dycion bob rhyw bryd.
 O ddechreu byd i ddiwedd;
 A rhoi ar bwys y gwely,
 Pan bydd o'r byd yn chwennu,
 Glod a moliant prudd, di nam
 I hael Dduw am ein helpu

ed a gallu, Diolch moliant,
Gwir anrhydedd, a gogoniapt
io. nŏs a dydd ir Drindod,
Sydd bob amser yn ein gwarchod

Pŏsalms 23.

FY Mugail yw'r Goruchaf.
Pa fodd gan hynny ŏaeliaf?
Fywn ymddiried ynddo fe
Ni edy eisie arnaf.
Y mae ef im castellu.
Ai rŏs, a'i rym o ddeutu,
Fy na ddichon gwr na gwraig
Na Diawl, na draig fy nrygu
Y mae ef im porfela,
Mewn dolydd o'r || areilia,
Lle mae dyfroedd taweliawn,
A thir yn llawn o borfa.
Pan elw'i dros ei lwybre,
Fŏm cyrch i eilchwaith adre
Ac er mwyn ei enw ei hun,
Fŏm try ir un sydd ore.
Ai os digwydda weithie,
A rodio ynghysgod ange,
Fŏd rhaid immi ofni un
Cans Duw ei hun am cadwe.
Y mae ef yn bresennol,
A hachub yn wastadol.
A wialen wenn, a'i fach, a'i ffonti,
Am gwna i yn * llon anianol
A cyffordd im a chyflur,
Oanfodd fy ngwthnebwyr.
Fŏdd im ford gyfoethog iawn
A Seigle'n llawn o ŏwrgur,

* *Hysgys*

* *Elan*
lawn

Enciniodd f' Arglwydd hefyd;
 Fy mben ag oel yn hyfryd;
 Ac fe wnaeth fy mwtr'n llawn,
 A'i radlawn ddawn a'i olud
 Ei fwynder a'i drugaredd;
 Am dilyn hyd y diwedd,
 Yn ei Demel tro ynwi chwyth,
 Y bydd fy nyth a'm * hannedd.
 Ir tād, ir mab, ir yspryd.
 Ir drindod, undod hyfryd,
 Y bo clōd a moliant mawr.
 Eōb dydd, bob awr, bōb ennyd.

* *Trigfa,*

*Y modd y dyle ddyn graffol ddeffro ei garph
 enaid ganol nos i' glodfōri Ddu.*

Dihun, dihun o gysgu,
 Fy enaid bach prawf ganu
 Giod a mawl o galon brūdd,
 Ir Arglwydd sydd ith helpu,
 Dihun, dihun mae achos
 Id wiliad fel yr Eos,
 I glodfōri d' Arglwydd mawr,
 B gysgu awr or hir nos
 Dihun Dihun a chofia

Drugaredd y gorucha
 A'r modd ith helpodd prynwr Cid
 Er pan ith aned gynta
 Yfe yw d' unig helpwr,
 Dy nawdd, dy nerth, dy swccwr,
 Dy Ghrift, dy graig, dy gadarn *
 Ath dynnodd o'r cyfyngdwr
 Feth greawdd cyn berffeithied.
 Feth dynnodd o gaethiwed,
 Feth adgenhedlodd o'th ddrwg rin
 Ai yspryd glān bendiged,

th alwodd o blith deillion;
 I gredu'r fengyl dition,
 th gyfiawnhodd yn rhad trwy fydd;
 Yn-Ghrif d' Achabydd fyddlon,
 yn foethus iawn fe' th borthodd,
 Yn drefnus fe' th ddialladdodd.
 Fe' th dderchafodd i fawr fraint.

Rhag cwrp a haint fe' th gadwodd,
 Fe' rodd id enw hyfryd.

Psal. 36.

cymmeriad

A * chredit a syberwyd,
 Mollwch llwyddiant, a grâs a dawn,

I Cor. 3, 21,

22, 23.

A llawer iawn o olud,

Fe' wnaeth it fyw mewn cariad,

Hwddgarwch a chymeriad,

Gyd phob glân * fort o ddyn.

** Fath*

Heb gâs gan un or teir-gwlad.

Ni phallodd erioed etto,

Or peth y fae ti'n geisio,

Fe' na haeddyt feger taer,

Mor briwision ar ei ddwylo.

Gen. 32. 10.

Nid oes un dŷn ar aned,

Sydd arno fwy o ddyled

I glodfori 'r un Duw tri,

Nag f'arnad ti oi * parthed.

** ei plegid*

Dihân gan hynny a chofia.

Garedigrwydd y gorucha,

Ar modd i' th helpodd prynwr cred,

Fe' pan ith aned gynta,

A thra fo it ben a thafod,

Psal. 146.

Mytega byth ei sawrglod,

Yn ddaioni yn ddi ddal.

Tra chwyth ac anal ynod.

Tid ir Mâb ir Ysryd,

Ie Drindod undod hyfryd,

I bo clod a moliant mawr.

Bob dydd bob awr bob enyd.

Diolch

*Diolch am Eitholedigaeth ac amryw ddim
Ysprydol.*

*Nid yn'r don-
le hyn yn per-
abys i bawb,
fanyr er bod
llawer gwedi
ei galw etto
ybyddig a
ddemisiwyd
Eph. 1. 4.*

O *Arglwydd Dduw goruchaf*
Pa ddull, pa fodd y gallaf
Roi itddiolch llawn ar llêd,
Fel y mae'r ddyled arnaf?
Cyn gwneuthur nef a daiar
O'th ras yn-Ghrifft a'th ffafar;
Di'm detholaist fod yn un,
O'th blant dy hun yn gynar
Di'm creaiſt inne o'r priddyn
Oedd frwnt a gwael ei eulyn;
Ar dy lun a'th wedd dy hun,
Yn lana dyn o'r gweryn,
Di'm tynnaist yn dra lluniaidd;
O groth fy man yn berffaidd
Lle gallafyd fy'n rhoi 'maes,
Yn grippil cäs anghruaidd.
Di'm gwnaethoſt inne'n Gristion,
Ym-mhlith dy bobol ffyddlon,
Lle galleſſyd heb ddim dyſg.
Fy'n rhoi ym myſc lldewon
A chwedi *Adda* 'ngwerthu,
I Satan gynt wrth bechu;
Di am prynaist o'r law'n rhâd
A gwerthfawr waed yr Ieſu,
Ni * *Speriaiſt* roddi i farw,
Dy unig fab i'm cadw;
Ac i † hongian ar y groes,
Dan lawer loes oedd chwerv,
Di'm adgenhedlaist gwedyn,
I fod yn anwyl blentyn,
A trwy fabwys prudd a gräs,
Pan oeddwn was y gelyn,

* *arbedaiſt.*

* *Gragi*

3. 3 4

6. 7.

aethoſt yn dād i mi.
 A minneu'n blentyn i ti,
 Ym ail-waethoſt ar dy wedd
 Yn etifedd i'r goleuni,
 Dim gelwaiſt inne hefyd,
 A'th air a'th nefol yſpryd,
 O blith miloedd o rai cas
 A gaffel gras ac Jechyd:
 O blith y bobol feddwon,
 Ar mud, a'r dwl, a'r deillion,
 Dim gelwaiſt a'th air dwys
 I fonwes d' eglwys dirion,
 A gwaed dy fab di'm golchafſt
 A'th yſpryd di'm ſancteidiaſt
 Rhai o'th natur rhoiſt immi
 Am pechod ti ddirymaiſt;
 Ac er fy mod yn ſarnllyd,
 A'm gweithred yn frycheulyd,
 Dim cyfiawnhaiſt o'th rās yn rhād
 Trwy ffydd yngwaed d' anwylyd:
 A rhad i'm gadarn obaith
 Er i mi farw unwaith,
 O ran y cnawd pan ddol y cri,
 T caſ gſodi'r ellwaith.
 A derbyn yn * ddiffuant
 Gan f' Arglwydd wir ogoniant
 (Er mwyn Chriſt) a nefol fraint
 Ym mhlieth y Saint * triwmphant
 Lle caſ fi wir lawenydd.
 A beddwch y dragynydd,
 A'r anrbydedd tra gyny chwyth
 A gynydd byth ni dderfydd,
 Am hyn o ddoniau 'lſpydol,
 Fy'n had am Harglwydd nefol.
 Fy'n rhwymedig ar fy llw
 Glodfori d' enw graſſol.

Joan i. 13.

Eph. 2. 10

Jac. 1. 18.

2 pet 1. 4

Rom 3. 24.

25, 26. ar

6, 5.

1 Theſſ. 4.

13 16 17

* Didnyll

Col. 3. 4

 ‡ ac ſy'n gor-
 ſoledu yn y
 nef.

Pſal. 16.

A thro dim deall genni,
 Yn ddyfal dy addoli,
 A'th folianu bob rhyw awr,
 Am dan dy fawr ddaioni.
Ia bael Dad 'rbwn a'n crenodd,
I'r Jesu 'rbwn a'n prynodd,
T byddo clod a mawl bob cam,
A'r Tspryd a'm Sanctelddiodd.

Gweddi'n erbyn Gorthrymder Gwrthwynder

Dlhûn, dihûn, pa ham y cyfar
 Erioed hyd hyn fy Nuw ni heppu
 Nid Baal wyt : o danfon swccr
 Tynn dy was o dôst gyfyngdwyr,
 Sych fy nagre, torr fy magal,
 Gwared f' enaid, llacsa 'ngofal,
 Gwel fynghystudd clyw fy 'nghwydd
 Barn fy hawl rhyddha fi weithian.
 * *Arglwydd.* Fy'nhraig i wyt o nâd fi syrthio,
 Fy Nhŵr cadarn, nad f' anrheithio,
 Fy Nuw fy * Nêr, o dere im helpu
 Fy Nefawl Dâd nâd fy ngorthrym
 Galluog wyt di elli helpu,

Psal, 46, 1. Unig ddoeth y modd ei medru,
 Trugarog Dâd o dere a swccwr,
 Hawdd yw'th gael mewn tost gyfyng
 Gwradwydda fwriad fynghelynic.

* *Heilbau.* * Tola falchder fynghafion :
 Gwalcar gyngor tyrsa waedlyd,
 Er mwyn Christ rhyddha fi o'm p
 * *Adliffynfa*

DUW fyng rhaig, am Twr am no
 Duw fy Jechyd am ymddig
 Gallwg glust a gwerando 'ngweddi
 Mewn cyfyngdra a gofidi,

Duw rhoist gennad i'm gelymion;
 Fy 'agorthsymrau heb achosion,
 Am difetha'n llwyr gan mwya,
 Os tydi ar frys ni'm helpa.

Di roist gennad i effroniaid,
 Lwyr amcanu difa f' enaid
 A'r sawl nad wi'n nadod etto,
 Lwyr amcannu fy anrheithio.

Rhai na wn i ddim oddiwrthyn;
 Rhai na wneuthym ddim iw berbyn,
 Rhai na chanfu 'rloed fy llygaid
 Sdd yn ceisio speilo f' enaid,

Arglwydd maent hwy gwedi 'maglu;
 Ac yn barod im difethu,
 Os ddoi di ym-mhryd a swcwr
 I'n gwaredu om cyfyngdwr.

Deffro o gyscu f'unig Geidwad
 Mae fy llong mewn trallod irad
 O crydda'r gwynt a'r tonneu
 Rhag im soddi yn ei rhwydeu

Nid im llong am taccal dorri
 Bydd di borth ac Angor i mi,
 Llafa'r Storom sy'n fy mlino
 Moes dy law a nâd fi singcio.

Erchaist i mi ddwad attad,
 Ya fy nhrallod, anwy Geidwad
 Attad ti fy Nuw'n * trottian
 Dunfon im ymwared weithian

Di adewaiſt wrando yngwaddi;
 Ya fy nhrallod ond im weiddi
 Gweiddi arnad yrwi yn wastod;
 Arglwydd weithian tynn fi o'm trallod

Di wrandewaiſt weddi Jonas,
 Ynt o fol y morfil atgas,
 Achubaiſt o'i flinderu.
 Wrando 'ogwaedd, ac achub finneu

† Rhodri
 Llong

* psal 90 19
 * Dystad

Di a waredust Ddwydd fienin!

Oddiwrth Sad oedd yn ei ddilyn,

Gwared sinne o'm trallodion,

19, Ac o ddwyls fy ngelymion,

Di waredust ben allas,

O law waedllyd gwreigyn ddinas,

27 15 Gwared, sinne yn fy nolus,

O law waedllyd fy ngwrthnebwyr,

Di doffuriaist yn dra diddig,

28 Gyrat wrth Ddwy y plentyn o lloer,

O toffuria wrthi sinne,

Syn dy ganlyn megis ynte,

29 Di roest help i'r wraig o Ganael,

Y su'n daerllyd yn ei segian,

O rho help a nerth i mione,

Sydd am cais mor daer a hithe,

Er nad oes ym-mhawer un dyn,

30 Rwymon Ddraig sy'n codi im herby,

Etto Arglwydd mawr di ellu,

Rwymon hon ai llwyr ddirymmu,

Cymmer yn dy law dy waywne,

Cysod ymladd a'm gelymion;

Torr hwy ym-maith yn eu gwge,

Nad hwy wneuthur trallod i mi,

Gyr dy Angel i wafcaru,

Sawl sy'n chwenych fy ngorthrymu,

Gyr dy faethu a difetha,

Sawl sy a'i bwriad ar fy nifa,

Duw di elli y modd y mynnech,

Fyn rhyddhau y maes o orthrech,

Er dy sawredd dere a chymffordd,

A gwir rydd-did im yn rhyw ffordd,

Nad im Gelyn gael fy llyngw,

Na'm gwradwyddo na'm, gorthrymu,

Nad i'r Byd y chwaith gael dwad,

Ido gael arnai ei wafyd,

Bangos i mi eglus arwydd,
 O ddaiom i'ch garedigrwydd
 I y gwelo'r byd o bobtu.
 Mae tdi fydd yn fyngharu.
 Nid wi'n ceisio help Gwyr mawrion,
 Na Phenaeithiaid na Th'wysflogion,
 Oed yn unig cymmorth difrad,
 Gannit ti fy Nuw i'm ceidwad.
 Nid i minne gael fy nhwyllo;
 Ie rwi'n hollol i'ti'n trystio,
 Dese weithian ac ymwarded;
 Ynec ti mae f' holl ymddiried,
 Nid i minne gael fy nhwyllo;
 Ie rwi'n hollol i'ti'n tristio;
 Dese weithian i'm diddanu.
 Arlwydd nad i'm Hysgid ballu
 Dese Arglwydd idese bryflia,
 Gwared f' enaid o gyfyngdra,
 I y gallwyl dy foliannu,
 Treu lawenydd am fy helpu

Disled am gwared o ddwylo Gwynion

Angelion Duw, a meibion Dynion,
 A Nef a daiar, au Thrigolion
 Molwch Dduw ar eitha eich gallu
 Dydd a nos am fyngwardu.
 Mewn * ing trallod a chyfyngdw,
 Y gweddials at fy mhaynwyr,
 Ac o'r nef o blich Angelion,
 Cybu lŷf fynghwyn hiraethlon
 Iarph offododd fa gal embaid
 Chryglath i ddala f' enaid;
 Gwyd a chryglath Duw al corodd
 Gwared i'm f' gwaredodd.

Helodd Angel im dad-ddryfu;
Rhodd ei ysfryd im diddanu;
Tanodd droffiwi Adain byfryd,
Ac fe'm tynnodd o'm holl ofyd.

Symbilliodd Duw a glybu ein gwaedd iradus
Christ * eiriolodd droffiwi'n rymmus,
A'r glân ysfryd a'm diddanodd
Ac o'm trallod fe'm gwardedd,
O molianned pob creadur,
F' Arglwydd mawr yn ol ei natm,
Am ei gymmorth a'i doffuri,
Yn syngwared o'm gofidi.

Teirw Bafan a'mcylchyanodd
Nadroedd tanllyd am herlidiodd;
Bleiddiaid blin ac Unicorniaid,
Amcanasant ddifa f' enaid.

Duw a barodd i'r rhain darfu,
Pan oedd mwya eu chwant i'm llyngar
Duw a dorrodd gyrrn a dannedd
Y Bwyffilod yn o'r diwedd,

† Gofal O molianned pob creadur,
F' Arglwydd mawr a chalon bryffur
Am ei * garr yn achub f' enaid,
O rhyng cyrrn yr Unicorniaid,

** Nafu* Gwyr grefydd, gwagedd gwaeddyd
Y gynllwynodd am fy mywyd;
Ac amcaniant fy † amdwyo.
Difa f' enaid am anrheithio.

Duw ddatguddiodd eu dichellion,
Duw ddiddymodd eu hamcanion;
Duw a ddyryffodd eu bwriade;
Duw waredodd f' enaid inne.

O molianned pob creadur,
Ddow fy nbraig a chalon bryffur
Am ddwyn f' enaid o drallodion
A gwradwyddo fy ngelynlon,

Cldd a gallu, Diolch, Moliant,
Swir anrhydedd a gogoniant,
Y fo nôs a dydd i'r Drindod
Am fy 'nhynnu maes o drallod.

MEgis Daniel rhwng y llewod
Megis Jonas rhwng Morfilod,
Y gweddiais ar yr Arglwydd,
Ac o'r nef se'm clybu'n ebrwydd

*Arall
byrrach*

Stopiodd safneu'r llewod rheibus,
Ffrwynodd e'n y * whâl afradus
Tostodd awch y Sargh am llyngce,
Tynnodd f' enaid o'u crafange.

** Morbyso
mawr*

Nesodd, Daiar, Dwr ac awyr,
Ila, a gwynt, a phôb creadyr,
Molwch f' Arglwydd mawr yn wastod
Am fy 'nhynnu * maes o drallod

** Allar*

Rhan o'r Psalm 69.

DUW achub f' enaid gwlrion.
O'r llif a'r dyfroedd mawrion;
Sydd om hamgylch bob rhyw awr,
Im rhoi mewn dirfawr ofon.

Mi foddais mewn gofydi
Nid oes sefyllfa immi:
Y ffrwd a lifodd dros fy Mhen
Yr wyf ar * haychen boddi.

** Agw*

Mi griaïs nes im flino,
Fy nghex sydd gryg gan grio
Mie ddisgwiliâs am dy râl,
Nes imi lâr ddeffygio.

Amlach yw 'ngelyntion,
Na'm gwallt, neu'r gro o'r alon;
I'r thâl f' eb achos im casau
I'r ffel, a chlaw, a chryfion,

Cedryn yw'n gwrthnebwyr
 Syn ceisio'm lladd heb ystyr;
 Telais iddynt fwy na'u rhan,
 A minne yn wann difestur.
 Di 'dwaenost fy ffolineb.

A'm gwendid a'm gwiriondeb;
 A'm holl feie fydd mor blaen,
 Bob awr o flaen dy wyneb.
 Duw nad gwilyddio o'm plegyd
 Y rhai arhoffiant wrthyd,
 Na gwradwyddo un o'th blant,
 A'th geisiant yn ei gofyd.
 Mi ddygais lawer gwradwydd,
 Do er dy fwyn di Arglwydd,
 A gwrthwyneb lawer pryd.

Gan Blant y byd trwy affwydd
 Mi aethym yn ddieithriol
 Oddiwrth fy mrodyr enawdol;
 Ac fel estron ar bob cam,
 Gan blant fy mam naturiol.

* *Bygtaodd.* Cans zêl dy dŷ am * hyffodd
 A gwawd y rhai'th wradwyddodd
 A syrthiodd arnaf er dy fwyn;
 Duw clyw fy nghwyn o'r nefoedd!
 Mi wylais ddeigre heilltion,
 Mi ymprydiais ddyddie hirion
 Gan gystudio f' enaid pryd,
 O ddydd i ddydd yn greulon
 Mi wiscais sach a lludw,
 Fel un y fae mron marw
 A chalon drift, ac wyneb tlawd,
 Nes mynd yn wawd i'r meddw,
 Ond mi weddiaf arnad,
 Mewn pryd o Dduw fy ngheidwad.
 Tad trugaredd gwrando fi,
 A dwg fy ngweddi attad.

Duw tynn fi o'r pydew tomlyd
 A nad fi gwympo oddiwrthyd :
 Gwared fi oddiwrth fynghâs,
 A dwg fi maes o'm gofyd.
 Duw nad i'r llif fy moddi,
 Na'r pydew mawr fy llyngcu
 Nad i'r ffos fy llimpro'n fyw
 Duw grassol clyw fyngweddi
 Duw gwrandu nghwyn iradys,
 Dy fwynder sydd gymfforddu,
 Tro ar fyrder at dy wâs,
 Dy help a'th râs sydd felys
 Na thro dy wyneb grassol,
 Oddiwrth dy wâs cystuddiol;
 Rwy mewn trallod dere ar frys
 A thynn fi o'r llys anweddol.
 Nefla at f' enaid gwirion.
 A thynn fi oddiwrth drallodion
 Gwared fi oddiwrth fy mraw,
 A thynn fi o law 'ngelynyon
 Di wyddost beth yw f' ofan,
 Am cwilydd maith am gogan
 Mae 'ngwrthwynebwy'r ger dy fron,
 Duw tro eu hamcanion aflan
 Mae 'nghalon ymaron torri :
 Gan gymmaist yw 'ogofidi,
 Ac ni feddai neb o rym :
 A ddengys im doffuri.
 Duw dere ar frys im 'belpu :
 Im cymmerth a'm diddennu,
 Tynn fi o'm trallod er mwyn Cbrist
 Gwna i' nghalon drifft * grechbennu
 O dere Farnwr cyfion,
 A Barna di f' achosion ;
 Gwel y camwedd wi'n i gael,
 Ar ddwylo gwael elynion,

anglod.

* Chwistibla.

Mâb Duw bydd di Ddadlenwr;
 I bledio dros dy winaethwr;
 † *Ddymedyd.* Nâd ir gelyn ddwyn fy rhan
 Lle rwyf i'n wann di swccwr!
 A thithe Tâd diddanwch,
 Cynffordda fi'n fy nbristwch:
 Cwyd fynyhalon drist heb fael,
 A phar im gael llonyddwch,
 Dwg gymmorth im drachefen,
 Oth Jechydwriaeth lawen;
 A'th hael yspryd cynnal fi;
 Nâd drallod dorri 'oghefen,
 Pâr i mi glywed beunydd,
 Orfoledd a llawenydd,
 Fel y chwarddo 'nghalon wann
 Y ddrylliwyd dan dy gerydd!

Psal. 51. 8.
 32

Psalm 30. Dialect am ymwared o gysbaid

O'R Dwst, o'r dom, o'r dyrfa,
 Or Llywch, o'r Llaidd, a'r Llaeca,
 Di am derchefaist un Duw tri,
 Gan hynny mi'th foliaona
 Di nadaist i'm gelynion,
 Gael, arnai wynn ei calon;
 Pan i'r oeddwn glâf a gwan,
 Yn gorwedd dan drallodion:
 Mi lefais arnad Arglwydd,
 Rhag mynd i'r bedd trwy wradwydd
 Di wrandewaist ar fy llef.
 Rhoest help o'r oef yn ebrwydd,
 Gwrandewaist f' enaid hyfryd,
 Rhag mynd i uffern danllyd.
 Am eorff egwan, trist ei wedd
 Rhag mynd i'r bedd lle dylyd.

Gan

An hynny feibion dynion,
 Ar Sainct a'r holl Angelion
 Cwch foliant un Duw tri,
 Am ddelio a mi morddion.
 N pheru ei lid ond ennvd,
 Ei * hedd fydd well na bywyd:
 Dy * far a crys dros brydnawn,
 Ar boreu cawn lawensyd.

* Wneithur

Tu sum i yn llwyddianus
 Mi ddwedais yn rhyfygus,
 Min symudud tra fawn byw
 Ond i cawn fyw'n fin-felus.

* Heddwch
digoſains

O Arglwydd o'th ddajoni,
 Di fuost gryfder i mi.
 Nes it ddigio wrth dy wia,
 Am troi i gas anigri.

* gystun

Pan droest oddiwrthwi dy wyneb
 O achos f' anuwioledeb

Yno y syrthiais bob rhyw awr
 I drallod mawr ddihareb.

Ac yno y llefaig arnad,
 In daer, yn dōst yn irad,
 Am doffurio wrthi ŷm-mhryd,

* Arbed

A spario mywyd anllad:

* Dirlaid

Pa le o Arglwydd hyfryd?

Y gai oddiwrth fy mywyd?

An ddeseynwi'n doff tyngwedd,

I'r pwll a'r bedd lle dylyd.

Fydd i'r llwch glodfori.

Dy enw di o ddifri?

Tynegof dy wir fy nâs,

Pan byddaf gwedi trengi?

Gyw Arglwydd moes drugaredd,

A rho gynorthwy rhyfedd,

Mi druan dōst fy nghâs,

In ôl dy ras bendigedd,

Di roeist o Dduw yn hygan,
 Lawenydd yn lle galar,
 A dioscailt fy fach-wisc,
 Pan oeddwn mysc rhai'n trydan
 O Arglwydd fy Nw grafel,
 Rhos ddiolch iis yn dragwyddol
 O herwydd iis gwaredaist i,
 Ith folt di yn bollol.

Am ddiwedd y Byd,

PAwb sy'n chwemnych dyscu'r
 Y daw Christ i famu'r Byd,
 Rheltiach yw i bob rhai ddyfscu
 Ymbartoi cyn mynd iw barnu.
 Fod o bethei feibion dynion
 Geisio gwybod mwy na Angelion,
 A deallu wrth draws amcan,
 Ddirgel gwnfel Duw ei hunan
 Nid oes dyn na Diawl, nac Anghaf,
 All ddeallu dim o'i gwnfel,
 Na'r holl fyd yn abal dadelo,
 Un cyfrinach y fo gantho.

Mar. 13 32 Ofer yw i neli chwemnychu,
** Sef fel i'r* Nabod dim y fo Duw'n gelu,
oedd ef yn A mynegi wrth draws amcan
ddyn Beth nes * gwydde Christ eu hunan
Dom 29, 29. Dysc gan Ghrist y peth hyspyll
 Na chais wybod dim y gelodd,
 I ni perthyn a ddatguddiodd
 I Dduw'r cwbul nas mynegodd
 Na chais wybod tra fech byw
 Ddim o ddirgel betheu Duw;
 Ac os cefi mae'n ddiogel
 Boen a chwilydd am dy drasel

Mae'r môr yn boddi llawer,
 yn chwennych gweld ei ddyfoder;
 haulwenn yn dallu llygaid,
 edrycho arnai'n ddiriaid,
 ydd y farn fydd siwr i ddyfod
 pryd nid oes ond Duw yn ei wybod.
 yw'r dyn y ceisio † ddrogan
 ydd nas gwyr ond Duw ei hunan.
 Ddedd pawb ei dewis chwedel
 oesdyn na diawl nac Angel
 ydydd na'r awr, na'r siwyddyn;
 Duw Christ i farnu arny'n.
 Gwiliwch bawb a byddwch barod;
 digwyliwch nes ei ddyfod.
 ydydd a'r awr nas gwypoch
 Duw Christ yn ddirgel atoch.
 hys a Pheder gynt ofynnodd
 oes cyn ei ddercha i'r nefoedd,
 dda dangos cyn dy ddercha
 pryd a'r dydd diwaetha;
 Christ attebe ei ddisgyblion,
 pethynas i blant dynion.
 ybod Cwnsel y gorucha
 ydydd a'r awr ddiwaetha
 Duw'n cadw hynny'n ddirgel;
 ei hunan yn ddiogel
 Gwiliwch bawb a byddwch barod
 y ddi ni chais neb wybod
 yw'r doetha o blant dynion
 anwyla o'r Angelion,
 deallu hyn o amser,
 Gwiliwch gredu chwedlau ofer!
 gynt medd rhai y ddiwedd,
 pobau byd chwe-mil o siwydde
 Al hynny fe ddiwedddid
 y dan poeth, nes ail † rniwid.

* rhagfyn

24.

Mat. 24. 14.

Mat. 24. 3.

36.

Mat. 1. 7.

[Agos

Dwy fil heb un gyfraith ¶ haych
 Dwy fil dan gyfreithieu *Moſes*
 Dwy fil dan Eſengyl Jezu,
 Os cae barhau cyd a hynny.

Tair oes meddant fydd ir byd,

* *ſef yn ſer-
 ſennedig*

Un * heb gyfraith oll i gyd,
 Llall dan drymlwyth cyfraith *Foſen*,
 Drydedd dan y ſengyl lawen.

Y ddwy oes gynta aethant heibio
 A'r drydydd oes ſy'n parhau etto,
 Hyd pa hyd y peri weithian,
 Nis gwyr neb ond Duw ei hunan.

Mil a ſeith-gant aethant heibio
 A thair ar ddeg o'r oes mor gryno:
 Ec all pawb wrth hynny wybod,
 Nad oes fawr o hon heb ddarfed.

Pawb o'r doethion a gyttuna,
 Mae byrra oes yw'r oes ddiwaetha
 Os er mwyn y detholedig,
 Hi fydd fyrrach nid ychydig.

¶ *ſef yn 2. 18*

Nan alwe'r oes hon ymma,
 Yn ei ddyddiau'r oes ddiwaetha,
 Os diwaetha'r amſer hynny.
 Mae hi'n awr ymron terfynu.

¶ *ſef yn 4. 7*

Diwedd pob peth oedd yn neſid
 Pan oedd *Peder* yn y Pulpid,
 Nid oes-tun nad ydyw'r diwedd
 Nawr wrth hynny'n agos rhyfedd.

Yn amſer *Paul* yr oedd gan mwy
 Yr oes a'r dydd. a'r awr ddiwaetha
 'Rwan yn ein hamſer ninnau,
 Mae'r diwaetha o'r * munudiau.

¶ *ſef yn 1. 18*

Y Byd fydd gwedi mynd yn glir
 Ac yn Grippil medd Saint *Anſa*
 Mae'n ceddled ar ſynn Maghu,
 Mid oes acmawr iddo o ddydd.

Gwiliwn bawb a byddwn barod
ar dydd mawr yn agos dyfod
na medd Christ ymron y dryfflau:

Gwiliwn bob rhai ein * Lufernau,
Sicr yw y daw ar fyrder,
Anferennol ydyw'r amser:

W'n cyn gynted nis gwyr un dŷn,
Gwiliwn bob awr ar ein * rofyn.

Nid oes dyn medd Christ ei hunan,
W'n y dydd ar awr yn gyngan

Hennu Angel detholedig,
Nac ond y Tad yn unig.

O'r yw gan hynny i ddynion
Oes * maneg yr amseron,

I na'r Tad yn gadw'n gyngan,
Nadn dirgel iddo ei hunan.

Etto Napeir henwe'r flwyddyn
I gwnae Duw ar bob peth derfyn;

I y bydde'r flwyddyn hynny
Cysmil seith-gant o oes *Jesu*

Dweded pawb ei dewis chwedel

Nid oes dyn, na *Diawl*, nac Angel,

W'r yr awr, na'r dydd na'r flwyddyn

I gwna *Dau* ar bob peth derfyn.

Byddwn barod bawb gan hynny,

W'n hawn heno heddu;

W'n y dydd a'r awr nis gwypon

W'n Christ yn ddirgel atton:

Nid m'nabu serchog *Rachel*

* Thymp nes myned ar ei thrafel

W'n ei chaff dynion nabad,

Nid yr Arglwydd nes ei ddysfod

Nid ddaeth amser *Rachel* wisgi,

Ei phlentyn bach esgori,

Nid esgori a'r y bachgen,

W'n ffordd dan fôn y dderwen

Mat. 24, 33

|| *Lampau*

* *anbysgu*

* *Ymharhau*

† *gyfarfod a*
Christ

* *Mynegw*

† *Amser ef,*
cori

Fully

- Felly gorfydd ar y ddalau
 Sy'n bachlogi er yn gynnar
 Gwypno i escori ar y meirw
 Pan ddel udcorn Christ i'w galw
 Fel y daeth y Tad ar Brownist
 Yn ddysymmwth am ben Sodom.
- Luc. 17. 28. Felly daw y dydd diwaetha,
 29. 30. Pan fo'r byd yn cyscu'n smala.
 Ni wyr neb mor awr na'r am
 Hydewn bob awr ar ein pryd,
 A'n Lufarnau yn ein dwylo,
 Cyda'r merched call yn gwilio
- Mat. 25. 4 Mae'r arwyddion gwedi cerdded
 Y synegodd Christ cyn blaen
 Ond bod ychydig o'r Iddewon,
 Etto heb gredu'r fengyl dirion.
- Mat. 24. 9. Fe ferthyrwyd y Postolion.
 Mat. 12. 2 A mil miloedd o'r Christnogion
 Ym-mhlaid y fydd a'r Efcngyl.
 Fe wyr holl gred hyn yn ihgyl.
- Luc 19. 43. Fe ddistryw-wyd Tre Gae-salem.
 44. Nid oes mach ar faen lle gwelwn
 Hitheu'r Demel fawr a losgwyd
 A'r Iddewon a wafarwyd.
- Mat. 24. 14 E' aeth y fengyl hawddgar hyfryd
 Ar farch gwynn ar draws yr holl
 Nid oes cornel dan y nefoedd.
 Na bu'r fengyl ynddo'n rhyw-fod.
- Mat. 24. 24. Nifer mawr o gristiau feillion
 & Teyll Ynghred ac anghred a godafon.
 A thrwy * hoccoi Tad y celw.
- Mat. 24. 6 Trofant lawer i gam grefydd
 7 Rhyfel blin rhwng Twrc a Ch
 Y fu'n synnych iawn os glyw
 Son mawr fydd am ryfel etto
 Rhod Duw hedd i'r fawr ai can

mwya mawr a thoſt ddredaolach
 yn llawer gwlad yfowarth;
 a Phlag, a chwarren waedlyd;
 hwyf ar hyd yr holl-fyd.
 grŷn y fu o'r mwya.
 Ierthio temel fawr ddiana,
 lawr lawr y trefydd mawrion *Luc. 21. 17.*
 a cheſtyll yn * feb wrthon * *Gan dryll*
 haul † ecclipsodd or Tywylla, † *Dynillodd*
 mynd dydd yn nos gan mwya; *Luc. 21. 25.*
 mor mawr aeth dros y bangau
 odd miloedd o encidiau.
 Mae * Anghriſt ynte'n rhechian, * *7 Pab*
 lawer dydd yn Eglwys Rhufain
 yn * mwrddro'r Saint heb orphwyl, || *Udd*
 alw'n beun i'r Eglwys.
 Iad perffaith ynte oerodd, *Mat. 24. 12* * *Morb*
 dar mab o'r Tâd a'i magodd: *Mat. 10. 1*
 odd * a chweget ſyn * ymfowntan, *gyfallyb*
 gan ſrawd ei ſrawd ei hunan. *Mat. 13. 12*
 ydd yfowarth ſyn mynd lai lai. † *Tmdaers*
 o grŷn ſyd aeth yn garrai
 Abrie, Gizeia ffyddlon, *Luc. 18. 8*
 yrwan heb grifnogion.
 Oes un o'r holl arwyddion
 dymchweliad yr Iddewon,
 ont eiſoes gwedy dyfod;
 bawb a byddwn bafod.
 Mae'r Barnwr mawr yn oychwyn
 yn dyddie ar ei roſyn; *Mat. 10. 42*
 lawr wethian yn dra hoyw,
 barn ar fyw a meirw. *1 Theſſ. 4*
 ef gwedi hagi gledde *16.*
 ymmy ei holl ſaethe,
 ei ſwa yn ei annel,
 barod mynd i ryſel.

Mae fraich rymnus gwedi belyn
 Mae ei Angelion ar ei rofyn,
Mat. 24 37. Fe ddaw fel y diluw tanllyd,
38, 39. I roi barn ar bawb o'r holl fyd,
 O meddyliwn ninne am wiliad
 Ac am ddisgwyl ei ddyfodiad,
 A bôd bawb a'n cyfri'n barod
 Ac yn dactius cyn ei ddyfod.

Cofrethb Angen.

† *Ansafad* **B**Yrr yw'n hoer ac † *Anferiennol*
 Heddyw'n fyw, y foru'n farwed
 Gynne'n gawr, y foru yn gelatin;
 Dymma gyfiwr dyn a'i ddamwain
 Ni bydd ymma am ben enyd,
 Un o bonom heb ei symmyd:
 O meddyliwn am ein siwrne.
 Heno ysgafydd rhaid ei dechre.
 Fel y rhêd yr haul ir hwyr.
 Fel y treulia'r ganwyll gwyr,
 Fel y syrthia'r Rhosslyn gwynn;
 Fel y diffidd tARTH a'r lynn:
 Felly treulia, felly rhêd,
 Felly derfydd pobol Grêd,
 Felly diffydd bywyd dyn,
 Felly syrthiwn bôb yr un.
 Fel llong dan hwyl, fel pôst dan farc,
 Fel saeth at farc, fel Gwalch at farc,
 Fel mwg ar wynt, fel llif ar ddwr,
 † *Rbedeg* ar **Y** & *Posta* ymmaith einioes gwr,
 † *frs* Fel saeth y rhêd, fel Post y gwr,
 Fel Cwyr y tawdd, fel ia y tyu,
 Fel dail y syrth, fel gwellt y gwr,
 † *Pet. 1 24* Fel TARTH y trig, fel Lamp y tref.

Ni ddifannwn fel y cysgod

Ni lwyf doddwn fel y manod

* Ddiharffwn fel glaswelltyn

Ni ddiflodwn fel yr Ewyn.

* Collwn
ein barddych

Ni cheir gweled mwy o'n hôl,
Nag ol neidir ar y ddôl.

Nu ôl llong aeth dros y Tonne,

Nu ôl faeth mewn awyr dene.

Q! gan hynny, heddyw, heno

Meswch i'ni bawb ymgweirio

Ynd ar * llawst, a thynnu oddiyma, † Frys

Ue na chawn o'r hir arhosfa.

Mewn tai o glai yr ym yn trigo

Man gron y bair eu syrthio;

Gwiliwn rhag i'r anghen ein faethu,

A briwio'r wal tra fom yn Cysgu.

Fel y trewir pysc a thryfer,

Fel y faethir * Phefant dyner.

Fel y torri'r blodau'r ardd.

Fel y lleddir * gweunydd hardd:

* Ceilog
Cord.

Felly trewir dyn heb wybod,

Felly faethir yn ddiarhod,

Felly torrir gwchder dyn,

Felly'n lleddir bôb rhyw un.

Fel dwr diluw ar y cynfyd.

Fel tân gwyllt ar Sodom aethlyd

Fel * llych eden, fel y ddraig

Fel y gwewyr blin ar wraig:

Felly'n chwyrn, ac felly'n danllyd

Felly'n * immwngc, felly'n aethlyd

Felly'n flin, ac felly'n draws,

Fel y daw'r Anghen ar ein * traws;

Fel yw'n cnawd, a bâch yw'n cryfder

Fel yw'n grym, a gwaer yw'n cyflwr,

Fel yw'n bâch o groen neu gerydd,

Fel yw'n trol a'n torr i fynydd.

* Gwelrglo
ddian.

* Mellienn

† Dysym
ryb.

* Gwarcha

Gwarch

* *Dirym*|| *Drel** *Cneifia*† *Tyrr** *Lle*

Gwrach all lladd y Cawr a chogail
 Blewyn bach all ddu'r bugail,
 Drân ar draws all ladd yr hwisg
 Duw mor * ddisyrth yw plant dynion
 Y gwann, y gwael, y dwl, y dall
 Y ladd y cryf, y gwym y call
 Y * bwr di barch, a maen nid man
 A ffrwia'n caer, a ddifa'n Cawr
 Beth yw dyn wrth hyn ond tarrh
 A mwg, a niwl, a gwellt, a gwarth
 A gwyddir crin, a rhew, a rhoffyn
 A ffên, o bridd, a gwynt, ac cwynt
 Y dewr, y doeth, y gwyh, y gwalchall
 Y cryf, y call, y capten cruaidd
 Ein pen, a'u pont, a'n grym, a'n gryd
 Y gafodd gwym gan y geu car:
 Fel y cwmp holl gail yr allt,
 Fel y * croppia'r gwle'n gwallt
 Fel y gwywa lili'r maes,
 Fel y tyrr y gwydyr glâs:
 Felly gwywa, felly tyrr,
 Felly & craccia'n bywyd byrr,
 Felly croppia'r einioes dyn,
 Felly cwmpwn bob ym un.
 Fel ty bugail ein symmudir.
 Fel ffên briddlyd ein candrillir,
 Fel dilledyn y darfyddwn,
 Fel y llwydrew y diffannwn:
 Ni chawp aros mwy na'n tadan,
 Awn i'r ffordd yr aethont hwyntau:
 Rhaid i'n fynd i wneuthur cyfri,
 A rhoi * rhwm i craill godi,
 Nid oes lle in' aros ymma,
 Ond dros ennyd i hafotta;
 Gwedyn gorfydd ar bawb symmyd
 Fynd i'r ffordd yr aeth yr holl-fyd

Y mac'r anghen glâs a'i swa;
 Ein herlid ym-mhob tyrfâ;
 Oes un-dyn all ddihangyd.
 Nag ei follt ai faeth wenwynllyd.
 Mac e'n ddirgel yn marchogaeth,
 Farch glâs ym-mhob cenhedfaeth
 Oes dyn all ddiange rhagddo
 Ir wlad a'r mann y mynno
 Er bod *Hafael* gynt na' rewig,
 Er bod sawl fel cryr ffrolig,
 Er bod *Jebu'n* gynt nag ynte,
 Ddihangodd un rhag Ange.

Er gwroled gwr oedd *Sampson*
 Yrffu * ildio ir anghen digllon;
 Fy gorfydd arnom ninnau.

Er fac ei gryfder yn ein breichiau.

Alexander y † gwngweriodd
 Yr holl fyd y ffordd y cerddodd :

Anghen gwedi'r * concwest secler

Y gwngwerodd *Alexander*.

Lladdodd anghen bod Cwngwerwr,

Lladdodd galen y physlygwr,

Lladdodd *Luc* y meddyg goreu ;

Pwy all ddiange mwy rhag anghen ?

Fel y || damling meirch Rhyfelwyr, * *Sabra*

Du eu traed bod * fort o filwyr ; * *Maib*

Felly damling anghen diriaid,

Y Brenhinodd fel begeriaid,

Lladdodd Anghen *Abel* wirion

Lladdodd Anghen Sanctaidd *Aaron* ;

Lladdodd *Cain* a *Cham* yscymmyn :

Nid yw'r Anghen'n arbed undyn

Pharo'r * Prins ac *Elir* fleirid

Elir Prophwyd, Foel yr * Ynad ;

Maib * Patriarch, ar hen Dadeu

Y ddifethwyd gan yr Anghen.

* *Ymofion*

* *Orchfydd*

* *Oruchafia*

etb.

* *Sabra*

* *Maib*

* *Tynfog*

* *Barnwr*

* *Ucheldad*

Fel na arbede *Hered* greulon,
Ladd y bychain mwy na'r mawrion
Felly gwn nad arbed *Ange*,
Hên nac ifange mwy nag ynte.

Pe rhoed iddo Aur yn bynnau
Mil o wledydd a'i *Coronau*,
Ni chaed gantho arbed bywyd
Dyn, dros *Awr*, Pe rhoed yr *bell* fyl.

Ni chaiff neb * ganlyniaeth gantho
Er * *ymlwedd* ac er ceisio,
Mwy nac y cae *Bilas* ddigllon

* *Elddyman-* O' ganlyniaeth gan *Iddewon*.

* *Ymbil* Ni ry *Angeu* pan y delo,
† *Admiser*, *Awr* o * resbyt i nî ymgweirio,
Nac un rhybudd o'i ddyfodiad,
Mwy na'r *Ci* cyn lladd y ddafad,

Ond fel lleidir fe ddaw'r *Angeu*,
Yn ddisymmwth am ein penneu,
Tro ni'n cyscu yn ddiogon,
Fel *Philistiaid* am ben *Sampson*

Os bydd diffyg dim ir siwrne
Oyl ir lamp, na gwisg ir *Cefog*,
Ni chaer gan yr *Angeu* melyn,
Aros inni fynd i'mofyn,

Ond fel Brenin *Babel* ddiras,
* *Yn ebrw-* Yn troi *Sbadrac* * whip ir *ffwrnas*;
ydd, Pe dry'r *Angeu* bawb y granffo,
Ir *ffwrn* briddlyd fel ei casso,

Fel y daw y lleidir difnog,
* *Gwyllt*: Ganol nîs am ben goludog:
Felly daw yr *angeu* i'n *Cyrchu*,
Yn ddiymgaïs tro ni'n cyscu.

Fel y teru gwr a thryfer,
Bysc tro e'n gorphwys yn ddibryd,
Felly teru *angeu* ddyrnod,
Ar blant dynion mor amharod,

Fel na wyr y glomen dyner;
 Na pryd na'r mann y teru'r * fowler. § *Adarn*,
 Felly hollol ni wyr un dyn
 Na'r pryd na'r moddy bydd ei derfyn
 Mewn un ffordd yr ym yn dwad,
 Ti Byd hwn dan wylon irad;
 A thrwy fil o ffordd heb * farc clo, * *Dal Jula*
 Rym ni'n mynd y maes o honno
 Nid oes un mann yn ddi bryder
 Na ddaw'r Angeu gläs a'i Dryfer
 I mi i ni ddirgel ddyrnod;
 Yn rhob mann, och! byddwn barod;
 Wrth droi'r defaid mewn lle dirgel;
 Y daeth angeu ar draws *Abel*;
 Gwachel ditheu gael ei ddyrnod.
 Wrth droi ddautu dy anifeilod,
 Ar y genffordd wrth siwrnela
 Y bu farw *Rachel* fwyua;
 Wrth siwrnela gwachel ditheu;
 Rhag cyfarfod ar gläs Angeu,
 Pan oedd holl blant *Jeb* yn gwledda
 Y daeth Angeu ar eu gwartha;
 Nid oes † gwarant gennyd titheu * *Slernydd*.
 Yn dy wledd rhag dyrnod Angeu
Halopbernes a fu farw,
 Yn ei gwisg pan oedd ef meddw:
 Gwachel dithe yn dy feddwdod,
 Rhag i Angeu roi ti ddyrnod.
Belazzar er maint oedd gantho
 I fu farw wrth † garowso; * *Dan 5.*
 Wrth garowsio gochel ditheu, * *Tmydd*
 Ol wyt gall rhag dyrnod Angeu.
 Fe rodd Angeu anfad ddyrnod; * *Alf 12*
 Y faingc i frenin *Herod*:
 Y faingc y dyle farwyr;
 O Angeu mawr ei hydyr.

- Siethodd Angau saeth wenu ynll
 Trwy gorph *Abab* yn ei Gerbyd
 Yn dy * *Gôach* ymgadw ditheu
 Rhag dy taro a bollt Angau
 Fe ddaeth angau megis * mwrddin
 Ar draws *Eglon* yn ei barlwr;
 Gochel dithe rhag ai biccell,
 Trech yn gorphwys yn dy Stafell,
 Pan oedd *Difes* yn ei Sidan
 (Ai phâr foethus) oll yn hedfan,
 Fe ddaeth angau ac ai lladdodd
 Gochel dithe balch ei wiscoedd.
Luc 12 20 Gwedi'r cerlyn adail llawer;
 A chrynhoi dros hirfod amser;
 Fe ddaeth Angau ac ai lladdodd.
 Cyn cael profi o'r pethau gasglodd,
 Gochel ditheu'r * Cob ar Cerlyn,
 * *Gwyr gw.* Sy'n crynhoi dros lawer blwyddyn
adaidd cyfoe- Rhag i'r Angau dy gyrhaeddyd.
ibog. Cyn cael profi dim oth olud
 Fe ddaeth angau i drywanu
 Dau fab *Aaron* wrth Aberthu
 wrth yr allor dyle'r fleiriad,
Lev 10 2, Osni Angau ia ddyfodiad,
 Pan oedd *Senaaberib* y brenin,
 Yn y Demel ar ei ddaulin,
2 Bren 19 35 Fe ddaeth angau ca a'i lladdwys,
 Ofnwch angau yn yr Eglwys,
Nam 25, 8. Fe rodd angau frath ei *Zimri*
 Wrth gyd orwedd gyda *Chosbi*;
 Gochel dithe wrth butteinia,
 Rhag i'r angau glas dy ddala,
 Nym dy lamp. a gwisg dy drwsol
 Cyn del angau'n agos attad;
 Gwna dy gownt ath gyfri'n band
 Cyn dy alw o flaen y drindod

Bydd di barod heddyw heno,
 Ag Oes ith lamp, ath wisc yn gyfrdo,
 Fynlo fien dy farnwr prudd, *Gj/an-gubl*
 Y lorn o boslib ydyw'r dydd,
 Ni wyr Peder ni wyr Pawl.

Ni wyr Angel, ni wyr Diawl,
 Ni wyr planed ni wyr dyn,
 Na neb o'n hawr ond Duw ei hun.

Rhyd dydd, rhyd nos, yn glâf yn Jach
 Ar for a thir, yn fawr yn fach,
 Mewn tre a gwlad bawb byddwch barod
 ni wys pwy wlad y cawn ni'r dyrnod,

Gweithiwch bawb tro'r dydd yn para,
 Cyn cotto'r haul crynhowch y manna,
 Debyniwch ras, tro Duw'n ei gynnig.
 Partowch eich rhaid cyn delo'r diffyg, *Gamp*

Cyn colli'r Gôl cyn delo'r nos
 Cyn torri'r pren, cyn cwympeo ir ffôs
 Cyn cau y porth, cyn mynd ir garn,
 Cyn canu'r corn, cyn rhoddi'r farn

Rhed am y chwyth gwna waith dy Dduw, *ghinweddol*
 Dwg firwyth yn rhin o'r gore ei ryw *yn ebrwydd*
 Dos chwip ir wledd a'c yn gyfrdo
 Cais dy gyfraid cyn ymado.

Can ar y Flwyddyn 1629 pan oedd yr Yd yn afiacbus
trwy lawer o wlad.

DUw frenin trugarog Duw didd bollallnog,
 Duw porthwr newynog na newyna ni
 Sy'n canlyn dy ffafar a chalon edifar,
 Yn ol dy hir watwat a'ch gynnig
 Er mwyn dy drugaredd, anfeidrol ath fawredd
 Er mwyn dy wir Tifedd, dofa dy Ad
 Gwrando di'n gweddi, madde'n drugaredd
 A chymmorth ein tlodi a'n hadfyd

Ni Bechafom yn d' eibyn yn daran yscymmyr
 Nes tynnu hir newyn, a niwed i'n plith;
 Ac amryw ddiale sy'n gryddfu'n calonne,
 Heb allol hir odde dy felldith.
 Ni dorfom dy gyfraith fydd gyfion a pherffaith,
 Do lawer canwaith cyn cwnnu o'r man;
 Fel rhai a fai'n tybiaid, na bae genyd lygaid,
 I ganfod ffeiniaid mor aflan.
 D'enw Gablaffom, dy air y gafausom,
 Dy fyngyl y droedsom yn ddibris dan draed,
 Dy sabboth halogwyd, dy demel adawyd,
 Dy grefydd a lygrwyd yn irad.
 Ni drofom dy ddeuddfau, fel pobl a dybiau,
 Na ddeuau dialau, am ddilyn ffordd ddrwg
 Neu rai a fae'n credu na bae gennyd allu * *Cospl.*
 I'm plagio am bechu yn gynddrwg. * *ddangos*
 Pan yrraist gennadon, i * faneg ein beion, *Pfal 58 4*
 A'n troi ir fflydd union, yn dirion yn daer
 Ni zausom ein clustie, rhag clywed eu geir
 Fel neidir a fydde yn fyddar.
 Pan yrraist dy weision, i'n gwawdd rhai deillion
 Ithi swpper yn dirion i * darrio'n dy llys. * *Trigo*
 Ni ballfom o'r dwad, ni droesom ir farchnad
 A'n fferem, yn anllad anhappus. *Lac 14*
 Ni fynnw mor Manna, ni thrig e yn ein cylla.
 Ni charwn ni bara a beru byth, † *Llyfiau*
 Ond warllag ag wininiwn, a phanas a phompiwn gwy-
 Fel Twrchod a garwu ni'n aryth, (*ddelig Num 11*
 Ni synwn mor fengyl, sy'n cnoi ni mor rhigyl, 56
 Ni droen ein gwegil at hon lawer gwaith;
 Ni chaff hi'n ceryddu na'n dangos na'n dysgu,
 Mae'n draws yn gwrthnebu ein dryg-waith;
 Ni adwn ni's lerythur teoli'n drwg nattus,
 Neth gyfraith gymheflur gymhwyso mor traws,
 Ond byw wrth ein * ffansi a'n trachwant angwgi
 Heb fyndu teoli ein dryg-naws, * *meddyl fryd*
 Gan

yn hynny waith troedio dy gyfraith a gado,
 Ni aethom ar ddidro yn ddidrange gwael
 I defaid a rede o'r llafar i'r faldie,
 Ar ol llanw eu bohe i boeni,
 Yn glodddest a'n traha fel *maur ddang Gomerre*,
 Yn llefain am wascfa i wascu ar ein cest,
 Ni thaw byth o'i penne, nes delo diale,
 I wascu ar ein *cristie* a * dirwest, * *Impryd*.
 Mae pob gradd o ddynion o *fychau i fawron*
 Yn pechu yn greulon yn erbyn dy Grist,
 Fel *phel* with raffe a dynne *adiale*,
 O'r nef am eu penne yn athrist.
 Mae'r fleiriad yn gadu dy bobol i bechu,
 Heb geisio eu nadu i offern ar uaid;
 Ar un ac y geisio a'r fengyl eu rhwyffro,
 Fe gaiff eie * anfriso yn ddiriad, * *ambarch*
 Mae'n parchus reolwyr och *Ddu'n rhy segr*
 Yn godde troseddwy'r driff soddi'r wlad
 Heb gospi ar cledde na'r bobol na'r beie
 Sy'n * damling dy ddeddfe mor irad. * *Satbrn*
 Mae'r bobol gyffredin fel Israel heb Frenin,
 Na *ffiriad iw meistrin na Prophwyd iw maistr*
 In byw'n anhywaith, fel pobol heb gyfraith;
 Heb grefydd, heb obaith ysywaith,
 Mae'r rheibus swyddogion yn speisio *thai gwirion*
 Yn hyfach na'r *lladron* (*llwyr edrych ar byn*)
 Ar eulhaid yn bwytta y *clodion* fel bara.
 Neu'r morfil y lyngca'r * Sgadenyn, * *penno*
 Mae'r gweision cyflog, a'r hirwyr yn chwarc
 Mae'r gweithwyr yn eiste heb ostwng eu pen,
 In * tordain yn blino, heb fynnu or gweitho.
 Nes *deleth* iw priccio ac angen. * *ynllaw*
 Mae'r Taner ar Panwr a'r Bacer ar Gwtliwr
 Gwydd gôf a Thaeliwr a Thiler a *Gherdd*
 A'r Hwsmyn a'r Crefstwyr diffi wyth *Ddehwy*
 Yn mynd yn Dafarnwyr digrefydd.

Mae'r gwragedd yn gado eu nyddiad *ai Crib*
 Ai gwetlad a'i gwnio i dwymo Dwr;
 Gwerthafant ei rhode a'i cyffion a'i Crib,
 I brynu costrele Tafarnwr.

Mae'r myrddinwr ar gwiliad ar bawdy enaf anllad
 Ar lleidir a'r gwilliad ar ffeiriad ffol,
 A Shini a Siangco, a lifens i * witro,
 Bir Cwrw, Tobacco heb reol, * *Werde*
 Pe ceisio na'r cythrel, na'i fam godi capel,
 Wrth ochot dy demel er dime'n y dydd,
 I gadw Tafarn dy cyhoeddus yng-Hymru,
 Fe gae ei gennadu yn ufydd.

Duw dere oth arfer a chyngor ar fyrder,
 Torr lawer o'r nifer, i'n nasu'r byd
 Cyn bwyttont eu gilydd cyn nasont y gwledydd
 Cyn llygront dy lan grefydd hyfryd,
Mae'r gwelshon mor || ddainti na fynent lwy gorff * *Fach*
 Ond gwyn fara ei meistri neu fastro a wnant † *ceir*
A'r merched ar gyslag ond odid yn seichlog,
 Am fod yn rhy wreslog meddant.

Mae pob rhyw o alwad, yn ddibris am damad
 Yn ceisio ei codiad, ai cadw ei hun,
 Heb geisio d'ogoniant ti Arglwydd ein llwyddiant
 Na'th sawrglod na'th foliant na'i mofyn.
 O achos gan hynny fod pawb yn troseddu
 A phob gradd yn pechu a'i buchedd ar draws
 Di geisfaist trwy fwyndra ac enyd o wascfa
 I'n cyffro i wella ein drwg naws
 Yn swyn ac yn serchog fel *Arglwydd* trugarog
 A fae'n dra chwannog i'n hynniil drwy ddeg
 Di geisfaist yn dirion, trwy amryw fendithion
 In tynnu tr ffordd union yn loywddeg.
 Pan ffaeliodd dy fwynder wella'n drwg arfer,
 Bygythiaist a chryfder a llymder i'n lladd,
 Hysiaist dy gleddu, golymaist dy faethe,
 Paratuaist dy arfau i ymladd.

A' gwedi ti ymgweirio, thoeft rybudd cyn clwyfo
 Bygythiaist cyn taro a'n torti o'i lawr,
 Crymaist i'n hafar. o byddem ni edifar,
 A dinne'n dy watwar yn ddirfawr
 Yn welaist Dduw cyfion na thyecciefygythlon.
 Di yrraist yn llymion dy saethe i'n lladd,
 A'n curo a'n corddi a llawer o ofidi.
 Na allem na'i dofi nai gwrthladd
 Gwraist dy weisio, * mwstriaist d' angelion * rbyfialt
 A'n dri match mawrion, Cöch gläs a du, *Dat. 6*
 A yrraist hwy'n ddiriald, ar holl greaduriaid.
 I'n plagio fileiniaid a'n gryddfu.
 Rheft ddu-rew digaslag haf poethlyd * anffodiog, *
 Gwynt stormus scethsog yn scathru r yd, (*aftryddiannu*)
 Lleriant i'n soddi ar moroedd i'n boddi.
 Achan ryw ofidi i'n herlyd.
 Twymyne cynddeiriog drudaniaeth digaslog
 Marwolaeth llym * orig mewn llawer mann
 A yrraist in cyfiro i brysur repentio, * *anndad*
 A'n * cathram ith geisio yn gyfan. * *Dihf*
 Yn welaist na alle hyn oll o ddiale.
 Eindadtroi o'n beie, i wellhau'n byd,
 Di yrraist drachefen hir newyn a chwarren,
 A rhyfel aflawen i'n herlyd.
 Y chwarren y laddodd ddiharebrwydd o filoedd,
 Mewn amryw leoedd a gormod *lila*
 Na llenwi'r monwentydd a thlodi'r holl drefydd,
 Lle gyrraist dy gerydd i'w hymlid
 A rhyfel anffodiog, y ddaeth yn ddigaslog,
 Cledde yn lliidiog i'n tlodi an lladd,
 Na difa'n rhyfelwyr, a'n trysor a'n llafur,
 A'n gyrru'n ddi-gysur i ymladd
 Lodaist ein llonge, diddymaist ein * plectre * *harle*
 Troest fin ein cledde talaist ni i'r clawdd
 Llaist ein doethion dychrynau ein dewon
 Gwerthaist ni i'r cathon a'n ceisawdd.

Y Cornwyd ar Cleddy, y wnaeth i ni grym;
 A dechreu difaru dau foseu neu dri;
 A chanlyn a chrio am dynnu'r plag heibio
 Nes itti lwyr wrando ein gweddi,
 Pan dynnaist di'r Chwarren a'r rhyfel aflawen
 Ni droesom drachefen dri chyfydd i'n hol;
 Fel cwn at eu chwdfa. ith ddigio a'th hela,
 Yn doli a'n difa'n anffatriol:
 Gan hynny di yrrest y Storom a thempest,
 Ynghanol y gloddest i'n *plagio* a *gulan*;
 Nes nafi'n cynhaua a defnydd ein bara
 A chospi'n hir draha a chyr-law.
 Tywalliaist dy *felldith* mor diwm ac mor dryfrith,
 Ar farlis a gwenith a phob ymborth gwr.
 Fel y gwrthneba nifeiliaid ei swytta
 Ni phraw'r cwn mo fara yr *llasur*wr.
 Mae'r March yn ffeiddio ar Mochen yn gado
 Y *llasur* sy'n *llwydo* ar egin yn *llawn*,
 Gan gynddrwg affalus, yw'r pileorn ar barlis
 Y gaed o'r anilis Ysgawn.
 O Arglwydd ni haeddson dy *felldith* yn gyfion
 Ar lasur or fisgon a'r fasced a stôr,
 A newyn a nychdod, am hir anusydd-dod,
 O ddiffig it ragod ein goror.
 Ein dirmyg a'n traha, ar ddiod a bara.
 A bair i ni swytta oni attal Duw;
 Y flacpys ar *called* ac ymborth nefeilod,
 Ar crwst ym ni'n wrthod heddyw.
 Ni fuom yn poeri y blawd oedd a'r rhydi
 A'r Bata a'r pinni ni bwriem o'n pen;
 A'n begers mor foethus yn taeru ar farlis.
 Ni phrosent ond canis & haychen, * *Ta ap*
 Ni fuom yn bwyttu Gormoddion o fara,
 Fel pobol Gomorra'n cam arfer eu byd.
 Heb ddiolch am danu na swpper na chawio.
 Nes i mi dy ddigio yn *lanlyd*,

A thom yn yfed, nes myned cyn dynned,
 Na allwn ni geidded. namyned, o'r mann
 A llwys ein ceudod, lle hyfson ni'r ddiod
 Yn waeth na'r nifeilod aflan:
 A leu'n tafarne. y llawnach ddydd Julie.
 O addolwyr bolie, yn addoli diawl
 A sedd ein beglwydd o ddynion o gresydd
 A ddoli di'n uffyd. Duw nesawl
 I'r gwaith o leia, y llanwn ni'r bola,
 Bob dydd pan bo byrra, gan bori ein bwyd:
 O'r prin mewn salth die, y cofwn ni dithe,
 Yn llanw ein bolie a bras fwyd.
 A llanwn yn ebrwydd, yn d' eglwys o Arglwydd
 Y main yn ein haffwydd an bostyd * tra * Balchder
 A llanwn ni'n aros, mewn tafarn dros wythnos
 Er oerod o'r birnos aia.
 A yf un cyn cinnio, o fir a thybacco,
 Piant y ddigono ddeugeinyn ar bryd:
 A'i chwda drachefen. gan dynned ei botten,
 Heb seddwlam angen a gofyd.
 A'n meddwod yn erio am newyd in' plgo.
 A'n gloddest yn ceisio dwyn prinder i'n cell,
 A'n harrad yfomaeth yn gofyn drudantiaeth,
 A birbryd trwy hiraeth ein canell.
 A gyfiawn gan hynny, O Arglwydd y galla
 A newyn ein gryddfu am wirthod gras;
 A thorri a difa cynhalieth ein bara.
 A pheri i ni fwytta ein † carcass,
 A'r Arglwydd trugarog er mwyn dy enciniog * Cnand
 Na ddanfon yn lliedlog bir newyn i'n lladd,
 Na sychod ein gryddfu, na pblag i'n difeibu
 Na rhyfel na chleddu i'n † gwribladd. * Gwrib
 A'r madde yn rassol ein trawfedd * anguriol
 Na wna ni yn Siampol, i bobol y byd: *
 A'r arbed ni'n dirion a gwella'n harsferion,
 A newid ein ffionlon fywyd,

Nac edrych Dd cyfion. ar droffedd dy weision.

Na'n beic mawrion, i'n lladd gan ei maint :

Ond edrych yn hyfryd, ar ange d' anwylyd

I ddofn dy danllyd ddigofaint.

Er mwyn ei rinwedd, a'i iynyd a'i ange,

Ai fydd dod alwribe, ai werthfawr waed,

Maddu in y hallwys, tro ni'r fferdd gymmys,

A chadw ni yn dy eglwys yn wastad.

Golch ein pechode, yng waed ei welie,

Croes-hoelia ein beic, a'n grygie ar ei groes

Rhwyga'n * bligassiw, a doru i ni bardwn, * rhyng

Er mwyn ei ddryd † bassiw a'i hir lort, * Dd

Na alw ni i gysri, am dan ein drygoni,

Na dders in cospi, am ein gwegi a'n gwaith :

Ond arbed dy weision, er mwyn dy fâb gwirion,

A'th wnaeth yn dra boddlon unwaith.

A danfon dy yspryd, i wella'n drwg fywyd,

A'n helpu ddychwelyd, a chalon iach,

Ith gywir wasnaethu, a'th ofni, a'th garu,

A'n * deor i bechu dim mwyach, † rhyng

Duw aual dy wialen, dad-ddigla drachefen

Trady wyneb yn llawen. nad newyn i'n lladd :

Maddu'n trofedde, gwir wella'n drwg nwyde,

Santfeidda'r easonne sy'n d' wrtbladd,

Duw gwella di'r tywydd, bendithia di'r maebydd

Tro'n tristwch yn * wenydd, na newin a ni: * Llaw

Rho rad ar y ffigawn. gwna'r farchnad yn gyflawn

Diwalla ni a'th radlawn ddajoni.

Rho ymberb i'r Ghrifion. rho ogor i'r eidion,

Rho'r fengyl i'r gwirion y garo'r gatr ; † An

Rho heddwch i'r deyrnas, ac iechyd ac wrddas,

In pen || Llywydd Charles ddiwair. * rhyng

Mil chwechant ac ugain, a naw mlynedd cyw

Mind holl ddorphion Brydain oedd oedran ein br

A'n Prynwyr, a'n ceidwad, pan gwmpodd y g

Y lapwedd y farchnad a chyd-flawd.

Heolwr y Nefoedd a'r ddaiar a'r moroedd, Arall
 A'r tynydd, a'r gwynioedd o'r glynedd, a'r glaw
 gwynfan tofuriel, ac achwyn dy Bobol,
 Heb dywydd drwg binol a bir-law.
 Mae'r Gwynt, y mae'r Tonpe, mae'r glaw a'r diale
 A'r Sêr yn eu gradde; a'r nefoedd yn grych, Barn
 ym ladd i'n herbyn droffeddwy'r cefymmyd, 5 19,
 I'n plago a newyn yn fynych.
 Mae'r haul oedd i'n porthi, gwres a goleuni
 I'n awr gwedi fozri yn edrych yn fur
 O'r ballu rhôl thwymder, a'i gwres wath ei harfer;
 Nes pydru'r nall hanner o'n llatur
 Mae'r Lletuad yn wyllo, fel Gwraig y fac'n mwrnio
 Bob nos mae'n ymguddio, mewn cwmwl o'n gwydd
 I'wng ein deigre, gan amled o'n beic,
 Nes fodd i'r Llafurie ag allwydd,
 Mae'r tonne cynddeiriog a'r wybten gafodog,
 A'r cymmyle glybyrog yn glawio bob awr
 Allwydd o ddrwg fyd gan gynddrwg o'n bywyd
 I'n blago ag adfyd yn ddirfawr,
 Mae'r ormes yn fathru y llafur sy'n tyfu † Gorabr-
 Mae'r gwynt yn cawdelu y dalo o frig, ymlad
 Nes lldo ddihidlo, mallu, ac egino.
 Gan wlaw yn ei guro yn ffring;
 Mae'r llafur f' eb fedi, yn barod i gollu,
 Heb dywydd i dori, na'i daro yngbyd.
 Mewn cyflwr anhygar: Duw moes i'n dy ffafar
 I gwnnu o'r ddaiar fopassyd.
 Mae'r maint sy'n ei helem, fel gwellt yn y dommen;
 I'n ddigon anghymen, yng * hwmn y dâ. * Bala
 I'n twymo, yn mygu, yn llwydo, yn mallu,
 A chweddi llwyr bydru o gwmpas.
 Mae'r maint sy'n y fcurbor, gogyfer a gogor
 I'n twymo heb gyngor, yn mygu heb gel
 I'n barod i synu mab Duw dere i'n helpu,
 A nad ti lwyr fethu ein trasel, a

A'r malnt fydd ac feder ein cinnio a'n swpper
 Sydd gynddrwg ei biner, a'i dymmer mor do
 Ac oni chawn gennyd Duw grassfol gyfrwydd
 Fe'n * plagir ni ag adfyd i'r doft, *
 Agor dy lygad O Arglwydd ein celdwad,
 A chensyd mor irad, id weled mor * byllffwr
 Holl ymborth Christnogion yn ydru mor † (ofn)
 O esie cael hinon i gynnol,
 Duw grassfol tosturia difwynodd ein bara,
 (Hir nychdod y faga dan fogel dy blant)
 O ddifffyg it ei rwystro, a'i ddyfal fendithio,
 A rhoddi rhad arno a llwyddiant,
 Y Duw beth y feddylwn, am had yd y gwanwyn
 O bwy le ei ceisiwn, o cawn fyw yn cyd
 Mae pawb yn achwyngar, ddifwyno ei holl beir
 Duw dangos dy ffafar am had-yd
 Duw grassfol tosturia, wrth ddefaid dy borfa
 Na thort ffon ein bara i beri i ni boen *Esai*
 Madde'n trofedde gwella'n drwg nwyde.
 Cyflura'n calonne † dihoen. * *Dilawer*
 Gorchymyn i'r haul-wen, ymddangos drachd
 Gwna'r lleuad, a'r Seren yn Siroi i'th Saint
 Rho hinon a chyflur, i'r poenfawr lafurwyr:
 A dofa dy bryffyr ddigofaint
 Rhwylla'r wybrenne, a gwasgar y cwmle *
 Cerydda'r casade † cu ydwyd a rhwydd * *carla*
 Gostega'r doft ormes, Rho degwech a chrafter
 I'r llafur anghynnes, Arglwydd
 Ond yma Duw'r gallu'rwi'n brudd yn cyffwr
 Mae'n pechod sy'n tynnu'r fath ddial ar ein traw
 A'th stormydd anrassol a'r tywydd drychindol
 I'n cospi dy bobol rhy-draws.
 Di lenwailt ein bolie, mor gyflawn a'th ddops
 Na chodem o'n heisse i ostiung ein glin,
 I rodidi it fohant na chlôd am ein porthiant,
 Nes tynnu a'ffwyddiant i'n dilyn

Yr eiddon ar affen a edwyn eu perchen,
 A'r ci fydd llawen, wrth ei portbo allaeth;
 A'r Pobol ddinwybod ni synant gydnabod,
 Nac adde mae'r Drindod ol Tadmacth.
 Yr wyt yn ein porthi, ag amryw ddaioni,
 Fel un a taen pefci pafewch yn rhin;
 Michodwn on penne i weld mwy nag ynte,
 Oble mae'r fath ddonnie yn disgyn.
 Gan hynny di yrest y storom a thempest,
 I gospi ein gloddest a dyrc-hin a glaw;
 Iheri i ni nabod, agweled mae'r Drindod,
 Yn porthi ni yn wastod a'i ddwyllaw,
 I maint o'r ddial y roeist om ein penne,
 I gospi ein beie, gan gynddrwg ym yn byw;
 Ni buom er y \ddot{c} concwest yn byw mor anonest \ddot{c} er am-
 Achymaint ein gloddest ac heddyw. *ser William*
 A'r storom yn chwythu a'r glaw yn ein gryddfu, *Gong-*
 A'r llafyr yn pydru, heb adrodd ond gwir, *cwerat*
 Yn Heie'r Tafarne yn chwydu ddydd Sulie.
 A'r gablu rym ninne rhai anwir,
 A'r ddylem weddio; a phryflur repentio,
 Mewn llwch, ac ymgrino am bardwn a gras.
 A'r gywir winaethu, roem ninne'n dy gablu,
 A'r rwygo a'r regu'n ddiras,
 A'r swyna y ceisiyd ein troi a'n dymchwelyd,
 A gwella ein bywyd, a'madel a'n bai,
 Waeth waeth y pechein fwy fwy i'r ddirgiem,
 Saith bellach y ciliem uinnai,
 A'r swya ddiale y roed am ein penne,
 Bid newyn, bid cledde, bid clefyd, bid glaw,
 Fwy fwy fel Pbaro yr ym yn dy gyffro,
 In poeni a'n plago a hir-law
 A'r rhyfedd gan hynny, dy fod yn ein maeddu
 Gan ddyblu a threblu ein maethgen a thrwit
 A'r mwy o rhyfeddod na roit ni ddyrnod,
 A'r taffu i'r pwll isod ya ddidrwit.

[rwyd]

Duw madde'n styfnigrwydd, Duw do fa'th lldifawr
 Tyn ymmaith ein gwradwydd, a'n hafwydd hi
 Rho rās i ni sedru, fel Niniſ ddifaru,
 A'th ddyfal wafanaethu yn gywir.

Rbydd i Gymru i edifarbau ar yr amser yr oedd
 Chwarren sawr yn Llyndain.

* *Gilara*

CYMRU CYMRU, * mwrna, mwrna,
 Gād dy pechod, gwella gwella,
 Rhag ith bechod dynnu dial,
 A digofaint Duw ith Ardal.

Mae dy bechod gwedi dringad,
 Cuwch a'r nef yn crio'n irad,
 Am ddiale ar' dy goppa.
 Megis Sodom a Gomorrab.

§ *Gwn*

Mae e'n gweiddi nōs a bore;
 Fel gwaed Abel am ddiale;
 Nid oes diin y * stoppia ei safan
 Ond plag Duw, neu wella'n suan.

Mae e gwedi nyrdde'r ddaiar
 Fel pechodau'r Cowri cynnar;
 Ac yn gofyn dy ddysgybo,

|| *Epi jarbau* Oddi atol, neu Repento.

Nid oes cornel mwy na Niniſ
 Na bo'n llawn o feie anneirif,
 Na chrach bentre na bo pechod,
 Yn swrddanu clustiau'r Drindod

* *Goppa*

Nid oes unthyw radd na galwad
 Na bo gwedi ymlygru'n irad,
 Ac yn tynnu fel wrth reffyn,
 Blag a dial a dy † gobyn.

Mae'r Penaethiaid heb yr on
 Yn ceisio 'i mawl a'i lles eu hun;
 Ac heb ymgais am wir grefydd
 Moliant Duw, na llu y Gmilydd.

Mae dy ffeiriaid hwyntau'n Cysgu ;
 yn gado'r bobol bechu,
 i fyw y modd y mynnon
 heb na cherydd, na chynghorion.
 Mae dy Farnwyr, a'th wyr mawrion
 i gyd-ddwyn a Mwrddwyr, meddwon
 yn godde treiswyr diriaid
 heb o'r gweddwon a'r ymddifaid.
 Mae'r Swyddogion hwyntau'n godde,
 Cblu Duw, a meddwl'r Sulie,
 Iudlo'r fengyl, casau'r cymwyn,
 heb na cholp na cherydd arnya.
 Mae'r Shirisiaid, a'u debidion.
 Yn anrheithio'r bobol wirion.
 Ac wrth rym ei braint a'i fwyddde,
 Yn eu speilio liw dydd gole.
 Mae'r Cyfoethog hwyntau'n llyngau,
 faint sy'n helwr tlawd ynghymu
 ac wrth renti'n doft, ac oera,
 Yn eu gyfry hwy gardotta
 Mae'r Cyffredin o bob rhyw,
 Yn lldo'n falfi yn ddigio Duw
 Yn ddall yn ddwl heb fynnu eu dysgu,
 Yn mynd i'r pwll, heb odde eu nadu.
 Mae pob gradd yn pechu'n rhigyl,
 Ac heb wneuthur pris o'r fengyl,
 Ac o gyfraith Ddaw gorucha,
 Yn addoli'r byd a'r bala.
 Mae pob gradd a rhaffau pechod
 Yn dirdyn dial hynod.
 Ac eu penne heb dofluri.
 Os thront oddiwrth eu brynti.
 Mae'r fath feddwod, mae'r fath dyngu
 Mae'r fath gamwedd ymôt Cymru
 Mae'r fath warged a gau ddawlarth,
 Mae'r fath oghed ei fuf ysywedi

Heb 10. 30

* Ymbil

Mae Duw cyfion ynt'e'n canfod
Drwg ymddygiad pawb ai pechod,
Ac yn rhwym wrth swydd a natur
Ddial ar y fath drosfledwyr.

Er ys dyddie mae'n * ymhwedd,
A'th holl blant am wella eu bochedd.
Eisic gwella mae'n || bwriadu
Weithian diale camwedd Cymru.

Duw a'th ddododd yn y taslatu:
Duw a'th gafodd lai na phwysau.
Duw y syn rhoi maethgen itti
Oni throi oddiwrth dy frynti.

Eisic Cymru gymryd rhybydd
Oddiwrth *Loeger*, yn ei holl gyfnydd!
Mae gwialen gwedi glywchu,
Yn y Sicc ar feder Cymru.

Y mae plâg yn ol dy bechod,
Gwedi lunio gan y Drindod,
Ac yn barod ddwad attad,
O waith cynddrwg o'th ymddygiad,

Y mae'n crogi uwch dy gobyn,
Ddydd a nos fel wrth edefyn,
Ac yn barod iawn i syrthio
Oni throi di a repentio,

Yr wyt tithe yn pentyrru,
Plâg ar blâg, heb edifaru
Ac yn cam arferu'n rhyfedd,
Ffafar Duw a'i hir amynedd,

Rwyt ti beunydd yn mynd waeth waeth
Ac yn pechu swy swy 'sywaeth;
Rwyt ti'n tybled fod Duw'n cyfigu,
Tra'n dy * gathrain i ddifaru,

Rwyt ti'n hwrnu yn dy bechod,
Heb ystyried na chydabod,
Fod Duw'n hogi'n llym ei gledde
Trech ti'n hepiant ar dy fese,

Edifaru

* Deisyf ar
nat ti

Edifara yn brudd gan hyony;
Cyn del plag ith ardal *Gymru*,
Cyn y tynno Duw ei Gledde.
Cais ei ffafar ar dy linie.

Os digofaint Duw a nynna,
Fwy o'r holl fyd ai diffodda,
Os y chwarren wyllt a ddenfyn,
Fwy a'i tynn y maes o'th derfyn;
Os yr Arglwydd dig a ddechre.
Ladd dy blant a'i fôlle ai gledde:
Fwy all gadw rhag ei ddyrnod
On o'th blant os tetri'r Drindod?

Gwel y lladdfa y wnaeth e'n *Llundain*,
Er maint oedd eu cri au llefain.
Effe gwneuthur hyn mewn amser,
Fe ddifethodd fwy nai hanner.

Cwyn gan hynny gwachel oedi;
Llwy'r ymwrthod a'th holl frynti:
Llef am rās cyn del dy faethgen,
Fom ysgatfydd y daw'r chwarren.

Mae dy blag mewn cydau Lliain,
Etto'n sioppeu * Marchants *Llundain*; || *Mar/and*
Fe ddaw'r plâg oddiyno i *Gymru*, || *agr.*
Os ar fyrder ni ddifaru.

Os i *Gymru* y daw'r cornwyd,
Och! mor am-mharodol ydwyd,
Fynd ir barr i wneuthur cyfry,
Heb na gwisg na dim goleuni.

Os i *Gymru* y daw'r clefyd,
Ofer ceisio un gyfrwyddyd;
Nid yw'r byd yn abal || stoppi,
Haint pan ddelo Duw i'n cospi.

Ofer ceisio Saeds a Ryw,
I wrthnebu Cleddetu Duw:

Oui throï oddiwrth dy bechod,
Ni thal || metfwn un o'r chwidod.

* Dryll
MANT

Ym 9. 1.
2. 3

11 913

Ofer Cadw pyrth dy Drefydd,
Fe ddaw'r plâg dros ben y gwelydd
Ni all Peics na * dwbwl Canon
Attal plag os Duw ai danfon.

Ofer rhedeg hwnt ac ymma,
Geisio cilio rhag dy ddifa;
Dos lle mynnech fôfyn dymod,
Duw ai farn orddiwes pechod,
Goreu cyngor rhag y plâg,
I ddyn gadw ei hun yn wâg.
Nid rhag bwyd ac nid rhag diod
Ond rhag pob rhyw faith o bechod

Os daw plâg i gospi Cymru,
Fe ddaw newyn i'th gastellu,
Tristwch cerydd cās ac ofan;
Ni ddaeth plâg erioed ei hunan.

Fe fydd dryg syd yn dy Drefydd.
Fe fydd ochain rhyng dy welydd;
Fe fydd cwynfan ym hob heol,
Fe fydd braw ar bawb o'th bobol

Carlud brawdol a ddiffoddodd
Pob credigrwydd y ddiplannodd,
A naturfaeth a charrenydd.
A lwyr gollant ei cydnebydd,

Ni ddaw'r fam i drim y ferch;
'Na'r wraig ei gwr er maint ei ferch;
'Na'r chwaer ei brawd na'r tād ei blentyn,
Cās a thrist, a thrwm yw'r † cawyn,

Y mab y ladd ei dad ai anal,
'A'r fam ei phlant er maint ei gosol,
'A'r wraig ei gwr wrth roi ochenaidd
'A'r brawd ei chwaer a'i holl gyffwrtaidd

Y marw ladd y byw a'i claddo,
'A'r gwann y gwych a ddel iw drinio,
'A'r clif yr jach a fo'n ei faethu;
Mor gis mor sin yw'r plâg wrth bynny

Dyn

Dyn ar plâg sy'n lladd a'i ddillad

fel y Bassilise a'i lygad.

Ac a'i anat sy'n gwenwyno.

fel y * Coccatus y graffo.

Y plâg y bair i bob cymmydog

Gallau'r llall fel ei cynddeiriog,

A chyfathrach ffryns a chenal

Gallau Câr fel blaidd neu gythrel:

Hyn y bair garcharu'r clefion

Yn y tai fel || Traetwys ffeilftion,

Al dehoryd i fynd allan.

I gael bwyd dros aur ac Arian

Yr Aur a ladd y rhai derbyniant,

Y || ffwrff y ddifa'r rhai ai mediant,

Pan ddel plâg er maent or diffyg

Yn thâl arian fwy na cherrig.

Hin y bair ith bobol Cymru,

Pan ddel chwarren hir newynu

Pan na chafier bwyd dros Arian,

Na dim cymmorth er ei fegian,

Dy blâg y ddaw yn || ym wngc hefyd, || *Disymwch.*

Fel y diliw ar y cynfyd,

Near tân gwyllt y ddaeth ar Sodom,

Yn ddi rybudd fel y * Storom.

Pan fych brysur yn ymdwymo

Neu'n y Dafarn yn || carowsio

Neu'n cynhennu yn y farchnad

Y daw'r plâg yn ymwngc arnad,

Os mew'n tafarn os mew'n || Steuday, || *Enneind.*

Os mew'n marchnad neu ddadfeudy

Os mew'n maes ith derri'r cowyn

Dyna'r man lle bydd dy derfyn,

Yno cei di megis nifel,

Farw'n ymwngc trwy fawr drasel

Heb un dyn i || weinif itti,

Nath § areilia, nath gomfforddi.

† *Maib o*

Sarph

§ *Yr un ar*

Basilic madd

rhai.

§ *Bradnyr*

† *Dodrefn*

§ *Cyffard,*

* *Tewell.*

§ *Med*

† *Enneind.*

† *Maib o*

§ *Yr un ar*

§ gwrthryf-
elur.

|| pa

Ni ddaw meddyg, ni ddaw fleiriad,

Ni ddaw ffryns yn agos attad,

Nac un carwr oth holl genel,

Mwy nag at ryw anfad || Rebel,

Ni chei neb a ddel ith drinio.

Nac i'th estyn na'th amwisco.

Nac i'th arwyl nac i'th gladdu.

Ond a chladdiad buwch o'r beudy,

O! pwy angyu O! bwy benyd;

O! pwy blâg a diwedd aethlyd?

O! pwy felltith a throm florten,

Ydyw marw yn llyn o'r chwaren?

Hyn i gyd a welodd *Lloeger*,

Yn nhre *Lundain* yn hwyr amser,

Hyn a well dithe *Cymru*,

Os a'th bechod ni madewi,

Oh ! gan hynny *Cymru* ystur,

Mor anhawddgar mor ddigysur,

Mor ddigariad mor aflwen,

Ydyw marw yn llynn or chwarren.

Dymma'r Angau wyt yn haeddu,

Am dy bechod *Cymru* *Cymru*!

Dymma'r Angau fu ar dy feder,

Oni thro at Dduw ar fyrder.

Mae Duw n' disgwyl er's dyddie,

Am it droi a godo 'th feie,

Eisfe troi mae Duw yn barod.

A Phlâg ddial dy holl bechod.

O gan hynny *Gymru* mwrna.

Gâd dy bechod edifara:

Dylf gan *Nin's* geisio heddwch,

Cyn del dial a diffaethwch.

Cyn y tynno Duw ei gleddau;

Cais ei heddwch ar dy liniau,

Rhy ddiweddar it ymbilian,

Gwedi tynno ei gleddau allan,

Cwyp

Cwmp i lawr wrth draed dy brynwr
 yn Magdalen wyla'r hallt ddwr ;
 a'th wallt ei dden-droed raffol,
 ddiddana'r edifeiriol,

Cyfod Allor megis *Dafydd*.

Mwrn iddo yspryd cystudd ;

Ddyf arno * stopio'r Angel,

Syl ar feder llad dy gerel,

Mwrn || mewn Sâch fel pobol *Ninif*,

Tu oddiwrth dy feie anneirif ;

Dw newidia 'th farn a'th ferdid,

Catydi newidia 'th fywyd.

Tramwy ir Derael nos a dydd,

Megis *Aaron* mwerna yn brudd.

Lle am ras ar Grift dy geidwad,

Cy y delo'r Cowyn arnad.

Cur dy ddwyfron yn gyfuddiol,

Fel y *Publican* difeiriol

Cain gan Dduw dosturio wrthyd,

Cyn i'th dorrer fwrdd ar clefyd.

Bwyttu beunydd fara dagrau,

Megis *Dafydd* am dy feidu,

A gwna'th wely'r nôs yn foddfa,

Cyn i'r Chwarren wyllt dy ddifa,

Saf fel Moesân yn yr tadwy,

Lle mae'r plâg ar feder tramwy,

Cain gan d' Arglwydd droi ddigllonedd,

Felly dengys it drugaredd.

Megis *Phinees* cymmer * siastyn,

Llad y rhai sy'n peri'r cowyn,

Cosp ar gyfraith afreolaeth,

Dw a'th geidw rhag marwolaeth :

Gado *Sodom* tynn i *Zoar*,

Arachel ddysfryw bydd edifar ;

Arando'r Angel sy'n rhoi rhybydd,

Cyn y del y plâg i'th drefydd

I Cor 21.

Psal 51. 17.

* *Atal*

* *Galarn*

Jonab

Psal 6. 6.

§ Bwlb

* *Gwynnion*

Num 25. 7.

Gado

Gado'r môch a'r bobol feddwon
 Fel y gade'r mab afradlorn,
 Tyn i dŷ dy Dad rhag newyn
 Cyn dy dorri lawr a'r cowyn

Mat 26. 75. Tynn fel *Peder* i ryw gornel.

Wyla'n chwervw dros dy genel,
 Y mae'r ceiliog yn dy gosio,
 Cais drugaredd cyn dy * blagio
 Gwna dy gownt a'th gyfrin bared
 Cyn dy fynd o flaen y Drindod

* *Cospl.*

Mat. 22. 31. Nynn dy lamp, a gwisg dy drwsiad,
 13. Cyn y delo'r chwarrren arnad,

Mat 25. 4. Chwyrn yw'r chwarrren pan ei del
 Ni ry * reipyt it ymgweirio,
 Bydd barodol yn ei gwiliad:
 Bob yr awr cyn deloi attad,

* *Amser*

* *Tybygolaf* Os ymgweiria Cymru i farw,
 Ac i fynd at Dduw yn hoyw,
 * Cnwta i gyd i Dduw dy spario,
 A rhoi iechyd hir it etto,

Arall

Duw fo grasslon wrthyd Cymru
 Duw ro grâs it edifaru;
 Duw'th achubo rhag y Chwarrren,
 Duw ro itti flwyddyn lawen.

CYmrw Cymru mawrâ mawrâ,
 Cwyn fel *Nliff* Edifara,
 Gwisg dy Sach cyhoedda ympryd:
 Llef am râs a gwella'th fywyd.

Y mae *Lloeger* dy chwaer hynta,
 Yn dwyn blinder toft a gwasgfa
 Dan drwm wialen y Duw cyfion,
 Sy'n maeddu yn dra chreulon.

Y mae'r plâg yn difa ei phoblon
 Fel *Tân* gwyllt y ddoi o'r nefodlon
 Ac fel * gwaddath ar sych fynydd,
 Yn gortfcyn ei holl drefydd,

* *Flaw*

Ma'n hwŷa meirw yn ddiaros,
 yn y miloedd yn yr wythnos,
 yn ewympo ar ei gilydd,
 yn gelannedd mewn beolydd,
 Nid oes eli nid oes * metfwn,
 Nid oes dwr na deigre miliwn,
 Nid ei ddiffôdd, och nai lafu,
 Nid trugaredd Duw a'i allu.

* *Cyfrwyddys*

Y mae *Llundain* fawr yn * mwino,
 Y *Carfalem* gwedi hanrheithio;
 Nid oes dim ond ochain yuddi,
 Ofsan töst a llef annigri.

Galarn

Ma'r fath alar, mae'r fath dristwch,
 Ma'r fath gwynfan a thrasterthwch,
 Ma'r fath wewyr a'r fath ochain,
 Ma'r fath erioed yn *Llundain*:

Ma'r pob grâdd yn gweld yr Ange,
 Ma'r bron yn cwnnu ei gledde,
 Ma'r yn disgwyl heno heddu,
 Ma'r y cart i dwyn i'w claddu.

Y mae'r Gwyr yn gweld y gwagedd,
 Y Plant anwyl yn gylannedd,
 Y tai yn dechre * lowso,

* *Dreul*

Y mae'r gwagedd hwynte'n ochain,
 Y gwyr a'u plant yn gelain;
 Y heb feiddio myned allan,
 Y gwall bwylllo'n flin gan ofan.

Ma'r ymddifaid bach yn gweiddi,
 Y tai heb neb i'w porthi:

Yn sugno brest eu mamme,
 Yn marw er ys tridia,

Nid oes cymmorth, nid oes cyfor,
 Nef o'r ddaer o'r môr na'r awyr,
 Dre na'r wlad, o'r maes na'r wladlan,
 Llann na'r Llŷs o'r gaer ar gorlan.

Y mae'r lach yn gweld y trwch
 Y fac gynt yn dwyn tommene,
 Heb ddwyn dim o'r gole i gilydd,
 Ond y meirw i'r mouwentydd,
 Mai rhai byw yn hanner marw,
 Cyn del arnynt wyn na gwayw,
 Wrth weld cymmaint yw'r diale
 Sy'n digwyddo am eu penne,

Ni chair rhydd dyd fyned allan;
 Ni chair bwyd i mewn dros arian,
 Ni chair tramwy at un Chrifftion,
 Ni chair madel a'r rhai meirwon,

Yn y tai mae'r plag a'r cowyn;
 Yn yr hewl mae'r cri a'r newyn;
 Yn y maes mae'r cigfrain duon,
 Hwyttau'n pigo llgaid cleifion,

Y mae sowaeth Duw a dynion,
 Gwedi gado'r rhain yn dlodion
 Heb roi help na swccwr iddyn
 Yn eu nychdod tōst a'u newyn,

Dib. 26 28

** Canad.*

* Mae Duw'n chwerthyn am eu penne
 * Ac a'i fys yn || stoppio glustie,
 * Ac heb wrando gweddi canmil,
 * Eisie gwrando llais ei fengyl,

Y mae dynion anrhugarog.
 Yn eu floi fel cwn cynddeiriog;
 Gwell yw ganthynt weled gwiber,
 Yn y wlad na gweled ~* Lyndner.

*† Gwr o
 Llundain,*

Waith bōd dyn a'r plag yn nychdod
 Pōb rhyw ddyn a ddelo atto,
 Ac yn lladd a gwynt ei ddillad,
 Fel y * Basilisc a'i lygad;

** Sarpb.*

Ni faidd Tad fynd at ei Blenty
 Na gwraig drin y Gwr a'r cowyn.
 Na frind weld ei frind a'r clefyd,
 Heb lawr berigl am ei fywyd,

Y mae'r fam yn lladd ai chuffan,
 anwylyd blentyn bychan,
 heb wybod yn andwyo,
 yn a'r plâg tra fytho'n sugno,
 Y mae'r Tâd yn lladd a'i anal,
 i blant ai nwyl yn ddiattal.

† *Nasa*

Y fel * Coccatrix gwenwynllyd
 yn ddi-fôn yn dwyn eu bywyd.

* *Serp*

Y mae'r Plentyn y glefychodd
 ym lladd ei fam a'i magodd,
 ac o'i anfodd yn * infectio,

* *Gwenynna*

yr holl dylwyth lle bo'n trigo:

Mae'n hwy'n meirw yn ddisymmwyth

Gwyr a gwragedd, Plant a thylwyth

Wib y pumcant yn y noswaith,

ac mynd *Llundain* megis anrhaith,

Mae'r fath wylo, mae'r fath ochain;

yn mhob cornel o dre *Lundain*:

bu'rioed o'i fath yn *Rama*.

Gynt gan *Rachel* a'i chyfoebla.

Mae'r offeiriaid a'r pregethwyr

yn alaru maes o fessur

Weld eglwysydd lle'r oedd miloedd,

fel * lluestai heb ddim pobloedd,

* *Burhan*

Y mae'r * Merchants mawr a'u Shioffe

† *Marhand:*

lawn o frethyn aur a lasie,

wyr,

heb gael gwerthu dim o'r llathaid,

ni bara iw prentiffaid,

Y mae'r crefftwyr hwynte'n ochain;

edi gweithio pethau * cywrain,

* *Hardd.*

heb gael un dyn yno iw prynu

yn barod i newynu.

Mae lletten wyr at Gwyr mawrion.

Arglwyddi, a'r marchogion

Hoftrïe mawr yn wâg.

heb yddynt ond y plâg.

* Badwyr Y mae'r * Water-men a'r Porters,
 * Rbai yn A'r * caranifwyr ollt a'r haliara,
 dwyn llwy- Heb gael lle i ennill dimme,
 i'be ar eu cef- I roi bara yn eu bolie.

ne Mae'r Farchnatfa lle'r oedd llafoc

* Rbai yn Cig a physcod tu hwnt i seflur
 bala car A phob moethe o'r danteithia,

* Rbai yn Heb na chig, na blawd na bara
 llyso peihau Y mae llawer oedd yn criso

* Soff i'ir * Quails a * Phefants erbyn cinio,

* Ceflogau'r Nawr yn chwennyfych torri newyn
 coed Ar * bwr Jon a hên ymenyn.

* Physcod Lle'roedd beunydd fil o fade
 balls fych Yn dwyn ymborth, heb law llong
 Nid oes heddyw bwn yn dwad
 O flawd cawl, dros aur i'r farchnad

Lle'roedd llawndid o bob ffrwyth

Ag oedd daer a dwr yn roddi

Nid oes heddyw ond y newyn,

Ar drydaniaeth waith y cowyn

* Balchder

Hyn yn barodd ein ben * draba

A'n glothlneb, a'n putrindra

A'n gau-dduniaeth, a'n cas feddod

A dirmygu'r galr yn wastod.

Dymma wabar, dymma firwyth

Dymma gyflog ein pechode

dent 28 15

Dymma'r faethgen dôst haeddafiom

21 27

Am y brynti gynt a wnaethom.

Dymma fel y gall Duw cyfion,

Dyuntu lawr y trefydd mawrion,

Mewn byrr ennyd am anwiroddi

A'u darostwng am eu balchedd.

Dymma fel y gall Duw blygu

Pobol drawfion y fo'n pechu

* Gofod

Ac heb wneuthur pris ei ddeddf

A'u * committo dan law'r Angen

Hyn haeddasom er ys dyddie
 yn y ddylem bawb i adde.
 faww yw Duw a diargoedd
 a dffyrdd a'i holl weithredoedd,
 hi hauasfom bob diffeithder
 rhwng cwyse anghyfiawnder
 yn ni'n medi, rym ni'n caselu,
 yrop y ddygodd pechod inni,
 Dyma'r dial gynt addawodd,
 Duw ei ddanfôn ar y bobloedd
 a gwasnaethant a'i holl galon
 a chadwent ei orchymynnion;

Dyma'r faethgen y gaisf Cymru
 a gwella a difaru,
 A chymeryd rhybydd dyner;
 Odiwrth blâg a dial Lloeger,
 Pan y helodd Daw'r fath wialen
 a'r bobol dda o Lunden,
 Mairi ofan y daw cleddu
 a'r bobol ddrwg o Gymru.

Pan na chymre bobol Juda
 rhybydd prudd oddiwrth Samaria
 a rodd Juda i gaethiwaid
 a Samaria dan law'r Strydd.

Pan na chymre Cymru * warning.

Odiwrth Lloeger yn ddiidaring

Mairi ofan y daw dial

a'r Cymru a phlag * anial.

Pan y glawiodd Daw gorucha,

a'r Sodom a Gomorrab

a ddiifoddodd o'i lid tanllyd

a difethu Zeboim hefyd,

Pan y helodd Daw y chwarken:

a'r Lloeger ac i Lunden

Mairi ofan tost na lafa

plag, nes del ymweld a * Chabiria

Psal 145 17

|| Fe ffrwyd
 warranar ol
 byn yng Hy-
 mru, a Rhyf-
 el trwy'r dry-
 rnas

† Rhydd

Psal 25 45

* Difalib

Deut. 29 23

† Gwru

On

Os pan belodd *Dau* a cledde,
I Germania a'i chyffinië,

Eisic i'r *ffrangod* gymryd rhybydd,
 F-aeth y cleddyf trwy ei holl dref

* *Rhybydd*

Eisic i *Loeger* gymryd * warning
Oddiwith bobem, ffrainge, a ffla/bing

Y mae Duw yn colpi *Lloeger*
 Yn saith gwaeth nag un o'r nifer,

Oui chymmer *Cymru* rybydd
 Oddiwith *Loeger* drist a'r chystudd;

Ma'rmai ofan gweld ar fyrder
 Blag yng *Hymru* waeth na *Lloeger*;

* *Galaru*

O gan hynny *Cymru* † mwma
 Gâd dy bechod, edifara:

Dysc gan *Ninif* geisio heddwch
 Cyn del dial a difaithwch,

Côr dy ddwyfion, wyla'r hallt dd
 Golch dy wisc yng waed dy Brynw

Llef am ras, a gâd dy frynti,
 Cyn dialer dy ddrygioni,

Joel 2 12

13 14

Cyn y tynno Duw ei gledde
 Cwmp yn isfel ar dy linie

A chais ras a ffafar gantho
 Cyn i'r Ange dig dy daro,

Ofer crïo gwedi'th glwyfer,
 Ofer ymbil gwedi'th farner

Ofer ceisio torri'r wialen
 Gwedi rhodder itti'r faethgen;

Cwyn gan hynny gwachel oedi
 Bryllia'n † elgyd, gâd dy frynti

* *Elgydd*

Gwel y farn fydd uwch dy gobyn
 Tro, cyn caffoi arnad ddiſgyn,

Godd! Eglwyswr wrth fyned i ymwelod;
 ar cleision yn amser y chwarren

DUW gwynn, Gwel mor beryglus

Yw swydd dy was trafaelus,

Sydd yn twttan aia a haf,

At bob dyn clas gwrthnebus

† *Alfred*

Nid oes na gwr na bachgen,

Bid clas o'r frech na'r chwarren,

Nu ryw glefyd y fo gwaeth;

Nad wyfi gaeth i orthen:

O gwres os gwayw poethlyd,

O chwys, os Twymyn awchlyd;

f orfydd myned uwch ei ben

Bid clas o'r chwarren waedlyd;

A hyn fydd dra echrydus

I galon egwan glwyfus

Sydd heb bwer gantho ei hun;

I wechlyd twymyn awchus;

Gad hynny ar f' unig helpwr,

Am ceidwad am distynwr,

Y'n rheoli rhain i gyd

Rwi'n crio'm mhryd am swccwr;

O Arglwydd mawr di elli,

Fy nghadw'n iach os mynni

Rhag yr heintiau hyn i gyd,

Er maint e'n bryd im llyngau;

Ac onl byddi helpwr

Im cadw mewn cyfyngdwr,

Nid oes le im ddiangc mwy

Ond * ildio i nhwy fel gwanwr,

* *Rhodri Ith*

Gan hynny Duw'r holl allu

O d' wllys fy'n cennadu

Cadw fi dy wachaf was,

Rhag heintiau cas im cyrchu,

Hof 6 1
1 Sam 2. 6

* Cerydde

Num 16 48

Gen 3.

* ddisrhwlo.
Dan, 6

dan 6 10¹

Psal 164 2

Tydi fy Nôw sy'n clwyfo;

Tydi sydd yu elio:

Tydi sy'n lladd ac yn bywhau

Tydi y gae'n * correcto

Gan hynny tanna droswyf

Dy adain fel dihangwyf;

Nad i glwyf neu glefyd cas,

Ymlynnu a'th was daiarol

Duw 'rhwn y gedwaist Aaron

Yn iach ynghanol cleifion;

Cadw finne'n rasol rhag

Yr haint a'r plag echryslon,

Di gedwaist Abednego

Ynghanol fflam heb dwymo

Cadw finne nghanol plag.

Er Jesu nad f' andwyo,

Di gedwaist Ddaniel hefyd;

O safan llew newynllyd

Cadw finne Arglwydd Dduw;

Rhag haint i fyw mewn iechyd,

Ac felly mi'th folianna,

Mewn llann a llys a thyrfa

Ac a roddaf tra ynwi chwyth,

Id ddiolch byth or mwya,

Fel Aaron yn y gangell

Fel Daniel yn y stafell;

Ac fel Dafydd tra fwi byw.

Bendithiaf Dduw syng Hafell,

Byr yn oes Dyn

Job 7 6;

1 Cor 9 24

Jac 4 14

FEL Gwenol Job mac'n hoer yn llithro
Fel Rhosslyn Dafydd mac hi'n gwyro

Fel gyrfa Paol y mac'n diweddi

Fel bwmbwl Jaco mac'n diffodi,

Fel canwyll gwyr-mae'n hoes yn treulio
 Fel llong dan hwyl mae'n myned heibio
 Fel post dan sawd mae'n pedwar carnu
 Fel cysgod cwmmlwl mae'n diflannu,

Gwann yw'n tai, a chryf yw'n gelyn, *Job 4 19*
 Eidd yw'n * Terem siwr yw'n tetsyn, * *Hamfer*;
 Anferennol yw ddyfodiad,
 Byddwn barod yn ei wiliad.

Cyngor ir clas

PAn ith drawer gynta a chlesyd
 Ystyr o ble daeth mor danllyd
 A phwy helodd glefyd attad,
 A pha am ei dodwid arnad

Dow ei hun fy'n danfon clefyd
 Oldwrth Dduw y daw mor aethlyd, *Deut 28 33*
 An eim beiau mae'n ei * hela, * *Ddanfon*
 I geisio gennym droi a gwella.

Edifara am dy feieu,
 Deisyf Bardwn ar dy linieu.
 Cais gan Dduw dofturio withyd.
 Feth gyffura yn dy glefyd.

Osgynnodd llid dy Dduw yn d' erbyn *Hos 6 1*
 Na rhoi arnat Glefyd scymmyn, * *beddycha*
 Gwael yr oen a'th * reconfailia, * *Er mai*
 * Deigreu heilltion a'i dad ddigia. *Gwael*

Chif yur law am bechod i Pet i 19 etto mae'n rhaid i'r
 fad a ddifswyllant am lesad odtwrtho gredw ynho, a bod
 yn edifeiriol, waith fod Duw wedi gorchymyn i hi ddyfod yn y
 mudi hynny atto trwy ei fab. Jo 14 6 i Jo 3 23 Jac 4 9.
 Ond er y dylem ni alaru, etto na chybygwyr, fod yn deigre yn
 larn am ein pechodau : pe buasse hynny yn gallet bod, ni
 buase raid i Grist ddiioddes irosom.

Goswng iddo mae'n drugarog,
 Idd ei ras, se rhy yn ferchog,
 Iddu, ynte fadde,

Iddu di Tofturia ynte,

(X 2

Addel

Psal 32 5

Addef iddo dy gamwedde,
Barn dy hunan am dy feie;
Cwmp oi flaen a deisyf Bardwn
* Rhyddbad Di gae ras ac † Absolusiwn
Tro di atto, yntc a'th dderbyn

* Ddelfysiad

Er ei ddigio, rhaid ei * ganlyn;
A phan gwelo heilltion ddeigrau
Fe bair laesu dy flinderau,

Duw ei hun fy', danfon clefyd
Cennad Duw yw nychdod aethlyd;
Oddiwrth Dduw y daw clefydon,
Ni all neb ond Duw ei danfon

* Anyr

Nid o'r moroedd nid o'r mynydd
Nid o'r ddaer, na'r Aer, na'r corlyd
Y daw clefyd ar blant dynion
Ond oddiwrth yr Arglwydd cyfion,
Gwres a gwayw, crach cornwydd

Dent 28 22

Crŷd, a haint, a syndra calon,
Nychdod, nodau, Máll, diſlanniad
S' oddiwrth Dduw ei hun yn dwad
Ni all 'Emprwyr mawr yr holl fy

† Pennaeth-
iaid.

Ddanfon haint na thynnu clefyd
Nid oes neb a'i tyn neu danfon
Ond Duw mawr y barnwr cyfion,
Nid aiff clefyd ſwrdd wrth * bwyntment

* Arch

Lot, nac Antwn, Cai na Cblement,
Witch, na dewin, Swyn na phlanod,
Nes cennado Duw ei fyned,

§ dlotza neu
wyisa
bormodd

Os o * Swrſſet, os o anwyd
Neu dŷ aſiach y ceifſ glefyd,
Duw ei hun fydd yn dy daro
Pa fodd bynna daethofſt iddo,

* Siawns

Nid wrth * ddamwain, nid wrth ſiawns
Nid wrth dreigladd lloer na ſeren
Y daw clefyd, mawr na bychan
Ond wrth bwyntment Duw ei hun

Na chais edrych fel dyn ynfyd;
 Drwy pa fodd y daeth dy glefyd :
 Gwell it edrych tua'r nefeodd,
 Ac dy Dduw, a'r llaw a'th drawodd.
 Duw a'th drawodd Duw a'th wella;
 Duw a'th glwyfodd, Duw a'th elia; *Heb 11: 30.*
 Duw sy'n cospi dy gnawd diriaid,
 I iuchau dy gorph a'th enaid,
 Derbyn Gennad Duw'n gresslawgar,
 Meddwyn dano yn ddioddefgar; *Heb, 12, 6;*
 Nib a garo Duw fei cospa,
 Pib mab anwyl fei gwialenna.
 Bydd ddioddefgar dan dy drwbwl,
 Fel a wingad ar ben Symbwl;
 Duw a'th drawodd mor ddoſurus;
 Ofr it' wrthnebu ei' willys.
 Am ein pechod a'n drwg fywyd, *Deut 28,*
 Y mae Duw yn danfon clefyd,
 Ac yn awr * gryddfu meibion dynion, & *Cystuddio;*
 Am droffeddu ei orchymynnion.
 Darn o gyflog pechod aethlyd,
 Tys nychdod ac afiechyd;
 Pechod a ddaeth wrth ei gynffon,
 A phob clefyd ar blant dynion,
 Torri'r Sabboth, tyngu'n rhigyl,
 Cŵchau'r Eglwys a'r Eſengyl
 Difang ffeiriad a ſwyddogion,
 A bair Llauer o glefydon.
 Meddwdod, Mafwedd, a phutteindra.
 Rhegu * loetran a lledratta, ** Segura.*
 Gwleda, Gloddest, treisio tlodion,
 Sy'n dwyn clefyd a thrallodion.
 O's ceist glefyd o daeth gwaſcfa,
 Pechod helodd hwn i'th ddala,
 Ac a barodd i Dduw ddigin,
 A thoi'r clefyd hwn i'th daro.

Chwilia'n fanol dy gydwysbod,
 A chais gwrrd a'th ffaid bechod,
Galat 3, 40 Llwy'r groethoelfia dy anwiredd,
 Ac ymbilia am drugaredd,
 Os difaru am dy feie,
Mat 3, 19 A llwyr droi at Dduw yn foreu.
 Fe fadduca Duw dy bechod,
 Ac a'th * dym y maes o'th nychdoi
 Cais gan Dduw leiban dy ddolur,
O: bydd Dofith boen a gwella 'th gylur,
bynnyr er da Cais yn daer csmwythder gantho,
jonat f'ib En F' all ei roi yr awr y mynno,
aid it Pa ryw bynnag yw dy ddolur,
 Fe all Duw offegu ei wewyr,
 A'th iachau y môdd y mynno,
 Bid e'r dolur mwya fytho.
 Fe Jachâdd y clas o'r parlya,
 Gwraig ar lasc a'r crippyi nabus,
Job o'i grach a *Namaan* glafrillyd,
 A'r rhai cleision o bob clesyd,
Mat 4, 24 Nid yw clesyd ddym ond ceuned,
 Wrth arch Duw sy'n ddywad attad,
 Fe ladd fe baid pan archo ei berchen
 Fe ddaw fe aiff fel gwâs y Capten.
 O gan hynny galw'n daerllyd,
 Ar dy Dduw sy'n danfon clesyd,
 Cais ei * nawdd er mwyn dy Bryn,
 Di gei gantho help a swccwr,

*Arddi-
fyniad.*

Gweddî'r Clas.

Ar Kallwydd cyfion Tad fy Jechyd
 Barnwr pawb a'i helpwr hyfryd
 Gwrandg weddi dym clesycha
 Ei mwyn Christ ac edrych atni

Tra ces Jechyd ni ches weled,
O'n pechodau er ei hamled :
Ond yn awr gwae fi mewn nychdod
Nid wi'n gweled ond fy mhechod.

O ba nifer o-bechode,
Wnaethum 'n d' erbyn Duw gwae ffin
Maent yn amlach mewn rhifedi;
Nag yw'r Sêr os ceisiai cyfri.
Pa fath Elyn gwyllt y fuo.
Yn d' wrthnebu megis *Pharo*;
Gynt pan oeddyt yn ymhwedd,
Am im droi a gwellhau muchedd.

Arghwydd grafol'rw'n cydnabod,
I mi haeddu cant mwy nychdod,
Ac i'm bechu yn yscymmun,
O'm Maboliaeth yn dy erbyn.
Etto gwn dy fod ti'n rasol,
I bwy bynna fo edifeiriol,
Ac yn barod iawn i fadde,
I'r alarus eu camwedde,

Er na haeddais ond trallodion,
A dialau a chlefydon;
Gwna â mi'n ôl dy sawr drugaredd,
Ac nac edrych ar f' snwiredd.
Cymmer Angeu Christ a'i fudd-dod
Yn dal i ti am fy mhechod :
Cladd fy meic yn ei *weli,
Er ei fwyn bydd rassol i'mi,
Nad im farw yn fy mrynti,
Cyn im wneuthur dim dajoni;
Ond rho amser oth drugaredd,
Immi etto wellhau muchedd,

Dal dy law gofega polur,
Llaeth mhoen lleiha fygnewyr;
Ac na offod arnai boene.
Fwy nag allo 'ogorfb eu godde.

Er bod f' enaid weithie'n diweddyd;
 Er Ghrif a derbyn f' yspyd;
 Er fy nghnawd er byn yn crio,
 Er tro'r Cwppan chwerw heibio
 Er mae'r Cnawd ar yspyd etto,
 Er amharod i ymmado,
 Er rho amser im eu trefnu,
 Er dydd dy 'wyllys yn cenhadu.
 Nid wi'n ceisio gennyd amser;
 Nid yn foethus mewn esmwythder,
 Nid idannu dy anrhydedd,
 Nid i wellhau peth o'm buchedd.
 Daw o's gweli fod yn addas,
 Nid f' oes fel *Ezekias*;
 Daw i mi ryw gyfrwyddyd,
 Nid i chanu a thorri nghlesyd,
 Ond o's gweli fod yn ore.
 Nid nghospi dros fwy ddyddie,
 Daw dy wyllys di gyflawner;
 Ond cyfnertha fi'r cyfamser.
 Yn Jach ni wnaethum ond dy ddigio,
 Nid glaf ni allai ond ochneidio,
 Nid roi dy nefaw! Yspyd,
 Nid diddanu yn nghlesyd.
 Nid i ddwydd cymmorth fi'n rhinder.
 Nid i mhoen am lan esmwythder;
 Nid wrth f' enaid yn ei * alaeth,
 Nid i yw dy iechydwrtaeth.
 Ydi Christ yw'r mwyd Samariad,
 Nid yw'r claf trasaelliwr irad,
 Nid i noliu rhwym f' archollion,
 Nid i mhoen crysha fy gnhalon.
 Nid dy law yn orthrwu arnaf.
 Nid ynod mi ymddiriedaf;
 Nid i lleddit fi a thrallod.
 Nid i mae f' holl ymddiried ynod.
 Gennyf

Job 13

Gennyt ti mac'r holl * allwedde;
Sydd ar fywyd ac ar ange;

Date i 18 Ni faidd anghu edrych arnaf
† *Agoriadan* Nes danfonech (Christ) ef attaf,

Gwna fi'n barod cyn y delo.

Par im ddisgwyl byth am dano

Fel y gallwi fynd yn addas,

Wrth ei seil ith nefawl deyrnas.

Nad i bethau'r byd anwadal,

Nath gyfiawnder ddydd y dial,

Nac i ofan Anghu i'm rhwyfiro,

Ymbartei i rwydd ymado.

Tynn om calon ofan Anghu,

Par im wadu'r byd a'i betheu;

Golch ath waed fy mhechod sceler

Cûdd fy mrynti a'ih gyfiawnder,

† *Addewydion* Rho im ffydd yn dy || Brommeffion

Gobaith cryf am gael y Goron,

Dioddefgauwch yn fynyhlesyd,

Chwant ddwad attad a dattodyd

Christ rho d' yspryd im diodano

Phil i 13 A'ih Angelion im castellu;

2 Tim 4 8 Gwna'r awr ola fy awr ore,

Rho mi'r goron ar awr Ange.

Christ fy mugail cadw f' enaid,

Nad i'r llew oth law ei * schiffail,

† *Clois al* Tydi prynais yn ddryd ddigon,

dryllio Dwg e ir nef at dy Angelion,

Rhybydd I'r clas i alu am Welndog,

a Physgwr ac i oebalud Swynnyr,

P An clasfychach cais * Offeiriad,

Yn ddwaros ddwad attad,

I Weddio dros dy bechod,

A'ih gyfrwyddo fod yn barod,

Crist y bwyntiodd yr offeiriad
 Byllgygwyr doeth i'r enaid,
 a roddodd iddynt eli,
 a thnebu pob drygioni,
 a dde'th bechod wrth y ffeiriad;
 a y itti gyngor difrad,
 a y gallo roi cyfrwyddyd.
 a ol nawr a rhyw dy glefyd,
 Crêd beth bynna ddweto'r ffeiriad,
 a Duw yn brudd am danad,
 a llais Christ ei hun yw hynny,
 a rebycco nauth ddiddanu,
 a deisyf arno brudd weddio
 a it Arglwydd dy * recysfrio,
 a thoi i ti gyflawn Iechyd,
 a'n rasol dderbyn d' yspryd,
 a Duw'n addu gwrande'r ffeiriad
 a wedd o yn ol ei alwad;
 a ddyru ei ganlyniaeth;
 a phwintiodd dy farwolaeth,
 a deisyf arno dy gyfnerthu
 a Satan dy orchfygu,
 a honyddu dy gydwybod,
 a i'th flinir gan dy bechod,
 a dde * lawnsio dy gornwydion,
 a i'th gair frynaru'r galon
 a y gallo fwrw ynddi
 a ac olew gydag Eli,
 a well it adel i'r offeiriad,
 a go i'th dy ddrwg ymddygiad
 a y galleck edifarw,
 a oi blegid gael dy ddamnu,
 a oi gei * gyngor rhag dy bechod
 a honyddu dy gydwybod;
 a go gomffordd gan y ffeiriad,
 a mewn pryd ei gelwi attad,
 a Nad

* Pan lesar

yr ffeiriad

allan o air

Duw mas

Christ yn lle

saru trwydd

h cerddu

† Wella

Jac 5 14

15 16

† llawer a

ddleban i'w

weddi y cyf-

awr, a'n ab-

erch yr an-

awr i'w fydd

ffiald

Dih 15

† Chwillo

† ddangar

† Wlla

† Wlla

† Wlla

† Wlla

† Wlla

† Wlla

† Wlla

† Wlla

Nid y ffeiriad heb ei alw,
Nes ei bech yn hanner marw;
Ni all ffeiriad y pryd hyunny.
Na neb arall dy ddiddanu.

Xbaf 10 17 Oi ! pa nifer o'r *Brutaniad*,
Sydd yn marw fel Nifeiliad ?
Eisic ceisio nerth y ffeiriad.
I gyfrwyddo eu madawriad.

Er bod Duw yn abal cadw,
Sawl a fynno heb ei galw,

**Trwy brege. Nid yw'n cadw mawr o enaid,*
*iblad y gair * Ond trwy Swydd a gwaith offeiriad*
mae ffydd a Cais gan hyunny gynta ag alliech
threodigaeth Ffeiriad attad pan glefychech,
*i fforda tech. I ro * purg yn erbyn pechod * physigwriaeth*
gwrtaeth Rhwn yw achos dy holl nychdod,
yn dylod, ac am hyunny cyn clafychu se ddylis arferu gwraidd
gair: rhag ofn y bydd hi rhy bwr yn ein clefyd i wneuthur
lly: ni ddylem ni oedl, a thybled mae peithen bychain yn ff
ac edifeirwch a gwellhad buchedd, o bernydd mae pob un
rhod yn angheu'r beiddol i iachydwrtaeth. Jo. 3. 36. Luc 13
1 Cor 6 9. Heb. 12. 14. Er mwyn Crist ystyriwch y 4 lle byn
ffyrddur a bernwch yn eich hunain gan na allir bod yn
undig heb edifeirwch a ffydd a nwydd deb buchedd (fel y
ffyrddur a byn yn dangos yn eglur) oiid ym nysfyrddyd i
byn heb eu ceisio byd amfer ein clefyd. Fe ffd y enaid y
hwnnw yn gwrandda a dolur ac afiechyd y Corph, ac o hwn
hyunny yn angbyrnus: iawn i wrando cyngor yr Offeiriad
wneuthur yn ei ol fel y dyle, Nid ydym yn darllain ond
sesyllleidd ar y groes ag a wir edifarbaodd ar yr awr
aethaf am un ydym yn darllen hyunny, fel nad amben
ond nid ydym yn darllain ond am un fel na ryfyo neb i
dreodigaeth at Ddau byd yr awr ddiwaelthaf.

Yn ol cyngor yr Eglwyswr.
Cais gyfrwyddyd y Physygwr,
Duw a roti i hwn gelfyddyd.

Iachau o lawer clefyd
 Duw ordeiniodd yn offeiriad;
 Iachau doluriau'r Enaid,
 Physygywr ar Meddygon.
 Angleddu cyrph y cleifion,
 Lawer dyn sy'n marw'n * fadur,
 A cymmorth y Physygywyr,
 A syr hau eu hoed a'u hamfer,
 A embydus eifio eu harfer,
 Cyrph pob dyn yw tŷ ei enaid,
 A * rhepario hwn a'i drefnaid;
 A i bŷd dyn hyd y gallo.
 A ei dŷ ar draed heb gwynipo,
 A'r gymmorth physygywriaeth
 A dy glefyd trwy grifnogiaeth:
 A ordeiniodd hon yn gyflur
 A'r dynion rhag pob dolur;
 A heb wrthotto physygywriaeth
 A'r Daw er iechydwrriaeth,
 A gwrthnebu maeth ei * Anian, * Nannu,
 A * mwrddro ei gorph ei bunan, || lladd
 A'r dyffryn salwa molech
 A'r dyffryn aela gaffech;
 A'r help ac iechyd iŷt,
 A'r Daw ei fendith arni;
 A'r o ffigys, os bendithia,
 A'r Iachau y cornwyd mwya:
 A'r dyffryn na thâl un rhith;
 A'r help ond cael ei fendith;
 A'r pe caet i balm a Neŷar,
 A'r peder, cerrig Beŷar,
 A'r a'r dyffryn, a gwin a gwenith,
 A'r a'r dyffryn heb gael ei fendith,
 A'r ymddiried i'r Physygywyr,
 A'r i un * fetswn font yn wneithur,
 A'r dy farw meg i Aŷa,

§ Megli
offerynnau

§ Ffyn

† Adnwyd
ddu

Eŷa 38 27

* Offeryn
ddu

A'r a'r dyffryn
16 12

Eŷa

Bisic ymddiried i'r Goruchaf

Nid oes rinwedd ar lyfleuach,
Grym mewn Eli, na diodach,
I leihau o'n cŵr, a'n poenfa,

Os yr Arglwydd nis bendithia,

Duw sy'n rhoddi * rhad ar lyfle
Grym mewn eli a † chyfrddoneu.

Lle bendithio Duw, -hwy lwyddant,

Lle ni fynno Duw, ni thyciant.

Cais gan hyony fendith hyfryd,

Gan dy Dduw ar bob cyfrwyddyd.

Heb ei fendith ni wna'r bentu,

Ond troi'n wenwyn yn dy gylla,

Gwachel geisio help gan swyowy,

Yn dy flinder tost a'th ddolur;

Gado Duw mae'r cyfryw ddynion,

Ac addoli'r gau Dduw Eccron,

Na chais help i'r corph mor embell

Gan y Ddwl sy'n lladd yr enaid;

Nid oes un Phyllygwr allan,

Waeth na'r Diawl i helpu'r egwan,

Nid yw Swyn ond * hug i'th dwyll.

Gwedi Satan ei * defeisio,

I ddifethu d' enaid gwirion,

Pan y Swyner ith glefydion.

Nid yw'r Swyowy ond * Apollu

Ffalst, i'r Diawl i Dwyllo'r bobol

Oddiwth Ghrif, Mewn poen a thm

I botteinia'n ôl y cythael.

Twylo'r corph, a lladd yr enaid,

Digto Duw bodloni diawltaid.

Gwrthod Christ, a'r wain fydd eldd,

Tmae'r Swyn, a'r sawl oi cressu,

Caisio'r cybrel yn Byffigur

Tym geisio help gan Swyowy:

elso'r Diawl i ddarllen sefni,

* Bendith,

* Cyfryw-

ddydd,

Dent 18

19, 21, 12

Lev 19 1:

2 Bren 1

16,

* Twyll.

* Dychymwyg

* Cennad

Dar 2 2 11

10 10 1

10 10 1

i dawl i mgyngbori.

Cefio gwir gan dād y celwydd,

ymofyn a drogenydd

fo help i ladd yr enaid,

ceisio Swyn * Hudoliaid.

* Twyllwr

fa char swynwr mwy na chythrel.

fa dy demptio yn dy drafel,

fa wrth Grist er maint yw'th flinder,

fa ei nerth, Di gei cfmwythder,

Wdr clas cyn Cymeryd Phyllygwriaeth

Wdwr iechyd lluniwr llystieu (en

Rhodwr rhinwedd, rhymwr Ang.

ella fendith, rhad ac iechyd,

ffetfwn wyfin gymryd.

Di ordeiniaist amryw lyffiau,

Eli, a * chyfyrdonau.

* peirbe

meddu meibion dynion.

iachan

a gwendid a'u clefydion,

pobol,

Isol d' wllys a'th ordeiniaeth,

fa'n cymryd Phyllygwriaeth,

fa peth o'm didri;

fa dy fendith Arglwydd arni,

fa na ddichon un Creadur,

fa gyfrwyddyd laelu 'ng-wewyr,

fa byddi di'n bendithio,

fa a'r roer, a'r hwn a'i cymro,

fa gan hynny prudd * fendithia,

* oddifrif,

fa gyfrwyddyd a gymmra,

fa rhoddo hon im gyflur,

fa lleso fy holl * wewyr.

* Gwyr

fa iust gynt i'r figys distas,

fa cornwyd Hercklas,

fa Arglwydd i'r gyfrwyddyd

fa i minnac gyflawo iechyd,

fa iachait olygon Tobl,

Gyng.

Mar 8 23

Gynt ag a fu'r pysc anigti:
 O Jacha fy nolur inne
 A'r rhai hyn dy gyfyrddonel
 Fel y peraisi i ddwr Jordan,
 Olchi fwrdd wahnglwyf Nasman
 Felly par ir ddiod ymma,
 Dynnu fwrdd fy'ogbur am poen
 Fel y peraisi gynt i'ch boeryn,
 Roddi golwg ir Cardottyn:
 O par Arglwydd ir gyfrwyddyd
 Hon roi' minnau gyflawn iachyd
 Gwn y gelli trwy'r fath foddion
 Neu heb un iachau clefydon:
 Llaesfa nolur yn ol d' allu,
 Or bydd d' wyllys yn cennadu,
 Ond os pwyntiaist ti fy urwedd
 Am llwyr dynnu ith drugaredd
 Duw dy wyllys di gyflawn
 Rwyn ymollwng itt' bob amser,
 Ond rho immi ras a phwer
 Grym a gallu y cyfamser
 Ddwyn fo nolur yn ddioddefgar
 Megis criffion yn ddidrydar,
 A rho d' ysbryd im cyfnerthu,
 Yn fy mlinder i'ch solianu,
 Ac i ddwyn dy groes ath wialen,
 Yn' wyllysgar ac yn llawen,
 A phar immi fod yn bared
 Ddwad attad ac ymddattod;
 A rhoi f' enlad yn' wyllysgar
 Yn dy ddwylo, Arglwydd hyga,
 O fy Arglwydd gwn y gally
 Fy iachau yr awr y mynny
 On fyannu laesu mlinder,
 Duw dwg f' enlad i'th cymwysu

Lladd iſſrache i'r cſaf i'n barſera i'n ei gleſyd.

Uw trugarog, Tad diddanwch
 Awdwr iechyd, pen dedwyddwch,
 Wando waedd pechadur nychlyd,
 Dd yn beggian cymmorth gennyd,
 Dwrth fy mhechod yn dy olwg
 I'n holl fuchedd oedd yn cynddrwg
 I chan gymmaint oedd fy * nhraha, * *Balebdeſ*
 I ddanfonaſt gleſyd arna, *dlrm 92*
 Haeddais Arglwydd drymmach penyd,
 Dŵſach dwymyn, caſſach gleſyd,
 Dmch dolur, byrrach amſer,
 I'm talaffyd with gyfiawnder,
 Di aſſſyd dorningwddwg.
 I'n fy muchedd oedd yn cynddrwg
 Nwr fy moddi, neu fy * mwrddro * *Lladd*
 Heb roi amſer immi ymgweirio
 Nawr rwi'n gweld dy gariad attaf.
 I aſſſi cleſyd cruaid arnaf,
 I'n ceryddu am f anwiredd.
 I'm cyffro wella muchedd
 Nid willyſſi Duw'r holl gyffur.
 Ddrwg farwolaeth un pechadur. *Ezek 33*
 Oid yn hytrach gwella ei fuchedd *11,*
 I'n bywyd a thrugaredd
 I'wyr fath gleſyd blin corphorol. *Amos 4. 10*
 Dyr im coſio mod yn farwol
 A thrwy ſtinder toſt a thriſtwech
 Dyr im gwawdd i edifeirwech *Micah 6. 9*
 Er im haeddu dy ddigofaint
 I'n lidawgrwydd toſt y cymmaint *Pſal 6. 9*
 I'wyrdd graſſſ na cherydda
 I'n aſſ lid a'th gerydd mwya

Mae dy faethu gwedi ' nghilwyfo
 Mae fy efeyrn gwedi briwio,
 Mae fy yspryd gwedi gryddfu,
 Arglwydd dere im diddanu

Tydi'm clwyfaist am fy mbechod
 Minne haeddais hyn o drallod
 Nid oes neb fy Nuw am hynny,
 Ond Tydi all fyng waredu

Tydi sy'n lladd ac yn bywhau
 Tydi sy'n clwyfo ac iachu,
 Yn dwyn i'r bedd, yn adgyfodi,
 Yn trugarhau, ac etto'n colpi

x Sam 2. 6
 Hos 6 1

Tydi o Dduw sy'n danfon clefyd,
 Tydi yn unig all rhoi iechyd
 Nid oes neb all llaesu 'nolur,
 Ond tydi, na rhoi im gyflur

Er dy fwynder a'th drugaredd,
 Er dy Enw a'th anrhydedd,
 Madde mbechod; llaesa 'nolur;
 Gwarel f' enaid; rho im gyflur

Oni phwynt aist fy marwolaeth
 A diweddu fy milwriaeth,
 Arglwydd llaesa ar fy mlinder,
 A rho immi beth cismwythder

Dymchwel Arglwydd im diddanu
 O fy Nuw pa hyd y Sorri?

Gwel fy mhoen, a chlyw fy nghwylau
 Tro dy lid, iacha fi wethian

Cweiria 'ngwely yn fy nghyffydd,
 Tro fy obristwch yn llawenydd,
 Rhwyg fy fach, a sych fy Neigran,
 Clessa mhoen, iacha 'noluriau

Maddeu mbechod, Torr fy nghlefyd
 Tynn fi o'r fôs a rho im iechyd
 Fely gallwyf dy glodfoni,
 Yn fy mywyd am holl allu

Yn y Bedd, oh Dduw! pwyth goffa;
 Ia hir Angeu pwyth glodfona?
 Maria mywyd Arglwydd graffol.
 Glodfona gyda'r bywiol;
 Felly canaf iti yn hyfryd,
 Dd a moliant am fy mywyd;
 Thro ynof rym na chwythiant,
 Ddatcanaf dy ogomiant,

* Arbed
 Pſal 30 9
 12

Hydd ir claf wneuthur ei wyllys mewn pryd
 a dosparthu ei beibon mewn ofn Duw.

O Ni wnaethost etto d'wyllys † † Llythar
 Ddod dy dy mewn trefn weddys; cymmun
 Ddparth d' olud megis Chriſtion, Eſay 38 1
 Ia grifnogaid ac yn union.
 Cas gan Dduw ei nefawl Yſpryd
 Ni itti lawn gyfrwyddyd,
 Gfannu d' olud bydol,
 Ia ol wyllys dy dad nefol,
 Rhoddy enaid bach i'th Brynwr
 Oſt ai pie, dy lathawdwr;
 Ia dy gorph ir ddaer lle cafad,
 Hyd nes delo'r adgyfodiad,
 Iynn fel Jacob ddefaid Laban
 Ia da eraill, o'th dda allan;
 Ia bob dyn ei iawn eiddo,
 Ia dy ddyled cyn ymado,
 Ia ddod geiniog yn dy wyllys:
 Ia da eraill yn gamweddus
 Ia en taffu yn dy ddanredd
 Ia en Duw, ar dydd dy ddwedd,
 Ia na chytam er dy fywyd,
 Ia i'th blant anghyſawn olud;
 Ia wna hynny ond en hela
 Ia wydro a chardotta.

Act 7 59
 * Oſt ai pie
 Iyn yn
 ddaer lle
 ddaer lle
 dy enaid ir
 nef: ond
 ni ganeir
 felly or
 marn a
 wnei di yn
 annwriol
 Mat 7 31
 2 Cor 13 7

2 Bren 9

Gen 30

Gen 31

† Ddifa

1 Bren 21

Exod 16

1 Bren 17

Gen 25 5

6.

Jer 54

Er na feddech ond tair Anner,
I roi thynghynt trwy gyfawnder

Gwell y llwydda hynny i'th Eppil,
Na thrwy gamwedd pe rhoit dair na

Gwell y llwyddodd Rhân dir *Abrah*

Nag y llwyddodd teyrnas *Joram*

A'r gwehilion y gadd *Jaco*

Na phraidd *Laban* gwedi * hyflo

Fel y bwyttodd *Gwinllan Naboth*

Deyrnas *Abab* a'i holl gyfoeth,

Felly bwytty'r geinlog *Iceleu*.

Faint y feddech trwy gyfawnder.

Ceiniog ddewg pwy bynna casto

Sydd fel gwartheg truan *Pharo*

Rhai fwyttassant ei dda tewon,

Heb fod llawnach eu colyddion

Rho gan hynny'r hyn sydd union

Rhwng dy blant, a'th ffirns, ath weision

Ac na chytcam er dy fywyd

Roi i neb anghyfiawn olud

Fel y llwyddodd Duw y manau

Toes y weddw o *Sarepta*

Olew'r weddw dlawd a'i meibion

Felly llwyddar gronyn cyfion

Rho i *Isaac* dy etifedd,

Ei difeddiaeth yn ddi duedd

A rho i'r lleill o'th blant o bobtu

Foddi i'f yw yn ol dy *allu*

Rho i'th wraig ei chyflawn drayn

Na ro iddi la'i na'i chyfran

O rhoi chwaneg, mae yn rhygil,

Fod y fath yn natu'r eppil,

Nad was ffyddlon heb ei wabar

Rho i'th gar *clawd help* o'r heinar

Nad dy weithiwr heb ei gyflog,

Crio'n dost y wna'r fath geiniog

Cofia'r fengyl cofia'r Eglwys;
 Cofia'r * Coledg a'th * fainteiniwys:
 Cofia'r wlad a'r dre ith faccer;
 Bydd gennyd fodd a phower,
 Os goludog wyt heb eppil,
 Ie yn caru Chrifft a'r fengyl,
 Iddail ysgol rydd yng Hymru;
 Ie mae eisie Dyfc yn methu.
 Cofia Jofeph fy'n y carchar,
 Iho beth help, i borthi Lazar;
 Iho yn awr dy rôdd tra gallech,
 Dymma'r rhodd ddiwaetha roddech.
 Maint y roech i'th blant a'th drasse;
 Dy wraig a'th blant, a'th ffirns a'i ple;
 Y maint y roech ir tlawd ar truan,
 Dorio'r wyt i ti dy hunan.

Doro'n ôl yr hyn a dreisiaist,
 Gwna iawn dal ir rhai orthrymmaist;
 Tal dy ddyled cyn dy fymmud,
 Yn y pwll * nid oes ddychwelud,
 Dyro'r Badell. Dyro'r Crochan,
 Dyro'r Tai ar Tir ar Arian,
 Ia ei hôl ir rhai ai pie.

Rhag dy fynd ir didrange boene,

Nad i Dyddyn y dŷn gwirion.

Rhwn a dreisiaist yn anghyffion,

Aeri it golli Teyrnas nefol;

Iho ei dyddyn yn ef wrthol.

Nawr di elli megis Zacche,

Wneuthur iawn am dy drossedde,

Yn y pwll ni bydd i'th bwer,

Dalu'r hatling pan ofynner,

Praw gyttuno a'th wrthnebwr,

Cyn dy fynd o flaen y Barnwr,

Rhag dy droi ir * dyngedon ifa,

Ie rhaid talu'r hatling eitha,

* Tŷgoldy

* Gynhalliodd

Luc 19 8;

† Nid oes
 dychwelud or

pwll i wneut-

bur iawn tr

rhaf a wrth-

rymmaist;

ond mae dy ch

weliad oddi

yno i gasl

barn

1 Cor 6 9;

* Tŷelli

wneuthur

iawn i ddŷn

am y dreisiaist

oddiarno

Preg 9 10

Mat 3 25

* Carchar

* *Dyn digrad* Nawr ni fynny mwy na * Phagor

Ddilyn cyngor Chrif ei hunan;
Ond di fwytty Gig dy freichie,
Eisieu ei ddilyn cyn mawr ddyddie,
Pa Sawl mil sy'n nghan uffernol.

☞ Eiffo rhodd trais yng-wrthol,
Rhai a roddant bewddyw'r holl-fyd
Yn † Sarhad ir tlawd pes cymryd,

† *lorn*

Os yn erbyn Duw y pechu,
Di gei bardwn ond difaru,
Os yn erbyn dyn ni fadde
Duw nes y casto'r tlawd a ddyle.

* *Yspellaist* Os bu farw'r rhai a dreisfaist;
Rho iw blant y maint y scliffaist;
Ac os aethont o'r wlad allan.

Rho eu rhan ir tlawd a'r truan,
Na ro rhwng dy blant yn angall,
Y peth a bie un dyn arall;
Ni wna hyanny ond dy ddamnio,
A throï d' eppil i gyrwydro.

Na ro rhwng dy blant trwy wybydd
Ddim ennillaist yn gamweddus,
Trwy Uffriaeth trais neu ffalffidd.
Drwg y llwyddant yn y diwedd,

† *Goffa*

* *Marca* blant yr occrwyr mawion
Ar gorthrymwyr a'r carnlladron,
Yn ceniocca mewo Eglwysydd.
Ac yn dwyn y * waled beunydd.

* *God*

† *4. 6*

† *Flu*

† *20*

Felly tygfydd ith blant dithe,
O rhoi iddynt dda * annife,
Os fe ddial Duw yn rhigil,
Drais ar dadau ac ar eppil.

Dod di ofon Duw gan hyanny
O flaen d' wyneb wrth ddolparthu
Rhoi i bob dyn ei dda cyfion,
Kannet cwbl lle bo achosion,

Duw a roddo it gyfrwydd-deb;
 ac a'th nertho wneuthur d' ateb;
 yw a'th gatwo rhag camfyniad;
 Duw fo ceidwad ar dy enaid,

*Gybyr yr Anrbyddeddus Sir Lewys Manfel;
 o Fargam yn Sir Forganwg (fel 949 yn
 ysbied) at Flecter Prichard.*

GWr wyf yn dioddef maethgen;
 Rhyw bendro doft sy'm talcen,
 Ers amser hir (yr Arglwydd hael)
 heb allol, cael ei orphen.

Ceisiais gyngor gyda Phraetor,
 Doctoriaid gwyr Synhwyrus,
 I geisio help nid llai fy mloedd,
 Er mynd tros Foroedd tryblus.

Pan ffactiodd lles corphorol,
 Rwi'n dafon at wyr duwiol,
 Eglwysig call dros Ddr a Môr,
 I geisio Cyngor hollol,

I ddyfegu p' un mae'r haeliad,
 O ddigter neu o gariad:
 Yn dafon ar ei bridwerth bla,
 Ryw groes neu boensa irad.

*And fr. Anrbyddeddus Sir Lewys Manfel
 yn ei glefyd.*

ANwyl Gristion clywais ddywedyd,
 I Dduw ddanfôn amad glefyd, * Toff
 ac na wyddost p'un o gariad,
 A o gas yr helodd attad.

Rwi'n dy ateb mewn byrr eir,
 ac yn * maneg itti'n ole,
 Nad o gerydd ond o gariad,
 Rhodd Duw ai wialen amad.

Nid dy Elyn sy'n dy faeddu,
 Dy Dād grassol sy'n dy ddyn;
 Trwy ddarostyng dy goawd dardad,
 Fel y galler tadw d' enaid.

Nid yw'r clefyd twn ond cennad,
 Helodd Christ dy Brynwr attad,
 I * dreio 'th fydd i'th hir amynedd,
 A'th rybuddio am dy ddiwedd,

Derbyn Gennad Duw'n gresawgar,
 Ymddwg dano yn ddioddefgar.
 A rho ddiolch o wraidd calon,
 Ith Dād nesol am ei ddanfon.

Ni wna'r clefyd niwed itti,
 Mwy na'r * pwrg sy'n carthu'r gen,
 Ni wna * hindrawns ond dy bwr,
 I gael oes o newydd etto.

Ni bu gwin erioed heb waddod,
 Ni bu Aur erioed heb Sorod,
 Ni bu wenith heb ei fascle,
 Ni bu ddyn ond un heb seic.

Yr oedd *Alda* hên ai bechod,
Lot ai loscach, *Noah* ai fedd-dod;
Moses, *Aaron*, a'u camwedde,
Peder, *Paul* a mil o seic,

Gwybydd dithe'r Marchog hyfryd,
 Er hawddgared yw dy fywyd,
 Nad wyt heb ryw faiith ddible,
 Cans dyn wyt er maint yw'th ddom.

I mithio d' ōs i doddi'th sorod,
 I wella 'th fai i dynnu'th waddod,
 I ddosi'th gnawd i nerthu d' yspird,
 Y danfonodd Duw dy glefyd.

Nid ith waethu ond i'th wella,
 Nid ith faeddu nag ith ddifa;
 Ond ith ddysgu a'th gyfrwyddo,
 Y mae'r Arglwydd yn dy darp,

* *Bros*

Apbylgwr i'ch

** Rhwyfyr*

Joan 1, 8

Nam 20 10

Psal 19 12

** ambartid*

irol heibio Tydol foethie;
 i hofsi nefol ddonie,
 i'r byd ar maint fydd ynddo;
 i'n Christ ath draed ath ddwylo
 i'r sawr foliant prudd gan hynny
 i did nefol am dy ddygu,
 i'r wneuthur drwy ferchowerwy *Heb 12 id*
 i gyfrannog o'i sancteiddrwydd [dd
 i neb a garo Duw fei cospa;
 i mab anwyl fei ffonnodia,
 i'n ni chospa Duw ei bechod;
 i'r yw aid mab o Briod,
 i'r Duw yn cospi'r rhai anwyla;
 i'r groes neu gilydd yma,
 i'r eu myned yf ddamnedig. *1 Cor 11 32*
 i'r phlant y byd gwrthnylig;
 i'r glân Gwenith nes y'nithier;
 i'r gwynn Cambrig nes eu golcher;
 i'r pŵr Aur Coch nes ei doddi,
 i'r da Cristion nes ei gospi. *Psal 119*
 i'r y'r grawn win nes eu gwasgu, *67. 71.*
 i'r * Thŷ * Sent nes ei fygu, ** Frankla*
 i'r flint dŷ nes y ffyter, *fenor*
 i'r ffrwyth da, nes cyfuddier, ** Arglaw*
 i'r Clôf a arogl yn well ou pwman,
 i'r y danna'n well o'i choopian,
 i'r y dyf yn well o'i blygu,
 i'r y fydd yn well o'i faeddu, *§ Winnodden*
 i'r swya sanger ar y Gannil,
 i'r thogla ei gwynt yn rhigyl.
 i'r swya gwascer ar y Chrifion,
 i'r fydd ei fydd ai ofon,
 i'r y mae er llefiant itti, *1 Pw 1 6 7*
 i'r Arglwydd yn dy gosol,
 i'r phŵr colp ond enyd fachen,
 i'r lles dros hir ora gyfan.

Nâ wna byddin yn dy glefyd;
 * Sef o bydd Yn llaw Dduw y mae dy fywyd
 ef yn gwled Fe ry oes ac Jechyd etto,
 bynnw'n ddâ Ac cismwythder ond ei geisio.
 cil.

Cymmer gyflur cōd dy galon;
 Ymwrola bydd obeithlon;
 Fe ddaw Christ a help ar fyrder;
 Ac y lafa dy anseismwythder.

Mat. 6, 11

Y llaw ath drawodd honno ath b
 Rhwn ath glwyfodd a'th elis,
 Ar neb yrrodd attad glefyd,
 Hwnnw tynn gan roi i'te Jechyd.

Galw am help ar Dduw dy gwddw
 Dy Ddâ yw fe wrendy arnad.
 Cais ei gymmorth ac fe dyru,
 Llef yn daer, ni feder ballu.

Mat. 7, 7

Pa beth bynnag yw dy glefyd,
 F' all lafn a'i ddiifoddyd;
 Cais ei gyfoarth, ac fei llafsa,
 Trysta ynddo ac wth dwylla.

Onis llafsa'r awr y mynnesth,
 Pwylla aros dan dy orthrech;
 Fe ddaw help o'r aef yn dānbald,
 Pan fo gwell ar lēa dy enaid.

Ni chei aros awr ymhellach,
 Yn dy glefyd m mynd glafach;
 Nag y gwelo Duw'n angherhaid,
 Er llefhad i'th gorph a'th Enaid.

Godde rouyn bach o gyfthedd,
 Di gei gwedyn hir lawenydd;
 Bydd ddiodddefgar nes y delo,
 Di gei oes o newydd etto.

Rhwn a nerthodd Job mor hysp
 Ddwyn ei glefyd yn ddiodddefgar,
 Nerthed dithe ai lān yspyd,
 Mor ddiodddefgar ddwyn dy glefyd.

d; i hwn helodd un oi Angelion, Lac 22 43
 ydd; gymfforddio fab wrth Cefan,
 o'r nef ei Angel hyfryd.
 gymfforddi yn dy glefyd.
 i meff Siampal dda'n dy Jeehyd,
 i fyw naewn buchedd hyfryd,
 i inni etto Siampal hygar,
 i wryn clefyd yn ddioddeffgar.
 i odde'th nefawl Dad dy drinio!
 i ddyntu'r draeth fyth bigo,
 i wafcu'r crown llofcedig,
 i ddu'r clwyf a sugno'r yfig,
 i ddu i Ghrift gael tynnu'n gwbwl
 i y Sarph fydd yn dy fowdwl.
 i i'r gwenwyn ddrycha'r galon.
 i infecto'r enaid gwirion,
 i Duw'n * gartus iawn am darnad,
 i well it odde loes na bagad,
 i du dy * byrgio nawr trwy gystudd,
 i pel iechyd yn dragywydd. 6 Llyfr
* ofalw
psal 121 3
Lanbau
 i du'n dy wneuthur ymma yn addas,
 i pel rhan oi nefol deyrnas,
 i du'n carthu'r holl ddrygioni,
 i du dy rwyfiro i wir oleuni:
 i dyt ti'n un o fain y Demel,
 i du dy naddu gyd wrth lefel,
 i du ir mwrthwl dy lwyr * bario
 i du yn y nef y mynny drigo.
 i dyt ti'n wenith ir gorucha,
 i du dy ddynnu tra fech yma,
 i du'n tis a'r col pddiwrithyd,
 i du bech i Ghrift yn fara hyfryd. Mat 2 12
 i du gest lawer o felusder.
 i du Duw er dechre d' amfer,
 i du it * daffio peth o'r chwerv,
 i du th Brynwr cyn dy farw. ps 110
11

Yf o'r Cwppan chwerw iymnaki
Y fodd Christ o'th flaen i' lonaid,
F' orfydd ar bob Gwah I dastig,
Nid yw'r disgybl well nai Athro.
Colla i Grist dy Brynwr odde,
Dros dy bechod di a mine;
Fwy o flinder ing ac yffig,
Ol goddefwn ninne ychydig.

Ystyr nad oes Sanct yn gorphwr
Mewn gogoniant ym *Albaradus*,
Na ddioddefodd fwy o gyftudd;
Goddef dithe a bydd lonydd.

F' orfu ar *Abel* odde ei fraeni,
F' orfu ar *Josepb* odde ei wertho,
F' orfu ar *Esaï* odde ei lifio,

Cyn cael mynd i'r nef i * dario;

F' orfu ar *Stephan* odde ei * bw,

F' orfu ar *Lawrens* odde ei * fwy,

F' orfu ar *Jago* odde ei wano,

Cyn cael nesoedd iw meddiannu;

F' orfu *Beder* odde ei hoelio.

F' orfu ar *Barthlwm* odde ei siingo.

F' orfu or *Han* odde ei ferwi,

Cyn cael mynd at Dad goleuni,

Nid oes un yn czedu'n gywir,
Yn Ghrift Jesu hyn sydd siccir,

Nad rhaid iddo oddeu'n rhywfod.

Gyftudd mawr cyn mynd i'r nef.

Nid eir o'r Aipht i Ganaan by,

Ond trwy'r môr ar mynydd tan.

Nid aiff neb i'r nef i daring.

Ond trwy'r porth a'r llwybr cy,

Mae'n rhaid dwyn y groes yn

Cyn cael dwyn y Goron beuno.

Ni ddarllenais yn fy oes,
Gael y Goron heb y groes.

* Trigo)

* Elabuddio:

* Babi

AE 12 2

Jaen 21 18

19

AE 14 23

Mat 7 13

Dy dy groes fel Milwr flyddlon; *Mat 16 24*
 yn gwedyn ddwyn y goron;
 ddiioddef gyda'r Jesu, *2 Tim 2 12*
 yn gwedyn gyd-deyrnasu
 chais nefoedd ar y ddalar,
 chais wyn syd yn rhy gynnar
 chais Jechyd *drange* * dewlwys † *Di-loen*
 y delech i baradwys
 chair melus heb y chwerw
 chair gwyn syd nes i'n farw;
 chair oron heb y groes,
 chair efocdd heb ryw loes
 chadd un or || Patriarchiaid,
 Porphwydi, na'r & Merthyriaid,
 possolion na'r Messiah,
 o'r byd heb lawer gwalcsfa
 chais dithe fy anwylddym,
 y peth nas cafodd undyn:
 ymddoro yn ddi-drwdar,
 yn dy ddolur yn ddiioddefgar
 i *Grist* dy Brydwr odde,
 o flinder am dy seie,
 ei groeshoelio drofflot.
 anghof'r loes sydd ynot
 na feddwl nad o gariad
 odd Duw y clefyd arnad;
 suwrhau dy fod yn un
 aletholedig blant ei hun.
 fod pob peib yn gweibio
 gane i'r dyn y greito.
 yn oed ei glwyf a'i glefyd,
 colledion a'i boll adfyd.
 hefyd nos a boren,
 all croes, nac ing. nac *Angen*,
 dim arall eis gwahanu,
 aris gariad *Dau* ar *Jesu*,

* Ucheldar

dan

* Tydian

Christ

* Tmegnia

* Fe ddt;

chen, y

credadyn

edifreidd

afyddu

rhan

bunan

hynny

Rhewi

'Rhwn a gododd ei frind *Lazar*
Yn iach o'r bedd dan y ddair,
Hwnnw'th gotto yn iach lawen
O'th glaf wily'n wych drachefen

Rhwn a sparlodd Fywyd *Iffar*,
Gwedl offwm ar ben *Morlas*
Hwnnw spari'th fywyd dithe
Etto ennyd o flynydde

Rhwn a helodd gynt *Esaias*,
I Iachau clwyf *Herchlas*
† *Ddanfene* Hwnnw * helo o'r nef *Angel*
I iachau Syr *Xewls Manfel*

Abessynian yn cyffwr'r claf i fod yn
ddiuddesgar

O Ni bac fod yn anghenrhaid
Dosi'r corph i wella'r enaid

Ni ddanfene Dduw glefydon,
Byth ar un ei anwyl feibion,

Yr oedd Duw yn gweled d' enaid
Yn glaf iawn o bechod dirhaid

Nid oedd lun i gadw ei fywyd,
Nes dy gospi a'r fath glefyd,

Oni balle'r cwppan chwetrw,
Fe allasse d' enaid farw

Yn ddifysymwth heb * repentio,

A mynd dros fyth i boenydio

Trwy gystydd corph, achlesyd * di

Y mae Duw'n iachau dy enaid

Ac yn d' arwain trwy ddifysymwth

At dy Grift i gael ei heiddwch,

Trwy glefydon mae Duw'n ty

Dyn i gwisgo cymmorth Jesu,

A gwir iechyd pur iw enaid

Rhag ei fynd i uffern embaid,

* *Edifarn*

† *Tof*

Psal 119

7, 70

A chlefydon bach amfrol;
 'o rhag-achub poen tragwyddol
 with gospi'r corph mor ddiriad
 't enawd, a * chadw'r enaid,
 'd clefydon ond dialau
 a haeddodd dy bechodau;
 gan hynny yn ddiodeffgar,
 'th glefyd enuaidd hygar
 'h allasse dorri d'wddwg,
 'dy fuchedd oedd yn gynddrwg
 'ol i uffern i boenydio,
 'ol amser itt' repento
 'o gan hynny yn ddiwedi
 'ch iddo am dy gospi
 'gallasse dy lwyr ddifa
 'ol * Fwylhan yn Gehenna;
 'h allasse *Daw* dy roddi,
 'ol law Gelyn eis i'th gospi,
 'ol mae'n rasil iawn yr-ywan,
 'ol dy gospi a'i law ei hunan,
 'ol yw'r Arglwydd yn dy blagio
 'ol gelyn i'th andwyo
 'ol yu dirion yn dy fathryn,
 'ol Tad yn trin ei blantyn
 'ol bod d' Arglwydd yn dy faddu
 'ol hynny yn dy * garu
 'ol gwahennod ag a rodde
 'ol i' plaster i'th cilio
 'ol *Daw* sydd mor ddaionus
 'ol dad nesol sydd mot * gaeus
 'ol amad na chaledi
 'ol i'nti sawr ddaioni
 'ol yw'r *Daw* bech yw dy ddalon
 'ol dy ryw, dy tiwa, dy hertur
 'ol dy groch, yu ol dy gyfwr
 'ol dy bwnn anghlwr dy gyswrt

* *Yr iada*
Grassol

* *Isol yn*
fferp

* *Sef ei*
Grassol yn
il

* *Osalu*

¶ Sef a e-
disarbel di
Euc 13,
5.

* gwynnill

* Gylla

Er bod Alor yn beth chwerau,
Mae e'n achub dyn rhag marw;
Er bod clefyd yn dy flino,
* Mae'n dy achub rhag dy ddan.
Y mae miloedd yn y ghehenne,
Rhai a ddygent swy o boenss,
Dros fil miloedd o flynydde,
Pe ciant rydd-did o'u poenydie,
Arwydd teg o'i ras a'i ffafar
Yw cael colp trwy glefyd hawdd;
Sydd yn gwnentbur dyn yn barod
Cyn yr el o flaen y drindod,
Clefyd sydd fel chwip i'th gosod
Nid Fel cledde llym i'th dorri,
Swmbwl awchlym i'th ddihuno,
Ac nid bwyall i'th ddistrywio,
Pfuft i ddymu ffwrdd dy ffwrdd
* Ffan i nithio dy holl sothach,
Ffwrn i buro dy amrhyddion
Chwyp i'th gyipi yw clefydon,
Nid da mel i'r llawn digonol
Nid da gwynfyd i'r annawiol;
Nid da gwin i'r poeth ei * gwydd,
Ni da iechyd i'r anafydd,
Nid oes arnad gymmaint dolor
Ag a fu ar rai o'th frodur,
Sydd yr-wan mewn esmwythder,
Yn y nefoedd gwedi'r blinder.
Bu ar Lazer glefyd flinach,
Bu ar Job ddoluriau trymmach,
Bu ar Grist ei hun swy blinder,
Maent yr wan mewn esmwythder
Ac os tithe fydd ddioddeigar
Fe ry Duw itt' hyn o ffafar,
Fe wna naill a llafu'th flinder,
Al fath gymer i esmwythder
Ymddol

Widdadantion cyffyrus rbywng y clas Daniel a'i
 enaid yn erbyn ofn Angen

O fy enaid pam ei hofni
 Fyod at Grist a fu'n dy brynu
 a gollodd waed ei galon
 a ryddhau o law d' elynion.

Pam yr ofni fynd i'r nefoedd
 a mae Christ yr hwn a'th brynodd,
 a'r Dad nefol, a'r glan yspyd.
 i holl Sainc't mewn braint a bywyd
 a holl, o herwydd os byddese marn yn ei bechod: heb ffridd ac
 a holl, mitchaiff ese ffridd i'r nefoedd. 1 Cor. 6. 9 10. ac am
 a holl, a fo se yn aros ac yn byw yn ei bechodau, heb d'ei oddi-
 a holl, y mae gantbo aebost ofni. Edifarbagan bynnu, bydd
 a holl, newydd grasol gan ymbeddychu a Duw trwy Grist, nae
 a holl, all ddywedyd, O fy enaid Pam yr ofni? &c.

Mae fy mlaen i'yno eufiwys,
 a Jachawdwr 'rhwn am prynwys;
 Christ tynn sinne d' aetod attad
 a holl, a hollwedd gennif ddwad
 Oh! fy enaid cwyn dy galon,
 a holl, i'r ofni mor echryllon
 a holl, Fab Duw, ai waed, ai well
 a holl, dynnodd ffridd oedd raid i'r ofni,
 Oh! fy enaid gwel dy brynwr
 a holl, dy geidwad a'th Jachawdwr,
 a holl, dy bardwn, gwel dy Artre,
 a holl, y nef a'r hwn a'th die.
 Oh! nac edrych ar dy bechod,
 a holl, yr Oen a laddwyd droffod;
 a holl, nac ofna wedd y Barnwr,
 a holl, i'r fab yw dy Ddadleuwr.
 a holl, nac ofna'r Angen melyn,
 a holl, a dynnodd ffridd ei golyn:
 a holl, all Angen ond dy symmyd
 a holl, byd hwn i dir y bywyd

† Ni ddi-
 chon'y dyn
 diras ddy,
 wedyd fel
 byn wrth

1 Jo 2. 1

1 Cor 25

55 57

Luc 16 22

* Ddisgwyl

prify:

Nac arswyda ruthreu Satan,
 Gwel Angelion Duw i'th waetian,
 A Christ Jezu a saith lygad
 Dydd a nos bob awr i'th wiliad
 Ac nac ofna'r Bedd lludlychlud
 Gwely Christ y hwn i' anwylid,
 Y mae'r prynwr gwedi dwymo,
 I bob Cristion nes cyfotto,

* Agoriade

Dau 1 18

Na wna bris o uffern boene,
 Gwel gan bwy y mae'r * allwedde;
 Gan dy Grist y mae cadwriaeth,
 Allwedd uffern a marwolaeth,

Dau 1 18

Oh gan hynny cwyn dy galon,
 Pam ir ofni mor echryslon?

Dau 1 18

† Al glwyf

Gwel fab Duw a'i waed a'i t welli
 Fe dynodd ffwrdd pedd raid itt' ofni

Cymmer gyflur cwyd d' olygon
 Dring uwch law pob daiarolion

Gwel y nef a brynwyd itti.

2 Tim 4 8

Dau 7 9

† Palmwydd

i arwyddoc-

au buddo-

gollacth

A'r Tifeddiaeth sydd itt' ynddi,

Gwel dy orsedd, Gwel dy goton,

Gwel dy * Balme, a'th wiscoedd gwynn

Rhai a brynodd Mab Duw itti,

Fry yn nheyrnas y goleuni,

Gwel dy Grist a'i holl Angelion,

Gwel y sainet a'r holl rai cyfion

Yn dy ddisgwyl ddwad attyn,

Ac yn barod bawb i'th dderbyn,

* Math 9

offeryn

cerdd

Gwel dy delyn, Gwel dy * seol

Gwel dy wers a'th ganiad nefol,

Fry yn disgwyl synd i ganu

Dau 15 2

I'th lachawdwr am dy brynu,

Llef gan hynny am d' ymddatto

I gael mynd at Grist dy briod

O garchardy's corph a'th lygrwy,

Dau 21 3

I wel trigo yn Mharadwyr

Lle mae Duw a'i holl Angelion,
 Crist a'i Sainct, a'i Apostolion,
 Mewn Gogoniant a rhialtwch.

Na teyrnassu mewn dedwyddwch
 Nid oes yno ddim Angbyffur,
 Na chlefyd, cwrp na dolur,

Na marwolaeth na dim tristwch
 Dad llawenydd a dedwyddwch,

Oh Hiraetha am gael hedfan

Yn wlad lawen hon yn fuan.

Na dy brynwr Crist a'th briod

Na dy Neithior ynddi'n barod

O fy enaid meddwl dithe

Na dy mdrwsio yn dy dlyffe

Na dyd o flaen Crist yn addas,

Na dy wisg sanctaidd y briodas

Galch dy hun yn flynnon Dafydd, *Zech 13*

Na dy Gwaed yr oen, a deigreu cystudd; ** Gwaed*

Na dy Indanha mewn gwir ddifeirwch; *Christ yn*

Na dy Hydd yn Ghrift, Gwiriondeb, Heddwch *unle fydd*

Na dy Wisg sancteiddrwydd Crist am danad *yn glanhan*

Na dy gyfiawnder yn lle trwffiad; *yr edifeiri-*

Na dy dy wallt mewn gras a gobaith *ol oddiwrth*

Na dy adda'th frest a chariad perffaith *bicbod*

Na dy Cais dy lamp, a Nynn dy Ganwyll, *Dat 1*

Na dy Dywys Iusern olew didwyll:

Na dy Gwina, Gwarchod, a Gweddias,

Na dy del Christ, na chwsg, na * flwmbra *Heppian*

Na dy Deffro, disgwyl am dy briod;

Na dy del am dano nes ei ddysod;

Na dy yr Hydd na orphwys-fieciad,

Na dy del Christ dy Briod attad

Na dy Dywaid wrtho dere ueichlan,

Na dy Arglywydd, dere'n fuan,

Na dy Jesu Ghrift syng hariaid,

Na dy tynn fy enaid attad.

* Os creda-

dyn edifeb-

rhol fan-

Haidid wyt

u, ti elli

* Ith ddwy ddwylo Arglwydd hyfry

Yr wirn brudd yn offwm f' ysty

Cans ti brynaist Duw'r gwirionedd

Dwg ti weithian i'th drugaredd

yn hyderus offwm dy enaid i ddwylo Christ. canys se a' l

s'r nysoedd Act 7 59 Luc. 23 43. ond am y rhai sy'n

Heb roi ufydd-dod i'r Arglwydd Jesu, se a ddwy

wrthynt hwy, ewch ymmaith oddiwrthif chwi

weithredwyr anwiredd Luc 13 28, gair iaf ym

Ymddiddan arall rhwng y clas dawl a'i
am ofn marwolach

Hollad

O Fy Enaid dywaid immi
Mewn prysurdeb, Pam yr ofn
Fydd at Grifft a'i wir Angelion
O'r byd brwnt a'i holl dralledion

Ailad

Taf a thymu yn gorffod gadel
Gwraig a phlant, a ffyns a chwel
Tel: a thir, a Da, a ddwrn,
Heb eu gweled wrd drachefen

Ailad

O f' anwylyd cymmer gyflur
Di gae olud * mewn mwya melfur
Siwrach ffyns, a gwell cyfeillion
Gyda Christ a'i wir Angelion,

Ailad

Ailad

Ailad

O f' dy blant a ofn'r Arglwydd
A'i nasnacchu mewn Sanctiddrwydd
Di gae weld dy blant drachefen,
Mewn Gogoniant yn dra llawn.

Ailad

Yn lle ffyns a mwyn gyfeillion
Di gae'r faint a'i holl Angelion
Fih lawrhau a'ih gywir garu,
A'ih blant eilchwath i'ih ddiddan

* Embell-

Ailad

Ailad

Gad dy wrag, a'ih blant a'ih
I gadwngath dy dad nesol:
* Rhwyfow'r weddw, Tad
Yw'r goruchaf wrth ti almod

† Ye bren a
orchyngold
ran iant a
Ryd
Marn
gwen i bawr

Lle mae mwy o wlr esmwythder,
 A dedwyddwch ar dy feder,
 1 Cor. i. 9, Nag all calan dyn chwenychu,
 Nac un Tafod i fynegu,
 Dôs gan hynny dôs yn llawen,
 Dôs at Ghrift dy Ben dy berchen
 Gado'r Byd ar maint sydd yntho,
 Ma am Thâd i fyned atto,
 Yn lle'r pethe darfodedig,
 A geist ymma gantho eu benthyg,
 1 Pet. i. 4, Di gei betheu na ddarfyddant,
 Iw meddianu mewn gogoniant,
 Di gei Jechyd heb ddim nychedol,
 Ac esmwythder heb ddim talledol,
 Gwir lawenydd heb ddim tristwch,
 Oes heb ddiwedd mewn dedwyddwch,
 Ni chaist clwyf na haint na dolur,
 Newyn syched nac anghyflur,
 Teallod tristwch ochain wylo,
 2 Cor. ii. 4, Nac un gelyn mwy dy flino,
 Di gei fyw mewn mawr lawenydd,
 A dedwyddwch yn dragywydd,
 Ym-mhlith miloedd o' Angelion,
 I foliannu dy Arglwydd tirion.
 Di gei eiste mewn * Côt Euraidd,
 I glodfotîr Oen bendigaidd,
 Ac i ganu || Halelujah,
 Yn dragywydd i'r Goruchaf.
 1 Cor. xii. 1, Pwy gan hynny na madawe,
 * Atoluch y A'r Byd hwn a'i boen a'i bethe?
 Arglwydd I fynd at ei Brynwr heddu,
 O bae'r Arglwydd yn cenhadu,
 Duw agoro dy ddau lygad,
 I weld Ffyrnas Chrïst dy Geidwad,
 Duw to ei Yspryd i'th gyfrwyddo,
 Ynharmonia i fyned atto.

Aerlad Myr yn erbyn ofn Angu: Ar daloni * Craffach
 Yn dyfod oddiwrth ddawiol farnolath ar y geiriau,
 dawlol

O H ! na wyddu dyn pa ddonietu, farnolath.
 Sydd yn dwad oddiwrth Angu. nid yn *
 Byth nid ofne o'i ddysfodiad, daloni byn
 Ond fe lefe am ei ddwad. yn canlyn,

Y mae Angu'n gwneuthur diwedd, marnolath
 Ar ein cystudd a'n hanwiredi, yrbai drwg
 Ac yn dwyn o Fôr trafferthwch,
 Ddylu ir * Porthladd o ddedyddwch. † Hafan,

Y mae'n Angu'n tannu'n gwely,
 Gwedi'n trafferth inni gyfeir,
 Ac yn rhoddi mawr esmwythder,
 Gwedi'r trallod tost a'r blinder,

Y mae Angu'n claddu'n beirau
 En clesydol an doluriau;

Id na ddichon pechod mwyach,
 Nid un clesyd fflino 'mbellach.

Y mae Angu'n tynnu'r cyfion,
 Lwer pryd rhag gweld trallodion,
 A ddigwydda yn dra rhigil.

Ar eu gwlad ac ar eu heppil.

Mae e'n tynnu rhai gwirioniaid;

Sydd ymmysg cas bechaduriaid,

Rhag ir rhain eu hudo i bechu,

Ac i weithio'r peth nas dylu

Y mae Angu'n diose dynion,

Ou hen frattieu farnllyd brwstion,

I ddillato'r rhain yn helaeth,

Mewn hardd wisgoedd iechydwrneth,

Mae'n rhyddbau yr enaid byfryd,

O'r carchardy tywyll tomlyd.

I gael gweld goleuni'r Arghwydd,

Ar wasmethu mewn perffeithrwydd.

† yn ebrwydd Y Mae Angeu * toc yn dattod,
Enaid o'r corph caeth i bechod ;
Ac heb aros yn cyflylltu,
Hwn ai briod mawr Christ Jesu,

Phil 1 23
2 Cor 5 1

Y mae Angeu'n tynnu dynnion,
I'r nef ole at Angelion

O'u tŷ candryll sydd ers dyddie,
Ym-morn cwympto ar eu penne,

† Allan

Mae e'n tynnu * maes o Sodom,
I'r mynydd dir rhag y Storom,
Ac yn mynd o'r Aipht i Ganaan.
A'r rhai duwiol yn ddiogan.

1 Tim 4 6 8.

Y mae Angeu'n tynny dynion,
O'r byd hwn i gael y Goron,

A bwrcaffodd Christ trwy Angeu,
I rhai ffyddlon a'i gwasnaethe,

Y mae'n tynny dyn oi ofyd,
A'i drueni a'i drist fywyd,

I ogoniant ac hytrydwch,
I gael byw mewn gwir ddedwyddwch

* Ddwy
drosodd

Pwy gan hyn a ofne Angeu,
Sydd yn helpu dyn mor ddechru,

I fynd allan o bob trallod.

A'i * drosoglwyddo i lŷs y Drindod.

Gŵd i'r * Pagans di rinwedde,

Gŵd i'r Tyrcod ofni Ange,

Ond bac ofned un gwir gristion,

Fynd trwy Angeu i gael y Goron,

Dydd ein Jubil a'n gollyngdod.

2 Cor 25 10.

Dydd ein rhydd-did o bob trallod,

Dydd sy'n gollwng ein Encidie

O'r carchardy ŷw dydd Ange,

Dydd ein Neithior a'n Priodas,

A Christ Jesu'r gwir Fessias :

* Dydd i gael

Dydd ein gwledd a'n * coronallwng,

† Goron

Yw'n Dydd diwedd o'r ystyriwng.

Dydd sy'n gorphen ar ein gyrfaf,

Dydd sy'n tynnu o gyfyngdra,

Dydd sy'n talu ein Cyflog,

Dydd y * gôl yw dydd ein Ange.

Dydd sy'n derbyn i Baradwys,

Ar fâb Duw yr hwn a'n prynwys,

Dydd sy'n rhoddi'r Gown a'r Geron,

Iw dydd Angeu i bob Chrifftion.

* Dydd i ddyf-

fod at ben yr

yrfa

Waddi i gyfarwyddo'r clâf am y peibe rbeitla

in celfio ac i fffyrlo arwngt mewn Clesyd.

DUW'r diddanwech llacsa mlinder

Tad tofturi rho i mi 'Imwythder

Wddyg pob elwys Jacha eolur,

Yn mab Duw rho im gyflur.

Tynn fi o dywyll Deyrnas Satan,

AH 16 18.

Ac o bob dallineb allan,

Yn gallwy weld fy mhechod,

Yn lonyddu fynyddawybod.

Gwna fel *Dauid* im repentio,

* Edifarn

Pfal, 51.

Gwna fel *Magalen* i mi wyllo;

Jonab 3

Gwna fel *Ninif* im gydpabod,

Yn ofudio am fy mhechod,

Gwna 'mi geisio pardwn gennyf,

o Clrta 33

Yn *Manafes* yn ei ofyd;

12

Yn bibilian am drugareidd,

Gwna *Peder* am f' anwledd.

Apb. 1. 7.

Gwna 'mi gredu fod im bardwn,

Yn ddiaddegar

Wedi selu a gwaed dy bafw,

Yn f' enaid gwedi olchi,

Yn dy waed oddiwrth ei frynti.

Gwna fi hefyd yn ddiaddegar,

Yn fy eolur megis *Lazar*,

Yn roi arnat fi fy hyder

Yn iob ei maint fy mliider,

Job. 19. 15

Gwna

Gwna mi geisio ymwared gennyd
O'm trallodion ac om clefyd,

Bren. 194 *Fal Elias o'i flindere*

Modd y gwelech fôd yn ore.

Gwna mi megis *Heracles*,

Droi'r byd heibio a'i berthynas,

A throi f' wyneb ar y pated.

Esa. 38. 2 *I roi Yng Hrist fy holl ymddiried*

Gwna im feddwl am y cyfri,

 Ddydd y farn fydd raid im reddi,

Rhuf. 14. 12. *Am y gwaith a'r geirieu ofer,*

Mat 12 86 *Oni cheisias rās mewn amser:*

Gwna im wrando ar dy fengyl,

G addewldion *A'th * bromision ynddi'n thigyl.*

Gwna im ddala gafael fyddlon

Ar d' addewid a'th bromision,

Gwna im feddwl am y bynyl,

Yr ar iddo at fyrr enyd,

Lle mae Sabboth o csmwythder,

Heb na chur na phoen na blinder,

Gwna im wadu'r byd mwylodrus,

A'i holl wagedd annwreddus;

Ac ymgweirio ddwad atad,

In ddiaros anwyl geldwad.

Gwna im offrwis heb ddeffiglo,

Gorph ac Enaid yn dy ddwylo,

Ac ymbillio byd y diwedd,

Am dy ffasar a'th drugaredd.

*Diddanwch rhâgorol fr Enaid galen
erbyn gwan obalib,*

O Fy Enaid pam i'r ofni,
Faint dy bechod os difaru?

Lle bu'r Jesu farw droffod.

I'th ryddhau oddiwrth dy bechod

Fam ei ofni farn yn Barnwr,
 Dist ywth Dwrneu a'th ddadleuwr.
 Yr Iustus trwy farwolaeth,
 Yr ryddhaodd o ddamnedigaeth.

70 3 18,

O chondemnir yn dragynyddol :

A gretto i Ghrif yn fywiol.

Yn hys bafiant wrth eu symud,

Yn hys bafiant i wir fwyd.

O fy Enaid ymlonydda,

O Dduw grassol a'th gyfiawna :

Oy all gwedyn dy gondemnio?

O Christ droffod gwedi hoelio.

Rbaf 8 33.

34.

Christ ai waed a ylch dy bechod.

A'th wnaiff mor wynn ar mmod,

A dy fod mor gôch ar Scarled,

Dist a'th ylch mor wynn ar foled, Esa 1 18

Yn haul a * rhyllia'r Cwmml iema, S Agor.

Yn ylch y dillad butra.

David Christ a gudd dy fryni,

Yn a'th ylch mor wynn a'r Lill,

Duw faddeuodd bechod Peder,

Yn Dafydd a'r mab ofer,

Yn Manasses a'i holl feie,

Yn a fadde'th bechod dithes

Cymmer gyffur cwyn dy galon,

Yn dyd mab Duw ar yr hoelion

Yn dy bechod a'th gamwedde,

Yn ei swyn di gei eu madde.

|| Os fel

nbyrhan yn

edifarhan

ac y cydd di

Yn * brudd am faddenant pechodan, * dillifol

Fy Naw yr hwn am creanff

O fynyheidwad rhwn am pynaisff

Yn ysfryd! O'r gwir Drindod,

Yn f. enaid maddeu mhechod.

E

Er mwyn Jesu 'rhwn am pryn
 'Ac ymhob peth a'th fodlonodd,
 Maddeu i mai oll a chwbwl
 'Ar a wneuthum 'i o'th feddwl,

Golch a'i waed fy mai a'm mwr
 Clâdd fy mhechod yn ei weli,
 Cûdd fyngwradydd a'i gyfiawnder,
 Madde im fy holl ddiifeithder.

Gwisc fy enaid o gylch gwmpas
 'A gwisc sanctaidd y briodas,
 Gwna fi'n barod ddwad attad,
 O fy Ngbrist mewn gweddus drws.

Dôd d' Angelion im castellu,
 Nâd i Satan fyngorchfygu;
 Cadw f' enaid yn dy ddwylo,
 Nâd o Grist i'r Llew ei larpio.

|| O Aen yr *Pan y delwi i'r * Barr i attel,*
or feddjalngc Ger dy fron am f' anuwioledeb,
 Gwared f' enaid er mwyn Jesu.
 Na ro i mi o'r farn wi'n haedda.

Cymmer Angeu Christ a'i fodd
 Yn iawn i ti am fy mhechod;
 Fe gondemniwyd am fy meic;
 Er ei fwyn na ddamna finne.

Haeddais Angeu haeddais * Dophe
 Haeddais farn rhagrithiwr diffeth,
 Duw na ddyro'r hyn wi'n haedda.
 Rho i mi'r hyn a haeddodd Jesu.

Fe gyflawnodd droffiwi'r gyfrin
 Fe 'th fodlonodd droffiwi'n berffwrdd
 Fe groes hoeliwydd am fy mryn
 Er ei fwyn rho bardwn i mi.

Nid oes genni na sancteiddrwydd
 Na chyfiawnder na pher ffeithrwydd
 Nac ymwared iawn na swecwrdd
 Ond sydd genoyd Christ fy Mhig.

* Uffern
 Rhys 6. 33.

yw yng homffordd, Christ yw yng byssar
 yw yng obaith yn syng wewyr,
 yw f' helpwr ar awr Ange,
 yw yng-Heidwad ddydd diale,
 fe fu farw yn anhyfryd;
 ywrcaslu immi fywyd;
 yw Angeu a ddioddefwys,
 yw dwg f' enaid i Baradwy;
 Duw rho glŷst i wrando 'ngweddi,
 Duw rho d' yspryd im comfforddi;
 Duw rho olwg ar fy nolur;
 Duw law rassol llaesa yng wewyr.
 O Duw madden 'mi fy mhechod,
 Bardwn im cydwybod;
 Dad fy meieu yn dy † weli,
 Dad hwy eilchwaith adgyfodi
 Dad fi'n ofni dy gyfiawnder,
 Dad brawychu rhag dy ddigter;
 Dad fy marnu am fy mhechod,
 Dad diddana fy nghydwylbod.
 Dad o Grift dy Angeu gwirion,
 Dad gwyf a'th farn echryslon;
 Dad dy sydd-dod rhwng cyfiawnder,
 Dad cyfiawn am disseithder.
 Dad Grift a'th waed gwna heddwch etto, a'i gym;
 Dad gwyf a'th Dad sydd gwedi digio; morth.
 Dad waed diffodd ei ddigofaint,
 Dad na byddo mlinder cymmaint.
 Dad trwan wyf, o Grift cryfha fi!
 Dad a clas fy Nuw Jacha fi!
 Dad a thwist, ac ofnus ddigon,
 Dad fy sydd, a chwyn fy nghalon.
 Dad diddanwch llaesa mlinder,
 Dad tysturi, Rho imi esmwythder;
 Dad yw pob clwyf, Jacha nolur,
 Dad mab Duw rho im gyflur.

Gweddlau

byrrion

Am Ef-

mwythder

Am fa-

dduan!

* Archollion

Am Ddi-

ddanwch!

Am ddo-

niau Christ

Am gym-

mod

Am gyl-

nerth

Am gyl-

nerth

Llaesa

- Amheud,** Llaesa mlinder, dosfa 'nolur.
Gwel fy mhoen. a thorr fyng 'wewu
Trefna niwedd penna'n thallod;
Dwg fy attad, rwi'n dy warchod.
- Am nerth
ysprydo,** O fyng-Hrist, cerydda Satan,
Cadw f' enaid rhag ei safan;
Cynnal fi a'th hael-wych yspryd;
Dwg fi attad i'r gwir fywyd.
- Am Dru-
garedd :** Oen Duw maddeu im fy mbech
Oen Duw pura fynghydwybod,
Oen Duw gwilia ar fy niwedd;
Oen Duw derbyn fi'th drugaredd.
- Am wir
grediniaeth** Dywaid Arglwydd wrth fy enaid
I'th bwrcaslu'r nef fendigaid.
A'th waed gwerthfawr trwy sawr bwr
Iw rhoi immi wedi Ange,
- Am nefol
addewid.** Dywaid Arglwydd wrth fy enaid
Dywaid Arglwydd, dywaid, dywaid
Heddyw cei di'n gyonar orphwys,
Gyda mi yng wlad Peradwys,
- Am gadw-
riaeth,** Christ fy Mugail cadw f' enaid,
Nad i'r llew o'th law ei seilffio
Tydi'm prynafst yn ddryd daigon
Dwg fi'r nefoedd at d' Angelion.
- Am dder-
bynad ei
enaid,** Derbyn f' enaid anwyl Geidwad,
Derbyn f' enaid weithian attad;
Digon bellach o'r fath ddyddiau,
Nid wi gwell, na'r rheft om Tath.
- Am ddu-
wiol yma-
dawid** Rwi'n gwlyssio cael fy nattad
A dwad attad, Christ fy 'mhriod
Tynn fi weithian Arglwydd Jeshu
Os bydd d' wlyys yn cenhadu.
- Am gadw
ei yspryd,** I'th ddwy ddwylo Arglwydd
I'r wi'n brudd yn offwrn f' y
Nad ym hwer neb ei seilffio,
Nai ddwyn mwyach byth o'th d

Christ fy Mugail cadw f' enaid,
 a'r llew o'th law ei sciffaid,
 yn sy'n ceisio syng orchfygu,
 a syng wendid am traffyngcu
 Gymma'r pryd y cais ef drecha;
 a'r † Gôl pan byddwi gwanna: * *Camp;*
 a'r yng wendid Arglwydd cyfion,
 a'r Gôl rhag colli'r Goron:
 Dod dy yspyd yn syng-halon;
 a'r o bobtu'm dy Angelion:
 a'r d'arfogaeth oll am dana,
 a'r Gelyn gael y trecha.
 a'r hosi ddiweddu yng yrfa,
 a'r awr ore'r awr ddiwastha;
 a'r Arglwydd mae sy byder;
 a'r f' enaid i'w esmwythder:

To erbyn
 Rhybre
 Sahan,

a'r h'r i'r clas dauol i'r barfarn a'r
 a'r awr ddiwastha.

A'r o Arglwydd y gollyngu
 a'r mewn heddwch o'm carchardy;
 a'r im llygaid cyn marwolaeth,
 a'r dy nierthol iechydwriaeth.
 Daeth y dydd a'r awr a'r roddais;
 a'r yr amser a'r derfynnaist,
 a'r y Tymmor, daeth y Terfyn,
 a'r os lle im fyned trostyn.
 a'r mae yng yrfa a'r ei gorphen,
 a'r ddiweddu a'r ei ddiben,
 a'r terfen gwedi dwad;
 a'r dydd derbyn f' enaid attad,
 a'r Stephen rwyf i'n dwedyd.
 a'r dydd derbyn fy yspyd,
 a'r Arglwydd, a'r e'n iuan,
 a'r fi i'w ddugared weithian,

Myrddod

Mysfydded ar Fynydd ac Angen

PA gynta bytho marw Chrifftion
 Cynta derbyn hwnnw ei Gortu
 Pa hwya bytho Chrifftion byw,
 Hwya bydd heb weled Duw,
 Pa hwya byddo dyn heb farw,
 Mwya fydd gofynnion hwnnw;
 Pa gynta tynner dyn o'i wegi,
 Lleia gyd y fydd ei gyfril.

Toft Gysfwr 3 Dyn Annwyl gwedi Marw

GWyr a Gwagedd, Meibion, Marw
 Dewch y nes, Rhowch Clustfwr
 Cwyn a chyingor hen Ofer ddyn,
 Sydd yn gorwedd dan y Brethyn.
 Mi fwm gynt fel yr ych chwyr
 Yn fawr fy nwyf, ym mhlith fy nwyf
 Nawr neb nwyf, yn noeth, yn dda
 Rwyf i'n gorwedd dan y trefn ei.
 Pan oedd fwyaf mwyd ar fawr
 Lleia meddwl am fy niwedd,
 Fe ddaeth Angen gläs heb wybod,
 Ac a rôdd im farwol ddynod.
 Pan yr oedd y Byd yn Gwyr
 A phob Margai'n genui'n fflynn,
 Fel yr ia fe dorrodd dana
 Ac am trodd yn noeth i'r glodd.
 Pan yr oedd fyng horph yn lla
 A phob aelod genm'n rymus,
 Fel ffeir beidd fe aeth yn f dda
 † *Ddarnan*, Pan ddaeth ang' i' fyng halon.

** Ceralat.**† Ddarnan,*

Gynt roedd genni aur ac arian,

Ia, a thir, a chyfoeth llydan;

Nwr ni feddaf yr un * Beni,

* Geniog

Ar holl olud gynne oedd genni.

Gynt roedd genni Geraint ddigon,

Gwaig, a phlant, a Ffryns, a gweision,

Nwr does neb ond Angeu melyn,

Y ddaw attaf dan y Brethyn,

Mi gawn lawer gynt im helpu,

Yn mhob Ffordd y Bawn yu pechu;

Ni ddaw un yu awr i ateb,

Odi mi am fy Ffolineb.

Y peth a ddaeth imi mor Secler,

Y ddaw i chwithe Bawb ar fyrder:

Y ddwch barod cyn del ange,

Y ddwch rybydd mwy na minne.

Y mae Chrifft ai wenidogion,

Y rhai rhybydd inni ddigon;

Llawer mil sy'n mynd i boeni,

Y gwrando llais y rheini.

Y mae llawer rhyw o Bechod,

Y dolurio syng hydwybod;

Y ddaw un yu lladd o'r rhigyl,

A Dibristio geiriau'r fer.

Mi fum Benffast a gwar-galed,

Yn awn bria o'r gair er cyllid

Oedd Chrifft ai wyr, ei pin.

Yn awn inne ond y fynnw,

Gwell oedd gennl wrando cyngor

Yn Dafarnwr nag un * doctor.

† Dysgwyl

Yn bod hwnnw im cyfrwyddo

Tafarnwr yu f'ahlicithio.

Gwell oedd gennr awr yu llawen,

Yn y Tafarn gyda mufen,

Yn diwrnod yu y ddiwel,

Yn Chrifft ai ddiwel gennl.

Gwell oedd genni gas gyfeillach,
Moch a meddwôn mewn Tafarnach,
Na chyfeillach plant goleuni;
Nawr mae'n gant edifar genni.

* *Llawenydd* Gwell oedd genni' wenydd * afaen
Na pharhau ond ennyd sechan,
Na gorfoledd teyrnas nesoedd,
Sydd yn para yn oes oesoedd

Gwell oedd genni bridd a chernig;
Prës a phlwm; a moch, a chessig,
Na pharadwys ai Hangelion:
Na Duw mawr ai holl fendithion:

Gwell oedd genni'r cnawd na'r enid
Y drwg na'r da, Y moch na'r defaid
Y byd na'r nef, y cam na'r cymunwyl
Ar nos na'r dydd, ar gell na'r Eglwys

Nawr mae'n difar gan fy'oghalon:
Fy mod mor ffol, mor ddall, mor ffrind
A phob moddfedd sydd yn crynu,

* *O flaen yr*
or sedd faingc Nawr wrth fynd i'r * Barr im Barn

Y mae'n gorph yn mynd i byddu
I'r bedd am dan fy nghwaith yn peddau
Am henaid trist yn mynd i ateb,
O flaen Duw am bob ffolined,

Nawr mi Glywa Grist im galw,
Rhaid im ateb wrth fy enw;
F' orfydd mynd i wneuthur cysti
Er Anhawsed ydyw genni.

O! || Bwy filoedd o' Bechode.
Y mae'nghonfciens * yn eu haddeu
Rhaid a wnaethym mor ddiofon.
Gynt yn erbyn Duw a dynion.

* *O Dai*
O Gwybod

O! Bwy roi sydd gan fy'ngheir
Cyda'r Dwyrain a'r Gorllewyn,
Yn cyhuddo ac yn traethu,
Y maen, a'r modd, y bum yn p...

Ol pwy glywai im cyhuddo;
 Dad y diawl y fu 'n fy hudo,
 Ant i bechu yn y dirgel;
 Gwae wrandawo ar y Cythrel.
 Nid oes pechod ac a wnaethym;
 A yn blentyn na bo'n awchlym,
 Is ei dafu yn fy nannedd,
 Gwae fi gynddrwg y fu muchedd.
 Mae e'n Achwyn mor * Ddibrosfid, * Dile
 Gyt y treuliais fy holl ieungctid,
 Mewn oferedd, a phibyddiaeth,
 Ho Dduwioledeb na chrifnogaeth;
 Mae e'n * claimio mae feim pie, * Tmhonni
 Gith fy ennill fil o weithie,
 A fy ieungtyd; ac na ddichon,
 Gwae roi iddo lai na'i gyfion.
 Mae e'n dangos pob fholineb,
 A wnaethym mewn Gwrodebb,
 A holl fedd dod, am holl ryfyg,
 A trachwante cās llygredig:
 Mae e'n dangos fy digofaint,
 A holl † rimpe yn fy hensaint. * Trocas
 A Cybydd-dod. am hanwiredd, drag.
 A * Dimdawrwydd am fy niwedd, * Djosak
 Mae e'n taeru led ei safan, rnydd.
 A f'ennill ym-mhob oedran;
 A mod inne er yn fachgen,
 A ei wasnaethu yn dra llawen,
 Mae e'n pledio yn ddigwiddyl, * Ddile
 A y Gyfaith ar Eifengyl,
 A feim pie eisie Credu,
 A wella 'muchedd, a difaru.
 A lle tybiais trwy anwybod,
 Gist farw dros fy mhrechod.
 A Chaffe'r Cythrel feddu,
 A fawl na bae'n ei wadu,

* *Dwedyd.*

Y mac'r cythrel ynt'e'n § pleidio,
Na thal son am hynny wrtho;
Os ni cheidw Chrïst un chriſtïon,
Ond a gretto ynddo'n fyddlon,

|| *Dyn beb**proffes o**gwirfawr*

Y mac'r Diawl yn ddwedyd eithwria
Nadd oedd genni fydd na gobaith,
Na difeirwch, na Gwell amcan,
Nag oedd gan y Twrc a'r * Pagan,

2 *Cor 5 17*

Mae e'n pleidio ac yn tneru,
Nid oes immi nelwy a'r Jefu.
Eisïe gwrando ei leferydd,

A bôd yn greadur newydd,

Er i mi gael enw crïſtïon:

A'm bedyddio gyda'r fyddlon;

Etto nid oedd well fy'nghrefydd,

Medd y diawl na dyn di fedydd,

Mae e'n dwedyd, rwi'n ei glyw

Nad oedd gwell fy fydd am gweidd

Na'm ymddigiad am harfenon,

Na rhyw * ethnic anobeithlon.

§ *Un nad**yn n pro-**ffesu**Chrïſtïo-**gath*

Mae e'n dwedyd na ddilynais,

Air o'r fengyl wen a glywais.

Mwy na'r Iddew nas cadd etto,

Râs iw dilyn na'i chofleidio.

Mae e'n dwedyd wrth Dduw'n amh

Y rhy gennad torri ei wddwg,

Os adroddai iddo'n rhygyl,

Bedwar gair o'r holl efengyl,

Mae e'n galw Duw ei hunan.

Ai Angelion fawr a bychan,

Yn dyſtiolaeth, nad yw'n dwedyd,

Ond gwirionedd ar fy mywyd,

|| *Gydybod*

Mae fy * nghonſciens drom dan d

Gyda'r diawl yn tyſtiolaethu,

Ac yn dwedyd mewn gwirionedd

Felly'n uniawn y bu muchedd;

Mae'n dwedyd i mi * bilio; * R/pillo
 Ffobol dlodion a'i hanrheithio,
 Dwyn eu Tai a'i Tir oddiarnynt.
 Clyfaethu'r maint oedd ganthynt
 Mae e'n dwedyd immi feddwi,
 A phuteina ac ymlosgi,
 Iom'r Sabboth fil o weithiau,
 A diblwsio Duw a'i ddeddfau.
 Y mae'r Diawl gan hynny'n gofyn;
 Am ei Ghrifft roi'r farn im herbyn.
 Am troi i uffern byth ei boeni,
 Am fy mbechod a'm drygioni.
 O! Pa grynu O! pa gwynfan,
 I mae f' enaid rhag gwg Satan;
 Sydd yn dyfod ai wyr duon,
 Iw gyrchu at Dduw cyfion.
 O! mor chwerw, O! mor ddiflas,
 O! mor ffiad ac mor atgas,
 Ydyw pechod gantho nawr,
 Fu e'n garu gynt mor fawr.
 O! buw-gywilydd sy arnai wrando,
 Y cyhuddwr i'm cyhuddo,
 Am gan peth na fynne f' enaid.
 Y b'yd i'm mam ei 'fryiaid.
 Gwell gan f' enaid pe cai ddewin * Siro
 Fydd i uffern hyn sydd ddilur,
 Na mynd i'r barr at y Drindod,
 I roi cyfri am ei bechod.
 Etto f' orfydd arno ymddangos, Rbas. 2. 6
 O ffien Duw nid oes lle aros,
 I roi cyfrif llawn a derbyn,
 Am fel y bo'r gwaith yn gofyn,
 Nid wi'n clywed neb yn pledio
 Yn chwara'u'r twrnai drosto,
 Nid wi'n clywed arno atab,
 O Bloedd oi ffolineb,

Rwyf'n gweled Duw a'i Lyfrau,
Yn yspysu ei droseddau.

* *Yn gybo-*
ddau. Ac yn datcan yn * ddi-gwnfal,
Y pechodau wnaeth e'n ddirgel,

Reg. 12. 14 Rwyf'n clywed tastu fuchedd,
chaf. 2. 16, Front ddi grefydd yn ei ddannedd,

Ai gnawdolrwydd a'i afreolaeth,

Ai ddrwg arfer ddigrifnogaeth.

Rwyf'n clywed cyfri'r llwan,

A fu'n dygu mysc y meddwon,

Ai ffieidd dra ar y Sabbath,

A'i ddrwg naww a'i eiriau annoeth.

Rwy'n ei glywed ynte'n tewi.

* *Cofnfan.* Ac yn gruddfan ac yn codi,

Heb agoryd dim oi enau,

Mwy na'r Pyse ond ochain weithiau.

* *Erechl.* Rwyf'n clywed Christ yn * gwyddu.

Mat. 12. 13 'R Diawl i glymmu ei draed ai ddwylo.

Ai dastu i'r tywyllwch eitha:

Lle nad oes ond tŷ a phoenfa.

Rwyf'n clywed Christ yn trachta,

* *Tarn* 'R * ferdid arno gan ei farnu,

I dân uffern yn dra union,

At y Cythrel ar angelion.

Rwyf'n gweled Satan ynte,

Yn ei rwymo mewn Cadwyne.

Ac i uffern yn ei dwmblio,

* *Dastu* Gwedi clymmu ei draed ai ddwylo.

Rwyf'n glywed ynte'n llefain,

Ac yn Beichiad ac yn ochain,

Wrth ei dastu mor anffafriol,

* *Yn gyf-*
af-ben * Llwyf ei ben i'r tân uffernol.

Rwyf'n gweled y cythreuliaid,

Hwyntu'n rhwygo ei gorph ai enau.

Fel y rhwygo gwn di-gaslog,

Wrth eu newyn lwrch neu fwarth.

au, kwyfi'n gwrando ei ll ganlyn ym eu * Dissidia
 oio'n doft am gael ei angen,
 er tosted y mae'n galw.
 l, yw nês er hynny farw.
 add, Mae e'n gorwedd mewn tywyllwch;
 Nhan uffern heb lonyddwch, *Mat, 9, 43*
 yng Cythreiliaid lle mae newyn, 44
 phoenydie nid oes derfyn,
 Nid oes dim yn torri nghalon,
 ddigyffur ac mor greulon,
 yw meddwl fel na dderfydd,
 h, On oi boenfa yn dragywydd,
 Dymma'r mann a'r lle y gorfydd, *Mat, 28, 29*
 mas inne'r corph di-grefydd, *Dof*
 iad i boeni atto'n * irad,
 hian, Is ol dydd yr Adgyfodiad.
 rydo, A da beth y dylwn fyned,
 wyl, Ido uffern er ei boethed,
 On myfi a barodd iddo,
 thu, Bethu'n fynych heb * repentio;
 Dyu'r lle yr a'r holl bobol,
 Ddwg ddi-grefydd gâs aneddfol,
 Ia hela'r tŷ trwy'r ffenest,
 yw fel môch mewn glwth a gloddest
 Mi gynghorwn bawb gan hynny,
 Oni Duw a'i wŷt wasnaethu,
 A byw'n sanctaidd ac yn ddeddfol, *Dut, 21, 8*
 I'w eu troi i'r tân uffernol;
 Byddwch sobor byddwch sanctaidd,
 Byddwch union o Christnogaid,
 Oni byddwch gwn yn sicir,
 Mae i uffern eich condemnir,
 Onwch Dduw gwrandewch y fengyl,
 gwglwch droi at at hon eich gwgil,
 ddwch fyw fel gwir Gristnogion,
 chwennychwch gael y Goroo,
 A a 4 - Nid

§ Edifarian

- || *Haera* Nid gwiw *pledio fydd heb weithred
 || *Y half yn* Nid plant Duw mor * Libertinaid;
cymryd rhy Nid gwir Grifftion dyn di-grefydd;
 dd dda i be Plant ir fall yw'r rhai anafodd
ch. Ni thal dwedyd yr wi'n Grifftion.
 1 *Ja* 3. 8. O bydd fydd heb weithred frwythlon
 3. 8. 24. Ni bydd bywiol fydd heb weithred
 1 *Ja* 2. 14. Mwy na'r tân heb wrês pan gynned
Mat 7. 17 Byddwch onest byddwch union,
 1 *Thef* 3. 6. Duw ni odde gam fargeizion
 Os atferwch dwyll na ffalstedd,
 Trwm o'r dial yn y diwedd.
 Beth y ennill dyn wrth dreisio,
 Flio'r tlawd ai lwyr anrheithio,
 Tormentir hwy o'r diwedd,
 Uffern am ei gamwedd.
 Beth y dal i ddyn dros ennyd,
 Ffelfior cnawd a chael ei wynid.
 O'n wedyn yn drazywyddol,
 Ar ei ben ir tân uffernol.
 Beth a dal it ddyfal lanw
 *R bola dro ar win a Chwirw,
 Od ae gwedyn am dy fedd dod,
 I newynu i uffern iflod.
 Beth a ennill dyn wrth dwyllo,
 Torri promis ac *amdwyo,
 Ei gymnydog tlawd trwy gamwedd
 Od ai uffern am ei ffalstedd.
 Naded neb i'r Diawl ei dwyllo.
 Y wnelo ddrwg se ateb drosto,
 Fel yr haupch selly medwch.
 6. 7. 8. Fel y gwneloch y derbyniwch.
 Mae mor hawdd ir Cythrel seeler,
 1 *Thef* 3. 3. Fydd ni nêf y dydd ei barnar,
 Ac ir drwg ddyn glôth di grefydd,
 Ddangos uffern ddydd ei gyflud.

Hir i'r erus Duw heb daro,
Swyr y dial pan y delo.

Am y echwyn ar hir soori,
Nry gyflawn daliad itti.

Pe gyd ddwg a'r bobol waetha,
Llyd hir i geisio eu gwella;
Gwelyn eisie troi'n ddifeiriol.

Pei swyr dry ir tan tragywyddol

Duw ro grâs i bob dyn wella,
Tua fo'r dydd ar goleu'n para;
Dow ach gwnef chwi bawb yn barod,
Cyn del Angeu i roi chwi ddynod,

Seis a Chyngor Deifes iu bum brodur.

Clywch bawb gwyn a chyngor Deifes
O'r tflam boeth ar danllyd ffynnes,

I bum brodur ai holl * drasse

llug en dwad i'r lle mae ynte.

O fy mrodur clywch fi'n traethu,

hollt gyflwr gwedi 'nghladdu,

el y galloch chwithau ddiangc.

llug y cyfryw boenau didrange.

Mae arnai ddyled i'ch cyngori,

A thoi rhybudd arfng i chwi

llug heb wybod i chwi ddwad,

I fath garchar di ddymchweliad :

A pha gwpech faint om trallo,

am holl boen yn uffern isod,

Chwi wrandewch ar fyngheirian,

llug i'wch ddwad i'r fath boenau

Gwn yn yspus iawn pe gwpech

faint om poen am cur am gorthwech.

A chymmerech dda * anherod,

A ei goddef un diwrnod,

Os ai ddichon dyn nac Anghaf,
Adrodd gymmairt yw fy mhraidd,
Yn y ffam a'r Tân uffernol,
Llei m poenydir yd dragwyddol.
Bum i gynt yn fawr fy rhyfing
Yn y byd yn wael a being,
Yn rheoli fal y mynwn.

Ac yn gwneuthur faint wlysiwn
Bum yngolwg llawer un
Heb ofni Duw heb betchi Dyn,

† *Dyn digred* Mwy nag * Infidel neu Bagan,
* *Dyb* Y ddifyn ei ffansi ei hunan.

O mi dybiais trwy gam grefydd,
Na bawn marw yn dragwydd,
Ac o byddwn marw unwaith,
Na ddoe ymorol arnai'r eilwaith.

Er bod *Morfen* ar Prophwydi,
Yn mynegi'n amlwg i mi,
Fod fy enaid yn anfarwol,
Ni wnawn bris ou geiriau graffol,

Er eu bod yn dangos immi,
Y gorfyde gwneuthur cyfri,
Ger bron Duw am bob mileindra,
Nid ac hynny yn fynghloppa

Nawr yn uffern rwi'n cael dylga,
Mae gwir oeddynt yn ei draethu;
A bod Enaid didranga genni,

Yn y ffam yn gwneuthur cyfri,
Tybiais heysd tra fum byw.

Nad oedd un oes nac un Duw.
Nac un uffern nac un Cythrel,
Na gwell diwedd dyn na nifel,

Nawr yn uffern wrth bœenydio,
Y mae'r Diawl im Cateceisio,
Ac yn dangos yn blaen immi,
Fod Duw i ddial pob drygioni,

Nw'r rwi'n Clywed ac yn canfod,
 Diawl ac uffern iſſod,
 amlpedd o Gythreiliaid,
 yn y farn yn poeni f' enaid.
 Nw'n gweld yn eglur hollol,
 pob Enaid yn anfarwol,
 Gweli marw'r Corph a'i gladdu,
 a drwg bid da fo'r Enaid hynny,
 Nw'r y gwn mai gwir yw'r Scrythur,
 Nw'r y gwn y fod Chrifft yn eir yw'r *Man*,
 Nw'r gwn y treulia'r nesoedd,
 On el Geiric Chrifft yn niſtodd,
 Nisfe Crefu hon mewn amſer,
 Nw'r yw 'nghred yn awr ond ofer,
 Nisfe ei chrefu yn fy mŷwyd,
 Nisfe byw fel oitail ynfyd,
 Nisfe byddwch chwithau 'mrodur,
 On chredwch eiric'r Scrythur,
 Nisfe amcanu byw yn ddeddfol,
 Nisfe hol fel meibion graffol.
 Nisfe dilyn Geiric 'a Scrythur,
 Nisfe doſi trachwant natur,
 Nisfe byw yngoleuni'r fengyl,
 Nisfe fi nawr mor ddrwg fy || mbiecib. † *Cy*
 Nisfe dilyn cyngor *Moseſen*,
 Nisfe credur fengyl lawen,
 Nisfe cadw piwyntiau'r Gyfraith,
 Nisfe muchedd front mor ddiffaith,
 Nisfe y troes f'r fengyl beibig,
 Nisfe ddaeth Satan im cyfrwyddo,
 Nisfe im tynnu i bob drygion,
 Nisfe 'nhrachwant yn ei hoffi,
 Nisfe nes pechod alla'r draethu
 Nisfe dilynais nes im laru.
 Nisfe mynd bywyd ſiudd *Drifft*,
 Nisfe ddifateb a *Manaſſer*,

Gwnaethum Dduw o'm golod bydd
 Rhoes fy mryd bethau enawdol,
 Ym-mhob drwg mi aethym rhagaf,
 A gollyngais Dduw yn angof,
 Felly gwedi tōst gamfyniad,
 Llwy'r ddibrisiais am f' enaid;
 Fel rhyw misel na bae'n coffa;
 Dim ond am y byd a'r bola,
 Mynnais drwsiad gwych am dan
 Pwrpl côch † bob dydd o'r meinaf,
 Nawr yn uffern rwi'n noeth-lymyn,
 Am fy 'ngoegedd heb Edefyn.

† *Charles*† *Lilain**main*† *Bob amfer*

Mynnais * Sindon Lawnd a Chamber,
 Yn fy ngryffe † awr ac orig;
 Nawr gwae fime na bae Garthen,
 Neu hws Ceffyl am fy nghelen,
 Minnau fynnw'n lanw mola,
 Ar ddainteith fwyd o'r melyssa,
 Bod diwrnod tra fu'r flwyddyn.
 Eis bōd f' enaid yn dwyn newyn,

† *Elafelus*

Bum mor foethus ac mor * ddaint,
 Ac na fynnw'n unwaith broff,
 Dim ond y fœ tra danteithiol,
 Byas a melus drūd a manol,

Nawr mi fynnw'n pe cawn fwyth
 Soeg y môch i lanw mola,
 Ac i dorri peth o'r newyn,
 Sy'n dolorio pōb Colyddyn.

Bum yn yfed ac yn chwifio;
 Blr a Gwīn heb fêflur arno;
 Ac yn llanw mola ganwaith,
 Nes i chwdu synu eilwaith.

Nawr mi rown y byd yn gylan,
 Ai holl dryllor pe cawn ddafan,
 O ddwr oer i oeri 'nhafoed,
 Idd mewn ffām yn llosgi'n wa

Er bod ar fy mord i friwsiôn,
 Er botthi * iwin o dlodion,
 Er i'r Cwn y Cwbwl rhyngthyn,
 Er gae Lazar un briwsiônyn.

§ Bagad

Nawr, mae Lazar ynteu o talu,
 Byth hyd adre, ac yn pallu,
 Er r' hynnon im-mi ddafan,
 Er dwr oer, er maint wi'n sefian.

Er bod Moesën a'r Prophwydi,
 Er r'hoi Plawer rhybydd im-mi;
 Er wrandawn ar ddim a ddwedent,
 Er wnawn un rhith ag a geisient.

Nawr gan hynny rwi'n cael crio;
 Ddydd a nôs, heb gael fy ngwrando,
 Ond cael taslu yn fy nannedd,
 Mor annuwiol y fu muchedd.

Pan Bregethid yr Efengyl,
 Minnau drow'n at hon fy ngwegil,
 Ac y gysgwn ar fy nyrnau,
 Er bac eraill yn cael gwersau.

Nawr am gysgu yn y demel,
 Er'm * Tormentir gan y Cythrel,
 Er tad wyf yn abal cysgu,
 Er marwinio mwy ond hynny.

|| Parnir,

Ac am fflino gwrando'r fengyl,
 Er Athrawiaeth Christ yn rhigyl,
 Y mae'n gorfod arnai wrando,
 Erch y Cythrel byth tra gantho.

Eisfe gwrando cyngor Moesën,
 Eisfe crdu'r fengyl lawen,
 Eisfe ditun hon ai dysgu,

Er mae yn uffern fil yn * gryddfu.

* Odeir

Minnau dreuliais ddydd yr Arglwydd,
 Mewn glothineb ac anlladwydd,
 Er gan gwaeth mewn gloddest fcyrnnydd,
 Er un dydd o ddyddiau flwyddyn.

Mae' ma filoedd o rai annoeth,
Am halogi'r Sanctaidd Sabbath,
Heb gael Sabbath nac Esmwythdra,
Ond yn poeni haf a gaia.

Cymraais Enw Duw yn ofer,
Fil a weithiau wrth fy mhlefer,
Nid oedd blas ar chwedel genni,
Nes y tyngwn waed yr Jesu.

O || bwy boenfa f' ar fy nhasod,
Am ddirmygu gwaed y cymmod;
A phwy § dorment sy'n fy ngryddfu,
Am amherchu Enw'r Jesu.

Minne offrymmais f' enaid ganwll
Yn y dydd ir Cythrel diffaith,
Am i roi mor fynych iddo,
F'aeth y Diawl a'r Enaid ganthol.

Mae' ma lawer mil fel finne,
Yn y pwll mewn * irad boene.
Am roi ei hun ir diawl dan regu,
Wedi Crist a'i waed eu prynu.

Llawer un a fum f' a hela,
O dra malis i ryfela,
Er mwyn Tywallt gwaed y gwirion
A'i difetha heb achosion;

Nawr mae gwaed y rhain yn llafn
Am ddialau arnai'r filain.
Ac yn Cris ar y Cythrel,
Dalu i'w am fy nhrasel,

Bum yn gwest ar fywyd ganwll
Heb nac ofon Duw na'r gyfraith,
Yn Condemnio llawer Gwirion,
Ac yn cadw * Hofrudd, lladron.

Nawr mae'r * mawrddwyr dan ei hawl
A'r drwg ddynion sum f' a gadw,
Yn y pwll yn * llarpio f' enaid,
Mor ddifafar a'r Cythreillaid.

Lerais ar fy ngwraig fy human,
 Orais fenthig wragedd arian,
 O'r rhain fy nawr im pwyo,
 O hwl uffern am eu hudo,
 Mae'r bastardiaid fôr i'n ennill,
 O'r arian hyn fel perchill,
 O yn llefain ac yn Crio,
 O'r Cythrel fy † nhormentio,
 Minne orthrymmais blant ymddifaid. † *Poeni*
 O bae farw un om deiliaid,
 O'r ddau ych fawr o'r arad,
 O'r naill o'r ychlen * freifad, † *Breſa.*]
 Nawr am dreisio'r fath wirionaid,
 O'r ddi † ffystir gan Gythreuliaid, † *Curir*
 O gan gwaeth nag y bydd † Tanner,
 O'r Pawl mawr yn ffystio'r lleder, * *Banner*,
 O'r yn † birio anwir ddynion, * *Lloſt*.
 O'r gwaith i dyngu'n udon,
 O'r peri'r rheini dyngu,
 O'r y fynwn ond eu dyscu.
 Y mae rhain fel haid o nadredd,
 O'r dda'n ôs yn Cnoi fy mhesfedd,
 O'r yn rhwygo'n doſt fy nghaloo,
 O'r eu dysgu dyngu'n udon.
 Minnau elwais bobol wision,
 O'r hiau'n || fwrddwyr, weithiau'n lladron || *Lladri*.
 O'r enllibiaid wyr a gwagedd;
 O'r ddim achos ond fy'nshawfedd,
 O'r dwais hŵr a llawer Cyflog,
 O'r fy ngwas a'r tlawd * anffodiog, || *Abegpau*
 O'r y berais i'r Tlawd fedd,
 O'r holl † beiniar heb un ben. * *Gynbail*
 Nawr mae gwaedd y rheini'n Crio, * *Gwlad*
 O'r drygwr am fy mhwyo,
 O'r im Gadw hŵr y rheini,
 O'r Andwyo'r Cyfryw dloſt. † *Andwyo*
Rhodfa

|| Llog.

* Trach.

mantni,

Rhoddais f' arfan gynt ar * occor,
 Ir dyn Tlawd fel cybydd * angor,
 Nes im lyngcu fedde'r tlodion,
 A'i handwyo a'm bargennion,
 Nawr mat llawer un o'r rheini,
 Ymma'n uffern yn fy mhoeni;
 Am eu gyrru i ledraffa,
 Gwedi f' occor brwnt eu difa.

Rhoddais ir Cylfreithwyr duon,
 Wabar fawr om dreisio tlodion;
 Mae'r Cylfreithwyr yn fy Hethau,
 Ymma'n uffern am eu llygru.

* Gorthrym
 Rhoddais gennad im holl weision,
 * Vexo pawb o'm Cymmydogion;
 Nawr mae'r gwelion am ei godde,
 Yn vexo'n doft fy enaid inne,

Prynais dir dan bris gan fagid,
 Cedwais beth ar lawb o'u Talled,
 Nawr mewn Carchar rwi am bydd,
 Heb fod gennif rôr i dalu,

Be bae ddimme'n abal prynu,
 Rhydd did im-mi om Carchardu.
 Am dwyn o'r pwll ir nef ole,
 Nid win abal cael o'r ddimme,

Nefais rybydd fil o weithie,
 Am roi dreisiais eilwaith adre;
 Minnau awn ir Tân uffernol,
 Cyn shown ddimme yn ei gwrthie,

Pan y gwerthwn wîan a llathu,
 Rhown gam bwyfau rhown gam fathu,
 Yn yr yd mi werthwn raban,
 Yr un bris a'r gwenith purjan.

Ac yn Erbyn Duw a'i ddeddfe,
 Cedwais amryw sort o bwyfse;
 Pwys rhy fawr, pan fawr yn gwrthie,
 Pwys rhy fach, pan fawr yn gwrthie,

Nawr se'm Curir ar fy 'nghloppa;
Gan y Djawl a'r pwysau mwya;
A phawb Eraill megis minne.
Y fu'n asfer anwir bwyse.

Ni adewais * bwynt o'r Gyfraith;
Heb ei thorri lawer Canwaith;
Mi ymdrois ym mhob rhyw bechod;
Nes i'r Angen roi im' ddynod,

Mi fynegais iwch yn oleu.
Dwedd y bum i byw hyd Angen;
Mi fynegaf i chwi weithian,
F'wedd im poenir dan law Satan,

Y mac'r pwll lle rwyf'n trigo,
Yn ddwsu iawn heb waelod iddo;
Ai holl * welydd fydd Cyn uchled:
Nid oes Gobaith Cael ymwared.

Y mac'r pwll dros fyth yn llosgi,
O dan poeth fel môr yn berwi;
Y mac' anal Duw ei hunan,
Ta ei drin fel môr o frwmstan

Gwedi nynnw'r Tan hwn unwaith,
Fyth ny ddiffodd hwn yr eilwaith;
Nid rhaid chwythu dim o hono,
Mae e'n Cynnu heb ei gyffro,

Y mac'r Tân dros fyth yn llosgi,
Ta dra ffyrning ac yn poeni,
Ac er hyn nid yw e'n treulio.
Mae yn difa dim ei iddo,

Mae'r un tân yn poen'r bobol,
Mewn dull a môdd neillduol;
Rhai yn fwy neu lai o'ronyn,
Ni y bythoi beiau'n gofyn,

Yr Haul a lysc y * Mwr o'r India, || Dyn da;
A fwy na'r rhai a drig yn Russia;
Dim boeth y lysc yn boethach;
Machod mawr o'r phechod byrrach.

* p'ng.

Dalc. 20. 3.

* Adrian.

Esa 30. 33.

Mat. 9. 44.

Mat. 10. 15.

|| Dyn da.

Mat. 22. 13. Nid oes yn y pwll yn Trigo,
Un heb rwyd ar draed a dwylo,
Mewn Cadwynau Tragwyddoldeb,

Mar. 25. 30 Am eu pechod a'n ffolineb.

Mae tywyllwch hefyd ynddo,
All pob rhai yn hawdd ei deimlo,
Ac er dechreu'r byd ni welad,
Ynddo oleu'r Hatl neu'r Lleuad,
Mae e'n drewi Cyn ffyrnicced,
Nad oes dim all drewi gaffed;
Er bôd miloedd yn ei nyddo,
Ni lanhawd erioed o hono.

Y mae prysed ynddo'n bwyttu,

Mat. 9. 44. * Consciens dyn heb gael ei gwah,
† Gwybod. Dydd a nôs yn fawr ei hawydd,
Ac heb farw yn dragywydd.

Y mae gweidi mil o filoedd,
O gythreuliaid megis lluoedd,
Yn * Tormentio'r rhai damnedig,

* Roen:
† yn amser. Ac heb orphwys * awr nac orlg.

Maent yn dyrnu ac yn pwyo,
Rhaf damnedig heb ddeffygio;
Ac Er maint y fôn yn ddial,
Byth dy chymmer yn ei † ahal.

* Enall.
* Paen. Y mae'r * Torment yn dragywydd

Ac ar bawb yn gyffredinol,
Yn Tormento pawb ar neilldu
Ymmhob aelod y fu'n pechu.

Y mae'r llygaid heb gael gweld
Ond Cythreuliaid Er ei Caffed.

Ac Eneidiau Rhaf damnedig,
Yn y pwll yn wylu'n ffyrnig.

Y mae'r Genau ynteu'n bwyttu,
Bastyt * lindys, bwyd o'r chwerau

* Pryfed. Ac heb yfed dim ond Gwaddod,
O ddigofaint Tost y Drindod,

Y mac'r *Clustian* hwynte'n gwranddo;
 Crech y diawl a'i blant yn Crio; *Luc. 13. 28.*

A thôst ochain rhai damnedig,
 Yn scyrnygu dannedd fyrrig.

Y mac'r *Tafod* ynte'n llosgi,
 Ac mew'n Brwstfan poeth yn berwi; *Luc. 16.*

Heb gael Cymmaint ag un dafan, *24. 25.*

O ddwr oer i ddofn'r llosgfan.

Y mac'r *ffroenau* yn aroglu,
 Gwynt y brwstfan o'r Carchardu, *Danc. 21. 3*

Jdd heb garthu etto Er *Adda*,

Ac yn drewi o'r fyrricca;

Y mac'r *Tradd* a'r dwylo hwyntau,

Gwedi Clymnu mew'n Cadwynau;

Ac heb Allel Troi na threiglo,

O'r lle'r ydys yn ei * brwylio. *† Poetib.*

Y mac'r *Dannedd* pawb yn rhingoian,

Yn scyrngu a'r fath * dwrddan, *† Swn.*

Ag y bydd Echrydus gennwn,

Wrando ei llais, na gweld ei fashiwn || *† Hagneddi*

Y mac'r pried Cäs anfarwol,

Yn Cnoi || *Confelens* pob anuwol; *|| cydnydd.*

Ac yn bwytta o llym Escymmyu.

Etto byth heb dori, newyn.

Felly pechod pob rhyw aelod,

Ag oedd gennif, noed fy nhasod;

Felly poenir fy aelodau.

Pob yr un ag amryw boenair.

Mae pob aelod yn poenydio.

Mae pob mann a dial arno;

Mae pob dial yn dragywydd.

Yn poenydio heb dim llonydd.

Ni bydd marw byth o'r prysyn,

Byth ni ddirodd Tán, yr * odyu; *† O'r calaf.*

Ni ddaw Angeu ar y geisaf,

Byth i wneothur diwedd arnaf,

Ni bu'r diluw ond blwydd hynod,
 Na than *Salom* ond un diwrnod;
 * *Tr Alphs* Newyn *Egypt* ond faith mlynedd,
 Mae mhoen innau byth heb ddiwedd;
 Pe cawn rydd did o'm holl boenau,
 Am ben Can mil o flynyddau;
 Byddeu hynny gynffordd im-mi;
 Ond dros fyth mae'n rhaid im boeni;
2 Theff *3.9.* *T* gair byth sy'n torri nghalon,
T gair byth sy'n Cnoi' ngholyddion
T gair byth sy'n peri im-mi
 Fwyta 'mreichiau a gwallgofi.

Toft yw goddef hyn o gyftudd,
 Dan law Satan yn dragywydd;
 Y mae Etto beth fydd doffach,
 Colli'r Jesu a'i gyfeillach;
 Colli'r bywyd, Colli'r Goron,
 * *Gogoniant* Colli'r Jesu a'i Angelion.
 Colli'r nesoedd a'i 'rthialtwch.
 Colli Duw a phôb dedwyddwch;
 Melldith Dduw i'r dydd ym gael,
 Anad ddrwg i'r awr ym llunied,
 Uffern boeth im mam na byffe,
 Yn dwyn llyffant yn fy nghyffe,
 Gwae fi 'rioed na thorfei' ngwddw.

* *Godd.* Ar y ploccyn pren â bilwg,
 Cyn rhoi bron i fab awwadal,
 I ddigio Duw, i ddwyn ei ddial,
 Nid oes Cythrel na dyn icymmys
 Ymma'n uffern a'i holl dersyn,
 * *Gymn.* Na, bôut ar ei Cylch yn ô Gyngan,
 Yn fy mhwyo farw a bychan.

Nid oes enaid dyn er *alla*,
 Ym hwall uffern mewn mwy pon,
 Mewn mwy trallod mewn mwy pon,
 Nae y mae fy Enaid iunc;

Dymma 'nghystudd dymma 'mhoesfa,
 Dymma yngwewyr dymma 'ngwalefa
 Dymma'r cyflwr yr wi ynddo,
 Bob rhyw awr yn toff boenyddio
 O gan hynny fy 'mhum brodur,
 A phawb eraill fydd o synwyr,
 Cynarwch rybydd cyn del Anghu,
 Rhag i'wch ddwad lle rwy fiondu
 Oui byddwch edifeiriol.
 Hyddlon ufydd a Chrifnogol;
 Gwn na ddengys Duw yr dialau,
 I'wch fwy ffafar nag i minnau,

Ofer yw gweddio tros y marn

FYNG-HŶR a'm gwir anwylyd,
 Gofynloch gwestiwn hyfryd,
 Mae'n weddus im ym-mhlaid y ffydd,
 Roi ateb † prudd oi blegid.

† *Ddysfrth*

*Hyn ymma gwi'ch gofynlad,
 Al gweddus yw i'r ffeiriad,
 Weddio tros y marn'n brudd,
 To ei y dydd & departiad,*

|| *Tmadawlad*

Rwi'n ateb i chwi yn groyw,
 Na ddiodde'r Scrythur alw.
 Na gweddio na dydd na nos
 Yn ofer tros y marnw,

Heb 9 27,

** Porch*

Ballan

** gylwr*

Lac 16 22

Phil 1 23

Am 7, 10.

** marn*

*Mae Duw yn barnu'r Enaid,
 I'w nef neu uffern danbald,
 Tr awr yr el o'r Corph i maes,
 To ei ei gŵs a'i weibred.*

Mae enaid y dyn ffyddlon,
 Yn mynd o'i gorph yn union,
 I'r nefoedd at Angelion gwâr,
 Fel enaid *Lazar* wirion.

B b 3

M

Mac enaid yr anwylol,
In mynd i'r pull uffernol;
(Pan el o'r corph) i'r Tan a'r gwr,
Psal 16 11. Fel Enaid Deifas fydol.
 † parcb

Mac'r duwiol mewn dedwyddwch
 Gogoniant a * rhialtwch,
 Y fath nid rhaid iweh geisio mwy
 Gadawn ni hwy mewn heddwech,
 Nid rhaid gweddlo drostyni,
Danc. 7 13 Gan gystal yn eu helynt;

16, 17 Maeni hwy gyda'r Oen bob awr

Jac 16. 23. A Supper sawr fydd ganibyni.

byd 27 Mac'r enaid anwyl ynte,
 Yn gruddfan yn y poene;
 Ni ddaw hwn o'i boen a'i blâg,
 Er gweddi nag offymme,

In ol i un dyn farw,
A chael y farn yn groŵ,
Ofer yw i'r wlad ar plwy,
 † Sef poenau **Weddio mwy dros hwnnw.**

yr anwylol Pe ceisio Job neu Ddaniel.
 Neu Abram, Moesef; Samuel,
 Laesu'r boenfa yn y fflam,
 Ni chent ddim am eu trafel

Pe delei ffeiriad boll fyd,
I grio drosto yn daerllhyd
A'u Habenthan o bob rhyw,
 * Ni newidle **Ni alrie Daw moi ferdyd.**

ei farn Pe dele'r byd yn gyfan.
 A gweiddi am laesu'r boenfan;
Jac 16 24 Ni chae'n gwedi marw'r gwr,
 * dafn **Mo'r troppyn dwr yw safan.**

Prez 11 3. Y farn y saif yn ddilys,
Jac 1. 17 Lle cwympo'r pren se ergi,

Jac 1. 17 Ni newid Daw mor farn y rodd,
 Erloed ni i brodd ol mlyd.

Mac Duw yn ddianwadal,
 Farn y rodd fe i cynnal;
 Ni all y byd a'u hymbil taer,
 Nef na'r ddaer ei hattal,
 Yr amser i weddio
 Ydd cyn i ddyn * ddepartio, * Farn
 Gweddi gwedi marw neb, † lefban
 Ydd weddi heb || brefailio,
 Gan hynny rwi'n cyngkori,
 Bawb y garo weddi, * fynyd
 Gwisio hon tra yntho wies,
 Os cais e lês oddiwrthi. Eja 55. 6.
 Cais wisf cais oel cais ôleu,
 Cais rās cyn delo'r Angeu.
 Ni chair gwedi passio'r dydd,
 Mor dwr os bydd e'n eisie.
 Gan hynny cyn || departio, ‡ marw
 Ni ddylem bawb weddio,
 Dyna'r pryd heb ddim o'r ffael,
 Mae inni gael ein gwrando,
 Cyn marw y mae inni,
 Ennill nef neu cholli,
 Gwedi marw ni chaiff ffel, I Cor 9. 28
 Ond barn yn ol ei frynti, Lac 13. 27.
 Cyn marw mae * repentio, * Edifarb
 Tra'n ddydd y mae ymgweirio.
 Pan el hi yn nos medd Christ ei hun
 Ni all un dyn mor gweithio.
 Mae Christ yn erchi'r treisiwr, Joan 9. 4:
 Gytuno a'i wrthnebwyr. preg 9. 10
 Tro ar y ffordd cyni delo'mlaen; mat 5. 25
 Rhag mynd o flaen y Barnwr. 26
 Rhag rhwymyo ei draed a'i ddwylo. * Hafol 30
 A'i dafu i gael i * frwylio; affect
 O eisie gwneuthur iawn mewn pryd
 Nef tynn y byd oddiyno.

S Sam 12

33,

Fe wyddet Dafydd Frenin.

Pan ddarfu am ei blentyn

Mae ofer oedd gweddalo mwy

Dros bwnnw drwy bwr ganlyn.

I ddangos hyn mor ofer.

I un rhyw ddyn i arfer.

Gweddi gwedi marw'r ffrind,

Yn ol ei fynd iw esmwythder

Am hyn nid oes gweddio,

Dros ffrind yn ol departio,

Yn mae'n credu fynd yn noeth.

I affern boeth i dario

Nid oes i neb ond deu-le,

I fyned gwedi Ange,

Nes ac affern medd gair Duw,

Tan pŵr nid yw ond chwedde,

Nid rhaid i neb weddio:

Dros un a i'r nes i drigo.

Os ydych chi'n gwana ei nyth.

Ni ddan i byth addiyno.

Nid oedd ond gweithred ofer.

A wnaeth i'r ffeiriad arfer

Gweddi tros y marw mŵd.

I dwyllo'r byd di bryder

Nid ydyw'r ffeiriad gore,

Yn godde'r fath weddie;

Nis gwana ond rhyw offeiriad yn fôr.

Sy'n serchu'n ol y ddimme

Mae dyled ar bob ffeiriad,

Roi diolch am 'madawiad

Pob dyn duwiol yn * ddi-ddoi,

Mewn gobaith o'i gysodiad

Ond am weddio drostyng

Yn ol eu cladd a'u terfyn,

Peith diles gwaharddedig yw

Nis gwana ond rhyw ofer-ddyn

Wel dymmai! chwi attebi;
 Yn cwestiwn mewn ffyddlondeb;
 Iw to gyunydd ar eich ffydd,
 Gwyl ya brudd i'ch hwyneb,

Cyngor Mr. Prichard i'w Fab

Ami barch er cariad Dduw,
 Cofia byth tra fydddech byw,
 Osi Christ ar ben dy linie,
 Trech om golwg oddi cartre,
 Galw'n * brudd o ddysfoder calon, * *Oddi*
 Dy Ddud a'rh Brynwr tirion,
 Amd' amddiffin nos a bore,
 Pob drwg trech oddi cartre
 Pwyg dy ddeu-lin cod dy ddwylo;
 I yn graff dy lygaid arno,
 A'i rym a'i ras a'i ore,
 Dim trech oddi cartre
 Felly ceidw Duw di'n wastod
 Pob niwed a drwg anffod;
 E m edli ddim yn eifio
 Sam bach tro oddi cartre
 Gria ar Dduw am help i ddysgu
 Osi Christ a'i wir wasnaethu,
 Yn blentyn yn dy foethe;
 Amd' swydd trech oddi cartre,
 Ifer ofni Duw yn ai ganlyn.
 Dy Jeuegetid trech yn blentyn,
 Byddi & siwr mewn gradde, * *Yn*
 Duw yn hen wr gartre,
 Yn llawen ar dy Lysur,
 Yn * glice ac na fydd segur, * *Yn*
 Amd' gwardd ar hyn id weithio,
 Peth trech oddi cartre.

Cy

† *Hyfryd*

Cyn bech lagnu tatô'r delyn,
 Cân fy psalme sy'n ei chanlyn,
 Fe fydd hynny † ddifyr weithie,
 I Sam bach tro oddi cartre.

Cân fel crieedd ar bob cam,
 Gwachel wylo, am dy fam
 Duw fydd mam a Thad or gore,
 I Sam bach tro oddi cartre,
 Duw roi i ras a'i fendith itti.
 Duw'th gyfwyddo iw addoli,
 Duw fo ceidwad nos a bore,
 Ar Sam bach tro oddi cartre.

† *Hyfryd*

Cod y bore ar y parwr ddydd,
 Am y cynta a'r Ebedydd
 Hynnyth helpa i gael hir iechyd,
 Dyse a dawn a chyfoeth befyd.

† *Hyfryd*

Gwisc yn * eîgud dy holl ddulla
 Dôd y rhain yn gryno am danad
 Nâd fod bwttwm heb ei gaud,
 Cyn y casto neb dy weled.

Golch dy wyneb erib dy ben,
 A'th gwff yn lân a'th fond yn wen
 A'th drwssiad oll yn dra threfnus;
 O flaen Duw mae hynny'n weddus.

Gwell ymdrwssio Dôs i'th weddus
 Yn ddi aros gochel oedi;
 Cwmp o flaen Duw ar dy ffinie,
 Cyn y gwlychech di dy ene.

† *Hyfryd*

Pan y delech o flaen Duw,
 Meddwl Sam mai Brenin yw,
 O flaen pwy mae'r holl Angelion
 Yn ymoftwng mewn mawr ofon.

† *Hyfryd*

Dere dithe ar dy ddeu lin,
 Sami bach o Flaen dy Frenin
 Ac na chytgam wrtho yngin
 Heb enghydedd parch ac ofan.

At dy linne cōl d' olygon, *Psal 95, 6;*
 dy nefol Dād yn * con, ** Hys*
 nac ofna ofyn iādo;
 peth ag sydd raid it wrtho.
 Er bōd Duw yn *Frenh* grymmus,
 alluog anrhydeddus,
 er hyn mae Chrīst yn dwedyd,
 Duw mawr yn Dād id hēfyd.
 Galw dithe ar dy Dād, *Mat 6 9*
 a ro'i itti ddawn a rhād.
 a phall e ond ei geisio
 māt y fo rhaid id wrtho,
 O bydd arnat ddim ar wall.
 yn dier ac na fyn ball *Psal. 34 10*
 gm Dduw y dyn y geisio,
 daer bob awr am gymmorth gantho. *Jac 5, 16.*
 Eis ei gymmorth ac fe ddyn,
 arno ac fe wrendu. *Psal 18, 30.*
 di ynddo dy ymddiried,
 feth geidwr rhag pob niwed,
 Dduw se'ib gofia dlike,
 ei edy arnat ei se:
 wafnaethu'r se'u gwasnaethu,
 ddirmygu'r se'u ddirmyga.
 O gwasnaethu Dduw yn wastad,
 ymmer cymmaint * garc am dapad, * *Gofal*
 fad fac ef heb un plentyn,
 rydi i garcu drostyn.
 Meddwl dithe *Sams* bach
 gefnog p' un ai clas ai iach
 wafnaethu Duw bob amfer,
 a nos with gwrs ac arfer,
 arferu nawr yn blentyn.
 aethu Duw yn brudd a'i gaulyn,
 er hen ni' elli beidio.
 wafnaethu byth tra gauto
 Duw

† arfer gon-
 chymunedig
 gan Dduw
 Dlh 22, 6.

Duw ið liti rym a gras,
I fod iddo byth ya was,
Nes y caſſech yn y diwedd,
Yn y oſoedd fod yn Tſedd,

Gweddſi Mr, S. P.

34c 1. 17,

A Rglwydd rhoddwr pob daioni
Brenin nef a Thad goleuni,
Gwel a gwranddo weddi egwan,
Blentyn bach o ddeng-malwydd oedd
Rwy fi'n dwad ar fy neu lin,
O'th ſtaen di ſyngraffol Freni,
I ſegian arch ar dy ddwylo.
Er mwyn Chriſt na phall i'm honn
Di orchmynaiſt immi ofyn.

† Gofyn

Mat. 7. 7. 8.

1 Bren 3

Di addewaiſt roi ond * canlyn
Canlyn rwyſi na phall immi
O'r un arch ag wyſi'n erchi.
Soloman gynt y Brenin hyfryd,
Y geisſe un arch Doeibineb genoyd
Ac di roddaiſt ei Arch iddo,
A llawer mwy nag oedd e'n geisio
Jacob ynte geisiodd genoyd,
Fwyd a dillad nes dychwelyd
Ac di roddaiſt hyntny iddo.

Gen. 28 20.

Gen. 32 10

A llawer mwy nag oedd e'n geisio
Minne fydd yn dwad attad,
Ar fy nau lin anwyl Gſidwad
Geisio genoyd arch trwy weddi.
Er mwyn Chriſt na phall hi imi
Nid wi'n ceisio golud bydol,
Uchelfaint, na phleſer cnawdol,
Ond yn unig gras a gallu,
Byth fel Chriſtion i'th wafnathu

6 meluſder

yn ras a grym i minne,
 yn blentyn gwympe i ddechre;
 wnaethu mewn gwir grefydd
 i feru yn dragywydd
 i'm dreulio dyddie'm i'ngŵed,
 yn oferedd * rhwyf a rhydd-did;
 i'w plir immi yn fy nghryfder,
 addoli fy'ngreawdwr
 i'w dryfflor dy ddaioni
 i'w ras a deall immi,
 i'w blyd bach dy wir gydnabod
 i'w Daniel gynt a'i || gyfod,
 i'w y prophwyd ynte;
 i'w blyd bach ith wir addole;
 i'w ras fel Jerem immi
 i'w blyd bach ith wir addoli,
 i'w ras fy'w offwm ith wafnaethu;
 i'w ras i'w i'ngŵed yn ddihiiraethu
 i'w blyd grasol derbyn finne,
 i'w wafnaethu yn ddiamme,
 i'w dderbynalit Samuel gynta;
 i'w wafnaethu ar y i'nga,
 i'w ras oedd ef, yn ei siacced,
 i'w blyd bach yn dechre cerdded;
 i'w derbyn finne Arglwydd grasol
 i'w wafnaethu mor naturiol;
 i'w glura dy hun immi,
 i'w ras gallwy'n fach d' addoli,
 i'w ras * fwrneisia fi'n ddigonol,
 i'w ras dawns sy'n aughenrheidol,
 i'w ras gaffel bod yn enwog,
 i'w ras i'ti'r holl-alluog,
 i'w ras lygaid syng wybodaeth.
 i'w ras o deall helacth,
 i'w ras rhwyf yn dra pherffaith.
 i'w ras dargel yn dy gyfraith

* Gorm
 dedd,

Dan. i
 * I (an)
 oedd o'r ras
 oedd ras ar ef
 Jer 1.

Rhof 12 1, 2

I Sam 3

|| Cyflawn

Philemon 18

Nynn

Nynn syng halon a gwreiddion
 O'th wir ras tra fyddwin fachgen
 Fel y lluscoi byth yn wrefog
 Yn dwyn † zel i'r holl-alluog
 † *Amgylch-
fryd.* Cwedd am calon a marwolaeth
 Oddi ar d' allor tra fwin Blentyn
 Fel y galwi draethu'n ole,
 † *Esaï 6.* Dy fawr glôd tro chwyth im gen,
 Rho im bwer i ddeallu
 Dy wir air, a'i iawn ddoe barthu
 Fel y gallwi iawn ystyriad
 Beth sydd dda ar les fy enaid
 † *Exempl.* Gwna fy byth yn batrwn ddrwg
 Yn f' ymddygiad i'r holl bobol
 Can fyw'n sanctaidd, yn fy rachu
 † *Ysai 40.* Ym mhob † pwynt o'm dechae im diw
 † *Deilysiad.* Dymma f' arch a dymma † nghen
 Dymma'r rhoddolad a'i el o'm
 Er mwyn Crist, a phall i'mmi
 Ras yn blentyn i'f addoli.
 Nad im draulio dim om hamfer
 O hyn allan byth yn ofer
 Ond par immi draulio'n wastad
 Ynghyleb y peth y berthyn attad
 Tywallit fendith ar fy nhrasel,
 Par im ddyfsgu yn ddiogel;
 Rho im gymmorth i ddeallu
 Ac i gofio'r peth wi'n ddyfsgu
 Bid dy lygaid im diwallu
 Bid d' Angelion im castellu
 Bid dy yspryd im cyfrwyddo
 Bid dy ras im cynnorthwyo
 Clod iti a gras i minne,
 Mawl im Brenin nôs a bore;
 Gwir ogoniant yn dragywydd
 Yn im Breglwydd am Aethbydd,

Cyngor Arall.

A *phampra'r corph i ladd yr enaid † Na wna
 Na ddigia Dduw, † bleisio diawladau yn rhy
 werth y nef i brynu datar; *fawr o'r*
 phocha mwy rhag bôd yn difar, *corph*
 le caet beunydd fwytta Manna, ** Ryngu*
 felid fwyd lanw'th fola; *bodd*
 wyt nes, o dae'n ol hynny.
 Iall uffern i newynu?
 le caet yfed gwyn yn ddiod, *6 Scarlet*
 i * porphor fein yn wastod, *main*
 i'w droed ar warr Brenhinocdd,
 wyt nes o colli'r neioedd?
 le caet berchen aur yr India;
 i'w holl fyd a'r tiroedd tecca;
 y dâl it hyn o wagedd? *Mat 16-29*
 chollu d' enaid yn y diwedd.
 le caet orwedd gyda Fennas
 i'w gorph o'r * ffeindia gerddwys; *6 Goren*
 yw d' ennil am dy drasel?
 mynd d' enaid gan y cythrael,
 le caet bawb i * ffysto'th gefen; *† Taro*
 i'w byd i'w sirio'n llawen,
 wyt nes er hyn o * ffattrio ** Gwenbel-*
 Duw withyt wedi digio. *iblo;*
 Gwell gwasnaethu Duw na'r byd,
 i'w ffwyno'r corph na'ib ddamnedd
 well trasel byrr na phoen tragywyddol
 well Bara a dwr na gwledd uffernol.
 Gwasnaetha Grist, rhyfela a'r cythrael,
 i'w Goron am dy drasel;
 Gsapa'x cnawd i gadw d' enaid † ffwyno
 i'w ran o'r wledd fendigaidd, *Aebryn*

Adwyn Mr. Prichard ynghylch Tre Llandysfri, a'r Rybydd a'r gyngor a'i lldd.

M Enw i'w Tre Llandysfri
 Pwysfodd Duw di yn dy fryn
 Ni chodd ynod ond y Sorod,
 Gwachel weithian rhag y drindod
 Gwizlen dōst fydd barod itti,
 Er ys dyddie am dy frynti;
 A'th anwiredd sy'n cynnyddu;
 Gwachel weithian gael dy faeddu;
 Hir i'r crys Duw heb daro.
 Llwyf y dial pan y delo:
 Am yr echwyn a'r hir scori,
 Och! se dâl ar un waith isti.
 Mae'n rhoi amser itti wella;
 Mae'n rhoi rhybydd o'r helaetha;
 Cymmer rybydd tra fo'r amser,
 Onid e gwae di ar fyrder.
 Pa hwyf mac Duw'n aros wrthyf,
 Am ddifeirwch, a gwell fywyd,
 Waeth waeth, waeth waeth yw dyfuch
 Ond gwae di pan ddol y diwedd
 Lle bo Duw yn hir yn oedi,
 Heb roi dial am ddrygioni,
 Trymma oll y fydd ei ddymod,
 Pan y del i ddial pechod.
 Gwachel dithe ddial Duw;
 Fe ddaw ar frys er llafed yw;
 A'i draed o wlan, a'i ddwrn o blw
 Lle delo'o llaw, se dery'n drwm.
 Tebyg ydwyt i Gammorrab,
 Sodom boeth, a thre Samaria
 Rhai na fynnent wellhau hyd naw
 Nes eu throï yn llwch a lludw.

Tebŷg ydwyf ti i Pbaras
 Oedd a'i galon gwedi cryo,
 Rhwn na fynne wellhau ei fuchedd!
 Nes ei blagio yn y diwedd,
 Cefaisf rybydd lawer pryd,
 Nid yw cyngor * moethyn ŷd;
 Nid oes lun it wneuthur eigus,
 O! gwae di y dre anhappus

† Tmbeu
 rhyn iiii

Bore codais gyda'r ceiliog
 Hw ddilynais byth yn d' annog
 Doni at Dduw oddiwrth dy franti
 Ond nid oedd ond ofer immi.

Cenais itti'r udcorn aethlyd
 O farf Duw a'i lid anhyfryd,
 Hw ddibuno o drym gwsc pechod!

Qwam er hyn wyt ti yn wastod,
 Minne'th * Lithiais a disgil.

Addewidion yr Esengyl;

Yn swyn i'th wawdd i edifeirwch:

Ond ni chefais ond y tristwch,

Mith fygythais dithe a'r gyfraith,

A dialu Duw ar unwaith

Geisio ffrwyno d'en rhag pechu.

From a ffol wyt ti er hynny.

Cenais bibe, ond ni ddawnsiaist,

Toll gwynfannais, nid alaraist:

Cefaisf trwy deg, a thrwy hagar,

Ni chawn gennid ond y gwatwar.

Beth a alla'r wneuthur weithian;

Ond i thynnu i ochor ceulan,

I wylu 'a deigrati gwaed pe gallwn

Weld dy arwain tu ar * dwngiwn

P-y na wyle weled Satan,

Yn dy dynnu wrth ede Sidan,

Yn dy dynnu yn dragwyddol,

Yn dy dynnu a'r * bait o blesser cnawdol

C c

* Ddenais
 tyrnais
 trwy deg

Mat 11 19

* Ufferu

† Abund

Esau

- Efan werthe ei difeddiarth,
 Am phiolaidd gawl yslowaeth;
 Dithe werthaist deyrnas netoedd,
 Am gawl brâg, do, do, om hanfodd
 Dymma'r peth sy'n torri'oghalon,
 || *Aflan.* Wrth dy weld di nawr mor *ffuriosus
 || *Tydiolaethu* Orfod *prafio hyn yn d' erbyn
 Dydd y farn, heb gelu gronyn,
 Tost yw gorfod ar y Tad,
 Ddydd y farn heb ddim o'r gwâl,
 Tydiolaethu o led Safan,
 Yn erbyn brynti ei blant ei hunan.
 Hyn y fydd, a hyn y ddaw,
 || *In ebrwydd.* Oni wellhau *maes o law;
 Er mwyn Christ gan hyrwy gwell,
 Rhag i ddial Duw dy ddaw
 Gwisca lenn, a sach am danad,
 Wyla na bo'th welu'n nofiad;
Jos. 2, 12, 13 Ac na fwyta fwyd na diod,
 Nes cael pardwn am dy bechod;
 Cur dy ddwy-fron, tynn dy wall
Ezra. 9, 3. Wyla'r deigre dwt yn hallt:
Luc. 18, 13. Chia'n ddyfal iawn, * *peccati,*
 * *peccatis.* Arglwydd madde meiau immi.
 Bwrw ymmaith dy ddisceithdra,
 Twyll, a ffelfedd, a phutteindra;
 Gad dy fedd-dod, cladd dy frynti,
 Mae Duw 'n gweld dy boll ddrygionl
Jer. 16, 17. Mae dy farn wrth ede wenn,
 Yn crogi beunydd uwch dy benn;
 Mae dy blant a phob ei reffyn,
 Yn ei thynnu ar dy gobyn.
 Gwachel bellach, dal dy law,
Ezek. 33, 7. Dial Duw fel bollt y ddaw.
 I ti it rybydd prudd fydd raid,
 Om chymni rybydd paid,

Achw yn Eglwyswr.

D Uw gwel drymmed yw fy nghalon
Weled faint pengledrwydd dynion

Cais eu harwain tu'r nesoedd,

Hyntau ant ir tân heb ddifodd,

Golchi'r * Moyrys du trwy Sebon,

Tu'r Iorddonen i ben Hermon,

Iw cyngori'r dyn pengaled,

Osi Duw a * charccu enaid.

Cais trwy deg, a chais trwy hagar

Oer cantu ir neidir fyddar,

Idon fynnech ar bren pdwr,

Ih ny ry 'ti ffrwyth na fwccwr.

Dysc a dangos, gwawdd ymhweddi.

Mib y fall, ni wella o'i fuchedd;

Ladd a'r gyfraith, gwawdd a'r fengyl,

Ni thry attad ond ei wegil.

Gollwng arno'r holl Brophwydi,

Ar postohon iw gyngori;

Nid gwaeth * ffysto pen wrth bentan, * *Curo.*

Ni wna ond y fynno ei hunan.

Gwae fynghalon drom gan hymny.

Na buaffe Duw'n gwylllyflu,

Fy rhoi'n fugail ar dda gwylltion,

Cyn rhoi im siars y cyfryw ddynion,

Y corr y dyn y gwenwyn lindys,

O'r blodeu yn goreu ei rels;

Ar dyn drwg a dyn ryw amcan,

O bur, eiriau Duw ei hunan,

Waith i Grist ein prynwr tirion,

Goli droffom waed ei galon,

Ar roi'n bridwerth dros ein pechod,

Fe fydd llawer bechu'n wastod,

C c 2

Waith

† *Dynion*
duon.

† *od yn*
ofalus am

Psa, 58 4.5.

|| *Gofal*

† *Flas neu*
ar-ogl.

End 4.

1. 6.

1, 2.

Waith bod *Noab* a *Lot* yn feddw,
 Waith bod *Jonas* hen yn chwernw;
 Fe fyn llawer droedro ei beiau,
 Heb ddilyn un o'i holl rinweddau.
 Pôb gwis gwyd yn awr y feder,
Mat 26 75 Dyngu a rhegu gyda pheder:
** bagad* Pam na welai neb yn medru
 Gyd pheder edifaru?

* Swrn fy'n dilyn *Dafydd Brophwyd*
 Mewn godineb, lle'i gwtadwyddwyd;
 Ond ni welai neb yn dilyn.
Edifeirwch Dafydd frenin.

§ Edifaru Un y ddywaid mi * *Repentia*,
Luc 12 20 Fy meic i gyd y fwyddyn nesa:
 Beth medd *Chrïst*, o's deiff dy enaid
 Heno nesa gan gythreiliaid?

Llall y ddywaid helwn heddu.
 Ni wellhawn ein beiau foru;
 Heno lladd y gwr yn feddw,
 Duw ble'r aeth 'difeirwch hwnnw!

Yn ol hwn y dwed y trydydd,
 Byt fac fy mai yn fwy na'r mynydd
 Mae Duw mawr yn fwy *Drugaredd*;
 Mi gaf bardwn ar fy niwedd,

Felly waith bod Duw yn rassol,
 Ac yn dirion i'r difeiriol.

Llawer dyn sy'n pechu'n *Sceler*,
 Heb wneuthur pris o'i gyfiawnder.

Exod 34 Er bôd Duw yn llawn *trugaredd*,
 6. 4. Yn hwyr ei lid, yn dda ei aminydd.

Nab 1. 2, 3 Etto er hyn mae *Chrïst* yn dwedw,
 Fôd Duw mawr yn gyfiawn helyd.

Heb 12 29 Duw sydd rassol, Duw sydd gwyn,
 Duw sydd swyn, a Duw sydd ddofon,
 Duw sydd ddof, a Duw sydd dda,
 Duw sydd hael, a chynnil helyd.

Mae e'n madde'r mil talentau,
 Mae'n gallu'r hatling weithian :
 Mae'n rhoi'r nef yn rhwydd i ryw un, *Mat 18*
 I'r Hall yn gallu'r * droppyn; *Mat 18*
 I'r rhai fyddlon edifeiriol, *Esa 38, 7*
 Mae Duw'n fyddlon ac yn rassol; *Jo 3, 36*
 Ond i'r fawbwyn, cas gwrthnyffig, *Psal 38*
 Mae Duw'n greulon, ac yn ffyrnig *25, 26*
 O herwydd hyn 'rwi'n cyngori. *† Gydyn*
 Naddilyner hir ddrygioni,
 Ond i bawb tra fyddont byw
 Dreulio eu hoed mewn ofan Duw:

Heb glynu wrth Grist heb adel i ddin
ein troi ni oddiwrtho

Os Tad, os mam, os mab, oc merch,
 Os tai, os tir, os gwraig trwy serch,
 Y gais dy droi, yn draws neu 'n drist,
 Oddiwrth dy gred ath serch at Grist,
 Gad dad i droi, gad fam i wylo, *Luc 14 26*
 Gad wraig i scoi, gad blant i grio,
 Gad dai gad dir, gad faeth, gad fywyd,
 O'n gado Christ, gad faint fydd gennyd,
 Bydd Christ yn dad, yn fam, yn frawd
 Yn graig, yn gaer, yn ffyrnd yn ffawd, ** Annyl*
 Yn gyfoeth mawr, yn lles yn llwyddiant,
 Yn bob peth * cu i bawb ai carant,
 Heb Grist heb gred, heb faeth heb fywyd
 Heb ddall, heb ddawn, heb nerth heb iachyd, ** gabaich*
 Heb * hôp, heb help, heb ras heb, sym,
 Heb ddydd, heb dda, heb Duw, heb ddin.
 Gwell Duw na'r nef, na dim fydd ymddi,
 Gwell na'r ddaer, na'r maint fydd ator,
 Gwell na'r byd, na'r olud yn,
 Gwell a dau well Dow na dim

- Gwell na Thad, na mam, na mam
 Gwell na chyfoeth, na Thifedhaeth,
 Gwell na Mari, gwell na Martha,
 Psal 27. 10. Gwell na dim; yw Duw gorucha,
 Dik 8. 19. Os Duw ddewisaiſt yn dy ran,
 Cel; Grif i'ſt gannal yw mab mair,
 Ps 73. 25. 26. Cel'r Salw i'ſt gylch, cel'r byd i'ſt lach,
 Roaf 1. 31. Cel'r nef i'ſt van cel'r fall i'ſt ofai,
 Pl 91. 11. 12. Di ddewisaiſt y rhan benna,
 Pan ddewisaiſt Ddau gorucha,
 Rhan na ddygir byth odd'arnad,
 Tra parhaffo'r haul a'r lleud,
 Luc 10. 42. Pan duo'r haul, pan wridio'r lleud,
 Pan syrthio'r fer, pan ofno bagad,
 Pan losco'n boeth y byd a'r bwer,
 Bydd dy ran dy yn ddibryder,
 Lwyn dy galon, na fydd wan,
 Cadw d'afel ar dy ran;
 Mat 2. 10. Di ddewisaiſt y rhan ore,
 Gwachel newid hyd at Ange,

Chriſt yn Bren y bywyd.

- D**ewch bob rhai at bren y bywyd,
 Dewch at Ghriftein Prynwyr hyfryd
 Mwynhewch y firwyth achredwch ynto
 Daf 2. 7. Chwi gewch rſs, a bywyd gantho
 Ps 3. 36. Dymma'r pren y dynn y dingod,
 A'r newyn du, a'r poen, a'r pechod,
 A'r melldith Duw, a'r loes wenwynig,
 Y ddaeth o fwyta'r pren gwardodig,
 O bwyttewch o'r pren yn ſhſd,
 Os nef y ddaeth, oddiwrth y Tad,
 Ta gyrru'n fach, i gadw'n bywyd,
 I ddiſt'n cliwant, i roi i'n Jeohyd,

ac ffwyth e'n ber, mae ddail y Jachus, *Luce 22 2,*
 yn well na'r Manna malus *Jo 6 35.*
 all newys byth, nac Angau. *49. 50.*
 dwbl'r dyn y ffwyty ei ffwythau, *† Afonydd*
 Christ yw'r Pren, Oh! dewch bawb atto
 ffwyth yw'r bywyd y fydd ynddo;
 dail yw'r gair, a'i gyngor Jachus,
 yn bywhau yr enaid clwyfus,
 Dewch bob rhai, sy'n flin eu cyflwr. *mat 11 28*
 Dewch at Christ, ein gwir Jachawdwr.
 Dewch i dderbyn gras ac Jachyd,
 Cymorth cynffordd, bawb o'r holl fyd.
 Dewa at y pren, bwytawn ei ffwythau
 Cynwenn ei ddail rhown wrth ein clwyfau
 A gwir Jacha, fe dyrr ein newyn,
 fe bair i'n fyw, dros fyth heb derfyn.

Christ a arwyddocanys wrth yr Oen pasg

Christ yw oen y pasg, a'n haberth, *1 Cor 5 7.*
 Christ yw'nhoen, a'n hofirwm prydferib
 Oen Duw, oen da, oen gwynni gyd, *Jo 1 29*
 sy'n tynny ffwrdd bechodau'r byd,
 Christ yw'r oen a laddwyd drosom.
 Christ archollwyd am y wnaethom;
 Ewaded gwerthfawr, (pan groes hogliwyd) *|| Cwydjan*
 Am ein beiau, a dywalltwyd. *mau*
 Blin a thost, a thrwm ac irad,
 Poen'r oen, am feiau's ddafad,
 Lladd mab Duw, at flaen yr hoelion
 Am bechodau meibion dynion;
 Adda'n hwyttu salau pechod,
 Dannedd Christ yn codde'r ddingcod,
 Dyn yn pechu, Christ yn marw
 lle bu cariad o'r fath hwnnw?

Och! Pa galon na thostru,
 Chwippio Chrifft am bechod Adda
 Ladd y Bugail am fai'r defaid.
 Crogi'r * Prins i gadw'r deiliaid
 Gwerthu'r Meistr i brynu'r gweision,
 Ladd y mab i gadw ei elynion,
 * Mwrddro'r meddyg, brathu ystlys,
 Gaei ei waed i helpu'r clwyfys,

† Diasol
 Gen 3 15

Christ a arwyddocawyd wrth y Sarpb Bres

Y Sawl y frathwyd gan y † ddraig,
 Dewch at Grifft Jeso, Had y wrag
 Fe drin y brath fe dynn y colyn,
 Fe rwym y ddraig, fe figa ei chobyn
 Rym ni bob rhai gwedi'n brathu,
 Mae col pechod gwedi'n gryddfu;
 Ni all neb ond Chrifft ein helio,
 Fe yw'r Sarpb bres, craffwn arno.
 Craffwn at Ghrifft a groeshoeliwyd,
 Fel y craffei'r rhai a frathwyd;
 Ar y Sarpb bres yn y diffaith,
 Fe a'r loes ar gwenwyn ymmaith,
 Os edrychwn arno yn * brudd,
 A chalon donn, a llygad ftydd,
 Er ir Sarpb a'i chol ein clwyfo.
 Fe'n lacha, ond edrych arno.

Oni ddewn at Ghrifft ar fyrder,
 I gael help rhag brath y wiber,
 Nid oes meddyg yn yr holl fyd
 Ond mab Duw all gadw ein bywyd.

Hymn neu gân ar Ddydd Nadolig. (C)

O B. Chriften ag fy'n clywed,

Am llais yn medru ystyried,

chi foliant gyda mi,

It un Duw tri gogoned,

schwach sich calonnau,

Cyd genwch Pŵl o Hymnau.

odd a mawl i'n Pryowr * cû,

Y Aned heddy'r borau,

dydd a dylen, a dydd a dylen,

Imroi i fod yn llawen,

padfori bôb rhyw awr

lin oedwad mawr a'n cefn:

dynma'r dyd y gared.

Drift Ceidwad, Cynffordd holl gred.

hag helpwr yr holl fyd :

A gwyn ein bydd ei weled.

gwyd eiddoedd dydd ei weled,
ymlaen i dydd y cafas.

Holl * grêd ei gwyn a'i burddas : 6

Yn y dydd y torrwyd pen.

Y Surph a'r filen atcas

Ynma'r dydd y cawfom.

Y gwynfed gynt y gollfom.

gywilyd kynt y golllom,
wy wall *Adda* ein Tâd cŵ.

Pan daeth *Christ* *Iesu* atrom!

...dattu Corijf Jefa attom:
...dattu Corijf Jefa attom:
...dattu Corijf Jefa attom:

Yn eidd y dydd y dorrodd
Yn eidd y dydd y dorrodd.

...llyg gynt a'n rhwydodd;
...ma'r dydd y barodd och

Yn y dydd y barodd och,
 I wiber goch a'n budedd.

Wider goch a n hudodd.
dyddyma'r dydd y gwed

Dydd y dydd y ganed
 Duw yr hâd bendigedig

... Duw yr had bendigedig.
... gwynt o bilydd ym...

newlyd gynt o hily wraig.

...rddraig oedd embed.

O moeswch i'n gan hyann,
 Sancteiddio'r dwthwm heddy;
 Er cof am bryowr yr boll-fyd,
 Y ddaeth mor ddryd i'n helpo.
 A nedwch i'n anghofio,
 Y ddyfal i fendithio
 Am y cymmorth mawr i gyd,
 Y gadd y byd oddiw'rtho,
 Ond moeswch i'n glodfori
 Ei enw a'i folienno,
 Dydd a nos tro yponi chwyth,
 A'r eitha byth o'n gallu
 A heddyw yn enwedig
 Yn gyfan ddydd nadolig,
 Cenwch nes dat seinio'r nef
 Gan lais eich llef caredig
 O'r canolad cynta'r ceiliog,
 Ymrowch i godi'n gefnog.
 I glodforu hyd y wawr
 * Eich prynwr mawr trugarog.
 A phan y torro'r wawr ddydd,
 Cyd genwch ar uchedydd.
 Fohant am eich * tynnu maes,
 O'r tywyllwch cās tragywydd
 A chenol dydd heb orphen,
 Fel ceiliog y fwyalchen,
 Cenwch Pŷalme iddo'n * glôs,
 Nes dycco nes y seren.
 A chw dyn o'r dechreu-nos,
 Yn ddyfal fel yr Eos.
 Cenwch. cenwch, nac orphwyswch,
 Nes gorphenno'r hir-nos,
 Ac felly nôs a bore,
 A chanol dydd yn ddie,
 Tienliwch y nadolig ddydd,
 * Ddyfal Mewn diolch * prudd a Pŷalme

* Mae r bai
 heb on goleno
 trug en bai
 en bunain
 Ps. 5. 40,
 * Ddyfal

A dymma'r dydd i'n prynwyd,
 A dydd i'n *reconfesthwyd,
 A ffryns a Duw ein barnwr prudd *Heddych*
 A dymma'r dydd i'n helpwyd. *nyd.*
 A dymma'r dydd a'n cododd,
 O offern hyd y befoedd;
 A dydd yn gwmaeth yn † Blant i Dduw * Cynnifer,
 Oud hyfryd yw withredoedd *at a'i dery*
 A dymma'r dydd sy'n rhwygo, *byniasant*
 Ein sach a'r dydd sy'n datro, *of. est a*
 A tristwch i lawenydd trwch, *reddes id-*
 O gorfoleddwch ynddor, *dym allod*
 A dymma'r dydd y xaned, *fol yn fel-*
 Oen Duw yr Idd bendiged, *bion i*
 Dymnu ffrwdd bechode'r byd, *Ddan, fel*
 Oedd gochi gyd fel scarled *ir lawl a*
 A dymma'r dydd gan hynny, *gredant yn*
 Y mae i'n orfoleddu, *ei enw ef*
 A mydd i Lyfleoedd Duw yn lân, *Joan i rz*
 Dan ddiolch a than ganu *nid i neb*
 A dymma'r dydd sydd inni. *arall,*
 Yn iddyfal i addoli,
 A sendithio bob rhyw awr,
 Am dan ei fawr ddaioni;
 A chofio'r modd ein prynodd,
 Trwy'r gwerth fawr waed y gollodd,
 O dan ei fron ar grog-pren croes,
 A'r chawerw loes y gafodd.
 Fel Pellean cariadus,
 Tuag at ei adar clwyfus
 A rodd gwaed ei galon i bur,
 I helpu frodyr nasus;
 A lawodd yr Angelion,
 A dwad at iddewon.
 A dymnu enaid dyn yn rhad.
 A gwerthfawr waed ei galon,

O'r gader ym mharadwys,
I'r ddairn se ddescynnwys.

I gymryd cnawd o Fair wern * dlo

* Ddug I farw dros ei * Eglwys,

Eph 5 25 Fe gymrodd arno'n tlodi.

Sef y bobol A'n gwaeledd a'n gofydi

ag a alwyd A'r holl ddial arno'r hun

neu a elwir i Y baedde ddyn am frynti

nn deb ag ef Fe wanwyd am ein beie,

ei hun trwy F' archollwyd am gamwedde,

ffydd ac i Ond trwy gleisic se iachaws

nyddbau id- Holl liaws ein pechode.

do mewn Fe Gollodd waed ei galon

cysawnder Ar Grog pren hefyd droffon

a sanctel- Ac se'n gwnaeth yn blant i Dduw,

ddrwydd Pan 'roddem yn elynion.

Fe'n golchedd o'n pechode

Fe brynodd ein eneidie,

† ni ddug Ac se'n dyg i deyrnas nef

Christ Er maint yw llef ein beie,

neb o honom ni i deyrnas nef ac yso byn a marw beb ffyddell

wch a sanctelddrwydd buchedd Mae duw yn dywedyd nach

yrbat anghysfawn etifeddu ei deyrnas ef. 1 Cor 6. 9 10. Yn

ese wedi syngu yn eilid na chânt ddyfod i mewn i'r or phwy

ef Heb 3 11 Fe ddywed Crist wrth y cysgyn enwch ym mairth id

wrbis chwi oll weisbredvyr anvuired Luc 13 27 Edrych

minne attom ein bunain a gochelwn aros yn ein pechode. Er

Grist ddyfod i gadw ptebadurlaid (ag fydd yn gwir greda)

se ddarst i dorri gwddug eu pechodau nbwy, 1, Jo, 3: 1

nad a neb ir nef beb ei sancteiddio ar y ddaiar. Heb 12

O moeswch i'n gan hynny.

Yn gefnog ei glodfori.

Ddydd a nos; chwi welwch pam

Mor rassol am ein prynu

A moeswch inni gadw,

Y gwylic fydd ar ei enw

Mewn duwiolder, rhinwedd, rhad,

Credigrwydd, cariad croyw;

A Moeswch inni dreulio;
 In Sanctaidd heb eu myrddo.
 Mewn oferedd yn y byd,
 Oed pawb i gyd sancteiddio.
 Trown heibio afreolaeth,
 I medd-dod a Phibyddiaeth,
 Ac awn ynghyd i Demel Dduw;
 Cans hynny, yw Cristnogaeth.
 Nid gweddaidd i gristnogion.
 Yndroi mewn beiau bryntion,
 A wylie Christ ein prynwr prudd,
 I modd y bydd Jddewon.

Oed treulio rhain yn sanctaidd;
 In sabor ac yn weddaidd;
 Mewn plant i'n nefol Dād,
 Mewn gras a chariad perffaidd.
 Ac arfer pob diwrnod,
 I ddyfal iawn i ddyfod,
 I Demel Dduw ai sanctaidd Dy;
 Bob thai dan ganu mawrglod,
 Nid edrych ar ein dwylo,
 An roi un Aberth iddo,
 Oed clod a mawl tu fewn ei Lŷs:

Cans hyn sydd felus gantho.
 O dewch iw byrth gan hynny
 An diolch a than ganu,
 A mawr ar fore a hwyr,
 I brudd iw lwyr folianu.
 O dewch iw Demel sanctaidd,
 I drefnus ac yn weddaidd;
 Glodfori enw Duw,

Cans hyfryd yw a gweddaidd
 Tra gweddaidd a pherthnasol;
 Bob rhyw gristion duwiol,
 Ein prynwr ddydd a nos!
 A farw dros ei bobol,

Psal 51 17
1 Cor 6 20
Rbas 12 1.
Micb 6 6.
 7, 8.

Rhaid wael
Dau ar gal-
on ar tased
ac ar bynyd,

Dymuna

Dymma i gyd y taliad;
Y diolch ar aberthiad;
Y mae'n disgwyl ar law'r i gwyb
Am dan ei gur ai gariad.

Gan hynny eutwch ddwylo,
A rhoddwch foliant iddo,
Yn ei Demel fawr a'i Lys,
Cant hyn sydd felus gantho,

A nedwch i ni yn unlle,
I gablu a'n geneue,
Rhag yn mynd yn waeth ein h'ed,
Na Suddas a'i bradychu.

¶ Cystor

I'r Tâd, i'r Mab, i'r Yspryd,
I'r Drindod undod hyfryd,
Y bo clod a molient mawr,
Bob dydd bob awr pob ennyn.

Cyngor i geisio yr Arglwydd Gefe Ghrif

O Cais gwr, na gwraig na phlentyn
Gael y bywyd mawr di deffyn,
Ceisient Ghrif fy'r bywyd ynddo.

1 Joan 5.
12,

Ac hwy gant y bywyd gantho.

Rhaid yw ceisio Christ yn gyntaf.

Lle mae'r bywyd yn llechu,

Gwael yw'r gwaith a thraws a thri,

Joan 14. 6.

Geisio'r bywyd nes cael Christ,

¶

Cais di Grist yn geidwad i'th.

¶ Tragonyddol.

Ac yn Arglwydd i'th Reoli;

Di gei'r bywyd & didrango ynddo.

Ac ni cholli fyth mo honno.

Oni cheisi Grist yn Geidwad;

* Llywodra-
ddur.

Ac yn * Llywydd parchus arnad,

Nid yw bosib it ddychymmig.

B' wedd y byddi ddyn cadwedig;

Pawb a chwennych gael wrth faru.

Ghrif fel Ceidwad pur i'w cadw,

Wth fyw ni fyn ond rhai o'r rhai.

Ghrif fel Arglwydd i'w rheoli.

Nid dy dwyllo Gristion anllad;
 Ni bydd Christ i neb yn Geidwad;
 Nid i'r dyn y gynnweddodd isfari,
 Grist yn Arglwydd i'r reoli.
 Rhwng na fynno ei reoli,
 A'r Air Duw, a'i yspird gwisgi,
 Nac edryched y dyn hwnnw.
 Gael gan un mab Duw ei gadw. *Heb. 5:9*
 Casu gan hyrwydd Ghriff yn geidwad,
 Ac yu Ben rheolwr arnad;
 Ni all un dyn gwnaed y fynno,
 Byd fod yn gadwedig hebddo,
 Ac caet i'r Byd a'r bethau curaid, *Luc. 19:17*
 Heb gael Christ i gadw d' enaid;
 Iech y dale y drwg syd trist.
 O'r colli d' enaid eisie Christ?
 Ac caet Ghriff heb ddim ond hyrwydd, *Gal. 2:19*
 Di gnt ddigon i'ch ddiwallu:
 Mewn gryuo yng-Hrist ei hun,
 O'r fydd raid i gadw dyn.
 Ochl na welit mor anghenrhaid,
 Yw mab Duw i gadw d' enaid,
 Ac na allt weithio fywaeth,
 Hebddo ddarn o'ch Jechydwriaeth.
 Ond bod yn rhaid ac yn gorfod,
 Amad geisio'r Jesu drosod,
 Weithio'r cwbwl ddechre a diwedd,
 Cyn y gallech gael trogaredd.
 O'r ni ddichon dyn nac Angel,
 Gwyllt na dôf nac un Anifel.
 Wellbau dim o'ch cyflwr truan,
 Ac cael gwellhad gan Ghriff i'ch hunan.
 Rhaid i'r Ghriff yn Dduw yn Ddyn,
 I ddwy natur dan yr un,
 Weithio pob darn o'ch baid bryniad,
 Ac bodloner Duw i' uchel-dad.

Rhaid

Rhaid i Ghrifft dy frawd ath Frenin,
 Weithio pob darn a phob tippin,
 O'r gwaith mawr o'rh Jechydwrtaeth
 Ni all eraill helpu ysywaeth
 O cais enaid dyn feddiannu.

* Er bod Christ a'i ddonie iwl ddiddanur,
 Chri yn dy Rhaid ir enaid bach ymgweirio,
 fod i lanhan Dderbyn Christ cyn delo attad,
 y pechadur Gwna dy enaid bach yn barod
 pan y mae I gael Christ i drigo ynod
 efe yn aflan; Gwedyn planna dy hun ynoddo
 esto nid A thynn räs a grym oddiwtho.
 yu efe yn dy Rhaid it wneuthur anwyl griffen,
 fod i ddidda- * Rwm i Ghrifft cyn del i'rh galon
 na pechadur A chymmhennu ei le yn bared,
 nes yn gynn Cyn y delo dan dy fargod.
 af ei sanctet- Ni all Christ nai yspryd sanctaidd,
 iddo ef, Aros byth mewm lle anghruaidd,
 Mat 9 31 O cais un dyn ei gyfeillach
 rbas 15 13 Gwnaed ei galon iddo'n lanach;
 Joan 14 23 Niddaw Christ ir galon aflan,
 Nes troi pechod oflyd allan,
 Ni thrig Christ lle bo afindid,
 Sanctaidd yw a glân ei yspryd
 Ni chyttunna Duw a Dagen,
 Christ a Beſial mewm un galon,
 Mwy na'r Dwr a'r Tan pan ddodur,
 I gyd aros mewm un lleſter.
 Ni all calon lawm o falchder,
 Dderbyn Christ nes ir arloeser,
 Mwy na baril llawn o blwcca,
 Dderbyn llaeth nês * ſento'r llaeth
 Rhaid ymado'n lân a phechod,
 A'i gafau, a'r lwyf ymwrthod,
 Cyn y gallo enaid un dyn,
 Gael cyfeillach Christ nai i dderbyn

* Bwrw
 allan

Rhaid ir enaid bach ymarllwys,
O bob pechod y mae'n gynwys,
Dd y gallo Christ a'i ddonie,
Llenwi'r enaid gwag ai rade.

Ni all un dyn dderbyn Christ
I galon arian druan drist,
Ner cymbenner hon yn gynta,
I gwiswi'r Brenin mwya,

Ni all un dyn wrth * gwrs natur, † Trejn
Gwennyth Christ er maint ei ddolur,

Nes del Duw a'i rās i gyffro,

A dwy yn dŷn o'i * anfodd atto

Nid ydych chi'n dŷn o'i * anfodd atto
Nid ydych chi'n dŷn o'i * anfodd atto
Nid ydych chi'n dŷn o'i * anfodd atto
Nid ydych chi'n dŷn o'i * anfodd atto
Nid ydych chi'n dŷn o'i * anfodd atto
Nid ydych chi'n dŷn o'i * anfodd atto
Nid ydych chi'n dŷn o'i * anfodd atto
Nid ydych chi'n dŷn o'i * anfodd atto
Nid ydych chi'n dŷn o'i * anfodd atto
Nid ydych chi'n dŷn o'i * anfodd atto

Duw o'i rās i uaws ei hun,

Syn cynnig Christ i gadw dyn.

Nid dim ond mwynder Duw yn unig,

Syn cynnig Christ i dyn colledig.

Nid oes dim mewn dyn all gyffro

Duw i ddangos ffafar iddo.

Duw o'i natur dda ei hun,

Syn rhoddi Christ i gadw dyn.

Mae Duw'n cynnig dwr y bywyd,

Gŵs a dawn a didrangc Iechyd,

Yn rhad yn rhwydd i'r dyn ai mynno

O daw at Ghrift a fyched arno

Mae Duw'n galw pawb yn rhin,

I fwyta * Manna i yfed gwin,

Yn rhad yn rhwydd heb aur heb arian

O at Christ y down dan drotan

Nid yw Duw yn gwardd i un dyn,

Dderbyn Christ ai gadw ai ganlyn

I mae'n gwardd i bob un wrthod,

I ffriddied y fof bēchod,

D d

Esa 57 25

Psal 24 9

† Trejn

* Er bod

* Er bod
* Er bod
* Er bod
* Er bod
* Er bod
* Er bod
* Er bod
* Er bod
* Er bod
* Er bod

Ph. 2 33

Daw 21 6

* ffr Christ

Esa 55 1

Esa 55 1

Er

Er bod Duw yn cyrrig Christ,
I bob pechadur truan crist,
Ni ddaw un er hynny atto,
Nes del Duw a bachi iw * lusco,

* Panydys yn dwedyd fod Duw yn llafgo dyn at ei fab Christ
elysyr yn fod Duw, trwy ei gyspyd a'i ras yn gwnedhwr
fydd a honorei hys yn annwyllyfgar, i fod yn awr yn enwlyfgar
i dderbyn Christ Can, 14.

Ni ddaw un dyn gwnaed y fyned
At fab Duw er maint ymgwneio,
Nes y tynno Tâd trugaredd,
Es at Ghrift i gael ymgeledd,

Jo 6 44
* Er
Zac 13.
Ni ddoe'r ddafad aeth ar ôddro
Byth i'r gorlan nes ei * chario
Na phechadur at ei geidwad,
Nes ei garrio fel y ddafad.

* Er
Gal 5 17
Ni ddaw lleidr at y Jestsus
Byth o'i fodd ond yn wrthwysedus,
Na phechadur * serch i fingo.
At ei Bryawr tîs ei lusgo

Y mae uattur yn gwrthnebu
Mae cydwysbod yn ei nadu,
Mae bechodau yn dwedyd wrtho
Ei condemnir os daw atto

Rhaid i Dduw'r Tâd agor llygaid,
Dyn i weld gofidi ei enaid,
A'i drueni a'i wael gyflwr.

Mat 26 18.
Mar 2 17
Cyn 'mosynno am Jacobawdwr
Ni ddaw'r iach i mosyn Meddys

Nes y gwelo ei glwyfo'n flyrnig,
Ni ddaw dyn i mosyn ceidwad,
Nes y gwelo ei gyflwr * i'rad.

* Test
* Cyflwr
Rhaid i'n weled i'n trueni,
A'n tôst gyflwr a'n gofidi,

A'r ddamnedig * Stâd i'n gael,
Lyn gweld effie Christ er sheitied

Rhaid i'r Tâd a'i Ais, a'i Ysryd,
 Oeso dyn i weld ei ofyd
 O y ceisio dyn di wybod,
 Rhod gan Grist i fadde i bechod.
 Rhaid i'r Tâd a bach o gariad,
 Oeso dyn fel tynnu dafad,
 O y delo un pechadur,
 Rhod Duw i geisio cyflur,
 Rhaid i Dduw droi'r galon garreg,
 Rhod galon gig mor * soft ar bloutg,
 Rhod dolorio i weld ei chyfiwr,
 Rhod mofynbo i ain Jachawdwr
 Rhaid i Dduw'r Tâd ddangos itti,
 Rhod ei ras ai dosturi,
 Rhod rhei fab droffod i'w groeshoelio,
 Rhod y llimentrech ddwad atto,
 Rhaid i'r Tâd fynegu itti,
 Rhod asfeidrol o'i ddaioni,
 Rhod mor barod yw i fadde,
 Rhod difekiol ei holl feic.
 Ai fod e'n gwawdd ac yn ceisio.
 Rhod pechadur ddwad atto,
 Rhod cyfran o'i drugaredd,
 Rhod ymwrthod a'i ddrwg fuchedd.
 Rhaid i Dduw orchymmyn itti
 Rhod boen mellthib drom a didri,
 Rhod yn Ghriff a ymddiried ynddo
 Rhod y * mentrech ddwad atta,
 Rhod Gwedi galw a Gorchymmyn,
 Rhaid i'r grassol dad dy ganlyn,
 Rhod at Ghriff i'w gymmodi,
 Rhod Dad nesol gwedi * Siomni,
 Rhaid dy ganlyn yn gartref,
 Rhod dy natur mor wrthod,
 Rhod y delech trwy * ymhwedd
 Rhod heddweh a thrugaredd

Hos 11. 21

Eze, 36. 26.
† Tanner,

† beiddlach.

Esa 55. 9.

1 Jo. 3. 23.

† beiddlach.

* deiffl arnat.

* gylf o'i

* ddisgolaist.

* ddisg.

‡ delfyf

* Brad-
wriactib

Ezec 33 11

2 Pet 3 9

Mat 23 37

† Gimmell

AEl 2 37

* cydnybod

Jo 6 44

* Allan

Eph 2 2

Rhaid i'r Brenin ganlyn Bradwr,
 Ac * ymhwedd a'r Trofceddwr;
 Cyn y delo i geisio pardwn,
 Am ei frad, a'i drais, ai * drefwn;
 Er nad gweddus iddo ganlyn
 Arnat ti sy'n pechu iw erbyn;
 Mae'n ymhwedd a thi'n deilwng
 Ddwad atto i geisio pardwn
 Gwedi'r canlyn, rhaid yw dangos;
 Ddaed amynedd Duw a'i ymarc,
 Mor ddioddefgar ac mor ddiddig
 Yw, i'r christion llaca, hwyr frydig;
 Ac mor bwyllog y mae'n edrych,
 Gan gyd ddwyn a'th feic'n fynych,
 A hir aros wrth dy leffer
 I roi ymmaith bob diffeithder
 Er dy * gathrain er dy gyffio,
 Er dy ganlyn a'th oleuo
 Ni ddoi byth at Grifft o'th bechod;
 Nes y pigo Duw'th gydwybod;
 A'th gyhuddo, a'th iag farau,
 A'th gondemno, a'th lwyr adu.
 Gan dy gonsciens dōst dy hunan
 Am dy fuchedd oflyd arian
 Ac er pigo dy gydwybod
 A'th gondemnio am dy bechod
 Ni ddoi byth at Grifft er hynny
 Nes dēl yspryd Duw i'th hynny
 Rhaid i Dduw a'i yspryd gwiw i
 Fwrw i * maes yn yspryd arian:
 Sy'n dy galon yn Teyrnafu
 Cyn y deilech help christ Jesu
 Rhaid i'r yspryd glan dy dynnu.
 A'th ryddhau, a'th lwyr waredu
 Oddiwrth satan, A'th gyfrwyddo,
 At fab Duw, cyn deilech atto

Rhaid
 A rhai
 A fan
 * Cys
 Plant
 Ym m
 Hyd r
 O blaw
 Mae d
 Yn llo
 Nid o
 Ond g
 Ni all
 Na dw
 Ddifo
 Nes d
 Rym
 Er Du
 Nes y
 Heldw
 Ni all
 Na ne
 † Recor
 Nes R
 Rym
 Am dr
 Ni dd
 Nes g
 Rym
 Yn pe
 Ni all
 Nes d
 Rym
 Ac me
 Nes d
 Nidda

Rhaid dy dynnu oddiwrth dy bechod, *Joan. 14 23*
 A rhaid puro dy gydwybod,
 A sancteiddio'r galon arian,
 * Cyn y delo Christ ith gyfran.
 Plant digofaint wrth naturiaeth,
 Yn ni bôb rhai oll y sywaeth,
 Hyd nis gwneio Christ ni, clyw,
 O blant digofaint yn blant Duw.
 Mac digofaint Duw mor greulon,
 Yn llosgi yn erbyn pechod dynion:
 Nid oes dim all ddosi ei llosgi,
 Ond gwaed calon Christ ei hunan,
 Ni all y dwr sy uwchlaw'r ffurfafent
 Na dwr y mawr, na dyfroedd Hafren,
 Ddissodd digter Duw at ddyn,
 Nes doso Christ a'i waed ei hun,
 Rym ni bôb rhai yn Elynon.
 I'r Duw mawr y barnwr cyfion,
 Nes y gwneio Christ ei hun
 Heddwch tēg rhwng Duw a dyn.
 Ni all dyn, na Diawl, nac Angel,
 Na nef na daer mi dweda'n uchel,
 † Reconseilio Duw a dyn,
 Nes Reconseilio Christ ei hun.
 Rym ni bawb dan felldith greulon,
 Am droffedu'r Gyfraith gyfion;
 Ni ddaw neb o dan y felldith.
 Nes gwaredo Christ e'n ddichwith
 Rym ni bawb yn weision pechod.
 Yn pechu beunydd bôb diwrnod:
 Ni all un dyn lai phechu,
 Nes dēl Christ ai Adgenhedlu.
 Rym ni bawb yn * flaf i Satan:
 Ac mewn Carchar tywyll, arian;
 Nes del Christ i ddwyn ei arse.
 Niddaw dyn y maes o'i grampe,
 D d 3

† *Megis*
didanwr
Eph. 2, 3!

Jo 1. 12.

Rom. 5. 1!
 10,

|| *Heddychu,*

Gal. 3. 10.
 13.

Joan 8.
 34, 26.

* *Carch.*
tywyll.

Luc. 11. 21.
 22.

Rym

- Rym'nî bawb yn slafs i'r cythrel,
 Ac mew'n Carchar ddi diogel;
 Nes del Christ i rwy'mo Satan
 Ni ddaw neb o'i deyrnas allan,
 Pe doe *Michael* a'i Angelion,
 I ymdrechu a'r ddraig greulon,
 Ni orchfyge byth mo hono.
 Nes doe Oen Duw i'w *gonegwetho.
 Rym ni'n euog bawb o Ange,
 Ac o'ufern boeth a'i phoene;
 Ni all un dyn ddiange rhagddynt,
 Nes gwaredo Christ ni oddwrthym,
 Fe'n conderaniwyd cyn ein geni,
 Bawb am drosedd ein rhiem:
 Rhaid cael cymmorth Christ yn gema
 Cyn cadwer un o eppil Adda.
 Ny chaiff un dyn gwnaed a allo,
 Fynd i Deyrnas Dduw i dario,
 Nes ail aner hwn yn hyfryd
 Gan fab Duw, a'r Dwr a'r yspyd,
 Rhaid i Grist ein Adgenhedlu,
 A'n ail greo an newyddu.
 Cyn y callo un dyn cawdol,
 Etifeddu'r Deyrnas nefol.
 Ni alle neb orchfygu'r ddraig,
 Na figo ei siol am dwyllo'r wraig,
 Na'n tynnu maes * o'i dywyll gorha,
 Ond Hâd y wraig, mab Duw ei hunan,
 Ni alle neb roi rhan o'r fendith,
 Na'n tynnu maes o dan y fellldith,
 Ond *Jesu Grist* yr Hedyn dinam,
 Oldawodd Duw o lwyne *Abram*,
 Ni alle un creadur hynod,
 Eio tynnu maes o danedd pechod,
 A'n dwyn i'r nef at Dduw i dario,
 Ond *Jesu Grist* ys unig Sile,

Duw ddug *Israel* trwy iwa Moesâs; † *Jesús* creâ
 O gramp *Pharo* i *Gannan* gyanas; *duw* ni *ni*
 Duw trwy *Griff* a'n harwain; *sinne* ynddo ac o'i
 O gramp *Satan* i'r nef ole. *edifar* bawn
 Y *Neidir* brêr a helpa'n elscyd, *ni* am ein pe-
 A rhai a frathe'r *neidir* danllyd, *chodan*, a
 Y *Christ* a'i waed a helpa'n fuan, *bod* yn *afydd*
 Yr enaid prudd a frathe *Satan*, *iddo*
 Gwaed yr oen y gadwe'r *Angel*, *Heb* 5. 9.
 * y maes o'r tai rhag difa *Israel*; *Exod* 12
 Gwaed mab Duw a geidw *Satan*,
 Y maes o galon pawb a gredan.
 * *allan*
 Fel y tynnodd *Dafydd* symmus,
 Qon o eneu'r llew afradus;
 Felly tynnodd *christ* ein Bugel, *Act.* 26. 18.
 Enaid y dyn o eneu'r cythrel; * *jesu*
 A farwolaeth laddodd *Samson*, *credadyn*
 Y rhai pennu o'i elynion;
 A'i ddioddefaint laddodd *Jesu*, *Barn*, 16,
 Angen pechod, Diawl a'i deulu 30.
 Mient hwy'n farwol gwedi clwyfo,
 Er bod chiwythiant ynddynt etto; *2 Bren.* 5.
 Ni all eli sy'n yr boll-fyd,
 Iachau eu clwyf na chadw i bywyd,
 Nid peid dim y olche *Naaman*
 O'i glwyf gwan ond dyfroedd *Jordan*
 Nid oes dim a'n golcha pinne,
 Ond gwaed *Christ* oddiwrth ein bŷe.
 * Helodd Duw ei *Angel* hysgud † *dansontid*
 I ddwyn *Sadras* o'r ffwrn danllyd; *Dan* 3.
 I'n dwyn ni o ffwrnes *Satan*.
Jonas a fu ym mol y *Mosfil*,
 Dridie a their nos mewn nawr beril
 Felly bu ein prynwr hygar,
 Drofom ninne ym mola'r ddaiar

*Gen, 22,*Fel offrymmodd *Abram Isaac*;*I Isabosa* at ben *Morlas*;

Felly offrymmodd Crist ei enaid;

I Dad cyfion dros ei ddefaid,

'Neb a ymolcho ym mball Bethesda;

Joan. 5:

Fe iachaid o'i glwyf pwy bynna:

'Neb ymolcho yng waed y cymrod,

Fe iachair o bôb rhyw bechod,

Gwaed y Pelican sy'n helpu,

Ei Adar gwedi'r Sargh eu brathu;

Gwaed yr oen all gadw'r Christion;

Gwedi bechod frathu galon,

Ysai.

Yr Unicorn a'i gorn y* helpu.

'R Dwr lle chwdo'r Sargh ei chylla:

Christ a'i waed all cadw'r enaid,

Lle chwdo'r Sargh ei wenwyn embail

*Aior gwllyddus i ni writhod,**Un mab Duw i fod yn bried**A phe palle mereb rhyw feger,**Gen, 28 12,**Fod yn wraig i Frenin Lloeger.*

Nid yw bosib i neb ddringad;

I'r nef uchel uwchlaw'r lleuad,

Oni chymmer yscol Jaco,

Rhon yw Crist i ddringad arno,

† Corusensis.

O gan hynny llef yn † irad,

Am gael gafel yn dy Gerddwad:

Nad ir Byd na dim fydd ynddo,

Beti a golli d' afal arno.

Psal 42. 1.

Llef am Crist fet hydd am afon,

Cant 5, 8,

Mofyn Crist a phob floddolion,

Cris e'n ddyfal nes y cassech,

Cadw dy afel pan canfyddech.

Cyn y gallech chwennych Christ.

I gadw d' enaid ttuan trist,

Rhaid it weld, fod grâs a gallu,

Gan fab Duw i'ch gadw a'ch brynu.

Rhaid

Rhaid it weld fod Christ yn risol;
Yn Dduw, yn ddyn, yn rymmus hollol;
Yn well na dim, yn rheitiach wrtho;
Na'r byd i gyd, a'r maint sydd ynddo,

Rhaid it weld fod Christ yn rheitiach,
A well ymbell, yn werthfawroccach,
Na'r byd, a'i bethau darfodedig.
Igdw d' enaid bach o'i berig.

Ni all y byd, a'i werthfawr bethau;
Bynnu d' enaid byth o'i boenan;
Fe all Christ ei ddwyn i'r nefoedd
Ogafangau'r Sargh a'i twyllodd,

Fe all Christ a'i maed ei olech,
O'i becodaen fel y lili,
Er eu bod mor goch a'r scarled.

A'i glanhau mor wyn a'r soled
Fe all Christ dy Ail t reario,
Yn ddyn newydd er dy nyrdde,
A'rh gyfnerthu tra fech byw,
I'fyn mewn statar dyn a Duw.

Fe all Christ dy lwyg * ffurneifio,
A'grai a grym, i lynn wrtho.
A' dyfe, a dawn a gwir wybodaeth,
I'wchbio gwaith dy techydwrleith

Fe all Christ h recysro itti
Faint y gollodd dy * rieni.

A' rho itti || siwraeth fywyd,
Nas gall Satan ddwyn oddiwrthyd.

Fe all mab Duw gadw d' Enaid,
Er ei fynd i fysc y bleiddiaid

A'i ddwyn adre i'r wir Gerlan,
Ta' wch ar ei 'feyddau hunan

Ni all y byd a'r maint sydd ynddo
Gadw d' enaid na * recysrio.

Faint y gollaiſt gynt yn Adda,
God dy ollwng i'r pwell iffa :

|| *Aigwyl*

* cymhell
Jo, i, 16

|| *Enall ynal*

h Adda ac
Efa
* Siwraeth

|| *Enall ynal*

Cryno

O'nibô d'nghyd dy rym, a'ib allu,
 rhyb gael, a'ib drif, a'ib brys a'ib
 tals of, ear of, crassa arno.

Bydd fur i gadw a' afel gnddo

Rhaid i grifftion brudd willysio

Cael mab Duw yn geidwad iddo

Cyn y bytho'r Prynwyr hawddgar,

Geidwad byth ir anwyllysgar,

† Hiraetha.

Opi chwenpych oni * flys,

Oni chais, oni fycheda,

Dyn am fab Duw gael i gadw,

Ni thry mab Duw byth drwyn hwyno

Ni ry Duw mo'i fab ei un dyn

Nes bo chwannog bur iw dderbyn

Rhaid yw chwenpych Christ a'i geid

Gyn y caffer gafel arno.

Oa bydd un dyn yn gwillysio

Yn hiraethu, yn dymuno.

Derbyn Christ, a'i ras a'i ffafar,

Duw rhy iddynt yn wyllysgar

Ni chais Duw gan ddyn eifafar,

Ond derbyn Christ yn dra gwillysio

Y Dyn a'i ceisio yn awyddos

Fe caiff e'n rhad yn ol ei wily,

Gyn cael Christ, a gras oddiwrtho

Rhaid cael fydd i maffyd ynddo

Heb fydd ni all un dyn byw,

Gythaedd gafael ar fab Duw

Ni chais Christion mwy na

Les, na ffrwyth, na rhan, na chylfa

O'r maint oll a brynodd Jesu,

Heb fydd fywiol iw meddiannu

Fydd fydd reitia peth iw cheisio

Byth ni chai di Grist heb honno

Cais y fynnech yn dy ddydd,

Ni cheithw Christ di byth heb fydd

†

Heb fydd ni bydd i' wnel a Chrif.

Heb fydd mac'r wechred or'n drif;

Heb fydd ni wr fodlontr Duw,

Wrth fydd y bydd y cyfion byn.

Pa bac gennydd atur fynyddde:

Ai byd y bace, ai amryw bethe.

Beth fyddit gwell * ar ddydd angahaid ||

Os eifio fydd, y colli d' enaid,

Pe bact mor dlawd a Leger druan rwydd.

Heb dda hedur heb fwyd, heb * fcrepan d Cwd.

Heb dda, heb ddim ond fydd yn unig,

Trwy fydd yng Hrist ti wyt cadwedig.

Er na ddichen mynydd auraid,

Gyffro Christ i gadw d' enaid;

Gronyn bach o fydd fel hedyn,

All ei gyffro i gadw un dyn,

Heb fydd ni ellir cael diddanwch,

Gwir lawenydd, na dedwyddwch,

Yn y nef nac ar y ddaiaren,

Bod heb fydd fydd beth aflawen.

Heb fydd ni chae ran yng Hrist.

Heb fydd fe'rh droir i uffern drif;

Heb fydd ni phleisir mo Daw'r llunedd

Heb fydd nid ae di byth i' nesoedd.

Ni chair gardwn byth am beched,

Ni chair ffafar ar law'r Drindod;

Ni chair dim llawenydd * prydd,

Le na byddo * bywiol fydd,

Rhaid i'r slawd, rhaid i'r cyfoethog

Rhaid i'r diddysc a'r llybyrennog.

Rhaid i'r Brenin rhaid i'r beger.

Rhaid i bawb wrth fydd cyn cadwer,

Rhaid i bawb ei fydd ei hun;

Nid fydd atall wrth ei glyn;

Ni ni cbedwir neb yn gyngan.

Nid trwy'r fydd ai grêd ei hunan.

Rbas. 14.

23.

Heb 11, 6

Rbas. 14, 13

CC

Ar ddydd o

angbenrheid;

Luc 7, 50

1 Pet 1 8

† Ddysfel

ffafar ffafar

ffafar ffafar

ffafar ffafar

ffafar ffafar

ffafar ffafar

ffafar ffafar

ffafar ffafar

ffafar ffafar

ffafar ffafar

ffafar ffafar

ffafar ffafar

ffafar ffafar

ffafar ffafar

ffafar ffafar

ffafar ffafar

ffafar ffafar

ffafar ffafar

ffafar ffafar

ffafar ffafar

ffafar ffafar

ffafar ffafar

ffafar ffafar

ffafar ffafar

ffafar ffafar

ffafar ffafar

ffafar ffafar

Exod 18.
20.

Nid fydd dy faro, nid fydd dy dda
Nid fydd dy Brima'r penna o'r wila
All tynnu gras, o Grist id allan,
Ond dy fydd a'th gred dy hunan
Ni cheidw fydd y Tad o'i blesyr,
Na fydd y mab o'i Dad eiscymmys,
Pawb a gedwir, pob yr un,
Wrth ei fydd a'i cred ei hun

Mat 10. 17.
† Crassa

* addewid

Wrth wrando geiriau Duw yn brydd,
Mae Duw yn arfer rhoddi fydd.
Heb wrando'r gair nid yw yn arfer,
Rhoddi fydd i neb un amfer,
Gwrando'r gair a chred addawo
* Marca, a chofia'r hyn a ddywetto;
A'ddawo Duw, fei tal yn ddilya,
Ni thorrodd Duw erioed o'i * brodyr.
Nid ein natur, nid ein Tadau.

Mat. 22.

Nid ein dysc na'n poen, na'n donniau,
Ond yspryd Duw trwy air ei hun
Sy'n gweithio fydd yng halon Dyn.

Mat. 7. 7.

† T'n allan.

Gwrando'r gair, a chais yr yspryd,
Llef am fydd fei am dy fywyd:
Wrth weiddi am ras, a gwrando'r feng
Mae Duw yn rhoddi fydd yn thyng
Nid y gair † tu faes ei hun,
Sy'n gweithio fydd yng halon Dyn;
Ond yspryd Duw yng hyd a'r Gair
Sy'n gweithio, fydd ple bynna ein

Psal, 38.

DUw grasol, Tad trugaredd.
Na faedda fi'n dy ddigedd
Ac na chospa fi'n dy far,
Mor ddigllon ar fy niwedd.

Duw mae dy faethe llymion;
 Yn glyny yn syng halon,
 A'th law drom yn daran chwyrn,
 Yn briwo f' escyrn gweinion,
 Mid oes im cnawd ond nychdod;
 Gan faint dy lid a'th ddyrnod.
 Na dim Hedd im hescyrn briw.
 Waith cymmaint yw fy mhechod;
 A'm camwedd a'm trofledde,
 Sy'n pwyso'n drwm (Gwae finne)
 Fel baich gorthrwm ar syngwarre,
 Yn gwascu ar fy scwydde.
 A'm cnawd sy'n llawn o gleisie;
 Waith trymmed yw 'th ddyrnodie;
 A'm cleisie'n pydru fel hen glwyf,
 Gan ffoled wyf, gwae finne.
 Di grymmaist (Dduw) synghefen,
 Di'm helaist i'r bedd † haychen;
 Di'm gostyngaist hyd y llawr.
 Rwi'n un yn awr a'r ddairen;
 Rwi beunydd yn alaru,
 Rwi'r nôs heb allol cyscu;
 Rwi'n wylo'n dost, rwi'n griddfan mwy
 Fy neigre aeth trwy 'ngwely,
 Gwyl dristed yw f' amcanion,
 Clyw drosted yw f' ochneidion.
 Gwyl mor drwm yw'th lid a'th far.
 Yn gwascu ar fy nghalon,
 I bery im fwy o flioder;
 A gwewyr heb esmwythder;
 Mae'r boll gnawd yn afiach iawn.
 A'm lwyne'n llawn o boethder.
 Rwi'n egwan gwedi'nghlwyfo,
 Rwi'n ochain ac yn rhuo,
 Gan faint poen fy Mhrydwr * call,
 Rwi'n barod i wall bwylllo,

* Tmoron.

* Anghyl.

O dofa beth o'fth ddigter,
 A llacfa ddarn o'm blinder;
 Na lwyf ddifa fi fy Nuw,
 Ond rho imi ryw cfmwythder;
 Di wyddost Dduw fy ngheidwad,
 Beth ydyw fy neisfyfad:
 Nichuddiwyd rhag ot ti un pryd,
 Na'm poen, na'm cryd, na'm bwrn;
 Mac'ngalon drom yd curo,
 A'm nerth sydd gwedi'n gado,
 Am llygaid trymion bob yr un,
 Sy'b welled dyn i'm swcero,
 Fyng heraint a'm cyfeillion,
 O hir bell rhoent olygon,
 Ar fy nrhallod blin a'm pla,
 Heb gyffur, na chynghorion;
 A'r rhai ddymunc'n Nisa,
 Ofodent fagle im dala,
 A'm gorthrymmu megis Cwn,
 Och! och! pan oeddwn wana,
 A minne yn fy nrhafel;
 Fe ddwede bawb ei chweddel,
 Ac a'm barnent bob yr un,
 Yn waetha dyn o'm cenel;
 A rhai ddychmygent gelwydd,
 A rhai'm gwatwatent beunydd,
 A rhai chwadde'n uwch ar goedd,
 Gan gymmaint oedd fy nghystudd,
 A minne fel dyn byddar,
 Heb glywedd dim o'u gwatwar,
 Yn twylla son heb ateb neb,
 A mudan heb ei lasar.
 A'r fel gwyr heb glywed,
 A'r fel heb fedru ystyried,
 Yn gado i'w bawb chwedlennu en fuan,
 A'r amne dyn a'r aned,

Oed Arglwydd rwi'n gobeithio,
 Dy fod di yn eu gwrando.
 Ac yn ateb dros dy was,
 I bawb a'i cas en llibio.
 Dow nad im drwg elynion,
 Gaei arnai wyon eu calon.
 Na * chreichwenu tra font byw
 Weld cymmaint yw'n rhalledion
 I'm llithro 'nhroed ond gronyn,
 Hwy chwarddant bawb i'm herbyn
 Ac a wawdiant am fy-mhen,
 Gan roi i'm sen yscymun
 I'm gined i ddwyn poene,
 Paratowyd fi i ddiale;
 A blindere 'nghalon don,
 Sydd ger fy-mron yn ddie.
 O Arglwydd rwi'n cyfadde
 Fy mhechod a'm trosedde.
 Mae'n ffin gennif o fy Nuw,
 Weld cymmaint yw fy mteic,
 Ond etto mae 'ngelynyon
 Yn fywiol, ac yn gryfion,
 Ar sawl se 'b achos im casau
 Sydd yn amlyhu yn greulon.
 Ar rhai a dalant ffini
 Dwm drwg am fy naioni
 Yn gwrthnebu bob rhyw awr
 Trwy wneuthur mawr ddrygioni
 Ac am fy mod yn dilyn,
 Y peth sydd dda i'r gwerin,
 Rwi'n gas gan bawb o'r bobol ddwg
 Ar rhai fy a'i gwng i'm herbyn
 I wrthod di fy helpu,
 O Dduw, fy Nuw, er hynny
 Mae fi beunydd ar fy ngwell,
 Ac na fydd bell oddiwrthi

* Uchel
 chreichwenu

Ond prŷsfa i'm cynnordwyo,
A'm helpu byth tra gathu;
Duw fy iechyd, Os a Thy,
Cans ynot ti rwi a tryd.

† Ywddi-
rled.

Am y Sabboth

* Cera. 100
Psal 92,
1. 2.

† Ywddi-
rled. 100
weddi.

D Effro'n fore gyda'r ceiliog;
* Ffyst d' adanedd, can yn foch
Psaln i'r Arglwydd yn blygennol,
Ar bob Sabboth yn dra firiol,
Gwisc dy ddillad gore am dard,
* Ym sancteiddia cyn dy ddwal,
O flaen Duw i'r Demel sanctaidd;
Hoff gan Dduw ei addoli'n gurnid,
Gwedyn dos a'ch dylwyth genid,
I dy Dduw a chalon hytryd;
I addoli Duw'n y dyrfa.
Mecis Josepb, Mair, a Jofua.

Fe syn Duw ei addoli'n barchu
Ar bob Sabboth yn gyhoeddus,
Gyda'r dyrfa yn y Demel,
Nid yn ddingel yn y cornel,
Duw ddibennodd ei holl weith,
Ar y dydd o flaen y seiched,
Gorphen dithe bob gorchwylion,
Cyn y Sabboth od wit gillion,
Ym sancteiddia cyn y Sabboth
Cadw'n lân dy leffer boenoth;
Golch dy hun mewn edifeirwch
Osna Dduw, a chais ei heddwch
Cyn y Sabboth rhaid ymgwch
A throï pob bydol waith hebiau
I gael gweithio Gwaith yr Arglwydd
I'm lo'r dydd mewn gwir fardd.

Eglwys, a'r dda, a'r ddynion
 gyda'r holl rhyw o orchwylion;
 na weithia ddydd yr Arglwydd;
 waith o * blesser na bydolrwydd
 Gwerthu * liffod, cario beiche,
 Gweithio'n galwad, mynd i siwrne,
 Pob offer-waith plefferedig,
 Ar y Sabboth fydd warddedig,
 Cadw'r Sabboth oll yn brydd
 Iac a hwy'r, a chanol dydd
 Ia dy d9 fel yn yr Eglwys,
 Yn gwafrnaethu Duw heb orphwys
 Cymmer fwy o * gae trech byw,
 Weithio'r Sabboth waith dy Dduw;
 Iac y gymrech un dydd amgen
 Iaghylen gweithio bydol bressen
 Ar y Sul mae mor anghenrhaidd.
 Gellio Manna i borthi'r enaid,
 Ar yw creffio ar ddydd marchnad.
 Fydd i borthi'r corphyn anllad.
 Odi y bore ar y wawr ddydd,
 Am y cypa ar uchedydd,
 Iael treulio dydd yr Arglwydd.
 Mewn duwioldeb a sancteiddrwydd
 Idd dywrnod i ni gysgu,
 Nac i dordain yn y gwely;
 Odi diwrnod iw sancteiddio
 Yw'r dydd Sabboth oll tro gantho
 Idd diwrnod itti loctan,
 Nac i feddwi, nac i fowllan
 Odi diwrnod itti weithio,
 Gyda'r dy Dduw yw'r Sefi tra dalo
 Odi iw dreulio mewn sancteiddrwydd
 Odi i weithio gwaith yr Arglwydd
 Odi i ddarlain, a gweddio,
 Odi i addoli Duw a'i gofio

* Ddydd
 † pob math o
 ymborth.
 Heb. 13.
 15, 19.
 Eja. 58, 13.

* Gofal.

Dydd i orphwys rhag gwaith byn
 Dydd i weithio gwaith sancteiddiol
 Ac nid dydd i fod yn segur
 Yw dydd Duw medd geiriau'r Strythur,
 Er bod Duw yn erchi cofia;
 Cadw'r Sabboth yn ddifigla;
 Nid ym ninnau'n ceisio cadw
 Un gorchymyn mwy na hwnnw;
 O'r holl ddyddie nid oes un dydd
 Ym ni'n dreulio mor ddigrefydd,
 Mor anneddfol mor, efcymryn
 A'r dydd Sabboth tra fo'r fwyddyn
 Dydd i feddwi, Dydd i fowlian,
 Dydd i ddawnsio, dydd i lostran
 Dydd i hwrian a gwyllherfu,
 Yw'r dydd Sabboth gan y cymru
 Dydd i eiste * a dyfalu,
 Dydd i ymladd ac ymdaeru.
 Dydd i weithio gwaith y Cythrel.
 Yw dydd Duw mew'n llawer cornel
 Y dydd a dylem ei sancteiddio,
 Ym ni fwyta yn ei nyrdde.
 I amherchu ein prynwr tirion
 A dolurio ei gywir weision
 Treulia'r Sabboth oll yn llwyr
 Mewn sancteiddrwydd fore a hwyr;
 Ac na ddysu * bart na chyfran
 O ddydd Duw i addoli Satan
 Cofia gadw'r Sabboth sanctaidd,
 Duw fyd gadw hwn yn berffaidd;
 Rhwng a dreulio'r sul yn ofer
 Ni wna hys o ddim orchymynner
 Cadw'r Sabboth ti a'th genel
 Yn dy dy fel yn dy demel
 Rhwng i'th dylwyth fyw mor gymmwr
 Yn dy dy fel yn yr Eglwys.

Rhyw waith all dyn arferu,
 A y Sabbath heb droseddu,
 Gwaith duwioldeb yn y ddiembaid,
 Gwaith cariadol, Gwaith Angenrhaid,
 Gweithred dduw yw traelu,
 I dy Dduw i * Anrhydeddu,
 A i wrando'r fengyl hyfryd,
 Pwr fac 'mhell o ffordd oddiwythyd
 Gwaith cariadawl ydyw cadw,
 Dyn a nifol rhag eu marw,
 A rhoi ymborth iddynt ddigon,
 A i ymgleddu'r bobol weinior,
 Gwaith anghenrhaid rhwn nis galli
 Gynt na chwedyn ei gyflawni,
 Mewis cadw Ty rhag llosgi,
 Gwraig wrth escor, Buwch rhag boddli,
 Gwachel ddylun drwg gyfeillach,
 Cysbill drwg sydd wybren afiach,
 Plag yn llygru, pyg yn nyrdde,
 R dyn duwiola a'i dilyno

|| dilerlgl,

† Sef, i
 Anrhydedd
 dduw Dduw
 2 Bren, 4
 23.

Gwddi dros yr Eglwys, yn llawn o
 ddyniadau grassol.

A Rglwydd grassol cadw d' Eglwys
 A'r Winwydden deg y blawys
 Dy ddechreu-law di dy hunan
 Dy dechreuad yn dy winllan.

Psal 80

Nad ir baedd o'r toed i thirrio,
 Nad ir bwyllt fil gwyllt ei chroppio,
 Nad un gelyn ei mwyn fela,
 A anhelthio, byth na'i fathio
 Bydd yn * wal o dduw o'i bolau
 Bydd a nos gan ei chwmpasio
 Bydd a'n lygad arni'n wastad,
 Byth fraich rymus yn ei gwarchod.

14, 15.

Psal 80

Cadw hi megis byw dy lygad,
 Portha hi fel braidd yn ddifrad,
 Trwsia hi fel dy anwyl briod,
Pf. 51 18. Nad un gelyn byth i gorfod.
 Gwella ei gwelydd, còd ei bylchau;
 Gwiltia ei phyrth, a chweiria i thyrau;
 Cadarnha bob barr sydd ynddi,
 Nad un gelyn i difrodi.

Gen. 12 3. Nad i dwrc. na Phab, na Phagan;
 Nac un pennaeth waethu'th wíllan:
 Ond bydd elyn iu gelynten,
 A diffeitha ei digassogian.

Glawia atni yn gafode.
 Dy fendithion nos a bore
 Nes i tanino ̄ osgle ei gwinwydd,
 Dros y Byd o'r mor i gyllydd,
 Taffia i lawr, a dryllia o gandryll
Date. 12 9. Rhwyf y ddraig, a'i theyrnas dywyll;
 Adeilada ym-mhob cornel
 Deyrnas Chríft, a Sathra'r cythrel;

Thiſſ. 2. 3, Chríft a'th anal llwyr ddifetha
 4, 8. Y† mab anwir sy'n ymddrycha:
 || *7 Rab.* A'r† Hen Buttain goch sy'n yfed
 † *Eglwys.* Gwaed dy Saint, i dorri ei fyched
Rafain. Gwna i'r Fengyl wenn farchnogaeith;

Date. 17. Trwy'r holl fyd at bob cenhedlaeth,
 1, 6. I gael gorfod a gorchfygu;
 A thro bawb o'th blant i chredu,

Adeilada o gylch-gwympas,
 Ym-mhob Gwlad dy rassol Deyrnas
 Ym-mhlith Groegiaid ac Iddewon.
 Gwna hwy Arglwydd yn Gríftnogion,
 I Iddewon gwna drugaredd;
 Dancu iddynt dy wirionedd:
 Fyrra ei anghrediniaeth ymmaith,
 Ddysgu hwynt i'th gorlan cilchwaith,

A bendithia bob rhyw Deyfnas
 Lle addolir Christ yn addas;
 Cadw'r fengyl sanctaidd iddynt
 Nes del Ghrifft i farnu rhyngthynt

Am Dyngu

YR Iddew dig a rwyg ei wisgoedd,
 Pan y cabler Duw y lluoedd;

Llawer Christion gwael ni * sylla,

Pan y cabler Duw gorucha.

Os tyngai Sibŵn i ben Pharo

Yag-ham, fe gae ei ddi-eneidio;

Os twng y christion gorph ei Brynwr.

A'i gig a'i waed, nid oes Dialwr

Own na frathai yr Iddewon,

Christ ond un-waith dan ei ddwy.fron

Mae'r christnogion a'u cas lyfe,

Yn ei frathu fil o weithie,

Na rylcedda weld gwyr mawrion,

Yn gwerthu'r Tir, a'r Teie gwyhion;

Cablu Duw a bair yn fuan,

I Tai, a'r Tir droi'r meistri allan;

Di gae weld yn-nhai Gwyr mawrion

Bedwar par o garde brithion,

I ni dyngu ac ymgigo.

Heb un llyfyr i weddio.

Rwy fi'n tybied ac yn credu

Na chair clywed cassach dyngu,

Gan Gythreiliaid yn * Gehinnon.

Nag a glywer gan grifnogion.

Nid oes Sôn yn nheie llawer

Am enw Duw ond pan y cabler.

Nac am werthfawr waed yr Iesu,

Ond tra syther yn ei dyngu

Heb. 6.
ryblir.

Leu. 13.
Hos. 4.

† V. f. f.

Zach. 5;
2. 3, 4.

Melldith Duw medd Ziebarlai,
Ac red i Dy'r udonwr diras;
Ac a lyna wrth bob ceubren,
Nes pydru'r ty, a'i droi yn dommen,
Gwell it drigo lle bo powdwr,
Yn y gegin, yn y parlwr,
Nag it drigo lle bo tyngu,
Yn y parlwr neu'n y Penty.
Naw ugein mil o lu'r Affiraid
Y laddodd Angel Duw yn ddiriaid,
Mewn un noswaith gynt am gablu
Enw'r Arglwydd a'i ddirmygu
Mae Duw'n tŷchi llwyr labyddio
Pob rhyw ddynion ag a gablo.
Nid dieuog yw'r dyn sceler,
Ac a gymro ei enw'n ofer,
Pet fac farnwyr yr holl Deyrnas,
Yn rhyddhau'r udonwr diras;
Duw ei hun a farn yn siccer
Bawb a gymro ei enw'n ofer

2 Bren.
29, 22 25

2 Bren. 24.

Dyled fwydd Gwinnidogion

Exod 28,
35, 38.

DWg sancteiddrwydd yn dy dalcer
Fel y gallo pobol ddarllen
Wrth d' ymddygiad a'ith sancteiddrwydd
Dy fod ti yn was ir Arglwydd
Pat i'ith glych sydd wrth dy siacced,
Ganu'r Boid y bech yn cerdded,
Fel y gall o pawb yn rhygyl,
Gwedd gennit eirlau'r fengyl
Fis yn pŵnggranadau ffrwythlon,
Gall wrth ynyl siacced Aaron.
Llwydwr a'ith daioni,
Dyfa ddelech iddi

Exod 28,
35, 38.

Fir i'rogle dy ymddygiad,
 Fir i lewyrch dy lân alwad.
 Fir i firwyth dy wefus draethu,
 Mae gwas wyt ir Arglwydd Jezu,
 Gwr i Dduw wyt wrth dy alwad,
 Gwas i Grist ein pen a'n ceidwad.
 Nid yw gweddus i was Brenin
 Fynd mor frwnt a Gwr cyffredin
 Cennad wyt ir Brenin mwya,
 I fynegi ei air ir dyrfa;
 Nad un gair heb ei fynegu,
 O'r hyn archodd itti draethu.
 Bogail wyt i gadw'r defaid,
 Brynodd Christ a'i waed bendigaid;
 Nad un ddafad farw o newyn
 Rhag mynd ei gwaed at dy gobyn,
 Dwg sancteiddrwydd gyda'th Urim,
 Dwg wybodaeth gyda'th Thurmim;
 Dwg y ddau hyn ar dy galon,
 Hyn yw dyled ffeiriad fhyddlon.
 Rhoeft dy law ar gorn yr arad,
 Dos o'th flaen, a dylin d' alwad,
 Na thro'n d' ol fel ei at chwdfa,
 Ni chair coron heb hir-bara
 Gwradwydd oedd i Ephraim fudyf,
 Droi'n ei ol yn nydd y fwydyf;
 O troi'n ol oddiwrth dy alwad,
 Gwaeth dy ddiwedd na'n ddechrenad
 Gado'r llong fel Iaco a Abder,
 Dil yn grist tra castech amfer.
 Rhaid i weision y Messia
 Ado'r byd fel Lefi'r dollfa
 Bwrw'r byddia's bythe oddiwrthyd
 Rwyd ti'n rhedeg am dy fywyd
 Ffardrel gron o biddia lindra
 Cawr, neu farch wrth redeg gryn

2 Cor 5 20

AE 30 18

Ezek 36 8

Deut 33 8

Luc 9 92

2 Tim 4 10

1 Tim 4 10

1 Tim 4 10

1 Tim 4 10

1 Tim 4 10

Heb 12

3.

* Cysar-
wydd

* Cymweli

1 Pet 5.

2, 3, 4.

Ezec. 33.

8.

* Ief trwy
eich siam-
yl dda

Ely 40.

10.

De 4

Ely 40.

10.

Tafu fwrdd bob peth sy'n pwysio;
A'r pechodau sy'n dy rwyfiro;
Rhoded pawb y nefol yrfa,
Trwy ammynedd am y cynta.

Portha ddefaid Christ yn * gywrain;
Yn wlysgar heb dy * gathrain;
Pan ddanghoffio Christ ei sawredd,
Di gat goron ac anghydedd.

Gwae pob Bugail mud anghynnol
Na phregetha Christ a'i fengyl;
Gwaed eneidiau mil ofynnir,
Ar law hwnnw pan ei bernir,

Mewn tair ffordd y dyllit ti borthi
Defaid Christ, au llon gomfforddi

1 Ag Athrawiaeth bur fengylaidd.

2 Gweddi frwd, 3. a Bywyd sanctaidd

Gwell yw ffeiraid da nag Angel

Gwaeth yw'r drwg na'r ddraig, neu'r

Y da a'n dwg i dir goleuni. (cythrel)

Y drwg a'n gollwng bawb i'n colli

Trin dy Winllan, bi ddwg rawn-wid

Haia dy faes, fe ddwg egin

Trin dy braidd, fe fydd llwyddianau

Dysc dy blwyf fe fydd rinweddau

Dyscwch eich braidd, ac * arweinwch

I wlad Canaan trwy'r anialwch;

Nid pes ffeiriad fod yn Ddeffar

Oni wnaiff yn oll ei gyngor

Byddwch dirion wrth y defaid

Cynnwch les yn ol y bleiddiaid;

Mwynder a wna i'r Ddafad bori,

Llefa'n a wna'r Blaidd gynffonni

Rhowch y sron i'r wyn carladu,

Rhowch y sron wrth Hwrdd cildynnu

Byddwch fwyn wrth rai diriwed

Cofiwch bawb o'r rhai pengaled,

Byddwch

add h arfau yn eich dwylo;
 plant Israel wrth adeilo;
 y i * fido, cledd i ymddiffin.
 i ymladd droa y gwerin
 Forthwch bawb eich Praidd a Manna.
 delwch arnynt eisie porfa;
 bydd marw un rhag newyn
 ydd @waed hwnnw ar eich cobyn,
 Cyrchwch adre, troweh i'r gorlan.
 desperod aeth i * straglan:
 delwch un i gyfyrgolli.
 syun Duw am bob peth gyfri,
 Canwyll yeh i roi goleuni,
 ta eglwys Dduw it holl gwmpeini;
 discleiriwch fel canhwylle,
 y rhodiom yn eich gole
 Y lamp a dreulia'r hun o'r Thyflur
 Ta goleuo'r gwir addolwyr;
 delwch chwithau choes mor ffyddlon,
 Ta goleuo eich plwyfion,
 Halen i'ch i† fefno eneidie.
 Rhag drwg || sawyr mewn pechode;
 Gfawch galon pawb sy'n pechu
 Rhag i Grist a'i droed eich fathru.
 Gollwg doft yw gweled defaid,
 Te eu llarpio'n safnau bleiddiaid;
 Gollwg gweld eneidie'n griddfan
 Te Dysc yng-brampe Satan
 Toft yw gweled maes o† lasyr
 Ta pydru eisien help medelwyr;
 Gollwg gweld mil o ddynion.
 Te meirw eisien help a thrawon
 Toft yw gweled plentyn bychan
 Teu help, ar Res yn brwylion;
 Gollwg gweld eneidiau bagad,
 Teu tan eisie help offeiriad
 Toft

* Sef ee

ryddon a

bygythlon;

ac y

feymwundod

Neb. 4. 17;

* adella

du.

1 Pet. 5. 2.

Ez 33. 8.

Ez 34. 4;

* gyrrydre

Heb. 13. 17.

Mat. 5. 14;

16.

Mat. 5. 13;

|| symmhern;

* Aragla.

* Tymher;

ruch

Hof. 4. 6.

§ 32

Dlwr 13.

18.

- Tost gweld mil yn mynd i w bodol
 Eiseu i ryw tin eu cynghori;
 Tostach gweld mil yslowaeth,
 Aif i uffio eiseu athrawiaeth,
 Y celiog gwyn y 'yft ei adanedd,
 I ddeffro'i hun cyn deffro'i wragedd,
 Felly dyle'r holl offeiriad.
 Ddeffro'i hun cyn deffro'i deffaid,
 Felly dyge wialen Aaron,
 Ddail a blodau, a chnau firwythlon,
 Pan oedd eraill o bob graddau,
 Heb ddwyn firwyth, na dail, na blodau.
- Num. 17. 8. Felly dyle'r gweinidogion
 Mewn rhinweddau fod yn firwythlon
 Pan fo eraill o bob galwd,
 Yn ddi rinwedd eu hymddigiad
 Beth wnair ar dall i arwain deilliaid
 Beth wnair a'r mud i gyfarth bleiddiaid
- Mat. 15. 14. Beth wnair a'r hesp heb laeth mewn broc
 I fagu plant, i borthi eneidie
 Ni wnair dim a chi cysgadur,
 Ni wnair dim a gweision segur,
 Ni wnair dim a halen diflas;
- Ela 56. 10. Ni wnair dim a ffeiriad llanas
 Fe wnaid stalwyn o hen farch tywyll
- Mat. 5. 13. Fe wnair tan o hen dŷ candryll,
 Fe wnair peth a chrochon tyllog;
 Ni wnair dim a ffeiriad diog.
 Pwy ddyd ddall i arwain deilliaid
 Pwy ddyd mud i gyfarth bleiddiaid
 Pwy ddyd ynfyd i roi cyngor?
 Pwy ddyd ddwl i rannu tryffor
 Dodi'r dall ar ben disgwylfa,
 Dodi'r ddwl i ddyscu tyrsa,
 Dodi'r diddysc wrth y * llyw,
 Yn lodiad dyn, nid lodiad Duw.

O Doctur wyt, o dysc nîr deillion
 a bogail da ymgledda'r gweinion.
 O steward doeth cyfrasa'n gywir,
 a gwas i Grist, gwna arch dy feistler,
 O ci cywir, cyfath ladron,
 a pŷcodwr dala ddynion
 a gwiliedydd, gwilia'r gelyn,
 a ho'mbryd y rhybydd iddynt
 Gwinllanwr wyt o gweithia'n ffyddlon
 a hith wynwydd fynd yn wylltion;
 a eu gwraidd, a'u brig, a'i bone
 a eu torri eisien ffwythe,
 Lle ni haur had, ni fedir,
 a ni chanir corn ni chyffir,
 a ni phorthir praid ni || phrifia
 a ni ddyscir plwyf ni || twyddda.
 Peder, Peder, od oes cariad
 a moyd at dy Ghrift a'th Geidwad.
 a'tha, Portha, Portha, ei ddefaid,
 a ei wyn a tharfa'r bleiddiaid,
 a ei ddefaid fynd ar ddiro
 a ei blaidd, na'r llaw eu sciffio,
 a ei cwal a'r pwd eu mallu,
 a eu trin, a'u troi, au maethu,
 Oh! discle riwch yn eich gradde,
 a i ser mewn nofwaith ole:
 a na fyddwch fel y lleuad,
 a na brychau yn ei llygad
 a newwch eich clywed yn yr Eglwys
 a newwch eich gweled yn y dyrfa,
 a y ser pan bont ddiscleiria
 a fyddwch farw yn y pulpit
 a pregethu'r fengyl hyfryd
 a nîr eglwys ar eich ddaulin
 a gweddio dros y Gwerin

Ezec. 34. 2.

1 Cor. 4. 1.

|| Gorthod-
nyllwr.

Luc. 12. 43

Msa. 36. 10

Mat. 4. 19.

Ezec. 33. 7.

Luc 13. 8 9.

S chynyddda.

* Sef yn

ysprydol,

Joan 21. 15

16, 17.

Ezec. 34. 6

Danc. 1, 20.

Bydded

Bydded pob offeiriad glan,
 Fel piler niwl, a'r piler tan
 Yn cyfrwyddo'r ffordd i'r babol,
 Fynd o'r Aipht i *Ganaan* nfol,
 † Cydny- A pha * gonsciens y gall fleiriad,
 bod Gippio'r cnyf heb borthi'r ddafad,
 Ezr. 34. 2,3 Bwytta'r offirwn mor ddiwybod,
 Ac heb weiddi'n erbyn pechod:
 † Cygn- O! ba lef ac achwyn † irad,
 fannus, Y fydd dydd y farn gan fagad,
 Am i'r fleiriad eu newynu,
 Au handwyo eifio eu dyscu

Am Ragluniant Duw.

Duw ni attal un daioni.
 Oddiwrth neb a fo'n ei ofni,
 Psal. 84. 11. Fe .ry ras ac urddas iddynt,
 Ni bydd ffael na diffyg arnynt
 Bwrw d' ofal ar yr Arglwydd,
 Ac se'th bortha mewn helaethrwyd
 Ni ad' Duw i'r cyfiawn gwymro,
 Na dwyn diffyg byth tra gantio
 Mae Duw'n dwedyd wrthyd i
 Psal. 81. 10. Lleda'th safan minneu llanwa
 Cymmer boen mewn galwad unig
 Eps. 4. 28. Mi fendithia'th holl orchwyliion,
 Er bod eifieu ar y llewod
 Psal. 34. 10. A'r rhai cryfa o'r bwyffilod:
 Ni bydd eifieu dim daioni.
 Ar a dryfa i Dduw'r Tosturi,
 Mae Duw'n porthi'r bobol allan
 Mae'n rhoi maeth i'r *Tore* a'r *Pan*
 Mae'n rhoi ymborth i'r elynion,
 O'r phortha Duw ei weision?

Rachel chwennych gormod golud,
 hebollona a'r maint sydd gennyd;
 heb ni ffaela, byth ni edy.
 O'r dyn o fo'n ei winaethu,
 Yn mhob diffyg cais gan Dduw,
 Heddw'r pob daioni yw;
 Rachel drysto i'th rwyd dy hun,
 Ag colli'r pyscod, wrth dy glun,
 Llauer dyn sy'n dlawd yn byw,
 A' ceisio cymmorth Duw;
 Llauer dyn sy'n mynd i fegian,
 A drysto i rym a'i rwyd ei human.
 Lle mae Duw mor hael i'r gwerin,
 A y marw cant rhag newyn?
 A ni coel a'r rym eu breichieu,
 A geisio cymmorth Duw na'i oreu.
 A chwsc ni hun o'n Ceidwad grassol,
 A gofalu am ei bobol;
 A fo'n bawb yn cyscu'n esmwyth, *Pf. 121, 4.*
 A'n gofalu am ei dylwyth.
 A ddichon gwraig anghosio ei phlentyn *Esa. 49, 15.*
 A goe ei bionne yn ei rwymyn?
 A anghosio hon ei meibion?
 A ei anghosia Duw mo'i weislon,
 A'n bo eisieu arian arnad,
 A' gwasnaethu Dduw yn ddifrad,
 A'n Duw i'r pyscod garrio
 A'n itti i'th ddi rwydo.
 A na bo dy stôr ond cwtta,
 A' blawd y weddw o *Sarepta*
 A' gwasnaethu Dduw yn ffyddlon. *1 Bren. 17,*
 A' wna Duw fod hynny'n ddigon. *16*
 A Rachel roi dy bwys na'th hyder,
 A' seil dy hun, a'th gryfder;
 A' ar Dduw dy helpwr unig
 A'nisi fod yu dyn di ddifig.

- Mae Duw'n porthi'r Adar gwyllt
 Mae'n dilladu'r lili gwynion,
 Mae'n rhoi maeth i bob peth bywiol
 Oni phortha ei blant a'i bobol?
 Ni hau's fran, ni feder fedi,
 Nid oes na chell, na scubor iddi;
 Etto er hyn mae Duw gorucha,
 Yn porthi'r Brain bob haf, bob gae.
 Ni chrib, ni nydd, na'r Rhôa, na'r
 Fi feder un na gwau, na 'fiofi;
 Etto'r Arglwydd a'u dillada,
 Mewn haddach gwisg na'r Breningwy.
 Llygaid pob creadur bywiol,
 Sydd yn disgwyl ar Dduw nefol,
 Am roi maeth ac ymborth iddyon;
 Ynte'n hael yn rhannu rhyngthynt,
 Mae'n agoryd ei law rasilol,
 Ac yn porthi pob peth bywiol,
 O'i ras, a'i rodd, mewn pryd a mudi.
 Heb adael gwall ar un creadur,
 Mae'n rhoi bywyd i gnawon llew,
 Mae'n rhoi maeth i'r gwyllt fwyllt,
 Mae'n porthi Plant y Gigfran;
 Oni phortha ei blant ei hunan?
 Ni chwymp un o wallt dy ben,
 Ni syrth aderyn to ar bren;
 Ni ddigwydd dim, heb brydd ragweld.
 41. 10. 29 Duw'n Creawdwr mawr a'n Ceidwadwr,
 Duw rodd itti gorph, a bywyd,
 Anadl, einioes, cryfder, iechyd,
 Deall, Rhefwm, cof, a chyfry,
 Oni iddyr fara itti?
 Fy werthi'r dau o adar y to;
 A'r fwyllt fechan lawer tro;
 A'r gwyllt yst, mae Duw'n eu parhau
 A'r fwyllt na deg o'r rheini,

Ie bod Duw'n gofalu'n gaeth;
 Ie bob creadur ac a wnaeth;
 Ie'n gofalu am ddyn a'i enaid,
 Ie'n nag am yr holl creaduriaid,
 Ie'n dy ofal ar dy Dduw,
 Ie'n gafalu droffod clyw,
 Ie'n gwaithu Grift yn gywir,
 Ie'n dy gyslog gantho'n lloer.

i Pa. 3. 7.

Am y Par-dan

Mae'r Papistiaid yn dal fod heb law nef
 ac ufferu Drydyddio, lle mae eneidiau'n hysgu
 i ddioddef cospedigaeth i'w tan, yn r boddi
 i Dduw am ryw bachodan na'i maddemysd
 yn y Byd hon; Ac yn cael trwy hynny law
 o dduribynt; A'u ydichon ffrus gwarm
 oeddian ac Offerenan, ac Arllan a roddir
 i'w gollu'n ddiwrdd i'r cyfryn eneidiau allan
 i'w tan, yn erbyn yr aibravlaeth gelwyddog
 oeddian hon mae'r Andur fel byn yn ddiwrdd.

Ie oes dim all olchi Enaid,
 Dyn ond gwael yr Oen bendigaid
 yn fy'n golchi * ffwrdd bob pechod
 yn puro'r holl gydwybod,
 Ie oes ffordd ond dwy i'r holl fydd
 i ddiwrdd ffordd i fywyd,
 Ie'n hoflodd Christ yn un man,
 Ie'n ffordd yn mynd i'r purdan;
 Ie oes hefyd ddim ond dau le,
 Ie'n dynion gwedi angt,
 Ie'n ufferu heb le trydydd,
 Ie'n purdan ddim ond celwydd,
 Ie oes ond dau * fort o ddynion,
 Ie'n anwir Hall yw'r ffyddlon;
 Ie'n anwir a ddiwrdd,
 Ie'n ffyddlon oll a gedwir.

* Ymddiriedolaeth

Dan. 1. 3.

Heb. 9. 14.

Mat. 7. 13.

* Ffydd

Tan

Tan a ddichon boeni dynion;
Tân all losgi dalarolion;

Mat. 4. 12. Ni all Tân na'r holl greaduriaid;

Mat. 1. 21. Ond gwaed Jesu buro'r Enaid,

Tân all buro'r aur ar forod,

Tân all losci'r fis a'r callod,

Ni all Tân na dim er hynny,

Buro'r enaid ond gwaed Jesu.

Y dyn nad elo i Baradwys.

Lle mae Jesu Grist an pryuwys,

Nid oes llyn nad ei dan drottian,

I bwell uffern lle mae Sâtan.

Y dyn nad elo megis Lazar,

I ghyd sonwes Abram hawddgar,

Nid oes llyn nad ei i'r ffwrnes,

Lle mae'r Diawl yn poeni Difec.

Nid yw Purdan yn y nefoedd,

Yn y ddaiar yn y moroedd,

Nag yn uffern ble gan hynny

Y mae Purdan yn cartrefu?

Rhai a ddwedant fod y pur-dan,

Yn y mor sy'n fawr ei dwrdan.

6. Afnwydd Rhai'n yn y ddaiar, rhai yn Etna,

mawr a huan Ni'wn p'un o'r rhain a greda.

g mae Tan yn Rhai a ddwedant mae Angelion.

dra mynych Rhai mae hên gythreuliaid duon,

yn dysod allan Sy'n * tormentio'r sawl sy'm-mburdan

** poeni* Rhai ni wyddant beth y ddwedan,

Rhai sy'n tybied mae tân ffyrnig.

Rhai mae tân a dwr berwedig.

Sy'n poenydio'r sawl sy'm-mburdan

** Nid oes* * Does mawr gydfod ar ei * llafan.

ar eu fann

golydd Rhai sy'n tybied mae pechod,

Cryniion bychain hawdd eu madde.

Y sy'n cospi yn y purdan,

Rhai mae beic marwol arian,

Rhai || dormentir yn y purdan;
 Hyd ddydd barn, os gwir y ddwedan,
 Rhai dros filcedd o flynydde,
 Rhai nes offrw m dros eu encidie,
 Fe all fleiriad ond cael offrw m,
 Fe all Efcob os rhy bardwn,
 Fe all Pab os gwir y ddwedan,
 Dynny fynno maes o'r purdan,
 Fe gaiff y Carl am * ddryll o arian, * *Clown*
 Ei ryddhau o boene purdan;
 Ond y tlawd se'b geiniog gantho
 Fe gaiff ynddi hir boenydio,
 Od yw purdan yn ein puro,
 Oddiwrth bechod gwedi'n nyrddo. *Cyfoethog*
 I ba bwrpas yr offrymodd, ** am arian*
 Christ ei werthfawr waed a'n prynod?
 Os y purdan sy'n ein golchi,
 O'n pechodau oll a'n brynti,
 Fum a dywaid y Strythyrau,
 Mae gwaed Christ sy'n golchi'n beiau;
 Ofer oedd i fab Duw cyfion,
 Gollu gwerthfawr waed ei galon,
 I'n glanhau oddiwrth ein brynti
 Os y purdan sy'n ein golchi
 O cai waed fy Nghrist i'm golchi,
 Om holl bechod ac a'm holl brynti,
 Cloed y Pab fi yaghanol purdan,
 Ni bydd arnai byth moi ofan,
 Dnodd gwaedlyd y pabyddion,
 Odd yn gollwng gwaed Christnogion
 Odd yn dangos nad gwir ddesaid,
 Christ yw'r rhain, ond rheibus fleiddiaid,

Am barhad mewn Stad o Ras

- H** Oll allug ydyw Duw,
 Da a dianwadal yw,
 * *parpasodd* Fe ddwg i ben yr hyn * arfaethodd,
 Ni chyll ef un o'r rhai ddewisodd,
 Nid yw bosib golli un,
 O'r rhai ddewisodd Duw ei hun;
 Ni all y byd na'r cnawd nar Cytind,
 Dynny un o ddwylo'r Bugel.
- 5r 10. 28* Duw sydd fyddlon 'rhwna'n golchodd
1 Thes. 5. 24 Fe gyflawna rhyn arfaethodd
 Fe geidw yn lan y corph a'r yspryd,
 Nes del Christ iw dwyn ir bywyd,
 Fe scrifennodd Duw cyn cynfyd
 Enwau ei Sainet, yn Rhof y bywyd;
- Dat 20. 12.* Ni all holl gyfrwyfdra Satan;
 Grafu un ou henwau allan.
 Y rhai ddetholodd Duw cyn byd
- Rus. 8. 30.* Rheini eilw Duw'n ei bryd;
 Rheini oll a wir sancteiddia,
2 Tim. 2 19 Ac yn y nef fe'i gogonedda.
 Duw medd Paul a oflododd,
 Sicer sail ir rhai ddewisodd,
- Luc. 12. 32.* Fe wyr pwy yw'r rhai ddetholodd
Mat 25 34 Ni chyll ef un o'r rhai ddewisodd
Jm. 32. 40. O braidd bychan paid ac ofni,
 Yr hael Dduw rodd deyrnas itti,
 Er mwyn Christ er cyn dechreuad,
 Ni all neb ei dwyn oddiarnad.
- Duw addawodd roddi ei ofan
 Ynghalon pawb o'i ddewis Gorlan;
 Ac na chant hwy lwyr ymado, * *Gall*
 Na throï byth yn * gwyt oddiwrtho.

Mae

Mae'n Tâd nefol wedi selu
 Rhai ddetholodd e ynghrist Jezu.
 A rhoi'r yspryd glan yn || earnest
 I bob un i cadw'n onest,

Mae Mab Duw yn rhoi danwarant
 Dragywyddol fywyd i'r rhai gredant,
 Byth ni chollir un o honynt,
 Y mae Christ a'i yspryd ganthynt.

Mae Duw'n cadw trwy sawr allu,
 Eiblant ei hun rhag fhedd bechu,
 A thrwy fydd yn rhoi yn helaeth
 Nef i'r rhain ac Jechydwriaeth,

Duw a geidw ei blant rhag cwympo.
 Duw au cynal rhag tramgwyddo:
 Duw au ceidw yn ddiseius,
 Hyd ddydd barn yn dia gofalus

Nid cadwedig ydyw Jaco.
 Ac na newid byth o hono:

Ond cadwedig er hyn yw,
 Am na newid byth ei Dduw,

Nid yw siccrwydd * Jechyd dyn,
 Yn sefyll ar ei law ei hun,
 Ond ar bromais Duw ai ammod,
 Yn ei fab am faddeu pechod,

Er ei Beder wadu ei feistir
 Eri Ddafydd gwympo'n fudur,
 Yspryd Duw a wnaeth i'r ddau-ddyn,
 Edifarhau a gwellhau gwedyn.

Er bod meibion Duw yn cwympo,
 Ac yn pechu wrth ei temptio,
 Nichwyp un or rhain mor ddifaith,
 Ac na allont godi eilwaith.

Er i dafod Peder wadu.
 Christ rhag ofan ei garcharu.
 Roedd ei galon etto'n siccr,
 In gwir lynu wrth ei feistir,

Cor 21. 2.
 * Wyfi.

Jo 10, 28.

Jo 5. 12.

1 Pet. 1. 5

Jud. 24

Phil, 1, 6.

Mal 3, 6.

* Jechyd
 ianib

Heb. 10. 19

1 Jo. 24.

Mat 26,

Psal. 51.

Psal. 37. 24

Er ir saint dramgwyddo weithie;
 Ac anghosio Duw ar brydie;
 * Codi Ni all un er hyn dramgwyddo;
 drachefn. Fel na allant ail † recysrio.
 O pecha un o'r detholedig.
 * Dacr. Mae yspryd Duw ei gyffro'n || darrig;
 2 Sam. 24. I'difarhau trwy dduwiol drifftwch;
 10. Nee gwella'r bai ni chaiff lonyddwch;
 Os dewisodd Duw di un-waith,
 Byth ni wrthyd Duw di'r eilchwain;
 Jac. 1. 17. Os ni newid Duw mo'i gariad;
 Jo. 13. 1. A garo dro, fei car yn wastad.

Fe ddylei Gwraig fagu ei phlensyn (sef)
 oni fydd i gwann a chlafycca (a)
 llaeth ei hunan.

MAg dy blant a llaeth dy fronne;
 Na fydd waeth na'r ddraig ir droge
 Pob anifel, a phob bwyffil.
 Berchen llaeth a fag ei eppil,
 Fe wnaeth Dduw dy fronne i fagu;
 Fel y gwnaeth e'r groth i blannu;
 Nid gwell y fron na rotho fugu;
 10. 9. 14. Na chroth yr heff na ddygodd blentyn;
 Rhodd Duw laeth i'th fron trwy fennu
 Na chadw un i droi yn fellidith;
 Sara yn ddeg a phedwar ugien,
 Gen. 21. 7. Fagodd Isaac yn dra llawen;
 O paratodd Duw laeth i'th fron
 I fagu'th blant a llaeth eu maru;
 Toft ir ddwyn oddiar dy blentyn;
 Un peth y iodd naturieth iddyn.

*cyngor i wraig i beiddio triffbau gormod ar
ol marnolactib plensyn.*

MArtha, Martha paid ac wylo!
Cymmer gyffur gad dy ochneidio;
Am dy blentyn bach y gymrwys,
Duw mor gynnar i Baradwys,
F' anwyl chwaer na thorr dy galon;
Yn wylo'n ol dy blentyn tirion,
Aeth gan Dduw, o boen a Blinder,
I' nef at Crist, i gael efmwythder,
Cemad Duw a ddaeth iw geisio,
O blich y drwg lle 'roedd e'n tarrio
I fydd eg ef i'r nesfoedd ole,
Aly. Suint i ganu hymne
I Angylion gynt a gyschwya
I gael Abram enaid Lazarus.
Aeth i'r nesfoedd yn eu breichiau
Ar nosid bach dy blentyn dithau
Duw a'i cippiodd ar frys atto,
Cyn i' bechod caeth ei nyrrdo,
A chyfeillach ddrwg ei lygru,
Na'i maleisiwr du ei ddrygu,
Duw ni ddichon un gwrthnebwrt
Na oser ddyn, na maleisiwr,
Wenthur speit na niwed lldo:
A Christ y mae e'n tarrio,
A e'n gorphwys mewn efmwythder
A wirth bob rhyw boen a blinder,
A ei gyda'r oen a'i gwmpai,
A elodfori Tad goleuol.
Cymmer gyffur cwyn dy galon
A wirth bob rhyw ddaiarolion
Yn y mae dy blentyn
A Christ, m' wyli ddefnyn

Lac. 16. 22.

*S. S. S.
i bich
gweth
i niddo.*

- Gwyl lle mae yr hwn a'i prynodd;
 Gwedi dderbyn atto i'r nefoedd
 I blith miloedd o wryfon.
- Dat. 14. 4.* Sydd a'n cysph au llestrin llygon
 Gwyl y wisc o Syndon purwyn;
 Y rodd Christ am dan dy blentyn
 Sy'n discleirio fel yr Haul-wen,
 Yn y nef ynghylch dy fachgen.
- Dat. 7. 13.* Gwyl y goron o aur melyn,
 Y ddododd Christ ar ben dy blentyn;
 Gwyl orfoedd plant goleui;
 Wrth ei urddo a'i goroni.
- 2 Tim. 4. 8.* Gwyl y * Cor lle mae e'n gorphwys
 Gyda angellon ym Mharadwys;
 * *Llu o*
ganterion Gwyl y gadair lle mae'n ciste
 Gyda'r Saint i ganu psalme
 Gwyl y delyn Auraidd kefyd
- Dat. 14. 2.* Sy'n ei law yn canu'n hyfryd
 I'r Tad nefawl rhwn a'i crewodd,
 A'r oen sanctaidd rhwn a'i prynodd
- May 6.* Gwrandor caniad mwyn *Hosanna.*
- Dat. 19: 4.* *Saint, Saint, Saint, ac Halleluja*
 Mae e'n ganu i Dduw'r lluoedd,
 Yn y man yr aeth i'r nefoedd,
 Gwyl y ffrwythe per a'r Manna;
 Mae dy blentyn yn ei fwytta,
- Dat. 2. 17.* Gyda'r saint ar ford yr Oen,
 Yn ddibringder, yn ddiboen;
 Gwyl y ffynnon wen fendiged
 A'r Dwr bywiol lle mae'n yfed;
 O'r hwn gwedi brofi unwaith,
 Ni ddaw byth ddiin fychbed eilchwaith
 Gwyllt y dre lle mae e'n trigo,
 Ar aur melyn gwedi phasio,
 A'i holl * welydd o gylch gwmpas,
 O sain gwerthfawr, *Beril, Topas.*

Gwyl pwy ydyw ei gyfeillion
 Sef y saint, a'r gwir angelion
 Ar ba rai ni ddichon drygddyn
 Gwnaed a alfo ddwad attyn.

Mat. 6, 20.

Gwyl pa waith y mae e'n wneuthur,
 Cadw'r Sabbath fawr yn ddifyr,
 Gyda'r Saint, heb ddim iw arfer,
 Ond clodfori Duw bob amser

*Mat. 4, 8;
 9, 10.*

Gwyl nad oes na phoen, na thaisfych
 Nychdod newyn, na thywyllwch
 Ond dedwyddwch byth tra ganto
 Lle mae'th fab y nawr yn trigo.

Mat. 21, 43

Pam gan hyonny fy rhawer dixon,
 Y galaru mor hiraethlon.

Am dy blentyn y gyrhaeddodd
 Duw, o drallod atto i'r nefoedd

Pam y hwyly weld dy Brynwr,
 Yn ei dynnu o gyfyngdwr
 I esmwythder a dedwyddwch

O blith dynion ar en * garrwch

Pam y hwyly weld Duw cyfion
 Yn ei alw i gaelio coron.

A gogoniant mawr di derfyn

Er nad oedd ef etto ond plentyn

Duw sy'n tynnu atto'n gynnar,

Ei rai anwyl, * cu a bygar.

Rhag cael gweled dim o'r drygsyd

Y ddaw'n immwngc ar ynsyd

Y mae Duw yn tynnu'n fuan

Ei rai anwyl atto ei hunan

Rhag i'r anwir ei * gormeilo,

A'r drygionus ei gwradyddo

Lladdwyd Abel er gwirionedd

Gwerthwyd Joseph er di ddrycced

Tafwyd Daniel at y llewod

Trwblwyd Daffad a mawr drallod

Mat. 10, 16

Esai. 54, 17

† Hoff,

† Hoff,

† Gorb.

† Hoff,

* *Cadfa*

Meibion *Job* i gyd a lethwyd;
 Holl blant *Rachel* hwythau laddwyd;
 Crôgwyd *Absalom* wrth ei * locfen
 Ni wyr Dyn beth yw dyngهدfen
 Un a gwymp ar flaen y cledde,
 Llall y grogir am ei seie,
 Arall a sawdd pan fo meddw;
 Wylo ddylit weld diwedd hwnnw;

Toft gweld Lladd mab gwraig a bilwy;
 Toft gweld torri ei ben a'i wddwg
 Neu lwyf nychu yn y carchar;
 Nid toft marw o anghy hygar

Pan i'r wyla gwraig gan hynny
 Weld yn Arglwydd gwyn yn tynny
 Ei blant anwyl atto'n gynnar,
 Trwy ryw glefyd hygar

* *Job 4.*

O rhown ddioch ir uchel-dad,
 Am y cyfryw hap ymwelad

Ac na wylw droo ben messur
 Ond fydd eidd i gynnwys natur

Ond rhown ddioch i'n Tad sanctidd
 Pan y tynno mor gannidd.

Ei rai anwyl o'u mawr flinder.
 Atto ei hun, i gael esmwythder

Duw ro cyustwrdd a diddanwch
 It fy chwawer i laesu 'th driftwch
 Duw'th gyffuro am dy blentyn;
 Duw ro i minne decced Teflyn

Rhybydd i ochelyd gortbrymmuneb, ac i radd
 yn ol yr byn a dreiswyd oddiar neb

* *Col 3. 1.*

E Noill cawpant, colli'r * credyd
 Egnill bawach, colli bywyd
 Egnill cyfoeth, colli *Christ*
 Egnill tawm, ond colled trist,

Gwdd

Well ceinlog fach trwy ffordd ddi gammedd
 A'r chweigien Aur trwy 'drais a ffalidd
 I nail a lwydda'r ffordd y cerdddech.
 A'r llall a fwytyy faint a feddech
 Well * Cae o dir trwy union bryniad, * an mawr
 Na Gwlad o dir trwy dreisio bagad :
 Irais bel d' enaid i boenydio,
 A'ch wraig yn dlawd, a'ch blant ar ddidro,
 Cyttuna ar frys a'r rhai orthrymmaist, *Luc. 19. 8;*
 Rhon ol fel Zacbe faint y dreisfaist
 Na ddos medd Christ i'r carchar cyfyng *Mai. 5. 25;*
 Rhaid talu'r trais hyd at y ffyrlling,
 Na wna gam' ag un rhyw ddyn, *1 Thef. 4. 6;*
 Well godde deg na gwneuthur un :
 Ocam a wnai rhaid ateb drosto ;
 Ond godde gam, cae iawn am dano
 Beth wnai di ar geiniog drifft y deisech, *Esa. 61. 3;*
 A fwytyy hon y maent y feddech
 Ni fyn Duw, na'i dy mo honi,
 Yn froene Christ mae'r fath yn dresi
 O prynu tir hi bair ei werthu,
 O adail Tai hi try yn lludy.
 O rhoi hi i'ch blant hi gyrr ar anffod, *Amar. 5. 12;*
 O rhoi i'r tlawd mae Duw'n ei gwrthod
 Rhon geiniog drais iw hunion berchen,
 Cyn tynnoi i'ch dŷ ryw farn aflawen :
 Ni lwydda hon ymhlith dy weiniaid,
 A'wy na'r aich ymmyfc efroniaid

Maboddedig aethi bechadurtaid i ddysod llder
 A'r perban da ac y mae Duw yn eu gynnig yn
 A'fengyl trwy y ddammeg o'r Supper Iawr

Dewch fonddigion, dewch gyffredin
 Dewch i Supper mab y brein,
 Dewch, a nedwch dim i'ch rhwyffro
 Dewch mae Duw'n eich gwawdd chiwr a'r

Mac

- Mae'n y Swpper fir o'r gore;
 Bwyd, i * lonni eich eneidie,
 ¶ *Elchenyde* Mâl, a Manna, Bara'r bywyd,
 Gwin gorfoledd. doniau'r yspryd;
Ejy. 55. 2, 3. Chwi gewch ynddi un mab Duw,
 Yr oen yn farw, ac yn fyw,
 & *Gwedi* Gwedi-ladd a chwedi * roffio,
doddes, A chwedi codi o'r bêdd ich * firio,
portbder Cewch ei werthfawr waed i'ch golchi,
aleofaint Cewch ei sanctaidd * gnawd i'ch porthi,
Dw. Cewch ei wlan yn drwssiad i chiwi,
 * *Llawen-* A'i fywyd gwyn ich adgyfodi,
han Chwi gewch heddwch Duw ar Drindod
 * *Yr afydd.* Chwi gewch bardwn am bôb pechod,
dod a ry- Chwi gewch Yspryd y diddanwch,
flannodd Chwi gewch Grift a phôb dedwyddwch
efe yn ei Dewch yn llawen, dewch yn sirol,
gnawd, Dewch heb aros i'r wlad nefol.
 * *Gfian* Dewch yn * gyfido i Brodi
gnbl heb Christ, sy'n cynnig ei hun inni.
ragrlib. Naded neb i ddim ei * flayo.
 * *Gadwynal.* Na'r byd, na'r crawd, na'r fall ei rwyfiro
 Na'r fferem fawr, na'r pum Jau ychro,
 Na'r wraig newydd. na dim angen.
Isa. 14. 18. Ond ewch chwi'n hŷ, yn hoyw,
 19. I'r briodas wrth eich galw;
 Gwr y ty sy'n tyngu'n * sceler,
Isa. 14. 24. Na chewch i dastio byth o'i swpper,
 * *addisrif.* Dewch gan hynny iddi'n addas,
 * *Brofi.* Yôg-wisc sanctaidd y briodas:
 Na ddewch iddi byth heb honno.
 Rhag cael rhwym ich traed a'ch dwyl,
Mat. 24. 13. Gwynn a choch yw'r wisc o' rai,
 Gwynn tu fewn, a choch tu i fas;
 Gwynn yn gofyn buchedd sanctaidd,
 Coch yn daogos fydd griffnogaid.
 Tru

Trefed pob rhai eu heneidie,
Mewn hardd wiscoedd o rinwedde
A lo gweddus a chyfaddas.

* *Llanymydd*

I' sirioli'r gwir *Pessias*

O dewch i'r wledd i'ch priodi;
Mewn difeirwch, fydd a gweddi,
Chwi gewch gan Ghryst fod yn wastod
I chwi'n geidwad ac yn Briod.

Hos. 2: 19

Psalms 100

Dewch holl Dylwythe'r ddaiar;

Dewch bawb a llawen lasar

Ganwch glod a chalon rwydd:

I Dduw ein Harglwydd hawddgar

Dewch fawr a bach drachefen

Dewch bawb sy'n troed o'r ddairn;

Dewch addolwch Dduw yn * llon

* *Llanymydd*

Bob rhai a chalon lawen

Gwybyddwch hyn yn sicir.

Mae'r Arglwydd graffol, geirwir;

I fydd Ffrein nef a llawr.

Ac * Emprwr mawr yr holl dir

* *Pennant*

Gwybyddwch nad chwich hunain.

Ach gwnaeth o'r pridd mor gywain

Ewaeth ef ych o'r llwch a'r llaid.

Ei blant ai ddefaid bychain

O dewch iw byrth gan hynny,

Dan ddiolch a than ganu

Nich a mawr ar fôr a hwyr;

Yn * brudd iw hwyr folianu

* *Oddisrif*

O Dewch yw Demel sanctaidd

Yn drefnus, ac yn gnaidd

glodfoni enw Duw;

Cans hyfryd yw a gweddaidd

Deiantus a thosturiol,

Yw'r Arglwydd wrth ei bobol

Oes i per y peri Air.

Dros fôr i se gair yn raffol,

Y

*Y Bwthned ran O walib Piccar Llanym
ddyfi ynghylch Caersalem newydd.*

Y Brutaniaid o Ddeheubarth,
Ac o wynedd swyn o bob parth;
Clywch fyfyrdod gwr o'r Eglwys,
Yn eich arwain i Beradwys

Mae Teyrnas hardd uwchlaw'r ffurfafeti
Yn llawn o bob dedwyddwch llawen
Wedi i Dduw o'i ras a'i fwynder,
Ei darparu ar ein meder.

Mae mab Duw yn helpwr tition;
Wedi ei phrynu a gwæd ei galon,
I rhoi i ni ei frodur trwm,
Onis cyll ein gwall ein hunain,

Y mae llawer yn ei cholli,
Eisiau gwybod dim oddiwrthi,
Ac fel Ffylliaid dwl di hyder,
Yn ei gwerthu am diffwythder,

Un ai gwerthe am gael llanw,
Y Bledren front yn llawn o gwrw,
Arall ai gwerth megis filen,
Am gael gorwedd, gyda'r butten,

Adda werthe'r nef am afal,
Cain am ddyrnod ddig di attal,
Esau am gawl, a Hophni am gigach,
A llawer dyn am betheu salwach.

Un ai cyll hi eisieu gwranddo;
Y fengyl sanctaidd a'i phraetisio,
Arall eisie arfer gweddi
O ddim dawrydd yn ei cholli.

Ni wyr un o 'rhain y sywaeth
Ffyrdd crefydd a gwybodaeth;
Ffyrdd yw'r deyrnas ynt hwy'n colli
Hwy'n ymosol dim am dewi,

Mi ddangosaf iweh yn eglur,
 Beth o hanes hon or Scrythur,
 Iedrych a fyn Duw o'i wiwras,
 I chwy bawb chwenychu'r deyrnas
 Mae hi mor hardd mor wych mor uchel
 Ac na ddiebon dyn nag angen.
 Ddareu degwm y rhialtwch,
 Na'i gogoniant, na'i dedwyddwch,
 Nac hi gan mil mwy na'r mor, na'r ddairn
 Mae hi nôs a dydd mor ole a'r haulwen;
 Mae hi aia a haf heb rew, heb eira,
 Heb wynt, heb law, ond hin o'r decca;
 Mae'n blodeuo'n braf o'bb amser,
 Mae'n ddilygwr, mae yn ddibryder,
 Mae'n anfarwol, mae'n ddilfigyl,
 Mae'n dragwyddol medd y fengyl;
 Ni bydd newyn ni bydd fyched,
 Ni bydd tristwch poen na lludded,
 Ni bydd gwendid na gofidi,
 Byth ar un sy'n aros ynddi,
 Nid yw'n nesoedd uwch ein pennu;
 Lle mae'r fêr a'r holl blaenede;
 Er hawddgared yw'n disgleirio,
 Ond fel llawr or deyrnas honno;
 Nid oes dim yn eisiau ynddi
 Ac all calon dyn ei hoffi;
 Nid oes ynddi ddim yn tyfu,
 Ac all colon dyn i wrthnebu;
 Y Deyrnas hon y wnaeth Jehofa,
 A'i fys ei hun yn Llys yr uchel;
 Iw haddoli gan Angelion,
 A'i Glodfori gan Gristnogion,
 O Yngghanol hyn o deyrn ddiwydd,
 Y mae Dinas bardd wych hyfryd,
 Yr hon medd ffan y gwleidydd,
 Aelwys Tre Garsaleu newydd.

Gwelydd hon i gyd o gwmpas,
 Sydd wedi eu gweithio i gyda Thopas
 Beril, Jaspis, Amethystys
 Saphyr hardd, a gloyw Sardys;
 Pedwar ochrog fel y dis
 Ywr deyrnas hardd-wych hon fewn;
 Ei lled, a'i hyd, a'i hwchder hirded,
 Sydd gogyd, goguwch a gogyfied,
 Deuddeg porth o berls sydd arni,
 I ollwng pobl Dduw ddwad iddi;
 A deuddeg angel sydd yn gwilio,
 Rhag i ddim aflan ddwad yno
 Mac ei heolydd wedi eu pasio,
 Ag atir melyn yn disgleino;
 Fel y gwyrdr hardd wych rhial,
 Yn tywynu fel y cristial.
 Afon loyw fel yr arian,
 Yn tarddu o orfedd Duw ei hunan,
 Sy'n dyfrhau pob heol ynddi,
 Dyfr sy well nag acwafitti
 Pren y bywyd sy'mhob haol,
 Yn tyfu oddeuty'r afon sywiol;
 Yn ddwyn deuddeg rhyw o Ffrwyth,
 I ddiwallu'r holl Eneidie.
 Ni ddaw newyn, ni ddaw clefyd,
 I'r rhai swytto pren y bywyd,
 Ni ddaw syched na thrallodion,
 Fyth i neb y yfo o'r afon.
 Nid oes neb yn trigo ynddi.
 Ond angylion y goleuni,
 Ar rhai duwiol Eitholedig,
 Y wir brynodd Christ yn unig.
 Ni chaisf mwrddwr na gwr meddwr
 Na'r neb y sy'n addoli delw,
 Na Phutteinwr na dŷn aflan,
 Prigo yn Ninas Duw ei hunan,

Nid oes ynddi ddim tywyllwch,
 Nag anwiredd na thrafferthwch,
 Ond goleuni yn wastadol,
 Nos a Dydd yn dragwyddol,
 Nid rhaid i'r dre hon un amser,
 Oleu'r haul na'r lloer na'r lanter,
 Cnff yr oen a'r sanctaidd Drindod,
 Sy'n oleuni yn ddi'n wastod,
 Nid oes un dyn ynddi'n trigo,
 Na bo ei wyneb yn disgleirio,
 Fel yr heul wen yn yr awyr,
 Ar ddiwrnod hafedd eglur.
 Nid oes ynddi bris am drysawr,
 Aur a pherls a meini gwerthfawr,
 Aur sy'n pasio'r holl heolodd,
 Precious Stones sy'n bildio'r gwelydd, *Meini gwer-*
 Ynghalon y Dre real yma, *thfawr.*
 I mae gorfedd y gorucha,
 Wedi gosod ar ysgwydde,
 Bardd Angelion eglur Throne,
 Canopi fel bwa'r Drindod,
 Bardd wych eglur o liw'r Emrod,
 Wych uwch ben yr orfedd hyfryd;
 Lle mae'r Tad ar Mab a'r Ysryd.
 Saith o lamppau gwynion gole;
 Yn orwyddocau yrprydol ddonie,
 Ydd yn llosgi yn eglur rysedd,
 Bob rhyw awr o flaen ei orfedd,
 O ddeutu'r orfedd mae Cherubiaid
 Wych adeiniog yn llawn llygaid,
 Dydd a nos yn rhoddi mawrglod,
 Ynddi orwysa i'r tael Drindod,
 Yda'r chain y mae Seraphiaid,
 Yn ymys grafol tanllyd embaid,
 Yn cyd ganu Sant Sant ganwaith,
 Dduw'r lluoedd yn dra pheffantli.

Yn nefla at hynny mae henuriaid
Gwynion reial mewn Côr euraid,
A'i Cororau yn eu dwylo,
Yn ymostwng i fendithio.

Mae pob un a'i goron weddus
Ar ei ben fel brenin grymmus,
Mae pob un ai wisg wen gantho,
Fel offeiriad yn bendithio.

Mae pob un ai goron euraid,
Yn canu mawl i'r Oen bendigaid,
Mae pob un ai feiol gantho,
Yn arogl darthu diolch iddo,

Y maent hwy bob rhai yn ei graddde
Yn canu'r Arglwydd Psalma a hymnoe,
Ac yn rhoddi i'r Oen gannoliaeth
Am ei nerthol Jechydwriaeth.

Yr Angelion sydd yn gynta,
Yn canu i'r Arglwydd Halelujah,
A'r Saint hwynte yn... tteb,
O'u Cadeiriau mewn yd undeb,

Nid oes yno Sant nac Angel,
Na bo'n canu Psalms yn uchel.
Nid oes yno un yn segur,
Na bo'n canu mawl yn ddifyr,

Yr ganiad y sydd ganthyn,
Trwy gyttundeb gyda'r delyni;
Yr un Tafod ar un genau,
Yn clodfori Duw yn ddiau.

Maent hwy yn canu Halelujah,
Yn dra hyfryd i'r gorucha;
Ac yn rhoddi clod a gallu,
Yr oen sanctaidd am eu prynu,

Maent hwy yn canmol mawl drogared
Duw i'n eistedd ar yr orsedd;
Ac yn molir oen bendiged,
Am ei prynu o'r caethiwed.

Mae mor hyfryd ac mor weddaidd;
Gant yn moli'r Drindod sanctaidd,
Ac na allant fyth ddeffygio;
Ond rhoi clôd a moliant iddo.

Maent'n gweled bawb yn gyngan
Wynneb grafol Duw ei hunan
Yn ei wynneb mae'n dragywydd
Ddigonolrwydd o lawenydd.

Ynghylch yr Henuriaid gwynion;
Mae mil miloedd o Angelion,
O bob nasrwn i addoli,

Duw mewn nymber heb rifedi

Y mae wynneb Duw cyn deuced
Gan ei faint fydd yn ei weled;

Ac na allont chwenych mwyach
Edrych fyth ar ddim amgenach

Maent hwy'n sefyll yn ddiogel
O flaen Duw tu fewn i'r demel;

Ni all Sattan nag un gelyn

Wnenthur mwyach niwed iddyn

Nid oes Empriwr dan y nefoedd

Yn eiddo Hys fel Duw y lluoedd

Lle mae'r gwaetha sy'n ei ddilyn,

Yn benadur ac yn Frenin.

Maent hwy eu gyd yn Foneddigion;

O'r gwaed reiol un ar goron;

Maent hwy eu gyd yn blant i'r brenin;

Ac fel prinser yn ei ddilyn,

Maent hwy yn frodur i'r mesias

Cyd difeddiort o'r un deyrnas;

Maent hwy yn *fflees i'r angelion

Maent hwy eu gyd yn dywyfogion

Nid oes un o'r rhain yn cyfla

Dydd na nos ond goleu ganu;

Nid oes un ac all ddisfygio

Mae mor ddifys iddo yno;

H h

Mac

* Gysyllt

Mae pob un a'i goron harddwychi
 Ar ei ben fel brenin dewrwydych;
 Mewn gogoniant yn teyrnasu.
 Gyda'n pryowr mawr Christ Jesu

Mae pob un a'i wisg wenn ganaid
 Yn ei gylch mewn gorfedd euraid
 Megis ffeiriad yn aberthu
 Yn rhoi clôd a mawl i'r Jesu.

Mae pob un a'i blamwydd ganto
 Fel Congwerwyr yn treiwmpio
 Ar y byd a'r cnawd a'r cythrel
 Wedi ffwylo rhain mewn rhyfel

Ni bu Selyf a'i hyfrydwch
 Ni bu rhos a'i holl rhialltwch;
 Mor drwsiadus yn ei wisgoedd
 Ac yw'r gwaetha fy'n y nroedd,
 Mae'n hwy yn deccach yn eu hwyneb

Nag oedd Absolôn deg dihareb
 Yn disgleirio'n ogoneddus

Ar lôn corph ein prynwr grymus

Maent hwy yngryfach nag oedd Sampson

Maent hwy yn deccach nac Absalon

Mae pob un yn hardd fel Angel

Ac ar draed yn gynt na Hafel,

Maent hwy yn byn mewn mawr ddedwyddwch

Gwir lawenydd a rhialltwch

Hwnnw yn parhau yn dragywydd,

Heb na phoen na thrang na chyffwrdd

Ei gwaith hwy gyd o fach i fwy

Yw canu i'r Arglwydd Hallelujah

A rhoi miliant clôd a gallu

I'r oen a laddwyd am ein prynu

Bwyd pob rhai yw Manna hyfryd,

O holl ffwythe pren y bywyd;

O'r hwn ffwyth pan ffwyttaer unwaith

Ni newynir byth yr eilwaith,

Eu diod oll yw dyfr y bywyd
 O afon Duw o'r ffynnon hyfryd
 Yr hon sy'n tarddu'n grychias allan
 O dan orsedd Duw ei human
 Y difyrwch ydyw rhodio,
 Gyda'r oen ble byna'r elo,
 I lan Ffynnon dyfr y bywyd
 I glodfori ei enw hyfryd
 Gwedyn pan y delont adre,
 Mae gwledd rhial ar y byrddes
 Wedi ei gosod i groesaw
 Yr oen o'i * brogras ai gwmpcini * *Daiib*
 Ni bu wlëdd Ahasuerws
 A'i Rialtwch mawr y barws
 Ddim cyffelyb i'r wlëdd yma
 Swpper mab y Brenin mwya.
 Ni chlywodd clust ni welodd Llygad
 Ni ddychmygwyd o'r dechreuad
 Faint o foethe sy'n y swpper,
 Wedi trwllio ar eu meder
 Nid oes ynddi neb yn bwytta
 Un rhyw ymborth waeth na *Manna*
 Nag yn hyfed ynddi hefyd
 Ddiad waeth na dyfr y bywyd
 Duw ei hun sy'n costio'r Swpper;
 Mab y Brenin ydywr sewer;
 Awdurdodau yw'r contrylwyr
 Arch-angelion yw'r gwalnaethwyr
 Y Cherubiaid sydd yn canu
 Ar y delyn i deifyrru,
 Ar Seraphiaid gyda nhwythe;
 Yn canu ar dafod ac ar danne
 Y Caniade yw Hosanna,
 Sant, sant sant ag Hallelujah,
 Diolch gallu mawl a mawr-glod,
 Y fo syth i'r sanctaidd Drindod

Mae pob un yn cael ei ddigon
 O bob peth wrth fodd ei galon
 Mae pob fens yn cael ei poethi
 Ar y peth sy'n perthyn iddi
 Y mae'r llygaid yn gweld digon
 O rialtwch rhwng angelion,
 Y mae'r clustie yn clywed nhwythe
 Ei gwir wala o bŵr leisic
 Y mae'r genen cael ei borthi
 Bob Dydd a manna ac acwafeti,
 I mae'r Tafod yn cael canu
 Ddydd a nos i'r Pryŵr Jezu
 Y mae'r cyrph yn hedeg nhwythe
 Mor ddirwystr a'r Enaidic;
 Y mae'r pen az traed a'r cwbwl,
 Cyn ebrwydded ac yw'r meddwl
 Nid oes aelod mewn un Chrifflon,
 Fy'n gwalnaethu Duw yn fyddlon
 Na fynn Duw ei ogoneddu
 Ynharadwys am ei wafnaethu
 Mae'r holl gorph pen ddelo yno,
 Bet yr haul wen yn disgleirio,
 O disgleiria'r corph mor gannaid
 Pa wedd i'r hardd ddisgleiria'r Enaid

DIWEDD

danghosiad ym ha ddalen y ceir pob tñ
agy sydd gyn-hwysedig yu y llyr lwn.

Cyngor i wrando ag i ddarllen gair
Dau. 1

Hil Frutus. 10

Truenus gysfwr dyn trwy naturiaeth 16

Bywyd a marwolaeth Crist. 20

Adroddiaa o gariaa Crist at y byd 28

Aon i Fethlem. 31

Crist fydd oll yn oll. 34

Hil Adda. 42

Cyngor i bechadur i ddyfod at J Crist 48

Cyngor i bechadur i ddyfod at Crist 52

Cynhyrfaad i foli'r Arelwydd Iesu 58

G'aboddedigaeith i foli Crist Iesu. 62

Annogaeth i daiolche arwch am ein fryn-
euligaeth trwy Grist. 65

Cynghorion i'r jawl a addymnam gael
ffwr Dau &c. 69

Cyngor i gredn yngbrist 73

Cyngor i ochelyd cwmseini drwg 76

Galarnad pechadur 78

Cynghorion Duwiol. 83

Cyngor i wr iefangc. 89

Cyngor i wasnaethu Dau. 96

Am wedai ai pherthynasses 106

Rhybydd i fedawl am Dau y bore 119

Diolech foreuol p. n. ddihuner cyma 121

Diolech i Grist am esmwythder. 122

Rhybydd i ddyfod wrth adilladu y corph

medula

Weddio am ddiſſad ir enaid.	123
Gweddi wrth wiſco am danad.	123
Arall,	} 124
Rhybydd wrth ymolchi.	
Gweddi wrth ymolchi.	
Gweddi ſoreuol.	125
Rhybydd i ymgadu rhag rhuthren'r bydy enaid a Satan.	128
Gweddi yn erbyn'r huthren Satan	131
Cyngorion yn erbyn profedig aetbe Satan	132
Cyngor i weddio ar bob achos	136
Cyngor ir Llafurwr.	139
Gweddi'r hysmon,	140
Cyngor ir traſaelwr	141
Gweddi'r traſaelwr	142
Cyngor ir milwr.	144
Gweddi'r milwr,	145
Cyngor ir porhmon.	149
Cyngor yn mynd i faru.	150
Canmoliaeth Gwraig dda.	153
Rhybydd a chyngor ir godinebwr.	154
Cyngor ir meddwyn.	157
Can ynghylch y diawl a'r meddmon	163
Cyngor i ymgadu rhag meddylie drwg	165
Cyngor i lymodraethu'n geire wrth ſodd Dwr.	170
Gweddi am lymodraethu'r geire	172
Cyngor i ddyn fou bob amſer o ymddygiad Griſnogaidu.	173
Cyngor yn nghylch bwyta ag yfed	176
Gwas yn bwyd	179
Gwas yn ol bwyd	180
Gwas yn bwyd	181
	Oras 181

Gras cyn bwyd	181
Gras yn ol bwyd	} 182
Gras cyn bwyd.	
Gras gwedi bwyd.	183
Gras cyn swpper.	184
Gras yn olcino.	} 185
Arall yn ol swpper,	
Arall.	186
Cerydd am esculuffo ceisio bendith ar, a rhoddi atolch am ymborth.	187
Gweddi.	} 188
Cyngor i gyfrannu o'r anghenus.	
Cyngor i bob penteulu lymodraethu ei dy yn Dduwiol.	193
Dyledswydd plan ym rhieni	204
Pa bethau a ddydd ddydd fisyrio arnynt y Sabboth.	207
Cyngor i ymbarattoi cyn dysod i addoli'n ghoeddus.	213
Paratoad i'r cymmyd.	215
Gweddi cyn derbyn y cymmyd.	222
Pennillion ar gynneddferha dyddion	223
Llythyr yr awdur at ym eglwyswr	226
Catechism.	237
Petbe ym harferu pan ddol y nos	251
Hymn cyn mynd i gysgu.	253
Diolch am dan a chynessrwydd	254
Gweddi wrth fynd i'r gwely.	255
Myfyr ddd pan ddyhuner ganol nos	258
Psal 23,	259
Ymmod y dyle ddydd grassol ddeffroi &c	260
Diolch am etholedigaeib.	262
Gweddi yn erbyn gorthrymder	264
Hh 4	Diolch 267

Diolch am ymwared o ddwylo gelymion	269
Arall byrrach	
Rhan o'r Ps. 69.	269
Psalm 30.	273
Am ddiwedd y byd	274
Cofnach angen 280 can ar y ffrwyd	283
1624	
Arall.	293
Rhybyddi gyntu	298
Arall.	306
Gweddai eglwysur wrth fyned i ymweld y	
cleislon yn amser y chwarran	313
Yr ym oes dyn.	314
Cyngor i'r clas,	315
Gweddai'r clas.	318
Rhybydd i'r clas oho am weinidog	322
Gweddai'r clas cyn cymryd pŵl; gwriaith	327
Gweddai ffrach i'r clas	329
Rhybydd i'r clas wneuthur ei omllys	331
Llebyr yr ambyddedus Sr. L. M.	335
Atteb i Sir Lewis Mansel.	
Rhesymau'n eiddo'r clas i fod ddiolch	342
efgar.	
Ymddiddanion rhwng y clas a'i enaid	345
Arall.	348
Agoriad byr ymerbyn osn Angen	351
Gweddai im barferyd mewn clesyd	353
Diddanwch yn erbyn gwan obaith,	354
Gweddai am faddewant pechode	355
Gweddai i'r clas ar yr awr ddiwetha	359
Mysydod ar fywyd ag angen	360
Tost gyflwr yr annuwiol weai mawr	360
Dwyn a chynghor Difes,	369
Ofer	381

Ofer gweddio dros y marn,	381
Cyngor Mr. Prichard ym fab,	385
Gweddî Mr. S. P.	388
Cyngor Arall,	391
Achwyn Eglwysur,	397
Rhaid glynu wrth grist,	397
Chall ym pren y bywyd,	398
Christ a arwyddocawyd wrth yr oen pas.	399
Gbrist a arwyddocawyd wrth y farf bres.	400
Hymn ar ddydd nadolig,	401
Cyngor i geisio'r Arglwydd Jezu	407
Psal. 38	410
Am y Sabboth,	414
Gweddî dros yr Eglwys,	417
Am dyngu	420
Dyledswydd gweinidogion	425
Am Ragluniaeth Duw	430
Am y Pur-dan	439
Am barhad mewn stad o ras	442
Am dylet gwraig fagu ei phlant yn	444
Cyngor i wraig i beidio triffianu	445
Am ydd i ochelyd gorthrymmu neb	448
Am boddedigach i bechaduriaid i	449
Psal. 100	451
Am Bumed ran	452

Sall y gresydd Cristionogol mewn chwech
o Wyddorion

Cap. I. **B**eth yr wyf i ym gredu am Dduw
Atneb. Y mae un Duw, yn
fyd tragywyddol, creawdwr a Llywod:

Llywodraethwr pob peth oll ; yn ddi Pherf
gwahanol. y Tad y Mab. a'r yspryd Gl
Rhuf. 1. 30. Aft. 14. 17, 11 Cor. 8. 4 Gen. 1. 1. He
11, 3, Dihar. 16: 4 Mat. 10, 22, 30, ac 3, 16 17 ac 28
Gof. II. Beth yr myt ti yn y Credau am ddy, ac an
danst dy hun.

Ateb. Pawb oll a lygrwyd yn llwyr a phechod trwy
gwymp Adda; ac felly ahwy a wnaethpwyd yn gwa
welion i Satan, ac yn euog o ddarnediggaeth dragwyddol
Rhuf. 4 9 10. &c. 1. Theff. 5. 23 Eph. 4 17 18, Gen
6. 5. Rhuf. 5. 12. Eph. 2. 21 Heb 2, 14, 2 Cor. 4
gal. 3 10 Rhuf. 5. 18,

Gof. III. pa fodd y mae i ti gael dy waredu o'r cyffwrdd
trwm hon?

Ateb. Jesu Grifft, Tragywyddol Ffâb Duw yr hwn a
wnaethpwyd yn ddyn, a gwbl gyflawnodd o honaw ei hun
yn unig. trwy ei farwolaeth ar y groes, a'i gyflawn
perffectieth bob peth oll ac fydd angenrheidiol er iechyd
wriaeth dyn Joan 1 14. Heb 16. Ef. 53, 5. Rhuf. 5
19 2. Cor. 5, 21 Heb 7. 25. Aft. 4. 12, 1 Joan 1 1

Gof. IV. pa fodd y gelli di fod yn gyfrannog o'r
a'i haeddedigaethau?

Ateb. Dyn o yspryd ifael cystuddledig, yr hwn trwy
fydd yn unig, iawn dderbynio Grifft, ac a twynhao Gof
a'i holl haeddedigaethau iddo ef ei hun fydd gyflawn
bron Duw, a lanchaldd, Esay. 57. 15. psal 51 17 Mat
5 36 Joan 3 14 15 ac 1 12 ac 6 35 Rhuf 4 3 6
Aft 13, 39, 1 Cor 130.

Gof V, Beth ym'r moddion cyffredinol trwy ba rai
mae Duw yn gweithio ffydd?

Ateb. Ffydd fydd yn dylod trwy wrando pregethlad
Duw trwy ba un y mae'n cynnyddu beunydd, meg
mae hefyd trwy weinidogaeth y sacramentau a gwa
Rhuf 10 14.

Gof VI Beth ym cyflwr pob dyn yn ol marmolaria?

Ateb. pawb oll a gyfodant drachefn yn eu cyrphau
hunain i'r Farn ddiweddar. wedi hynny y rhai cyflwr
gant foddianu feyrnas nesoedd, a'r rhai digred a gwa
odedig a boenir yn Uffern gyda'r diafol a'i Angeliaid
dragwyddol joan 5 28 29. preg. 13 14. Mat. 13
psal. 2. 9 Mat. 25. 34, 41.

A B C

Neu Egwyddor Gymraeg

BC CHD Dd EFF G Ng HILLI
MNOPPHRST THU WY.

h e c h d d d e f f g n g h i l l m n o p
p h r s t t h u w y.

ABCGb DDdE FFfG Ng HILLIM
NOPPh RST TbVUWY.

h e c h d d d e f f f g n g h i l l m n o p p b r s
t t h u w y.

Y Bogeiliaid

a eiouwy.

eb ibobub wb yb

ebbi bo bu bw by

ec ic oc uc wc yc

ec ci co cu cw cy

ech ech ich och uch wch ych

echchi cho chu chw chy

ed id od ud wd yd

ed de di do au dw dy

edd idd odd udd wdd ydd

edd de ddi ddo ddu ddw ddy

if of uf wf yf

fa

Dwyfolder Gymmunol

N E U

DDEFOSIWN AU
SACRAMENTAIDD.

S E F

Amryw o weddiau am wir
ymbaratoad i'r Cym-
mun Sanctaidd ac eraill
ar ei dderbyniaid, yng-
hyd a Diolchgarwch
Gymhesur i'w harfer
ar ei ol.

Amatphwyd yn y *Mynyddig* gan Thomas Dwy-
folds y cyfnewtfael printio pob math ar *Llyfr-
hon* hon gweiddaidd, a chael ar werth am
Llyfr-*Dynitarg* a Saelnaeg.

fe fi fo fu fw fy
 ff ift off uff wff yff
 fi fo fi fo fu fw fy
 ig ig og ug wg yg
 ge gi ga gu gw gy
 eng ing ong ung wng yng
 nge ngi ngo ngu ngw ngy
 hi ho hu hw hy
 fi fi fi ul ul wl yl
 fi fi fi oll ull wll yll
 li li li ho lu llw lly
 im im om um wim ym
 me me mo mu mw my
 in in on un wn yn
 ni no nu nw ny
 ip ip op up wp yp
 pi po pu pw py
 iph iph oph uph wph yph
 phi phi pho phu phw phy
 or or or ur wr yr
 ri ri so ri rw ry
 rhe rhi rho rhu rhw rhy
 fi fi fi ul ul wl yl
 fi fo fu fw fy
 it it ot ut wt yt
 ti ti to tu tw ty
 ith ith oth uth wth yth

Dayfolder

Defostwnau Sacramentaidd.

Gweddî am gynorthwyaad Duw a gwir Ymbar-
taid i dderbyn y cymmun Bendigedig, yr hon
sydd gymmbeſur i'm chysleuo ſlaen y Gſſesmen
Defostwnau neilltuol, Foreu a Hwyr drwy
Wythnos gyfan.

HOllalluog Dduw, yn hwn o'th dyner Dro-
garedd a anfonaiſt d' unig anedig Fab J-
Grift, i ddioddeu marwolaeth ar y Groc, a
Jechydriaeth y byd pechadurus; Yn oſtyn-
edig i'r attolygaf arnat ti'n drugarog doſturu
wrthyf, Cynorthwya a bydded yn gymeradwy
gennu fy ymgeſiadau gwael i'm cymhwylo fy
hunan i dderbyn yn deilwng y cymmun Ben-
digedig hwnnw, yr hwn y ddartu i'r Jelu G-
yntfededig i drefnu er tragywyddol Goffade-
aeth o'i Farwolaeth ai Ddioddefaint: Mi an-
tolygaf arnat gynhyrfu y fath nwydau a thu-
ddiadau Duwiol yn i' enaid, a chyflawnu
meddwl ar fath Dduwiol Fyfyrdodau ac ſy-
gymbeſſur i'r achofion hyn. Dyro i minn Duw
y cyfryw wir deimlad o'm pechodau, ac o
odefaint fy Jechawdwr Bendigedig ou herwy-
fel y gallo ſerchiadeu fy 'nghalon, trwy d-
driftwch am fy 'ngham weithredoedd a dry-
ni fy muchedd aeth heibio; A gweithia y
gaſinob ac anſodlondeb tragywyddol yn ei
pob anuwioledeb: A chynſogaedda fi ar fath
ſtram oth ran, ac y ſon abl i'm cynhyrfu
garu, ac i ſyw yn ol d' ewylls di wynfed-
deg, a Jechawdwr am prynwr Bendig-
edig gallu i' ſawn drefnu fy hunan i'r D-

Desofiwana Sacramentaidd

ysol Wlëdd a'r offrwrm ysprydol hwn : O ba
 y mac fy ngobaith fod yn gyfrannog o ho-
 naw cyn pen hir. Ac y croclawi fi wrth dy
 fwrdd fel y gallwi dderbyn gyslegredig Wyl-
 lon dy gariad, gyda'r fath ddyfnbarch a gwr-
 dlowgrwydd defolionol ac y fydd fy 'nghym-
 fwrdd yn y Byd hwn, am Hiechydwtiaeth
 byth bythoedd. *Amen.*

*Dueddi am wir anfardd a threfniad i fod yn gy-
 frannog o fendithion a chymwynasgarwch y Cy-
 mmun Bendigedig hwn : yr hon sydd yn
 wys i'w chysylltu ynghyd a'n Desofiwana Feun-
 yddiol trwy'r holl wythnos o flaen y cymmun*

AC fal y gallwi fyw mewn pob math ar
 Ymwarediad Sanctaidd a Duwioldeb
 ma'r y Ddaiar, a happusrwydd dragywydd-
 yn y nefoedd rhag-llaw :

mac 'nymuniad (unwaith *Oni ddarfu i chi
 dderbyn y Cymmun gymmunio erioed or
 Sanctaidd : Cynorthwya fi o blaen rhaid gadel
 gwydd a'ch Ddwyfol i'w allan (unwaith
 y gallwi. wneuthur y fath etto.)*
 llytedus ymbaratoad medd-

ar cyfryw dueddiad Sanctaidd yn f' Enaid,
 fel y gallwi fod yn un oth wahoddedigion
 mwys wrth dy Fwrdd. ac yn ddilys gyfran-
 og or holl Fendithion a'r Cymmwynalau ac
 ydd yn arwyddocau trwy'r Cyslegredig Fara-
 Gwin, Ganiadha na fyddo i mi'n unig ad-
 ffa farwolaeth a Dioddefaint Christ. Eichr
 ddedd i mi dderbyn pardwn a maddenant
 o'm

Defodion Sacramentaidd

O'n holl berchodau, am bod wedi fy sicrhau a'n
nerthu ymhob daioni, trwy ffydd yn Iesu Ghrif
fy nhrugarog Iachawdwr, i ba un gyda'r sb
a'r Ysryd glân, dy byddo'r holl Anrhydedd
ar Gogoniant Llyn byddoedd. *Amen.*

*Gweddî gymmhessur i'r hawerau ar anferan cyndra
byn y cymman Sanctaidd, gan un y fân by
yn hir mewn efreulustiad o'r Ordinad bon.*

O Angliwydd yr hwn wyt Garwt Ercidian,
i'rwy lawr Drugarodd a doffuriaist wrth
ddynol ryw, a anfonais dy anwyl fab Ie
Ghrif i'r Byd i fod i nî'n bryniawdwr, i ed
fryd cydffurfiad ai holl Ddywiol Gyfreithian,
a thrwy dywallt ei werthfawr wad ei hun, a
maddugant pechodau, Yr hwn a drefnodd h
fyd ac a Orehymwynodd yn ei Elenyyl Sanct
aidd, ar i ol barhau Goffadwriaeth tragyw
ddol oi werthfawr Farwolacth, hyd oni dde
et drachein, trwy Gymmundeib a thylg
iad yn bwytra ac yn Yfed y Bara ar G
Madden i'r hwn fydd yn utuddi anolygo
Drugaroccaf Dd; O pardyna f'r hwn y
gyhyd o amser mor ddi-wybodaeth o'r B
eddol gariad o Grist fy Iachawdwr, ac m
anfeidrol anola ac efreulus y fwm yn uff
hau i'r Orehymwyn diwacthaf ychydig o
dy ddiodddefaint: O Drugarog Iesu Y m
ddrwg Jawn genni feddylid mor ddryg
ac ansynhwyrrol y fwm yn sy'nghadw fy h
gymaint o flynyddoedd yn ôl oddiwrth
Fyrd Sanctaidd, Be amled gwahoddedd

y gefais, a chymmaint o gynhytfaid ac Ann-
ogaeth relymmau a gefais i ddytad ac ymborthi
a dy ddanteithiol Ymborth, a th Wledd neso-
laid; Mae'n ofidus geni ystyried leied pris a
wneuthum o'th alwad a lenn fy 'nghydwylbod
fy hun, yr hyn drwy 'nerth dy ylpwyd Sanct-
aidd, a ddarfu i mi'n aml deimlo, pan erlyni-
ed amaf yn enw Daw, ac hefyd gan atolygu
amaf er mwyn Jezu Christ, a'nghyngori fel
y carwn f' Enaid fy hun i fod yn gyfrannog
o'r Cymmun Sanctaidd, Yr ydwyf yn dra syn-
iol o Dduw, fy mod i'n bur haeddol o'n ddi-
gofaint; Eithr dydi'r hwn y mae dy natur a
Paridoldod i drugarhau a maddeu'n wastad,
a swria amaf y bai am y drygioni hwn eithr
maddeu i'm o Arglwydd, pardyna'r pechod
mawr hwn, A bydded gymeradwy gennit fy
arodau Duwiol hyn am hamcanion Daionus
y mai sy'n gweithio yno. I fod yn ofalus yn
wastadol i wneud gwir Ymateria o'm Dyl-
lwydd rhag-llaw, Nertha fi trwy dy Rŵs f'
yflawni'n Effeithiol fy mwriadau hyn: Siact
a Chyfertha fi'n y bwriadu daionus hyn,
a gad allwi mwyafrwythio'n ôl fel cynt yn
ddecusdod di-grefydd. Par i'm fod yn ba-
ddol i goffeidd pob odfa gyfleus i draethu
'nghariad i'r Jezu bendigedig trwy dderbyn y
Cymmun Sanctaidd. Gwna fi'n wir syniol
o Dduw o'r amryw rwyddedigaethau mawrion
ydyf tanynt i wneud hyn er cofiadwriaeth
am fy 'Mhrynwyr anwyl; Dyto i mi wir syni-
aeth or petheu y wnaeth ac y ddioddoddi er
mwyn achub Pechaduriaid, ac o'r diben mawr,
trefnwyd ac i'r ordiniwyd y Cymmunhwn.

Desefsiwnau Sacramentaidd.

fel yr oedd cariad Duw felly, a'r ystyriaeth bŵr
fydd genoll om Hennaidd fy hun, fal y gallo
fy rhwymo i fod yn wastadol Cymmunwr. O
Jesu Flynnon pob daioni. Gwranddo fy 'ngwe-
ddiau Arglwydd a Chynorthwya fi trwy dy-
ras i dderbyn y Cymmun Sanctaidd hwn mewn
modd teiliwog; fal y gallwi felly gael felio fy
'mhardwn a rhyngu ymmaith fy llygredigaeth,
Chwanega a chadarnha y wreichionen hon o
daioni a ddechreuodd ennyn yn ol fal y gallo
fynghalon gyd uno'n ddiwahanedig a thio fy
Nuw, fal na allo profedigaeth yn y byd fod
yn abl i'm gwyr droi oddiwrth fy nyledfuydd
ond bydded i mi dreulio gweddillion fy nydd-
iau yn dy flydd di ath ofn, ac or diwedd lawr
yn dy llafn, ac yn ôl marwolaeth fy 'ngwe-
dud i'n gyfrannog o fwyd tragywyddol trwy
Jesu Ghrif ein Harglwydd a'n hunig Jach-
dwr, yr hwn gyda thi ar yspryd Glân tri ph-
erson eithr un Duw y byddo'r holl anthydedd
ar Gogoniant byth bythoedd. *amen.*

*Gweddi im harfer gan un y se'n Emyllyfio derbyn
y cymmun Sanctaidd, eithr fydd yn ofnus os ydychyd
yn anbeilwng i Gymmuno.*

OH fy Achubwr tofariol! a mawr garw
Dynol ryw! Cymmer drugaredd arnaf
Wele fi o Arglwydd, gyrr ymmaith drwy d-
arferedig drugaredd i' amheuaeth trwy ba m-
i'm digalwng rhag ofn derbyn y Cymmun San-
ctaidd, ryw'n dychrynu wrth ystyriad, mac per-

bynn

Desofiwnau Sacramentaidd.

bynnag y Fwyttao ac y Yto 'n anheilwng sy'n
cuog o farwolaeth Christ, ac felly sydd yn
Bwyttu ac yn yfed i Ddamnedigaeth ei hunan.
Ffwyf helyd yn cythruddo ac mewn cyfyng-
der wrth feddyliaid i mi fyw cyhyd o amser
mewn esculusdod or Ordinhaad Gyslegredig
hon, yn wrthwynebol i eglur Orchymmyrn y
gwynfedig Jesu: O Arglwydd anwyl! A thra
Charedig wrth Encidiau antarwol, Bydd di im
yn Arweiniwr a Chynghorwr yn y Gorchwyl
pwystawr hwn, ymha un y mae enbydrwydd
marwolaeth yn fy mwgwrth i o bobtu. Eith-
myfi a redaf attad ti o fy Nuw, yn lle 'mg-
ynghori a chig a gwaed, na rhoi fy 'nghlust i
wrandu ar dwyllydrus ddirgelwch am hofnys
rhyddiaid, Y rwy'n taer weddi om dy Ddw-
ysol gynnorthwyad yn fy 'mlinder am cyfyng-
der hwn Dyf i o Arglwydd, dyf i, mi At-
solygaf arnat yr union ffordd, i ddirgelwch a
Heddwch; ac hyfforddia fi yn y cyfryw lwy-
beiddrwydd tuag at ymbaratroad Sanctaidd, ac
y syddo mwya cymwys a pherthynol i'r fath
dderchafedig a Chreiddol weithred, rwy, 'n
poghyflawn berfwadio fy hunan o Jesu anwyl
fod neshau attad fal hyn yn y Cymmun San-
taidd yn suddged rhagorawl a hyfryd i'r sawl
ac sydd wedi eu haddas Gynysgaeddu dderbyn
i'r unrhyw; O nertha fi trwy dy Rasussol gy-
northwy i fod yn un or rhifedi dedwyddol
hynny. Gwna i mi ddwys gydnabod mawrion
Drugareddau Christ yn treisio y Ddirgelwch
Sanctaidd hon: ac yn galw'r Edifeiriol i ddyf-
ed a bod yn gyfrannog o honaw megis gwyf-
lon

Deffynnan Sacramentaidd.

lon o'i ffactor a'i ddaioni tuag at attynt; Ac i
fod yn foddion i'w cydffurfio au cryfhau mewn
ymarferiad Duwioldeb, ac hefyd i siccerhau idd-
ynt Jechydwriaeth dragywyddol, trwy Haedd-
edigaethau ei wrthfawr farwolaeth au Ddiodd-
elaint. O Drugarog Jezu dyro i mi'r cyfryw
Edifeirwch, a fydd ac y fyddo 'n abl i'm gw-
neuthur yn deilwng dderbyniwr o'r Fendirhi-
on tra thyleddol Cadarnha a safydla fi mewn
perffaith gafineb a phob anuwioledeb a drygioni;
a bydded i mi garu'n ddifffuant bob peth ac
fydd ddaionus; A bydded yn ofnadwy ganni he-
fyd fyw mewn esculusdra o ddyfod i'r Cym-
mun Sanctaidd hwn, ac i dderbyn y cyfryw
hyd oni byddo genni wir ymbaratoad o'm ca-
lon Rhyddha fi o ty Nuw oddiwrth amhebi-
on anrhefymol petrusder ac ofn, Par i mi fod
yn wir ystyriol, mai'r enbydrwydd o dderbyn
yn anheilwng fy'n perthyn i'r cyndyn drygo-
nus, ac na all pechod yn y Byd wneuthur i
mi niwaid, neu'n gwneuthur i'n gyfrannog o
anheilyngdod wrth dderbyn y dirgelwch San-
ctaidd hynny; ar ol i mi wneud llynghyfys trwy
wir a chalonog Edifeirwch, Anglwydd fyddwy'n
ddifffuant yn galatu ac yn casuau fy holl ddrygion.
A thrwy dy Râs di ni byddaf byth yn euog
o'r cyfryw bechodau mwyach; Anglwydd pa-
dyna fi, Anglwydd maddeu i mi, a bydd dru-
gatog wrthyf o herwydd fy holl ddrygioni an-
banuwioledeb, ac na ddwyn ar gof mo'm pech-
ode nam banwireddau rhag llaw, Eithr plannu
dy Gyfreithiau'n llynghalon, ac ysgrifennir hwn
yn fy meddwl, a thrwy alluowgrwydd dydd
Ecly

Desofiwnau Sacramentaidd

Felly trefna i' Enaid mewn di-ragrith a dian-
wadal Ufudd-dod. A pha bryd bynnag y by-
ddo i mi mor anhappus a throfeddu dy gyf-
reithiau; Cynorthwya fi'n gyflym fel y gallwi
fy niwygio fy hunan o newydd trwy Edifeirwch
distrifol, ac addewyddu i' addunedau'n fwy gos-
algar a diefgeulus rag llaw; fal y gallwi fod yn
neilltuol wrthddrych o'rh Ddwylol drugaredd
a'rh faddeuant. Ac yn ddiwaitha o Arglwydd
i'r ydwyf drachefn yn ersyn arnat ti, fy rhy-
ddhau oddiwrth bob anghyfymol a'fwyd yng-
hych y Sacrament Sanctaidd, a gwna i'm fod
yn un o'r Gwahoddedigion cymeradwy with
dy Fwrdd; fal y gallwi Fwytra ac yfed er dai-
oni i' Enaid fy hun. Eithr bydded im gael
fy mhardwn gwedi seilio, adferu fy 'ngwendid,
a gorchfygu fy llygredigaethau, ac uno'n ddi-
wahadedig fy 'nghalon a thi, fel nad allo pr-
edigaethau'n y Byd ddattod neu walgau ym-
maith i' undeb, Eithr bydded i ddechreuad
Gŵs neu ddawn fod i'm mberffiochio mewn
Gogoniant; O Arglwydd i'r wyf yn ei ddistrifol
deisyfu trwy obaidi gostyngeddiant am hyn oll,
O herwydd mae i' anghenrheidiau'n annerif,
ac o herwydd dy fod ti'n bur barodol i wran-
do ar lëf Pechadur edifeiriol, ac ewyllysgar i
ateb a chyflawni eu herfynion duwiol; Ac o-
nid ydwyf mewn gwirionedd yn gwir dristau
am fy manwl gamgymeriadau fal y dylwn
i fod, par i mi fod felly o Arglwydd daionus,
er mwyn haeddedigaethau Jesu Ghrif d' anwyf
fab am hunig Jachawdwr, i ba un gyda thi ac
Ysryd glân, y byddo'r holl Anrhydedd a'r
Gogoniant, yt awr hon ac yn dragwydd, Amen.

Defosiwnau Sacramentaidd.

Gweddî Forenol o flaen derbyn y cymmun Sanctaidd, ac sydd gyfeus i'r barferu ar amseroedd eraill o'ch Paratoad.

O Dragwyddol a byth Fendigedig Arglwydd Dduw Tâd y Trugareddau a Ffynnon pob Daioni, yr wyt yn ymostwng fy hunan gar dy ffronn ac yn ostyngedig yn addoli d' ar-
rhaethol Fawrhydi, yr hwn wyt anfeidrol mewn gallu a Doethineb a chariad a phob math ar Odnwgrwydd Dwytol, Dydi yw Fyngbreandwr, F' Arglwydd a'n perchennog, fy Jachawdwr Anwyl am gwaftadol gynorthwywr haclionus. Y mae fy nylediwydd mwya, am hawl mwya hefyd i'ch garu di'n galonnog, a'th wasanaethu u'n gywir ac yn ddiragrith, Eithr gwae fi o Arglwydd o herwydd rwy'n cyffesu i mi yn lle dy garu a'th wasanaethu di im fyw mewn pethod a gwagedd. Myfi sum yn euog o' fawr aml Ddigolaint yn erbyn dy Ddwytol Fawrhydi. * A bod hefyd fy nghyflawniad mewn dylediwyddau. Crefyddol yn ddiffygial olgeler, eithr o Arglwydd F' ydwys yn gwir a ddiwed Edifathau ac yn drist arnaf o herwydd fy ngham weithredoedd, coffadwriaeth o'r cryw fydd fywr gystudd i mi. O trugarh wrthyf, Maddedu im y cwbl aerh heibio er an-
yan. Arglwydd Iesu Ghrïst a chyfan adnewydd a chysgwydla fy meddyliau, F' Ewyllys amn-
ydau. O nerthfa fi swy swy i'ch garu di'n wasanaethu.

Dfosirnau Sacramentaidd.

wasanaethu'n well o hyn allan nag crioed o'r
blaen, Arglwydd Daionus, Bydded hyn yn Eff-
eithiolaeth o dderbyn y Cymmun; Gany's ym-
hle i golchir ac y glanhir t' Enaid llygredig
halogedig, oddieithr yn y ffynnon yr hon a eg-
oraist i olchi pechodau ac aflenaid? Dy di a-
ddewais't o Dduw i bwy bynnag a ddelo attad
ti, na swri di ymmaith monno mewn ffordd
yn y byd; Yr ydwyt yn dyfod gan hynny ar-
iad o Arglwydd hyd eitha fyingallu, trwy daer
ddeisys am faddeuant om pechodau, a bod yn
wiw gennit fyingwneud yn gymmurtadwy et
maint f' annheilyngdod er mwyn gwrthod
owgrwydd y Sanctaidd Jezu. Edrych yn dru-
gatog ar f'ingwendid; a chyfranna'n f'aelionus
a myfi, fel y byddid arferedig i wneud a rheini
y garau f' enw, a bydded derbynied y Cym-
mun Sanctaidd yn bur fywiol i mi Par i'r dai-
on a ddechreuodd ynos ymgrynnau a thyn-
yddu, a bydded im holl ddrygonus am llyg-
redig dueddiadau waspau anllwyr ddiddymu.
Caniadha Arglwydd, f' rhein dy Ddirgeled-
igaethau fod i'm yn xingnach na'th gossau'n
unig, Eichr effeithiol f'ingwyntededig Jaenawdwr
a holl daioni i Haeddedigol Ddiodefaint; Cyn-
orthwa fi trwy hynny i ledio gwell buchedd
rhagllaw, yn ffyddlon i gyflawar holl ymro-
dau Duwiol, anwyl Jezu, mi gossu gyda llaw-
enydd dy ddirfawr gariad diwaethu gyda'r an-
wydau mwya bucheddol: y rwy'n f'inedig o
herwydd fy mhechodau; Ac f' ydwyt yn tate
ymbil am dy Râs, am dymuniad ar mi felio i
mi Gyfammod newydd o Edifeithwch, anglym-
modi

Desoffiwnau Sacramentaidd.

modi a thi dy hunan, yr hyn i gyd rwy'n de-
syfarnat wneuthur i mi gyda gwrelowgrwydd;
Arglwydd cryfha Cynorchwya fy'nymuniadau,
a chyflawna fy angenrheidiau, fel y gallwy fod
yn gymwys gyfrannog or Cymun Sanctaidd
Jesu anwyl prylura ac ennyn fy marwedd an-
wydau: Sefydla fy meddwl an nghalon a'r an-
crist gymwyniau y rhai a brynaist di mor
ddryd er fy mwyn i, fel y gallwi goffhau dy
gariad marwol gyda ufudd dod anoddun a di-
olchgarwch o'm Calon; fel na byddo i mi f-
ymddwyn fy haman mewn dim yn anheilwng.
O Crist clyw fi, a chaniadha i mi allu'r awr-
hon telfau at yr Ordinhad Sanctaidd hon gy-
da'r fath Ostyngiaddrwydd a chystudd, ac ho-
fyd gyda'r fath gariad a dwysolder tal y gall-
ech deilyngu i mi ddyfod attad, a gwna fi yn
gyfrannog oi Haeddedigaethau, a bod felly we-
di fy llenwath Rŷt, a'th Nefolaidd fendith,
ac y gallwi'n seffaith ufuddhau i'th Sanctaidd
Ewyllys, ac hyfrydu'n astudio dy wasanaethudi
mewn Sancteiddrwydd ac uniondeb yn holl
Ddyddiau o gweithredoedd i'w mywyd, ac yn ol
marwolacth fod yn gyfrannog o'r dedwyddwch
nefol yn dragywyddol, Gwrando o Dduw dai-
onus fy'ngweddian am herfynion hyd madd-
en 'mhachodau am ammhelffeithrwydd, a ch-
aniadha fod i'r cyfryw bethau ac a ofynnais i
mor ffyddlon, yn ôl d' ewyllys gael o bonwi-
tu derbyn hwy'n Effeithiol, er lynchysfur i a'th
Ogoniant dy hun, hwy Haeddedigaethau a th-
rugareddau Jesu doffuriol, yn enw ac yngciriau
bendigedig pa un y galwaf arnat ymbellach
trofol

Desoffernau Sacramentau.

trofot fy hun ac eraill gan Ddywedyd: *Ein
Tad &c.*

T Dull ar modd i dderbyn y Cymmun Sanctaidd.

Pan ddiweddo'r Bregeth, Gostyngwch ar eich
Gliniau gyda'r ufudd-dod ar Dwytolder mwya,
ac yno ymddarchefwch eich calonau tuar Ne-
foedd gan ddywedyd.

O Fyng-Wynfededig Bryniawdwr! a gwir
garwr Encidiau anfeidrol! Edrych i mewn
yn desturiol arnat bechadur truan a debyddu
Rasoffol ar dy Fwrdd Sanctaidd. Rhagflaena
fi mi ufudd antolygaf arnat, a grasoffol lendi-
thion dy Yspryd Sanctaidd, fel y gallwi brofi
ac archwaethu dy felusdra, a neshau i'r Wledd
Werthfawr ar fath ufudd-dod fel a gartrefowgr-
wydd, ac y fo gwiw gennit ei dderbyn yn gy-
meradwy. O Drugaroccaf Jachawdwr ymwel
am fi yn dy Jechydwriaeth, fel y gallw'n
perthol fyngnhyminwyo fy hunan i ffyddlon
ddibenau f'nyddswydd ymbob rhann or Or-
fynhad sanctaidd yr wyf yn cydnabod o Ddow
nad alli fod yn hollaw! yn rhydd oddiwrth
ddiffygion a gwendid; Eichr mac 'nymuniaid
anfod yn gymeradwy gennit fy 'megniad perff-
aith, nertha fy 'ngwendid cyflawna fy niffygion.
Enynn fy fel, a phan nad allwi gyrhaedd y per-
theu y ddylwn, bydded gymmeradwy gennit y
perthau i'r ydwyf yn ei wneuthur, am y perth-
au a wnawn pes gallwn; Maddeu Arglwydd
daionus waeledd ac am mherffeithrwydd fy v-
baratoad

Defosiwnau Sacramentaidd

hararoad i ddyfod i'ch Wledd Sanctaidd, O
na bawn ni fwy teilyngach Anwylaf a chare-
diccaf Jêsu ! Gwna im fod felly trwy dy Dei-
lyngdod di, Adnewyddu o Arglwydd fy Edif-
eirwch, crytha fy ffydd, a pherffeithia fyngha-
riad am eluseni, cynnydda fyngwybodaeth pry-
sura i' Nefosiwn i'ch gyfarlod, mi attolygaf o
drugarog Jêsu ! Cyffyrdda am fi mi ufudd at-
tolygaf amaf yn hon dy Gyslegredig Wledd,
gyda rhydd a chyflawn obaith yn d' addewi-
dion, a chariad di-ffuant am cyd Gristionogi-
on, a diogelboddolchgarwch am yr odfa hon
i dderyn y Cymmun Sanctaidd, ar pethau hyn
y rhai a cryniais drolo fy hun, vr wyf of-
yngedig helyd yn cryn arnat i gyffrannu i bob
rhyw un ac fydd ynghylch deryn y Cym-
mun Sanctaidd : O bydded i'r rhann weledig o
Arwyddion oddiallan o farwolaeth ein Jach-
awdwr, allau cyflawni ym-mhob un o honau
ar holl ddorau ysprydol Oddi fewn yr hwn
bwrcaswyd trwy dywalltiad ei werthfawr we-
ed fel y gallom ni fod wedi ein sefydlu a'n se-
ciau ymhob daioni, ac i fyned i'n laen well be-
ddyd, nes i ni a'r deryn ein gyrfa yma ar
Ddaiaf ac o'r diwedd gael ein trosglwyddo
Ortoledus i'r nefoedd mewn Gogoniant, da
dderyn tragywyddol wobrwu am ein gweith-
rededd da, trwy ragorol Haeddedigacthau o
Harglwydd a'n Jachawdwr Jêsu Christ, Am

Desofiwnau Sacramentaidd.

*Pan weloch yr offeiriad mynd i wasanaethu wrth
Fwrdd yr Arglwydd neu'r Allor ddedwch*

O Jesu wynfededig! O Iachawdwr trugaroc-
at! I ti byddo'r Diolch a'r mollant, am
gymmaint oll a wnaethost ac a ddioddefaist er
achub pechaduriaid, Ac yn neilluol am yr Or-
dlnhad a sefydlog Drefn ar wyr yn dy Eglwys
di, ac i wneud i ni feddwl am ein Dyledw-
ydd, ai gariad ef ar amryw foddion a chyn-
hyrifiadau, ar Athrawiaethol Relymianau a mai
a hyfforddiaist di bwy iw harfer i'n gwneud
ni'n gydnabyddus hon tragywyddol hawl ac i'n
rhwy'n i mbaratoad ddifrifol, am Angau dydd
y farn, a Thragywyddoldeb.

*Pan ddechreu'r Offeiriad ddarllain y rhannau o'r
Scriptur Iau, pan fyddat yn cysgu'r Elen
neu'r Offwrmer dibenion daion ddywedwch.*

A Rglwydd, Caniada i bwy'n o honom
yn ôl ei allu fod yn barod i roddi, ac i
gannu'n Hawen, er gosod i fynu sylfaen drosom
tin hunain erbyn y dydd sy ddyfod, iel y
gallom ar diwedd gyrhaedd bywydd Tragy-
wyddol.

*Pan elo'r Offeiriad ymlaen hyd y Wedd ddeor
Holl-Stad Eglwys Ghrift, sy'n milwrio yma ar
y Ddaiar, Rhwch beidio pich Desofiwnau Dergel,
a chysylltwch eich gweddian'n galonnog gyda ef,
a deliwch i'w'n ddieffeul ar yr Annogaeth
Ilymol.*

Deffyniawr Sacramentaidd.

*llynol, ar Gwaboddedigaeth i'r cymmun Sanctaidd,
a phanfyddo efyn adrodd y geiriau hyn, Deuwr
yn nes trwy ffydd a chymwrch y Sacrament
sanctiddiol hwn i'ch cymffwrdd dwedwch.*

A Rglwydd i'r ydwyf yn nethau ac yn dyl-
od i dderbyn y Cymmyn bendigedig hwn,
megis ped fawn yn ymddangos ger bron Gor-
feddfainge dy Ddwytol Fawrhydi, gyda'r uf-
udd dod a'r goffyngeiddrwydd mwya gyda dw.
y gydaabyddiaeth o'm hanheulyngdod fy hun-
an, ac yr ydwyf yn tair ddeulyf pardwn a ma-
dduam.

Yn cyd gyfllylliwch yn ddiatrol ac yn Dde-
fosiōnol ar offeiriad yn y Gyffes gyffredinol
[*Hollallnog Dduw Tadein Harglwydd Jefe Gbrif
&c.*] ac ar ddiwedd hynny dwedwch.

A Rglwydd wele fi'n ymwrthod am mab-
odau ac yn Adnewyddu i' Addunedau am
haddewydion i lyw fel y gwedde i Gristion, Cy-
northwya fi o Dduw daionus trwy dy Ras, i
y gallwi gyflawni'n ffyddlon yr Addewidion hyn
a wneuthum i'n awr.

*Pandreb's Offeiriad y rhyddhad neu'r Absoluffion
derbynwch gyda'r Diolchgarwch ar llawenydd
mwya, ac yno dwedwch a llef uchel Amen, ar
ol y geiriau hynny.*

Hollallnog Dduw o nefol Dād, yr hwy o'i
llawr Drugaredd a addawodd fadden eu
pethodau i bawb ac fydd lwyf Editeiriol, a
ihrwy

Deffosiwnau Sacramentaidd.

thrwyr wir fydd yn troi atoef. Cymmer drwgaredd arnoch, *Amen.*

Pardyna a gwared hwy oddiwrth i holl bechodau *Amen.*

Cadarnha a nertha hwy ym-mhob daioni, *Amen.*

Ac ach dygo i fywyd tragywyddol trwy Iesu Ghrifft ein Harglwydd *Amen.*

Yno gwrandewch yn ddielseculus Eiriau cyffurus ein Jachawdwr a'i Apostolion, i'r cyfrywrai ac fydd wir Edifeiriol, a chweddi diweddd y rhain dywedwch.

Arglwydd Caniadha i mi galonwir ddrylliedig a Detosionol, a bydded i ystyriaeth o'r anfeidrol Ddaioni, o fy Jachawdwr a'wyl, gynhyrtu fi i'ch garu a'ch wasanaethu & a blwr ac yn ddifrifol holl ddyddiau i' Enioes.

Cyffrowch eich Serebiadau, ac ymdderchafwch eich Calonnau (fely mae'r Offeiriad yn eich Lngbore). i fendithio a woliannu Duw am ei anrhaetbol ariad i Ddymol ryw, a chweddi hynt i chwygafylltu'n ddifrifol yn y Weddi odidog honno, mid dym, ni'n rhyfyes dysod at dy Fwrdd di Oco. A phan orphenir y weddi hon delwch sutw'n ofalus ar cyfegriad y bara ar Gwinyn ol Ordinhaad Ghrifft ein Jachawdwr, A phan ddeloch ar y geiriau hyn, allu bod yn gyfrannogion o'i fendigedig gorphai ward, fywed yn ddigel wrthit dy hunan *Amen.*

Ac yn nymeddias y weddi hon, yn y geiriau hyn, gwnewch hyn cynnifer gwaith ac ei i'r yfoc er cof am danaf Dwedwch.

O Gyfoethocced trugareddau Ghrifft! O Ddfrgelwch Rhyfeddol ym-Mhrynedigaeth Pechaduriaid

Defosiwnus Sacramentaidd.

chaduriaid colledig! o Fy 'Mhrynwr Bendigedig
Dysg i mi dy gosio di mewn peth enclur fel y
dylwn; Bydded dy gariad ti tuac at Eneidieu
Dynol ryw, yn lynyach yn fy meddwl: Eithr yn
Awr bydded i ti fy nerthu i wneud hyn mewn
moddion mwy anrhydeddus a rhagorol; Arg-
lwydd Jesu Cynorthwya fi i gosio am danat ti,
fel y dylas y byfryn un ac sydd wedi iiti ei br-
ynu a'ch weithiawr waed, a chwedi f' adgen-
edlu trwy dylan Ylpyrd, fel y gallwy deim-
lo holl alluogrwyddi' Enaid yn byrbau, ac i
ogwyddo'n ddifrifol yn ôl d' ewyllys di' ac ei
tha cyngorbaeth fy hun y rhann arall o'm
bywyd, fel yn ôl marwolaeth y gallwi fwy gyda
thi beth bythoedd Amen.

*Pan fo'r Offeiriad ei hunan yn Cymmuno; Gweddus
yn ddifrifol drosto ef.*

YR Arglwydd yn drugarog a'mwela a di-
Y ac y arandde arnat Caniadaha i ti ddeily-
ad dy Galon, a chyflawnu dy holl feddwl, Cy-
northwya yr Arglwydd daionus di'n yr Orde-
hau Sanctaidd hun, a bydded i'rh Weddiau a'n
Estynion drolet dy hun, minnau, a'r Eglwys
Gyfeiriedinol, y rhai a Offrymwyd i fynu'n ôl d'
Ewyllys di' o Ddau, Gyrhaedded yn Effecithol
ryddhadau yn ôl yn angenrheidiau ac i ofod allan
d' Ogoniant ti trwy Jesu Christ ein Harglwydd
Amen.

Deffurman Sacramentaldd.

*Tra fo'r Offeiriad yn dysod atych ar Bara Cysse-
redig dmedwch.*

Sanctaid, Sanctaid, Sanctaid, Arglwydd
Dduw Hollalluog, nid wyt deilwng o'r lleis
at o'r drugareddau a llai o lawer i fod yn gy-
frannog o'r Sacrament Bendigedig hwny gwyll
mwyaf, ar drigaredd fwyaf a dderbyniodd me-
lion Dynion erioed O Cynorthwya fi gyflawni
fyngostyngciddrwydd, f' anghenrheidiau am ha-
rheilyngdod; Cyflawna fy nghristwea o herwydd
fy mhochodau m ag at fy niffygion a 'moch-
edd annuwiol; O deffuriol Jezu, f' anghenrheidiau
chawdwr, Cyflawna di a'r holl hachoddeu a huan-
ty holl anghenrheidiau fel y gallo'r O'r holl
Sanctaid hon er tragywyddol fantais f' Hen-
aid Gwerthlawr ac an'arwol Amen.
F' Jachawdwr Bendigedig, Amen.

*Tra gynnigir i chwi y Bara Cysseredig cyd we-
ddwch yn daisrifol ar Offeiriad yn y meddwl f' or-
dra rhagorol hon.*

Corph ein Harglwydd Jezu Christ, yr hwn a
doddwyd drolofi, a garwo fy nghorff a'm hen-
aid i fywyd tragywyddol. Yna atebwch a llef-
uchel, Amen.

*Tra fyddech yn ei swytta, meddylwch fel f' yn rhe-
yngoch a chwi eich hun.*

Jesu Anwyl, yr wyt yn bwyttu hwn er Gofa-
dwriaeth o'r perheu 'wnaethost ac y ddiodde-
dust er mwyn achub pechaduriaid; A chwy'r

Deffyniâu Sacramentaidd.

hôn 'rwy'n tyngbyddwyno fy human i'ch trawst
aethu di, y rwy'n addo ac yn ymroi trwy d
Râs a'rhgynorthwy i barhau mewn ymarier
Ddewioldeb holl f' Enioes. *Ar ol hyn chwist*
weith ddwydd bafid.

Ogariad diangyffred Duw ! Garedicaf, m
ysaf, a mwynoddiaf Jesu pa fath gariad y
hwn a ddanguolaist i'r Byd a Phechaduria

Nldoes swy Cariad na hwn gan oeb, lddy
roi ei Enioes i lawr dros ei Gyfaill, Eithr ym
y datlu i Dduw ryglyddu i gariad i ni, pa
oddem yn Elynon lddo, fo rodd ei fab i law

Arglwydd pa fodd y diolchaf i ti fal y dy
wn a pha fodd y rala i'r pwyth adre i
am by i ryfeddol Ddarostyngiad a'r Gar
igrwydd

O Dduw dalonusanfciidrol yw f'nyled i
am dy haelioni ! Greadur pechadurus yr
a bryndd ati withlawr bridwerth i'm
ar fath rodd adiaethol ac am anthyddedd
fath oruwch Ragoraint, a bwyta ar dy Fw
di, pa ofn ? pa baech pa gariad ? pa ddi
garwch moliant a gogoniant a ddylwn ei d
i ti ? ly Now am Prynwyr Grafulol yr hwn
fath gariad, ar fath dostuti a brynnodd i mi
thyddieth dragywyddol.

Sanctaidd Jesu a charedicaf Arglwydd r
dwys gydnabod f' amryw am mawrion rwy
edigaethau i'ch garu di, ac hefyd rwy'n gy
byddus nad allai gael thyddhaad o'r rhyw
dieth yna heb gynorthwyon dy Râs di.
a'r rwy'n galluysreddeg ar dy ôl di, rwy'n
lyngha

Desoffynais Sacramentaidd

fynghalon wrthit ti fel y gallwi garu d' enw
a byw i'rh Ogoniant ac yn ôl marwolaeth gael
fyngogoneddu gyda thi Jezu i' Anwyl yd byth
bythoedd, *Amen.*

Cyn derbyn y Ffiol neu'r Cuppan ddeddf.

O Arglwydd bydded i'rh werthfawr waed lan-
han fy nghydwybod oddiwrth weithredoedd
marwol: Arglwydd mia'rh ufuddha ac a'rh wal-
anaetha di yn well nag crioed o'r blaen, i'r ydwy
yl yn addo o byn allan arwain y cytryw ffechdd
a'ry weddai i Grifflon, o ffigur a namba si a be-
dded i'r Gwin Sacramentaidd yr hwn i'r wyl
yngylch myned i'w ôderbyn, drosglwyddo i mi
yngwog gynorthwyo dy Ras, a chwi' bar-
hau o'm holl bechodau ac y mae fy 'mdded y
pau' ef felly erwy Haeddedigachban a'rh drwg
amgrydd di anwyl Jezu fy Jachawdwr neu
fyndwr *Amen.*

*Pan gynnigir i sbw'r cuppan Bodedig, a'rh
ch yn eich Calon gyda'r Jezu a'rh fengrydd a'rh
Desoffynais neu'r allo fod*

Waed i'm Ffuglwydd Jezu Crist, yr hwn
a'rh dywallwyd drosi, a garwo fyngborth am
fennaid i fywyd tragywyddol, gan aros a lla-
wch, *Amen.*

Wrth i Ffel ddeddf yn eich borth n. se

A Rglwydd Jezu am hanwyl Jachawdwr, fella i
Ami Bardwn, Gollyngdod, a maddeuant o'm
holl bechodau, a felydd a chrytha si fmbod dain-
Kk

Desoffinaw Sacramentaidd.

O Fendigedigat Brynwr Christ Jezu, I rwyf i
gwir gredu ddarfod Crothoelio dy Gorph
A thywallt dy waed allan o honaw, cyn wire
ac mine dderbyn y Bara hwn, a'r Gwin hwn
wedi i roddior uellu oddiwrth y Bara, a hynny
mabdeuant om pechodau i'n gysal ac eraill. Ac
i'r ydwy helyd yn ciedu mor ledydlog a diysgo
migyda'r Bara ar Gwin hwn dderbyn yn ddia
mowa modd. Yspydol dy Gorph a'th werthfaw
Waed, trwy ba loddion y mac fy mbechoda
wdi cyflawn olchi ymmaith, am Henaid
god ei buco a'i lawenythu, a thrwy hy
wyddiadau ymhoi yn holl ludd ar daioni. A
dwrsafod dy farwolaeth a'th Ddiodeffaint i mi
mexia ffeer haol o fywyd traywyddol, Hyn
wynfa ffeccig Jezu y rwy'n eigradu, Cynorthwyo
llanrhodiniathu, llenwa 'nghalon a chyflawn
lawenyddi Cetiada Di Schgarwch am dy Fendig
iou anfeidrol hyn, Amen.

Ochmudiau bwrdd yw barfer, bryd y synnir
Dydd ar Ol dderbyn y Gwynn Sanetaidd.

PA beth y gafi dalu'r Arglwydd am yr holl dda
loni y wnaeth ei mi. myfi a gymeraf Cwpp
Jech ydoliaeth ac a alwat ar Enw'r Arglwydd
Mach dealwng i'r Oen yr hwn a laddwyd, dder
byn Galluogrwydd, Cyfoethogrwydd, Doethine
a Cryfder, Anrhydedd, Gogoniant a bendith
A hynny moliant, Anrhydedd, Gogoniant, a
gallu a syddo i'r hwn sydd yn Eistedd ar yr O
a hynny, ac i'r Oen byth bythoedd
a hynny a chyflawnol, ycadwn farnedig
Cymru.

Defosiwnau Sacramentaidd.

Cynnal fy ngherddediad yn dy lwbyrau, fel
na lithro fy nbraed.

Dialcbgarwch ar ôlderbyn y Cymmun Sanctaidd

O Dydi ffynnon pob Daioni, o ba le y mac pob
peth daionus a pheiffaith yn caeddu allan, ac
i ba wlad dylem roddi'r holl Anrhydedd ar Gogo-
niant, mac'nymuniad gyda gurelowgrwydd me-
ddu a lerehiadau Calon ddiolcgar, dy solianu
a'r glodfodi di am dy anfeidrol Drugaredd, a dei-
lyngaisti i mi; Arglwydd pa beth wyt Duw i'r
wyt mor ofalus am dano ei? ac i'r holl anghy-
anwyl fab i ddiodde mor chwerwo'i bleged i'r holl
Arglwydd pa beth wyfi'r hwn ydw i yn yr eiddau
gwaethaf ac im fod yn rhannog or Cymmun i'r hwn,
a minne wedi ei ddorifio, et ai ddioddefaint i'r
amled; O beth am gyfiwch a dybied yw'r hwn
drugareddau di ac y fu wiw gennu gennys i mi
a'r adnwyddu llynghyfammod a'r hwn y
ddarfu i mi dori i mor annynadl ac i mi'r hwn nid
wyd ilwng o'm bara beunyddu i'r hwn sy'r cynnal
i llynu y Corph i gael fy ngeneud yn gyfranog o
Pari'r bywdd: yr hwn sy'n maethu'r Enaid, tal y
gallo Daw'r holl berffeithrwydd, a'r llynged i'r hwn
ei hun ar fath druan halogedig ac yw'r hwn sy'n
na oddef i mi mwyach mi attolygaf amaf na i'r
othwy dy Râs di yn drythyllwch, na byddo dy
drugareddau'n achosion o'm dioddefwch, Eiddau
dded i'r hwn anrhaethol gariad fy nghymmelli i'r hwn
dod, a chan i'm Harglwydd gogoneddus i'r hwn
dded i, na tydded i mi tyw

Deffyniwn Sacramentiadd.

Idim amgenach i mi fy hunan, eithr yn bynn
rach iddo ef: O Arglwydd mi wn nad oes dim
Cyetundeb rhyngot ti a Belial, Gan hyunny er par
fu wiw gennit fyned i mew i'm Calon, O na fydd
ded i mi fyth lochelu dim melus chwantau iw yn did
ef ymmaith oddiyno; eithr bydded i hwn am Pr
ynodd mor ddryd, yn gyfannedd gadw meddia
uan ynot. rhag i ddim byth fy nghyrchu allan o
ddwyllo ef. I'r dibenion hyn rhynged fodd iti 'n
rassulol wiliod drosol am ymddiffyn rhag holl
ruthreu 'n gelymion ysprydol. Eithr yn cowedig
gwared si oddiwrth y llygredigaeth i' hunan a
dibetion yng holl ddyllodrus, yr hon fydd y
cwyllisgar iw rhoi i' llynu ei hunain yn y clyb
eth. A lle gweli d'fod yowi naill ai naturiaeth i
wendid, neu lithroiddo'n rhy aml trwy ddeled
a arfer. Gan hyunny mi attolygaf arnat trwy dy
nerthol allu fy 'mddiffynnu (*Yma crybwyll am
rai o'r truedigaethau perysclaf*) O Arglwydd na
fydded i Ddiomedefaint fy Jachawdw dros fy m
echodau na'r Addunedau a wneuthum yn cu ber
byn ymadel mwyach o'm meddw; Eithr bydded
i gossadwriaeth y naill fy nghyflnerthu i gyslawi
'r llall, Fel na bo i mi fyth gyttuno ar trachwa
ntau a hoellodd ei Ddwyllo, a wanodd ei Yllus
ac y wnaeth ei Enaid yn drymlyd hyd farwolac
th: eithr a mine'r awrhon wedi rhoi i' enw i
mew dan ei Faner ef, fel y gallwi ymladd yn wr
ol a chanlyn Distain fy Jechydwrriaeth; i.e. os
bydd achosion trwy Fôr pwacedlyd, Arglwydd
derchata fy nwylo fy'n llaesu, am gliniau cghan
ellu i'w gysgwyd yn y Filwriaeth; O na

Desofiwnau Sacramentaidd.

6'r hwn nid wyt abl o honaw fy hunan i ymdrechur
a chyfrwystru profedigachau; Pa lawl gwaith y
troesi'nwylgfy nghetu yn nydd y Friwydur; Pa lawl
wl un or Addunedau Sacramentaidd hyn a hali-
gais i; Erto Arglwydd i'r wyt yn cyfadde fy mod yn
Feddianol or unrhyw anwadal a thwyllodrus Ga-
lon or hon fy'n aml yn fy mradychu ac yn fy oh-
ywys i wneuthur rhwygiad drwyf' addunedau hyn.
O dydi'r hwn wyt i ac Amen. Ym mha un nid
oes gyscod o newediad, Cytrannoga mi attolygaf
arnat rod di im y fath feddwl setydlog, fel na chi-
liwi mwyach or nailltu mewn bwa candryll, ei-
or bydded fy nghalon yn gyfan gyda thi, tal y
gallwi fod 'n wastadol ac yn ddiysgog yn dy Gyl-
ammod ti, ac na fydded i un or amcanion dae-
us a gynhyrfodd dy Ysryd Sanctaidd ymwi y
Dydd heddyw ddifannu ym mhaith tal y gwnech
amryw gynt, ond bydded iddynt ddwyn ffroyn
i tywyd tragwyddol, Caniadha hyn o Dad
Tegarog trwy Haeddedigaethau a Chrym-
giad fy Jachawdwr Croeshoeliedig Jesu Christ
Amen.

T Fawl wers neu'r Weddi Dersynawl.

O Arglwydd maddeu Gyfeiliorni ac oerder fy
Neilysiadau am herfynion hyn, ac na wobrwya
fi'n ôl fy anwireddau nam Haeddedigaethau; Ei-
thr yn ôl i' angentheidiau a'th belaelhawn dru-
garowgrwydd Yng-Hr iſt Jesu, Yn Enw ac yn
ngeiriau Bendigedig pa un y gorphennaf i' am
mherffraith Weddiau hyn gan ddywedyd, Eis

Thd yr hwn wyt yn y Nefoedd, &c.

T E R F Y N.

*Llyfr Cymraeg beblan i' Llyfr bwnyn Argraffu
die, ac ar werth gan Thomas Dunston yn
Mwythig, gan Mr. Rogers yn Abergasenny.*

Llyfr Gweddî Gyffredin, y Cydymmain
Loreu Yn y tŷ a'r Srafell Cystal ac yn
Deml, neu galclïad o weddiau allan o Liturgy
Eglwys Loegr yn Angenrheidiol holl Teulu yn
ghyd ac i bob Dyn yn neillduol wrtho ei hys
Cyda swydd Bennodol i'r Sacrament.

Llyfr gweddî Gyffredin o faintiolaeth ganoli
yn gymwys i warteru mewn Teulu.

Llyfr Gweddî Gyffredin o lai maintioli
Gymwys i'r Llogel neu'r boced newydd Argraffu.

Llyfr Resolution neu hollawl ymroiad ddifrif
i wasanaethur Arglwydd. &c.

Llyfr Plygain yn ol gwasanaeth yr Eglwys
Llyfr o Fuchedd yr Apostolion ar Efangyliaeth.

Llyfr Esponiad ar Catechism yr Eglwys
wain Efloch Baddon.

Llyfr A. B. C. a Catechism yr Eglwys wrth

Llyfr atodlad o'r llythyrr neu Holiadan
Atteblon.

Llyfr Llythur oddiwrth weinidog o Eglwys Loegr
ar ymneilltuwr oi blwyf o farn y Prethbyteru.

Llyfr Carwr y Cymru, yn anfon ychydig
gymmorth i bob Tâd a mam sy'n cyllysio bod
plac i blant i Dduw hefyd. &c.

Llyfr ymarfer o Dduwfoldeb, yn Cyfarwyddo
dun i fodio fel y rhyngo ef Fodd Duw.

Llyfr Hanes y Byd a'r amseroedd, printiedig
i London.

Llyfr Cyfarwyddiad i Fesurwyr, neu aith
Droedfodd.

Llyfr Meddylicu Neilltuol a grefydd, Dosbarth
dig mywn iuddeg pwngt; a Bwriadeu Gweith-
dwy Ffaisiedig arnynt; gan *Gwilym Beveridge*
D. D. O Gyfeithad Jago ab Dewi, printiedig
yn Llundain.
Llyfr y Bardd Cwsc; printiedg yn Llundain.
Ac amryw Lyfrau bychan craill nad oes
ma mor lle iw-heuwi.

BY *Thomas Durston*. Printer and Bookseller
At the sign of the Printing Press in shoe maker
Rowe in Shrewsbury you may be furnished with
all sorts of welch Books and Almanacks, Likewise
all sorts of English Books in Divinity, History,
Law, Physick, Poetry, Mathematicks, &c Bibles
and Common-Prayers of all sorts and sizes, all
sorts of School Books, play Books, musick Books,
Rate Books, Table Books pocket Books larkhorns
pens Flutes, Flagellæ wax wafers Sand
papers Sandishes, maps pictures Spectacles, Sha-
dow glasses, Reading Glasses for all Ages, Bur-
row glasses, Cards of all sorts and Prizes Red and
Black led pencils, Letter Cases prospectives, Vi-
olin and harp strings Harbin's Japan cake Ink,
Soughtons great cordial Elixir for the Stomach.
The best sort of Holmans Ink powder, paper
Hanging for Rooms good writing paper of all
Prizes, all manner of coloured paper, Bareman
tru spirit of leavy grass Both golden and plain,
and old Books you may have well bound at
very Reasonable Rates.

Likwile you may be Furnished with large Ch
Com Prayers in welch; and the Small Bibles lately
printed in London with or without the Common
Prayer.

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or address, written in a cursive script.

Handwritten text in the middle of the page, likely a name or a short phrase, written in a cursive script.

Handwritten text below the middle section, continuing the cursive script.

Handwritten text below the previous line, continuing the cursive script.

Handwritten text below the previous line, continuing the cursive script.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or a closing, written in a cursive script.

